Roman

ÖLÜM TÜNELİ

SUSAN SONTAG

agorakitaplığı

SUSAN SONTAG

1933, New York doğumlu. Arizona ve Los Angeles'da büyüdü, henüz on beş yaşındayken Berkeley Üniversitesi'ne kabul edildi. Daha sonra Chicago Üniversitesi'nden mezun olup, Harvard'da doktora yaptı. İlk romanı *The Benefactor*'ı 1960'lı yıllarda kaleme aldı, daha sonra *Ölüm Tüneli*'ni yazdı. Dünyaca tanınmış bir eleştirmen, öykü-roman yazarı ve sinemacı olarak, pornografik edebiyat, faşist estetik, fotoğrafçılık, AIDS, devrim ve kamp yaşamı gibi konularda çeşitli dergilerde yazıları yayınlandı. 11 Eylül olaylarından sonra kaleme aldığı "Katiller Korkak Değildi" başlıklı makalesi ABD'de önce yayınlanmadı ve hararetli bir tartışmaya yol açtı. Türkçe'de *Fotoğraf Üzerine* (Altıkırkbeş, 1993), *Alice Yatakta* (Nisan, 1999), *Ben Vesaire* (Can, 1999), *Yanardağ Sevgilim* (Can, 2000), *Amerika'da* (Everest, 2003), *Başkalarının Acısına Bakmak* (Agora Kitaplığı, 2004) ve *Metafor Olarak Hastalık: AIDS ve Metaforları* (Agora Kitaplığı, 2005) adlı kitapları yayınlandı, çeşitli makaleleriyle yazılarından oluşan bir seçki (*Sanatçı: Örnek Bir Çilekeş*, Metis 1991) hazırlandı. 2004 yılı Aralık ayında hayata gözlerini yuman Sontag, Paris'te Montparnasse mezarlığına gömüldü.

BEGÜM KOVULMAZ

1977. Adana doğumlu. Halen Bilgi Üniversitesi Sinema-TV Bölümü'nde yüksek lisans yapıyor. Angela Carter, Rudyard Kipling, Dermot Healy, Neval el-Saadavi, Alfred Kubin, Aleksandar Hemon, Hamid Dabaşi ve Iain Bamforth gibi yazarların kitaplarını Türkçe'ye kazandırdı.

Susan Sontag

ÖLÜM TÜNELİ

Türkçesi: Begüm Kovulmaz

a

agorakitaplığı

Çağdaş Dünya Edebiyatı 14

Ölüm Tüneli
Susan Sontag

Eserin özgün adı:
Death Kit
Anchor Books, New York, 1967

İngilizce'den çeviren: Begüm Kovulmaz
Kapak tasarım: Mithat Çınar
Dizgi: Sibel Yurt

© 1967; The Estate of Susan Sontag
© 2005; bu kitabın yayın hakları
Agora Kitaplığı'na aittir.

Birinci Basım: Şubat 2006
ISBN: 9944 - 916 - 08 - 0

Baskı ve Cilt: Kitap Matbaacılık
Tel: (0212) 501 46 36

AGORA KİTAPLIĞI
Gümüşsuyu Mahallesi Osmanlı Yokuşu,
Muhtar Kâmil Sokak No: 5/1 Taksim/İSTANBUL
Tel: (0212) 243 96 26-27 Fax: (0212) 243 96 28
www.**agorakitapligi**.com
e-posta: agora@agorakitapligi.com

Diana Kemeny'ye, sevgi ve minnettarlıkla...

ÖLÜM TÜNELİ

İyi Kalpli Diddy bir iş gezisine çıkıyordu. Ailesinin taktığı lakap olan Diddy, (şimdi) yalnızca erkek kardeşi ve okul günlerinden beri tanıdığı birkaç arkadaşınca kullanılıyor. Şehre her gelişinde haber vermeden büroya damlayan ya da sabahın üçünde apartman dairesinin kapısına dayanan Paul, neşeyle, "Merhaba Diddy!" diye seslenirdi ona. Diddy, bazen alaycı bir kendini beğenmişlikle, lakabını İyi Kalpli Diddy diye süslerdi. Ayrıca, İyiliksever Diddy, Hayırsever Did ve Dan-Dan gibi çeşitlemeleri vardı. Kendisi ve çocukluk arkadaşlarının ona ne dediği bir yana, asıl ismi Dalton'du.

Tam ismiyse Dalton Harron: yumuşak başlı bir adamdı, Pennsylvania'nın orta büyüklükte bir şehrinde mutlu bir ço-

cukluk geçirmiş, pahalı bir öğrenim görmüştü. Sessizce ölüp giden kültürlü bir anne-babanın en büyük oğlu, iyi huylu bir çocuktu. (Şimdi) otuz üç yaşındaydı ve oldukça yakışıklı bir erkekti. Eskisinden daha sessizdi. Biraz pimpirikli biriydi belki; az ve öz konuşurdu. Birisiyle kibarca konuştuğunda cevap almaya alışıktı ve (şimdi) yaşamakta olduğu büyük şehrin insanlarının acımasız tavırlarına kapılıp onlar gibi davranmaktan kaçınıyordu. Fakat küskün birisi değildi. Kadınlara kötü davranmayan, kredi kartlarını asla kaybetmeyen ya da bulaşık yıkarken tabak kırmayan, işyerinde özenle çalışan, arkadaşlarına cömertçe borç veren, ne kadar yorgun olursa olsun her gece köpeğini yürüyüşe çıkarmayı ihmal etmeyen biri. İnsanın ister istemez hoşlandığı, felaketlerin kapısına uğramadığı türden bir adam.

Aslında gerçekten canlı değildi, ama Diddy'nin bir hayatı da vardı. İkisi bambaşka şeylerdir. Bazı insanlar, kendi hayatlarıdır. Diğerleriyse, yani Diddy gibiler, yalnızca kendi hayatlarında yaşar giderler. Ürkek kiracılar gibi mülkiyet haklarının neleri kapsadığını hiçbir zaman tam olarak bilmez, kira kontratının ne zaman sona ereceğini asla tahmin edemezler. Deneyimsiz haritacılar gibi, egzotik bir kıtanın hatalarla dolu haritalarını sil baştan çizip durmaya mahkûm olmuşlardır.

Böyle bir insan için sonunda her şey mutlaka batıp yiter. Duvarlar sarkar. Eşyaların arasındaki boş alanlar genişler. Eşyaların yüzeyleri terler, incelir, bel verir, onların özünde biriken histerik dehşet sıvıları kenarlarından sızar. Şeyleri konuşlandırmak ve boşlukta hareket etmek zahmetli hale gelir. Sakin adımlarla mutfaktan oturma odasına gelip içki servisi yapmak, müzik setini açmak, neşeli görünmeye çalışmak için çok fazla güç harcamak gerekir. Fakat Diddy'nin sorunları daha çok çaba harcamakla çözülemez. Artırılan çaba, onun giderek güçlenen, şu anın geçmişe dönüşürken silindiği halüsülasyonu üzerinde ilerleyen yetersizlik duygusunu onarmaya yetmez. Çabasını artırmak için Diddy'nin inanca ihtiyacı vardır. Oysa (şimdilik) bundan yoksun. İnançsızlık, her şeyi önceden tahmin edilemez hale getirir. Her sabah saat

tam onda Watkins & Company'nin Lexington Bulvarı'ndaki ofis binasında olmak, Diddy'nin bunun daha önce hiç başarılamadığı yönündeki şüphelerine rağmen haftanın beş günü gerçekleştirilmelidir. Üstelik bu her sabah yapılır. İşte bu bir mucizedir. Ancak, inançtan yoksun olduğundan, Diddy mucizelerin gerçekleşmesinin bu tür mucizelerin meydana geldiği bir dünyanın teminatı olduğu sonucuna varamaz. Bunun yerine, birinin yapmaya karar verdiği şeyi gerçekleştirmesinin gerçekte bir mucize olmadığı sonucuna varır. Daha çok, şeylerin durağan, narin, yapışkan kumaşında açılmış büyük bir delik gelir aklına. Ya da aptalca bir küçük kaza; örneğin, elindeki makası dikkatsizce savuran birinin kumaşta çirkin bir delik açması ya da yanlışlıkla sigara ateşini düşürüp kumaşı yakması gibi.

Her şey giderek kötüye gidiyor; Diddy'nin düzgün hayatı çökmekte. Bodrum katındaki büyük jeneratörün enerjisiyle aydınlanan müstakil bir ev gibi. Diddy, jeneratörün enerjisinin gözle görülür biçimde zayıfladığını hissediyor. Veya, jeneratörün düzensizce teklediğini, çıldırmış gibi çalıştığını. Diddy'nin yaşantısına doğru tırmanan bir atık dalgası gönderiyor, döşemelerini yerle bir edip zevkli eşyalarını alaşağı ediyor ve o, sığınağa çekilmek zorunda kalıyor. Daracık bir köşeye sokuluyor, sığınıyor. Fakat Diddy'nin kendisine ayırmak istediği köşe ne kadar küçük olursa olsun, güvenli kalmayacak. Eğer katı madde orayı istila edemezse, o zaman zayıflamakta ya da isyan etmekte olan jeneratörün iğrenç atığı sıvılaşacak; böylece her yere ulaşabilecek, zar gibi yayılabilecek. Jeneratör, zevksiz ve değerli, çirkin ve hâlâ bir nebze güzel kalabilmiş şeyler arasında ayrım yapmadan her şeyi, herkesi ve bütün nesneleri kaplayan, bulaşık ve pis kokulu bir ham yağ dalgası kusacak. Diddy'nin dünyasını kirletecek ve kullanılmaz hale sokacak. Yaşanmaz kılacak.

Her şeyin çözülüp bozulduğu bu süreç, Diddy'nin bütün bilinçli davranışlarıyla da eşzamanlı ilerleyerek, onun en küçük hareketini bile baltalıyor. Yataktan çıkmak, sahile vurmuş bir balığın kendisine hiçbir şey ifade etmeyen havadan

hayat soğurma çabası kadar boş bir acı. Hayatını yalnızca alışkanlıktan dolayı sürdüren insanlar, yoğun bir sıvının içindeymiş gibi hareket etmeye alışıktırlar. Hayatlarını ancak bu şekilde sürdürebilirler. Yaşamaları, görmemelerine bağlıdır. Fakat bu sıvı buharlaştığı zaman, sansürsüz, pis kokulu, rezil bir alt-hayat çıkar ortaya. Lanetlenmiş şehirlerin yıkıntılarıyla kaplı kayıp kıtalar, hırıltıyla son nefeslerini verirken donup kalmış kadim yaratıkların eti dökülmüş iskeletleri, benzersiz bir vahşet manzarası belirir gözler önünde. İskeletlerin ve terk edilmiş şehirlerin insani bir yönü olduğu söylenebilir. Ancak kayıp, insanlıktan uzak doğa için geçerli değildir bu. İnsan bakışından, insanların dikkatli nazarları ve tutkularından bunca zamandır uzak kalmış çıplak Tyrrhenia dağları, gezegen üzerindeki başka, bilinen dağlara hiç benzemez. Cılız havada nasıl da titrer ve terlerler.

Alışılmış, ışık geçirmez katmanı sızdırmaya başladığından beri Diddy'nin yaşantısı da böyleydi. İnce kâğıttan yapılmış, sessiz ve birbirine bağlı günleri kargaşa içinde geçiyordu. Cıvık plenum kurumuş, altından çentikli, insanlık dışı parçalar fırlamıştı. Katman buharlaşmaya devam etmekte; kaynayan, iç içe geçmiş bolluğun besini akıp tükenmektedir. Ölmektedir. Geriye kalan her şey keyfi ve anlaşılmazdır. İnsanların azalıp alçalarak yalnızca anlamsız seslere dönüşen konuşmaları da buna dahildir. Fakat Diddy farkındadır ki, şu ana dek hiç kimse su seviyesinin korkunç düşüşünü, hayati sıvıların kuruyuşunu, insan-ölçeğine göre anlayışın sahilindeki erozyonu keşfetmemiş, ya da en azından açıkça itiraf etmemişti. Diddy bunu açıkça ilan eden ilk kişi mi olacak? Küstah Diddy. Her zaman dürüst olmaya çalışsa da, hiçbir zaman bilge olduğunu iddia etmedi. Belki de herkesin tekrarlayıp durduğu hayat yalanında, Diddy'nin bir zamanlar kavramış olduğu ama (şimdi) anlam veremediği bir bilgelik vardır. Diddy, işte bu düşünce yüzünden herkes gibi konuşmaya devam etmektedir. Tebeşir-renkli sert küpler gibi sözcükler, ekseni üzerinde dönen bir kafesin içinden dökülür. Onları toparlayan Diddy, imkânsız sözcükleri birbiri ardına dizerek

çizgiye benzer bir şey oluşturur. Sıradan niyetleri, vaatleri, fikirleri, talepleri ve inkârları, anlaşmaları ve anlaşmazlıkları ifade eder. Bunu niçin yaptığını artık anlamasa da. Üstelik, konuşurken sarf ettiği nefes bir yana, yalnızca soluk alıp vermek bile yeterince zor olsa da.

Su seviyesi giderek alçalırken, daha fazla şey ortaya çıkıp yükselmeye başlar; dehşetli, düzensiz şeyler. Güçlükle soluk alıp veren Diddy, ne yana giderse gitsin kendini yaralar. Diddy, kusurlu bir amfibiktir. Onun gözünde tüm uğraşlar amaçsız, her yer yabancı, neredeyse herkes acayip, her mevsim vakitsiz ve her durum tehlikelidir.

Onun gözünde tüm uğraşlar amaçsızdır. Diddy'nin hareketlerini tamamlaması giderek daha da uzun zaman alıyor ve buna rağmen hiçbir şeyi hakkını vererek yerine getirdiğini duyumsayamıyor.

Onun gözünde her yer yabancıdır. Dahası giderek ulaşılmaz hale gelmektedir. Bedenini bir yerden başka yere taşımış olan Diddy, tek bir adım atmadığının bilincinde olduğundan acı çekiyor. Küçük bir yer değişikliğinin gerçekleştiği kanıtlansa bile, ölçüsünü bilmeye imkân yok. Mesela birisi, "Şuraya git," desin. Ya da, daha nazik bir biçimde, "Lütfen, sakıncası yoksa şu tarafa gidiniz," demış olsun. Şu taraf nerededir? Diddy doğru yere vardığını nasıl bilecek? Kılavuzu, "Tam orası. Mükemmel!" diyebilir. "Olduğun yerde kal." Fakat belki de yolu tarif eden kişi yanılmakta, ya da Diddy'i kandırmak istemektedir.

Onun gözüne neredeyse bütün insanlar acayip ve çirkin görünür. Her gün daha da kötüye gidiyor bu durum. Diddy insanların şekli bozulmuş, davul gibi şişmiş, sararıp solmuş ve iğrenç salgılarla dolu dış görünüşlerine tanık oluyor. Bu Brobdingnag* gözü yetmiyormuş gibi, (şimdi) bir de röntgen ışığı bakışlarıyla lanetlendi; bakışları iki bıcaklı dik yaratıkların etini delip geçiyor, onların sakladığı korkunç üzüntüye ulaşabiliyor. Ayrıca, işitme duyusu da doğaüstü keskinliğe ulaştı. Dünyada acı çekenlerin sessiz yakarışları, belki de daha kayıtsız tanrıların keyfi için ne zaman iyice yükselse Diddy de duyuyor bunları. Çok fazla farkındalığın acıma duygusunu uyandıran ağır yükü, Diddy'nin kalbini parçalıyor.

*) Jonathan Swift'in *Gülliver'in Seyahatleri* adlı romanındaki devler ülkesi. (ç.n.)

Onun gözünde her mevsim vakitsizdir. Son kış mevsiminde kar yağarken sıcaktan bunalan ve kalın giysilerinin içinde yerinde duramayan Diddy, geçen yaz aylarının parlak güneşi altında sürekli soğuktan ürperdi ve kat kat giyinmesi de fayda etmedi. (Şimdi) sonbahar geldi. Bir başka yarı-yapay Manhattan kışı, hissesine düşen süreyi talep etmek üzere. Fazlasıyla tanıdık bir düzen işlemekte. Eylül, Ekim'e dönüşme tehdidini savururken, Diddy başına gelecekleri biliyor. Hoş olmayan şeyler bekliyor onu. Belki de kendisini savunmaya hazırlanıyor. Acaba bu yüzden mi ellerine her zamankinden daha az söz geçirebiliyor? En kötü zamanlarda (şimdi) elleri sanki canlanmış gibi görünüyor ve yapmamaları gereken şeyleri yapmak istiyorlar.

Onun gözünde her durum tehlikelidir. Diddy ne yaparsa yapsın, hiçbir durum tarafsız değildir. O, duygularının armonisine göre ya korkudan felce uğruyor veya bedenini kıvrandıran bir heyecanı boğmaya çalışıyor. En kötü anları, yeniden yaşıyor.

Bu en kötü anlardan birisi de, gece geç saatlerde, Xan'ı yürüyüşe çıkarıp *Times*'m ilk baskısını aldıktan sonra eve dönerek gazetesiyle birlikte yatağına girdikten sonra başlıyor. Parmak uçları durmadan ve sessizce ağzının içine girmeye çalışıyor. Çocukluğundan beri çılgınca tırnaklarını kemiren Paul'ün tersine, Diddy hiçbir zaman bu alışkanlığı edinmemişti, hatta nefret ederdi tırnak kemirmekten, ama (şimdi), gece okuması boyunca, ayrıca sinemadayken, tırnaklarını hevesli dişlerine sunmak için duyduğu şiddetli istekle boğuşmak zorunda kalıyor. Bitkin düşüyor, en sonunda gazeteyi yere atıp uyuyor, rüya görüyor... Sinir bozucu kaba bir müzik Diddy'nin kulaklarına süzülüyor. Gözlerini açınca müzik yeniden başlıyor, çünkü sabahın erken saatleri de kötü zamanlar sıralamasında ikinci sırada yer alıyor. Açık pencerenin başında, giyinmeden önce güneşliği indiriyor. Dakikalar sonra banyo aynasının karşısında, traş oluyor. Pencerelerin ve aynaların ölümcül daveti.

Güçlü ellerini kontrol altında tutmaya çalışıyor. Çünkü bu iki kötü zaman dilimi, Diddy'i uğursuz, tarif edilmesi imkânsız bir biçimde baştan çıkarmaya çabalamakta.

Sonunda, bu baştan çıkma hissi kendini ifade ediyor. Dille kirlenmemiş eller, sözcükler tarafından beslenen zihnin işbirliğine ihtiyaç duyuyor. Bu sözcükler, en ciddi nomenklatürdür. Kendini öldürmeye kalkışan Diddy, bir gece yarım şişe uyku hapı içti; (şimdi) oturma odasındaki şöminenin önüne yayılmış yatan köpeği dolaştırdıktan sonra yaptı bunu. Saat yarım; yatak odasında, kapalı kapının ardında Diddy sırtüstü yatıp gözlerini kapıyor. Yavaşça, huzur içinde havada süzülmeye başlıyor. Belirsiz uzunlukta bir ara izledi bunu; nefes almanın zorlaştığı, karanlık bir zaman dilimi geçti. İniltiler duyuyor, birisi eşek anırması gibi sesler çıkarıyor. Midesi ağrıyor. Baş aşağı yataktan yere yuvarlanıyor. Canını yakacak kadar sert bir şeyin üzerine düşüyor. Sert zeminde, ıslak bir şey çok feci kokuyor. Xan havlıyor ve karşı dairedeki komşusu -güzel bir New York Tiyatrosu aktristi- eğilmiş, Diddy'nin yüzüne doğru haykırıyor. Bir kamyonetin arkasına tıkıldığını hissediyor. Sonra, üstü başı derli toplu, beyaz ceket ve pantolon giymiş gençten bir zenci, etrafına kusmuk kokusu saçarak Diddy'nin katılaşmış kol ve bacaklarını ovuyor, yeni yatağının başucuna tekerlekli bir tepsi üzerinde mide pompası getiriyor; utanç içindeki Diddy'nin bağırsakları temizleniyor; üç gün içinde on kilo kaybetmiş olarak hastaneden taburcu ediliyor. Muhtemel intihar vakalarının listesi, hayatlarını yalnızca vekaleten idame ettirenlerden ve kiralayanlardan oluşur. Bir hayata sahip olduğunu bilen insan, ondan vazgeçmenin cazibesine kapılır. İnsan ölüdür. Bu yüzden, ölmek ister. Aynı biçimde, doğmak da ister.

Ölme isteği kadar yoğun bir doğma umudu içinde olan Diddy, içindeki çocuğu her zaman hatırasında yaşatmış, ona şefkat göstermişti. Mary'nin oğlu düşüp kafasını çarptı. Öp de geçsin! İşte öpücük! Aptalca bir takma adı olan hayat dolu ve saf bir okul çocuğu, Diddy'nin uysal gözlerinin arkasından bakıyordu; o gözler, maşasının başında referans kitaplarına danışan, reklam metni yazan, mizenpaj yapan, mektup dikte ettiren, büro içi notlara cevap veren, çalışkan ve sabırlı yetişkin için ağlıyordu. Fakat yine de bunları yapmayı onur-

lu bir şekilde sona erdirmesi mümkün görünmüyordu. Tükenmiş Diddy. Ölüm, onun aceleci, beceriksiz talebini reddetmişti. Zaten Diddy ölmekten de korkuyordu. Karakterine uymasa da doğuştan gelen ironi anlayışı sayesinde, hayat yolunda adım adım ilerlemeye yemin etti. Köpeğine yemek vermek, kendisi hariç bütün aile üyelerini kaybeden Paul'e destek olan yardımsever ağabeyi rolünü sürdürmek ve Joan'a her ay nafaka ödemek zorundaydı. Diddy günün gerektirdiklerini yerine getirecekti.

Ölüm cezası ertelenmiş olup, eğer durum gerçekten buysa ölümden kurtuluş sebebi kendi özündeki canlılık veya basit bir tesadüf olan Diddy, hayatının kiracısı olmayı sürdürmeyi ve kira kontratının sürmesini kabul etmektedir. Doğuştan bir beyefendi olduğundan, gerektiğinde mülküne tadilat yaptırmayı ihmal etmez. Keşke daha az hissedebilse, kendi içinde daha cansız olabilseydi... Bu mükün mü? Bundan sonra mümkün. Ölümden dönen birinin yeni kaynakları, yepyeni güçleri olacaktır. Diddy'nin nefretleri ve korkularının şiddeti biraz azalmadı mı? Bu duygular akıp gitti, çünkü Diddy bütün ciddiyetiyle kendini yok etme cesaretini gösterdi, üstelik bu denemeden sağ salim kurtuldu.

İşbaşı yaptıktan sonra geçirdiği üç hafta boyunca, her şey gerçekten de daha rahat ve daha az acı verici görünüyordu. Diddy hafta sonları evinden çıkmadı, müzik dinledi. Neredeyse hiç yemek yemedi. Cuma ve cumartesi geceleri erkenden yatıp sabaha kadar uyumak yerine gün içinde uyukladı. Ama pazar gecesi vakitli uyumaya çalıştı. Hafta içiyse her zamanki gibi saat sekizde kalktı. Çalar saatlerin sesi kulağına çok acımasız geldiğinden saatli radyosunu WOR/FM'e ayarlar, gözde şarkıları dinleyerek uyanmayı tercih ederdi. Sonra kahvaltının dahil olmadığı sabah faaliyetlerini gerçekleştirirdi. Köpeğini yürüyüşe çıkarır, eve dönünce biraz temizlik yapardı. Dairesi kontrolü altındadır, nesnelerin hiçbiri vıcık vıcık yapışkan ya da insanı tiksindirecek kadar kuru görünmez; daire de içinde dolaşılamayacak kadar büyük ya da küçük değildir. Büroya geliş. Suratsız şişman amiri Michael C.

Duva, elinde Diddy'nin ilgilenmesi gereken ve içinde Watkins & Company ve *Bilimsel Aygıtlar Dergisi* arasındaki yazışmaların bulunduğu bir dosyayla ona doğru geliyordu. Duva konuşurken niçin başını sola doğru eğiyor, niçin gülümsüyor ve tükürük damlalarının ağzının kenarında birikmesine izin veriyor? Mide bulantısını atlatan Diddy, parmaklarını masasının çiziklerle dolu alüminyum yüzeyinde dolaştırdı ve bakışlarını dikkatle su soğutucusuna dikti. Kartondan yapılmış gibi sahte görünen sekreteri, masasının başında gizlice çoraplarını düzeltiyordu. Diddy yazışmalarla uğraşmaktan rahatsız olmuyordu. Fakat her zamanki titizliğiyle, daktilonun şeridini değiştirmekten hoşlanmıyordu. Yeni bir tasarım için çizim yaparken, Hint mürekkebiyle çektiği ince çizgi düzensizce kabarıp genişleyerek bir lekeye dönüşürse, gözleri dolacak kadar sinir oluyordu. Bir zamanlar Diddy titizliğiyle övünür, düzenli olmanın kolay bir şey olduğunu sanırdı. Son günlerde, bütün bunların bir kandırmaca olduğunu düşünüyor. Güç beğenir ve alıngan biri olduğundan kendinden nefret ediyor. "Kendinden nefret eden, kendisinden nefret ettiği için saygıdeğer biri olduğunu düşünür." Aşağılık Diddy. Ama öyle, gerçekten de öyle. Gülmeyin.

Ayrıca, Hassas Diddy'dir o. Çocukken Diddy de bedenine herkes kadar güvenirdi. En azından öyle olduğunu hatırlıyor. Okuldan sonra boş saatlerini piyano başında geçiren Paul, ergenliğin utanç dolu ıstırabını daha şiddetli hisseder, kendisinden sadece bir yaş büyük ağabeyinin kaslı kollarına ve geniş göğüs kafesine imrenirdi. Paul spordan hiçbir zaman hoşlanmamıştı, oysa Müzik Yeteneği Olmayan Diddy, lisede atletizme merak salmış ve başarılı da olmuştu. Atletik becerileri yüzünden Diddy uzun süre kardeşine patronluk taslamıştı; oysa bir yandan Paul'ün bağımsız karekterine gizliden gizliye özeniyor, bunun fiziksel güçten çok daha önemli olduğunu biliyordu. Ama Diddy de güçlüydü işte. Ve bunun farkındaydı. Fiziksel gücüne duyduğu güveni yitirmeye ne zaman başlamıştı? Joan'la geçirdiği son yılların karanlığında mı? Ama kadınlar onu severdi, her zaman sevmişlerdi. Onların

beğenisi da bir şeyler ifade ediyor olsa gerek. Tabii Diddy kimseyi aldatmak istemiyor. Taksiden inip bürodaki döner sandalyeye, oradan restoran ve konser koltuklarına, derken oturma odasındaki kanepeye ve yatağa giden bedeninin kaslı ve dinç olması için bir sebep yok; yaptığı tek egzersiz, köpeği Xan'ı yürüyüşe çıkarmak. Gerçekler görünmelidir. Çünkü zaten belli oluyorlar. Birileri farkında olsa da olmasa da, daha güçsüz hissediyor kendini. Her zaman kısa kestirdiği, hafiften kırlaşmaya başlamış saçlarının altındaki kemikli kafatası savunmasız ve hassas. Düzgün tırnaklı narin parmakları, kemerli ayakları da öyle.

Sonunda Diddy'nin dış görünüşü de fazlaca sakin ve hareketsiz yaşantısına benzemeye başladı. Eylül'deki çetin sınav döneminde, tam olarak 30 Eylül'deki karar gecesinde zirveye ulaşan baş dönmesi yakasını bırakmadı ve hastanede geçirdiği günlerde ve sonrasında dairesinden hiç çıkmadan yalnız başına geçirdiği dört gün boyunca devam etti. (Şimdi) gerçekten de çok zayıf. Oysa anahtarları, cüzdanı, sigara paketi, bozuk paraları, çakısı, minik el feneri ve Phi Beta Kappa* anahtarlığı kilo aldı. Her gece yalnız birkaç saat uyuyor ve uyuduğu zaman da yorucu rüyalar görerek bitkin halde uyanıyor. Ayrıca, neredeyse hiç yemiyor. Kaybedilen kiloları geri almak, ruhu şişmanlatmak hiç kolay değil. Yakında terzisini ziyaret etmesi gerekecek, çünkü Diddy (şimdi) nemli teni ve giysileri arasındaki boşluğu hissediyor. Diddy, boynundan bileğine kadar inen, varlığı belli belirsiz hissedilen fakat ceplerindeki eşyaların kaburgalarına ve bacaklarına çarptığı yerlerde yok olan ısrarcı boşluğa katlanmak zorunda kalmamalı, değil mi? Ama besbelli, bir şey giderek genişliyor, bir duvar çatlayarak yarılıyor.

Şirket, kuzeyde, ana fabrikada bir hafta sürecek bir konferans düzenledi. Yabancı firmaların artan rekabet gücü New York bürosunu endişelendirmişti. Eski ve köklü bir şirketin yalnızca şöhretini sermaye olarak kullanmasına izin verilmi-

*) Amerikan üniversitelerinde akademik yaşantısında büyük başarı kazanan öğrencilerin seçilerek üye yapıldığı ulusal dernek. (ç.n.)

yor bugünlerde. Araştırma ve geliştirme, üretim, reklam ve satış bölümlerinden yeni fikirler bekleniyor bu konferansta. Reklam bölümünün müdür yardımcısı olan Diddy de bütün hafta boyunca bu faaliyete katılmak zorunda. Duva ise konferansa çarşamba günü katılacak, ya da hiç gelmeyecek.

Diddy, gurur okşayıcı bir görev aldığını varsayıyordu. Bir tür tatil bile denebilirdi bu geziye. Cumartesi gecesi, 26 Ekim'de çantasını toplayıp yatağına giren Diddy'nin her zamankinden daha huzurlu olan uykusu, bir rüyayla bölündü. Paul ve kendisi bir ormanda saklanmış, kurumuş ağaç dallarını toplayıp onları bir araya yığıyorlardı; derken Diddy tökezledi ve bir deliğe düştü. Sonra ne oldu? Aptalca bir acı hissetti. Paul sesleniyordu: "Sana yardım edemem." Diddy düşerken bir yandan da, "Lanet olsun, o kadar hassas biriyim ki rüzgâr biraz sert esecek olsa yere yuvarlanacağım," diye düşünüyordu. Paul eğiliyor, delikten aşağı bakarak, "Diddy! Diddy!" diye haykırıyordu. Korkuyor, ağlıyordu. Diddy ne onu teselli edebiliyor ne de kendini kurtarabiliyordu. Deliğin dibinde Joan bekliyordu. Yoksa geri mi döndü? Ama bundan sonrası çok karanlıktı.

Diddy geç saatlere kadar uyudu. İsteksiz köpeğini bodrum katma indirip on dolar karşılığında bir hafta boyunca ona bakacak olan kapıcıya teslim etti. Xan, tıpkı veterinere götürüldüğü zamanlardaki gibi davranıyordu. İnliyor, tırnaklarını kapıcının küçük dairesinin zeminini kaplayan yeşil muşambaya geçirip direniyor, Diddy de onu bir yandan tatlı tatlı ikna etmeye çalışıp bir yandan azarlayarak mutfağa doğru sürüklüyordu. Kapıcının küçük çocukları hemen Xan'la oynamaya başlamak istiyorlardı. Diddy, yaptığı anlaşmadan şimdiden pişman olmuşa benzeyen babaya, "Merak etmeyin, Bay Torres," dedi. "Ben gider gitmez sakinleşecektir." Keşke Diddy göründüğü kadar sakin olabilseydi. Hayvanın iniltileri midesini kaldırıyordu.

Sonra bir taksiye atlayıp havaalanına gitti ve pazar günü akşamüstü, özel bir trenyolu şirketine ait Privateer adlı trenin sondan üçüncü vagonuna bindi. Bu özel ve yeni, lüks eksp-

res trenin her vagonu, Avrupa trenleri gibi altı kişilik kompartımanlara bölünmüştü. Yeni şeyler, eskilere dönerek geliştiriliyordu.

Tren tam vaktinde kalktı. Kuzeybatı yönüne doğru yola çıkarak şehri terk etti. Pencere kenarında oturan ve zayıf kalçasını pürtüklü kumaşla kaplı koltukta rahat ettirmeye çalışan Diddy, yolculuğun ilk saati boyunca istasyonda satın aldığı *Times*'ı okuyarak oyalandı. Dışarı bakmasına gerek yoktu. Ayrıca, aynı yolculuğu daha önce de yapmıştı, dolayısıyla içinde bulunduğumuz ve hızla şehrin dış mahallelerinden geçmekte olan trenin penceresinden akıp giden manzara şeridini ezbere biliyordu. Her fabrikanın bir bacası varsa, bütün evler tuğladan yapılma sade kutulardan ibaretse, bir trafo yalnızca bir trafoysa ve bir hapishane de her zaman... Neyse, bildiği şeylere yeniden bakmanın ne anlamı vardı? Değişiklikler icat etmek, küçük farkları ayırt etmek ilk kez görenlerin işidir. Daha önceki yolculuklarda, Diddy'nin uzlaşma eğilimi gösteren karşılaşma arzusu, tren camlarından görünen evlere uzun uzun bakmasına izin vermişti; içlerinde hiç yaşamadığı bu evleri, bir hayal kabul edip reddedebilirdi. Bu defa Diddy, tren penceresinin sunduğu düzenli seyretme eylemini reddetmişti.

Başka ne yapacaktı ki? Hakkında düşünmesi gereken bütün o yeni fikirler, birbirine zımbalanmış A4 boyutunda sarı kâğıtların üzerine daktiloyla yazılmış halde, başının üstündeki rafta bekleyen evrak çantasının içinde duruyordu. Geriye kalan her şey, düşünülemez yaftası yemişti. Diddy gazetenin arkasına iyice yerleşti, yol arkadaşlarıyla arasına bir set çekebildiği için minnettardı. Bir kompartıman kamu alanıdır, herkese açıktır. Fakat aynı zamanda bir tür mahremiyet de taşır. En fazla altı kişilik bir insan grubu bir araya kapatılır, geçici olarak herkesten ayrılırlar. Küçük bir yolculuk hücresi. Düzenin saltanatını pekiştiren zoraki bir komşuluk.

Diddy (şimdi) sıkıldı. Gazeteyi okumayı bitirdi. Tren yolculuklarında her zaman olduğu üzere acıktı. Huzursuz. Bir

kondüktör biletleri toplamaya geldi. Kimin biletlerini? Bizim biletlerimizi. Birbirinin aynısı istasyonlardan geçip giden ekspres bir trende, Diddy birbirine benzeyen yolcuların arasında tıkıldı kaldı. Fakat tren yolculuğu gibi hayat yolculuğunda da beraber yol aldıklarını düşünen Diddy, keskin bir hayal kırıklığına uğramış olmasına rağmen içinde hâlâ iflah olmaz bir umut ışığı taşıdığından, kompartıman arkadaşlarını ayırt etmeyi deneyecek. Kompartımandaki diğer yolcuları kaçamak bakışlarla şöyle bir gözden geçiriyor; doğrudan gözlerini dikip incelese kabalık etmiş olur.

Karşısındaki pencere kenarı koltukta, solmuş yün kumaştan bir döpyes giyen, dağınık ve kır saçlı, keskin bakışlı küçük gözlere sahip bir kadın oturuyor, ayağının dibinde iki tane şişkin alışveriş torbası var. Belki de torbalara yiyecek koymuştur. Ama yolculuk o kadar da uzun değil. Gürültücü ve ilgisiz torunlarına hediye mi götürüyor acaba? Torbaların içinde ne olursa olsun, Diddy bu kadının uygun bir hediye seçmek için çok çabalayan, fakat sonunda arzu etmediği bir şey aldığıyla kalan birisi olduğunu tahmin etti.

Kadın, dikkatle ve aceleyle, sağında oturan güzeller güzeli kıza bir şeyler fısıldıyor. Kız dinliyormuş gibi görünüyor, fakat sanki bir şey, belki de taktığı kocaman camlı güneş gözlüğü, onu cevap vermek zorunda kalmaktan kurtarıyor. Gözlüğün camları yeşilimsi siyah; o kadar koyu renkli ki kızın gözlerini seçmek mümkün değil; Diddy onun o karanlık camlar ardından çevresini görmeyi nasıl başardığını merak etti. İşte size bir duvar!

Kızın yanında, Diddy'nin karşısındaki koltuğun en kenarında, tren yola çıktığından beri tombul yüzünü dua kitabından kaldırmayan koca göbekli bir rahip oturuyor; okudukça alt dudağı düzenli hareketlerle titriyor. Bir dua kitabı gazete gibi tüketilmez; sonsuza kadar yeniden, yeniden okunmak içindir. Ne sistem ama! İyi Kalpli Diddy de, elinin altında her zaman okuyacak kıymetli bir dua kitabı bulunan bir rahip olabilir miydi acaba? Belki de ona uygun bir iyilik değil bu. Çok fazla şey yaptı o.

Diddy'le aynı sırada, onun hemen solunda, pembe yanaklı, iri yarı, gösteriş meraklısı diye nitelendirilmesine sebep olabilecek kadar özenle traş olmuş, tüvit takım elbise giymiş, ucuz traş losyonu ya da kolonyası kokan bir adam oturuyor. Diddy'nin

yaşlarında. Yolculuğun başında dizlerinin üstüne büyük bir dergi koymuştu, ama dergiyi açıp okumaya başlamak yerine cebinden bir mendil çıkardı, sonra sessizce onun içine tükürüp kımıltısız halde gözlerini mendile dikti ve sessizce oturmaya devam etti. Dergi, tren sarsıldığı zaman, hatta geniş bir dönemeçte yaylandığı zaman bile kayıp kucağından düşmedi.

Sessizliği bozan kır saçlı kadın oldu ve pencereyi açmasının sakıncası olup olmadığını sordu. Fena bir gün değildi doğrusu. Hava iyiydi. İyi Kalpli Diddy parmaklarının ucunu kirletme pahasına kadına yardımcı oldu ve camı onun yerine açtı. "Pencereden aşağı sarkma." Sonra, yeni trenler hizmete girdiğinden beri bu güzergâhta yolculuk etmenin daha keyifli hale gelmesi konusunda karşılıklı yorumlar yaptık, açık bir yolcu vagonunda ikili koltuklarda sıralanıp oturmaktansa altı kişilik gruplar halinde kapalı kompartımanlarda yolculuk etmenin daha nezih olduğu konusunda hemfikir olduğumuzu bildirdik. Tüvit takım elbiseli adam, uzun süredir iflas etmek üzere olduğu fısıldanan tren yolları şirketinin, kötü günleri atlatmakta olduğunu söyledi. Diddy aklının karıştığını, damağının kuruduğunu hissetti. Gerçeği sevenler için sohbet etmek her zaman bir tuzaktır, öyle değil mi? Fakat sağduyusu, kaygılanma, diyordu. Güvenilirliğini önemli olmayan bir konuda boşa harcama. Zor bir kural. Tren yolu şirketinin durumu, yenilikleri, ekonomik sorunları kimin umurunda? Bu konuyla gerçekten ilgilenen kimse var mı kompartımanda? Ah, ama insanlara merhamet etmek gerek; aslında çiçekleri öpüyor olması gereken bu zavallı, yumuşak dilli yaratıklar, bir de bakıyorlar ki çiçekler yerine ağızlarından kurbağalar fırlayıvermiş. Adamın endişeli konuşma tarzı onu sinirlendirse de, Diddy merhameti bilir. O da bir karakurbağasıdır. (Şimdi) trenler artık zamanında kalkmaya başladığına göre, diye fikrini belirtti Diddy, daha sık temizlenmeleri de iyi olurdu doğrusu. Lekeli camlara, tozlu pencere pervazına, yerde yatan ezilmiş sigara izmaritlerine bakarak yüzünü buruşturdu. Kır saçlı kadın çantalarından birini karıştırıp -demek ki bir ye-

mek çantasıydı- Diddy'ye ellerini temizlemesi için bir kâğıt mendil buldu. Diddy kadının epey kirli göründüğünü düşündü. Aslında herhalde kirli falan değildi, yaşlılıktan böyle görünüyordu.

Tüvit takım elbiseli adam mendilini yeniden cebine soktu, boğazını temizledi, dergisini eline aldı. (Şimdi) derginin kapağını görebiliyorduk. *Yıllık Filateli.*

"Bir koleksiyoncu olmalısınız, herhalde." Rahibin başını kaldırıp çevresine baktığını hiçbirimiz görmemiştik. En az onu çevreleyen yüz kadar ifadesiz ağzını iyice açarak, ama tatlı bir sesle konuşmuştu. Bir psikanalistin eğitiminin en başında kullanmayı öğrendiği türden bir yüzdü bu. Örtülü, âdeta hissiz, ifadesiz.

"Evet, öyle. Aynı zamanda pul ticareti de yaparım." Tüvit ceketli adam yeniden öksürmeye ya da tükürmeye ihtiyacı varmış gibi görünüyordu.

"Bu baskıyı gördünüz mü?" dedi rahip. "Anladığım kadarıyla çok ender bulunuyor." Yeleğinin cebinden bir cımbız çıkardı, sonra elini ceketinin siyah iç cebine soktu ve cüzdana benzer bir kutu çıkararak açtı; işaret ve başparmağıyla kutunun içindeki zarfı kaldırdı ve cımbızını kullanarak dikkatle zarftaki mavi pulları aldı.

Böylece rahibin ve tüvit takım elbiseli adamın birer pul koleksiyoncusu oldukları anlaşıldı; bir ülkenin, kralın, binanın, ağacın, suratın kâğıttan yapılma minyatür resimlerini topluyorlardı. Son zamanlarda buldukları hazineleri çıkarıp karşılaştırmaya koyuldular. Cımbızların ucunda, ortak ilgi alanlarının mutluluğu sallanıyordu. Diddy, canı sohbet etmek istediğinde kır saçlı kadınla ve onunla birlikte yolculuk eden, şu ana dek hiç sesi çıkmayan güzel kızla konuşmak zorunda kalacaktı. Kızla konuşmayı umutla bekliyordu. Kır saçlı kadınınsa cesaretlendirilmeye pek ihtiyacı yoktu. Yeğenine, yani yanındaki kıza yolculukta eşlik ettiğini, kızın kuzeydeki ünlü bir tıp merkezinde göz ameliyatı olacağını bir çırpıda anlatıverdi. Kız tamamen kör müydü? Diddy çok merak ediyordu. Ama sormak kabalık olacaktı. Kadın, yeğeninin olaca-

ğı ameliyatı, masrafların ne kadar tutacağını, riskleri, başarı şansını ayrıntısıyla açıklamaya başladı. Kadın, 'korneal', 'oftalmik', 'koroid' gibi sözcükleri ısrarla kullanıyor ve hepsini yanlış telaffuz ediyordu. Diddy iyice sinir oldu. İnsanlar yanlış şeyler söylediğinde ya da sözcükleri telaffuz etmeyi beceremediğinde huzursuzlanırdı.

"Hester, söylesene, öyle değil mi? Doktor böyle dememiş miydi?"

Kız o ana dek teyzesinin anlattıklarını onaylamayı reddetmişti. Belki de utanmış ya da öfkelenmişti. Yoksa teyzesinin gevezeliklerine alışmış mıydı artık? Teyze bir yandan konuşuyor, bir yandan da daraltıcı bir tavırla kızın yanağına, omzuna, koluna dokunup duruyordu. Diddy teyzenin ellerini bağlayabilmeyi istedi. Ama onu susturmayı ve bitmek bilmeyen bilgi akışını kesmeyi istemiyordu. Bir ay önce başına gelenlerden beri, hastalıklarını ve geçirdikleri ameliyatları anlatmaya bağımlı hale gelmiş insanlara karşı daha anlayışlıydı. Hayır, tek sebep bu değildi aslında. Henüz kendine itiraf etmediği daha cesur bir arzuya boyun eğmiş, yaşlı kadının söylevinin nehrine kapılmış sürükleniyordu. Sözcükleri kadına yönelikti ama, bakışları görmeyen kızın üzerindeydi. Kör bir insan, ölümle iyice yakınlaştıktan ve hastane perhizinden sonra bir deri bir kemik kalan Diddy'yi göremezdi. Ama kız, canı isterse konuşlabilirdi; Diddy onun sesinin ve sözlerinin teyzesine benzemediğine, güzel ve düzgün konuşacağına emindi. Ona dokunmak da istiyordu.

Derken, aniden karanlığa gömüldük. Sohbetler de kesiliverdi. Diddy şehirden yaklaşık iki saat uzaktaki bu tüneli hatırlıyordu. Fakat kompartıman ve koridor ışıkları niçin yanmamıştı? Yanmayacak mıydı? Pekâlâ. Kompratıman karanlığa gömüldüğünden beri kimse konuşmuyordu. Beklemek, karanlıkla birlikte sessizliğe de gömülmek istiyorduk. Sonra, tahammül edilebilecek uzunluktaki bekleyiş sona erince, tünelin diğer ucunda, bitirdiğimiz yerden devam edecektik sohbetimize. Tren karanlığı hızla aşıyor, sanki giderek, tehlikeli bir biçimde daha hızlı ilerliyordu; âdeta düşüyorduk. Fakat,

Diddy'nin hafızası onu yanıltmıyorsa, tüneli geride bırakmamız gerekdiği sırada, Privateer şiddetle sarsıldı, bir çığlık kopardı ve durdu. Tutulan nefesler, hızla bir yerleri yakalayan eller, söylenmeler. Herkes iyi miydi? Hemen konuşmaya başladık. Karanlık bizi susturduysa, karanlık ve hareketsizlik dilimizi çözmüştü. Yeni bir duruma yeni bir tavırla tepki veriyorduk. Aslında, *pek* de yeni bir tavır sayılmazdı ya. Endişelenmemiştik. Trenler güvenlidir. Diddy saatinin ışıklı kadranına başvurdu. En az yedi dakikadır tüneldeydik. Sonra, koridorda sallanarak yaklaşan bir ışık gördük ve komşu kompartımanın kapısının tıngırdayarak açıldığını duyduk. Tok bir ses kısa bir şeyler söyledi, ne dediğini çıkaramadık. Yan kompartımanın kapısı gürültüyle kapanınca, Diddy daha yakından gelecek, daha şiddetli bir gürültüye hazırladı kendini. Resmi görevlilerin kendilerine özgü sesleri ve hareketleri vardır. Üstelik Diddy deneyimli bir yolcuydu. (Şimdi) şu eski ve tuhaf Avrupa'da yapılan sınır kontrolleri gibi bir şey olmaktaydı, ama burası büyük bir ülkeydi, fazla büyüktü ve bir sınırda değil, bir tünelin ortasındaydık biz. Beklendiği üzere kompartımanımızın kapısı açıldı. Eşikte bir el feneri ve onun ışığının arkasında belli belirsiz bir adam figürü belirdi. "Hanımlar beyler, baş makinistimiz özürlerini kabul etmenizi rica ediyor."

"Bir sorun mu var?" dedi pul taciri. Oysa bir sorun olduğu belliydi zaten.

"Genç adam, sen niçin lokomotifte veya nerede olman gerekiyorsa orada değilsin, treni çalıştırmaya uğraşmak yerine dolaşıyorsun?" dedi teyze.

"Ben baş makinist değilim bayan," dedi adam. Halinden memnun bir karakurbağası. "Ben sadece özürleri iletiyorum. Kabul edip etmemek size kalmış."

"Sorun nedir acaba?" diye sordu rahip.

"Tünelin ortasında durmak zorunda kaldık."

"Bunu biz de görebiliyoruz canım!" dedi teyze aksi bir tavırla.

El fenerinin ışığı sallandı ve kadının yüzüne odaklandı. "Bitirmeme izin verecek misiniz, bayan?" Teyze şaşkınlıkla solu-

ğunu tutup yüzünü kolunun arkasına sakladı, ışık yere indi. "Durmak zorunda kaldık çünkü raylar temiz değil. İleride, eee, bir şeyler var."

"Raylarda onarım mı var yoksa?" diye sordu Diddy.

"Bildiğimiz kadarıyla bu tünelde yol çalışması falan yok."

"Hiç böyle bir saçmalık duymadım," dedi kadın. "Hester, sen duydun mu?" Acaba kız aynı zamanda sağır mı, diye merak etti Diddy.

"Sakin olun, bayan. Tren birazdan yola devam edecek."

"Engeli yıkıp geçecek," dedi kız, zor duyulur bir sesle. Sağır değildi. Yalnızca sessizdi.

"Tatlım, sakın endişelenme. Görüyorsun ya genç adam, burada bir hastamız var."

"Hasta değilim," dedi kız. "Şaka yapıyordum."

"Şimdi ne olacak?" dedi Diddy.

"Şey," dedi kondüktör ya da her kimse, "tünelin ortasında mı yoksa ucunda mu olduğumuz anlaşılır anlaşılmaz... Yani, yanlış tünede olmamız da mümkün aslında..."

"Yanlış tünel mi!" diye haykırdı Diddy.

"Ama tünelin ucunun tıkanmış olduğuna hiç şüphe yok," diye bitirdi sözlerini kondüktör.

"Doğru tünel tıkanmış olamaz mı?" diye sordu rahip.

"Bakın, bayanlar baylar, bana zorluk çıkarmayın, olur mu? Ben yanlızca söyleneni yolculara iletmekle görevliyim, yani baş makinistin ve baş kondüktörün bir toplantı yapmakta olduğunu..."

"Toplantı mı!" diye mırıldandı kadın.

"Ya raylardaki engeli kaldıracaklar; ki bu engel küçük bir şey de olabilir, hatta bir eşek şakası bile olabilir. Ya da treni geri geri çıkaracaklar tünelden."

Diddy pul tacirinin düzensiz, derin soluklarını duyabiliyordu; paniğe kapıldığı, adam (şimdi) konuşmadan önce belliydi. "Aslında büyük bir sorun olduğunu anlatmaya çalışıyorsunuz. Burada oturup beklesek de, engeli aşmaya çalışsak da, tünelden gerisin geriye çıksak da büyük ihtimalle arkadan gelen tren bize çarpacak, değil mi?"

Diddy'den bile fazla mı endişeleniyordu? Şu an için, evet. Diddy kendisini paniğin pençesine yavaşça bırakırdı. Zihnini bunun için kullanırdı. Aferin zihnine. Diddy, pul tacirinin gözlerini elindeki mendile dikip uzun uzun baktığını hatırladı. Herhalde bir hastalık hastasıydı. Kesinlikle kaygılı biriydi. Peki ya o küçük, kâğıttan ganimetlerine ne demeli? Saplantılıydı da.

"Bir sonraki tren ne zaman burada olacak?" diye sordu Diddy, yardımcı olmaya çalışarak. Gerilimden omuzları ağrıyordu.

"Daha çok vakit var. Bir saaten önce gelmez," dedi kondüktör, giderek alçalan bir sesle. (Şimdi) koridora çıkıyordu, kompartıman kapısını kapatmak üzereydi.

"Bize gerçekleri söylüyorsun, değil mi genç adam?" diye sordu teyze.

"Birazdan dönerim," dedi kondüktör. Çat. Sol tarafımızdaki kompartımanın kapısının açıldığını duyduk. İnsanlar koyun sürüsü gibi, diye düşündü Diddy. Niçin kimse çığlık atmıyor? Ya da ağlayıp dualar etmiyor? Niçin, her şeyin yoluna gireceğine inanmaya bu kadar hevesliler?

Sessizlik içinde oturup Diddy ve pul tacirinin arkasında kalan bölmeden gelen anlaşılmaz konuşma seslerine kulak kabartmaya koyulduk. O yolculara da aynı şeyler mi söyleniyordu? Diddy o kompartımandaki yolcuların kondüktörün baştan savma açıklamasını safça kabul edip etmediğini merak etti. Yoksa paniğe kapılmaya cesaret edip onu endişeli sorulara mı boğuyorlardı? Pul taciri bir kibrit çaktı. Hepimiz çok endişeli ve gergin görünüyorduk. Sigara zaten adamın dudakları arasındaydı. Diddy adamın çenesine yaklaşan kibrit alevinin titreşmesini bekledi ama alev sakince yanmayı sürdürdü.

"Herhalde kimsede el feneri yoktur," dedi yumuşak sesli rahip.

"Bende minik bir fener var," dedi Yardımsever Diddy. "Ama ışığı çok zayıf, bilmem işe yarar mı?"

"Yaramaz," dedi teyze somurtarak.

Gözlerini, pul tacirinin sigarasının biçimsiz kırmızı ışığına diken Diddy, darmadağan olmaya başlıyordu. Bedeninin yeterince sıkı örülmüş imparatorluğu, düzensizliğe ve isyana boyun eğiyordu. Karnı tuğlalarla dolu bir bavul, göğsü yılanbalıklarıyla dolu bir fıçıydı. Kan, kulaklarında gürültüyle uğulduyor, solmakta olan şimşekleri andıran çizgiler, beyazımsı zikzaklar çizerek gözlerinin önünde soldan sağa gidiyordu. Yan kompartımanın kapısı da gürültüyle kapandı. Sonra koridorda solgun bir ışık halesi belirdi, herhalde aceleci habercinin arkadaki vagona geçmeden önce yaktığı, acil durumlarda kullanılan elektrikli bir lambanın ışığı olacaktı. Peki, bu acil bir durum muydu? En azından (şimdi) karanlık, dipsiz bir kuyu değildi.

"Peki, ya bu duruma ne demeli?" diye haykırdı pul taciri.

Bizi hazırlıksız yakaladı, hiçbirimiz ona cevap veremedik.

"Cehennemlik bir karmaşa bu!" diye ekledi. Sesi öfkeliydi.

Diddy (şimdi) paniğe kapılmaya başladı. Diğerleri hâlâ sakin. Kendi davetsiz ölümünün düşüncesi, ağır bir kaya gibi göğsüne yerleşmekte.

"Sizce gerçekten de tehlikede miyiz?" diye sordu kız. Bu soruyu duyan Diddy, tam da o sırada, gözleri görmeyen kızın durumu diğerleri kadar bunaltıcı bulup bulmadığını merak etmekteydi.

"Hayır," dedi rahip.

"Hayır, tatlım," dedi teyze.

Ölüm, diye düşündü Diddy, bir litografın taşma benzer. Serin ve pürüzsüz bir taş parçasıyla, ancak uzmanların fark edebileceği değişiklikler barındıran pek çok ölüm kopyası basılabilir. Hafifçe işlenmiş bir taş, tekrar tekrar, sonsuz kez kullanılabilir.

"Şu kadarını söyleyeyim; bir daha *bu* demiryoluyla asla yolculuk etmem," dedi pul tüccarı. Gırtlağını temizledi.

Koltukta arkaya doğru kaykılan Diddy, göğsündeki taşın ağırlığını üstünden atmaya çalışıyordu. Hareket etmek zorundaydı. "Ben," dedi, "neler olup bittiğini görmek istiyorum. Belki daha fazla bilgi sahibi olan birine rastlayabilirim."

"İyi," dedi kadın. İyi Kalpli Diddy.

Diddy'nin (şimdi) hissettiklerini tanımlayabilecek tek sözcük, panikti.

Ayağa kalktı ve başı döndü; koyu renkli ayakkabılar, yaşlı kadının torbaları ve pul tacirinin ayağının dibinde duran ucuz bavuldan oluşan engellere takılmadan karanlığı aşmak için uzanıp bagaj rafına tutunmak zorunda kaldı. Kapıyı açtı, dışarı çıktı. Koridor camı da kompartımanın camı kadar ışık geçirmezdi ve bilgi almanın imkânsız olduğunu hissettiriyordu. Yakasını gevşetti, sağa döndü ve koridor boyunca, acil durum fenerinin ters yönünde yürümeye başladı. Kompartımanların içine yığılmış, kımıldayan ve birbirine doğru eğilen figürlere bakmaktan kaçınıyordu. Niçin herkes alçak sesle konuşuyordu? Kompartımanlardan birinden bir bebek ağlaması yükseliyordu. Biraz ileride, kendisi gibi koridora kaçmış olan tek kişi vardı; Diddy'nin uzaktan gördüğü kadarıyla sigara içen biriydi, yaklaşınca spor pantolon giymiş şişman bir kadın olduğunu gördü. Yanından geçmek için yan dönerek, göğsünü içeri çekti, usulca, "Afedersiniz," dedi.

"Saatiniz var mı acaba?"

"Beşi yirmi geçiyor," dedi Diddy, daha duyulabilir bir sesle. Çene kemikleri gerildi, kadının endişesinin vantuzlarının ayak bileklerine dolandığını hissetti. Kadın ona dokunmak üzereydi.

"Umarım ne yaptıklarını biliyorlardır."

"Aynı fikirdeyim." Diddy yürümeye devam etti. Bir kurban değildi o.

"Hey, bir dakika bekle! Lütfen!"

"Neler olduğunu öğreneceğim." Diddy durup arkasını dönerse, kadın için üzülecek, göğsündeki taşın ağırlığına bir de onun ağırlığını ekleyip taşımak zorunda kalacaktı. Oysa İyiliksever Diddy başka bir görev üstlenmişti, daha az kahramanca bir görev. Fakat daha işe yarar olduğunu umduğu bir görev.

Diddy vagonun sonuna gelince, bir seçim yapması gerekti.

Ağır kapıyı açıp, bağlantı kablolarını aşıp, elektrikli bir el lambasının loş ışığıyla aydınlanan, kompartımanlarında uysallıkla oturan sessiz insanların beklediği, bizimkinden tek farkı koridorda kimsenin dikilmemesi olan, sıradaki vagona geçebilirdi.

Ya da trenden inebilir, küçük bir keşif gezisine çıkabilir, rayların üzerindeki engeli bulup bu konuda neler yapıldığını kendi gözleriyle görebilirdi. Peki, ya acil durum çoktan sona erdiyse? Kondüktör iyi haberlerle dönmediği halde, sorun halledilmiş olabilirdi. Belki de tren personeli işlerinin başına dönüyordu, makinist de motoru çalıştırmak üzereydi.

Kararsız bir halde duruyor. Hayır, korkma Diddy. O hâlâ dışarıdayken tren harekete geçse bile, başlangıçta nasıl olsa çok yavaş hareket edecekti. O da tutunup tırmanmaya vakit bulacaktı. Bu mantıklı açıklama, Diddy'i ikna etmeye yetti. Bizim kompartımanın sonundaki çıkış kapısını iterek araladı, metal merdiven kendi kendine açıldı.

Trenden çıktı.

Tünel serin ama rutubetli, kesif yağ ve yosunlu taşların kokusu nefesini kesiyor. Hava yüzüne çarpınca Diddy hafifçe titriyor. Ama en azından rahatça hareket edebileceği kadar geniş bir alanda. Ellerini rutubetli havaya kaldırıyor, sonra tek kolunu dikkatle öne doğru uzatıyor; tünel duvarı dokunamayacağı kadar uzakta. Tünelin genişliği ne kadar acaba? Minik el fenerini yakıyor ve duvarın üç metre kadar ötede olduğunu keşfediyor. Tünelde iki tane ray hattı var, Diddy boş hatta geçiyor. Sağa dönüyor. Zayıf ışığı, özenle cilalanmış ayakkabılarının hemen önündeki küçük bir bölgeyi aydınlatmak için kullanarak, lokomotife doğru ilerlemeye başlıyor. Yorgunluk duyuyor, bitap düştü. Sakın durma. Yorgunluğa boyun eğmenin zamanı değil. Yalnızca sert tünel zemininde sürüklenen ayaklarının sesini dinleyerek bir süre ilerliyor. Beş-altı kompartımanı geçtikten sonra, başka bir ses daha duymaya başlıyor; balta darbelerini andıran güçlü, düzenli sesler. Sesin kaynağına doğru ilerlemeye devam ediyor.

"Hey, oradakiler!" diye seslendi.

Tüneldeki sesler hafifçe azaldı. Bir yankı.

Boş ray hattının ortasında yürümeye çalışmasına rağmen, Diddy hafifçe sağa doğru kaydığını hissediyor. Duruyor. Küçük ışığıyla iki vagonun arasındaki boşluğu araştırıyor; öndeki vagonun, arkadakine hafif bir açı yaparak durmuş olduğunu keşfediyor. Sonraki arada, yine aynı durum söz konusu. Bir sonrakinde de. Demek ki ray hattı düz değil, tünel hafifçe kıvrılarak uzayıp gidiyor; demek ki, duran trenin ağır gövdesi, tünelden kılıfının içinde kavis çizerek yatıyor, demir eklemlerinin hepsi sistematik biçimde bükülüyor. Bu, her şeyi daha da zorlaştırıyor mu peki? Durumun ciddiyetini artırıyor mu? Diddy kıvrılarak ilerleyen rayları takip ederken sesler giderek yükseliyor ve bir ışık kaynağı beliriyor. Tünel aydınlanmaya başlıyor.

Hedefine varıyor. Nefes nefese kalan Diddy, lokomotifin devasa ve yağlı ön tekerinin yanında duruyor. Trenin hemen önünde, beyaz bir atlet, cin kumaşından işçi tulumu ve kalın tabanlı çizmeler giymiş esmer bir adam var. Deri bir kayış yardımıyla doktor ya da madenci gibi alnına tutturulmuş olan lamba, bir levhaya dizilmiş ve tünelin tavanından sarkan demir kancaya asılmış beş tane çıplak ampulün daha kuvvetli ışığına destek oluyor. Adamın elinde gerçekten de bir balta var ve bu aleti, rayların üzerindeki yaklaşık bir buçuk metre yüksekliğindeki bariyere düzenli aralıklarla indiriyor. Birbirine çivilenmiş ağır kalaslardan yapılma bir duvar. Duvara çaprazlama tutturulmuş, tahtaları bir arada tutan metal şeritler.

"Tanrım, kim koymuş bunu?" dedi Arkadaş Canlısı Diddy. Rahatladı. Bariyerin derme çatma bir hali var. Üstelik taştan değil, tahtadan.

Adam eğiliyor. Yerde duran büyük, ahşap bir kutudan başka bir alet, bu kez bir balyoz alıyor.

Metal şeritlerden biri saldırı altında. Adam balyozu indirdikçe, şerit sıçrıyor. Gevşemeye başladı. Tuhaf çınlamalar geliyor metalden. Derken adam balyozu bırakıp alet kutusundan bir levye çıkarıyor, bu kez daha farklı ve tiz bir ses yan-

kılanmaya başlıyor tünelde. "Nasıl gidiyor?" diye soruyor Diddy. İşler yolunda gibi. Kalın, çapraz şeritler birer birer adamın darbelerine boyun eğmekte.

İşçi duraksıyor. Belki de Diddy'i duymadı. Çalışma ritmi değişti. (Şimdi) devasa çekici kullanarak duvarın kendisine saldırıyor, toz bulutları yükseliyor. Görünüşe göre, sarsılan bariyer zaptedilemez bir kale aslında.

"Engel bu muymuş? Yani, hepsi bu kadar mı demek istiyorum." Diddy (şimdi) neredeyse yanı başında adamın; vücundan fışkıran terin tanıdık, tatlı kokusunu alabilecek kadar yakın ona, hafif alkol kokan nefesini bile duyuyor. Ağzındaki tozun tadına bakarak, adamı izliyor.

"Sana yardım edecek birisi olsa daha çabuk bitmez mi bu iş?" İşçi ya homurdandı, ya da cevap vermedi. Becerikli ve vurdumduymaz bir tavırla çekicini tekrar tekrar alçak duvara indirmeye devam ediyor. Duvarı yalnızca düzenli biçimde parçalarına ayırmakla kalmıyor, kıymıkla kaplı büyük tahta parçalarını da kopartıyor. Büyükçe bir tahta parçası duvardan koptuğunda, işçi bu tahtayı sol tarafındaki tünel duvarına açılmış girintinin içindeki hatırı sayılır yükseklikteki moloz istifinin üzerine ekliyor.

Diddy endişelendi. "Baksana bana, seninle konuşuyorum."

Adam çekici sallamaya devam ediyor. Sonra onu alet kutusuna tıkıp baltayı alıyor yeniden. Diddy birkaç adım geri çekildi, adamın ne yaptığını anlamaya çabalıyor. Bir madenciye benziyor, diye düşündü. Melanet tren bir madene toslamış. Diddy'nin zihninin kıyısından bir şey akıp geçiyor; korkunç bir tehlikenin yaklaşmakta olduğuna dair bir önsezi. Belki de bu işçi aslında bir sabotajcıdır, belki de tünele zarar vermeye çalışıyordur, belki de...

Hayır, Diddy bariyerin diğer tarafında yalnızca rayların uzanmakta olduğuna inanmak zorundaydı. Tünel devam ediyordu. Bariyerin ötesinde, örneğin kocaman bir çukur yoktu.

"Hey, makinisti nerede bulabileceğimi söyler misin bana?"

İşçi başını kaldırıp bakıyor. "Ne demeye rahatsız edip duruyosun beni be? Yapacak işim var, görmüyor musun? Hem senin burada ne işin var?" Yeniden işinin başına dönüyor.

"Bana baş makinistin nerede olduğunu söyle, yeter."

"Çek git buradan," diyor işçi, doğrulup omzunun üstünden haykırarak. "Vaktimi boşa harcama."

"Dinle," diyor Diddy, "burada neler olup bittiğini bilmeye hakkım var benim. Diğer yolcular koyun sürüsü gibi bekleyebilir, ama benim sorgusuz sualsiz kendimi sizin ellerinize teslim etmeye niyetim yok."

"Şu trene geri dönecek misin, dönmeyecek misin?"

"Hayır, dönmeyeceğim."

İşçi baltasını duvara indiriverdi, ama başını Diddy'ye doğru çevirmişti. "Beş saniye içinde çekip gitmezsen, çok üzüleceksin." Her ne yapıyorsa, işi bitmek üzereydi.

"Asıl *sen* üzüleceksin," dedi Diddy, öne doğru bir adım atarak. "Sen kendini ne sanıyorsun be?"

Balta bir an havada hareketsiz kaldı. İşçi son iki kalası da söktü ve onları yığının üzerine fırlattı. Sonra koluyla alnını sildi, pantolonunu çekiştirdi ve yere tükürdü. (Şimdi) Diddy'ye bakıyor. Baltasını yeniden eline aldı. "Elimde ne var, görüyor musun? Benim asabımı bozma, bayım."

"Balta mı?" diyor Diddy. "Hadi canım sen de! Derdin ne senin yahu? Sana insan gibi bir soru sordum, bir saniyeni ayırıp pekâlâ bana cevap verebilirdin."

Adam ona doğru dönünce, alnındaki lambanın ışığı Diddy'nin gözlerini kamaştırıyor. "Çekip gitmek için tam beş saniyen var. Defol buradan!"

"Ben burada kalıyorum," diyor Diddy. Sesi öfkeli. "Ayrıca seni kondüktöre şikayet edeceğim." Makinistin durması gereken kabine doğru bakıyor; kapkaranlık. Bu domuzla başa çıkamayacağından değil. Ama şu süper modern treni kullanan ekip nerede acaba? Yolcuları yatıştırmakla mı uğraşıyorlar? Bazıları, belki. Hepsi birden niçin ortadan yok oldu ki?

"Beş saniye!" diyor adam, baltayı havaya kaldırarak. "Bir."

"Dikkat etsen iyi olur," diye hırlar gibi konuşuyor Diddy. Yumruklarını sıkıyor.

Adam yavaşça biraz daha yaklaşıyor. "İki."

"Kavga etmeyi çok istiyorsun, değil mi?" diyor Diddy, acı bir tonla.

"Üç."

(Şimdi) Diddy kendi ter kokusunu alıyor. Ölümüne korkuyor; fakat bu, o zombilerle birlikte trene tıkılıp kaldığında hissettiğinden çok daha kabul edilebilir, temiz bir korku. Derin bir nefes alıyor, titreyen burun delikleriyle ağır havayı içine çekiyor. Çabucak eğilip ayağının dibindeki levyeyi yerden kapıyor. Doğrulup işçinin yüzündeki şaşkın ifadeyle burun buruna geliyor. İşçi hayretle başını kaşırken bir yandan gülümsüyor.

Dört. Dörde kadar gelmiş olmalı.

Diddy kol kaslarını geriyor, soğuk silahını sıkıca kavrıyor. "Haydi göster kendini, serseri!"

"Herhalde korktuğumu sanıyorsun, değil mi," diyor adam.

Çocuk mu kandırıyor? Beni oyalayıp dikkatimi dağıtmayı, levyeyi elimden kapmayı planlıyor. Sonra da baltayı beynime indirecek.

"Tamam, sakin ol artık. Kavga istemiyorum." İşçi yeniden sırıtmaya başlıyor.

"İstemediğin belli," diyor Diddy, nefes nefese.

"Hey, sakin olsana be. Seninle şakalaşıyordum yahu. Olanları abartmayalım."

"Sana inanmıyorum." Diddy levyeyi daha da sıkıca kavrayıp dudaklarını yalıyor. Adam niçin dört demiyor ki?

İşçi gülmeye başlıyor. "Tamam, sen kazandın. Oldu mu?" Diddy'ye göz kırpıyor. "Bak, gördün mü?" Baltayı tutan elini aşağı indiriyor. "Ben işimin başına dönüyorum arkadaşım, tamam mı? Sen de ne istersen yap." Sırtını Diddy'ye doğru dönüyor. Bir adım atıp duruyor. Bir sürpriz yapmayı planlıyor olmalı.

Diddy onun baltayı tutan parmaklarının gerildiğini gördü. Adamın anden dönüp baltayı kendisine doğru savuracağını biliyor. Beş! "Hayır yapamazsın!" diye haykıran Diddy, levyeyi var gücüyle adamın ensesine indiriyor. Diddy inliyor, adam inliyor. Diddy'nin elleri titremeye başlıyor. Levyeyi elinden atıp kaskatı kesilen parmaklarını gevşetmeye çalışıyor. Parmakları onu dinlemiyor. Sağ elinin parmaklarını açmak için sol elinin parmaklarını kullanıyor. Zavallı kasılmış ve zonklayan parmakları. İşe yarayacağını bilse hüngür hüngür ağlayacak.

İşçi, rayların kenarına yuvarlandı, boynu da rayların üzerinde. Diddy diz çöküp ne yaptığına bakıyor. Adamın saçlarının arasından sızıp yüzüne akan ve kulağına dolan kara renkli kanı görmek için dizlerinin üstüne çöküyor. Alnına tutturduğu ışık hâlâ yanıyor. Diddy lambayı yokluyor, ışığı kapatmaya çalışıyor. Eline bir sürü küçük çıkıntı geliyor ama hiçbiri ışığı kapatmaya yaramıyor. Lanet olası şey! Belki işçiyi sırt üstü yatırsa lambanın düğmesine ulaşabilir.

Katı, ağır, işbirliği etmemek için direnen bir beden. Diddy işçiden (şimdi) yükselen yeni ve tuhaf kokuyu duyunca az daha kusuyordu; soğuk, eti hatırlatan, mide gazını andıran pis bir koku. Mide bulantısını ve korkuyu bastırmayı başaran Diddy, dizlerinin üstüne yerleşip işçinin gövdesini kollarının altından kavramayı başardı. Hissettiği ıslaklık ter mi yoksa kan mı? Adamın gövdesini sağ yanına doğru çevirmeye çalıştı. Ama bedeni çok hantal, çok büyük, başa çıkması zor. Acaba onu bir iki adım geri taşıyıp trenin burnuna yaslayarak yere mi oturtsa? Halletti. Ama atletle kaplı bölgesinin, yani üst gövdesinin öne doğru devrilmesine bir türlü engel olamıyor. Dikkat! Yüz üstü devrilip yere yapışmak üzere. Diddy tam zamanında yakalayıp yeniden, dikkatle yaslıyor adamın sırtını trene. Sarkan başını gevşek çenesinden tutup geriye ve yana itiyor; böylece kafası ön tekerlek ve lokomotifin arasına takılıp kalıyor.

(Şimdi) şu melanet ışığı kapatmakla uğraşabilir. Of! Diddy geriye doğru bir adım atıyor. Adamın alnındaki o üçüncü göz-

den gelen parlak ışığın menzilinden çıkınca, çevresini daha iyi görebilir. İşçinin ölüp ölmediğinden emin olabilir. Düşüp rayların üstüne boylu boyunca uzandığı andan beri ne kımıldadı ne de ses çıkardı adam. Acaba (şimdi) gerçekten de öldü mü? Son bir test yapmalı. Diddy usulca adama yaklaşıyor, sanki daha önce ona dokunmamış gibi büyük bir dikkatle çıplak omzunu dürtüklüyor. Islak. Adam yeniden inliyor ve hafifçe kımıldıyor. Aman Tanrım, olamaz! Diddy hemen geri çekiliveriyor, korkudan gırtlağı sızlamaya başladı.

Dehşet, yerini sahte bir cesarete bırakıyor. Bunu sen istedin, seni pislik! Ama kendini acımasız ve dürüst hissetme denemesi Diddy'ye bile ikna edici gelmedi.

Sahte cesaret, yerini zihinsel kaçış denemelerine bırakıyor. Kalbi sıkışan Diddy, işçiye vurmadan önce olanları düşünmeye başlıyor; yani bütün hayatını. Acı ve tahammül edilemez bulduğu hayatını. Ama (şimdi) geçmişe yeni bir bakış açısıyla bakabiliyor ve ne denli şanslı olduğunu fark ediyor. Meğer aslında ne talihli bir adammış o. Ve bunu hiç bilmezmiş. Hayatının onu hızla bu ana taşıdığını asla, kırk yıl düşünse tahmin edemezdi. (Şimdi) o korkunç anm diğer tarafına geçmişti ve geri dönüp baktığında nostaljiden çok daha şiddetli bir şey hissediyordu; arkasında bıraktığı yıllara, ıstırap verici bir özlem duyuyordu. Olan oldu. Geriye dönüşü yok.

Zihinsel kaçış, yerini korkuya bırakıyor. Hapse mi gireceğim? diye düşünüyor üzüntüyle. Bu an için hapse mi gireceğim? Hafifletici sebep yok mu hiç? Yalnızca bu an mı önemli? Diğer anlar bir şey ifade etmiyor mu?

Korku, yerini suçluluk duygusuna bırakıyor. İçimde bir katil var benim, diye düşünüyor Utanç İçindeki Diddy. Kendimi niçin iyi huylu biri sanıyordum ki? İçimde taşıdığım ölümün, bana ait olduğunu sanıyordum. Bir türlü bitmeyen, ama bir gün beklenmedik bir anda sona erecek olan bir hamilelik gibi. Meğer yaklaşan benim ölümüm değil, başkasınınkiymiş. Beni hep korkutmuş olan yetersizlik duygusu da buydu demek.

Suçluluk duygusu, yerini daha da artan korkuya bırakıyor. Elim kolum bağlandı. Tuzağa düştüm. Buraya bunu yapmak için getirilmişim. Diddy, karanlık bir tünelde, karanlık bir adamı öldürdü. Aptala Dönmüş Diddy, kendini hiç bu kadar hayat dolu hissetmemişti.

Başını kaldırıp trenin karanlık lokomotifine bakıyor. Kimse onu görmedi mi; onu yakalamak için üzerine doğru koşan birileri yok mu? Nöbetçiler nerede, şahitler nerede? Uyuyorlar mı? Yoksa sarhoş olup sızmışlar mı? İlaçla uyutulmuş olabilirler mi onları? Ya da büyülenmiş? Şu ışıklardan kurtulmak gerek. Diddy çıplak ampul demetini çekip alıyor ve tünel duvarına çarparak parçalıyor. (Şimdi) gerçek zifiri karanlık kapladı her şeyi. Diddy hâlâ olduğu yerde duruyor.

Diddy oracıkta, öldürülmüş işçinin cesedi başında daha ne kadar bekleyebilir? Hissetmek zorunda olduğu her şeyi hissedene dek bekleyemez. Bu yüzden artık trene dönebilir.

Ellerinde ya da giysisinde kurumuş kan lekesi var mı? Cep feneriyle yakından incelediğinde, sadece pantolonunda tebeşirimsi lekeler olduğunu görüyor.

Pantolonunu silkeledikten sonra, Tertipli Diddy kompartımanına doğru ilerlerken, artık minik fenerini kullanmıyor; koridor penceresinden dışarı bakan olursa onu fark etmesin istiyor. Eğer insan yolu biliyorsa, körlerin yaptığı gibi karanlıkta ilerlemek fazla zor değil. Diddy bu yoldan daha önce geçti. Dönüş yolunda, hissettikleri de tersine döndü. Sağında, uzayıp giden tünel duvarı, solunda ise kirli pencerelerinden loş ışıklar sızan trenin büyük demir gövdesi.

Adımlarını bu kez aksi yöne doğru atıyor; sondan önceki üçüncü vagona geldiği zaman trene biniyor, koridordan geçiyor, kompartımana giriyor. Kompartımanına. Kompartımanımıza. Yerine otururken, rahiple kızın alçak sesle konuştuğunu duyuyor. Ama Diddy, gümbür gümbür atan kalbi ve kulaklarındaki çınlama yüzünden, nazik erkek sesinin ve kızın daha neşeli cıvıltısının neler söylediğini çıkaramıyor.

Diğerleri için durumumuzda hiçbir değişiklik olmadı. Yalnızca Diddy için değişti her şey. Kollarını göğsünde kavuşturan Diddy için. Teyzenin, herhangi birinin "Eee?" demesini, birisinin durumumuzla ilgili neler öğrendiğini sormasını bekliyor. Diddy içinden yalanlar hazırlıyor, hiç kimseyi bulamadığını, trenden inmediğini söyleyecek. Ama kimse sormuyor.

Peki, rahiple kız neden söz ediyorlar? Ondan mı? Biliyorlar mı? Hayır, bu komik bir düşünce, bilmelerine imkân yok. O zaman ne hakkında sohbet ediyorlar? Kız kör olduğuna göre, pul koleksiyonculuğu olamaz. Belki de rahip kızı teselli ediyordur, kız da rahibin tesellisini kabul ediyordur. Kör olduğu için teselli ediyordur onu. Belki de, kızı -hepimizle birlikte- bu karanlık ve hareketsiz trene hapsolduğu için teselli etmeye çalışıyordur.

Tren birden yalpalayarak hareket etti. "Nihayet!" diye haykırıyor teyze. "Gidiyoruz."

"Hayır," diye sızlanıyor Diddy. Aslında tren yola koyulmamıştı. Sadece test yapılıyordu. Dev, önce küçük bir deneme adımı atıyordu. Raylardaki bütün engeller kaldırılmış mıydı acaba?

"Zamanı da gelmişti!" diyor pul tüccarı.

Bir sarsıntı daha oluyor, tren gıcırdayarak birkaç metre kadar ilerliyor ve hareketsiz kalıveriyor.

"Ah!" diyor kız. Kafası karışmış olmalı.

Diddy'nin de kafası karıştı. Raylardaki engelin geçilemez olmasını, her şeyin hareketsiz bir anı olarak kalmasını arzuluyor. İşçinin kafatası karpuz gibi yarılmıştı. Dik duran hayvan, düşüvermişti.

Tren (şimdi) gerçekten de hareket etmeye başlıyor. Sarsılıp sallanıyor, sıçrıyor. Ama bu sarsıntılar deneme mahiyetinde değil. Kompartıman tavanındaki floresan lambalar önce titreşiyor, sonra üzerimize akıveren bir ışık saçarak yanmaya başlıyorlar. Yolcular hep bir ağızdan, "Ah," diyorlar. Diddy'nin gözleri acıyor, onları elleriyle kapıyor. O, gözleri olmayan bir taş. Trene yaslayıp bıraktığı kanayan, ağır hayvanın hali göz-

lerinin önüne gelmesin de ne olursa olsun. Hâlâ tünelin içinde olmasına rağmen, tren (şimdi) sarsıntısız ilerliyor. Metalden yapılma, tehlikeli ve yere bağımlı bu araç, yalnızca ileri doğru hareket edebilir. Diddy, işçinin bedenini ezip geçen trenin içinde hapsoldu. Trenin ön tekerlerinin işçinin bedenini ezdiği anda her şeyi ele verecek bir sarsıntı olacağını sanmakla aptallık etmişti. Trenin ağırlığı ve sürati karşısında, et ve kemik, su gibi yol vermiş olmalıydı.

Tabii olanlar bundan ibaretse. İşçinin bedeninin pozisyonu sonradan Diddy'nin kontolünden çıkmıştı. Ceset rayların arasına yuvarlanmış, tekerlekler tarafından ezilmekten ve parçalanmaktan kurtulmuş olabilirdi.

Tren geride bıraktığımız cesetten kaçıyor mu? Bu kadar hızlı gitmemizin amacı ondan kaçmak mı?

"Hah, işte böylesi daha iyi!" Rahatlayarak konuşan hangimizdi? Bunu söyleyen aramızdan herhangi biri olabilirdi; en düşük ihtimalle de kız. Tren tünelden çıktı, kırlar arasında hızla ilerliyor. Kıpkırmızı kuşlar pencerelerin yanında süzülüyor, havada morumsu bir ışıltı var, uzaktaki tepenin üzerinde büyük, mavi badanalı bir ambar yükseliyor ve tuhaf ağaç kümeleri yerde hayvani gölgeler oluşturmakta. Telefon telleri lunapark treni rayları gibi alçalıp yükseliyor, yanından geçtiğimiz tabela ve reklam panolarının üzerindeki yazılar okunmuyor. Fantastik bir manzara mı bu? Yoksa Diddy halüsinasyon mu görüyor, acaba pişmanlığın zehri şimdiden etkisini gösterdi mu? Taş, göğsünde yine o taş. Diddy boğulmak üzere. Bakmaya korkarak yüzünü yeniden elleri arasına alıyor. Tren (şimdi) çok hızlı ilerliyor. Diddy, siyah demir tekerlerin kandan kıpkırmızı kesilip kesilmediğini merak etti. Eğer öyleyse, rayların yanı başındaki tepenin yamacında dinlenen ve geçen trenleri seyreden bir köylü çocuğu, durumu ihbar edebilir.

Diddy başını kaldırıp yeniden çevresine bakındığında, pul taciri küçük not defterine bir şeyler karalıyor, rahip dua kitabına eğilmiş mırıldanıyor, kahverengi bir armudu sıkı sıkı tutan teyze de yeğeninin omzuna yaslanmış uyukla-

makta. Kız, tam karşısına bakıyor. Belki bakışları Diddy'nin üzerinde, ama Diddy bunu bilemez.

Diddy biriyle konuşmak zorunda. Konuşabileceği tek kişi, insanlık dışı, kurşuni bakışlara sahip olan kız. Ama anlatacaklarının başkaları tarafından duyulmasını istemiyor. Öne doğru eğilerek elini kızın çoraplı dizine koyuyor. "Ne var?" diye fısıldıyor kız hemen. İşbirliğine hazır bir ses tonuyla söyledi bunu.

"Sana bir şey anlatmam gerek," diyor Diddy, kısık sesle. "Benimle dışarı gelir misin?"

Başını kaldırıp bir an onları süzen rahip, yeniden dua kitabının sayfaları arasına gömülüyor. Diddy, sanki görebilirmiş gibi, kıza eliyle gelmesini işaret etmekle meşgul. Kız omzunu nazikçe teyzesinin hantal başının altından kurtarıyor; kır saçlı kadın gözlerini hiç açmadan başını rahat ettirene dek kımıldanıyor, yüzünü buruşturuyor ve yeniden hareketsiz kalıyor. Kız ayağa kalkıyor, yıkanabilir süet eldivenlerini çıkarıyor ve koltuğun üzerine bırakıyor. Neredeyse Diddy kadar uzun boylu. Diddy onun sıcak elini tutuyor ve rahiple pul tüccarının ayakları, pul tüccarının çantası ve teyzenin alışveriş torbalarından oluşan engellerin arasından geçmesine yardım ediyor. Kompartımanın kapısını açıp çıkıyorlar, kapıyı arkalarından kapadılar; şimdi ne olacak? Diddy şaşkınlık içinde kıza bakarak elini bırakıyor. Koridorda başka hiç kimse olmamasına rağmen herkesin gözü üzerindeymiş gibi hissediyor.

"Vagonun arka tarafına gidelim." Kız duraksıyor. "Gel!"

Kız, kendini yönlendirsin diye elini Diddy'ye uzatıyor. Bu güven belirtisi, Diddy'nin gözlerinde tatlı bir pırıltının belirmesine yol açtı. Tabii insan kör olunca herkese güvenmek zorunda kalıyordur. Ya da hiç kimseye güvenmiyordur. Diddy, kör kız gibi daha az seçeneğe sahip olmaktan hoşlanacağını düşündü.

Vagonun arkasında, tuvaletin yanında duruyorlar, koridora çıkabilecek kimselerin gözlerinden uzaktalar. Trenle birlikte hafifçe sallanıyorlar.

"Anlat bana," diyor kız.

"Bir şey... oldu."

"Sorun tren mi? Birden durunca çok korktum."

"Hayır, hayır," diyor Diddy. "Trenin dışında oldu. Sorun benim. Korkunç bir şey yaptım."

"Ne zaman?"

"Kompartımandan çıktıktan sonra."

"Yani hemen şimdi mi?"

"Hayır, ondan önce."

"Kompartımandan ne zaman çıkmıştın ki?"

"Ne zaman mı? Bunu nasıl sorarsın?" diye hafifçe sesini yükseltiyor Diddy. "Göremediğini... beni görmediğini biliyorum. Ama dışarı çıkacağımı söylediğimi duymuş olmalısın. Niçin durduğumuzu anlamak için, hatırlasana? Ben... Ben de çok korkmuştum."

"Hayır."

"Ayağa kalkıp dışarı çıktığımı duymuş olmalısın!"

"Duymadım."

"Ama sen uyumuyordun ki," diye yalvarırcasına konuşmaya başladı Diddy, giderek daha da heyecanlanıyordu. "Sürekli seni izliyordum. Hatırlamıyor musun? Düşünmeye çalış. Lütfen! Daha fazla bilgi almak içn dışarı çıkacağımı söyledim. Hepimiz için. Neler olup bittiğini bilen birini bulmaya çalışacaktım."

"Hatırlamıyorum. Özür dilerim."

"Ama bana inanmıyorsan," diye konuşmaya devam ediyor gözyaşlarına boğulmak üzere olan Diddy, "trenden çıkınca neler olduğunu sana nasıl anlatabilirim ki?"

"Kompartımandan çıktığına *inanmadığımı* söylemedim," diye cevap veriyor kız, onu teskin etmek ister gibi. Diddy'nin elini biraz daha sıkıyor. "Sadece dışarı çıktığını hatırlamadığımı söyledim."

"Ama bu yeterli değil," diye homurdanıyor Diddy.

"Lütfen anlat bana," diyor kız Diddy'nin yüzünü okşamak için uzanarak. "Lütfen ağlama."

"Ah, bana acıma sakın!" Diddy kızın elini itiyor, ama ısrarcı parmakları yeniden yüzünde hissediyor. "Merhametten tiksinirim. Kendime acımaktan nasıl bıktığımı bilseydin keşke."

"Ben sana acımıyorum. Yemin ederim. Bana neler olduğunu anlat."

"Pekâlâ." Diddy derin bir nefes alıyor, yüzünü kızın parmaklarından hafifçe uzaklaştırıyor. Soluduğu hava bile suçluluk duygusundan ağırlaştı âdeta. "Ben..." Yapamıyor. Niçin dökemiyor içini? "Kendimi öldürecektim. O yüzden dışarı çıktım. Rayların üzerine yatmayı, tren yeniden hareket edene dek öylece beklemeyi tasarlıyordum." Kız sessizce dinliyor, avcu Diddy'nin yanağında. Diddy yalvarırcasına ona bakıyor. Aslında gerçek bu değildi, ama gerçekmiş gibi geldi ona.

"Bunu niçin bana anlatıyorsun?" diye soruyor kız alçak sesle. "Sana yardım edebileceğimi mi düşündün?"

"Bilmiyorum." Diddy bir an gözlerini sıkıca yumdu. "Galiba birine anlatmam gerekiyordu. Yoksa olanlar gerçek değilmiş gibi gelecekti bana."

"Ama benim için de en az o kadar gerçeküstü," diyor kız daha da alçak sesle. "O anlattığını yapmadığın için. Burada olduğun için. Benimle."

"Sence ben gerçek miyim?" Diddy'nin göz yuvarlakları zonkluyor.

"Kesinlikle." Diddy'nin yüzünü okşamaya devam ediyor.

"Ama sen beni... beni... göremiyorsun."

Cevap vermek yerine Diddy'nin göğsüne yaslanıyor kız. Diddy bir an kızın trenin sarsıntısı yüzünden kendisine bu kadar yaklaştığını sanıyor, ama sonra kızın onu öpmek istediğini anlıyor. Hevesle, minnettarlıkla kollarını kızın çevresine doluyor, onun tombul ve akışkan bedenini okşuyor; tuhaf denebilecek kadar yumuşak, kemiksiz bir bedeni var. Sanki çıplakmış gibi. Üzerindeki ucuz sentetik kumaştan kahverengi emprime elbise, Diddy'nin ellerine yapışan ikinci bir deri gibi. Parmak uçları hafifçe çekiliyor, karnında arzular kaynamaya başladı. "Seninle sevişmek istiyorum," diye fısıldıyor.

Anladı mı acaba? "Sana anlatmadığım bir şey var. Daha doğrusu, bana henüz sormadığın bir şey."

"Nedir?"

"Niçin tasarladığım şeyi yapmadığımı sormadın. Dışarıda."

"Korktuğun için mi?"

"O da var tabii. Ama aslında yapamadım çünkü... seni düşünüyordum," diyor Diddy, elini usulca kızın göğsünün üstüne koyarak. Baştan Çıkartan Diddy. "Tren yolculuğu başladığından beri gözlerimi üzerinden alamıyordum. Sana dokunmak, seninle sevişmek istiyordum. O yüzden geri döndüm."

"Sevindim."

Baştan Çıkartıcı Diddy'nin yaptığı yanlış bir şey mi? Bir hata daha mı yapıyor? Bir suç mu işlenmekte, güvene ihanet mi ediliyor?

"Seninle sevişmek istiyorum," diye tekrarlıyor sarhoş gibi. Bir âşıklar randevusu, bir ateşkes.

Kız başını onaylarcasına sallıyor, ellerini onun beline doluyor ve yüzünü Diddy'nin yanağına sürüyor. Bir an oracıkta hareketsiz kalıyorlar; bir arzu manzarası oluşturuyorlar. Taşa kazınan bir arzu resmi.

Derken kuru, dondurucu keder rüzgârı Diddy'nin üstüne esmeye başlıyor ve Diddy onun ağırlığı altında iki büklüm oluyor. Kız kayboluveriyor birden sanki; geride sadece düdük çalarak ilerleyen tren ve umutsuzca ayakta durmaya çalışan, destek alarak zor ayakta kalabilen Diddy kalıyor. "Ne yapıyorum ben?" diye inliyor. Ayaklarının altındaki trenin öfkeyle rayları yuttuğunu hissediyor. Trenin mide bulandırıcı hızı, Diddy'nin bedenini şimdi işgal eden halsizlikle dalga geçiyor. "Galiba kendime yalan söylüyorum." Hissettiği yalnızca arzudan kaynaklanan bitkinlik değil. Dinlenmeyi, hatta ondan da güçlü bir şeyi özlüyor. Kendini bu duygunun kollarına teslim etmek istiyor. Tünele girince de bu yorgunluğu hissetmişti, ama hissettiği şeyi reddetmişti. Diddy kızı sıkıca kavrıyor. "Belki de sevişmek istemiyorum. Belki de yalnızca uyumak istiyorum."

"Gel," dedi kız ve Diddy'nin eline asıldı.

"Belki de ölmek istiyorum."

"Gel."

Kız elini uzattı, bir kapı kolu bulana dek duvarı yokladı. "Bu nedir?"

"Tuvalet."

"İçerisi boş, değil mi?"

"Evet," diyor Diddy.

"Buraya girelim mi?"

Diddy kızı takip ediyor. İçerideler; tuvaletin kapısı kilitlendi. Her şey olup bitti. Olup bitmek üzere. Tuvalette, temizlik malzemesi ve sidik kokuları arasında. Gizli bir yer, saklanacak bir köşe; bayağı ama güvenli. Diddy metal lavabonun üstünde asılı aynaya göz atıyor. Sonra beklentiyle kıza çeviriyor bakışlarını. "Gözlüğünü çıkar," diyor fısıldayarak. Kız gözlüğü çıkarıyor ve güvenli bir yere koyması için Diddy'ye uzatıyor; Diddy onu lavabonun içine koyuyor. Kızı kollarına alıyor, sıkıca göğsüne bastırıyor. Onu uzun uzun, sonunda vahşice ağzından öpüyor.

Diddy'nin yüzü (şimdi) kızın yüzünden yalnızca birkaç santim uzakta. Kızın gözleri bulanık, kusurlu bir mavi, buzlu cam gibi. Diddy dikkatle bu gözlere bakarak bakışlarında bir ifade değişimi arıyor. Ama gözlerini hareket ettirip kırpmasına rağmen, bakışları son derece tekdüze ve ifadesiz. Bu bakışlara anlam yüklemek zorunda kalan birisi, onların üzgün ve anlamsız bakışlar olduğunu söyleyecektir. Yani, duyguları ifade etmekten aciz, bakarak güç sağlayamayacak bakışlar.

Ağartılmış gözler.

Tiffany camından gözler.

Dişe benzeyen gözler.

Haşlanmış yumurta beyazı gibi gözler.

Mikroskopta incelemek için hazırlanmış, kurutulmuş yumurta beyazı gibi gözler.

Lale soğanına benzeyen gözler.

Bir elektrikli matkaba benzeyen gözler.

Sarılma yetisine sahip gözler.

Suçlu gözler.
Metal gözler.
Meteor gözler.
Lima fasulyesine benzeyen gözler.
Kâğıttan gözler.
Cife gözler.
Isıtılıp soğutulmuş gözler.
Nemli gözler.
Islak gözler; hassas bir sıvı şişeciği.
Buğulu gözler, donuk gözler.
Yıpranmış gözler, zarif gözler.
Lekeli gözler, temiz gözler.
Kırışık gözler, pürüzsüz gözler.
Çürümüş gözler, taze gözler.
Odaklanan gözler, odaklanamayan gözler.
Çukur gözler, patlak gözler.
Fabrikasyon gözler, takılmaya hazır gözler.
Katı gözler, esnek gözler.
Univalvia gözler, bivalvia gözler.
Tek katlı gözler, çoklu gözler.
Dış kabuğu olan ve olmayan gözler.
Boş göz çukurları.
Göz yuvarlağının beyaz zarı.

"Biraz olsun görebiliyor musun?" diye soruyor usulca. Hiç belli olmaz. Belki gözün içinde bir göz daha vardır. Körlerin efsanevi görüş gücü. Kız başını iki yana sallıyor. Ama bakmanın görmek demek olmadığı gibi, gözler de yalnızca görmek için değildir; ağız ve eller gibi, onlar da acı çekme organlarıdır. "Ağlayabilir misin?" diye fısıldıyor kıza.

Kız elbisesinin sırtındaki fermuarı açtı. Diddy elbiseyi başının üstünden sıyırmasına yardım ediyor.

"Gözlerim seni niçin bu kadar çok ilgilendiriyor?" Kız (şimdi) sütyeni ve küloduyla duruyor.

Teyzesi ona Hester diyordu. "Gözlerin değil beni ilgilendiren. Sensin, Hester," diyor Diddy. Aslında tam olarak doğru değil bu söylediği. "Ağlar mısın?"

Kız külodunu da sıyırıp çıkarıyor, alması için Diddy'ye uzatıyor. (Şimdi) sadece alçak topuklu süet ayakabıları, kalçaları hizasındaki küçük jartiyer kuşaklarının tuttuğu çorapları ve sütyeni var üzerinde. Külodu yok. Onun aniden gözler önüne serilen çıplaklığı, Diddy'i hayrete düşürdü ve heyecanlandırdı. Acaba görüldüğünü göremediği için mi bir yabancının yanında soyunurken bu denli rahat? Acaba bedenini bir yabancının gözlerine sunmak, yüzünü görünmez yabancıların bakışlarına sunmaktan farksız mı onun için?

Hester'in, soyunurken sakin ve deneyimli bir hali var. Yine de, Diddy ereksiyonunun farkına varmaya korkuyor âdeta. Şüphesiz, kız bâkire değil. Ama ne yaptığını gerçekten biliyor mu acaba? Bir anlamda, Diddy nasıl kız için görünmezse, kız da Diddy için o denli anlaşılmaz. "*Ağlar* mısın hiç?" diye ısrarla sorusunu tekrarlıyor, ağırdan almaya çalışıyor.

"Gözlerimi ağlamaktan mı yitirdim, sormak istediğin bu mu?" diyor kız.

İnsan ağlamaktan kör olabilir mi gerçekten de? Ya da irade gücüyle kendisini kör edebilir mi? Belki de Diddy içinden bunu düşünüyordu. "Bilmiyorum," diyor. "Niçin kör olduğunu merak ediyorum, evet. Belki de sen bu konuda konuşmaktan hoşlanmıyorsundur. Ama... bu yüzden mi... Yani, kör olmanın sebebi..."

"Belki de," diyor kız. Ellerini Diddy'nin kemerine koyuyor. "Niçin sen de üstünü çıkarmıyorsun?"

Artık oyalanmak yok. Kız, sütyenini çıkarıyor. Diddy bedeninin yeniden halsiz düştüğünü hissediyor, siki büzülüyor. "Gerçekten yapmak istiyor musun, Hester? Beni göremiyorsun. Beni tanımıyorsun." Yetersizliğin utancı boğazını düğümledi.

"Seni tanıyorum." Kız, kollarını Diddy'nin boynuna doluyor. Tuzlu su ve deniz kokusu saçıyor. Diddy onun beline sarılıyor, kapalı gözlerini ve kulaklarını yalıyor. Kız onu affediyor mu? Diddy'nin dokunuşunu kabul ederek, o dokunuşun yalnızca ölümcül bir darbe değil, tatlı bir okşayış da olabile-

ceğini mi kanıtlıyor? İnsan kendini affedemez. Affetme eylemi için iki kişi gerekir: affeden ve affedilen.

Diddy kravatını çözüyor; gömleğini, tişörtünü, ayakkabılarını ve pantolonunu çıkarıyor. Sonra da şort donunu. Giysilerini lavabonun üzerine istifliyor. Kız Diddy'nin cinsel organına, o da kızınkine uzanıyor. Bu hareketleri yapmak çok kolay, tüy gibi hafif ikisi de. Belirli bir şeyi kutlamak için düzenlenmemiş, gizli kapaklı bir şenlik. Cılız bedeniyle, onu nazikçe duvara yaslıyor, ama bir süre hiçbir şey yapamıyor. Sonra, yavaşça kendine geliyor ve harekete geçebiliyor. Çelimsiz hareketlerle okşamaya başlıyor, ama devam ettikçe güçleniyor. Cinsel organı gerilmeye başladı. Trenin kadansı da ona destek oldu, tren sarsıldığında ve bedenleri Diddy'nin tasarladığından daha şiddetli biçimde birbirine çarptığında, trenin hızının kendi bedenine aktığını hissetti, onun yönlendirmesini minnettarlıkla kabul etti ve artan enerjisini kızla paylaştı. Başını kızın memelerini öpmek için eğen Diddy, soğuk tünelde olduğunu hayal etti. Yalnızca mesafeler farklı, daha kısa, daha yakındı. Ama tuvaletin zemini sanki abartılı bir perspektifle yansıtılmış gibi çok uzak görünmekteydi. Tuvalet zemininin üzerinde dikilen bu iki dev, hayati bir etkinlikte bulunuyorlardı.

Diddy kendini kanıtlamak zorunda ve bunu seve seve yapıyor. Kızın bedenine girdiği anda, mekân da daralıyor. Cinsel yakınlık mesafesi sıcak değil soğuk; yabancı değil tanıdık. Dışarıdaydı, (şimdi) içerde. İkisi de içerde.

Diddy'nin kör bedeni mutluluk içinde kızın bedeninde barınıyor, kısıtlanmaksızın hareket ediyor. Kız neler olduğunu (şimdi) kesinlikle biliyor olmalı. Fakat bu hayati etkinlik, Diddy'nin işlediği suçtan beraat etmesini sağlıyor mu? Bakma, dinleme; tangırdayan pencere pervazını bile duyma. Kız, Diddy'nin bedenini kendi bedenine ve sonra uzağa yönlendiriyor, ona doğru ve ondan uzağa hareket ediyor. Hafifçe, sessizce geliyor. Ayakta durmakta zorlanıyor; Diddy ona destek olmak zorunda kalıyor. Kıvrılmış kollarını onun koltukaltlarında kavuşturup önkolunu ve avuçlarını duvara da-

yıyor, görme gücü olmayan arzusunu son kez kızın derinliklerine sokuyor ve bedeninin ağlama ihtiyacına teslim oluyor. Kabararak akan bir akıntı bu; bir zincir değil. Başını kızın omzuna dayıyor. Kendilerinden geçmenin sersemliğiyle birbirlerine yaslanıyorlar. Gözlerini sıkıca yuman Diddy, bir su birikintisinin dibinde gibi, karanlıkta. Gözlerini açıyor. Trenin çıkardığı sesler daha farklı, daha sert bir ton alıyor. Uyanma zamanı. İç geçiriyor.

Lavabonun üzerine istiflediği giysiler arasında tişörtünü arıyor. Kızın önünde eğilerek nazikçe onun uyluğunu siliyor. Diddy ilk kez kızın kalçasında ve uyluğunda bir sürü sarı ve mavi renkli çürük olduğunu fark ediyor; düşmekten ve sağa sola çarpmaktan olmalı. Sonra kendisi de siliniyor, nemli tişörtü lavabonun altındaki çöp kutusuna tıkıyor. Doğrulup dönünce kızı öpüyor. "İyi misin?" diye mırıldanıyor. Kız mırıldar gibi bir ses çıkarıyor ve gülümsüyor. Diddy eşyalarını kıza tek tek uzatmaya başlıyor, elinden geldiğince giyinmesine de yardımcı oluyor. Arkasından aceleyle kendisi de giyiniyor. Ellerini yıkıyor. Kıza da ellerini yıkamak ister mi diye soruyor. Kız temizlenmek ve saçını taramak istiyor.

"Gözlüğüm nerede?" Diddy iç geçirerek gözlüğü onun suratına yerleştiriyor.

"Neyin var?" diye soruyor kız.

"İşe yaramıyor!" (Şimdi) Diddy her şeyi mahvedecek.

"Ne?"

"Sorun sen değilsin." Kollarından birini kızın beline doluyor. "Benim. Sana yalan söyledim."

"Tren hakkında mı?"

"Hayır, olanlar hakkında. Dışarıda, raylardayken olanlar hakkında." Dokunmak, sözcükler aracılığıyla itiraf etme ihtiyacını yok edememişti. Diddy günahının bedelini ödemediğini hissediyordu.

"Kendini öldürmek istediğin doğru değil miydi?"

"Evet. Doğruydu. Ama aslında dört hafta önce istedim kendimi öldürmeyi." Sıradaki cümleden korkarak duraksı-

yor. Önceki cümleyi takip ederek hızla yaklaşan cümleden çekiniyor. Çarpışma gerçekleşti. "Şimdi kendimi öldürmek istemedim. Yani, tünelde olan bu değildi."

"Anlatsana bana. Gerçekleri duymayı severim ben." Bu cesur sözcükler, Diddy'nin onurlandırmak istediği yüce bir fikri yansıtıyordu. Ama kız gerçekten de itiraf etmesini istiyor muydu? Diddy'i fiziksel olarak istediği gibi? Et, yalan söylemez. Kıza sardığı kollarını çözmeden bir adım geri çekildi, klozetin kapalı kapağının üzerine oturdu, onu kucağına çekti. Yumuşacık bedeni Diddy'ye güveniyordu. Göğsüne yaslanan kızın ağırlığı yüzünden zorlanarak derin bir nefes aldı.

"Dışarıda, raylarda biriyle kavga ettim. Yalnızca neler olduğunu öğrenmek istemiştim... Hayır, mazeret uydurmaya çalışmamalıyım." Sözcükleri anlaşılır bir sıraya dizmek için çabaladı. "Ve galiba öldürdüm onu."

Kız nefesini tuttu, sanki bir şeyler söylemek istiyordu ama Diddy fark etmemiş gibi yaptı. Gerçekler kaya gibi sertti.

"Onu yanlışlıkla kavga sırasında öldürmediysem bile, artık öldüğüne eminim ve bundan ben sorumluyum. Bir levyeyle vurdum başına, trenin önüne yuvarlandı, yani tren yeniden yola çıktığı zaman..."

"Ama," diye lafa karışıyor kız, "sen trenden hiç inmedin ki." Diddy'nin kollarının arasından sıyrılıyor. "Sana bunu daha önce de anlatmaya çalıştım. Sen kompartımandan dışarı çıkmadın, inan bana. Çıksaydın mutlaka duyardım." Duyuların kanıtına güvenilir mi? Hayır.

"Dinle, sana anlatmaya çalışıyorum..." Diddy (şimdi) hiçbir şey açıklamıyor, elbette. Yalnızca söylediklerini tekrar ediyor. Kız başını iki yana sallıyor. Yeniden, yeniden sözünü kesiyor.

Tuvaletin küçücük dört duvarının arasında olsalar bile (şimdi) birbirlerinden ne kadar da uzaktalar. Yapışkan dokunuş, nemli saçlar, tatlı ovuşturmalar ve eriyip gitmeler unutuldu. Diddy alışık olunduğu üzere kızı serbest bırakıyor ve sıraladığı sözcüklerin arkasına geçip duruyor.

"Artık dönmemiz gerek," diyor kız usulca. "Teyzem beni merak edebilir."

Diddy iç geçiriyor. Tabii ya. Kapının kilidini açıyor. El ele sağa dönüyor, sonra yeniden sağa dönüp koridora çıkıyorlar. Birkaç adımda. Diddy, Hester'in saçını yeniden düzeltmesini bekliyor. Ayrıca, ona hiç söylemeden giysilerini de gözden geçirip, ne yaptıklarını ele verebilme ihtimali olan kırışıklıklar ya da lekeleri arıyor; kendi giysilerini de gözden geçiriyor. Yüzünü yeniden kızın yanağına yaslıyor, gözlüğünün sert çerçevesinin aralarına girdiğini hissediyor. Sonra uzanıp kompartıman kapısını açıyor. Teyze hâlâ hafifçe forlayarak uyuyor, ağzı biraz çarpılmış; rahip ve pul tüccarı da, kitaplarına gömülmüş, okumaya devam ediyorlar.

Kompartımandaki yerlerine oturunca, Diddy gözlerini (şimdi) koridorda ya da tuvalette olduğundan daha farklı görünen Hester'in üzerine dikiyor. Kız başını koltuğun arkasına yaslıyor, gözleri açık mı kapalı mı anlaşılmıyor.

Diddy kendi gözlerini sıkı sıkı yumuyor. Bu kız niçin bu kadar inatçı? Hatırlaması gerek! Peki ya hatırlamazsa? Diddy rahibe ya da pul tüccarına kompartmandan çıktığını görüp görmediklerini sormaya cesaret edebilir mi? Kız haklı olabilir mi? Belki de o kaba işçiyi kendi imgeleminde yarattı; raylara yapışmış yatan hasarlı erkek bedenini rüyasında gördü. Belki de tuvaletin daracık alanında biraz önce geçen macerayla, geniş, nemli, rahmi andıran, karanlık tüneli birbirine karıştırıyordur. Tuvalette olanlar da daha önce tünelde olanlar kadar beklenmedik bir maceraydı. Diddy'nin böyle acayip bir hata yapması mümkün mü? Arzu faaliyetini şiddet faaliyetiyle karıştırması, güveni korkuyla karıştırması mümkün mü? Körlüğün ve kuşatmanın farklı alanlarını birbirine karıştırmış olabilir mi?

Diddy kendi hafızasından şüphe etmeye başlıyor. Ama bu olağan bir şey değil midir? Geçmişte olan her şey, gerçek ve hayali olayların hepsi, hayal gücünün garantörlüğüne teslim edilir. İşçinin öldürülmesi hayal de olsa gerçek de, Diddy'nin (şimdi) ona ulaşmasının tek yolu, hayal gücünü kullanmaktır. Geçmişi yeniden hayal etmelidir; hatıralar, insanın mobilyalar gibi sahip olabileceği katı şeyler değildir.

Nasıl hatırlamalı? Hatırlama görevi, kendisini affettirme ihtiyacının bile önündedir. Gerçekten de öyle midir acaba? Diddy şimdi kolay olanı seçerek kendisini vicdan azabından kurtarmaya çalıştığından şüpheleniyor.

Şu an sakin olmaya çalışmaktan başka yapabileceği hiçbir şey yok. Tren yolculuğu sona erip hedefine varınca, konuyu daha detaylı araştırabilir. Ah, belki de buna gerek bile kalmayacaktır. Eğer işçi gerçekten de tünelde öldürüldüyse, radyoda, televizyonda ve gazetelerde bu konu hakkında haberler yayınlanacaktır. Diddy çoğunlukla birini öldürdüğüne inanıyor. Ama inancının boyutu değişti. Trenin acımasız hızı, Diddy'i uzaklara, daha da uzaklara taşıyor. İlerlemek, perspektifi uzatıyor, geçmişi, değişken bir uzaklıktaki ve ölçülerdeki, bütünüyle maddi bir hale getiriyor. Tren hızla ileri doğru atılırken, ürkütücü işçi -her ne kadar küçük boyutu yüzünden daha kıymetli hale gelse de- giderek küçülüyor. Onu görmeye devam edebilmek için Diddy'nin kendini zorlaması gerekiyor. Sanki (şimdi) Diddy'nin bir gözlüğe ihtiyacı var. İşçi, küçük bir tünelin içindeki küçük bir figüre, bir oyuncağa, hatta neredeyse Diddy'nin sergüzeşt zihninin bir hobisine dönüştü. Tıpkı, daha büyük bir ülke tarafından ele geçirilen küçük bir ulusun minyatür bayrağını, ya da uzun zaman önce tahttan feragat eden veya tahttan indirilen bir kralın minik, kendini beğenmiş profilini resmeden, koleksiyonculari peşinden koşturan, ender bulunan bir posta pulu gibi.

Diddy kompartımanda oturmuş, nesnelerin acayip boyutlarına kafa yoruyor. Griye çalan bir alacakaranlık çökmekte. Farkında olmadan pencereden dışarı bakan Diddy, uzaktaki bir çiftlik evinin ışıklarının yandığı anı yakalıyor. Belki de bir işret ışığıdır bu. Hâlâ traktörünün üzerinde olan babaya ve kocaya, ağır işler altında geçen zorlu bir günün sona erdiğini bildiriyor: sıcak yemeğinin başına, kucağına tırmanacak çocuklarına, karının rahat yatağına gel. Evinin güveninden yoksun olmasına rağmen, Diddy bu işaret ışığına tepki veriyor. Bu bolluğa (şimdi) özlem duyuyor, manzara hâlâ açık ve boşken trenden inmeyi arzuluyor. Çünkü kısa süre sonra çevre-

deki arazi dolacak, evler tren yoluna yaklaşacak, rayların iki yanını dolduracak, giderek çoğalıp sonunda daha büyük binalara dönüşecek. Kısa süre sonra, tren bir kasabaya girecek. Derken, başka bir kasabaya dalacak. En sonunda şehre varacak ve başımın üzerindeki raflardan bagajımızı indirip trenden ineceğiz.

Trenin şehirde bırakacağı Diddy, yaptığıyla yüzleşmek zorunda kalacak. Ya da yapmadığıyla. Üstelik neler olup bittiğinden emin değil artık. Bu belirsizlik yüzünden kızı suçluyor ama aslında onun suçu olmadığını biliyor. Kafasının karışmasının, olayların daha karmaşık hale gelmesinin suçlusu yine kendisi. Olanların ortaya çıkmasının ve alacağı cezanın korkunçluğundan çekinen Diddy, bu gerilimin yerine, belirsizliğin daha güç algılanan korkunçluğunu koyarak avutmakta kendini. Endişesine, gizem muamelesi yapıyor.

Dağınık teyze uyandı ve tekrar uykuya daldı. Diddy ve Hester (şimdi) trendeki son vagonda, cam tavanlı restoran vagonundalar. Diddy sırtını vagonun arka kapısına dönmüş oturuyor. Trenin arkasında hızla uzaklaşan rayları izlemek, ya da başka masada oturmuş briç oynayan çiftin dikkatini dağıtmasına meydan vermek istemiyor. Hester bir rom kokteyli, Diddy de viski ve su içiyor.

"Sana olanlar hakkında... aramızda geçenlerle ilgili bir şey sormak istiyorum." Diddy rahatsız, utanmış. "Ne hissediyorsun? Şimdi."

"İyiyim," diyor kız, ifadesiz bir tonla.

"Pişman değil misin?"

"Niçin olayım ki? Sevişmekten keyif alırım ben." Sesindeki acı tonlama, Diddy'i üzüyor. Hester, başta çok saçma olduğunu düşündüğü, işçi hakkındaki o hikâyeye kızmış olabilirdi. Ya da Diddy'nin şu anda sürdürdüğü sorgulamaya bozulmuş, Diddy'nin kabalık ya da terbiyesizlik ettiğini düşünüyor olabilirdi. Diddy ikinci şıkkın doğru olduğuna karar verdi ve sinirlendi.

"Yabancılarla sık sevişir misin?" diye sordu Kıskanç Diddy.

"Peki ya sen?"

Diddy iç geçirdi. "Aptalca bir soruydu bu. Özür dilerim."

"Yapmak istediğin şeyi yapmamanın anlamı yoktur, sence de öyle değil mi?" dedi Hester. "Yani, kimse sana engel olmaya çalışmadığı sürece."

Diddy yeniden iç geçirdi, kızın elini avuçlarının içine aldı. Herkes ne kadar da karmaşıktı! "Bana kendinden söz et, geçireceğin ameliyat haricinde bir şeyler duymak istiyorum senin hakkında."

"Anlatacak pek bir şey yok. İnsan kör olunca, her şey zihninde olup biter."

"Hep kör müydün?"

Hester bu soruya cevap vermedi, önceki soru hakkında açıklama yapmaya devam etti. "Sana hayatımı nasıl tarif edebilirim ki? İnsanlar bana yardımcı olmaya çalışırlar, mecburlar buna. Çok düşünürüm, müzik dinlerim. Çiçekleri severim. Ben..."

"Arada ağladığın olur mu?"

"Bunu bana daha önce de sormuştun."

"Biliyorum. Ama bana cevap vermemiştin, hatırladın mı? Lütfen, bu kez cevap ver. Belki de çok sık ağladığım ve bundan hiç utanmadığım için bilmek istiyorumdur."

"Cevabı evet. Sık sık ağlarım."

"Niçin?"

"Herhalde seninle aynı sebeplerden olmasa gerek."

"Nereden biliyorsun? Her neyse, ağlamak için kaç tane farklı sebep olabilir ki?"

"Mutsuz olduğum için ağladığımı sanmıyorum. Yani, eğer düşündüğün buysa. Belki de sıkıldığım için ağlıyorumdur."

"Doğru olmadığına iddiaya girerim," dedi Diddy. "Niçin böyle diyorsun ki? Çok mu özel bir konu senin için? Fazla ısrarcı mı davranıyorum?"

"Yo, sana anlatmak isterim aslında. Ama tek düşünebildiğim, gözyaşlarım olduğu için ağladığım."

Diddy bu cevaptan hoşlanmamıştı. Kızın da kendisi gibi mutsuz olduğunu söylemesini istiyordu. "Çok mu yalnızsın?"

"Pek sayılmaz. Ama dokunacak fazla şeyim yok."

"Şey? Yani, insanlar mı?"

"Evet. İnsanlar da."

"Sevdiğin biri var mı?" dedi Sahiplenici Diddy.

"Sanmıyorum. En azından, senin sorduğun anlamda biri yok. Şayet körsen, insanlar sürekli değişir. Bir insan hiçbir zaman aynı kalmaz. Her konuştuğunda, her hareketinde, bana her dokunduğunda yeni birine dönüşür."

"Teyzeni seviyor musun?"

"Ah, hayır. Sevgi denemez buna. Ama yaptığı şeyleri seviyorum. Sürekli konuşması gerçekten korkunç, ama bana dokunması hoşuma gidiyor. Yüksek sesle kitap okuması da. Belediye kütüphanesinin çocuk kitapları bölümü koordinatörüdür."

İyice rahatlayan Diddy, aslında gerçekten bilmek istediği konuyu açabilecek kadar cesur hissetti kendini. "Beni seviyor musun? Yani şimdi, demek istiyorum." Diddy, karşılıksız aşka düşme konusunda ustaydı.

"Sevdim. Orada, tuvaletteyken." Hester duraksadı. "Şimdiyse, bilmiyorum. Şimdi o anda olduğun kadar gerçek değilsin."

Öfke. Diddy ne bekliyordu ki? "En azından dürüstsün."

"Dürüst olmaya çalışıyorum. Sen çalışmaz mısın?"

"Evet, evet dürüst olmak isterim! Ama asında hiçbir önemi yok, değil mi? Tuvalette birlikteyken, sana tünelde olanları anlattım. Sana gerçeği söyledim. Ama bana inanmadın."

"Nasıl inanayım? Duyduklarıma inanmak zorundayım ben. Dışarı çıkacağını söylediğini duymadım. Kompartımanı terk ettiğini de duymadım."

Kız, Nuh diyor peygamber demiyor. Ayrıca Diddy'nin canı tartışmak istmiyor. Kızla bir olmak, onun gibi açık ve kararlı olmak istiyor. Ayrıca, kör olmak da istiyor doğrusu. Yine de, konuşmaya ihtiyacı var; onun kendisine inanmasını

sağlayamasa da, duygudaşlığına hitap edebilir. Kız Diddy'i çekici buluyor, ona karşı bir şeyler hissediyor olmalı, yoksa onunla sevişmez, hatta (şimdi) baş başa oturmayı bile kabul etmezdi.

"Ben yine de bütün olup biteni anlatmak isterim sana," diyor Diddy. "Hepsini uydurduğumu düşüneceğini bilsem bile."

"Ben öyle demedim. Anlat bana." Diddy'nin elini hafifçe sıkıyor. "Çok zayıfsın. Yemek yemeyi sevmez misin?"

Diddy, bu şefkat gösterisi karşısında gözyaşlarına boğulmamak için sıkıyor kendini. İşçiyi düşün! En baştan başlıyor anlatmaya. Tünelde yürüyüşü, o tuhaf engel ve tek başına balta sallayan, silahlı bir melek gibi iri yarı ve acımasız işçi. Sonra başlayan canavarca ve gereksiz kavga, yaralı bedenin rayların üzerine devrilişi. Onu trene yaslayışı...

"Hayal görüyordun sen," diyor kız inatla. "O yüzden adam gözüne büyük görünmüş."

"Tünelde hayal mi görüyordum yani?"

"Niçin olmasın?"

"Ama ben gerçek olduğunu biliyorum! Oradaydım."

"O zaman başkalarına soralım."

"İstemiyorum," diyor Diddy. "Benim şahidim *sensin*."

Kız sessiz kaldı. Diddy onun gözlüklerini burnunun üzerinden kapıp yüzünü tokatlamak istedi. Sanki böylece görmesini sağlayabilecekti.

"Hep iç geçiriyorsun," dedi kız." Bunu biliyor muydun?"

"Elbette. Öfkeli olduğum için. Ama öfkemi ne yapacağımı bilemiyorum doğrusu."

"Bana mı öfkelisin?" dedi Hester.

"Evet. Çok öfkeliyim."

"Niçin?"

"İnatçı olduğun için," dedi Diddy.

"Yani kör olduğun için, demek istiyorsun."

"Hayır, onu kastetmemiştim." Diddy yarı kapalı gözkapaklarının arkasından kıza bakmaya cesaret edemeyerek du-

raksadı. Kızın içine hapsolduğunu hissediyor. Macera sona erdi. Zaman uzayıp gidiyor. Belki de bu yolculuk sonsuza dek sürecek, tren hızını hiç kesmeden sayısız alacakaranlığın içinden geçecek. Bir insan bedeninin fiziksel ve ahlâki enerjisini kazanan tren, Diddy'i yargılıyordu. Üstelik kız Diddy'nin günahlarının bağışlanmasını sağlayamayacaktı. Varsın olsun.

Kompartımana dönüp pencereden dışarı, doğanın metaforuna bakmaktan başka yapacak şey kalmamıştı. Manzaranın en uzak derinliklerinde, perspektifle görme deneyiminde, olanların derinliğini yansıtan bir model bulmaya çabalamaktan başka yapacak şey yoktu.

Yeniden kompartımandalar. Hester'in uyanmış ve tamamen ayılmış olan teyzesi, yeğeninin tren yolculuğunun büyük bölümünü karşı koltukta oturan çekici genç admla geçirmesinden oldukça memnun.

Tanışma faslı. Bayan Nayburn, yeğenim, Bayan Hester Nayburn. Ama siz gençler elbette tanışma aşamasını çoktan geçmiş olmalısınız.

Hester'e adını ve soyadını hiç söylememiş olduğunu fark eden Diddy, kendisini teyzesi aracılığıyla ona tanıttı. "Dalton Harron."

"Ne kadar hoş, değil mi... Ne iş yaparsınız, Bay Harron? Tabii sormamda sakınca yoksa."

Diddy koltuğunda arkasına yaslanmış olan Hester'e umutsuz bir bakış atarak cevap verdi: "Mikroskop üreten bir şirkette çalışıyorum."

"Büyük şirketlerden birisi mi?" diye sordu teyze.

"Ne kadar ilginç," dedi başını dua kitabından kaldıran rahip. "Doğanın harikalarına o kadar yakından bakmak ne büyük ayrıcalık!"

"Ah," dedi Diddy aceleyle, "Benim işim mikroskoplarla bakmak değil." Kör kızın yanında hayatını bakarak kazandı-

ğı imasında bulunmak bile kabalık gibi geliyordu ona. "Mikroskoplar kuzeydeki fabrikada yapılır ve oradan gönderilir. Ben şirketin New York bürosundayım. Posta kampanyaları için broşürler tasarlıyorum, bilim ve ticaret dergilerine verilen reklamlar üzerinde çalışıyorum."

Mikroskobun kullanımı hakkında temel bilgiler:

Mikroskobunuzu pencereye bakan sağlam bir zemine yerleştirin.

Baktığınız merceğin adı öküler, diğer uçtaki merceğin adı objektiftir.

Sıkıştırma klipslerinin altında nesne tablası denilen parça bulunur.

Tablanın altında, aynanın, nesne tablasının ortasındaki daire biçimindeki delikten aktaracağı ışık miktarını kontrol etmeye yarayan iris diyaframı bulunur.

Ayna, nesne tablasındaki saydam nesneleri aydınlatmak üzere ışık toplamak için kullanılır.

Katı bir nesne, örneğin bir sineğin başı inceleneceği zaman, ışık yukarıdan ve nesne tablasının önünden gelmelidir, çünkü aynadan gelen ışık katı nesneleri aydınlatamaz.

"İşinizde uzun süredir mi çalışıyorsunuz?" diye sordu teyze.

"Evet," dedi Diddy.

Teyze belki de soracak başka bir şey bulamadığından sessizleşti. Diddy soru sorarcasına kıza baktı. Optik mikroskop, kadim ve soylu bir aygıttı, yüzyıllardır pek değişmemişti. Ancak çok daha soylu ve sonsuz kez daha kadim bir aygıt, yani gözler olmaksızın hiçbir işe yaramazdı. Kız kör mü doğmuştu acaba? Teyzenin kendiliğinden vermediği temel bilgilerden biri de buydu. Kıza doğuştan kör olup olmadığını sorduğunda Hester de ona cevap vermemişti. Oysa Diddy bilmek istiyor. Fakat (şimdi) sorabileceği bir şey değil bu.

Bulanık kornea, genellikle doğumdan itibaren var olan bir sorundur. Fakat her zaman böyle olmaz. Hester'in çocukluğunda kör olması da mümkündü; örneğin gözleri, geçirdiği şiddetli konjonktivitten zarar görmüş olabilirdi. Bir zamanlar her şeyi

herkes gibi görmüş olması mümkündü; bedenleri, çiçekleri, gökyüzünü. Sekizinci sınıfta fen dersinde bir mikroskopla soğan zarı incelemiş olması bile mümkündü.

"Ne tür mikroskoplar?" diye sordu pul taciri. Onun da mı ilgisini çekmişti konu?

Diddy'nin şirketi standart mikroskop türlerinin çoğunu üretiyordu. Pek bilinmeyen mikroskopların ürteriminde de uzman bir firmaydı.

Endüstriyel mikroskoplar.
Metalürji mikroskopları.
Karşılaştırma mikroskopları.
Yansıtma mikroskopları.
Oftalmoskoplar.
Retinoskoplar.
Otoskoplar.

Bu son üçü tıbbi mikroskop çeşitleri olup, göz ve kulak uzmanlarınca kullanılırlar.

Teyze doğrulup atıldı: "Belki Warren Enstitüsü'nde sizin şirketin mikroskopları kullanılıyordur. Sizin firmanız, Hester'ciğimin iyileşmesine katkıda bulunacak, doktorların çok ihtiyacı olan bir mikroskop imal etmiş olabilir."

"Düşüncesi bile pek hoş," dedi, konuşmanın patavatsız gidişatından rahatsız olan Diddy. Kız, kör olduğu için bir nesne haline indirgenmişti; sanki kompartmanda bizlerle birlikte değilmiş gibi onun hakkında konuşuluyordu.

"Eğer bir aletle bakıp görebilmem mümkün olsaydı," dedi Hester birdenbire, "ben teleskopla bakmayı seçerdim. Yıldızları görmek isterdim. Özellikle de ölü bir yıldızdan gelen ışığı. Milyonlarca yıl önce ölmüş, ama öldüğünü bilmiyormuş gibi ışık saçmaya devam eden bir yıldızın ışığını görmek isterdim."

"Tatlım, yine karamsarlaştın sen!" Teyze, başını Hester'in tepkisiz omzuna yasladı. "Küçük kızımın cesur olmasını istiyorum!"

"Küçük şeyler yerine büyük şeylerle ilgilenmek karamsarlık değildir!" dedi kız, aksi bir tavırla.

Ve, Hester'le arasındaki yakınlığın sıcak varlığının yeniden dalga dalga aktığını, düşüncelerindeki sihirli senkronizasyonun işlediğini hisseden Diddy, anlayıverdi: belki de canlı olan yerine ölü olanı merak etmek de karamsarlık sayılmazdı.

En azından kendisinin, artık başka şansı yoktu zaten. İşçi, Hester'in görmeyi arzuladığı ölü yıldızlardan biriydi. Çoktan sönüp giden ışığını, hâlâ en genç ve hayat dolu yıldızlardan biriymiş gibi uzak mesafelere gönderebiliyordu. Diddy, işçinin yalnız geçmişte var olduğunu kendine hatırlatmak zorundaydı. Görünüşe aldanmamalıydı. Diddy'nin zihnine saçtığı ışık ne kadar parlak olursa olsun, adam aslında ölmüştü. Diddy, artık sadece zihninde yanmakta olan bir kara güneşi öldürmüştü. Şüphesiz, denediği takdirde kız da kara güneşi görebilecekti. Hatta kör olsa bile. Ola ki tam da bu yüzden. Kız Diddy'i deniyor muydu yoksa? Duyularının yolladığı kanıtlar kafasını karıştırsa da, Diddy ölü yıldızlar ile canlı yıldızlar arasındaki farkı unutmamalıydı.

Büyük ve küçük, uzak ve yakın arasındaki farkı da unutmaması gerekiyordu. Tren her dakika daha da uzağa taşıyordu onu. Ayrıca gece oluyor, yapay ışıklar beliriyordu. Bir hile; karanlığın korkusunu defetmek için uydurulmuş gözü kara bir yalan; bir aldatmacaydı bu ışıklar. Görebilen tüm insanlar gibi, Diddy de aradaki farkı anlayabilmek ister. Oysa sürekli karanlıkta yaşamak zorunda olan kız, bu yorucu ve tehlikeli ayırt etme görevinden muaftır. Fakat belki de kız diğer insanlardan farklıydı. Hatta o denli farklıydı ki, eğer kör olmasa ve (şimdi) görmeye başlasa, kafası hiç karışmayacaktı. Bütün ışıklar, görebildiği her şey gerçek olacaktı. Diddy artık öfkeli değil. Kız, bildiği kadarıyla gerçeği anlattı ona. Her ne kadar Hester bazı gerçekler hakkında yanılsa, hatta yanıldığını kabul etmeye bir türlü ikna edilemese de, bildiği olağanüstü bir gerçek var. Ve Eksik Diddy, bu gerçeği öğrenmek niyetinde; kendi gerçeği yanında kızın gerçeğine de sahip olmak niyetinde. Kimse karanlıkta tek başına ilerlemek zorunda kalmamalı.

Tren ortak hedefimize vardığında, telaşlı Diddy kendi hafif bavulunu ve Hester ile teyzesine ait olan bavullarla paketleri trenden indirdi. Bir hamal, bekleyen yolcuların önüne geçerek adamı ilk önce onların eşyalarını taşımaya, tehditkâr bir tavırla ikna etti. Sonra iki kadını eski moda istasyonun içinden geçirdi. Yüksek tavanlı ana bekleme salonuna geldiler. Duvarlar mermer kaplıydı. Neo-Roma tarzı sütunlar yükseliyordu. Birinci Dünya Savaşı anıtı: genç, narin bir yaralı asker, yere düşmek üzereyken, Cumhuriyet'in iri yarı, sağlam bir kadın heykelinde beden bulmuş sıhhatli kollarına devrilmiş kalmış. Kadın heykel, azimli bakışlarını ölmek üzere olan gencin üstüne dikmiş. Bir tren istasyonu kamu alanıdır, herkese açıktır. Tesadüfi karşılaşmalar ve karmaşık aktarmalar Diddy'ye şu an çok zor gelse de, özellikle yüksek tavanı takdir etti; alan ne kadar geniş olursa o kadar iyiydi. Fakat geçmiş yıllarda kuzeydeki fabrikaya yaptığı her yolculukta olduğu gibi, Diddy, istasyondaki yüzeylerin ve mobilyanın hızla ve giderek çürüdüğünü fark etmeden geçemiyor. Her gelişinde yerler, duvarlar, sütunlar, bronz heykel, danışma kulübesi, saat, bilet gişeleri, gazete bayii, ahşap banklar daha da kirli, çürümüş ve eskimiş görünüyor. Sebebi yalnızca bakımsızlık değil, belli ki. Bu bir politika ya da ilke sorunu. Vinçlerin ve balyozların bu cömert alana ulaşmasına, yerle bir edilip yerine daha küçük bir istasyon inşa edilmesine az kaldı belli ki. Ama lanetli sonuna ulaşmaya gün sayan bir mekânı temiz tutmak, ihtiyaç duyduğu bakımı ondan esirgememek hakkında söylenecek şeyer yok mu? Örneğin, saygınlık iddiaları gibi. Özellikle de, kıyamet gününün beklenen ziyaretini yapmakta hiç acele etmediği düşünülünce.

Bavulları tekerlekli bir arabaya yüklemiş götüren hamalın iki metre arkasından gelen Diddy ve teyze, Hester'in kollarına girmiş, kalabalıkta yolunu bulmasına yardımcı oluyorlar. Ana girişin iki yanındaki neo-Roma tarzı sütunların arasından geçip kaldırıma çıkıyorlar. Diddy adama bahşiş verip kaldırım kenarına geliyor, beklemeye devam ettikleri takdirde iki taksi birden durdurabilme ihtimalini hesapla-

maya çalışıyor. Ama caddede yeterince taksi yok ve Diddy, kızın dönmemek üzere hayatından çıkması ihtimalinden ölesiye korkuyor. Kaldırımda, duvarın kenarında, sabırla - ya da Diddy'ye öyle görünüyor- kolunu teyzenin korumacı, gereksiz, daraltıcı sarılışına teslim etmiş, bekliyor. Diddy bir işaret görebilme umuduyla gözlerini kıza dikiyor ama beklediği işareti göremiyor. Zaten ne tür bir işaret beklediğini de bilmiyor.

Şehrin bunaltıcı görüntüsü de şaşırttı onu. Havası ağır, binaları gri, düzensiz şehir. O kadar gürültülü ki. Azalmayan bir gürültü patlaması var kulaklarında, üstellik neyin gürültüsü olduğunu anlamak da zor. Trenin ısrarcı, talepkâr, otoriter sesine hiç mi hiç benzemiyor. Acaba kaynağını bilmediği sesler kızı rahatsız ediyor mudur?

Uzunca bir bekleyiş. Sonunda bir taksi kaldırıma yanaşınca, bunu önceden planlamamış olan Diddy, iki kadınla birlikte taksiye bindi ve Warren Enstitüsü'ne kadar eşlik etti onlara. "Ama sizin yolunuz üzerinde değil, Bay Harron. Sizi zahmete sokmak istemeyiz." Önemli değil, hiç önemli değil. Bütün sokak ışıkları yanıyor ama binalar iki boyutlu çizimlere benziyor. Hastane de farklı değil. "Beklemeye devam et, şoför. Hemen döneceğim. Bayan Nayburn, Hester söyleyin bakalım..." Kızın odasının onu beklemekte olduğuna ve teyzenin üç sokak ötedeki bir motelde rezervasyon yaptırdığına emin olan Diddy, kadınların bavullarını hastanenin içine, danışma masasına kadar taşıdı. Utangaç tavırlarla karşılıklı iyi geceler dilendi. Sonra Diddy yeniden şehir merkezine, Rushland Oteli'ne gitti. Şehir dışına seyahat eden şirket yöneticileri ve satıcıların masraflarını şirkete ödeterek kaldığı oteldi bu. Neyse ki, Diddy danışmada kayıt yaptırırken konferans için New York'tan gelen iş arkadaşlarının hiçbiri otel lobisinde değildi.

Diddy odasına çıktığında saat on buçuktu. Eşyalarını yerleştirdi, duş aldı, sonra danışmayı arayıp yerel sabah gazetesinin ilk baskısını sordu. Gazete, saat sabah iki sularında çıkıyordu. O saatte telefonla uyandırılmayı istedi. (Şimdi) saat

on buldu; Diddy televizyonu açıp istediği programı buldu. Bir masanın arkasında oturan ve kelleşmekte olan bir adam, cepheden haberler -ağır düşman kayıplarının tam hesabı verildi, bizim hafif zaiyatımız aktarıldı- verdi, politikacıların gereksiz beyanatlarından bazıları tekrarlandı; birisi kaynanasını silahla vurmuştu, hapishanede bir isyan çıkmıştı, popüler bir Hollywood çiftinin boşanma davasından söz edildi, ağır siklet boks şampiyonunun genç bir boksörü Mexico City'de yapılan karşılaşmada yalnızca iki raundda nasıl haşat ettiği anlatıldı, hava durumu geçti; hava açık ama daha soğuk olacaktı, kuzeydoğudan rüzgârlar geliyordu. Ancak o akşamüstü tren yolunda gerçekleşen bir ölüm veya cinayet hakkında hiç haber yoktu. Belki de böylesi bir ölüm "Haberler"e konu olacak kadar önemli ya da pitoresk değildi. Diddy televizyonu kapadı, kendini de televizyon gibi kapayabilseydi keşke. Saat hâlâ erken olmasına rağmen, şehrin sokaklarına ve gelişigüzel ihtimallerin, tesadüfi karşılaşmaların açık alanına atılamayacak kadar altüst haldeydi. Fakat bu odanın anonim yüzeylerinde ve dikkatle etkisiz hale getirilmiş kokusunda, çekingen de olsa tehditkâr bir hal vardı. Diddy kendi içinin derinliklerine dalmalı, bütün tutarlı ve makul alanlardan uzaklaşmalıydı. Beki uyuyabilirdi. Odadaki iki yatak arasından, Diddy pencereye yakın olanı seçti ama ne camı araladı, ne de havalandırmayı açtı.

Fakat uyuyamıyor, hatta gözlerini bir iki saniyeden fazla kapalı tutmayı başaramıyordu. Rayların üzerinde yatan işçinin geniç açılı objektifle çekilmiş bir fotoğrafı, Diddy'nin gözkapaklarının ardında beliriyor, derken (şimdi) bu görüntü biraz önce "Haberler"de izlediği, sallantılı bir el kamerasıyla çekilmiş ve sürekli tekrarlanan bir başka görüntüye dönüşüyor: ölü bir askerin, sedyeye yatırılmış, üzeri kaba kumaştan battaniye veya muşambayla örtülmüş iri yarı cesedi, pervanesi ışıldayarak, motoru kükreyerek, gövdesi titreyerek yabancı bir pirinç tarlasında bekleyen helikoptere yükleniyor. Ölmek çok korkunç; insan geri vermeye hazır olmadan önce canının zorla kopartılıp alınması, kontratın feshedilmesi kor-

kunç bir şey. Diddy de yaptı bu korkunç şeyi. Paniğe kapılarak kötü evsahibi rolüne büründü ve başkasının yaşama kontratını iptal etti. Bu kez gözlerinin önünde canlandırmadan, tekrar tekrar işçiyle karşılaşmasını düşünüyor. Yine de, Diddy'nin yaptığı şeyin affedilebilir, hatta meşru olduğu bile söylenebilir. İşçi, hiçbir sebep yokken kışkırtmıştı Diddy'i. Anlatılmaz derecede tehditkârdı, silahlıydı. Yine de, Diddy kendini savunmak için harekete geçtiğine ikna olmuyordu bir türlü. Diddy gerçek bir mahkemede kendi davasının yargıcı olsa, bu savunmayı asla kabul etmezdi. İşçi kaba sabaydı, saygısızdı. Evet. Ama saygısızlık yine saygısızlıktan fazlasını hak etmiyordu. Hem adam kendi tavrına sonradan omuz silkip Diddy'ye sırtını dönmemiş miydi? Elbette, arkasından şüpheli hareketler de yapmıştı. Ama belki de yalnızca baltayı diğer aletlerin yanına atıp eşyalarını toplayacak, çekip gidecekti? Nereye? Trene mi binecekti? Tabii tren ekibinden olamayacak, grup disiplinine boyun eğemeyecek kadar anarşist biri, yalnız takılan bir adam değilse. Bu durumda, görev başındaki yalnız bir işçi nereye gidecekse oraya yollanacaktı; mesela bir nöbet yerine gidip acil durumlara ya da kazalara karşı tetikte -belki de tünele bitişik bir kulübede ya da odadabekleyecekti... Bu durumda, şüpheden sanık yararlanmalıydı. Kesin olan tek şey vardı; İyi Kalpli Diddy, adamın o anda neye niyetlendiğini hiçbir zaman bilemeyecekti. Tünelde de bilememişti. İşçinin hareketlerini doğru yorumlamış olsa da, adamın kendisine saldıracağını düşünürken yanılsa da, önce Diddy vurmuştu. Rakibi, ya gardını düşüren katil bir zorba, ya da savunmasız bir insandı. Ne olursa olsun Diddy korkakça saldırmıştı; çünkü ürkütücü bir adam da olsa da, işçinin kendini savunma şansı olmamıştı.

Diddy küçük gece lambasını açık bıraktı. Karanlıkta kalmak istemiyor. Bugün, kendisine ömür boyu yetecek kadar uzun süre karanlıkta kaldı. Karanlık istemiyor! Lanetli hayaletleri kovmak, ışığın yokluğunda kuduran yaratıkları savmak için tetikte olmalı ve dikkatli davranmalı. Bu, bütün yaratıkları kovması ve yapayalnız kalması anlamına geliyor ol-

sa da. Diddy yapayalnız. Yalnızlığa tahammül etmek zor. Son üç yıldır, Joan onu terk ettiğinden beri çoğunlukla tek başına zaten. Ama 'yalnız' olmak değersiz, acınası, zayıf olmak gibi görünüyor. Sık sık yaptığı gibi, yalnızlığını yine soylu bir şeye, özgür iradeyle seçildiğinde soylu olan bir şeye dönüştürmeye çalışıyor: inzivaya. İnziva güçlüdür. Fakat yine de uçsuz bucaksız bir yerde inzivaya çekilmekle küçük bir yerde inzivaya çekilmek arasında fark vardır. Diddy köşeye sıkıştı. Pastel renkli duvarında sevimli bir çerçeve içinde "Ey güzel ülkemiz, ey bereketli ülkemiz" mısrası asılı olan, mobilyaları akağaçtan, küçük ve antiseptik bir yere tıkılıp kalmayı seçti. Dünyayla hiçbir bağı olmadan inzivaya çekildi. Dar yatakta dört dönüyor, terliyor, bedenini her çevirişinde yatağın çarşafları daha da gevşeyip kırışıyor. Kardeşine telefon etmeyi düşünüyor. Ama Paul turda ve Diddy, Paul'ün gönderdiği, içinde tur programı da olan son mektubu evde unuttu. Paul'ün New York'taki menejerini arayıp, büyük virtüözün bu gece nerede olduğunu öğrenebilir, ama o da büyük ihtimalle bu saatte evde değildir. Bu güzel ve bereketli vatanın kim bilir neresinde olan Paul'ün peşinde hayranları, müzisyen arkadaşları ve ünlü insanların koleksiyonunu yapan kimseler vardır, bunlar sahne arkasına doluşup cinsel ya da profesyonel zevk arayışına girerler, ayrıca ziyaret edilmesi gereken konser sonrası partileri de vardır. Paul'ün numarasını bulsa bile, kardeşinin oteline gece yarısından çok sonra döneceği belli. Zaten ona ulaşabilse bile ne diyecek ki? Böyle bir telefon konuşması, yetişkinliğin sorumluluklarına uygun düşmeyecek, aslında hiçbir zaman gerçek anlamıyla yakın olmamış veya hissettiklerini paylaşmamış birinden ilgi dilenmek anlamına gelecekti. Eğer bir telefon konuşması yapacaksa, Diddy'nin araması gereken numara belli değil miydi aslında? Diddy polisi aramayı düşünüyor.

Yine de, acele etmesine gerek yok. Eğer Diddy işçinin ölümünün yalnızca bir kâbus ya da Hester Nayburn'ün dediği gibi bir hayal olduğundan biraz bile kuşkulanıyorsa, önce emin olmalı. En azından gazeteleri inceleyene dek bekleyebi-

lir. Kendini aptal yerine koyma ihtimaline karşı da tetikte olmalı. Son bir aydır yeterince aptallık yaptı zaten. Gecenin bu saatinde polisi ararsa, hemen bir ekip arabası yollayıp onu tutuklatırlar, gecenin geri kalanını soğuk bir hücrede, bu otel odasından bile küçük bir yerde geçirmek zorunda kalır. Üstelik sabah olduğunda Diddy'nin itiraf ettiği cinayetin hiç gerçekleşmemiş olduğu anlaşılırsa, hapisten elini kolunu sallayarak çıkmasına da izin vermezler. Şüphesiz polis Diddy'nin psikolojik müşahede altına alınmasını ister. Hapishaneden alınıp yerel hastanelerden birine sevk edilecek, yarın sabah saat onda gerçekleşecek olan açılış konferansını ve büyük ihtimalle toplantının tamamını kaçıracaktır. Yokluğu fark edilecek, araştırmalar yapılacak, şirket onun hangi sebeple nerede tutulduğunu öğrenince hemen işinden kovulacaktır. Watkins & Co'daki hiç kimse, Diddy'nin geçen ay niçin bir hafta izin kullandığını bilmiyor. Duva'ya, eski bir virütik enfeksiyonun alevlendiğini ve hastaneye yatması gerektiğini söylemişti.

Diddy, paniğe kapılmamaya karar verdi. Polisi aramamaya, sabırlı olmaya, gazeteyi beklemeye karar verdi. Yine de uyuyamıyor. Ama (şimdi) uyumayı beklemiyor zaten.

Saat ikide telefon çalıyor. Telefon zilinin sesi sinirlerini altüst ediyor. "Gazete geldi mi? Evet! Teşekkürler." Diddy gazetenin hemen odasına getirilmesini istedi. Aceleyle yataktan fırladı, pantolonunu giydi, kapıyı açtı, koridora göz attı. Kırmızı takım elbiseli bir genç, elinde kıymetli gazeteyle sallana sallana yaklaşıyordu.

"Buraya! Buraya getir!" diye seslendi Diddy. Çocuğa bahşiş verdi, gazeteyi kaptı ve odasına çekilip kapıyı arkasından kapadı. Bu ıslak mürekkep kokan, kaderini baştan çizecek tomarı okumak için nereye yerleşse acaba?

Kapının yanındaki yatağın beyaz püsküllü örtüsünün üzerine bağdaş kuran Diddy, kararlı bir biçimde okumaya koyuluyor. İlk sayfada işçiden haber yok. İkincide de. Üçüncüde de. Sabırsızlık içinde sayfaları buruşturup dağıtmamak için özen gösteriyor; her sayfa, titizlikle incelendiktten sonra kendisinden önce gelenlerin üzerine itinayla yerleştiriliyor.

Uluslararası felaketler!
Alışveriş merkezi reklamları!
Ulusal seçim!
Son moda ev aletleri!
Yerel bürokratik meseleler, yeni kültür merkezi hakkında belediye meclisinde süren tartışmalar, sağlık şubesinde skandal!
Çarşaf ve havlularda indirim!
Hava kirliliği hakkında başyazar makalesi, soykırım hakkında köşe yazıları!
Sosyeteden haberler!
Filmler ve tiyatro gösterisi reklamları!
Kadın sayfası!
TV ve radyo yayın programları!
Spor!
Karikatür bantları!
Emlak ilanları!

Ölüm ilanlarına gelince, kalbi yerinden çıkacak gibi oldu. Ama burada da haber yoktu işçiden. Hiçbir şey. Hiçbir şey! Diddy, titreyen elleriyle gazeteyi katladı. Çöp kutusuna atmak istedi ama... Belki de baştan sona yeniden gözden geçirmeliydi. İnsan zihni acımasız bir hükümdardır. Eğer görmekten korktuğunuz bir şey varsa, gözünüzün tam önünde olsa da onu görmemeniz için her şeyi yeniden düzenleyebilir. Büyüteç ya da mikroskopla bile, aradığınız şeyi göremeyebilirsiniz.

Ama Diddy gazeteye daha sonra yeniden bakabileceğini biliyor. Kendisini daha fazla hırpalamak istemiyor. (Şimdi) kendine yeni bir amaç bulmalı. Lobiyi arıyor. "414 numaralı odadan arıyorum." Bir dakika! Gece görevlisi Diddy'nin nasıl da çılgına dönmüş olduğunu fark etmemeli, haykırmamak için kendini zor tuttuğunu anlamamalı. Yavaşça! "*Courier-Gazette*'nin yeni baskısının ne zaman çıktığını öğrenebilir miyim acaba?" Sözcükleri beceriyle, ifadesiz bir tonda söylediğini düşünüyor.

"Bugün yalnızca bir baskı daha var, efendim. Otele genelde saat yedi sularında getirilir, sokaklarda daha erken saatte bulabileceğinizi sanmıyorum. Kamyon matbaadan doğruca otelimize gelir."

Diddy, masumane gerçeklere minnettar kaldı. "Bana çok yardımcı oldunuz. Teşekkürler. İyi geceler. Ah, unutmadan, sabah yediye on kala uyandırılmak istiyorum."

Diddy, odayı kendi ilgisi ve dikkatiyle doldurmaya çalışıyor. Beklemekten başka yapacak şey yok. Tabii eğer... yeniden televizyonu açıyor. Kanallardan birinde Late Show var. Bir diğer kanalda, günlük yayının sona erdiğini gösteren gece vaazı. Koltukta oturan gözlüklü bir rahip, Günahkâr Diddy bakıyor. Acaba bir stüdyoda mı oturuyor yoksa gerçek bir kilisenin cemaat kütüphanesinde mi? Rahip, bütün içtenliğiyle bu özgürlükler ülkesini ve bu özgürlükleri dünyanın geri kalanına yaymak için denizaşırı ülkelerde savaşan askerlerimizi kutsuyor. Bu sırada rahibin görüntüsü silikleşerek sahile vuran dalgaların görüntüsünün üzerine bindiriliyor ve giderek yükselen bir kilise orgunun sesi duyuluyor. Fakat rahibin konuşması, gövdesi görünmese de, aynı güven ve neşeyle devam ediyor. "Gücünü bilgece kullananlar, kutsanmıştır." Bu cümleyle Başkan'ı mı, yoksa Amerika'yı mı kastediyor? "Güçsüz olanlar, daha şanslı kardeşlerinden yardım ve destek alanlar, kutsanmıştır." Dalgalar kıyıyı dövmeye devam ediyor, görünmez rahip sesini titreterek anlatıyor: "Hayat nedir? diye soruyorsunuz. Hayat, hepimizin çıkması gereken bir yolculuktur..." Bir yolculuk demek! "Gündelik yolculuğunuz sırasında, komşularınızla aranızda anlaşmazlıklar olursa, komşunuzun sizin kardeşiniz olduğunu hatırlamaya çalışın." Anlaşmazlıklar mı! Ve son olarak klasik veda: "Tanrı'nın rahmeti üzerinize olsun." Hemen arkasına sponsor firmanın kutlu adı eklendi; haşin bir baba, müşfik bir oğul ve belirsizlik ilkesinden oluşan bir aile şirketi. Doğa tek başına böyle muhteşem bir imzayı oluşturamazdı. Deniz görüntüsünün ardından ekranda bir haç silueti belirdi ve kilise çanları çalarken bu imge yaklaşık bir dakika boyunca sergilendi.

Diddy gözlerini ekrandan ayıramıyor. Niçin bakıyor? Çocukluğundaki gizli, tutarsız inkârları çoktan aşmış olan bu emektar ateisti büyüleyen nedir? Diddy, on iki yaşında gizlice

Katolik mezhebine geçiş yapmış ve on beş yaşında bitkin düşmüş, böyle görkemli, yalancı yüceltmeler bütün enerjisini alıp götürmüştü. (Şimdi) yeniden eskiye mi dönecek? Bugün olanların açtığı yaralar, yalnızca çılgınca dindarlığın kapayabileceği kadar derin mi? Sanmıyor.

Birdenbire Diddy anlayıverdi. Bu rahibi, trendeki, kompartımandan ilk çıkışına şahit olan tombul rahiple özdeşleştirmişti. Tünelden döndüğü zaman niçin olanları kız yerine ona itiraf etmemişti ki sanki? Bir rahip korkunç itiraflar duymaya alışkındır ve bunları mutlaka sır olarak saklayacağına yemin etmiştir. Üstelik bir rahip günahkâra nasıl yeniden masum biri olacağını öğretebilir, ona, 'Git ve bir daha günah işleme,' diyebilir. Tabii Diddy'nin, rahibin bağışlamasının gerçekten işe yaradığına inandığı yoktu. Ama en azından kızla kurduğu cinsel yakınlıkta aradığı bağışlanma hissinden ya da anlamsız bir gayrı resmi aftan daha biçimli, daha kesin olacaktı. Ne kadar da aptaldı. Sürünerek kadınların o tanıdık ve müşfik hoşgörüsüne sığınmaya kalkışmıştı.

Kararlılıktan ve kendine doğru dürüst saygı duymaktan aciz, duygusal bir aptaldı. Rahibin kişiliksiz sesi, cansız, etli yüzü itici gelmişti ona. Oysa adamı değerli kılan tam da bu özellikleriydi ve aynı özellikler, rahibin verebileceği herhangi bir kararın yansızlığı ve adilliği konusunda bir günahkâra güven verirdi.

Bu rahatsız düşünce yatışırken, Diddy şaşkınlıkla televizyon erkanında olan biteni bir süredir görmediğini fark etti. Ne kadar zamandır dalıp gitmişti acaba? Haç gitmiş, onun yerine yarısı gölgeli, diğer yarısında kanalın numarası ve üye olduğu yayın ağının logosu olan bir disk gelmişti. Kilise çanlarının yerini sinir bozucu bir vınlama almıştı. Ses de görüntü de değişmiyordu. Diddy Late Show'u açtı. Programı ortasından izlemeye başladı, konu bildikti:

> Barışçıl sığır çiftliği sahipleri, acımasız yol yapımcıları tarafından topraklarından sürülmektedir. İyi ve kötünün ezeli çarpışması mı söz konusudur? Evet ve hayır. Tren yolunun gelişi ilerlemenin işaretidir, tarih zalimlerin yanında yer alır, onları

aklar. O esnada, tren yolu çalışanlarının çiftlik sahiplerini korkutmak ve bezdirmek için kiraladığı silahşörler salonu yerle bir etmekle meşguldür. Sahne değişir. İki tane silahşörün, en uzlaşmaz çiftçilerden birinin sığır çiftliğini ateşe verdiğini görürüz. Bir çocuk at üstünde tozlu yoldan gelir, kendini atın üstünden yere fırlatır ve haberi vermek için salona dalar. "Durun! Çiftliği yakıyorlar!" Kavga edenler hemen ayrılır, silahşörler ellerini bellerine koyup kahkahalar atarken, çiftçiler ve onların sadık işçileri nehir gibi salondan dışarı akarak atlarına atlar...

Diddy televizyonu kapadı. Kötülük saçan tren yollarıyla ilgili başka bir şey görmeye tahammül edemeyecekti. (Şimdi) her şey Diddy'ye bir şeyler anlatmak için yarışıyor sanki. Keşke tünelin dünyası da böyle konuşkan olsaydı. Keşke raylardaki esmer işçi Diddy'nin sorularına ters bir tavırla da olsa hemen cevap verseydi. Ama cevap vermemişti. Ayrıca trendeki rahip de hemen hiç konuşmamıştı Diddy'le.

O rahipte tuhaf bir şeyler vardı zaten; Diddy'e itici gelen sarkık bedeni, tuhaf sesi ve cansız yüzünden daha da tuhaf bir şeyler... Neydi bu peki? Hafızasını zorlayan Diddy, sonunda hatırladı. Pul koleksiyonculuğu. (Şimdi) fark ediyordu; rahibin bir pul koleksiyoncusu olması onu çok rahatsız etmişti. Sebebini bilmiyordu. Bu hobi, tüvit takımlı adam söz konusu olunca pek de tuhaf kaçmamıştı. Ama ne de olsa o bir pul taciriydi. Keyfi olarak değer biçilmiş o küçük, dikdörtgen biçiminde renkli kâğıt parçalarını meslek edinmişti, hayatını onları pazarlayarak kazanıyordu. Oysa güleryüzlü rahibin elinde pullar, kapris, havailik ve şımarıklık anlamlarına bürünüyordu. Bir rahibin resmi görevleri vardı; tüm enerjisini iyileştirmek, teselli etmek, yakınmaları dinlemek ve affetmek için kullanmalıydı.

Televizyon kapalı. Diddy'nin tahminine göre, şu sırada kovboy filminin hikâyesi dörtnala ilerlemiş, gönül alıcı sonuna ulaşmış, tüm erdemleri kutsamış olmalı. Başka kanallarda hiçbir şey olmadığına göre televizyonu yeniden açmaya gerek yok. Diddy elinden geleni yaptı. Becerikli bir zihnin eyleme koyacağı her şeyi tek tek denedi; tabii ölüm cezasını

erteleme şansı, hatasını düzeltme fırsatı, emin olma hakkı vermeden kendi kendini yok etmek dışında. (Şimdi) artık tek yapabileceği sabırlı olmak. *Courier-Gazette*'nin sabah baskısını beklemeli. Eğer hikâye orada değilse, o zaman Diddy kendi tuhaf, belirsiz hafızasının ciddi biçimde sorgulanması gerektiğini anlayacak. Yine de, sabah olunca tren yolu bürolarına uğraması ve sorular sorması da mümkün. Bunu yapmalı. İşçinin ölümü hakkında bilgi alması böyle de mümkün olmazsa, o zaman...

Bu kadar ileriyi düşünmenin faydası yok. Olay gerçekleştiyse mutlaka gazeteye de yansımış olmalı. Mutlaka öyle olmalı. Şu noktada Diddy, masum ve deli olmaktansa aklı başında ama suçlu olmayı tercih edebilecek halde.

Diddy soyunuyor ve bitkince yeniden karmakarışık yatağa giriyor, battaniyeye bir tekme atıp yatak örtüsünü çenesine kadar çekiyor. Gece lambasını açık bırakıyor. Dönüp durmaktan, terlemekten, iç geçirmekten alamıyor kendini. Başka bir ışık dikkatini çekiyor ve en sonunda sinirini bozuyor. Penceresinin önünde yanıp sönen sülfür sarısı neon lamba. Diddy'nin kalbi her nasılsa lambayla uyum içinde çarpmaya başlıyor ve Diddy -çılgınca olduğunu bilmesine rağmen- çılgın bir fikre kapılıyor; ışık mesela hava aydınlandığında söndürülünce, kalbi de onunla birlikte duracak.

Bu imgelem, ona bedeninin cinsel ritminin o akşamüstü nasıl da zahmetsizce trenin tekerlekleriyle uyum içinde olduğunu hatırlatıyor. Aradaki fark, trenin ritminin yalnızca kesin ve zamana uygun olması değil; Diddy'ye yardımcı olması ve onu desteklemesi, güçlendirmesiydi. Diddy'i şaşkına çeviren şey, aynı trenin ağır ve acımasız gövdesinin işçinin bedenini parçalayıp Diddy'nin başladığı hain saldırıyı bitirmiş olmasıydı. Diddy, yeniden çalışıp tünelden fırlayan trenin ağırlığını ve hızını, âdeta etini kazar, iç organlarını ezer, kemiklerini unufak edermiş gibi yoğun ve acılı biçimde hissetmişti. Fakat yine aynı tren, Hester ve Diddy tuvalette kucaklaşırken, ona yerçekiminden kurtulmuş gibi gelmiş, toprağın üzerindeki raylarda ilerlemekten çok havada süzülme hissi veren şehvet-

li bir hıza ulaşmıştı. Diddy'nin ve kızın bedeni de trenle birlikte havaya yükselmişti. Bunu, tren mümkün kılmıştı.

(Şimdi) Diddy kalp atışlarının o duygusuz sarı renkli ışıklı tabelanın ritmiyle bir ilerlemesini istemiyor. İsterseniz, hastalıklı bir düşünce bile diyebilirsiniz buna. Aptal Diddy işini şansa bırakmayacak. Bohça haline gelmiş nemli örtüleri kenara itip ayağa kalkıyor, yeniden giyiniyor, aşağı iniyor. Belki de bir şeyler yiyecek. Rushland'de aylar önce en son kalışında, çoktan uykusuzluk çekme dönemine girmişti ve birkaç sokak ötede sabaha kadar açık bir mekân olduğunu hatırlıyordu. Café Miami adlı yere, kamyon şoförleri ve üniversite öğrencileri takılıyordu. Fakat oraya gidip koltuklardan birine yerleşince, karnı aç olan Diddy birden menüdeki her şeyi iğrenç bulmaya başlayıverdi. Yumurtalı salatayı, hamburgeri ya da pastırmalı yumurtayı gözünün önünde canlandırdığı anda midesi bulanıyor. Ama susadı da ve susuzluk zarar görmeden giderilebilir. Diddy bir termos dolusu kahve ısmarlıyor. Uyumayacağı belli olduğuna göre, biraz daha ayılabilir, yarın yere yıkılmadan işine bakabilir. İki fincan sıcak, sulu kahve içtikten sonra Diddy kendini daha sakin, daha az gergin hissediyor. Ayrıca, tuhaftır, kendini çok yorgun hissetmeye başlıyor. Uyuyacak kadar yorgun buluyor kendisini. Daha iyi hissetmesinin tek sebebi kahve değil. Kızı düşünmeye başlıyor; karşı konulamaz bir sevecenlikle zihninde evirip çeviriyor onu. İyice konsantre olup kendi içine dönebilirse, kızın bedeninin mis kokulu esansını duyumsayabilir, onun hafif tuzlu etinin tadını alabilir, parmaklarında onun cinsel organının kokusunu bulabilir. Hantal hastane giysisini üzerine geçirmiş olan kız, şu anda hastane yatağının sıkıca gerilmiş kaba ve ütülü çarşaflarının içinde güvenle uykunun sıcaklığına gömülmüş, sırt üstü uzanmış olmalı. Göz kapaklarının narin derisi bulanık gözlerine siper olmuş, ağzı hafifçe aralanmış, birkaç tutam kumral saç yüzüne saçılmış olmalı. Diddy, onun kilometrelerce ötede, o özenle düzenlenmiş sağlatım ve ölüm kalesinde (şimdi) aynen bu şekilde yatmakta olduğundan emin. Kızın

yatağının yanı başındaki masayı, masanın üzerinde deri kutusunda duran siyah camlı güneş gözlüğünü, onun yanındaki plastik su sürahisini ve kâğıt bardakları görebiliyor. Belki masanın üzerinde günün ilk kontrollerine sabah saat altıda başlayacak olan hemşireye kolaylık olsun diye bir de lamba duruyordur.

Diddy kıza sarılmak için dayanılmaz bir istek duyuyor içinde. Kahvesini bitiriyor, oteline dönüyor. Danışma masasına eğildiği zaman *Sosyolojiye Giriş* kitabını bırakıp hemen kendisiyle ilgilenen yardımsever gece resepsiyonistine soracağı bir şey daha var. Civarda bütün gece açık olan bir çiçekçi var mı? "Bu saatte mi? Şey, pek sanmam efendim. Saat sabahın dördü. Ama üç sokak ötede bir çiçekçi dükkânı var ve erkenden açılıyor. Çünkü hemen yanında bir cenaze evi var. Saat yedi buçuk sularında kontrol edebilirsiniz."

Diddy gülümsedi, iyi geceler diledi. Adamın, New York'taki insanlarla taban tabana zıt nezaketini takdir ediyordu. Bunun gece resepsiyonistlerine özgü bir davranış biçimi olmadığını kabullenmek istemiyordu, oysa delikanlı -aslında bir çocuk sayılırdı- besbelli bir üniversite öğrencisiydi ve otelde yalnızca yarım gün çalışıyordu.

Asansör kapısında beklerken dönüp çocuğa seslendi: "Beni yediye on kala uyandırmayı unutma."

"Merak etmeyin efendim, unutmam."

Diddy kendi odasının bulunduğu kata gelince asansörden çıktı. Sessiz koridordan geçti. Odasına varınca kapıyı arkasından kitledi ve (şimdi) darmadağın halde olan yatağının üzerine attı kendini. Uyuyabilicek miydi? Pek mümkün görünmüyordu. Ama oda, onu gece nöbetine yatakta devam etmek zorunda bırakacak kadar küçük ve boş. Uyuyabileceğini sanmasa da, yeniden soyundu ve (şimdi) iyice tanıdık gelen çarşafların arasına girdi. Yeniden döndü yatakta. Karnüstü uzanıp gerindi, kafasını yastığa gömdü. Yan yattı, dizlerini kendine doğru çekti, yastığını alıp göğsüne bastırdı. Şafak sökerken uyuyakalmış olabilir. Rüyasında, küçük bir çocukken dadısının hediye ettiği bebeği görmüş olabilir.

Pejmürde Andy'nin pembe, açık bir alnı, tepesinde uzun, havuç turuncusu saçları var;

düğme gözleri boncuk gibi kocaman ve pürüzsüz;

düz kırmızı üçgenden burnu, siyah-kırmızı yarım ay biçiminde ağzı;

kalın ve sert boynu var, omuzları yok gibi;

pembe pamuklu kumaştan göğsü -Diddy hemen giysilerini çıkarıp incelemişti onu- dikişsiz, cinsiyetsiz;

pembe pamukludan elleri mavi-kırmızı baskılı gömleğinin yenlerinden çıkıyor;

kırmızı çizgili bacakları deniz mavisi pantolonunun içinde.

Diddy uzun süre bebeği olmadan uyuyamamıştı. Başlangıçta, Andy'i yanına almadan kreşe gitmeyi bile reddetmişti. Akşam yemeğinde Andy, Diddy'nin kucağındaki yerini alır, Diddy de ona tabağından lokmalar sunardı. Andy, Diddy'le birlikte tuvalete girerdi. Dadı Mary, Diddy'ye banyo yaptırırken Andy küvetin kenarına oturup onları izlerdi. Ebeveynlerinin çocukları götürdüğü sıkıcı gezilere Andy de mutlaka katılırdı. Bu gezilerden önce Mary çocuklara, yaramaz veletler gibi davranmamaları, iyi vakit geçirmek isteyen ebeveynlerini üzmemelerini sıkı sıkı tembihlerdi. Diddy, bebeği bütün oyuncaklarından daha çok sevmekle kalmıyor, onu tanıdığı herkesten çok seviyordu. Annesiyle babasından bile çok seviyordu bebeğini. Aslında bu çok zor olmamıştı, çünkü onlardan korkuyordu. Paul'den bile çok seviyordu bebeğini. Mary'den bile çok seviyordu. Fakat sonunda bebek tanınmaz hale gelene dek eskidi, neredeyse paramparça oldu. Diddy, babasına doğum günü hediyesi almak için Mary'nin çantasından beş dolar çaldığı için cezalandırıldıktan dakikalar sonra, Andy'nin parlak yünden saçından bir tutam kopardı. Daha sonra, bir gün okuldan gelip de kızamık olduğu için evde kalan Paul'ün yatağında Andy'le oynadığını, bacaklarından tutup taklalar attırdığını görünce sıra Andy'nin zeytin karası, boncuk gözlerini oymaya geldi. Aslında, öfkelenmesine sebep olan iki tür şey vardı. İlki, küçük arkadaşının uysal, doldurulmuş bedenine yansıttığı ya da kaydettiği aşağılanmalardı. İkincisi de doğrudan Andy'e

yapılan hakaretlerdi; örneğin Diddy'nin bebek üzerindeki kişiye özel mülkiyet hakkının ihlal edilmesi. Bunlar da mutlaka şiddet aracılığıyla bebeğin üzerinde belgeleniyordu. Her provokasyon, Andy'nin giysilerinde ya da bedeninde yeni bir yara açılması, mutilasyon yapılması anlamına geliyordu. Ama bebeği, Mary'nin ve annesinin söylediği gibi 'mahvetmekte' olduğu Diddy'nin aklından bile geçmiyordu. Diddy ne yaptığını biliyordu. Her yeni hasar, Andy'i daha da değerli tarihi bir totem haline getiriyor, bebeği Diddy'nin umutsuz üzüntüsünün albümüne çeviriyordu. Kör, kel, sakat, kirli, lime lime olmuş, yara bere içindeki Andy, Diddy için daha da görkemli hale geliyordu. Bebeği asıl değerli kılan, onu paramparça etmekti.

Her neyse, Diddy, rüyasında on bir yaşındayken bir Cadılar Bayramı şenlik ateşine attığı bu bebeği görüyordu; tabii gerçekten uyuyorsa. Rüyasında Andy geri gelmişti, Diddy'nin hafızası onu yanıltmıyorsa, kariyerinin son dönemlerindekinden çok daha iyi durumdaydı. Tabii ki zeytin karası gözleri yerinde değildi. Gerçi bunun artık önemi yoktu, çünkü Andy (şimdi) konuşabiliyordu. Ağzı yerine geçen, hiç hareket etmeyen siyah yarıktan sözcükler dökülüyordu. Ya "Affet" ya "Unut" demişti. Ne olursa olsun Diddy onun söylediğini duymuştu ve rüyasının derinliklerine gömülmediği için, belki de bir film izlediğinin farkındaydı. Bu, Andy'le ilgili bir belgesel kaydıydı; paha biçilemez bir çalışmaydı çünkü Andy artık yoktu, Diddy'nin diğer çocuklarla, mahallede beyzbol oynadığı ama hiç konuşmadığı muzip veletlerle kaynaşma arzusunun göstergesi olarak, çok uzun yıllar önce Cadılar Bayramı şenlik ateşlerine atılmıştı. Minikler beyzbol takımının yetenekli savunma oyuncusunun gizlice bir bebekle oynadığını kim hayal edebilirdi ki?

Yaramaz Diddy'i icat etmesi gerekmişti. Kurbanını evden çıkarıp şenlik ateşinin başına getirebilmek için, Diddy çocuklara bunun kendileriyle birlikte kalan bir kuzenin en sevdiği oyuncak olduğunu söylemişti. Elbette hayali bir kuzendi bu -Diddy'nin ne kız kardeşi ne de kuzenleri vardı-, ama fiziksel

özellikleri, mızmız ve aciz karakteri Diddy tarafından özenle yaratılmıştı. Çocuklar bu eşek şakasının acımasızlığından epey etkilenmişler, hayali kuzenin en sevdiği bebeğin yakıldığını öğrenince hissedeceği üzüntüden keyif almışlardı. Ann'in neler diyeceği hakkında hikâyeler uydurdular, dökeceği gözyaşlarının hayalini kurdular. Ağlamaktan gözleri şişecekti. Kuzen Ann geceleri üzüntüden uyuyamayacaktı. Gözlerinden akan yaşlar pamuklu geceliğini ıslatacak,,oradan çarşaflara geçip yatağı sırılsıklam edecek ve sabah olunca büyükler onun yatağa başka bir şey yaptığını sanacaktı. Hâlâ akan, gözlerinde biriken gözyaşları yatağından yuvarlanmasına sebep olacak, kaldığı misafir odasının zemininde gözyaşından bir göl oluşacaktı. Gözyaşları nehir olup kapıya, oradan koridora akacak, gücüne karşı koyulamaz bir şelaleye dönüşüp gökgürültüsü gibi bir gürültüyle merdivenlerden aşağı inip ön kapıyı yerinden sökecek, kaldırımı aşıp sokağa akacak, Drachman Sokağı'nı kaplayacak, oluklarda duran çöpleri sürükleyip lağım borularını tıkayacak, Drachman'ın ana caddeyle birleştiği yerde gümbürtüyle ana caddeye dolacak, Altıncı Cadde'de sağa dönecek, lise binasını, kiliseyi, kütüphaneyi, eczaneyi yıkıp yerle bir edecekti. Otoban aracılığıyla kasabadan çıkacak, sel olup çiftçilerin sonbahar hasadını boğacak, biçilip tarlalara konulmuş düzenli saman balyalarını ezip geçecek, hâlâ toplanmamış mahsülü ıslatıp berbat edecekti. Hızla ilerleyen gözyaşı şelalesi, tahıl ambarlarını yıkacak, inekleri sularına katıp boğarak taşra yollarında hız yapan otobüsleri ve arabaları devirecek, ana yoldaki beyaz badanalı motelleri yıkıp geçecek, telegraf direklerini ve trafoları devirecek, trenleri koyaklara yuvarlayacaktı. Ta ki, en sonunda ham ve biçimsiz denizin sularına dalıp yok olana dek.

Diğer çocukların yarattığı bu bitmez tükenmez üzüntü imgesi, Diddy'i mutlu etti. Onların heyecanının yalnızca güzelliğini gördü, acımasızlığını görmedi. Kendisinin de hayali bile olsa bir acımasızlığa suç ortaklığı etmekte olduğunu düşünmedi. Kuş gibi süzülerek şehri, toprakları ve insanları

parçalayan ve kaplayan tuzlu gelgit dalgasının üzerinden geçti. Bir rüyadaymış gibi ileri atıldı; ateşe yaklaştı, yaklaştı. Yanakları ısınmaya başlamıştı ama aldırış etmedi. Diğer çocuklar uzaktan onu izliyorlardı. Diddy elindeki bebeği, yeni yakıtını alınca harladığı belli bile olmayan ateşin içine fırlattı. Derken çocuklar gülerek sıçramaya, kahkahalar atmaya başladılar. Hep bir ağızdan, "Diddy Andy'yi yaktı! Diddy Andy'yi yaktı!" diye haykırıyorlardı. Diddy, dehşete kapılmış kalbinin demir bir kasaya dönüştüğünü hissetti. (Şimdi) olanları anlıyordu. Çocukların hepsi küçüklüğünden kalma bebeğini gizlice sevdiğini biliyordu; Paul onlara her şeyi anlatmış olmalıydı. Bekle! Dur! Andy'nin yanan suntalardan birinin üzerinde yatan kararmış cesedini görebiliyor, kolları ve bacaklarının savruluşunu seyredebiliyordu. Ama çok geç kalmıştı. Artık bebeği geri alamazdı. "Affet," diye fısıldadı gözleri dumandan yanan Diddy. Aslında gözyaşlarının vereceği rahatlama hissini özlüyordu. Arkadaşlarına hiç hakaret ya da sitem etmeden sırtını dönüp eve doğru sendeleyerek ilerlerken, kendi kendine "Unut," diye fısıldamış olmalıydı. Çocukların duygusuzluğunun ve Paul'ün ihanetinin verdiği acı, karşılık veremeyeceği kadar yoğundu. Diddy ne intikam ne tazminat almayı tasarlıyordu.

İşte pazar gecesi, otel odasında, Diddy rüyasında boşu boşuna kurban edilmiş küçük arkadaşı, yok ettiği ikizi olan Andy'yi görüyordu. Eğer rüya görüyorsa tabii. Şüphesiz, bebeğe ait bu hatıralar ve onun kurban edilişi, rüya olamayacak kadar gerçekti. Uykuyla uyanıklık arasındaki geçiş sürecinde ortaya çıkıveren, gücü artmış ve fazlasıyla canlı bir hatıraydı.

Gördüklerinin rüya olduğuna dair bir kanıtsa, hatıralarının bir film gibi olmasıydı. Diddy de kendisini mahkûm ettiği boş bir projeksiyon odasında, saf çocukluğunun hiçbir şeyden haberi olmadan canlandırdığı korkunç ve gereksiz piyesi tekrar tekrar izliyordu. Olanları yeniden izliyor ve bu korkunç hatayı gelecekte tekrarlamamak için ondan ders almaya çalışıyordu.

Daha fazla kanıt; bir şeyin ya da birinin, Diddy'nin hafızasının bir parçası olamayacak rahatsız edici varlığı. Andy-şenlik ateşi kendini peş peşe tekrarlarken. Andy-şenlik ateşi, filmde izlendiği için daha mesafeli bir hale gelerek en baştan gösterilirken. Dairesel bir kurguyla bittiği anda baştan başlayarak gösterilen filmde, tekrarlar içinde yeni bir karakter çıkmıştı ortaya. Sanki fotoğrafçının karanlık odasındaki emülsiyonda iyice ıslatılmış, fazladan bir bobin azar azar banyo ettiriliyor ve sonra filmin içine ekleniyordu. Başlangıçta, oyuncular yalnızca Diddy ve diğer çocuklardan oluşuyordu. Gerçekte de olduğu gibi. Derken Diddy bir başka figürü, görüntünün merkezinde olmayan bir yabancıyı, ama -tahminine göre- sahneyi gerçekten de yöneten kişiyi algılamaya başladı. Bu bir yetişkin, hatta dağınık kır saçlı, sert ifadeli yaşlıca bir kadındı. Kalın bir tunik giymiş ve başlık takmış, sivri dişleriyle kararmış bir armudu dişliyordu. Korkunç ve yaşlı bir kadın. Bir Cadılar Bayramı cadısı. Rüyada, Diddy ona bakmamaya çalıştı. Bunu başarabildiğini gördü. Sürekli Diddy'nin görebileceği bir yerde, gürültüyle çatırdayarak yanan ateşin çevresinde havada asılı dursa da, ayakları yerden tamamen kesilmiyordu. Fakat Diddy ne zaman arkasındaki gürültülü alevlere bakarak ya da bakışlarını kendi ayağına dikerek cadıyı gözlerinin önünden uzaklaştırmayı başarsa, bir şeyler daha da anlaşılmaz hale geliyordu. Zihninde her şey titreyip eğilip bükülüyordu; ateşin çevresindeki ısınmış hava yüzünden biçimsizleşen Billy, Ira, Chris ve Mark gibi.

(Şimdi) şüphelendiği şeyse, gerçek olamazdı. Yoksa her şey değişirdi. Fakat yine de kendisini farkına varma eylemi kisvesi altında sunan bu sinsi düşünceyi bir türlü zihninden kovamıyordu; Andy'nin kendi bebeği olmadığı, bunun yalnızca bir sanrı olduğu düşüncesini. Bu düşünceye göre, küçük kuzenini kıskandığı için bebek kendisine aitmiş gibi davranıyordu. Bu durumda, zavallı Ann'in bebeği ararken çok üzüldüğü de doğruydu. Hain Diddy'nin sevgili, savunmasız Andy'ciğini öldürdüğünü keşfedince hüngür hüngür ağlamış olmalıydı. Niyagara şelalesi ya da Kızıldeniz kadar göz-

yaşı dökmemişti belki. Ama yine de bol bol tuzlu gözyaşı dökmüştü; gözleri bu kadar ağlamaya dayanamamıştı. Diddy'nin hırsızlığını ve Andy'nin cesedinin yakıldığını öğrenince, ağlamaktan gözleri kör olmuştu.

Bu karışıklığı nasıl giderecekti? Rüyası, tabii eğer bir rüyaysa, Diddy'i âdeta felce uğratmıştı. Çocuklara zaten yalan olması mümkün, yalan olması için dua ettiği, yalan olması gereken bir açıklama yapmıştı. Bebeğin kime ait olduğu konusunda yalan söylemişti. Dolayısıyla (şimdi) onlara bu yalanın doğu olup olmadığını soramazdı. Yoksa sorabilir miydi? Kendisine giderek daha da yaklaşan, sıcak havada bedeni küt küt atan cadıya da Andy'nin kendisine mi, yoksa, söyler misiniz lütfen, kuzenine mi ait olduğunu soramazdı. Kadın çirkindi ve Diddy ondan korkuyordu. Yalnızca aptal birisi bu yaratığın iyi niyetli olabileceğini sanırdı. Bir cadı niçin bir bilmeceyi çözmesine yardım edecek kadar, onu gerçeğin rahatlığına kavuşturacak kadar nazik olsun ki? Diddy, Andy'nin kime ait olduğuna kendisi karar vermeli. Kendisine bu konuda Andy yardımcı olacak ve öğüt verecek; Diddy'i sözcüklerle anlatılamayacak kadar mutlu ederek mucizevi bir biçimde yeniden canlanan Andy, (şimdi) Diddy'nin kolları arasında yatıyor. Üstelik bu Andy, kumaş ağzıyla konuşuyor. Affet. Unut. Diddy, olayların gidişatındaki çelişkilerden habersiz. Andy'nin bulanık, anlaşılmaz, kısa, irkicikli ve kâhinvari öğüdünün zihnini doldurmasına izin veriyor.

Ya da belki Diddy rüyasında bebeği görmedi. Belki de yalnızca onu hatırladı. Çünkü bu gerçekten de oldu; Diddy, on bir yaşındayken cadılar bayramında Andy'yi bir şenlik ateşine attı. Aptal cesaretinden kaynaklanan bu olayı, Diddy son zamanlarda ilk intihar denemesi olarak görmeye başladı.

Yediye on kala, telefon sesi içinde bir yerleri zorlayarak onu kendine getirdi. Bunu uyanmak olarak nitelemek eksik olur. Diddy yataktan çıktı, aceleyle duş alır, traş olup giyinirken bir yandan televizyonu dinliyordu. Birkaç dakikalık bir Miki Fare çizgi filminden sonra, yedi haberleri başladı, trenyolu işçisinin dün akşamüstü gerçekleşen ölümü hakkında

yine hiçbir haber yoktu. Yine aynı savaş, İtalya'daki sel baskını, Hindistan'daki açlık, liselere uyuşturucu satan şebekenin çökertilmesi, yerel haberler, vs. Diddy medyaya bir şans daha vermeye karar verdi. Lobiye indi, resepsiyon masasının üzerinde duran *Courier-Gazette* yığının en üstündeki gazeteyi aldı. Nazik gece görevlisinin yerini, kırk yaşlarında, şişman ve gözlüklü bir kadın almıştı. Kadın turuncu renkli el örgüsü bir hırka giyiyor ve elindeki şişlerle yeşil bir şey örüyordu. Diddy, sütunlardan birinin ardından bir iş arkadaşının çıkmamasını, ya da uzak köşedeki bitki saksıları arasındaki koltuklarda uyuklayan bir şirket arkadaşını görmemeyi umarak elinde gazeteyle lobiyi gözden geçirdi. Fakat insanların aşağı inmesi için çok erken olmalıydı. Kendisi, bir halı yıkama makinesini etrafta dolaştıran kapı görevlisi ve resepsiyonistten başka kimse yoktu lobide. Diddy süslü çerçeveli, yağlıboya bir deniz manzarası tablosunun altına, sağ duvara yaslanmış kumaş kaplı bir salon koltuğuna gömüldü ve bir sigara yaktı. Gazeteyi dizlerinin üzerine sererek açtı ve birinci sayfadan başlayarak dikkatle okumaya başladı. Diddy'nin titizliği boş yere harcanıyor muydu acaba? "Son Baskı," gecenin bir yarısı yukarıdaki odasında okuduğu "Şehir" edisyonuyla aynıydı. Birbirinin aynı iki gazeteyi farklı baskı diye yendien gönderiyor olmaları mükün müydü? Bu kötü bir şaka mıydı yoksa yapmacık bir gösteriş mi? Yerel bir taşra gazetesi büyük şehir gazetelerini taklit ederek acele edilmesi gerektiğini ima ediyor, bölgede günde tek baskıya sığmayacak kadar çok olay olduğunu iddia ediyor olabilir miydi? Diddy öfkelenmişti. Hışımla sayfaları art arda çeviriyordu. Bir dakika! Diddy yanılıyordu. On altıncı sayfada, ikinci sütunda, aşağıdaki manşet göze çarpıyor:

EKSPRES TREN İŞÇİYE ÇARPTI
DEMİRYOLU OLAYI İNCELİYOR

Hemen altında dört paragraflık bir haber yer alıyordu. Haberi okumaya başlayan Diddy, ne kadar sakin olduğuna kendisi de inanamadı:

On üç yıldır New York'taki Boston & Standard Demiryolu Şirketi için çalışmakta olan bir demiryolu işçisi, dün akşamüstü hayatını kaybetti. 1863 Maplewood Bulvarı'nda oturan 37 yaşındaki Angelo Incardona, şehrimize 430 mil uzaktaklıktaki Hudson Tepesi Tüneli'nde, görünüşe göre New York'tan gelip Buffalo'ya gitmekte olan yeni ultra-modern ekspres tren Privateer'in çarpması sonucu öldü. Ceset, tünelden geçen bir sonraki trenin makinisti tarafından bulundu.

Demiryolu görevlilerinin bildirdiğine göre, The Privateer, New York City'deki Grand Central İstasyonu'ndan öğleden sonra 3.10'da, tam vaktinde ayrıldı. Yolculuk olaysız geçti ve tren buraya saat 9:15'te, Buffalo'ya ise saat 10:05'te, yine rötarsız vardı. Privateer'in baş makinisti Albany'li Martin Pelty, kendisi ya da ekibinden hiç kimsenin, Hudson Tepesi Tüneli'nden geçerken Angelo Incardona'yı görmediğini, Privateer'in gittiği hızda, trenin birine çarptığını hissedebilmelerinin mümkün olmadığını bildirdi. Demiryolu görevlileri, raylarda çalışan işçilerin tren tarifeleri hakkında mutlaka bilgilendirildiğini vurguladı. Görevliler, Angelo Incardona'nın Privateer'in yolundan niçin çekilmediğini açıklayamıyor. Tren rotası üzerinde yer alan tüm tüneller gibi, Hudson Tepesi Tüneli'nde de elektronik bir uyarı sistemi bulunuyor. Yaklaşan trenler yüksek sesli bir alarmı tetikliyor ve rayların üzerinde çalışan bir işçi varsa, kenara çekilip tünelin her iki duvarında da yer alan yedi ayak yüksekliğinde, beş ayak genişliğindeki sayısız sığınaktan birine girecek vakti rahatlıkla bulabiliyor. Demiryolu güvenlik kuralları, trenler geçip gidene dek işçilerin bu sığınaklarda durmasını gerektiriyor.

Adını vermek istemeyen bir demiryolu görevlisi, Angelo Incardona'nın ölümünün bir intihar olabileceği ihtimalini gözden kaçırmamak gerektiğini söyledi. Yerel polisin intihar teorisini inandırıcı bulmadığı öğrenildi, ancak davayı hemen kapatmaya niyetleri olmadığını bildiriyorlar. Yakın zamanda oluşturulan, Komiser Arthur G. Mallory'nin yönetimindeki Kaza Araştırma Birimi, davayla ilgili bir dosya açtı ve olayda demiryolu şirketinin bir sorumluluğu olup olmadığı inceleniyor. Komiser Mallory, dün gece *Courier-Gazette*'e yaptığı açıklamada, "Mutlaka böyledir demiyorum, ama demiryolu şirketinin raylarda çalışan işçilerin güvenliği için aldığı önlemlerde bir boşluk olması mümkün," dedi. Komiser, tüneldeki aydınlatma sistemi-

ni, raf ve depo bölümlerini ve elektronik uyarı sistemini yakından inceleyeceklerini de ekledi. New York'taki Boston & Standard Demiryolu Şirketi'nin temsilcileri, olayın öğrenilmesinin hemen ertesinde yaptıkları açıklamada, güvenlik yönetmeliklerinin, federal yasaların ve eyalet yasalarının talep ettiği en düşük miktardan çok daha sıkı olduğunu belirttiler. Ancak soruşturmanın her aşamasında polisle tam bir işbirliği içinde bulunacaklarını garanti ettiler.

Haberin anonim yazarı, bundan daha büyük bir haber çıkabileceğinin kokusunu alıp kendinden geçmemiş miydi? Bu soruşturma, eyaletin en büyük ikinci demiryolu şirketinin ihmal suçlamasıyla yargılanmasına sebep olabilirdi. Dolayısıyla, yazar asıl konusunu, yani Angelo Incardona'yı unutmuştu. Ancak hevesli muhabir sonunda ölüm ilanı yazar gibi sıradan bir tonla devam etmek zorunda kalmış; belediye kayıtlarına göre dünya üzerinde oldukça sistematik bir varlık sürdüren Angelo Incardona'nın yaşam öyküsünü özetlemesi gerekmişti. Belki de redaktör, okuyucuyu ölen adamın aniden biten hayatındaki haliyle yüz yüze getirebilmek için, muhabirin demiryolu hakkındaki varsayımlarının büyük bölümünü kesip çıkarmak zorunda kalmıştı.

Bay Angelo Incardona Utica'da doğmuş ve şehrimize on dört yaşında taşınmıştı. Mezun olduğu William McKinley Lisesi'nin Amerikan futbolu takımının yıldız oyun kurucusuydu. Mezuniyetten sonra orduya katıldı ve Kore Savaşı sırasında Kore'de görev yaptı. Amerikan Savaş Gazileri Derneği #701 ve Yol İşçileri Birliği üyesiydi. Geride, karısı Myra ve on bir yaşındaki oğlu Thomas Francis'i bıraktı. Cenaze töreni yarın saat 2:00'de, 303 Schuyler Bulvarı, Çiçek Bahçesi Cenaze Evi'nde yapılacak.

Diddy ellerinin titremesine engel olamadan oturduğu yerde kalakaldı, gazetenin kaba kâğıdı kontrolü dışında titriyordu.

Hiç şüphesi kalmamıştı; dün bir adam ölmüştü. Üstelik, bu şehirde oturmaktaydı. Diddy'nin bir hafta boyunca kalmak zorunda olduğu şehirde.

(Şimdi) Diddy, Hester'e karşı bu üzücü zaferi kazanmıştı. Karmaşık, korkutucu belirsizlik sona ermiş, gazete yazısının

kasvetli fakat kesin, uzun ve sıkıcı yazısında boğulup gitmişti. Aklının yerinde olduğunu bilmek inkâr edilemez bir rahatlama yaratmıştı. Aklı zaman zaman uçup gidiveren birisi varsa, bu durumda o kişi Hester'di. Ayrıca, *Courier-Gazette*'de haber başlıklarını yazan adamın da aynı sorundan mustarip olduğunu söylemek mümkündü. İnsanlar okumayı bilmiyorlar mıydı? Haberin başlığı yalnızca yanlış bilgi vermekle kalmıyor, haberin içeriğiyle çelişiyordu. Tüneldeki olayı inceleyen ya da araştırmayı öneren demiryolu değil, polisti.

Demek ki geçmişle ilgili her şey (şimdi) kesinlik kazandı. Fakat şu anda Diddy ne yapmalı? Bu sabah? Kendisini Komiser Mallory'e tanıtıp, o dürüst adama ihmal şüphesiyle incelediği davanın aslında bir cinayet olduğunu mu söylemeli? Belki teknik anlamda gerçek bir cinayet sayılmaz yaptığı. Diddy fark ediyor ki, olanları bir an önce itiraf ederse cezası da kısalabilir. İşlediği suçu fazla dramatize etmedi mi gerçekten de? Yasal açıdan bakınca, aslında sıradan ve basit bir cinayet değil Diddy'nin işlediği. Incardona'ya yaptığı, Polis Olmayan Diddy'ye daha çok kasıtsız adam öldürme gibi geliyor. Kasıtsız cinayette, katil kurbanını önceden tanımadığı için, suçu da önceden planlamış olamaz. Oysa cinayette katil kurbanını tanır ve suçu önceden tasarlayabilir.

Diddy'nin avukatı bu savunmayı kabul ettirebilir miydi acaba? O zaman, en kötü ihtimalle kasıtsız adam öldürme ya da ikinci dereceden cinayetle suçlanırdı.

Ama bir dakika. Diddy çok hızlı gidiyor. Şimdiden Komiser Mallory ile, emniyet merkezindeki komiser muaviniyle, eyalet savcısıyla pazarlık yapmaya başladı bile. Teslim olup her şeyi sonlandırmaya bile henüz karar vermemişken biraz aceleci davranmış olmuyor mu?

Bir konuda korunmaya kesinlikle kararlı. Kendisiyle alay edilmesine ve dalga geçilmesine asla izin vermeyecek. Polis ona inanmayabilir. Kaçık Diddy; suçluluk duygusu içinde cezalandırılmayı bekleyen, gazetelerde okudukları suçları bağıra çağıra itiraf eden ve bunları içlemiş olmayı gönülden isteyen, fakat işlememiş olan deliler kalabalığından biri sanabilir-

ler onu. Hayır, Diddy'nin itirafı kanıtla desteklenmeli. Şahit gerekiyor ona. Kompartımandaki yol arkadaşları, bu suçu işleyecek kadar uzun süre dışarıda olduğuna dair tanıklık edeceklerdir. Diğerlerinin de Hester'in açıklanamaz hafıza kaybını paylaşması imkânsız. Tanrım, niçin onların adları ve adreslerini almayı akıl edemedi ki! Yine de izlerini sürmenin bir yolu olmalı. Üstelik Incardona'yı öldürürken kullandığı levyenin üstü de parmak izleriyle kaplı olmalı; tabii geri zekâlı bir ustabaşı ölü adamın aletlerini (şimdi) Diddy'nin parmak izlerini taze ter ve kirle yok etmekte olan başka bir işçiye devretmediyse. Son olarak, bir otopsi aracılığıyla Incardona'nın göğsünü parçalayan trenin kafatasını da yarıp yaramayacağı anlaşılabilir. Kaybedecek hiç zaman yok. Rahip ve pul taciri, onların görüntüsü eriyip hiçliğe karışmadan, Incardona'nın cesedi levazımatçının yalancı hüneriyle süslenip püslendikten sonra yeraltına tıkıştırılıp çürümeye başlamadan önce, harekete geçmeli.

Ama bir dakika, bekle. Hayır, hayır. Bu işte bir terslik var. Gazetede, trenin yolculuğunu hiçbir sorun yaşamadan tamamladığı, hatta tünelden geçerken hiç durmadığı yazıyordu. Diddy dünyanın yalanlar üzerine kurulu olduğunu biliyor. Ama niçin bu kadar aptalca, bu denli zayıf bir yalan uydurmuş olsunlar ki? Demiryolu şirketi yetersizliğini gizlemek, trenlerinin bozulabileceğini ve beklenmedik kazalar yapabileceğini gizlemek için bu umutsuz yalana başvurmuş olabilir mi? Şu sorumluluktan kaçan bürokratların böyle numaralara başvurmasına izin verilmemeli. Privateer'de yolculuk etmiş olan herkes, trenin yaklaşık kırk dakika boyunca tünelde beklediğine şahit oldu. Hester bile hatırlayabilir bunu.

Acele etmeli o zaman. İşe gitmeli. Ya işe gitmeli, ya da yerinden hiç kımıldamamalı. Geç Kalmış Diddy, otel lobisindeki yumuşak kumaşla kaplı koltuktan kalkmıyor. Niçin yapayım ki, diye düşünmeden edemiyor. Diddy, olaydan kolayca sıyrılmak dururken ve kimse kendisinden şüphe etmezken niçin bu cinayeti itiraf etsin, yakayı sıyırabileceği cezalara katlansın? Bu isteği haklı çıkaran savunma, bir zamanlar

Diddy için oldukça açıkken, birkaç dakika önce iç sesin hatırlanması zor, karanlık hayaline dönüşmüş, sesi duyulmayacak kadar alçalmıştı. Fakat Diddy'nin bir karar verdikten sonra düşünmeye devam etmesine izin verilmemesi de söz konusu değildi. Hayır. O zaman düşün. Biraz daha düşünüyor. Belki de asıl arzu ettiği yargılanmak ya da cezalandırılmak değil, anlaşılırlık ve kesinlikti. Bunları öyle büyük bir tutkuyla ve umutsuzlukla istemişti ki, arzusunun yargılanma ve cezalandırılma tutkusu olduğunu sanmış olabilirdi.

Ancak (şimdi) ikisine de sahipti; hem açıklık hem de kesinlik, sıkılı yumruğunun içindeydi. Mucizevi biçimde etini kesip parçalamayan cam kırıklarına benziyorlardı. Niçin daha da ileri gitsin? Ölmek mi istiyordu? Tükenmiş Diddy. Hayır, yaşamak istiyordu o. Acaba oturduğu sandalyede oturmaya devam etmesi için geçerli bir sebep miydi bu?

Peki, ya hastaneye tıkılıp kalmış güzeller güzeli kızcağız? Hani Diddy bu pazartesi sabahı iki işi birden kovalayacaktı? Bir katil olup olmadığını öğrenecek ve Hester'e çiçek gönderecekti ya? Artık katil olduğunu biliyordu. Teslim olmadan önce ikinci görevini de yerine getirmesi gerekiyordu. *Courier-Gazette*'nin on altıncı sayfasındaki haberi yırttı ve katlayıp cüzdanına koydu. Sonra otelden çıktı ve sokaktan aşağı yürümeye başladı. Beklenmedik bir ruh hali içinde, kendini hafiflemiş hissediyor, nemli ve temiz sabah havasını içine çekerek, sokaklardaki sabah telaşesinin ve Manhattan'ın oyuncak bir kopyasını andıran şehrin keyfini çıkararak yürüyordu. Otobüsler gözlerinden uyku akan ofis çalışanları ve alışveriş hastalarıyla doluydu. Diddy karşıya geçiyor. Günün ilk müşterisi Diddy dükkân kapısına vardığında, dirseğiyle gövdesi arasına kahverengi bir kâğıt torba sıkıştırmış olan çiçekçi, demir kepengi kaldırmış, kapının kilidini açmaktaydı. Diddy karanlık, nemli, havası ağırlaşmış dükkânın içinde dolaşıyor. Bütün karanlık yerler böyle kokmalı. Adam karton bardağındaki kahvesini yudumlarken bir yandan sabırla, hoşgörüyle onu izliyor.

Çok güzel bir sabah.

Hakikaten çok hoş.

Gözleri görmeyen biri için çiçek seçmek gerçekten de zormuş. Çiçekler, en belirgin özelliği olan görüntüsü haricinde pek çok yönden okunabilir ve hoş olmalı. Diddy kokusu için leylak seçti. Dokunması hoşa gitsin diye manolya, erotik biçimi için altı tane anthurium. "Bunların çok pahalı olduğunu biliyorsunuz değil mi? Hawaii'den uçakla getirtiyoruz da." Diddy bildiğini ve önemi olmadığını söyledi.

Çiçeklerle birlikte gönderilmek üzere bir kart alması gerekiyordu. "Seni bugün görebilmeyi umuyorum. Dalton." Bundan sonra, Diddy otele gitmek üzere yürümeye başladı. (Şimdi) daha yavaş yürüyor. Hayattan uzaya, ölüme doğru ilerliyor. Polise teslim olmakla iyi bir şey yapmış olmayacağına ikna edememişti kendini. Ancak son adımı hâlâ atmamıştı. Dolayısıyla, tam anlamıyla ikna olmadığı da söylenemezdi. Mantık yürütemiyordu. Diddy, itiraf, aşağılanma ve hapis yolunda ilerliyordu. Rushland Oteli'ne girecek, odasına çıkacak, polisi arayacaktı. Adım adım, bir ayağını diğerinin önüne atarak tamamlayacaktı her şeyi. Ama ilk önce tüm lobiyi baştan sona katetmesi gerekiyor ve "Hey! Hey! Dalton!" diyen bir ses duyduğunda, asansör kapısından hâlâ metrelerce uzakta. Satış bölümünden Jim Allen sesleniyor ona. Diddy, Jim'in konferansa katılmak üzere seçilen grupta olduğunu biliyordu. Ama ne zamandır burada olduğunu bilmiyordu. Jim'in, Diddy tarafından hiç fark edilmeden sabah saatlerinde lobide olması; telaşla gazeteyi gözden geçiren, aradığı haberi bulunca yırtıp cüzdanının gizli bir köşesine koyan Diddy'i görmüş olması mümkün müydü? "Ne zaman geldin, Dalt?"

"Dün akşamüstü," diye cevap verdi, endişeyle arkasını dönen Diddy. Jim'i tam arkasında bulunca şaşırdı. Kolunu uzatıp elini sıkabilecek kadar yakındaydı. Diddy el sıkışmayı başardı. "Trenle geldim," diye devam etti alçak sesle, bu bilgiyi etrafa dağıtmanın ihtiyatlı bir davranış olduğuna emin değildi. Aceleyle, Jim'in bu sabah gazetede okumuş olması mümkün bir haberi hatırlamasına fırsat bırakmadan sordu: "Sen ne zaman geldin, Jim?"

"Birkaç dakika önce. Uçakla geldim. Tren yolculuğu yapamayacak kadar sabırsız biri oldum artık."

Diddy ne cevap verebilirdi ki?

"Baksana, Duva da geliyor mu, biliyor musun? O adamdan doğru dürüst bir cevap almak mümkün değil. Soğuk nevalenin teki. Onunla birlikte çalışmayı nasıl başarıyorsun, bilmem."

"Eğer gelmeye karar verirse çarşamba günü burada olur," dedi Diddy. Ağzından çıkan sözcüklere inanamıyordu. Ne kadar da sakin konuşuyordu.

Jim homurdandı. Dalgın bir tavırla lobiyi gözden geçirdi, sonra bakışlarını Diddy'ye dikti. "Kahvaltı yaptın mı?"

Diddy yapmadığını söyledi.

"Haydi o zaman! Ben de yapmadım, hem saat onda fabrikada olmamız lazım. Saat ona çeyrek kala bizim için otele bir araba gönderecekler. Bizden başka iki kişi daha var. Bill Katz ve Fred bilmemne."

Diddy, vermiş olduğu kararı uygulamaktan uzaklaştığının farkındaydı. Yapmaya karar verdiği, yapmak zorunda olduğu şeyi yapamıyordu. Savsak Diddy. Ama Jim'e ne cevap verecekti? 'Afedersin ama odama çıkıp polisi aramam lazım.' 'Öyle mi? Niçin?' 'Dün akşamüstü bir cinayet işledim ve teslim olmam gerekiyor.' 'Ne! Kendine gel!' Diddy başını üzüntüyle iki yana salladı. 'Şaka yapıyorsun herhalde?' Sonra, başka bir ses tonuyla: 'Tanrı aşkına. Nerede oldu bu iş?' Diddy'nin cevabı: 'Trende. Hayır, trenden inmiştim aslında.' Kuru bir şaka ekleyecekti: 'Ne yazık ki benim tren yolculuğu yapacak sabrım *var*.' Komedyen Diddy.

Diddy bu denli beceriksizce ve saçma bir sahneyi canlandıramayacaktı. Başka bir şey yapmalıydı, o zaman. Asansörden bir adım uzaklaştı, kararsızdı. Orada, sıcakkanlı ve sevimli Jim Allen'ın yanı başında, hayatının rotası, izleyeceği yol uzanmaktaydı. Yalnızca ilerlemeye devam etmesi, arkasına bakmaması gerekiyordu. Tüm keskin virajlara rağmen. Ama virajlar doğaldır. Kimse olanları bilemezdi. Gerçekleri yalnızca Hester biliyor, o da Diddy'ye inanmıyordu. (Şimdi)

niçin inansın ki? Bu sabah hastanede görevlilerden birinin yerel gazeteyi hiçbir haberi atlamadan yüksek sesle ona okuması imkânsızdı. Üstelik, haberi daha ilginç kılacak tuhaf bir hikâyesi olan çılgının biri ortaya atılmadığı sürece, yazılanlar er ya da geç unutulacaktı. Komiser Mallory'nin hevesi kaçabilir, ya da demiryolu şirketi bu konunun bir an önce kapanmasını sağlamanın yolunu bulabilirdi. Haber *Courier-Gazette*'de yeniden çıkmazsa, kızın da duymasına imkân yok demekti. Böylece, Diddy'yi Incardona adlı demiryolu işçisinin ölümüyle ilişkilendirebilecek kimse kalmayacaktı.

Diddy'nin amacı bu muydu? Jim Allen'ın yanında lobiyi yeniden geçerken, hayatın amacının bu olduğuna karar verdi. Polise teslim oalrak Incardona'yı geri getirmezdi. Bu, Diddy için farklı bir yöntemle intiharı denemek anlamına gelecekti ve bu kez başarılı olacağı kesindi. Üstelik (şimdi) ölmek istemiyordu. Diddy kendine karşı hoşgörülü davranıyordu. Kendisini, hatta geçen ay verdiği o üzücü karardan sonra iyice solgunlaşan incecik bedenini bile seviyordu. Bilinç artışının ısısı, alışık olmadığı bir bedensel canlılık hissine yol vermişti. (Şimdi) Diddy tehlikeli şehir havasını solumaya bile razıydı; çevik hareketlerle yürüdüğünü, koştuğunu, yüzdüğünü bile hayal edebilyordu; çalışmaya istekliydi. Xan'ın matlaşmış tüylerini fırçalamak gerekecekti. Joan'a hukuk okulunu bitirebilmesi için para göndermeye devam etmek istiyordu. Jim Allen'ın kendini rahat hissetmesini istiyor, Hester'e yakın olmayı arzuluyordu.

"Ben de açım," diyor Diddy gülümseyerek. "Dün akşam yemeğini atlamıştım."

Diddy'nin iştahı, Jim'in yanında iyice açıldı. Birlikte mükellef bir kahvaltı yaptılar. Konferans hakkında konuşuyor, işe yarar bir sonuç elde edilip edilemeyeceğini merak ediyorlardı.

Şirketin bunca zamandır kurmak için uğraştığı her şeyin yıkılıp gitmesi mümkündü. Firma rekabete hazır değildi; çok

uzun zamandır ciddi bir yarışa girmemişlerdi. Ne de olsa, broşürler ve listelerde kısaca Skop 21 olarak bilinen Mikro-Rekorderskop'u üreten firmaydılar. Şirketin şöhretinin ve ekonomik başarısının köşe taşı olan bu alet, yıllık kârın yüzde ellisini oluşturuyordu. On beş santim yüksekliğindeki bu araç, gelişmiş, güçlü bir büyütme aracıyla, mükemmel bir kameranın becerilerini bir araya getiriyordu. Rakibi olmayan bir gereçti.

Fakat (şimdi) bunların hepsi değişmekteydi.

Dört yıl önce, en az Mikro-Rekorderskop kadar kaliteli, İsveç yapımı bir mikroskop-kamera piyasaya sürülmüştü. Niçin olmasındı ki? Neredeyse aynı prensiplere göre üretilen İsveç gerecinin piyasaya çıkışı, Skop 21'in Avrupa satışlarını yarıya düşürmüştü. Ancak fiyatı Skop 21'den fazla olduğu için, İsveçliler Amerikan pazarına girmeye çalışmamışlardı.

Büyük sorun bu yıl başlamıştı. Fransızların finanse ettiği sanılan Belgrad merkezli bir şirket, Skop 21'den farklı prensiplere göre işleyen, ama en az onun kadar küçük, hassas ve etkin bir alet üretmişti. Üstelik, vergiler kesildikten sonra bile Skop 21'den daha ucuza geliyordu. Yugoslavlar hemen New York'ta bir büro açmışlardı ve ürettikleri fotomikrografik teçhizat, Diddy'nin çalıştığı şirketin en iyi müşterileri tarafından kullanılmaya başlanmıştı. Örneğin, Philadelphia'daki büyük bir hastane, Chicago'daki biyoloji enstitütüsü, Kuzeydoğu'nun en önde gelen tıp okullarından birinin laboratuvarları...

(Şimdi), daha da kötüsü başlamak üzereydi. Japonlar da aynı gerecin üretimine başlıyorlardı.

Bu dedikodu aylardır New York bürosunda dolaşmaktaydı. Bazıları doğru olmadığını söylüyorlardı. Diddy, firmanın üst düzey yetkililerinin bu dedikoduyu müdürlerin daha çok çalışmasını sağlamak ya da bazılarını maaş kesintisine veya işten çıkarılmaya hazırlamak için uydurmuş olabileceğini de düşünmüştü.

"Acaba mümkün mü," dedi Jim. "Böyle bir oyunu sahneye koyamayacak kadar dürüst olduklarını düşündüğümden değil. Ancak zekâları böylesi bir kurguyu yaratmaya yetmez bence. Hayır, Japon öcünün varlığına inanıyorum ben."

Diddy emin değildi. Bir şüpheden kurtulmak, tehlikeli bir şeyin doğru olup olmadığına karar verip şüpheyi nihayete erdirmek zordu. Zaten ne önemi vardı ki? En güvenilir olan, en kötüye inanmak değil miydi?

"İşte bunda haklısın, Dalt," dedi Jim. "Özellikle en kötüsünün başına geldiğini sandığın anda daha kötü şeylerle karşılaşmanın mümkün olduğunu düşününce, çok haklısın. Eh, görelim bakalım ne felaketler çıkacak karşımıza," diye ekledi neşeyle. "Nasıl olsa yine de lider firma biziz."

Diddy, Watkins & Company'nin o kadar da kötü durumda olduğunu sanmıyordu.

"Kötü mü! Nalları diktiler ama haberleri yok," dedi Jim, heyecanla. "Bu şirketteki en büyük sorun ne, biliyor musun? Şu boktan şirket felsefesi. Sahte saygınlık numaraları hasta ediyor beni. Biliyorsun ya... Bütün bu bilim ve kamu yararı mavraları. Oysa aslında şişko devekuşlarından hiç farkları yok. Fazla agresif olmayan reklam kampanyaları ve bol prestijden memnunlar. Ama ticaret ticarettir. Ve bu işyeri batmak üzere."

Şirket gerçekten de bu kadar kötü durumda mıydı? Diddy hiç fark etmemişti. Ayrıca Jim'in bu denli umursamaz olduğunu da bilmiyordu.

Sorun, bu konuda bir şeyler yapılmasının mümkün olup olmadığıydı. "Gerçekten de," diye devam etti Jim, "bence ne Watkins'in ne de Reager'ın şirketin neyle karşı karşıya olduğundan haberi var. Satışların düştüğünü görünce, rakamları yükseltmek için senin benim gibi elemanların yapabileceği bir şeyler olduğunu sanıyorlar, örneğin daha yüksek sesle satış yapmak gibi."

Diddy yeni bir satış kampanyası konusundaki fikirlerinden söz etti. Bu kampanyanın planını A4 boyutunda sarı kâğıtların üzerine daktiloyla yazmış, çizmiş ve her detayı hesaplamıştı. Bir ataçla tutturduğu kâğıtlar evrak çantasının içindeydi.

"Dalton, kendine gel! Bu fikrin doğal afeti durdurmaya yeteceğine gerçekten inanıyor musun?"

Hayır.

Alaycı bir tavırla konferansta işe yarar bir sonuç elde edilmesinin imkânsızlığından dem vuran Jim, şirketin eski moda iş yürütme anlayışından şikayet etmeye, en üstteki yönetici koltuklarını dolduran işe yaramaz akrabalara ve kurucunun beş para etmez varislerine lanet okumaya başladı.

"Bilmiyorum, oğlum," dedi Jim. "Herhalde benim iyi bir takım oyuncusu olduğumu düşünüyorlardır. Şu anda, Bolivya'nın dağ eteklerinde bir madende, zavallı bir gariban, Reager'm şirketteki otuzuncu yılımda bana hediye edeceği altın saati kaplayacak altını çıkarmakla meşguldür. Oysa benim o saati beklemeye hiç niyetim yok. Hayat çok kısa. Kimseye söyleme, aramızda kalsın ama on sekiz ay içinde durumda büyük bir değişiklik olmazsa, kendimi yeniden piyasaya sunmayı düşünüyorum. Yüksek lisansımı da yaptığıma göre iş bulmam fazla zor olmaz herhalde. Olmasa iyi olur! Bir karım ve üç çocuğum var."

"Şanslısın," diye cevap verdi Diddy. "Keşke benim de bir karım ve üç çocuğum olsaydı."

"Tabii ki şanslıyım. Bunu biliyorum. Ama bazen her şeyin başka türlü olmasını istemediğimi mi sanıyorsun! Elbette istiyorum! Kendi düzenine bir bak, Dalton. Bütün şirketin çökmeyeceğini farz edersek, muhtemel bir küçülmeyi pek zarar görmeden atlatman mümkün. Ya da belki ben abartıyorum, durum o kadar da kötü değildir. Ama bize kemer sıkmamızı söylemeye niyetleniyorlarsa, senin kemerine yeni delikler açtırmana gerek kalmayacak demektir. Seni bir süre terfi ettiremeyeceklerini söyleseler de fazla zor durumda kalmazsın, beklemeyi göze alabilirsin. Tabii daha iyi bir işe geçme fırsatı çıkmazsa karşına."

Diddy omuzlarını silkti.

"Her neyse," diyerek sırıttı Jim, "Reager'in kızı ya da yüksek mevkideki başka birilerinin kızlarıyla evlenmen de mümkün. O zaman sırtını iyiden iyiye sağlama alırsın, hiç derdin kalmaz."

"Yeniden evlenmek istiyorum," dedi Diddy, dalgın bir tavırla. "Ama Evie Reager, aklımdaki isim değil."

"Aklında başkası var demek?"

"Belki de vardır."

"Anlatmak istemiyorsun, öyle mi? Peki, ben de burnumu sokmam o zaman."

Diddy (şimdi) şanslı hissediyor kendisini. Jim'in iyi niyetli ama boş lafları bile eskisi gibi canını sıkamıyor.

"Her neyse, Dalton, biliyorsun ki bana haksızlık yapıldığını düşündüğüm için şikayet ediyor değilim. İşlerin nasıl yürüdüğünü görmek beni çılgına çeviriyor."

"Aslına bakarsan gerçek bir tekel haline gelmişlerdi. Şimdi de bu tekel avantajından vazgeçmek zorundalar."

Jim cevap vermedi.

"Haydi onlara nasıl yarışılacağını gösterelim, Jim," dedi Diddy, gülerek. "Parlak vinilden uzay kıyafetleri giyen Manhattan'lı genç ticaret dehaları, sıkıcı kuzey eyaletini işgal ederek yaşlı pinponların burnunu büktü, onları sallanan sandalyelerinden aşağı yuvarladı. İstedikleri işyerinin başına geçtikten sonra, her şeyi yeniden organize ederek yepyeni bir..."

"Benimle dalga mı geçiyorsun, patron?" dedi Jim, neşeli tavrıyla.

"Şayet bilmen gerekiyorsa, evet, geçiyorum. Tabii kendimle de."

"Bak!" diye seslenen Jim, el sallamaya koyuldu. "Buradayız çocuklar, gelsenize!" New York bürosundan gelen diğer iki temsilci, Katz ve adını hatırlayamadıkları bilmemkim, otelin restoranından içeri girmişlerdi. Masaya gelip kahve içmek için Diddy ve Jim'in yanına oturdular. Diddy kibarca izin istedi ve evrak çantasını almak için odasına koşturdu. Saat ona çeyrek kala, dördümüz de Rushland Oteli'nin önünde, yaşlı ve koyu mavi üniformalı bir Uzakdoğulu'nun kullandığı siyah limuzine binmeye hazır, bekliyorduk. Sürücü tarafındaki ön kapının üzerinde küçük, kubbe şeklinde, mavi ve altın sarısı bir logo vardı. Bu minik detay haricinde limuzin

simsiyahtı. Bir cenaze arabasını andırıyor, diye düşündü Diddy. Ama rahatsız olmadı.

Jim elini şoförün omzuna koyarak, "Adın ne evlat?" diye sordu.

"Chang," dedi adam. Jim diğerlerine göz kırptı ve arkasına yaslandı.

Diddy straponten koltuğa oturdu. Pek de rahat sayılmazdı. Belindeki ağrı yüzünden, rahat bir pozisyon alması uzun sürdü. Yan dönerek yüzünü limuzinin arka kapısına çevirdi. Bacak bacak üstüne atamıyordu. Fakat oturduğu koltuk daha farklı olduğundan, sonradan akla gelmiş de eklenmiş gibi göründüğünden, Diddy diğerlerinden farklı bir konumda olduğunu hissetti. Solundaki koltuğa dizilmiş oturan üç adamın ağzından çıkan sözcüklerin oluşturduğu anlaşılmaz konuşmalardan muaf tutulmuştu; bunlara kıyasla, kendi ağzından çıkacak sözcüklerin şekerleme gibi yapışkan ya da fazla çiğnenmiş sakız gibi sert olacağının farkındaydı. Allen, Katz ve adı her neyse, yan yana oturmuş, yumuşak gri deri kaplı koltuğa gömülmüşlerdi. Jim, diğer ikisinden daha farklı ya da Diddy'ye daha yakın, daha insani değildi; Diddy de onu diğerlerinden daha çok sevmiyordu. Hiçbir şey aynı kalmıyordu. Açılıp kapanan koltukta oturan Bay Dalton Harron, hayat kendisine hiçbir şey vaat etmediği halde kişisel ilişkilerinde her zaman belirli bir mesafeyi korumaya özen gösterir, her zaman da göstermiştir. Bir kişinin üç kişiyle edeceği havadan sudan sohbetin doyurucu olamayacağını fakat en azından gerekli, ya da savunulabilir bir ihtiyaç olacağını bilir. Ama dört kişi, gerçek anlamda konuşmak için fazla kalabalıktır. Üç kişinin yanındaki dördüncü kişi olmak, ortada kalmaktır, kimsenin işine yaramaz. Bu sayı, hakkını vererek sohbet etmeye engel olur; doyasıya konuşmak, yalnız iki kişiyle mümkündür. Ancak iki kişilik bir etkinliktir.

Tam zamanında yola çıktık. Kuzeybatı yönünde ilerleyerek şehri terk ettik. Araba, birkaç dakika içinde düzensiz kenar mahallelerden, tramvay raylarından oluşan yara izleri taşıyan ve yoğun trafik altında boğulan yollardan, uyumsuz bi-

nalarm bozduğu ve inşaat alanlarının delip geçtiği manzaradan uzaklaşmıştı.

Pazartesi, güneşli, yumuşak bir ekim sabahına yol vermişti. (Şimdi) sessiz banliyö mahallelerinin pahalı ve düzgün asfalt yollarında ilerliyorduk; asfaltın yüzeyinde düzensiz girinti çıkıntılar veya çukurlar yoktu. Caddenin iki yanında, eğimli, yeşil çimenle kaplı bahçelerin içinde, altmış-yetmiş yaşında, ferah, bakımlı ve aynı hoş mimari üslûpla yapılmış, ancak orijinal simetrisi her eve eklenen ve içinde ikişer araba barındıran garajlarla bozulmuş evler vardı.

"Yerel kaymak tabaka burada saf tutmuş anlaşılan," diye alaycı bir ifadeyle dudak büktü Katz.

"Acaba yerel Çin Mahallesi nerede?" diye fısıldadı Jim.

Zıt duygular yüzünden sinirleri âdeta felce uğrayan Diddy, Jim'in saldırgan kabalığına aldırmıyor. New York bürosunda mümkün olduğunca uzak durmaya çalıştığı Katz'a katlanmak (şimdi) daha kolay geliyor. Katz, dudak bükerek kendini ortaya koydu, anlaşılır hale geldi. Peki, niçin rahat koltuğun kendisine ait olan üçte birlik bölümünde huzursuzca kıpırdanıp duruyor? Yerinde duramamasının, rahatsız olmuş gibi kıpırdanmasının sebebi dışarıdaki sıradan, gösterişsiz konfor ve lüks mü? Katz büyük ihtimalle Bronx'taki bir kenar mahalle apartmanında doğmuş, numaralı apartman bloklarının tel örgüyle çevrili beton avlusundan başka oyun oynayacak yer bulunmayan bir muhitte büyümüştü. Ya da kirli blokların kaldırımında, oynadığı topun apartman camlarından birini kırmasından, aralarında kendi annesi de bulunan kiracı kadınların öfkesini üzerine çekmekten korkarak büyümüş olmalıydı. Kıskançların halinden anlamalı. Şimdi ya da geçmişinde kıskanılacak bir şeye sahip olduğu için sevinmeli insan. Diddy cömert davranacak. O şanslı bir çocuktu, korunarak büyümüştü. Evlerinde, yeterince büyük ve üstelik yeşil bir bahçe vardı. Çünkü Diddy tıpkı (şimdi) pencereden görünenler gibi duvarları sarmaşık kaplı büyük bir evde, iki yanında ağaçlar sıralanan böyle bir sokakta, buna nispeten benzeyen ufak bir şehirde büyümüştü. Savaştan önce.

Buna benzer tüm zengin ve eski mahallelerin, halinden memnun cepheleri ardında endişeli ve güvensiz bir hal belirmemişti o zamanlar. Çünkü, sonunda başlarına gelecek olanı, yani yıkılıp yerle bir edileceklerini henüz öğrenmemişlerdi. Yıkılacaklardı; yerlerine suratsız apartman blokları ve insan hayatlarının biriktirildiği dosya dolaplarına benzeyen toplu konutlar inşa edilecekti.

Fakat belki de bu kötü kaderden kurtulabilirlerdi. Diddy'ye, küçük şehirde yaşayan burjuva ailelerin kaleleri ele geçirilemezmiş gibi geliyordu. Araba, birbirine bakan evleri ayıran geniş, boş asfaltta kayarak ilerliyordu. Evler (şimdi) sessizdi, çünkü eve ekmek getiren babalar ve okul yaşındaki çocuklar dışarıdaydılar. Anne-eşler, evlerle ilgileniyor ve kilerleri tıka basa doldurmakla uğraşıyorlardı. Saat ona beş vardı. İki saat içinde, çocuklar koşuşturarak evlerine dönecekti. Mary gibi birisi masayı kurmuş, öğle yemeğini hazırlamış olacaktı. Bazı babalar da öğle yemeği için eve dönüyorlardı herhalde.

"Pencereyi açsam rahatsız olur musunuz?" dedi Diddy. Hava fena değildi. Ilık sayılırdı. Diddy araba yolculuğunu kabulleniyor, pencereden dışarı, sıra sıra dizilmiş evlere ve sonbahar ağaçlarının parlak kırmızı ve kahverengi yapraklarına bakabiliyordu.

Evleri reddetmiyordu. Nasıl reddetsin ki? Bu, kendini inkâr etmek anlamına gelecekti. Evlerde yaşayanlara alaycı bir gözle de bakmıyordu. İşadamı ve işadamının karısı. Avukat ve karısı. Rahip ve karısı. Babasına benzeyen doktor ve onun Diddy'nin annesine benzeyen karısı. Yerel lisenin John Amca'ya benzeyen müdürü ve onun Alice Teyze'ye benzeyen karısı. Hatta hayalinde bile, onların ince sert tekerleri üzerinde giden parlak İngiliz bisikletleri olan, sadık ve geveze İrlandalı dadılar tarafından büyütülen şımartılmış ve iyi beslenmiş çocuklarını küçümsemezdi. Diddy niçin kendisiyle dalga geçsin ki?

Bir demiryolu kavşağında durduk, sonra sert bir sarsıntıya yön değiştirip daha yoksullara ait iki-üç katlı evlerin, da-

racık arka bahçelerin, küçük bakkalların, kullanılmış araba satıcılarının ve şehrin kenar sınırını oluşturan depoların yanından geçtik. Sokakların yüzeyi engebeli ve yıpranmış hale geldi; bütün park yerleri doluydu. Diddy bir an için mavi ve altın renkli bir siluet gördü. Burada manzara yok. Arabalardan başka, yavaş ilerleyen kamyonlar da doldurmuştu sokağı; bazıları teslimat yapmak için arabaların yanma park etmiş, sokağı neredeyse kapatmışlardı. Siyah limuzin (şimdi) daha yavaş ilerliyor, ama Diddy'nin bakabileceği daha az şey var çevrede. Fabrikanın uzun, alçak binası tam karşıda. Jim şaka yollu homurdandı. "İşte başlıyoruz, ister beğen ister beğenme." Limuzin, kapıdaki küçük kulübesinde bir heykel gibi hareketsiz duran bekçinin kontrol etmesine gerek kalmadan, ya da belki onun varlığına aldırış etmeden geçip fabrika kapısından içeri girdi. Diddy'nin adamın yüzünü görmesine imkân vermeyecek kadar hızlı geçtik. Ama bekçinin, şoförümüzden farklı bir üniforma giydiğini fark edecek zamanı oldu. Buruşuk, daha sıradan bir üniforma. Son seyahatinde Diddy'i Rushland'den alan şirket şoförü, bugünkü şoförün deniz mavisi ünivorması gibi değil de, taba rengi bir üniforma giymiyor muydu? Diddy, bu konuda hafızasının kendisini yanılttığını kabul etti. Ama diğer şoförün Asyalı olmadığından emindi.

Bahçe kapısından binaya doğru ilerledik. Fabrikanın ana kapısı önünde durduk. Yolun sonu. Adamın isminde komik bir yan bulmaya çalışan, ya da onunla biraz samimi olmak isteyen Jim, "Sağolasm Chang," dedi. Diddy'nin şaka yapacak hali yok. Cenaze arabası kullanan fazla Asyalı yoktur, değil mi? Ama bu şoför o işi de en iyi şekilde becerirdi kesin. Uyanık, dikkatli bir şofördü. İnsan onun birini ezebileceğini hayal bile edemiyordu; hatta, kendi hatası olmasa bile bir kazaya karışabileceğini düşünmek zordu.

Limuzinden dışarı çıktık. Otuz yıldır uyumlu olmayı başaramamış bir binanın önündeydik.

Bir zamanlar, tuğladan yapılma bir bina vardı. Keskin, koyu kırmızı renkli. Dört katlı; derine gömülmüş ağır ahşap çerçeve-

li pencerleri yüksek ve dardı. Tepesinde eğimli, gri arduvaz kaplı çatısı yükseliyordu.

1940'ların sonunda, binaya, iki uzun kanat ya da ek bina yapıldı. Temel malzeme olan takviyeli betonun üstüne ince bir stükko tabakası kaplandı ve bunun üstüne de hilal biçiminde çizgilerden amansız bir desen işlendi. Bir zamanlar beyaz olan stükko (şimdi) lekeli, kirli bir beyaz tonuna; çamur ve sidikle pisletilmiş vanilyalı dondurma rengine dönüşmüştü. Üç katlı. Her katında ince ve aralıksız bir pencere camı sırası. Çatısı düz.

Diddy irkildi. Orijinal bina, iki devasa ve çirkin parantezin arasına alınmıştı. Bina mahvedilmişti. Ama belki de bütünüyle değil. Her şey bakanın gözlerine bağlı. Pek çok koşulda güzelliği görebilmek için, insan ihtiyatla bakmalı. Her zaman böyle değil miydi? Bakacın diyaframını kısıp, bir bakışın küçük bir parçasını vermek. Güzellik ve çirkinlik, hayat ile ölüm arasındaki farkı daha iyi görebilmek için.

Diddy bakışını daraltıp binanın yalnızca orta kısmını görebilirdi; şirketin ofislerinin, laboratuvarlarının, toplantı odalarının (şimdi) bulunduğu bina, Viktorya dönemi fabrika mimarisinin güzel bir örneğiydi. Fabrikanın kendisi, ek binalara taşınmıştı. Neyse ki Diddy'nin şu anki görüş açısının dışında, arka tarafta, 1950'lerde yapılmış, depo ve nakliye ofisi olarak kullanılan bir bina daha vardı ve aralarındaki en çirkin yapı da oydu.

Jim, hemen arkamıza park eden bir başka limuzinin içinden çıkan bazı adamlarla selamlaşıyordu. Diddy biraz uzakta duruyor, yukarı bakarak Jim'i bekliyordu. Ve yalnızca bulutsuz masmavi gökyüzü değildi baktığı.

Eski tuğla yapının tepesindeki mavi ve altın renkli kubbe, kurucunun çok sevdiği kendi fikriydi. Boston'dan getirilen mimar planları çizdikten sonra, Amos Watkins (1834-1909) bir şapelde çalışmak istediğini söyleyip planları yeniden çizmesi için ısrar etmişti. Öğle vakti ve akşamüstü geç saatlerde, kapıcıdan firma yetkililerine kadar bütün fabrika çalışanları dua toplantılarına çağrılırdı.

Oğlu Hubert (ö. 1931) yüzyıl başında şapeli boşaltmıştı. Uzun sıraları ve mihrabı söküp attıktan sonra, Sanayinin Zafe-

ri'nin alegorisi olan vitraylara dokunmayan Amos'un oğlu, şirketin muhasebe bölümünü genişleterek, buraya masalar, dosyalar ve kadın personel yerleştirmişti. 1928'de, birisi Hubert'i bu devasa tonozlu alanın daha iyi biçimde kullanılabileceğine ikna etmişti. Muhasebe taşındı, yerine şirketin araştırma ve teknoloji geliştirme bölümü ana laboratuvarı geldi. Fakat hep bir haçı akla getiren, ama ona hiç kavuşamayan kubbe, sonsuza dek yerinde kaldı. (Şimdi) artık orada bulunmayan şapele nezaret etmeyi sürdürdü.

Şirketi şimdi yöneten Watkins, Hubert'in oğlu (d. 1914), sadece laboratuvardan haberdardı. Büyükbabasının şapeli, geçmişte kalan acayip bir budalalıktı. Kare biçimli büyük makinelerle teknisyenlerin uzun çalışma masalarının arasındaki dar koridorlarda hâlâ göze çarpan eski yer döşemeleri epey eskimişti; şapelin sıraları sökülünce kalan delikler hiçbir zaman doldurulmamıştı. Vitraylar iç tarafta yapıştırıcı bantlarla kapatılmış, sonra güvenli, tekdüze, yapay ışığa hazırlık için üzerlerine taba rengi ağır perdeler çekilmişti.

Diddy, New York'lu üç iş arkadaşının yanında, eski binanın halı kaplı lobisinden geçiyor. Los Angeles bürosundan tanıdığı birilerine el sallıyor, yerleşik personeli başıyla selamlıyor. Dört adam kendilerini resepsiyoniste tanıtıyor, karşılığında bir gülümsemeyle ödüllendiriliyor ve asansörlere doğru ilerliyorlar. Asansörlerin sağında, bir zamanlar bütün personelin eski şapele girdiği yüksek, ahşap kapı var. (Şimdi) orası hizmete özel bölge. "Araştırma ve Geliştirme." Daha sonra, Diddy, genelde yaptığı gibi içeri girip çevreye göz atacak.

Diddy'nin binanın merkezinden geçen bir sonda olarak düşündüğü asansörün kapısı önündeyiz. Kubbeye kadar çıkabilecek bir sonda. İsteyen biri (şimdi) oraya çıkabilir mi acaba? Bunca yıl oldu, ama Diddy bunu öğrenmeyi hiç akıl etmedi. Zamanı geldi artık. İşte küçük bir fikir, bir bahane. Diddy, her perşembe saat on birde yapılan halka açık fabrika turuna, kubbeye ziyaretin de eklenmesini önerecek. Bütünüyle makul bir fikir. Çünkü kubbe artık bundan ibaret; bir halkla ilişkiler aracısı. Üçüncü kuşak Watkins, kubbenin (şimdi) yalnızca bebenini yitirmiş bir baş, meşgul ve kutsal şeylere saygısız bir

binanın üstündeki aylak, tinsel gösterişçilikten başka işe yaramayan süs eşyası olduğunu fark etmişti ve onu rahat bırakmaya niyeti yoktu. Bu beden için yanlış baştı kubbe. Hubert'in oğlu, binanın kellesini uçurmayı düşündü, sonra bunu erteledi. İşe yaramaz kubbeye yeni ve bütünüyle dünyevi bir görev verdi. Kırk yıldan beri ilk kez yeniden yaldızlı boyayla kaplanan kubbe, şirketin amblemi oldu. Bundan sonra, Watkins & Company'nin ürettiği tüm mikroskopların, şirketin antetli kâğıtları ve formlarının, şirkete ait tüm araçların kapılarının, perakende paket kutularının, aletlerin satıcılara dağıtıldığı kasaların üzerine, kubbenin renkli bir resmi basılacak, kubbe amblemi reklam bölümünce de bol bol kullanılacaktı. Bakın, kadın asansör görevlisinin üzerindeki gömleğin cebine kubbenin silüetini taşıyan arma dikilmiş. Peki ya Asyalı şoförün üniformasına? Diddy fark etmemişti.

Asansör kapıları kapanıyor. Yukarı çıkıyoruz. Konferans odası üçüncü katta.

Belki de kubbeyi bu şartlar altında canlandırmak bir hakaretti. Bırakın ölüler dinlensin, işe yaramayan şey doğal istirahatine çekilsin. Kubbenin şirketin sembolü olarak kullanılmaya başlanması 1940'ların ortasında, savaş dönemi hükümetindeki bağlantılar sayesinde şirket kârının üç kat arttığı dönemde gerçekleşmişti. Yani, bu artan kazancın bir bölümünün, (şimdi) eski binaya yanlardan taarruz eden şu devasa kanatların inşası için tahsis edilmesinden hemen önce. Bunların hacmi ve çirkinliği, kubbenin çok daha küçük ve eskiden olduğundan daha az heybetli görünmesine sebep oluyordu. (Şimdi) o, eski ihtişamından geriye pek bir şey kalmamış, minyatür bir kubbeydi. Bir tür oyuncaktı.

Üstelik canlı renkleri sürekli yeniden boyanıp bakımlı tutulmasına rağmen. Epey uzaktan seçilebilen renkler bunlar.

Ama Diddy için, antetlerdeki, mikroskoplardaki, tam sayfa ilanlardaki küçük figür başka, tuhaf tarihiyle devasa kubbenin kendisi başka bir şeydi. Şirkette geçirdiği on yıl boyunca, kararsız da olsa müzmin bir ruhani bağımsızlık esteti olan Diddy, kubbeyle ilgili kendi görüşlerini geliştirmişti.

Diddy'nin takdir ettiği, Amos Watkins'in mimarın orijinal planına yaptığı eklemeyle dile getidiği hayal gücüydü. Tıpkı, sonradan Mikro-Rekorderskop'a dönüşen özgün skeçteki hayal gücü gibi. 1900'lerde Amos Watkins'in aklına geldiğinde, oldukça cesur bir fikirdi. O zamanlar kameralar büyük, hantal, hacimli, nispeten yeni aletlerdi; üç ayaklı sehpalar üzerine dengesiz biçimde yerleştirilip yükseltilirlerdi. Oysa on altıncı yüzyıldan beri kullanımda olan mikroskoplar, her zaman küçük ve hassas cihazlar olagelmişlerdi; kutusundan çıkarılır çıkarılmaz kullanıma hazır olan bu aletler, at nalı biçimli tabanları üzerinde her masanın, hatta bir pencere pervazının üstünde bile güvenle dengede durardu. Watkins, aristokratla sonradan görmeyi birleştirmenin mantıklı olduğunda ısrar etmişti. Acayip bir evlilik planlanmıştı.

Alçakgönüllü ve sade binanın tepesindeki uyumsuz, oyuncu ve ışıltılar saçan kubbe, yaşlı Amos'un enerjisinin bedene gelişiydi. Sıradan bir geri kafalı Protestan'ın tanrı saplantısından daha fazlasıydı. Diddy'nin imgeleminde, Watkins gerçekten de dindar bir adamdı. Fakat bağış yapmayı asla ihmal etmeyip kiliseyi destekleyerek, Çin'deki misyonerlere cömertçe destek olarak, tüm çalışanlarının çalıştıkları gibi dua da etmelerini isteyerek gösterilen bir dindarlık değildi onunkisi. Hatta, açgözlü adamları zengin olmanın bir ibadet olduğuna, Tanrı'nın hoşuna gittiğine ikna eden ve insanın tam da emek verdiği yerde Tanrı'ya şükretmesi gerektiğini söyleyen budalaca ama kullanışlı dindarlık da değildi. Daha geniş anlamda bir minnettarlıktı bu. Yaşlı Amos, kendine dindarlık derecesinde inanıyor olmalıydı. Kendisini şanslı, kısmetli, kutsanmış hissediyor olmalıydı. Kubbe, işte bunu ilan ediyordu. İşe yarar makineler yapmaktan, kâr içinde yüzmekten duyduğu inatçı, utanmazca keyfi. Kendisi olmaktan duyduğu keyfi; yalnızca kurnaz bir Yanki işadamı, coşkulu bir Metodist ve Cumhuriyetçi değil, aynı zamanda başarılı bir eksantrik olmanın zevkini. İstediğini yaptırabilmenin keyfini.

Diddy'i her zaman büyülemiş olan şey, sağlam kubbe aracılığıyla anısı yaşatılan bu kendini tasvip etme enerjisiydi. Diddy kendini sevmeyi kolayca başaramıyordu. Ve kendini sevenlere karşı daha büyük bir hayranlık duyuyordu. Kendi hayatlarını doğrulayabilenlere de. Kendine inancı olmayan Diddy, masumane mutluluk ve keyif işaretleri ve kalıntılarına büyük saygı

ve hayranlık duyuyordu. Hayatı yaşamayan, ama basitçe hayatın kendisi olan bir adamın hayal gücü. İnançlı Amos Watkins'in bir kalfası vardı: İnançı Diddy.

(Şimdi) ikinci kattan geçmekte olan kalabalık asansörde altı kişi var. Çünkü Chicago bürosundan biri, Harron, Allen, Katz ve adı neyse onunla karşılaştı. Biz yüksek sesle sohbet ediyoruz ama Diddy sessiz. Diddy'ye göre hem güven verici hem uyuşturucu bir şey bu; küçük bir yerde kapalı kalmak. Başka seçeneğin olmadan. Yalnızca diğer bedenlerin önüne çıkmadan, ya da onların kendi önüne çıkmasına izin vermeden dik durabilmeye odaklanmış.

Diddy asansörün en üst kata, kubbeye çıkmasını istiyor. Ve orada durmasını. Herkesten önce dışarı çıkıp diğerlerini kaba bir tavırla içeri kapayabilir. Daha az kaba davranmak isterse, asansörü kendisi yeniden binmeden üçüncü kata gönderebilir. Bir başka ihtimal; asansör iki kat arasında sıkışabilir. Işıklar söner ve bu durumun hiçbir açıklaması yoktur. Asansör yolculuğu arkadaşlarının bazıları paniğe kapılacaktır, ama Diddy sakinliğini koruyacak. Yardım çağırmayı teklif edip, Jim'in omuzuna tırmanıp asansör kafesinin tepesindeki kapağı zorlayarak açacak. Ellerini birbirinin önüne atarak kabloya tırmanmak pis iş elbette; asansör boşluklarındaki kablolar kalın bir yağ tabakasıyla kaplıdır. Fakat gerekirse, Pirüpak Diddy bunu yapabilir. Tepeye ulaşana dek tırmanacak. Aşağıdaki boşlukta asılı duran asansörün küçük, karanlık ve hareketsiz kabiniyle içindeki endişeli yolcuları arkasında bırakacak... Bunların hepsi kabülü, yeter ki tek başına kubbeye çıkabilsin.

Kubbeyi tek başına inceleme fırsatını yakaladı mı, kim bilir Diddy orada neler bulacak? Belki de Diddy orada yalnız olmadığını fark edecek. Belki de kubbenin iç cephesini onaran bir işçiyle karşılaşacak; kırılan döşemeleri ve çürümüş tahtaları ayıklayan, duvarlara yeni destekler çakan bir adamın orada çalıştığını görecek. Belki de ilk bakışta göremeyecek işçiyi. Diddy orada tek başına olduğunu sanacak. Derken duvarda küçük bir çıkış görecek, iri yarı bir adamın zorlukla sığacağı büyüklükte bir delik çarpacak gözüne; ve, başını çıkartıp bakınca, sarsak bir yapı iskelesinin üzerine ayağının dibindeki kovaları ve fırçalarıyla birlikte tünemiş bir işçinin, mavi ve altın yaldızlı boyaların üstüne yeni katlar atmakta olduğunu görecek. Diddy sadece

onun neler yaptığını izlemek, çalışmasını seyretmek istiyor. İşini bölmek, sorular sormak, işçiyi şaşırtıp dengesini yitirmesine sebep olacak ani hareketler yapmak niyetinde değil. Altı katlı bir bina yüksekliğindeki kubbeden düşmek, mutlak ölüm anlamına gelir. İşçinin bedeni aşağıdaki bahçenin çimenlerine, kırılmış, dağılmış, kanlar içinde serilir.

Diddy, nasıl bir ruh hali içine girdiğini biliyor. Ve bunların çalışırken aklına getirmemesi gereken türden düşünceler olduğunun farkında. Bu küçük alanı konferansa giden diğer dört delegeyle paylaşırken, (şimdi) üçüncü katta duran asansörün içinde böyle şeyler düşünmemeli. Diddy, kendi kendine demiryolu işçisiyle ilgili kanlı anekdotu düşünmeme sözü verdi. Sırası değildi.

Asansörden çıkma zamanımız geldi. "İşte geldik."

Varsayalım Diddy zihnini dizginleyemedi? Diyelim ki, zihninde Incardona'yı canlandırmayacağına söz vermesine rağmen, tam da bunu yaptı? Diddy bir çare buluyor. Düşünebileceği başka bir şey, başka birisi var. Hafızasına çevirdiği bakışlarının önünde beliren hayalet, yüzünü okşayıp gözlerini öpüyor. İşçiyi onun zihninden kovmak, Diddy'i iyileştirmek için.

Diddy'i asla yarıyolda bırakmadı, her zaman geldi. Ama her zaman geç kaldı. Önce işçi düştü Diddy'nin aklına. Diddy şartlandı, sonra yeniden şartlandı.

Üçüncü katta asansörden çıkınca, karşılaşma ve selamlaşmalar başladı. Diddy, onu iyi eden kadını düşünüyor. Ama onu zaten düşünmeye başlamıştı bugün.

O ve iş arkadaşları siyah limuzine doluştuklarında, Diddy'nin aklına hemen, fabrikaya giderken yolda Warren Enstitüsü'nün önünden geçme ihtimalimiz geldi.

Sabırsız. Arabanın camından dışarı bakıyor; camın açık kalması için ısrar ediyor. Sormak üzere. Derken, adı güya Chang olan şoför Rushland'den uzaklaşmaya başlar başlamaz, Diddy enstitünün önünden geçmeyeceğimizi anladı. Çocukluğundan beri, mükemmel bir yön duyusuna sahipti. Büyükbabaları Edward Dalton'un Ohio'daki çiftliğinde geçirdikleri yaz tatillerinde çıktıkları orman yürüyüşlerinde Paul sürekli kaybolurken, Diddy'nin mekân uyumu sayesinde güven içinde evin yolunu bulurlardı. Babası da Diddy'nin bu

yeteneğinin farkındaydı. İlkokula başlamadan önce, akşamüstleri babası viziteye çağrıldığında Diddy'nin de yanında gelmesine izin verirdi. Babası Buick'in motorunu çalıştırır, arabayı geri geri garajdan çıkarırken, Diddy'ye hastanın ev adresini söyler ve çocuğun yol tariflerine göre giderdi. İlk defa gördüğü yerlerde bile hiç şaşmayan bu keskin mekân hafızası, Rotacı Diddy'nin fabrika ile hastanenin aynı genel istikamette yer aldığını anlamasını sağlamıştı. Fakat fabrikaya ulaşmak için şehir merkezinden başka bir yana dönmemiz gerekiyordu.

Sabrını yeniden kazandı. Şayet siyah limuzun içinde yanından geçseydik, hastane binasını hızlıca gözden geçirecekti; ama şimdilik bundan feragat edebilirdi. Bakışını kısacık bir süre için bile olsa hastane duvarında dolaştırma keyfinden vazgeçebilirdi: bu bakış, saatler boyunca sevgilisinin evinin önünde dolaşıp duran çekingen bir talibin bakışının anlık, otomatik bir taklidi oalcaktı.

Sorun değil. Diddy gün içinde Hester'e telefon etmeyi ve akşamüstü ziyaretçi saatleri başlayınca onu görmek istediğini söylemeyi planlıyordu.

Fabrikada ilk toplantı başlamak üzere.

Zamanında geldik. Geniş, yüksek tavanlı, ahşap panelli bir odadayız. Yüksek pencerelerde kestane rengi perdeler asılı. Duvarlarda şirketin eski müdürlerinin portreleri. Uzun, oval biçimli bir masanın çevresinde on dokuz kişi oturmakta; her adamın önünde bir kültablası, bir not defteri, iki tane ucu sivriltilmiş kurşunkalem var. Uzak köşedeki masasının başına kurulmuş bir stenograf konuşulanları kaydediyor.

Diddy kendini sıkı sıkı dizginlemiş; karanlık bir deliğe kayıp gitmeden, görünürde doğal biçimde davranabileceğini kendine kanıtlama arzusunda. Reager süslü bir hoşgeldiniz konuşması yapıyor. Daha da uzun bir konuşma yapan Watkins, şirketin demokratik karar alma mekanizmasını inceliyor, odadakilere yönetim görevlerinde bulunanların keyfini

çıkardığı kâr paylaşımı sisteminden söz ediyor. Kahve ve sandiviç ikramı başlıyor; herkes çalışmaya koyuluyor. Uzun masa boyunca notlar ve şemalar elden ele geçiriliyor, karatahtaya bazı rakamlar yazılıyor. Fısıltılar arasında notlar alınıp veriliyor. Hizipler ayrılıyor, savaş sınırları çizliyor. Herkesin keyfi yerinde. Fakat dile getirilmeyen bir işaret, tartışmaları başlatıyor. Kötü duygular, soğuk ve yağlı kahve gibi insanların ağzına doluyor.

Oysa büyük bir sorun yok ortada, diye düşünüyor Diddy. Zaten toplantı odası bu kadar temiz, mekân bu kadar düzenliyken sorun ne olabilir ki? Her şey bu denli düzenliyken?

Örneğin, konferansa katılanların yalnızca iki gruba ayrılmış olması her şeyi ne kadar da basitleştiriyor, düşünsenize. Yalnızca iki grup var.

> Bir yanda, yeni rekabet ortamında, bir: daha fazla reklam, iki: dağıtım ve satış prosedürlerinin yeniden düzenlenmesi aracılığıyla başarı elde edilebileceğini savunanlar var. Yetersiz personel ayıklanmalı; dağıtımcıların, satış tekeli haklarını korumak için daha çok çalışması sağlanmalı ve satışçıların sorumlu olduğu bölgeler, nüfus ve alım gücüne göre yeniden düzenlenmeli; mesela California'daki satışlar ikiye katlanabilir. Diddy, bu çizginin en yukarıdakiler tarafından desteklendiğini tahmin ediyor.
>
> Diğer tarafta, bazı bilim adamları ve teknisyenlerin tavsiyeleri doğrultusunda hareket eden daha genç idarecilerden oluşan grup var. Bunlar, temel Skop 21 modelinin Yugoslavlar ve Japonlar tarafından üretilen ve daha düşük fiyata satılan rakip modelle yarışabilmek için geliştirilmesi gerektiğini savunuyorlar.

Japonlar gerçekten de şirketin ürününe rakip bir ürünle piyasaya çıkacak mıydı? Diddy buna inanmadan önce bekleyip görmek istiyordu. Ama bir dakika, işte orada, tam karşısında. Japon modeli yani. Oval masanın ortasına yerleştirilmiş. Ürünün bekçiliğini yapan hafif kelleşmeye başlamış bilimci, fotomikrografik techizatın geçici bir örneği olduğunu belirtiyor. Hala test edilmekte olan cihaz, fabrika tarafından, Japonya'da bile henüz satışa sunulmadı. Fakat şimdiden mükemmel bir alet. Kısa süre sonra ABD'de satışa sunulması bekleniyor.

Diddy, Jim'in iddia ettiği kadar beceriksizlerse, şirket yetkililerinin bu yapım aşamasındaki cihazı nasıl ele geçirdiğini merak ediyor. Belki yasal yollarla elde ettiler. Belki de öyle olmadı. Kim bilir, Nagazaki'deki fabrikadan taraf değiştiren bir görevli ya da işinden memnun olmayan bir alt düzey yetkili tarafından çıkarılmış olabilir. Jim gibi biri; yalnızca sarı benizli, çekik gözlü ve düz siyah saçlı. Belki de o adam, 'Chang'ın ta kendisiydi ve hizmeti karşılığında Amerikan vatandaşlığı, şık bir üniforma ve arada bir şirket şoförü rolünü oynamasını da gerektiren yüklü bir para almıştı. Belki de Chang'in asıl adı Mayamoto gibi bir şeydi.

Diddy'den üç sandalye ötede oturan biri, "Japonların cihazının bizimkine üstünlüğü konusunda hayal kurmayalım," diyordu.

Patronların duymak istediği bu değildi. "Şu perdeleri çeker misin, Goldberg? Işık gözüme giriyor," dedi Reager, sinirli bir sesle. (Şimdi) Reager konuşmaya başlamıştı. Bu sorunun, Washington'da çözülmesi gerektiğini anlatıyordu. Hükümet, koruma vergilerini yabancı üreticilerin ucuz işgücü sayesinde mal ettiği fiyatlarla rekabet etmesi mümkün olmayan yerli üreticilerin lehinde kullanmak zorunda değil miydi? Yugoslavlar ve Japonlar! Geliştirme çalışmalarına gelince, siz beyler bu alanda hiçbir masraftan kaçınılmadığını biliyorsunuz. Bu şirketin arkasında seksen yıllık araştırma tarihi bulunmaktadır. Mikro-RekorderSkop'u dünyadaki en üstün cihaz kılan şey, işte bu cömert araştırmalardır.

Diddy bu böbürlenmeler ve yalanlardan sıkılmıştı artık. İnancının test edilmesinden gına gelmişti. Reager, şirketin karşılaştığı rekabet ortamını çalışanlarının sadakatlerinin test edildiği bir krize dönüştürmek istiyorsa, aptalın tekiydi. Kimse inanılmaz olana inanmak istemiyordu. Herkes bir şeylere inanmak istese bile.

Reager herhalde bu toplantıyı bile istememişti. Ona göre, ne kadar az şey olursa o kadar iyiydi. İşler yolundaydı. Düzenin değişebileceğini düşünmek bile mümkün değildi ki?

Ama zaman değişiyordu. Yaşlı adam susar susmaz genç idareciler kendi fikirlerini öne sürmeye başladılar.

Kim haklıydı? Herkes. Diddy, her iki tarafın da iddialarının oldukça sağlam olduğunu düşünüyordu. Peki o zaman hangi politika benimsenmeliydi? İkisi de. Fakat bu mümkün görünmüyordu, değil mi? Bir hafta sürecek toplantılardan sonra, şirketin iki farklı ve büyük geliştirme programına birden onay vermesi mümkün görünmüyordu. İki seçenekten birini tercih edecektik. Peki, Diddy hangi tarafta yer alacaktı? Onun son iki hafta boyunca geceleri yaptığı çalışmalar doğrultusunda hazırladığı ve bu akşamüstü sunacağı tavsiyeler, yepyeni bir reklam kampanyasıyla ilgiliydi. Olması gerektiği gibi. Diddy kendi işine bakar. Keşke herkes onun gibi yapsa. Biliyor ki, daha büyük bir tartışma çıkarsa, Reager ve yaşlı nöbetçinin arkasında durması beklenecektir. Masanın diğer ucunda piposunu tüttürmekte olan Watkins henüz bir şey söylememiş olsa bile, kolayca bir araya gelecek olan çoğunluk, Reager'ın tarafını tutacaktır. Diğer on sekiz kişiye gelince, Diddy'nin fikrine göre, beş tanesi Comensky ve Araştırma-Geliştirme'den Goldberg'ün tarafını tutacaktır. Diddy kendini de sayarsa, Reager'ın yanında on kişi yer alacak.

Ama şimdilik kendini bu gruba dahil etmese iyi olur. Bugün, kendisinden beklenmeyen bir şeyler yapası var. Toplantıya Hint mürekkebiyle çizilmiş detaylı şemaları ve yenilenmiş Mikro-RekorderSkop'un gerçek boyutunun iki katı büyüklüğündeki modelleriyle gelen, dudaklarından uzun ve anlaşılmaz sözcükler dökülen azınlık gurubunun çalışması onu etkiledi. Hangi tarafı destekleyeceğine halen karar verebilmiş değil. Ama (şimdi) bilim adamları ve teknisyenleri desteklemeyi düşünüyor. Reager istediği kadar sinirlensin. Onun suyuna gitmekten bıktım.

Toplantıya öğle yemeği için ara verildiğinde, saat bir buçuğu göstermekteydi. Bugün burada yiyoruz; üniformalı garsonlar çoktan tekerlekli servis arabalarını iterek odaya girdiler. Diddy koridordaki telefona giderek Warren Enstitüsü'nü

aradı. Hester'in odasına henüz bir telefon bağlanmadığını öğrenince, hemşireye bir not bıraktı.

Konferans odasına döndüğünde, çalışma malzemeleri masanın üzerinden toplanmış, beyaz naylondan devasa bir masa örtüsünün üzerine on dokuz tane servis açılmıştı. Diddy, odanın nasıl da yoğun bir tütün kokusuyla kaplı olduğunu içerdeyken fark etmemişti. Yerine oturmadan önce kenardaki çengelli sopayı eline alarak yüksek pencerelerden birinin çerçevesini yarıya kadar açtı. Belki de yalnızca sigara dumanı değil, verilen yemek molası da daraltmıştı onu. Sabah yaptığı kahvaltıdan sonra yemek yiyebileceğini sanmıyordu. Yanında fasulye ve mısırla fazla pişmiş rostoyu asla yiyemezdi herhalde. Ama yedi. Hatta düşündüğünden de fazlasını mideye indirdi.

Günün geriye kalan kısmı da ağır ağır, sıkıntıyla geçti. Diddy yeni reklam kampanyasını tanıtmak için ayağa kalktı, detayları verdikten sonra bu taktiğin şirketin karşı karşıya olduğu rekabet dalgasını aşmakta faydalı olacağından şüphe ettiğini söyleyerek sözlerini bitirdi. Diyelim ki bir seçim yapılması gerekiyordu; reklama daha fazla bütçe ayırmak ve bilimcilerin ödeneğini artırmak arasında. "Böyle bir durum söz konusu olursa, ben paranın tamamının bilimsel araştırmalar için kullanılmasını tavsiye ederim." Diddy yerine oturunca, Jim odanın diğer tarafından onu komik bir tavırla selamladı.

Yaptığı konuşmanın iki tarafı da memnun etmemiş olması mümkündü. Fakat şu noktada, Diddy'nin umurunda bile değildi. Diddy kendisinden memnun muydu? Önemli olan buydu. Çalışmak denilen eski ağrı kesici hâlâ acısını dindirebiliyor, varlığını unutmasını sağlayabiliyor muydu? Onu, yalnızca içinde bulunduğu durumun gerektirdiklerini yerine getiren bir işleve dönüştürebiliyor muydu? Belki de son yirmi dört saat içinde çok fazla şey olmuştu. Sandığı kadar opak olamazdı. Artık bu mümkün değildi. Diddy, yağa batırılmış kâğıt gibi saydamlaşmıştı.

Diddy, sürmekte olan tartışmaların çoğunu dinlemedi. Sözcükler yeniden kalınlaşmaya, tuhaf, boğuk bir hal alma-

ya, onları maddeye dönüştüren ve anlamlarını görmezden gelmeyi zorlaştıran yankılara dönüşmeye başlamıştı. Diddy, becerebildiği kadarını yok saymak istiyordu. Saat dört olduğunda, kambur oturmaktan sırtının ağrımaya başladığını fark etmemişti. Ahşap iskeleti ince bir deri tabakayla kaplanmış geniş sandalyede oturmaktan, sırtı ağrımıştı. İyi midir kötü mü bilinmez, ama Diddy bu akşamüstü fazla dikkatli değildi. Diddy, kendi içindeydi. Ve bu, yine Diddy için kendi bedeninin içinde olmak anlamına gelmiyordu. O zaman kendi zihnindeydi mi desek acaba?

Sözcüklerin başarısızlığı, aşırı-maddeleşmesi bir yana, Diddy'nin dünyayı kavramasını sağlayan diğer yöntemler de başarısız oluyor. Duyumlamanın kendisi kesintiye uğramakta.

> Her şey kesintiye uğruyor,
>
> odadaki sıcaklık ve duman kirliliği miktarını kaydetmek becerisi haricinde;
>
> Diddy'nin solunda oturan, şirket muhasebecisi Ambergate'in kıpırdanması ve üst üste yaktığı sigaralardan duyduğu rahatsızlık haricinde;
>
> diğerlerine çaktırmadan beceriyle uyuklayan ihracat bölümü müdürü, Watkins'in yeğeni Pete La Salle'ı izlemek dışında;
>
> Üretim Bölümü'nden Buchanan'ın tırnaklarını kemirişini hafif bir mide bulantısıyla fark etmek dışında;
>
> konferans odasının yüksek pencerelerinden içeri sızan akşamüstü ışığının giderek azalan aydınlığını takip etmek haricinde.

Rastgele sıralanmış çapraşık izlenimler. Diddy, bunları fark etmek haricinde, orada değil. Kendi içinde bir yerlerde, bu akşamı bekliyor heyecanla. Romantik Diddy, kendi kendine Hester hakkında mantıklı düşünmesi gerektiğini hatırlatıyor. Bu günlerde bir kızla bir kere sevişmek hiçbir şey ifade etmiyor; ne sana, ne de ona. Üstelik karşılaşmaları cüretkâr ve cinsel açıdan heyecanlandırıcı olsa da, bu özel niteliklerin akşamki buluşmayı da etkisi altına alacağını sanmamak gerek. Başka bir yerde, başka bir lanetli yerde karşılaşacaklar. Dün, tamamiyle kendine özeldi. Diddy, şaşkınlık, suçluluk, korku ve iyileştirici dokunuşun özlemiyle sersemlemişti. Trenin sebepsiz yere tündelde durması, sonsuz karanlığı içinde-

ki Hester'i ürkütmüştü. Trendeki karşılaşmaları fazlasıyla yüklü ve ivediydi. Bu karşılaşmanın yakıcı tadı, olağan koşulların bulanık atmosferinde sulanıp yok olacaktı.

İyi ki kendisini böyle hazırladı. Çünkü hem zenginliklerle dolu hem de boş olan hastane ziyareti, gergin geçti. Zaten kötü başlamıştı. Hester, cansız ve sorumluluk ifade eden sözcüklerle, Diddy'ye çiçekler için teşekkür etti. Tekrardan, aynı kapalı ortamı paylaşıyorlar. (Şimdi) Warren Enstitüsü ana binasının sekizinci katındaki orta boy bir odadalar. Özel bir hastane oda için oldukça geniş. Pencereler, Monroe Parkı'nın güzel manzarasına bakıyor. Diddy, keşke Hester manzarayı görebilseydi diye düşünüyor. Kızın kendi içine sonsuz yalıtılmışlığı cesaretini kırıyor. Oysa bu durum dün cesaretini kırmamıştı. Ama Hester bu odada, tren kompartımanında, koridorda, tuvalette, takside olduğundan daha ufak tefek, daha bulanık görünüyor. Dün geceki şiddetli nöbet sırasında bile, Diddy'nin zihninde daha mükemmel bir biçimde belirmişti.

Bir dakika. Büyük ihtimalle değişen Hester değil. Bu durum, Diddy'nin suçu olmadığı gibi, Herter'in suçu da sayılmaz. Acaba teyzesinin suçu mu? Çünkü Hester ve Diddy yalnız değiller. Diddy geldiğinde Bayan Nayburn odadaydı ve odada kalmaya devam etti, çıkmadı. İlk andan itibaren yeğenini görmezden gelip bütün ilgisini Diddy'ye yöneltti. Kadın giderek daha da pohpohlayıcı, geveze, küstah tavrılar takındıkça, Hester de giderek Diddy'nin tren yolculuğunun başlarında fark ettiği ve hoşlanmadığı aynı sessiz edilgenliğe gömülüyor.

Üçünün bir mekânda yalnız kaldığı diğer durumu hatırla; dün gece taksiyle hastaneye gelirken yalnızlardı. O zaman da bugünkü rahatsızlığı hissetmiş miydi? Diddy hatırlamaya çalıştı. Bu konuda hiçbir fikri yoktu. Tek hatırladığı, bekleme odasında bir an için onların yanından ayrılmak istediğiydi. Gazete almak için. Yayın teknolojisinin bir mucizesi sayesin-

de, o akşamüstü gerçekleşen vahşi bir cinayet aceleyle sözcüklere dökülmüş, daha sonra matbaa harflerine geçirilmiş, akabinde gazetenin akşam baskısında çıkmışsa diye. Sonra bunun saçma bir fikir olduğunu anlamıştı... Yine de taksiye binmeden önce bir gazete almış olmayı dilemiş, saatler boyunca tahammül etmek zorunda kaldığı hazmedilemez endişe ve uyuşmuşluk yüzünden taksi yolculuğundan hiçbir şey anlamamıştı.

Hastane odasında. Teyze, Diddy'ye ailesi, üniversite eğitimi, işi hakkında sorular yağdırmaya devam ediyor. Apartman dairesinin yeri ve büyüklüğü hakkında sorguya çekiyor onu. "Ah, ne hoş! Gazetelerde okuduğuma göre, bugünlerde New York'ta nezih bir semtte iyi bir apartman dairesi bulmak çok zor. Artık beyaz bir insan hiçbir yerde güvende değil doğrusu..." Dairesi 'nezih bir semt'te olmadığından, Diddy, Bayan Nayburn'ün kötü niyetli mi yoksa New York hakkında bilgisiz, yalnızca meraklı ve dikkatsiz mi olduğuna karar veremiyor. Sorular yağmaya devam ediyor. Diddy, konser piyanisti olan kardeşinin adını duymuş olabileceğini söyleyince, kadın tiz perdeden bir haykırış kopardı: "Aman Tanrım! Yoksa kardeşiniz Paul Harron mı! Gerçekten mi? Ne kadar heyecan verici!" Paul'ün adını duymakla kalmamış, Çaykovski Piyano Konçertosu CD'sini de satın almıştı. Acaba Diddy'den bir imza istemesini rica edecek miydi? Diddy, Paul'dan yeni bir tanıdığına ya da arkadaşına söz ettiği için ilk kez pişmanlık duymuyordu. Paul'ün adı, Diddy'nin dudakları arasından düz biçimde çıkıp havaya karışmaz; patırtıyla yere yapışır. Kardeşinin adını telaffuz ederken sesi ağırlaşır, övünüyormuş gibi hissetmekten alamaz kendini. Diddy, kızın böyle düşüneceğinden endişeleniyordu; sessizliğinden rahatsız oluyordu. Ama teyzesinin övündüğünü sanması onu endişelendirmiyordu. Tevazu veya ağzısıkılık, kadının erdemleri arasında yoktu. Bu kadının hassas olduğu tek konu, sessizlikti; söylediği her şey onu çok memnun ediyordu.

Sohbetin doruk noktası, kadının gergin biçimde Diddy'nin evli olup olmadığını öğrenmeye kalktığı andı. Öfkelenen

Diddy, 'boşanmış' sözcüğünü elinden geldiğince sakin ve sıradan bir biçimde telaffuz etmeye çalıştı. Lanet olsun şu kadının merakına! Görkemli çiçek buketinin bu sabah hastane odasına geldiği andan itibaren, Diddy'nin görme özürlü yeğenine talip olduğuna karar vermişti besbelli. Belki de yapılacak ameliyatın başarılı geçeceğine inanmıyordu. Bayan Nayburn'ün ilgisinin yakıcı sıcaklığı, Hester'e talip olan başka biri olmadığı anlamına geliyordu; böyle biri varsa da teyze onun varlığından haberdar değildi herhalde.

İstediğini, ya da istediğini sandığını elde etmeye alışık olmayan Diddy, kadına istediği bilgileri kolayca veriyordu. Kadınların kendisinden hoşlandığını bilmesine rağmen, Diddy onların onayına tam anlamıyla güvenmiyordu. Kendi erkekliğinden az da olsa şüphe ediyordu o. Paul'un yaşama gücü ve başarı konusunda kendisine yetişip geçmesinden sonra iradesini ele geçiren bir benlik-nefretinden kaynaklanıyordu bu. Incardona'ya benzeyen adamların sahip olduğu kör, acımasız canlılığa utanç dolu bir gıptayla bakardı; Diddy gibiler bu tür adamları onaylamaz ve sevmez, onlar tarafından sevilmezlerdi. Şeyet Diddy Hester'i isterse, neredeyse aşılamaz engellerden geçmesi gerekecekti. Ve olayların olağan akışı, yani teyzenin (şimdi) ima ettikleri doğru değildi; Bayan Nayburn, sanki Hester'in sahibiymiş gibi, kıza fazla çabalamadan sahip olabileceğini sözcüklere dökmeksizin belirtiyordu.

Rekabet yok muydu yani? Kızın güzelliğine rağmen üstelik?

Uzun sarı saçlar, gizli gözler, narin kavisli burun, geniş ağız, uzun boyun, atletik omuzlar, dolgun göğüsler, kalınca sağlam bel... Hester güzeldi, değil mi? Diddy adil davranmaya, kızı (şimdi) dün göründüğü kadar olağanüstü ve çekici bulmaya çalışıyordu. Ama teyzenin dur durak bilmeyen gevezelikleri ve ona vermek zorunda kaldığı mekanik cevaplar, Diddy'nin algılama enerjisini köreltmiş, duygularını susturmuş, etini canlandıran sinirleri felç etmişti. Sersemlemiş Diddy. Ayağa kalkıp ikisine de iyi geceler dilemek üzereydi. Fakat odada bulunmakla yeğeninin çıkarlarına sandığı kadar

hizmet etmediğini hisseden Bayan Nayburn ondan önce davranıp ayaklandı. "Tatlım, almam gereken bir şeyler olduğunu hatırladım." Diddy'ye de şöyle dedi: "Ben dönene kadar Hester'e eşlik edersiniz, değil mi... Dalton? Size Dalton diyebilir miyim?"

"Elbette," diye cevap verdi Diddy.

Tıpkı dünkü gibi şişkin bir alışveriş torbası ve bir paket yüklenen Bayan Nayburn, odadan çıktı. Odanın havası hemen aydınlandı. Daha az sıkıcı bir hal aldı. Diddy kendini daha rahatlamış, daha az bölünmüş hissetmeye başladı. Kanı yeniden damarlarında akmaya başladı, sinirleri hareketlendi, görüşü netleşti. (Şimdi) gerçekten kıza odaklanabildi.

Geceliği içinde, yatak örtüleri ve bir battaniyenin altında yatan kızın yatak boyunca uzanan biçimsiz bedeni, Diddy'ye tanıdığı hoş vücut hatlarından çok farklı görünüyor. Değişmeyen şey, kızın dörtte bir güneş gözlüğü arkasında gizlenen yüzü.

Hester Diddy'ye bakıyormuş gibi görünüyor.

Tıpkı dünkü gibi, yalnızca başını hareket ettirerek Diddy'ye bakıyormuş gibi görünebiliyor. Aslında elbette görmüyor onu; zihninden bakışları aracılığıyla bir şeyler aktarmıyor, gözlerine ifadeler yükleyerek karşılıklı bakışmıyorlar. Körlerin yüzleri, başka yüzlerle diyaloğa girmez. Diğer yüzlerin yalnızca etiyle ilişkiye girer onlar. Yalnızca dokunma duyusu aracılığıyla.

Hester'in ifadesi Bayan Nayburn odadan çıktığından beri belirgin biçimde değişmiş değil.

Hester'in yüzü dün de bu kadar ifadesiz miydi acaba? Diddy'nin bu yüzün altındaki bedenle birleşme ihtiyacı o kadar yoğun ve ivediydi ki, ifadesizse de fark etmemişti. Ama zaten bu düşünce, yani 'bedenin üstündeki' bir 'yüz' düşüncesi yalnızca görebilen insanların kendileri ve başkaları hakkında sahip olabileceği bir fikir değil miydi? Kör insanlar için, yüz bedenin diğer bölümleri gibidir.

Yüzlerin bağımsız yaşantısı bakışlara bağımlıdır. Eğer görüş gücü yitirilirse, yüzün büyük bölümü ölür. Ya da muğlak, geçici bir hal alır. Yüzün -belki becerikli- bir temsiline dönüşür; gerçek bir yüz değildir. Bir nesne-yüz'dür.

Körlerin yüzleri, bedenlerinin tepesine yerleştirilmiş ve söndürülmüş, ışığını yitirmiş fenerlere benzer. Gözleri ölü olan bir

yüz, yüz ifadelerini öğrenebileceği görsel işaretlerden yoksun olduğu için, bu dağarcığı kendi kendine geliştiremez. İdeal sayılan hayali bir tekbiçimliliğe ulaşmak amacıyla, tesadüfi ya da benzer yüz ifadelerine bürünmek denenebilir. Ama kendi körlüğüne sadık kalan, görüş gücünden yoksun bir yüzün, bir ayak, el ya da memeden daha ifade yüklü olmak için sebebi, ya da bunu başaracak yöntemi yoktur.

İfadesiz bir yüz nasıl yaşlanır? İnsana daha yavaş yaşlanırmış gibi geliyor. Bakışsız bir yüz, başka yüzleri izleyerek sürekli duygularını ifade etmeye çabalamayı öğrenmemiş bir yüz, herhalde aynı yaşlardaki insanların gören yüzlerini ifade çizgileri kapladıktan, buruşturup kırıştırdıktan sonra bile çizgisiz kalacaktır. Belki de Hester göründüğü kadar genç değildir. Başka bir kullanım ritmine uyduğu için, başka bir yaşlanma ritmine aittir.

Diddy fazla dikkatli mi bakıyor? Yanlış güç mikroskopunu kullanıyor. Yardımsız görmek için geri çekilmeli. Belki Hester yalnızca sessiz kalıyor, önce Diddy'nin konuşmasını bekliyor. Yüzünde bir kımıltı var. Ağzının kenarında, işte oraya bakmalı. Eğer sıradan insanlara göre yüze hâkim olan organ gözlerse, kör insanlar için bu organ ağızdır. Diddy'nin aradığı suç ortağı, onun ağzı. Gözleri ve bakışları değil. Ağzı ve dokunuşu.

Ama Diddy'nin içinden şimdi Hester'i öpmek gelmiyor. Kız fazla pasif, Diddy ise fazla istekli. Hastane odası durgun, ölü. Dünkü tren yolculuğunda bir arada oldukları kompartımanın hareketli ortamından, uzayıp giden yolculuklar için tasarlanmış bağımsız araçtan ne kadar da farklı. Karşılıklı ayakta durup tutundukları, birbirlerine karıştıkları tuvaletin sıkışık, uğultulu dört duvarıyla hiç mi hiç alakası yok.

Diddy yatağın ayakucundaki sandalyenin üzerine oturunca, saat dört sularında konferans odasında sırtına saplanan ağrı hafiften canlandı. "Testlere başladılar mı?" diye sordu resmi bir ses tonuyla.

"Bu sabah biraz kan aldılar. EKG çektiler. İdrar örneği istediler. Hepsi bu."

"Bunlar yalnızca rutin, operasyon öncesi testler. Gözlerini muayene etmeye gelen oldu mu?"

"Şimdilik hayır."

Diddy bu cevaptan sonra ne söylemesi gerektiğini bilmiyor. Çok uzaklarda. Pencereden dışarı bakıp, Hester'in keyfini çıkaramadığı bir şeyi izliyor: manzarayı. Renkler. Hareket eden şekiller. Yeniden dağılan, 'yakın' ve 'uzak' olarak ayrılan çeşitli şeyler.

"Çikolata ister misin? Jessie Teyze bana bir kutu aldı, ama ben çikolata sevmiyorum."

Çikolata kutusu nerede? Masanın üzerinde. "İstemem, teşekkür ederim."

Diddy, hafızasını geliştirmeye yardımcı olabilecek bir araçmış gibi, Hester'in odasını dikkatle inceliyor. Odayı bir hafıza kutusu gibi kullanmak istiyor, böylece gelecekte bir gün bu odaya dönebilir, odada dolaşıp ezberlediği köşelerden istediği imgeleri toplayabilir. Ama biçimsiz oda böyle kullanılmaya karşı direniyor.

> Hastanenin temin ettiği eşyaların hepsi aynı renk tonlarında. Duvarlar kırık beyaz, müslin perdeler de öyle. Ahşap çekmeceler de, tıpkı demir yatak gibi düz beyaza boyalı, beyaz yatak örtülerinin üzerinde beyaz bir battaniye var. Yatağın başucundaki metal masanın yüzeyi beyaz formikadan; masa lambasının parlak porselenden tabanı, beyaz plastik gölgeliğin donuk ışığıyla neredeyse aynı tonda. Odadaki iki sandalye de -en fazla iki ziyaretçinin gelebileceğini mi ima ediyorlar acaba?-, pütürlü beyaz yapay deriyle kaplanmış. Diddy, beyaz rengin göz rahatsızlıklarına iyi geldiği için bu kadar çok kullanıldığını düşünmeye başlamak üzereydi.
>
> Odadaki beyaz olmayan şeyler; kestane rengi, yaldızlı çikolata kutusu, Hester'in yatağının ayakucuna asılı sarı bir bornoz, yatağının yanındaki ten rengi deri terlikler ve Diddy'nin gönderdiği çiçeklerdi.

"Gönderdiğin çiçekler hoşuma gitti," diyor Hester. Sanki Diddy'nin zihnini okuyabiliyormuş gibi. "Sana ilk teşekkür ettiğimde bana inanmadın değil mi? Sebebini biliyorum. Teyzem de buradaydı da ondan. Ama inanmalıydın bana. Ben kibar değilim. Bir şeyi söylersem, gerçekten öyle düşündüğüm için söylerim." Mutlulukla gülümsüyor. Ve Diddy gör-

mek istediğini görüyor sonunda. Yeni bir yüz bu; hassas ve capcanlı.

Diddy içinde dolaşmaya koyulduğu soğuk, kötü aydınlatılmış, taş kaplı yerden çıkıp, kızın çevresini kaplayan şefkat dolu boşluğa huzurla teslim etti kendini. Eridi âdeta. Tensel, yorucu bir mutluluk dalgası kapladı benliğini. Oturduğu sandalyeden fırlayıp Hester'a daha yakın olan, teyzenin boşalttığı sandalyeye geçti, onu kızın yatağına yaklaştırdı. Yüzünü kızın koluna gömdü. Ama çıplak etine ya da tenini hissedebileceği bir noktasına değil. Hester, sert kumaşı teninin dünden kalan anısını inkâr eden, uzun kollu pazen bir gecelik giyiyor. Diddy'nin sol yanağının Hester'in düz ve sıkı kolundan öğrenebileceği başka sırları elde etmesine engel oluyor. Kız da bu sert kumaşı teninde hissetmekten memnun değildir herhalde. Gecelik hastane tarafından verilmiş standart hasta giysisi değil de, kıza Bayan Nayburn tarafından giydirilmiş, ucuzluk reyonundan bulunmuş bir hazine olsa, üzücü olmaz mıydı? Diddy iç geçiriyor. "Peki... Sen nasılsın? Gerçekten?"

"Üzgünüm."

Diddy sanki şaşırmış gibi başını kaldırıyor. Kız onun kısacık kesilmiş saçlarını okşamaya başlıyor ve Diddy başını yeniden eğiyor. "Niçin?"

"Ameliyat bana umut vermiyor. Ayrıca seni düşünüp, dün kendine ne yapmak istediğini hatırlayıp endişeleniyordum. Bugün, yapmadığın için pişman olursun diye korkuyordum."

Diddy, aniden Hester'in bedeninden ayrılıp dimdik oturmamak için var gücüyle zorluyor kendini. "Hester, beni dinle! Bir kez daha tekrarlıyorum; dün trende olan bu sandığın şey *değildi*. O aptallığı tam bir ay önce yaptım ben." Onun okşayışları altında kımıltısız, sakin durmak için zorluyor kendini. Onun dokunuşunu kabul etmek için; uysal, ama buyurgan bir okşayış. "Bana inanmalısın! İlk başta yalan söylediğim için affedebilecek misin beni? Çünkü dün bambaşka bir şey oldu aslında. Sana anlatmıştım ya... sonra. İşçiyle kavgaya tutuştuğumu..."

Diddy konuşmaya devam edip edemeyeceğini merak ediyor. Gazeteden kestiği haberi çıkarıp Hester'e okumaya niyeti yok. Kattaki hemşirelerden birini çağırıp, omzunun üzerinden bakıp Hester'e okuduklarının gerçek olduğunu söyleyecek bir şahit bulduktan sonra, yazıyı ona okuyabilir aslında.

Diddy haberi ona okumayacağına göre, bu kadarını bile anlatmasa daha iyi değil miydi? Unutmayın ki yanılan Hester, Diddy değil; bir süreliğine duran, onun hafızası. Fakat yanıldığını ona kanıtlamak (şimdi) tehlikeli bir zafer olur. Diddy'nin bir halüsinasyon gördüğüne inanmaya devam etmesi daha iyi. "Anlattıklarıma hiç inanmadığının farkındayım," diye ekliyor. "Öyle değil mi? Kompartımanı bırak, trenden dışarı çıktığıma bile inanmıyorsun, değil mi?"

Diddy (şimdi) bıraktığı izlerin üzerini örttüğüne inanıyor. Ne söylese pek bir şey değişmeyecek ama olsun. Hester'i dün işlenen cinayete inandırmak için ne kadar uğraşırsa uğraşsın, kız ona inanmayacak; tabii Diddy bu sabahtan beri üzerinde taşıdığı yazılı kanıtı ortaya çıkarmazsa. Zaten niçin inansın ki Diddy'ye?

Ama Hester itirafına inanmasa, sırrını paylaşmasa bile, kalbi kırılabilir, endişelenebilir. Masum Diddy'ye inandığı için, Çılgın Diddy'den korkabilir. Doğal, kendini koruma amaçlı bir tepki olur bu; çünkü nispeten aklı başında olanlar zihinsel sorunları olanlardan her zaman çekinirler. Ama Diddy böyle bir duruma tahammül edemez. Hester, korkmasa bile, endişelenebilir. O zaman, endişe fazla acı verdiğinde, Diddy'nin hikâyesini başka birine anlatabilir; belki doktorlarından birine açılır. Diddy'ye ihanet etmek için değil; ne de olsa onun suçlu olduğuna baştan beri inanmıyor. Yalnızca fantezisinin edebi gerçekliği konusunda ısrar etmeye başlayan bir arkadaşına nasıl tepki vermesi gerektiğini öğrenmek için bir profesyonele danışma ihtiyacı duyabilir. Ve bu üçüncü kişi, Diddy'nin sözümona hayalini bugünkü *Courier-Gazette*'deki haberle birleştirip bir sonuca varabilir.

Hester uzun süredir sessizdi.

"Ne düşünüyorsun?" diye soruyor Diddy. (Şimdi) başını hareket ettirebilir. Kızgın değil, ondan kaçmıyor. Dik oturuyor, sonra Hester'in yanağına dudaklarını dokundurmak için eğiliyor. Hester'in büyük sevinçle karşılamadığı bir öpücük. "Neyin var, Hester?"

"Düşünüyorum. Biliyor musun, bence bu konuda konuşmamalıyız. En azından şimdilik. Yani, tünelde olanlarla ilgili... Sana bu konuda yardım edemiyorum, Dalton. Hatta aksine, zarar veriyor bile olabilirim."

"Zarar mı?" diye tekrarlıyor Diddy, şaşkınlıkla.

"Evet. İnan bana, sana zarar vermek *istediğimden* değil. Ama içimde bir his var, sanki sana zarar verebilecek bir şey yapabilirmişim gibi geliyor bana. Ne olduğunu sorma. Benim de pek fikrim yok zaten. Ama kararıma güvenmek zorundasın. İçimdeki bu his konusunda pek fazla şey bilmiyor olabilirim, ama sen hiçbir şey bilmiyorsun."

Diddy meraklanıyor, çok şaşırıyor. Hester, ikisi hakkında önemli bir karara şimdiden nasıl varmıştı? Ondan bir açıklama istemesi (şimdi) gerekmez miydi? Bunu yapamayacağı için sinirlendi. Daha fazla soru sorarsa, zorbalık ediyor gibi görünecekti. Aynı zamanda rahatlamıştı. Ama yine de, bu tükenmek bilmeyen konu hakkında konuşmayı bıraktıkları takdirde, tünelden söz etmezlerse, geriye konuşacak fazla şey kalmıyordu. Hester fazla konuşkan değil. Ama Diddy konuşmak istiyor. Dili Bağlanmış Diddy, sözcükleri boş yere harcamaktan tiksinse de, bir kez daha ruhsuz gündelik sohbetlere mahkûm oluyor. Duygusuz soruların yaylım ateşine, gereksiz bilgiler toplamaya mahkûm ediliyor. Neyse, hazır başlamışken elinden geldiğince konuşsa iyi olacak.

Rahat mısın burada?
Hemşireler iyi davranıyor mu?
Doktorundan memnun musun?
Yemekler nasıl?
Ameliyat ne zaman?

"Yeter," diyor kız aniden, başını sallayarak. "Benimle böyle konuşmak istemediğini sen de biliyorsun. Ben de duymak istemiyorum bunları. Lütfen!"

Diddy şaşırıp kaldı. Hester de mi kendisi gibi düşünüyor? Ama Hester'e müdahelesi için minnettar olamadığından, yorum yapmadan başka şeyler söylemeye başlıyor. "Tanrı biliyor ya, ben de sana bir sürü anlamsız soru sormak istemiyorum," diye açıklıyor. "Ama beceriksiz hissediyorum kendimi. Ne desem bilmiyorum, burada ne yaptığımı da bilmiyorum."

Kız, Diddy'nin saçlarına dokunuyor. "Ayağa kalkıp gitmelisin, işte yapman gereken bu. Hiçbir şey söylemeden." Elini çekiyor.

Diddy cevap vermeden uzun süre ona bakıyor. Kız haklı, elbette. Düşünceleri daha berrak ve daha cesur. Ama aptal durumuna düşecek olsa bile, öğrenmesi gereken bir şey daha var. "Gidersem... Yani gittiğim zaman, bunu duyarsın değil mi? Hâlâ odada senin yanında olduğumu sanmazsın?"

Hester sırtını biraz daha dikleştiriyor, yastıklardan destek alıyor; ellerini birleştirip kucağına koyuyor ve Diddy'ye doğru dönüyor. Başıyla onaylıyor. Ama bir şey söylemiyor.

Diddy kalkmak istemiyor. İkisi arasındaki sessizlik iyice yoğunlaştı; büyülü, sıkıntı verici, elektrikli, felç olmuş duygularla dolu. Diddy önce bir mıknatıs gibi ona doğru çekildiğini hissediyor, derken başı dönüyor. Bir tür metalik başdönmesi. Daha derinlerde hafif bir panik de var. Koridordaki hemşire ve ziyaretçilerin ayak sesleri kafasının içinde yankılanıyor. Belki de Diddy, büyülenmiş halde sonsuza dek burada oturacak. Başdönmesine rağmen, içinde hâlâ huzurlu bir his de var. Dile getirilemeyecek kadar huzurlu.

"Sanırım ilk defa kör olmanın nasıl bir şey olduğunu anlıyorum," diyor.

"Öyle mi?"

"Yanlış anlama, insanı esir alan bir şey olduğunu anladım yalnızca. Sıradan bir özgürlükten yoksun kalmak demek. Ama bana kalırsa, yine de iyi bir yönü olmalı. Nadir ve imrenilecek bir deneyimi kolay -gerekli- kılıyor. Sürekli dikkat kesilme deneyiminden söz ediyorum; bu dikkat hiç azalmıyor, böylece her şey çok belirgin ve aynı zamanda karmaşık bir hal alıyor."

"Bir bakıma haklısın." Gülümsüyor gibi.

"Başka bir şey daha düşündüm, ama bunu tarif etmek daha zor." Diddy gözlerini kapadı. "Kör insanların dünyası... Yani, senin gördüğün, benim de hayalgücümde yaratmaya çalıştığım dünya fazlasıyla... son derece tutarsız. Adımını atacağın yerde her zaman bir çukur var. Bu çukurun varlığından haberdarsın, ama yine de yürümek zorundasın. Başın sürekli dönüyor... Hem de kendini özgür hissediyorsun. Pek önemi yok, yani eskiden olduğu gibi... düşmenin."

"Evet, bu da doğru."

Diddy zorlayarak açtı gözlerini. Utanmıştı. Duyarsız, düşüncesiz Diddy. "Keşke susmayı becerebilsem," dedi hüzünle.

Hester ona cevap vermedi. Belki de yardım edecek Diddy'e. Hafif bir rüzgâr çıkmış, perdeyi dalgalandırıyordu. Gece olmuştu ama hava hâlâ kararıyordu sanki. Diddy, kızı seyrederek, odadaki beyaz tonlarını karşılaştırarak, bazen hiçbir şey görmeden bir süre daha oturdu. Derken ayağa kalktı, paltosunu koluna astı ve tek kelime etmeden kapıdan çıktı.

Diddy bir taksiye atlayıp doğruca Rushland'e gitti ve lobide üzüntülü görünen, birini bekliyormuş gibi vakit öldüren Jim'le karşılaştı. Saat neredeyse altı buçuk olmuştu. Jim'le karşılaşmak (şimdi) tercih ettiği bir şey değildi. Gecenin kalanını yalnız başına geçirmek istiyordu aslında. İnsanlarla sıradan ilişkiler kurmak, Hester'le arasındaki ince bağı reddetmek ve yitirmek anlamına gelecekmiş gibi hissediyordu.

Yine de fazla üzülmedi. Belki de Jim'le karşılaşmak iyi olmuştu, çünkü yalnızken neler yapabileceğini bilmiyordu. Soylu yalnızlığı henüz hak etmediğine hükmetmişti. Yukarı çıkıp 414 numaralı odanın güvenliğine kavuştuğunda, yine derin düşüncelere dalıp hastalıklı kararsızlıklara tutulması mümkün değil miydi? Polisten uzak durma, en azından (şimdi) teslim olmama kararı kesinleşmiş değildi; emin olmak için erkendi. Geçici bir istek değildi bu karar; ama kemiksiz,

muğlak, bir kapris kadar tesadüfiydi. Gerçek bir kararın ciddiyetinden, zamanla kazandığı olmazsa olmaz niteliğinden yoksundu. Normal ağırlığa ulaşana dek kuvözde tutulması gereken prematüre bir bebek gibi. Diddy'nin yeni tüylenmeye başlayan yaşama arzusunu özenle beslemesi gerekiyordu. Özel bir perhizle. Yalnıca zinde olanlar sağ kalır ve zinde olanlar her zaman besilidir.

Otelde Jim'le akşam yemeği yiyecekti. Kararını besleyecek, kendi karnını da doyuracaktı. Anlaşılan o ki, insan güzel bir yemek masasının başına oturacağı zaman, yanına bir arkadaş istiyordu. Diddy son dört haftada edindiği alışkanlıklar hakkında yeni şeyler keşfetmişti. Özellikle yemek yemeyi niçin ve nasıl bıraktığı konusunda.

> Bu zamana dek, yemekten içmekten kesilmesi konusunda iki tane tez üretmişti. Bilinçsizce bir ay önceki fiyaskonun kefaretini ödüyor olabilirdi; ya da hastanedeki küçük düşürücü perhizin etkisiydi bu bilinçli açlık. Belki ikisi de doğruydu. Ama önemli bir detayı görememişti. Diddy, hastaneden taburcu edildikten sonra yalnız başına yemeye başlamıştı. Yemek davetlerini geri çeviriyordu. İş yemeklerinden kurtulmak için, hastalığının tekrarlamasını engelleyecek iğneler yapan bir doktordan düzenli olarak randevu aldığını bahane ediyordu.

İster tiksinti, ister bir tür oruç, ya da her ikisi birden olsun, Diddy artık yemeye başlaması gerektiğine karar vermişti. Bugün iki koca öğünü mideye indiren Diddy. Bir öğün daha yiyecek. Jim akşam yemeği yemiş miydi? Hayır. İsabet olmuş. Jim, yemek davetini sevinçle karşıladı. Diddy iyi niyetlerle dolup taşıyordu. Sözcükleri kullanarak, Jim'i ilgilendiren şeylerden konuşacak ve rahat bir nefes alacak. Nefes alacak, nefes verecek. Yalnız kalmamalı.

Diddy, ısmarladığı ıstakozun masaya gelmesiyle birlikte iştahının da açıldığını fark etti. Peki ya ruhu şişmanlatmak? Ağırlığı olmayan iradeyi güçlendirmek? En hafif dokunuşta berelenmesin diye duyguların çürük iskeletini etle kaplamak? İşte bunlar daha fazla emek ister. Nefes alıp vermek kadar kolay değildir. Jim'in bir tür boş sığınak kabul edilebilecek gevezelikleri, sabah kahvaltıda tuhaf bir şekilde kendi-

ni iyi hissetmesine sebep olmuştu ama bu gece âdeta beynine çiviler saplanıyordu. Onu dinlemeye tahammül etmekte zorlanıyordu ve kendi ağzından çıkanlar da soğuk, zorlama sözcüklerdi. Jim bile durumu fark etmiş, birkaç kez kendini iyi hissedip hissetmediğini sormuştu. Diddy iyi olduğunu art arda tekrarladı. Ama Jim dönüp dolaşıp aynı konuya geliyordu. "Biliyor musun Dalton, son zamanlarda pek iyi görünmüyorsun." Sonra ona kışın kayağa gitmesini, tenis oynamaya başlamasını ya da haftada birkaç kez spor salonunda çalışmasını önerdi.

Diddy, neyin yanlış gittini anlayamıyordu. Yemeğin iyi geçmesi için elinden geleni yapıyordu. Tabağındakini bitirmekte zorlandığı için değil, bu yüzden oyalanarak yiyordu. Bu yüzden fazladan bir fincan kahve daha içti, sonra istemediği bir kadeh konyağı ısmarladı. Diddy oyalanıyor, gidişatı nasıl düzeltebileceğini bulmaya çalışıyordu.

Bir süre sonra vazgeçti. Çok sevmediği, ama sevmediğini de söyleyemeyeceği bu nazik sayılabilecek adamı kendi isteği için zorlamaktan sıkılmıştı. Saatler geçtikçe giderek canlanıp daha da dik oturan Jim'e bu gece arkadaşlık edemezdi. Diddy, (şimdi) Jim'in enerjisini yeniden kazandığını fark etmişti, adam dışarı çıkıp, kendi deyişiyle şehri kırmızıya boyamaya hazırdı; yalnızca düşünceli biri olduğu için oyalanıyor, solgun, bitkin Diddy'nin gece yaşantısına ilgi duymayacak halde olduğunu anlamış, onu neredeyse terk edilmiş ıssız restoranda tek başına bırakmak istemiyordu. "Çam Yemek Salonu." Belli ki, Diddy'nin yapması gereken; kibarlık bağını çözmek, Jim'i azat etmekti. İlk önce esnemeye başlayarak, sonra da canlanmış Jim'e yorgun olduğu ve yatağa gitmek istediği itirafını yaparak görevini yerine getirdi.

Diddy'nin arkadaşlığından kurtulduğu için hissettiği mutluluğu saklamakta zorlanan Jim, "Herhalde geçen ay seni yatağa deviren virüsü atlatamadın," dedi.

İki adam lobide karşılıklı durdular. Jim, beceriksizce Diddy'nin omzunu sıvazladı. "İyi geceler Dalt," dedi. "Biraz dinlendir gözlerini, tamam mı? Yaramazlık yok, anlaştık

mı?" Dönen kapıya varınca el salladı. Asansör kapısının önündeki Diddy de ona karşılık verip yukarı çıktı.

Banyo aynasında nerfetle kendi asık suratına uzun uzun baktı. İradesini kullanarak kendini yok etmeye çalıştı. Hoşnutsuz Diddy hem kendisi hem başkaları için ne kadar büyük bir yüktü.

Duş aldıktan sonra, hemen yatağa girdi. Diddy, uyumadan önce uzun ve sıkıntılı saatlerin kendisini beklediğini bilse de, bu küçük, az eşyalı odada yataktan daha rahat bir yer yok. Ama Diddy kendisini sandığı kadar iyi tanımıyor. Penceresinin önündeki yanıp sönen sarı tabela ışığına dikkat etmeye bile zamanı olmadı. İşi Bitmiş Diddy gerçekten de çok yorgundu ve ne yaptığını anlamaya vakit bulamadan, odanın ışıklarını bile söndürmeden uyuyakaldı.

Diddy o gece bir rüya gördü. Tahmin ettiği gibi acıklı bir tajedi değildi rüyası. Öldürülen işçinin katılaşmış cesedine ya da Hester'le paylaştığı bulanık cinsel katarsise ait görünüler yoktu rüyasında. Yorgun bir adamın bol konuşmalı rüyasıydı onunki. Pazar günkü tren yolculuğunda karşılaştığı iki kişi, tüvit takımı içinde pul satıcısı ve rahip, ortak hobilerini tartışıyorlardı. Ama ortak hobileri artık pul koleksiyonculuğu değildi. Kompartıman koltuklarına karşılıklı oturmuş, güzel bir deniz kabuğunu kendi aralarında elden ele geçiriyorlardı. Diddy'nin türünü bildiği, hoş, pembemsi bir örnekti bu: *Conus gloriamaris*, Denizin Görkemi. İki adam kabuğu övgüye boğuyor, onun karmakarışık sarmallarını ve desenlerini birbirlerine gösteriyorlardı. Diddy, Denizin Görkemi'nin hangisine ait olduğunu anlayamıyordu. Eğer adamlardan birine aitse, diğeri imrenme ya da kıskanma belirtisi göstermiyordu. Ve değerli nesne ikisinin ortak mülküyse, aralarında bu konuda sorun ya da sürtüşme yaşanmıyor demekti.

Kompartımanda, tüvit takım giymiş adamın yanında otururak kendi rüyasında bir seyirci olan Diddy, aynı zamanda dışarıda, başka bir yerde, hiçbir yerdeydi. Kıskançlıktan tüyleri diken diken olmuştu. Kabuğun yalnızca kendisine ait olmasını isterken, çirkin bir duyguya yenik düştüğünü bilyor-

du. Çünkü deniz kabuğuna hayranlık duymuyor, güzel olduğunu bile düşünmüyordu. Issız bir sahilde tek başına dolaşırken, nemli, dalga izleriyle süslü kahverengi bir tepeceğin üzerinde yatan Denizin Görkemi'ne rastlasa, dönüp bir daha bakmazdı bile. Tabii kabuğa ayağıyla çarpmadığı sürece; o zaman ya onu tekmeler, daha da iyisi, topuğuyla ezip geçerdi. Kötü Kalpli Diddy'nin kabuğa (şimdi) göz dikmesinin tek sebebi, tüvit takımlı adamın ve rahibin ona ne kadar önem verdiğini görmesiydi.

Ama ona sahip olmak için gereken özelliklerin hiçbiri Diddy'de yok. Bu iki adamın, değerli hazinelerini pul koleksiyoncusu Diddy'ye teslim etmeyi düşünmesi ihtimal dahilinde görünmüyor.

Böylece iki koleksiyoncu arasında el değiştirip duran sonsuz keyiften kalıcı olarak dışlanan Diddy, giderek daha da umutsuzluğa kapılıyor. Bir şeyler yapmak zorunda. Kabuğu zola ellerinden çekip alamaz. Belirsiz bir sebepten dolayı, en azından (şimdilik), kabuğu çekip alamaz. Ama iki adamın kabuktan aldığı keyfi azaltabilir. Yani, kabuğa manevi olarak sahip çıkabilir.

Hemen harekete geçmeli. Vicdanın sesi sızlayıp ağlamaya başlamadan önce; paslı, tanıdık prangalarıyla elini kolunu bağlamadan önce hamlesini yapmalı. Diddy acımasızca söze karışıyor. Kendisini boğan bütün öfkeyi ve hayal kırıklığını damıtmaya yarayan bir konuşma yapmaya başlıyor. Söylevini vermek için, oturduğu yerden zerafetle bagaj rafına sıçrıyor. Öne eğilerek oturuyor, çünkü sırtını dikleştirebileceği kadar yer yok orada, ayaklarını da aşağı sallandırıyor. Aşağıdaki iki adama bakarak vaazına başlıyor.

Dikkat çekmek istediği ilk nokta şu; kabuk koleksiyonculuğunun altın çağı çoktan geçip gitmiştir. Geçmişe dönmeye çalışmanın anlamı yoktur, öyle değil mi? Söylediklerinin adamlar üzerinde nasıl bir etki bıraktığını görmek için aşağıya, onlara bakıyor. Şimdiden mutlulukları azalmış gibi. Bu hobi, diye anlatmaya devam ediyor Diddy, hâlâ gerçek keşifler yapmanın mümkün olduğu on dokuzuncu yüzyılda geliş-

meye başladı. (Şimdi) her şey bilindiğine ve kataloglanmış olduğuna göre, bu nesnelerin gerçek anlamda ciddi bir insanın ilgisini çekmesi mümkün değil. Kabuk koleksiyonculuğu, beklendiği üzere, rastgele örnekler ve düzenlemelerle tatmin olan duygusal amatörler tarafından ele geçirilmiştir. Ve amatörler saflıklarıyla, sahte, taklit nesnelere ve yanlış bilgilere kolayca kanmalarıyla ünlüdürler. Kabuk koleksiyonculuğunun eski standartlarını yaşatacak kimse kalmadığından, piyasa deniz kabuğu olduğu iddia edilen zımparalanmış, sırlanmış ve boyanmış nesnelerle doldu. Ki aslında bunlar deniz kabuklarının süslenmiş cesetlerinden ibarettir. Bu nesnelerin sayısının artmasının bir sonucu olarak, tamamen doğal nesnelere gösterilen saygı yok oldu gitti, deniz kabuğu beğenisi ve zevki zarar gördü. Aslında, diyerek sesini yükseltiyor önemli düşüncelerini vurgulamak isteyen Diddy, *her* alanda beğeni ve zevk anlayışları köreldi gitti. Size ezoterik bir bilgi; doğayı geliştirip değiştirme arzusunun yıkıcı etkisi, bir deniz kabuğunu sanat eserine çevirmek isteyen ilk adamla birlikte başladı. Kaprisli Diddy, rahibe tükürerek, işte ilk günah aslında budur, diye haykırdı.

Diddy konuşmaya devam ederken, rahip de ceketinin önündeki tükürüğü sessizce temizliyor. Eğer Bayan Nayburn burada olsaydı, daha mendilini cebinden çıkarmaya fırsat bulamadan kendi mendilini uzatırdı ona.

İkinci önemli düşüncesine gelince; bir zamanlar içlerinde barındırdıkları narin yumuşakçalar kadar savunmasız olan zavallı kabuklar, bu aşağılayıcı değişimi durdurmak için hiçbir şey yapamazlardı. Çoğu hemen değişime boyun eğerken, bazıları boş yere direnmeye çabaladı. Gözleri olmadan nasıl direnecek, nasıl karşı koyacaklardı ki? Böylece yalnızca miktar değil, varlıklarının özü de değiştirildi. Kabuklar kabalaşıp hayvanileşti. Okşayıp durduğunuz kabuğa, diyor Diddy, yakından baksanıza. Denizin Görkemi'nin bir zamanlar en nadir bulunan, pahalı, aranan deniz kabuklarından biri olduğu doğru. 1880'lerin başında, dünya üzerinde yalnız iki örnek bulunuyordu; her ikisi de Yeni Gine'nin do-

ğusundaki sularda ele geçirilmişti. Ama yüzyıl sonuna gelindiğinde, bu kabuk büyük miktarlarda, dünyanın her yanında bulunmaktaydı. Değeri hızla düşmeye başladı. (Şimdi) her isteyen itibarını yitirmiş, modern bir örnek alabilir. Japonya'daki fabrikalarda üretilen dikkatle imal edilmiş imitasyonları da unutmamak gerekir.

Şimdi şu elinizdeki örneği inceleyelim, diye aksi bir tavırla parmaklarını şıklatıyor Diddy. Tüvit takım elbiseli adam ayağa kalkıp deniz kabuğunu saygıyla tüneğindeki Diddy'ye uzatıyor. Diddy'nin bir steteskop ya da doktor çekicine ihtiyacı yok. Bu kabuğun kusurunu, diye açıklıyor, çocuklar bile görebilir. Sağ işaret parmağını kayıtsızca kaldırarak, Diddy, kabuğun üzerindeki sarmalın Denizin Görkemi'nin üzerinde bulunması gerekenin ters yönünde kıvrıldığını işaret ediyor. Aşağıdaki utanç dolu uzmanlara, kabuğun yanlış kesilmiş bir dudağı olduğunu ve kenarının yanlış yerde kalınlaştığını gösteriyor. Kıymetli hazinelerinin hakarete uğrayışını dehşet içinde izliyorlar. Diddy, hiç merhamet etmeden, bastırıyor. Sizi kandırmışlar! Değersiz bir süs eşyası bu! Yakalayabilirlerse tutsunlar diye, kabuğu duyarsızca aşağı atıyor. Kısacası beyler, diye söylevini bitiriyor zafer edasıyla, elinizdeki, katledilmiş ve değersiz bir deniz kabuğudur.

Diddy küçümseyen bir ifadeyle, kabuğu dikkatle inceleyip özenle gözden geçirerek mükemmel bir biçimde gerçekleştirdiği saldırıyı savuşturmanın yollarını arayan aşağıdaki iki adama bakıyor. Diddy, ne tür adamlarla karşı karşıya olduğunu biliyor. Rahip ve pul tüccarı iri yarı, şişman adamlar; bu sebeple küçük şeylere düşkünler. Pullar, deniz kabukları, bebekler, anahtarlıklar, kibrit kutuları, küçük dergiler, plaklar, küçük arabalar, minyatür köpekler, minik resimler, küçük erdemler. Diddy büyük erdemleri ve kocaman, sağlam şeyleri sever. Zarif ve kırılgan şeyler zevkine uymaz. Pekin'den gelen bir bardak yasemin çayı yerine, bir bardak cini her zaman tercih eder. Yine de, narin ve kırılgan şeyleri koruma güdüsüne sahiptir. Örneğin (şimdi), Diddy şişman rahibin oturduğu sırada çok fazla yer kaplamasın-

dan, Bayan Nayburn ve Hester'i sıkıştırmasından endişe ediyor. Diddy, rahibin bu iğrenç düşüncesizliğini nasıl düzeltebileceğini düşünüyor kara kara. Teyze ve yeğeni, büyük ihtimalle kibarlıktan şikayet edemiyorlar.

Ama sarışın kız ve teyzesi, artık kompartımanda değiller anlaşılan. Herhalde sürüp giden tartışmalardan rahatsız oldular. Yalnızca erkekleri ilgilendiren bir sorun tartışıldı ne de olsa. Bu tartışmada cesur bir tavırla karşı tarafta yer alan Diddy, seçimini sonuna dek savunmak zorunda kalacak.

Yumuşak sesli rahip, bir deniz kabuğu koleksiyoncusu olmadığını itiraf eden Diddy'ye, savunduğu bilgilerin kaynağının ne olduğunu soruyor. Diddy, yaptığı konuşmanın yalanlardan ibaret olduğunu bilen tek kişi. Ama bu söylevi öyle büyük bir iç rahatlığıyla verdi ki. Gözüpek Diddy mi desek, yoksa Ahlâksız Diddy mi? Bir dakika, belki de söyledikleri doğrudur. Bilmeden gerçekleri dile getirmiş olabilir. Belki de bir zamanlar Denizin Görkemi hakkında bir gazete yazısı okumuş ve bu yazıyı kesip saklamış olması mümkündür.

Muzaffer Diddy bu kesin ve değişmez kanıta dayanarak rahibe cevap veriyor. Bu makaleyi her zaman cüzdanında taşıdığını belirtmeyi de ihmal etmiyor. Tam da böyle güvenilirlik krizleri için yanında taşıyor onu. İki adam, gazete yazısını incelemek istediklerini belirtiyorlar. Şüpheli bir durum değil mi bu? Akıllı Diddy, onların talebinde tehlike kokusu alıyor. Kesip sakladığı yazıya el koymak isteyebilirler; onu yırtmak ya da cebe atmak istemedikleri ne malum? Bir daha asla aynısını bulamayacağı gazete yazısını kaybederse, Diddy sahte kabuk hakkında anlattıklarının doğruluğunu kanıtlayan tek delili kaybetmiş olacak. Bu yüzden, onlara makaleyi başka zaman göstereceğini belirtiyor; (şimdi) yalnızca Diddy'nin anlattıklarıyla yetinmek zorundalar. Sonra aynı söyleve en baştan başlıyor.

Başlarının üzerine yerleştiği iki adamı sindirmek için konuşmayı sürdürürken, belki de abarttığını düşünmeye başlıyor. Gerçekle alakası olmayan bir tez, sonuçta, kimseyi ikna etmez ya da kandırmaz. Böylece, yıkıcı niyeti fazla belli ol-

masın diye, akıllı Diddy biraz da kabuğun faziletlerini övmek gerektiğine karar veriyor. Dış kıvrımın üzerindeki ustalıklı çentikleri, kabuğu çevreleyen ince halkaların harika tonunu övmek gerek. Fakat tam methiye düzemye başlayacakken, Diddy bu güzel özelliklerin artık var olmadığını görüyor. Kabuk (şimdi), acımasızca yerdiği kadar çirkin. İki koleksiyoncu da tıpkı Diddy gibi durumun farkında. Tiksinerek, kabuğu fırlatıp atıyorlar. Pencereden dışarı. "Tren penceresinden dışarı bir şey atmayınız."

Diddy birden pişmanlığa kapılıyor. Kötü niyetli olduğu, yalan söylediği için kötü hissediyor kendini. Güzel bir şeyi yalanlarıyla kirletti. Böylece, böyle bir gücü olduğunu bilmeden, onu çirkin bir şeye dönüştürdü. Rüyasının bu anında, Diddy cenaze ateşinin üzerinde kavrulan oyuncak bebeği Andy'i ve çevresine toplanıp alay eden komşu çocuklarını hatırladı. Kabuğu yeniden ele geçirmek istiyor, böylece onu yeniden gözden geçirip eski güzelliğinden bir şeyler uyandırabilecek ve hayal kırıklığına uğramış, saf sahiplerinin de beğenmesini sağlayabilecek. "Bekleyin," diye haykırıyor iki adama, "Hemen dönerim." Diddy gözlerini sıkıca yumup yüksekteki tüneğinden, hızla ilerleyen trenden dışarı atlıyor. Tren penceresinden kendini atmak da yasak mı acaba?

Eğer ne yaptığınızı düşünmezseniz, düşmek çok kolaydır. İniş yapan Diddy, dizlerini ve ellerini bereledi; bir çocuk gibi, beyzbol oynarken topun peşinden atlayan kendi çocukluğu gibi davrandı. Acı bir an alevlenip, giderek azalıyor. Ayağa kakıp üstünü başını silkeleyen Diddy, karanlık bir tünelde olduğunu fark ediyor. Hızını hiç düşürmeyen tren Diddy'nin göremeyeceği kadar uzaklaşmış olsa da, Diddy (şimdi) tren rayının üzerinde hızla uzaklaşan trene yetişme ve yeniden binme konusunda endişelenmiyor hiç. Deniz kabuğunu bulsun yeter.

Eğer aydınlık bir yerde olsa, Diddy bir mikroskoptan yararlanabilirdi. Amaç: görülmeyeni görmek. Yöntem: küçük nesneleri büyütmek. Fakat yeterli ışık yoksa, optik mikroskoplar işe yaramaz. Diddy, yapmayı amaçladığı şeyin zorlu-

ğunu küçümsemekten kaçınmalı. Karanlıkta, yardım almadan on santim boyunda konik bir deniz kabuğunu bulmak kolay iş değil. Diddy'nin üstlendiği görev, masallarda cesaretlerini ve masumiyetlerini kanıtlamaları için toy prenslere verilen müthiş görevler kadar zor. Ama genç prens, umutsuzlukla her şeyden vazgeçmeden önce, dağınık beyaz saçları ve küçük keskin bakışlı gözleri olan iyi kalpli bir yaşlı kadınla karşılaşır ve ondan, görevinde kendisine yardımcı olacak birinci sınıf bir büyülü nesne alır, ya da insan dilini konuşabilen küçük, yardımsever bir hayvancık, prense gizli bir şifreyi açıklar veya yol gösterir. Diddy'ye kimse yardım etmiyor.

Diddy nemli tüneli baştan sonra katediyor, sonra geri dönüyor. Arkasından aynı yolu bir daha gidip geliyor. Korkarak ilerliyor, çünkü duvarı göremiyor ve istemeden deniz kabuğunun üstüne basıp onu paramparça edebilir. Hafif, kemiksi, cansız nesne kanar mı acaba? İçinde büzüşmüş, minik, ürkmüş bir yumuşakça saklanıyor olabilir mi? Saatlerle ölçülebilecek bir zaman geçip gidiyor ve Diddy emeline ulaşamıyor. Cesareti Kırılmış Diddy. Derken, rüyanın topografyasında bir değişiklik oluyor ve başarısızlığı silip götürüyor; her şey açıklığa kavuşuyor. Diddy'nin sistemli, gösterişten uzak zihni yeni bir zafer kazanıyor. Zihni iyi çalışıyor. Diddy, aniden ve sebepsizce, bir aşağı bir yukarı dolaşıp karanlık tünelin zeminini iyice araştırmasına rağmen pembe Denizin Görkemi'ni niçin bulamadığını anlıyor. Çünkü (şimdi) zaten kabuğun içindedir o. Fırlatılıp atılan kabuk, artık küçük değil, tünel kadar geniş ve büyüktür. Tünel ve deniz kabuğu birbirinin yerini tutabilir, dolayısıyla Diddy canı hangisini çekiyorsa onun içinde dolaşabilir.

Deniz kabuğunun kaygan, sarmal iç yüzeyinde yarı yürüyüp yarı tırmandığı şu anda, Diddy'nin tüneldeki daha önceki sonuçsuz yürüyüşü sırasında hissettiği endişenin bir bölümü kayboluyor. Onu endişelendiren, demiryolu kavisinin (şimdi) önceye oranla çok daha keskin görünmesiydi. Diddy 'önce' kavramının dibini eşelemekten kaçınıyor ve bunu yaparken herkesin bildiği kuralla avutuyor kendini: rüyalarda

zaman yoktur, yalnızca mekân vardır. Ama düşünce, kuralları hakkında düşünmek, geliştirmek için vardır. Bunun Diddy'nin aklına gelmemesinin sebebi onun tembel olması mı? Kaçamak davranması mı? Yoksa yalnızca pek zeki olmaması mı? Diddy yalnızca tek zamanın var olmadığını; bazıları sürekli, bazıları kesintili, aynı anda, koşutzamanlı, kesik kesik ilerleyen pek çok zaman olduğunu bilmiyor mu? İçinde bir yerlerde biliyor bunu elbette. Ve Diddy, tünelde daha önce bulunduğu o diğer zamanı düşünmeye hiç istekli değil.

Görevli, Diddy'nin tembihlediği gibi Salı sabahı saat altı buçukta 414 numaralı odayı aradı. Çoktan uyanmış olan Diddy, *Courier-Gazette*'nin hemen odasına getirilmesini istedi. Bugün, bu derin meseleyi daha yakından incelemeye vakit ayıracak. Önce, dünkü gazetenin 16. sayfasında çıkan haberle ilgili yeni gelişmeler olup olmadığını kontrol edecek. Sonra, eğer varsa yeni haberin konumu ve uzunluğu hakkında çıkarımlar yapacak. Dünkü acele yazılmış dört paragraflık haberden daha mı uzun, daha mı kısa? Gazetenin daha ön sayfalarına mı taşınmış, yoksa arka sayfalara mı atılmış? İkinci haberin içeriği nedir? Incardona hakkında daha fazla bilgi mi veriyor? Yoksa polisin demiryolu şirketinin ihmalkârlığı konusunda yaptığı yeni araştırmalardan mı söz ediyor?

Endişeyle bekleyen Diddy, hayal kırıklığına uğruyor. Dünkü kadar dikkatli incelediği bugünün gazetesinde, işçinin ölümüyle ilgili tek satır haber yok. Ölüm ilanları sayfasında kısa bir paragrafta olsa bile geçmiyor adı. Demiryolu hakkında soruşturma başlatıldığına dair tek söz edilmemiş. İnsanların ilgisi bu kadar kısa ömürlü olabilir mi, olayın artık hiç haber değeri yok mu yani? Ani ve korkunç bir ölüm haberi, yarım sütun bir gazete haberine indirgenecek kadar sıradan ve önemsiz bir şey mi?

Elbette Diddy, Incardona'nın dünkü habere göre bugün saat ikide gerçekleşecek olan cenazesini unutmamıştı. Gider-

se, Incardona'nın ezilmiş cesedini görmek amacıyla gitmeyecek. Ceset yiyen hortlak Diddy henüz düşünülmedi bile. Zaten Diddy istese bile cesedi göremeyecektir; çünkü beden parçalandığında, tabut genelde hemen kapatılır. Gitmeyi düşünmesinin sebebi, Incardona'nın yasını tutmak da değil. İşçinin ölümü karşısında hakiki bir üzüntü duymuyor aslında. Hâlâ dehşet hissediyor, ama dehşet duygusu biraz hafifledi. Bunun dışında pek bir şey hissetmiyor.

Diddy'nin cenaze evindeki törene -mezarlıkta fazla dikkat çekebilir- katılmayı düşünmesinin sebebi, Incardona'nın dul karısını ve oğlunu görmek. Onların gerçekliği, Diddy'nin deneyimine damgasını vurmalı. Belki onları kanlı canlı karşısında görürse, *Courier-Gazette*'deki haber yadsınamaz bir kanıt oluştursa da, kaba işçiyle karşılaşmasının bir hayalden ibaret olduğuna dair gizli şüpheyi tamamen atabilir üzerinden. Özellikle, on bir yaşındaki Thomas Francis'i görmek istiyor. Bu çocuk, öldürdüğü adamın oğluysa, Diddy babasıyla çocuk arasında ufak da olsa bir benzerlik varsa mutlaka görecektir bunu. O zaman Diddy, tünelde durduğu zaman trenden indiğine emin olabilir. Trenden inip birine saldırdığına. Ve bu kişinin, ölen Angelo Incardona olduğuna.

Diddy'nin dikkatini yöneltmesi gereken diğer karar: Hester'i bugün ziyaret edip etmeme konusu. İçinde, gitmek istemediğine dair bir his var. Dün, Hester onu resmen yanından gönderdi. Onun hakkmdaki bilgisi yetersiz, tavırları beceriksizce. İkisini ayıran egelleri daha iyi anlamadan, kızın yanına dönmemeli. Dahası, art arda iki gün Hester'i ziyaret ederek, kızın ve teyzesinin burada geçireceği tüm hafta boyunca her gün ziyaret etmesini beklemelerine sebep olmak da istemiyor.

İşte durum böyle. Karar vermek pek de zor olmayacak. Bu karar sadece bir erteleme anlamına geliyor, çünkü Hester'i hafta boyunca istediği gün görebilir; isterse yarın gece ziyaretine gidebilir. Ama Incardona'nın cenazesi yalnızca bir kez gerçekleşecek.

Diddy'nin tek yapması gereken, basitçe evet ya da hayır diye cevap vermek. Hester'i ziyarete bu akşamüstü gitmeli mi? Cevap yok. Diddy soruyu tekrarlıyor. Gitmeli mi? Hâlâ cevap yok. Her şey ne kadar da karışık görünüyor. Görünmekle kalmıyor, öyle. Bu planda iğrenç bir yan var. Dikizci Diddy. Kendi çarpık amaçları için gidip insanların acısını gözetleyecek. Tatsız bir amacı olduğu kesin; bir katil, şeytani bir zevk uğruna değil, dindar bir tavırla kurbanının cenazesine katılıyor. Ayrıca kendine zarar vermeyi amaçlayan bir tavır var sanki işin içinde. Belki de Diddy, kendisini ansızın dulun ve çocuğun karşısında bulabileceği bir konuma getirmek ve bir anda hıçkırıklar içinde onların ayaklarına kapanıp her şeyi itiraf etmek istiyor gizliden gizliye. Belki de polis ve mahkemeleri düşününce duraksayan Diddy, çabucak her şeyi itiraf etme arzusuyla saat ikide Çiçek Bahçeleri Cenaze Evi'ne gitme isteğine teslim oluyor. Fakat yine de...

Telefon çalıyor. Duva'dan gelen telgraf, adamın konferansa katılamayacağını bildiriyor. Özel ulakla gelmiş telgraf.

Telefon çalmadan önce Diddy'nin aklından neler geçiyordu? (Şimdi) hatırlayamıyor, karar veremiyor. Ama, sıradan günlük vazifelerini ihmal etmemeli. Şimdi bir süreliğine olayların akışına bırakmalı kendini. Aşağı inmeli, Jim ve diğerleriyle kahvaltı etmeli, fabrikaya gidip sabah toplantılarına katılmalı. Adım adım kendisinden beklenenleri yerine getirmeli. Kararını, öğle yemeğinden önce verebilir. Diddy ceketini giydi, ihtiyacı olan her şey yanında mı diye kontrol etmek için bavulunu açtı. Aşağı indi.

Asansörde, Jim alçak sesle Katz'a bir şeyler anlatıyor: "Biliyor musun, bu şehrin kapıları sonuna kadar açık. Son birkaç ayda burada kesinlikle çok şey değişmiş. Dokunsan yıkılacak haldeyim. Bir sürü gece klübü açılmış. Parker Sokağı'ndaki mekânlara ne demeli?"

"Nerede?" dedi Katz.

"O kadar çok içmişim ki hatırlamıyorum." Jim kendi şakalarına her zaman gülerdi.

Reager, Diddy ile aynı anda konferans odasının kapısına vardı. Odaya önce o girdi ve Diddy'ye soğuk bir tavırla, "Günaydın Harron," dedi. Bu sefer aileyle bir akşam geçirmekten mahrum kalacağım, diye düşündü Diddy, belki klüpte akşam yemeğine de davet edilmem. Reager'ın gözünden düşmüş olduğunu fark etmek Diddy üzerinde güçlendirici şurup etkisi yarattı ve kafasının içindeki karmaşa biraz azaldı.

Dünün aksine, oval masanın başında oturmak sürekli ve ürkütücü bir mücadele olmaktan çıkmıştı. Bugün Diddy kafasını işine verebiliyordu. Hatta kendini çalışmaya öyle kaptırdı ki, indirim politikası hakkındaki ateşli bir tartışmada rağbet görmeyen fikri savunup sonunda çoğunluğu kendi tarafına çekmeyi başardıktan sonra saatine hiç bakmadan ikinci kattaki kafeteryada öğle yemeğine gitti. Ancak kremalı tavuktan ikinci kez tabağına doldururken saatin kaç olduğunu fark etti. İkiye on vardı.

Böylece gerçek bir karar almaya vakti kalmadı. Bunun yerine Diddy cenazeye gitme düşüncesini kafasından attı. Diddy fabrikadan cenaze evine ulaşamadan önce, Bayan Incordana ve oğlu mezarlığa gitmek için yola çıkmış; belki de çoktan mezarlığa varmış, tabutu toprakla örtüyor olacaklardı. Dehşete kapılan Diddy unutkanlığı yüzünden kendine lanet okuyor. (Şimdi) bir lokma daha yiyemez. Tavuk, kaynatılmış balgama benziyor. Meslektaşları önünde bu sabah sergilediği zeki, kararlı, arkadaş canlısı, enerjik, hafif ukala Dalton Harron piyesi (şimdi) grotesk görünüyor; bir gösteri de olsa, aklında daha önemli şeyler olan bir adamın beceriyle sahnelediği bir oyun da olsa, affedilemez. Şu anda kayıtsız kalmaya hakkı var mı? Hemen aklma Hester geliyor. Diddy, bu gece onu ziyaret etmeme konusunda aldığı kararı uygulayacak. Cenazeyi unutup bir de üstüne onu ziyarete giderse, iradesinin ne kadar zayıf olduğu ortaya çıkacak. Ama kahve gelmeden önce hastaneyi arayıp kızın durumunu öğrenecek.

O akşam, kendine küçük bir ceza veriyor. Akşamı tek başına geçirecek. Jim ya da başka bir iş arkadaşıyla kafasını dağıtmak için yemeğe çıkmayacak. Bir sandiviç alıp odasına çekilecek ve bu kez kafasını kullanacak. İçindeki adamla, tam anlamıyla bağlantıya geçecek. Bunu ihmal ediyordu ve (şimdi) bu hatasının bedelini ödüyor. Artık her şey gerçek değerini yitirmiş gibi. Ciddi şeyler hakkında kaygısız davranıyor, sıradan şeylere ciddiyetle yaklaşıyor. Ahmak Diddy. Düşünmeye çalışmalı. Endişelenip, kaygılanıp kendini cezalandırmamalı. Yalnızca düşünmeli.

Üstelik yalnız kalmak kolay değil. Saat ikide onu arayıp - odasına telefon bağlamışlar- akşam gelemeyeceğini söylemiş olmasına rağmen, Hester'in kendisini bekliyor olduğunu düşünüp endişeleniyor. Ona mazeret de göstermedi. Ama kızın sade geceliği içinde, karanlıkta ve kımıldayamadan, teyzesinin bitmez tükenmez gevezeliklerine tutsak halde yattığını düşünmek ona acı veriyor. Bu akşamüstü telefonda konuşmak zor gelmiş olmasaydı, (şimdi) onu arardı. Yüz yüze gelene dek beklemek en iyisi.

Sonra, bir başka telefon görüşmesi yapabileceği geliyor aklına. Bunu niçin daha önce düşünmedi ki? Cenazeye katılamadı, ama yine de törende neler olduğunu öğrenebilir. Yol İşçileri Birliği adını taşıyan varlığına inanması güç dernekten aradığını söyleyip Çiçek Bahçeleri'ne telefon ederse, şüphe uyandırmadan Incardona'nın cenaze töreni hakkında bilgi alabilir. Hatta eğer isterse, aynı bahaneyle dul kadını ve oğlunu görmek de pek zor olmaz.

Alo. Çiçek Bahçeleri.

Diddy uydurma bir isim verip sendika gazetesinden arayan bir muhabir olduğunu söylüyor. Dikkatle, "Incardona olayının tamamını araştırdım," diyor, "ama biraz daha bilgiye ihtiyacım var." Telefonun diğer ucundaki adam, yardımcı olmaya çalışacağını belirtiyor. "Şimdi, bakalım. Ah evet, öğrenmem gereken," -Diddy masumane bir soru bulmaya çalışıyor- "kendisinin hangi mezarlığa gömülmüş olduğu."

"Yanlış anlamışsınız. Gömülmedi. Cesedi yakıldı."

"Yakıldı mı? Peki ya... peki ya külleri ne oldu?"

"Külleri annesine, bir saniye kontrol edeyim, yani Texas'a gönderildi. Evet, böyle oldu. Kendi isteği böyleymiş. Bunların hepsi vasiyetinde belirtilmiş."

Diddy bu habere o kadar şaşırmıştı ki, soru sormak bir yana, ağzından tek söz çıkmıyordu. Sessizce bekleyerek uyuşuk zihnini duyduğu haberi algılamaya zorluyordu.

"Başka bir şey var mıydı, Bay Douglas?"

"Ah, evet, evet," dedi Diddy. "Yani hayır, sanmıyorum. Hayır... Aslında şeyi merak etmiştim... küllerinin yollanıp yollanmadığını."

"Bu akşamüstü geç saatlerde gönderildi, birinci sınıf uçak postasıyla, özel teslimat, kayıtlara geçirildi ve sigortalandı. Size söylemekte sakınca görmüyorum, Sam Amca'nın postanesi böyle bir nakliye için oldukça yüklü miktarlar talep ediyor. Çiçek Bahçeleri'nin hiçbir kazancı yok, biz sadece kremasyon işlemini gerçekleştiriyoruz. Tabii bu çok pahalı bir uygulama sayılmaz."

Diddy daha fazla konuşamayacağını ve dinleyemeyeceğini fark edip adama teşekkür ediyor. Telefonu kapıyor.

Incardona'nın gömülmek yerine yakılmış olması Diddy'i niçin bu denli rahatsız etti ve telaşlandırdı? Çünkü işçinin yeniden hayaletler dünyasına döndüğünü düşünüyor. Toprağa indirilip çürümeye bırakılan bir ceset gerçektir. Bir zamanlar olduğu şeyi andırmaktadır; bütün, hacimli bir hayvan bedeni. Bu beden, uzun süre bozulmadan kalır. Incardona'nın parçalanmış olduğunu tahmin ettiği bedeni bile, aylar, hatta yıllar sonra kazılıp mezarından çıkartılabilir; cinayet işlendiğini kanıtlayacak bir otopsi yapılabilir. Ama kremasyon! Küller hiçbir şeydir. Kütlesi, ağırlığı yoktur. Mezardan çıkaracak bir şey kalmaz geriye. Bir zamanlar yaşamış adamla ilişkilendirilebilecek bir şey kalmamıştır, inceleyecek hiçbir şey bulunmaz.

Diddy olayların çığrından çıkmasına izin verdi. Gizemli bir şeyler dönüyor. Incardona niçin yakılmak istesin ki? Çiçek Bahçeleri'ndeki adam bir vasiyetten söz etti ama ona yan-

lış bilgi vermiş olabilirler. Incardona ismini taşıyan birinin Katolik olması gerekmez mi, kilisesi yakılmayı yasaklamaz mı? Belki de cenaze evindeki adam -cenaze kaldırıcısının asistanı?- yalan söylüyordu. Ya da gerçekleri bilmiyordu. Belki de New York'daki Boston & Standart, cesedin bu kesin yöntemle yok edilmesini istemişti. Incardona'nın karısı da işin içnde olabilirdi. Belki de cesedin ele verebileceği bir şeyleri saklamak istiyorlardı.

Diyelim ki, telefondaki ses yalan söylemiyordu ve yanlış bilgi alması da söz konusu değildi. Yine de, lise mezunu genç bir işçinin bir vasiyeti olması tuhaftı. Tabii Incardona erken öleceğini hissetmişse o zaman başka. Kremasyon da inanılması güç bir karardı. Incardona gibi bir hödük ölümden sonra bedenine ne olacağıyla ilgili böyle tuhaf bir kararı nasıl verebilmişti?

Şaşkınlık içindeki Diddy, şüphesiz bunları göründüğü gibi kabul edemez, telefonda duyduğu seslere, insanı yanlış yönlendiren gazete haberlerine güvenemezdi. Saf Diddy'nin olayı bizzat araştırması gerekiyordu. Dul kadını, demiryolu yetkililerini, trendeki görevlileri, mümkün olduğunca çok sayıda tren yolcusunu görüp bilgi alması şarttı. Sadece olup bitenleri öğrenmek için bile birçok kişiyle görüşmesi gerekecekti ve Diddy bunları yaptıktan sonra bile suçlu ya da masum olduğuna emin olamayacaktı üstelik. Ama yine de bir başlangıç yapmış olacaktı. Diddy'nin huzursuzluğu (şimdi) azalmaya başladı. Hâkimiyet duygusuna uzaktan bakmak bile rahatlatıcıydı. Onu daha aktif kılan, hareketsizlikten kurtaran içindeki huzursuzluk muydu acaba?

Kesin olan şu ki, Diddy bu son haberleri aldıktan sonra büyük bir hayal kırıklığına uğradı ve sinirlendi. Polise gidip teslim olmayı düşünürken, sonunda Incardona'nın ölümüyle ilgili bir soruşturma başlatılacağına emindi; böyle resmi bir soruşturma için, adamın cesedine, ya da cesetten kalanlara ihtiyaç duyulacaktı. Bu yüzden Incardona'nin cenazesinin geleneksel bir törenle gömüleceğini tahmin etmişti. Öyle olmalıydı. İşçinin bedeni saklanmalıydı. Gelecekte kullanmak için, işe yarar biçimde muhafaza edilmeliydi.

Bir gün, (şimdi) olmasa bile yakında, bir otopsi yapılması gerekecekti. Diddy başından beri böyle olacağını sanmıştı, hatta otopsiyi hayal etmişti. Otopsi odasının pis kokusunu hayalinde canlandırmıştı. Uzun, çelik bir masa. Cam raflarında, içindeki formalinde kalıntılar ve doku parçaları yüzen ağzı kapalı, etiketleri mor mürekkeple doldurulmuş sıra sıra şişeler duran metal dolaplar. Çete savaşlarında ölen kötü şöhretli gangsterlerin kurşunla parçalanmış organları. Geçen yüzyılın önemli uçak kazalarından kalma ceset parçaları. Ölüm sebebini ortaya koyan gırtlak örnekleri ve içlerinden çıkanlar: bir raptiye, bir karides, bir parça biftek, bir çeyrek dolar. Gelişiminin her evresinde, sıra sıra embriyolar. Zehirlenmiş beyinler, uyuşturulmuş sinir sistemleri, ilaçla durdurulmuş kalpler, gazla zehirlenmiş ciğerler, cam kırıklarıyla parçalanmış mide kesitleri.

Diddy bekliyor. Beyaz ceket ve pantolon giymiş, kusmuk kokuları saçan bir zenci, tekerlekli sedyede bir cesedi iterek getiriyor ve üzerindeki örtüyü açıyor. Dört adam beklemede; Adli Tıp Hekimi ve üç polis memuru. Hekim, dar ve saydam, kahverengi lastik eldivenlerini takıyor, parlak metal bir aleti eline alıp, Incardona'nın göğüs kafesini, köprücük kemiğinden kasık kemiğine kadar açıyor, sonra karnı boyunca yatay bir çizgi daha çekiyor. (Şimdi) aleti kenara bıraktı ve ellerini kadavranın içine daldırdı, bakışlarını kibarca başka yöne çevirdi. Diğerleri dikkatle onu izliyor.

Aniden, bir doktorun kontrolünde ya da tıbbı müşahede altında gerçekleşmeyen, tramvatik ya da bir nebze de olsa şüpheli olan her ölüm, adli tıp kurumu tarafından araştırılmalıdır. Kanun böyle değil miydi? Lütfen, incelemeye devam et. Lütfen, bak. Niçin bakmıyorsun? 'Dava açılmasına gerek yok' kararı vermek için acele etme. Diddy'nin bildiği üzere, New York'ta kremasyon taleplerinin adli tıp bürosunun onayından geçmesi gerekiyor. Acaba Incardona'ya zaten otopsi yapılmış olabilir mi? Belki de bu şehirde böyle bir kanun yoktur. Başka şehirlerin çoğunda, ölümleri araştıran görevlilerin doktor olmasının şart koşulmadığı gibi.

Deneyimli bir adli tıp görevlisinin, sezgileriyle çalıştığı söylenir. Bir cinayetin kokusunu alabilir. Aynı zamanda mantık yürütmesi, doğru mantık yürütmesi de gerekir. Bir adli tıp hekimi, aynı zamanda becerikli bir patalojist olmalıdır ve altı tane farklı laboratuvar onun emrinde çalışmalıdır: histoloji, kimya, seroloji, röntgen ve toksikoloji. Çok fazla kanıt vardır ve bir kişi tek başına hepsini inceleyemez. Bir otopside, çok sayıda ölüm sebebi ihtimali ortaya çıkabilir. Diddy'nin korkakça darbesi ve trenin altında kalıp ezilmekten başka, Incardona'nın zayıf bir kalbi, sirozlu karaciğeri, teşhis edilmemiş ülseri, sifilisi olabilir. Bunların hangisi sorumludur adamın ölümünden? Belki de, ölümü cinayet kokusu taşısa da, cinayet değildir. Belki de cinayete benzemiyordur ama öyledir. Bir insana tren çarparsa kimin suçudur bu? Herkes demir canavarın suçlanamayacağı konusunda hemfikirdir. O işini yapmış, tam da tasarlandığı gibi çalışmış, ölümcül tekerlekleri üzerinde son hızla raylarda ilerlemiştir. Fakat bazen insanların da kendileri hakkında böyle düşündüğüne rastlarız; kendilerini temize çıkarmaya çalışma yöntemleri de aynıdır. Baş makinist midir kusurlu olan? Yoksa trendeki görevliler mi? Ayrıca, cinayeti -tabii gerçekten bir cinayetse- tespit edip katili yakalamaktan başka önemli başka sorunlar da var. Dul kadına ve babasız çocuğa verilecek olan sigorta ödemesi ve tazminat, Incardona'nın nasıl öldüğüne göre değişecek. Daha genel bir sorun da, demiryolu şirketinin çalışanlarını korumak için aldığı önlemlerde bir eksiklik bulunup bulunmadığı.

Cinayet pis kokar. İşte, ipucu budur. Adli tıp görevlisi, nasıl bir uygunsuz hassasiyet gösterisine kendini kaptırmış ki, bakışlarını kadavradan kaçırıyor? Mesleğinin korkunçluklarına alışmamış mı daha? Korkusuz bakışları olan birisi varsa, o kişi bu adam olmalıdır.

Ama, bakmak can yakıcı.

Incardona, başı arkaya devrilmiş yatıyor. Bedeni ortadan yarılıyor ve organları dikkatle bedeninden çıkarılıyor. Göğüs kafesinin eti, metal masanın iki yanında kahverengi yığınlar halinde görülebiliyor, belkemiği boynundan leğen kemiğine

kadar açıkta. Adli tıp görevlisi ışıltılar saçan çelik bıçaklarını kullanıyor...

Çarşamba günü akşamüstü geç saatlerde, Diddy fabrikadan çıkar çıkmaz doğruca Hester'i görmeye gitti. Akşam saatlerinde dedektiflik yapmaya koyulmadan önce, kısa bir ziyarette bulunmak istedi. Diddy'nin elleri boş. Hastane lobisindeki çiçekçiden aceleyle satın aldığı küçük buketten başka bir şey almaya vakit ayıramayacak kadar sabırsız; çiçekten başka ne getirebileceğini bilmiyor. Bereket versin ki, Bayan Nayburn odada değil. Diddy odaya girerken, Hester başını kaldırıyor. Koyu renk camlı gözlüklerinin arkasından bir şey görebiliyor mu acaba? Doktorlar onu hangi tatsız, aşağılayıcı testlere maruz bırakıyorlar kim bilir? Bir sabır taşı kesilmiş Hester, ama şüphesiz bu aldatıcı bir görüntü. Tıpkı Diddy gibi o da ya umut içinde titriyor, ya da umutsuzluktan çökmüş olmalı.

Diddy paltosunu yatağın ayak ucundaki sandalyenin üzerine bırakıyor.

"Söylemene gerek yok, sen olduğunu biliyorum," diyor Hester. Gülümsüyor. Diddy (şimdi) mutlu. Onu kucaklamak için hemen yanına geliyor, sonra diğer sandalyeyi yatağın başucuna çekip ona yakın oturuyor. Onun sol elini kendi elinin içine alıyor; sağ eliyle uzanıp yanağını okşuyor. Kız Diddy'nin elini ağzına götürüp parmaklarını öpüyor. Diddy onun saçını ve dudaklarını öpmek için eğiliyor.

Bu mahrem yakınlığın diyaloğu, konuşmaya başladıklarında bile sürüyor. Hester savunma duvarlarını biraz indirmiş ve daha az gizemli görünüyor. Dik oturuyor (şimdi); dizlerini bükmüş ve kendine doğru çekmiş, sırtı yay gibi gerilmiş. Diddy'nin genelde tahammül edemediği türden, sıradan, günlük bir sohbete başladılar, ama bu sohbet (şimdi) Diddy'i rahatlatıyor. Watkins & Company'nin tarihini kısaca anlatıyor, şirketin bugünkü durumundan söz ediyor, hem Jim'in görüşlerini, hem kendi görüşlerini ortaya döküyor, fabrika bi-

nasını tasvir ediyor, konferansın ilk üç gününde olan biteni özetliyor, hem olanlar, hem görünenin altındakilerden dem vuruyor, masa çevresindeki sıkıcı tartışmaları, sessiz politikaları anlatıyor. Şirketin sallantıdaki geleceği ve Diddy'nin işinin yorucu ve sıkıcı detayları niçin Hester'i ilgilendirsin?

Peki ya şirket sözcüsü tarafından çizilen ve bu sabahki toplantıda dağıtılan zanaatçılık standartları memorandumu?

Üçüncü çeyrek açıklaması?

Şirket avukatı Gus Rike'ın maskaralıkları?

Reager'ın dün neşeyle açıkladığı, hükümetle yapılan -ve Diddy'nin aklında kara bir gölge bırakan- ordunun biyolojik silah labarotuvarlarında kullanılacak özel gereçler hakkındaki yeni sözleşme?

Watkins ile Reager arasındaki son anlaşmazlık?

30 adet Skop 21'ın Lima Üniversitesi'ne satışındaki sorunlar?

Fakat Hester yalnızca Diddy'nin keyfi yerine gelsin diye onu böyle dikkatle dinliyor olsa bile, nezaketi Diddy'nin içini ısıttı. Onu memnun etme arzusu hoşuna gitti. Diddy, bu akşam hastaneden ayrıldıktan sonra yapacaklarını başka bir gün yapıyor olmayı diledi, çünkü bunlar, tüm varlığıyla Hester'in yanında bulunmasını engelliyordu. Ona içini açmasına, ondan destek almasına. Diddy yalnızca bu odada olmaya çalışıyor, ama başaramıyordu. Zihninin uzaktaki bir kale burcunda, sıradaki mekâna nasıl gireceğini tasarlıyordu gizliden gizliye.

Saat neredeyse altı.

"Gece randevun olduğu için mi erken geldin bu akşam?"

Diddy'nin planı açığa çıkmıştı. Dikkatinin azaldığını ya da başka şeylere yöneldiğini Hester'den gizlemesine olanak yoktu. "Evet," dedi.

"İş randevusu mu?"

"Hayır. Kişisel bir görüşme. Daha önce hiç karşılaşmadığım biriyle tanışacağım."

Diddy, böyle gizemli ama aydınlatıcı bir cevap vererek Hester'i kendisini daha detaylı sorgulamaya davet etmiş olmuyor mu? İstediği bu mu peki? Evet. Peki o zaman, sebatla ve belirgin biçimde başka sorular sorulmadığında hayal kırıklığına uğruyor mu?

Diddy kendini rahatsız hissetmeye başlıyor. Hastane odasının fazla beyaz duvarları hapsedici; Diddy özgür olduğunu biliyor, burada hareketsizlik ve sessizlik ikamet ediyor. İsterse gidebilir, değil mi? Sokağa çıkmaya uygun giysiler içinde bir bedeni, nereye gittiğini görecek gözleri var. Oysa bu oda statik, özel bir hapishane hücresi, ölümlülüğün mühimmat deposu. Pazartesi yolladığı çiçekler biliyor bunu; zayıf düşmeye başlamışlar bile. Hester çiçeklerinin solmaya başladığını, ölüme giderek yaklaştıklarını biliyor mu? Ölüm ne zaman algılanabilir hale gelir? Çiçekler, kokuları solup gitmeden, yaprakları ve gövdeleri sertleşip kararmadan önce ölümün kucağında ne kadar yolculuk etmelidirler? Sınır çizgisi nerededir?

Saat altı. Hester, Diddy'nin taklit deri koltukta huzursuzca kımıldandığını, ellerinin terlemeye başladığını fark etmiş olmalı. Ama onun ne kadar sinirli ve üzüntülü olduğunun gerçekten farkında mı? Her anlamda yani? Onu göremediği için, bu akşam nasıl davranacağı konusundaki kararsızlığının, giysilerine Diddy'den beklenmeyecek bir karmaşa olarak yansıdığının da farkında değil. Diddy'nin gömleği kravatına uymuyor, ceketiyle gömleği de alakasız ve pantolonuyla ayakkabıları uyumsuz. Farklı renklerdeki çorapları da dahil, giyinirken yapılabilecek her türlü hatayı yapmış. Bugün hiçbir şey yolunda gitmiyor.

Hem yalnız, hem de besbelli ona (şimdi) bağlanmış olan Hester, kalmasını istiyor. Diddy, kontrol edemediği ilgisizliği yüzünden kızı üzmek ve üzerine düşmesini sağlamak istemiyor. Arzuladığı kadınları, soğukkanlı tavırlarla kendi amacı doğrultusunda yönlendirmek ona göre değil. Diddy'nin Hester'e karşı hissettiği ilgi, göstermek istediği bir şey. Ama bu, doğru zaman değil. Ya bu duygu gerçek olmaktan çok potansiyel bir duygu, ya da içini açmayı ertlemesi gerektiğini hissediyor. Hastaneden ayrılsa daha iyi olacak. Şu işi bir an önce bitirmeli.

Diddy cüzdanındaki gazete küpüründen kopyaladığı adres elinde, dar ve karanlık bir sokaktan geçiyor; kaldırım bo-

yunca, biribirinin neredeyse aynısı, iki katlı evler uzanıyor. İnsanın tren penceresinden görünce, içlerine girmeden reddettiği evlere benziyorlar. Evlerden birinin önünde duruyor, kapı numarası 1836. (Şimdi) doğru evin önünde. Kısa boylu, etli butlu bir kadın açıyor kapıyı. Altın renkli sandalet, dizaltına inen optik desenli pantolon ve sarı, saten bir bluz giymiş; elinde sigara var.

"Bayan Incardona?"

"Sen kimsin?"

"Ben demiryolundan geliyorum." Kıyafetiyle uyumsuz şapkayı çıkarıyor başından. "Sizi rahatız ettiğim için üzgünüm ama... rahmetli eşiniz hakkında sormak istediğimiz bazı şeyler var..."

"Ah..." Kadının sarkık yanakları şişiyor, yüzünde bir gülümseme beliriyor ve bakımsız dişlerini gösteriyor. "İçeri gelin." Memnun olmuş gibi görünüyor. Kendisinden önce kaç tane görevli ziyaret etti onu acaba? "Tommy!" diye haykırıyor başka, kaba bir sesle kadın. "Şu lanet televizyonu kapat. Demiryolu şirketinden bir adam geldi." Diddy'ye dönüyor: "Paltonuzu çıkarmak ister misiniz?" Diddy paltosunu ve şapkasını kadına teslim ediyor, o da ikinci kata çıkan halısız merdivenlerin trabzanının üzerine bırakıyor onları. Kadının arkasından mobilyalarla dolu oturma odasına giriyor. Oda, dumanaltı olmuş. Sigara, balık ve yağ kokusu havada üç katman halinde ayırt edilebiliyor. Odanın diğer ucunda, balık kokusunun yoğun olduğu alt katmanda, Diddy, kapanan televizyonun karşısında diz üstü oturan çocuğu görüyor. *Courier-Gazette*'de yazdığı gibi on bir yaşındaysa, özellikle annesi ve babası düşünülünce, yaşına göre oldukça ufak tefek. "Bu bey..."

"Bay Dalton," diyor Diddy.

"Merhaba de Tommy." Çocuk bir an başını kaldırıp bakıyor, sonra gözlerini hemen indirip, Diddy'nin varlığına hiç tepki göstermeden, sanki küçük ekranlı televizyonda yeniden görüntüler belirmesini bekliyormuş gibi gözlerini onun ekranına çeviriyor. "Şimdiye çoktan yatakta olmalıydı ya da ev ödevini yapmalıydı. Duyuyor musun, Tommy?"

"Demiryolu şirketi bize para verecek mi, anne?"

"Oğlum çok üzgün, Bay Dalton. Cenaze töreni daha dündü. Aldırış etmeyin ona."

"Hayır... lütfen," diye cevap veriyor, sinirlenen Diddy. Çocuk babasına, en azından Diddy'nin hatırladığı kadarıyla hiç benzemiyor. Çelimsiz, açık tenli, çilli, V biçiminde uzun yüzlü ve ışıldayan açık kahverengi renkli gözleri var. Oysa Incardona yapılıydı; koyu renk tenliydi, iri çenesi kare biçimliydi ve gözleriyle saçları simsiyahtı. Karısıysa tipik İskoç-İrlandalı ve gözleri açık renk, ama parlak bakır tonundaki saçları boyalı; gerçek rengi anlaşılmıyor. Diddy, rahmetli baba ve kocanın bir fotoğrafına rastlamak umduyla dağınık odayı gözden geçiriyor. Çiçekli duvarkâğıdının üzerine alttaki yırtığı da gizleyen çerçeveli bir resmi asılmış mı? Hayır. Şöminenin üzerinde, Dünya Fuarı andaçlarının arasında bir resmi var mı? Yok. Televizyonun üstünde, küçük plastik Prag bebeğinin yanında bile bir fotoğrafı yok.

"Çeneni kapalı tutarsan odada kalabilirsin," dedi kadın. Diddy'ye gülümsüyor. "Oturun." Nikotin lekeli işaret parmağıyla, Diddy'nin önündeki alçak masayı işaret ediyor. "Çilekli dondurmaya ne dersiniz? Buzdolabında biraz var." Diddy başını iki yana salladı. "Emin misiniz? Peki. Şimdi, sizin için ne yapabilirim?"

Kadının sıcak davranması, Diddy'nin sinirlerini iyice geriyor. Arkasını dönüp kaçmak istiyor buradan. Ama sorması gerekenler var. Ve Diddy, Tedbirli Diddy dikkatli davranmalı.

"Şöyle ki," diye söz başlıyor. "Bildiğiniz üzere, araştırmamızı sürdürüyoruz. Korkarım size sormam gereken birkaç kişisel soru var." Duruyor ve bir an çocuğa bakıyor. Kadının yüzünde anladığını gösteren kaba bir ifade beliriyor.

"Tommy, git yat."

"Ama anne..."

"Dediğimi duydun. Hadi."

Çocuk omuzlarını sarkıtarak odadan çıkıyor, ayaklarını da sürüyor ve geçerken sandalyelerden birini yumrukluyor.

"Ah şu çocuk!" Bayan Incardona kendini sandalyeye bırakıyor. "Bir gün beni öldürecek."

Diddy devam etmekte zorlanıyor. Kadının tavırları, sesi, kullandığı sözcükler hoş olmayan biçimde tanıdık geliyor ona. Onu daha önce görmüş olması mümkün mü?

"Bayan Incardona, kocanızın düzensiz saatlerde çalıştığını ve sık sık şehir dışına çıkmak zorunda kaldığını biliyorum. Onu sık görür müydünüz? Yani, çalışmadığı zamanlarda?" Diddy niçin bunu sordu ki? Incardona'nın gerçekten var olduğuna dair ipuçları toplamak amacıyla mı? Saçma bir umuttu onunkisi. Belki de bu kızıl saçlı kadın Incardona isimli bir demiryolu işçisiyle evli olduğunu yalnızca hayal etmişti ve onu yıllardır görmemişti.

"Aslında, Joe bir ev kuşu sayılmazdı..."

Diddy telaşla araya girdi. "Bir dakika! Kocanızın adı neydi dediniz?" Umut, anında yeniden doğuverdi. Bir hata yapmıştı. Yanlış evdeydi.

"Ne?"

"Kocanızın adı! Ona Joe dediniz. Ama ben... kayıtlarımızda adı Angelo olarak geçiyor."

Bir hata. Diddy'nin leyhinde bir hata mı peki? Hayır.

"Ah, o İtalyan adını asla kullanmazdı ki. Sadece anası Angelo derdi ona. Ofis kimliğinde ve maaş çekinde bu adı gören arkadaşlarının zaten kendisini makaraya sardığını söylerdi. Biz ona Joe derdik. Herhalde Angelo'nun kısaltması, ne bileyim."

Ani umut patlamasından dolayı bitap düşen Diddy, arkasına yaslanarak, "Anlıyorum," dedi. "Konuşmanızı böldüğüm için özür dilerim. Bir şeyler anlatıyordunuz."

"Ne anlatıyordum, Bay Dillon? Son günlerde zavallı kafam o kadar karışık ki."

"Dalton," diye düzeltti Diddy. "Rahmetli eşinizin ev kuşu sayılamayacağından söz ediyordunuz."

"Ah, tabii. Bu kesinlikle doğru. Demiryolu işçilerinin hiçbiri ev kuşu değildir bence. Yoksa demiryolunda çalışmazlardı, değil mi? Bay... şey..."

"Dalton." Diddy kaşlarını çattı. Doğru. Kadının kafası kesinlikle karışıktı. Onun anlattıklarına güvenebilir miydi?

Bayan Incardona ısrar ediyordu. "Haksız mıyım? Siz söyleyin bana."

"Ne demek istediğiniz anlıyorum." Diddy onun zorbalığına boyun eğmeyecekti.

"Çalışmadığı zamanlar her gün eve gelip gelmediğini sordunuz. Herhalde gelmediğini biliyor olmalısınız. Neler karıştırdığını biliyordum elbette. Ona yapmadığımı bırakmadım. Ama elden ne gelir? Erkekler kadınlardan farklıdır. Anlarsınız ya? Bilirsiniz erkeklerin huyunu."

Diddy iç geçirdi. Incardona, adı farklı olsa da gerçekti. "Yardımcı olduğunuz için teşekkür ederim," dedi.

"Niçin yardım etmeyecekmişim? Söyleyin bana, Bay Dillon. Size yardım etmesem elime ne geçer ki? Joe öldü, bu konuda yapılacak bir şey yok. Ah, çok ağladım arkasından. İnanın, mahvoldum. Dün cenazede görmeliydiniz halimi. Ama sonra gözlerimi kurulayıp dedim ki, Myra, artık kendine gel. Joe'yu geri getiremezsin, dedim kendime. Bunu böyle bil, dedim."

Kadın ne zaman "Joe," dese, Diddy irkiliyordu. Pek çok insanın doğum belgesinde yazan adı kullanmadığını biliyordu. Peki, bu seferki değişiklik de böyle önemsiz bir detay mıydı? Peki, ya kadının sesi ve hareketlerinin tuhaf biçimde tanıdık gelmesine ne demeli? Incardona'nın başka bir ön adı olduğunu öğrenmek kadar şok ediciydi.

"Ağladım," diye tekrar etti kadın.

Belli ki kendisine bir iltifat edilmesini bekliyordu. Diddy bıkkınlıkla istediğini verdi. "Siz çok cesur bir kadınsınız," dedi.

"Peder McGuire de öyle dedi. Saf Yürek kilisesinin rahibidir. Myra, dedi bana, Myra, sen çok cesur bir kadınsın."

"Memnun oldum bunu duyduğuma," diye mırıldandı Diddy, düşüncelere dalmış halde. Geçmişte bir yerlerde, tıpkı Myra gibi iri yarı bir kadın tanımıştı. Ama (şimdi) çok küçüktü o anı.

"Eh, ne yapabilirdim ki Bay Dillon? Yani, Dalton. Kendimi mi öldürseydim? Olmaz! Oğluma kim bakacak? Üstelik, aramızda kalsın ama, belki de Joe'nun öylece bizden alınması daha hayırlı oldu. Bunu söylemekten nefret ediyorum ama, ne yaparsınız." Sır verecekmiş gibi Diddy'ye doğru eğildi. Diddy paketten bir sigara çıkardı, dudaklarının arasına sıkıştırdı ve kibriti yaktı; elleri titriyordu. Kadının, çenesine yaklaştırıp sigarasını yaktığı kibritin alevinin titrediğini görmemiş olmasını diliyordu. "Anlıyor musunuz beni? Adam gibi kocalık etmiyordu bana. Yalan söylüyorsam Tanrı'm şuracıkta alsın canımı. Ailesiyle hiç ilgilenmezdi. Tahta elbise askılarından biriyle oğlanı pataklardı. Kalbim parçalanırdı doğrusu. Ama ona engel olamazdım. Araya girsem de durmuyordu."

Bitkin Diddy, kadının söylediklerin tek kelimesini dinlemediğini fark etti. Yayın programı bitince boşalan bir televizyon ekranı gibiydi zihni; hafifçe vınlayan, titreşen, camdan yapılma gri-beyaz bir duvar. Kadının son söylediklerini yeniden kafasından geçirmesi, zihnini zorlaması, bağlantı kurması gerekiyordu. Onun biraz önce söylediklerini yeniden düşün. Kocasını sevmediğini kabul etti. Belki de işçinin cesedinin niçin yakıldığını açıklayan bir ipucu olabilir bu. Kimsenin bir şeyi sakladığı ya da örtmeye çalıştığı yok. Basit bir intikam meselesi. Kocasını sevmeyen bir kadının son hamlesi. Adamın ölmesi kadına yetmemiş olabilir. Ondan tam anlamıyla, sonsuza dek kurtulmak istemiş olması mümkün. Ama onun nasıl hissetmiş olabileceğini anladığını sansa da, Diddy, bu son çıkarımının doğruluk payı taşıyıp taşımadığını nasıl öğrenebileceğini bilmiyor.

Kadın, gözlerini dikmiş Diddy'i izliyordu. Giysilerini inceliyor olamaz, değil mi? Diddy (şimdi) konuşmakta niçin bu kadar zorlanıyor?

"Dondurma istemediğinize emin misiniz? Çok güzeldir." Diddy'i rahatlatmaya mı çalışıyor? Kendini evinde hissetmesini mi istiyor?

"Hayır, teşekkürler." Diddy sigarasından derin bir nefes çekiyor. Bu uyuşukluktan kurtulmalı. "Bayan Incardona,"

-Diddy daha cesur davranmaya karar verdi- "kocanızın cenazesinde niçin kremasyonun tercih edildiğini merak ediyordum. Biraz tuhaf, öyle değil mi?"

"Ah, kutsal Aziz Peter ve Paul!" Kadın ellerini havaya kaldırdı. "Bay Dillon, o konuyu açmayın lütfen! Joe vasiyetinde böyle olmasını istemiş de ondan. Benim tercihim değildi bu. Böyle aptalca bir işe ortak olur muyum hiç? Hayır efendim! Boşu boşuna o kadar para sokağa atılır mı? Yani, ortalığı bu kadar velveleye verip süslü bir cenaze istemenin anlamı nedir ki? Gösteriş yapmaktan başka işe yaramaz. *Ben* öldüğümde, ne yaparlarsa yapsınlar. Çöplerle birlikte sokağa atsalar da umrumda değil. Haksız mıyım?"

Doğru mu söyledikleri? Peki ya Diddy'nin yeni teorisi ne olacak? "Ama kocanız böyle istemiş," dedi, Myra Incardona'yı yeniden konuya döndürmeye çalışarak. "Kremasyonu tercih etmiş."

"Onun aklından ne geçtiğini kim bilir? Joe'dan doğru dürüst bir cevap almak mümkün değildi. Bir şey söyler, iki dakika sonra başka bir şeyi savunurdu. Beni uyuz etmek için yapardı bunu. Sonra da karşıma geçip gülerdi."

Diddy'nin canı sıkılmıştı. "Ama vasiyetinde kremasyondan söz etmiş, değil mi?"

"Tabii! Duyunca ben ne dedim, biliyor musunuz? Tam Joe'ya göre bir şey, dedim. Adam her zaman ahmağın tekiydi, *tıpkı* abisi gibi. İstese çok ucuza Arlington Ulusal Mezarlığı'na gömülebilirdi, hem de tabutuna bayrak sararlardı. İstese böyle güzel bir törenle gömülebilirdi. Savaş gazisi olduğundan."

Bu ağabey de nereden çıkmıştı? Incardona adlı başka bir demiryolu işçisi daha mı vardı? Ölü müydü hayatta mı? Ama Diddy kafasının dağılmasına müsade etmemeliydi. Dikkatli olmazsa, o da söylediği her lafın ve çağrışımlarının cazibesine kapılıp zihninden geçenleri tıpkı Myra Incardona gibi saçacaktı. (Şimdi) ne demişti kadın? Ah, evet. "O zaman sizce niçin kremasyonu tercih etti?" diye sordu Diddy. "Biraz tuhaf bir seçim değil mi?"

"Tuhaf olmaz mı hiç? Tuhaf ne sözcük. Tam anlamıyla salaklık. Joe'nun vasiyetini duyunca kafayı yiyeceğim sandım. Değiştirsinler diye uğraştım ama işe yaramadı. Vasiyete karşı çıkacağımı sandılar, kutsal bir şeymiş gibi. Bence sadece beni üzmek için koydu bu isteği vasiyetine. Garezinden yaptı. Kilise kremasyona karşı olduğundan, bunun hoşuma gitmeyeceğini biliyordu." Sanki (şimdi) bir cevap bekliyormuş gibi Diddy'ye bakıyordu. "Ama belki de siz dinimizin gereklerini bilmezsiniz. Siz Katolik değilsiniz galiba, öyle mi Bay Dalton?"

"Hayır," dedi Diddy. "Protestanım."

"Bence sorun değil," dedi kadın. "Her ırkın iyisi de kötüsü de vardır ve ben yalnızca Katoliklerin iyi olduğunu düşünen, geriye kalan herkesin cehenneme gideceğini sananlardan biri değilim. Bunu bilmenizi istiyorum."

"Böyle düşündüğünüze sevindim," dedi Diddy. Kravatını gevşetti, gömleğinin düğmesini açtı.

"Burası biraz sıcak, değil mi?" dedi kadın. "Bir içkiye ne dersiniz?"

"Lütfen siz buyrun," dedi Diddy. "Ben almayayım."

Kadın sandalyeden kalkıp odadan çıktı. Bir dakika içinde, elinde iki şişe Rheingold, üzerlerinde çıplak deniz kızları olan iki bardak ve bir şişe açacağıyla birlikte döndü. Bunları alçak, cilalı masanın üzerine koydu. Centilmen Diddy bundan sonrasını devraldı; şişelerden birini açtı. "Ne diyordum," diye sözüne devam etti kadın, şişenin yarısını bardağa döken Diddy'i seyrederken, "Katolik olmayanların cehenneme gideceğini söylüyordum, değil mi? Acımasızca bir laf, öyle değil mi? Ama galiba inanıyorum ben böyle olduğuna. Elimde değil. Kilise'nin öğretisi bu. Okulda rahibelerden böyle öğrendim ve hiç unutmadım." Birasından kocaman bir yudum aldı. "Biliyor musunuz, bana öğrettikleri hiçbir şeyi unutmadım. Çok sertlerdi, orası kesin. Ama öğrettikleri her şeyi çok iyi öğretirlerdi. Ukalalık eder, ödevlerinizi yapmaz ya da kopya çekerken yakalanırsanız, o zaman gerçekten dersinizi alırdınız. Ve asla unutmazdınız. Bazen okuldan eve geldi-

ğimde popom hâlâ ağrıyor olurdu." Güldü. "Böyle konuştuğum için kusuruma bakmayın, Bay Dillon..." Kıkırdamaya başladı. "Evet, küçük popom o kadar kızarır ve ısınırdı ki, alev alev yanardı." Yine gülüyor. Sonra yüzü düşüyor. "Ama artık okullar böyle değil. Artık çocukların işi kolay. Değil mi? Oğlum Tommy de rahibelerin yönettiği bir okulda ama onu asla pataklamıyorlar ve eskiden bana verilen ödevin yarısını bile vermiyorlar. Geçen hafta Tommy..."

"Bayan Incardona, bana kocanızın vasiyeti ve kremasyondan söz ediyordunuz."

"Ah, tabii, o konuya geliyordum." Şişede kalan birayı bardağına boşaltıyor. "Joe'yu bulduklarında onu tren deposu yakınlarında bir yere götürmüşler, ama Pazartesi sabahı başka ayarlamalar yapmam gerektiğini söylediler. Oraya gittiysem de cesedi görmeme izin vermediler, ben de zaten görmek istemedim, anlıyorsunuz, değil mi?" Duraksadı. Diddy başıyla onayladı. "Çok hassasım. Kalbim dayanmıyor."

Diddy kadının konuşmaya devam etmesini bekliyor. Hikâyenin sonu bu mu?

"Bir bira istemediğine emin misiniz?"

Diddy başını iki yana salladı.

"Ne yapalım, çöpe atacak halimiz yok ya." Kadın sırıttı.

Diddy, diğer şişeyi de açıp onun bardağına doldurdu. "Cesedi görmenize izin vermediler. Sonra ne oldu?"

"Sonra eve döndüm, Pazar akşamı geç saatlerde ancak varabildim. Burada bir sürü insan vardı, Joe'nun ve benim akrabalarımız, içki içip ağlaşıyordu herkes, ama çoğu yalnızca içki içiyordu ve sonra vasiyeti açtık. Okur okumaz bir acayiplik olduğunu hemen anladım ve koşup yukarı çıktım, Peder McGuire'ı aradım. Saat geceyarısını geçiyordu ve üzerimde bir ağırlık vardı, ağlamaktan ve üzülmekten bitap düşmüştüm. Her neyse, Peder McGuire'a vasiyeti anlatınca, orada yazanlara hiç aldırmayıp Joe'yu kilisenin karşısındaki Donoghhue's gibi doğru dürüst, Katolik bir cenaze evine götürmemi, geriye kalan işlemleri kendisinin halledeceğini söyledi. Ama sonra, Joe'nun abisi Charlie geldi. Aslında onun da

bir İtalyan ismi var ama biz ona Charlie deriz, sabahın üçünde dalıverdi kapıdan içeri. Yeni bir Pontiac almışlar. Waltham Massachusetts'ten, yaşadıkları yerden buraya direksiyon sallamış. Saat dokuz gibi onu arayıp Joe'nun geçirdiği kazayı anlatmıştım, yani bunu yapmam gerekiyordu tabii, ama hemen atlayıp geleceğini tahmin etmemiştim. Ama büyük, yeni bir araba almış meğer. Neyse, bizimki geldi, vasiyeti okudu. Meğer Kilise'ye karşı büyük bir nefret beslermiş; okuldayken solak diye rahibelerin cetvelle kendisini dövdüğünü, sonra rahiplerin hep peşinde olduğunu, ona eziyet ettiklerini, kâbuslarına girdiklerini ve Joe'yla kendisinin çok kötü bir çocukluk geçirdiğini anlattı."

Kadın arkasına yaslandı. Birasını kafasına dikti, birkaç damla ağzının kenarından aktı. Hikâyenin sonu geldi mi? Diddy'nin bunu anlaması giderek zorlaşıyor.

"Sigara?" dedi Diddy pakedi masanın üzerine bırakarak.

"Teşekkürler. Alayım bir tane." Bir sigara daha alıp, Diddy'nin ateşine uzanmak için masanın üzerine eğildi. İyi ki bira içmemişti, bu yorgunlukla daha da sersemleyecekti. "Nerede kalmıştım?"

Demek ki hikâye bitmemiş. "Kocanızın ve abisinin çocukluğunu anlatıyordunuz."

"Hah, aslında ben Charlie'nin söylediklerinin yarısına inanmadım. Gevezenin teki. Susmak bilmez. Ama Joe öyle değildi. Joe farklıydı. Kiliseye bir garezi yoktu ve ne kadar kötü bir çocukluk geçirdiğini anlatıp durmazdı, oysa eminim o da Charlie kadar çok dayak yemiştir. Ama Joe her şeyin iyi tarafını görmeyi severdi." Diddy'ye bakarak gülümsedi; yüzünde kocaman gülümsemesiyle, bir an zarif ve cömert göründü. Sarı bluzunun üzerine taktığı mor taşlı, uzun kolyesinin boncuklarıyla oynuyor, gözlerini Diddy'nin gözlerinden ayırmıyordu.

Diddy odanın giderek küçüldüğünü, Myra Incardona'nın büyüdüğünü hissetti. Aralarında alçak, oval biçimli masanın kapladığı yarım metre mesafe olmasına rağmen, sanki kucağında oturuyormuş gibi onun etini hissediyor. Gevşek, kalın,

keskin kokulu etini. Birkaç dakikadır (şimdi), kadının bedeninin bazı uzuvları hipnotik bir çekicilik kazandı; memeleri, tombul elleri, her gülüşünde ortaya çıkan altın dolguları, bakır renkli saçının koyu kahverengi renkli kökleri.

Huzuru kaçan Diddy. Karışık duyguların saldırısı altında. Sanki gözlerinde, teninde bir sorun varmış gibi hissediyor. Bir tampona ihtiyacı var; kendisiyle, bataklığı andıran, saf saf çene çalan bu kadın arasına bir engel gibi yerleştirebileceği sert, biçimsiz, kişiliksiz bir malzeme gerek ona. En azından konuşurken kadına bakmak zorunda değil. Yalnız Diddy yine konuşmalardan koptu gitti. Özenle, (şimdi) nelerden söz ettiklerini yeniden anlayıp uygun cevaplar vermesi gerekiyor. Myra Incardona kendi söz kalabalığında kaybolabilir ve buna aldırış etmez. Ama Diddy öyle değil. Gerçeklere bağlı kalmak zorunda. İşte bir gerçek; Angelo -Joe- Incardona, kötü bir çocukluk geçirmiş olmayı fazla sorun etmiyordu. "Ama kocanızın kardeşi daha farklı düşünüyordu, değil mi?" diye yüksek sesle sürdürdü düşünmeyi.

"Charlie mi? Ne demezsin! Neler dediğini duymalısınız, Bay Dillon. Ağzından zehir akıyor. İnsanlar ona karşılık vermeden önce iki kere durup düşünürler, işte öyle biri!"

"O zaman, Bayan Incardona, cenazeyle ilgili düzenlemeleri kocanızın kardeşi yaptı desek doğru olur, değil mi? Yani geldikten sonra her şeyi o halletti, öyle mi?"

"Charlie Pazar gecesi çıkagelip cenaze masraflarını ödemeyi teklif edince, kabul etmekten başka ne yapabilirdim? Yani, kremasyon masraflarını. Parasını o ödedi. Ama yine de belirtmeliyim ki, geceyarısı gelip böyle bir teklif yapacağı kırk yıl düşünsem aklıma gelmezdi. Joe'yla araları o kadar iyi değildi. Yani, kardeş olduklarını düşününce, demek istiyorum. Cenazeyle ilgileneceğini söylediğinde, başta inanmayıp fazla içki içti diye fırçaladım onu. Herhalde ben de biraz kafayı bulmuştum. Çok uzun bir geceydi."

"Charlie'nin Massachusetts'de yaşadığını söylemiştiniz. Mesleği nedir?" Diddy birden, trendeki Bayan Nayburn gibi fazla meraklı davrandığını fark etti; ama yapacak bir şey yok-

tu. Acil bir durum söz konusuydu ve kendisine yardımı olabilecek her türlü bilgiyi toplaması gerekiyordu. Diddy soru sormaya devam ettikçe, Myra Incardona'nın büyümesi duruyordu. Demek ki boş lafların da işe yaradığı oluyordu.

"O bir duvar ustasıdır. Biliyor muydunuz, Bay Dillon, duvar ustaları iyi para kazanırlar. Sendika onları öyle iyi kollar ki, soğuk havalarda..."

Diddy bu kez daha çabuk müdahele etti. "Demek ki size kalsa, Bayan Incardona, kocanızı bir tabut içinde, kutsanmış toprağa, Kilise geleneklerine göre gömdürecektiniz. Doğru mu?" Diddy kadının sözünü kesmek zorunda kalmıştı, çünkü başı bayılacakmış gibi dönüyordu. Bir şeyler öğrenmek için konuşmamıştı. Kadının bu soruya -ve (şimdi) başka sorulara da- ne cevap vereceğini biliyordu. Burada, bilmecelerine cevap bulamayacaktı. Bulduğu her işe yarar ipucu, hemen yıkılıp gidiyordu.

"Baksana, ne ima ediyorsun sen?" dedi kadın. Onun yumuşak, güleryüzlü gevezeliğine alışmaya başlamış olan Diddy'i şaşırtan, kaba bir sesle konuşmuştu. "Joe'nun, istese bile münasip bir biçimde gömülemeyeceğini mi söylemeye çalışıyorsun? Ne yapmaya çalıştığını bilyorum. Bana istemediğim şeyer söyletmeye çalışıyorsun. Şu lanet olası gazete haberi yüzünden, senin kahrolası demiryolundan birisi Joe'nun kendini öldürmüş olabileceğini söylemiş. Herifteki cesarete bak, neler demiş! Böyle şeyler söyleyenlere karşı bir kanun var, haberin yok mu? İddiaya girerim ki, istesem o gazeteyi zavallı rahmetli Joe'ma iftira atmaktan mahkemeye verebilirim. Demiryolu şirketini de. Benim sevgili Joe'm iyi bir Katolikti, nasıl öyle korkunç bir şey yapsın kendine?"

Diddy bu tiradı birkaç kez kesmeye kalkmış ama başarısız olmuştu. Kadın (şimdi) susmuş, öfkeli bir tavra bürünmüştü.

"Bayan Incardona, boşuna öfkeleniyorsunuz. Gazetede yazanlar hakkındaki duygularınızı emin olun anlayabiliyorum, ama size soruyu sorarken kötü bir amacım yoktu. Dürüstçe söylüyorum bunu size. Anlamak istediğim tek şey, ko-

canızın nasıl olup da kremasyonu tercih ettiği. Bu yüzden size basit, düz bir soru sordum. Size yalnızca, eğer elinizde olsaydı, onu Katolik geleneklerine uygun bir cenaze töreniyle uğurlamayı tercih eder miydiniz, diye sordum."

Kadın sorudan hâlâ hoşlanmıyordu. "Dinleyin, Bay Dillon!" Kollarını kavuşturdu ve öfkeyle Diddy'ye baktı. "Bana öyle geliyor ki, bir şeyi anlamadınız. Ben rahibeler tarafından eğitildim, Tanrı onları korusun, hayatım boyunca inançlı bir Katoliktim ve bir Katolik olarak öleceğim. Bir gün Tommy karşıma çıkıp Katolik olmayan bir kızla evlenmek istediğini söylemeye kalkarsa, eşek sudan gelen kadar döverim onu. Öyle fena yaparım ki, kendisine neyin çarptığını..."

"Bakın," diyerek yeniden sözünü kesti Diddy. "Yalnızca kocanızın cenazesiyle ilgili daha detaylı bilgi almak istiyorum ben."

"Peki ben size ne anlatıyorum deminden beri," diye somurttu kadın. "Bu kadar acele etmeyin, canım. Yangından mal mı kaçırıyorsunuz?"

"Bayan Incardona, misafirperverliğiniz ve yardımseverliğiniz için size minnettarım. Ama yapmam gereken bir işim var."

"Biliyorum, biliyorum," deyip iç geçirdi kadın. "Demiryolu için çalışıyorsunuz. Yalnız bir dakika, bir bira daha almaya gidiyorum. Bana eşlik etmek istemediğinize emin misiniz? Tamam o zaman." Kadın odadan çıkınca Diddy sandalyeye yaslanıp gözlerini kapattı. Myra Incardona'nın adım sesleri geri geldi. "Dinleyin," dedi, sandalyesine yeniden oturarak. "Bir şeyi iyice anlamanızı istiyorum. Buraya gelip bana bir sürü soru sordunuz, ben de size resmi davranmadım, yapacak daha iyi bir işim olmadığından oturup sorularınıza cevap verdim. Ama bilmenizi isterim ki, ağzımdan çıkan her şey, her sözcük Tanrı'nın da bildiği gerçeklerdir. Tanrı şahidim olsun ki böyle. Anladınız mı?" Diddy uykulu bir halde başıyla onayladı. "Mesela şu lanet olası kremasyon işi, hani sizin yakından ilgilendiğiniz, var ya? Aslında zavallı Joe'dan kalanlarla demiryolu niçin ilgileniyor, onu da anlayabildiysem ne

olayım. Neyse, kremasyonu istedim mi, yoksa karşı mıydım, öğrenmek istiyorsunuz. Veya niçin durdurmaya çalışmadığımı. Ama sizi hiç tanımasam da, bugün Saf Yürek Kilisesi'nde Peder McGuire'e söylediklerimin aynısını anlattım. O adamın bu akşamüstü beni canımdan bezdirdiğini biliyor musunuz? Hem de ne için? Anlatayım. Joe'nun yakılmasına izin verdiğim için. Bana Joe'nun ruhunun sonsuza kadar Araf'ta çürüyeceğini, Kıyamet Günü ayağa kalkamayacağını söyledi, böyle korkunç şeyler anlattı. Kendimi kötü hissedeyim diye uğraştı. Sanki Joe'ya büyük bir kötülük etmişim gibi konuştu."

"Çok üzüldüm," dedi Diddy. Gerçekten de üzülmüştü.

Myra, Diddy'nin ağzından çıkan sözcükleri duymamış gibi anlatmaya devam etti. "Ben de ona dedim ki, Peder McGuire, affınızı rica ederim Peder, ama benimle böyle konuşmaya hakkınız yok, dedim. O cenaze töreninde benim söz hakkım yoktu, dedim. Her şeyi Charlie ayarladı, eğer suçlayacak ve kötü hissettirecek birini arıyorsanız, gidin onunla konuşun, dedim. Aman," dedi gülerek. "amma seyirlik bir manzara olurdu! Charlie onu kıymaya çevirirdi. Ama Charlie çoktan Massachusetts'e döndü. O yüzden Peder'le tek başıma uğraşmak zorunda kaldım. Becerdim de. Peder McGuire genç bir rahip, anlarsınız ya, papaz okulundan mezun olalı çok zaman geçmediyse, böyle kendi kendilerine acayip fikirlere kapılıyorlar. O ciddi bir adam, her şeyi çok ciddiye alıyor, anlarsınız ya? Biraz toy. Ama haddini bildirdim ona. Sonradan anladı beni."

Diddy iç geçirdi. Bu kadınla konuşmak boğulmak gibiydi. Biraz daha sabrederse, izin isteyip kalkar ve belki sinemaya giderdi. Ama Incardona ve ailesi hakkındaki soru işaretlerinin hepsi silinmemişti zihninden. Örneğin, kardeşler arasındaki ilişki. Diddy kadını yokladı: "Kocanızın Kilise karşısındaki tavrını nasıl tasvir ederdiniz?"

"Baksanıza, bir sigara daha alabilir miyim? Benim içtiğim marka saman gibi. Teşekkürler... Ne sormuştunuz?... Ah, Joe hakkındaydı... Onun da kendince şikayetleri vardı, bilirsiniz işte. Charlie gibi. Joe istediği zaman tam bir karın ağrısı ola-

biliyordu. Hep kilise aleyhinde konuşur, Tommy ve benle her Pazar hiç aksatmadan kiliseye gittiğimiz için dalga geçer, biz kilisedeyken kendisi de donuyla evde oturup bira ya da cin içer, bağırır, küfreder, serserilik yapardı."

İşte, Diddy'nin gördüğü Incardona buydu. Parçalar yerli yerine oturmaya başlıyordu.

"O... Bay Incardona... sert biri miydi?"

"Sert denemez. Ama bazen ruh hali değişir, hainleşirdi. Bana yaptıklarından söz etmiyorum. Ben mecbur kalırsam kendi başımın çaresine bakarım. Ama işin içine Tommy girince durum değişiyordu. Size anlattım ya. Joe çocukları fazla sevmezdi. Yine de insan kendi oğlunu biraz olsun sever, değil mi? Ama Tommy ve Joe'nun arası hiçbir zaman iyi olmadı."

"Tommy ondan korkar mıydı?"

"Bizim ufaklık mı? Hayatta korkmazdı ondan. Bir gün bile başını çevirmedi, boyun eğmedi. Kaç kez şahit oldum; Joe bir sebepten Tommy'i iyice pataklamak için kemerini çıkartırdı. Çocuk biraz yaramaz, ama içinde kötülük yoktur. Babası kemerini çıkarınca, Tommy de cesaretle, vur baba, derdi, istediğin kadar vur, canımı yakamazsın."

"Gerçekten böyle mi derdi?" diye sordu Diddy imrenerek.

"Şey, tam olarak bu kelimeleri kullanmazdı. Ama Tommy'nin de inadı inattır. Babasına çekmiş herhalde. Joe'ya pis lakaplar takardı, ben çok gülerdim ama Joe'nun hiç hoşuna gitmezdi." Güldü, bira kutusunu dudaklarına götürdü. "Ah..."

Diddy aileyi, daha da canlı biçimde, bu sefil ve dumanlı yuvalarında, bir arada hayal etti. Bir fotoğraf karesi canlandı zihninde; iri yarı, acımasız baba, hantal bedeniyle seksi anne, gözü kara evlat. Bunların hepsi, kendisinin yüzünden değişmişti. Ama (şimdi) kendi duyguları arasında, öznel suçluluk kuyusunda kayboluyor. Oysa buraya başka bir amaçla geldi. Yapabilirse nesnel suçluluk ve masumiyet katmak istiyor olanlara. Bu arada kremasyon kararının alınmasında kimin parmağı olduğunu öğrenmeyi de umuyor. Bu konuyu unutsa iyi olacak gibi. Angelo Incardona'nın kül olması, görünü-

şe göre ailesi için fazla önemli değil. Oysa Diddy'ye, korkunç, dehşet verici bir karar gibi geliyor. Her şey bir yana, bellek kaybı için bir davet. Diddy, Incardona'nın gerçekliğinin azalmasına, kuşkulu bir hal almasına izin vermemeli. İşçi, yaşıyordu ve sonra öldü; bedeninden geriye kalan kanıtlar minyatürleştirilmiş ve dağılıp gitmiş olsa da, bu böyle.

"Hey!" Myra Incardona, elini Diddy'nin yüzünün önünde sallıyordu. "Başka dünyalara gittin geldin galiba? Ben de çok acelen olduğunu sanmıştım. Hatırladın mı? Soruları, kaybedecek saniyen yokmuş gibi peş peşe soruyordun ya?"

Kadın, Diddy'nin kimliğinden şüphelenmeye mi başladı? "Aslına bakarsanız acelem var," dedi Diddy. "İşim bu. Bu akşam bir yere daha uğramam gerek, sonra da eve dönüp uyumadan önce yazmam gereken raporları tamamlamalıyım."

Görünüşe göre, Myra Incardona da Diddy'nin anlattıklarının büyük bölümünü dinlemiyordu. Herhalde üç sözcükten birini yakalıyor, geriye kalanı zihninde tamamlıyordu. Bu cömert, gösterişli yalanlar arasında duyduğu tek sözcük 'iş'ti. Yüzünde çarpık bir gülümsemeyle, "İşin olduğunu biliyorum," dedi. "Demiryolu adına çalışıyorsun."

Diddy başıyla onayladı.

"Sana bir şey söyleyeyim mi? Demiryolunda çalışan çok adam gördüm, ama senin gibisine *hiç* rastlamadım. Kıyafetlerin fazla şık. Pantolonun, demiryolu işçileri gibi bol değil. Daha önce böyle zarif bir kravat takan bir demiryolu görevlisi de görmemiştim. Sana şöyle iyice bir baktım da, dergi reklamlarından fırlamış gibisin. Yüzüne ne demeli? Çocukken hiç sivilcen yokmuş, belli. Ben bir adamın traş oluşundan bile nasıl biri olduğunu anlarım." Duraksadı. "Gerçekten yakışıklı birisin. Şerefine." Diddy'i bira kutusuyla selamladı. "Yakışıklı. Biliyor muydun bunu?"

Diddy onuzlarını silkti. Birden neler olduğunu anladı; kadının içtiği biralar etkisini göstermeye başlıyordu. Pantolonunu çıkarmaya kalkmadan önce, derhal buradan kaçmalıydı.

"Ah, Myra bilir bu işleri." Kadının dili sürçmeye başlamış, omuzlarının üzerindeki başı dengesiz hareketlerle sallanıyor-

du. "Bir sürü kızdan duymuşsundur bunu herhalde. Kırklarına yaklaşmış yaşlı bir cadıdan duymak sana bir şey ifade etmiyordur. Doğru değil mi?"

Diddy cevap vermemeyi kararlaştırdı. Sandalyeden kalkıp kapıya kadar gitmesini sağlayacak enerjiyi toplamaya yoğunlaştı. Bu evden çıkmalı. Bu arada Myra Incardona'nın başıboş libidosu, kim bilir ne kadar süreliğine -saniyeler? aylar?- daha arkadaş canlısı, daha az sivri bir ayartma denemesine dönüşmüştü. Diddy'den daha enerjikti kadın. Diddy yalnızca ayağa kalkmayı düşünüyor, oysa kadın odadan dışarı fırlayıp gitti bile. Yine içki mi getiriyor?

Herhalde mutfaktan, sesleniyor: "Söylesene, adın ne? Ön adını soruyorum. Soyadını karıştırıp duruyorum zaten."

"Paul."

"Ne dedin? Bekle, anladım şimdi. Güzel isim." Ses (şimdi) daha da uzaktan geliyor, Diddy onun söylediklerini zorlukla anlıyor. "Bir Paul vardı tanıdığım. Adı Paul Follet'ti. İri yarı bir adamdı, çok güçlüydü. Buralarda otururdu. Tanır mısın onu?"

"Hayır."

"Ne kötü." Myra, elinde iki şişe daha bira, kapının eşiğinde belirdi. "Çok iyi biriydi. Tanısan severdin." Oturdu. "Hayır, bir daha düşündüm de, sevmezdin onu belki de." Bu kez Centilmen Diddy birayı açmadı. Myra açacağı kendisi kullanıp birayı doğrudan şişeden içmeye başladı. "Kaç yaşındasın sen, Paul?"

"Otuz üç."

"Otuz üç mü?" Kadın kendi bacağına bir şaplak atarak güldü. "Şaka mı bu! Hadi canım, o kadar yaşlı görünmüyorsun. Saçların hafif kırlaşmaya başlamış, onu görebiliyorum. Ama daha da gür çıkıyor sanki, zaten ben her zaman kır saçın erkekte çok seksi göründüğünü söylerim. Ama yüzünde hiç kırışıklık yok. Sen, dur bakayım, yirmi sekiz yaşında görünüyorsun." Bira şişesini elinden bırakıp Diddy'i baştan aşağı yavaşça süzdü. "Hey," deyip sırıttı, "Ben sana daha uygun bir iş biliyorum. Şu kıyafetlerin, konuşman ve yüzün-

le, demiryolu için çalışmamalısın bence. Onların hepsi ahmaktır. Sen bir sigorta şirketi veya bankada çalışmalısın. En iyisi bu, bir banka. Ya da belki, daha çok para kazanmak istersen, geceleri okula gidip muhasebecilik sınavına hazırlanabilirsin."

Diddy şaşkın. Kadın ondan şüphelenmeye mi başladı, yoksa kendince baştan çıkarmaya devam mı ediyor? İçgüdüleri ona ilk tahminin doğru olduğunu söylese de, karar veremiyor. Niçin kararsız? Niçin aptalca, nazikçe gülümsüyor; sanki hiçbir şey olmuyormuş gibi davranıyor? Bir dakika, bir şeyler oluyor aslında. Diddy, Myra'nın kültablasınm kenarına bıraktığı sigarayı kahve masasının üzerine düşecekken son anda kurtarıyor. "Doğruyu söylemek gerekirse, Bayan Incardona, aslında demiryolu adına çalışmıyorum ben..."

"Öyle mi?" diye haykıran kadın Diddy görmeden ayağa fırlamıştı. Diddy korkuyor ve şaşırıyor. "O zaman ne halt etmeğe evime geldin? Şaka falan mı bu? Pis bir şaka yapıyorsan, bayım, başın büyük belada, haberin olsun!"

"Hey, hey," dedi Diddy. "Sakin olun, Bayan Incardona, cümlemi bitirmeme izin vermediniz. Ben aslında kaza iddialarını inceleyen bir sigorta şirketi adına çalışıyorum, New York'daki Boston & Standart firması. Size bunu açıklamamın sebebi," diye hafifçe gülümsüyor, "bir demiryolu çalışanına benzemediğimi söylemiş olmanız. İşte bu yüzden."

"Aman," dedi kadın. Ağır gövdesini sandalyeye bıraktı. "İyi ki kalbim zayıf falan değil. Bir an gerçekten de çok korkuttun beni. Paul? Bu gerçek adın mı peki? Yalanlar söyleyip evime giren sapığın teki olduğunu sandım. Bir hırsız veya şey olabileceğini düşündüm, neydi adı şu seri katilin? Boston Katili."

Diddy güldü. Incardona'nın evine geldiğinden beri ilk kez keyfi yerine gelmişti. Söylediği tüm yalanlar öyle saçma ve acayip bir hal almıştı ki, sanki gerçeğe dönüşüyorlardı. Keşke bu kadar çok uykusu olmasaydı.

O anda Myra Incardona, yalnızca kıyafetlerine bakarak hemen neci olduğunu anladığından söz ediyordu. "Şu acayip kravattan anladım," dedi.

Diddy içgüdüsel olarak başını eğip kravatına baktı. Bir tuhaflık mı var kravatında? Diddy'ye oldukça sıradan ve sade görünüyor.

Kadın onu izliyordu. "Biraz dondurma istemediğine emin misin? Hâlâ buzlukta duruyor." Diddy başını iki yana salladı. "İstersen sana viski soda hazırlayayım. Cin de var. Süpürge dolabında birkaç şişe kırmızı Dago duruyor. Joe pek severdi, ama ben asla içmem."

"İstemem, teşekkürler. Çok naziksiniz ama ben böyle iyiyim. Birazdan gideceğim zaten."

"Bilmem artık," dedi kadın muzip bir ifadeyle. Arkasına yaslandı ve bacak bacak üstüne attı. "Hoş bir şey görüp istemeyen bir erkek tanımadım ben. Burada bir sürü hoş şey var aslında." Soru sorarmış gibi Diddy'ye baktı. "Ama senin karşısına çıkan ilk şeyle yetinmeyecek, müşkülpesent bir adam olduğunu görebiliyorum. Haksız mıyım?"

Diddy birden bitkin hissetti kendini. Muazzam bir yorgunluk dalgasını altında kalmıştı, dibe batıyordu.

"Haksız mıyım?" diye sordu kadın yeniden.

"Haklısınız," dedi Diddy boğuk sesle. Başı dönüyordu, sersemlemişti. Sanki uyuşturulmuş gibi. Acaba bir hata mı olurdu, Bayan Incardona'dan birkaç dakika uzanıp kendini toplamak için izin istemek?

"Biliyor musunuz," dedi Diddy, "birden kendimi kötü hissetmeye başladım. Ayakkabılarımı çıkarıp birkaç dakika şuradaki kanepeye uzanmamın sizin için sakıncası var mı acaba?"

Kadın ayağa kalktı. "Ne sakıncası olacak, buyur dinlen biraz. Belki yediğin bir şeyler dokunmuştur." Diddy başını salladı, hâlâ kalkacak gücü bulamıyordu. "Bir aspirin ister misin?"

Diddy tekrar olumsuz cevap verdi. "Yalnızca biraz uzanmam gerek. Size zahmet vermek istemiyorum. Lütfen endişelenmeyin, önemli bir şey değil."

Diddy kanepeye varınca kadın yanıbaşına dikildi. "Endişelenmiyorum. Ve zahmet de vermiyorsun bana. Dinle, bir fikrim var. O kanepenin yayları bozuk, hiç rahat değildir. Yukarı çıkıp benim yatağımda dinlenebilirsin biraz." Kanepenin

ucuna ilişip elini Diddy'nin ayak bileğine koydu, sonra ayakkabısının bağcıklarını açmaya başladı. "Hem orası çok daha sessiz. İstediğin kadar dinlenebilirsin. Tommy'i yatırırım ben. Sonra gelip senin nasıl olduğuna bakarım, bir şeye ihtiyacın var mı diye yoklarım."

Oturan Diddy, kadının devasa yüzüne baktı. Sanki bir büyüteçle bakar gibi, burnundaki kocaman siyah noktaları gördü, yanaklarına özensizce sürülmüş allığı inceledi, ağzının kenarındaki kırışıklıklara baktı, boynunun sarktığını fark etti. Yüzünde ürkütücü, donuk bir ifade vardı; sevişmek isteyen birinin yüzü değildi bu.

(Şimdi) kanepeye uzanmak üzere ama belki de istediği bu değil. Başının dönmesi geçti, şimdi yalnızca midesi bulanıyor. Kusacağından korkuyor. Kadının niçin kustuğunu anlamasından çekiniyor. Kadının çirkin olduğu bir gerçek. Ama o aynı zamanda bir insan; büyük ihtimalle, insanların çoğu gibi o da dokunulmamak ve dokunma isteği yüzünden tükenip gidiyor. Diddy kadını bu kadar itici ve baskıcı bulmamış olmayı diliyor.

"Bence yatmama gerek kalmadı," diyor ciddiyetle. Ayakkabısının bağcıklarını bağlamaya başlıyor.

"Sorun nedir?"

"Bir şey yok," dedi Diddy. "Başım döndü ama şimdi geçti. Önemli bir şey olmadığını söylemiştim. Şimdi biraz temiz hava almam lazım." Şu anda, Myra Incardona'nın yüzüne doğrudan bakabilecek, çelik gibi bir iradeye sahip olmadığını fark ediyor; kadının kendini reddedilmiş hissettiğini de biliyor. Ama (şimdi) doğruca ön kapıya gidip oradan ayrılabilecek kadar cesur ve kalpsiz de değil.

"Gidiyor musun?"

"Birkaç dakika sonra. Bir sigara daha içeyim. Masanın başına geçelim mi?"

Diddy birden kendine öfkelendi. Son yarım saattir buraya niçin geldiğini unuttu. Niçin? Çünkü Diddy, bu kadının kocasını öldürdü. Ve Diddy'nin, kendisinin nasıl ve ne kadar suçlu olduğunu öğrenmesi gerekiyor.

Yeniden yüksek arkalı ikiz sandalyelere karşılıklı oturdular. Kadın somurtarak, "Herhalde öğrenmek istediğin bir şeyler daha vardır," dedi. "Ama artık senin sorularına cevap vermek istemiyorum. Belki başka zaman gelsen daha iyi olur."

Soracak başka şey var mıydı gerçekten? Myra Incardona, Diddy'ye cevap vermek istemediğini belirtmemiş miydi? Doğru, Diddy'nin kendisi hakkındaki çelişik görüşüne bir çözüm getirmiş değildi; suçlu mu yoksa masum mu, saldırgan mı yoksa kurban mı olduğunu hâlâ bilmiyordu. Ama en azından verdiği bilgiler sayesinde, seçim yapma imkânının kanıtsızlık yüzünden yok olmasını engellemişti. Diddy'nin suçlu olduğuna karar vermesini de. Dul kadının anlattıkları, adamın şiddet uygulayan biri olduğunu gösteriyordu ve Diddy, Incardona'nın kendisine zarar vermeye niyeti olmadığı fikrinden artık vazgeçebilirdi.

Peki, daha ciddi biçimde beraat etmesi mümkün müydü? Bu akşama kadar, Diddy bunun mümkün olabileceğini sanmıyordu. Fakat belki de kendini mahkûm etmekte acele davranmıştı. Incardona'nın karekteri ve alışkanlıkları hakkında öğrendikleri ışığında, kendini savunmak amacıyla hareket etmiş olması mümkün görünüyordu. Hiç şahit olmasa da kendini aklayabilirdi.

Birden kendine gelen Diddy, gözlerini pantolonunun dizlerine dikmiş olduğunu fark etti; ama hiçbir şey görmüyordu. Konuşmamış, kadının sesini de duymamıştı. Başını kaldırınca kadının gözlerini kendisine dikmiş, yüzüne bakmakta olduğunu gördü, ne anlama geldiğini çözemediği donuk bir bakıştı bu. "Baksana, bana başka sorular soracak mısın, yoksa işin bitti mi? Geç oluyor ve bütün gecemi böyle harcayamam."

Diddy kadının (şimdi) ters konuştuğunun farkında, ama durumu kurtaracak bir şeyler söylemeyi beceremiyor. Planı şu: Bay Paul Dalton'u bu yorgunluk, zorbalık ve yalan kokan, pis, dağınık evden mümkün olduğunca çabuk çıkarmak. Ama burada olduğu sürece, hem hafiyelik yapmak hem de başka birinin kimliğine bürünmek zorunda, çünkü Bay Dal-

ton Harron'u mahkemede savunacak avukat için kanıtlar toplaması gerekiyor.

"Sanırım size sormam gereken tek bir soru kaldı. Bu soruyu sona saklamıştım, çünkü yanlış anlamanızdan korkuyordum. Kocanız içki içer miydi?"

Kadının yüzü değişti, karardı. "Nasıl yani?"

"Bazen bir bardak bira içmekten söz etmiyorum. Sık sarhoş olur muydu?"

"Yoksa Joe'nun iş başında sarhoş olduğunu mu kanıtlamaya çalışıyorsun? Bu yüzden öldüğünü mü ima ediyorsun? Bana baksana sen..."

"Bir dakika, Bayan Incardona." Kadının öfkesini dindirmek zorundaydı. Şayet onu sinirlendirirse, aklına başka sorular gelse bile ona soramaz, buraya yeniden gelemezdi. Diddy elini uzattı. "Bir şey kanıtlamaya çalışmıyorum. Size sadece rutin bazı sorular soruyorum."

"Ben de cevap veriyorum, değil mi? Yardımcı oluyorum elimden geldiğince, sen de böyle dedin. Biliyor musun, seni de, şirketini de mahkemeye verebilirim. Joe'nun ölümü için en az 1 milyon dolar alabilirim. Böyle davalar gördüm gazetelerde. Tommy ve ben alacağımız tazminatla hayat boyu rahat ederiz. Kanun benim tarafımda olacaktır ve sizin o namussuz şirketiniz topu dikecektir. Bay kendini beğenmiş..."

"Bayan Incardona, lütfen!"

Kadın ayağa kalktı, televizyonun yanına gitti ve açtı. Nefretle Diddy'ye göz attı. "Saat kaç?"

"Bayan Incardona, kimsenin kocanızı eleştirdiği yok. Tek bilmek istediğim..."

"Tommy!" Çocuk hemen kapının eşiğinde belirdi. Acaba bütün konuşulanları dinlemiş miydi? "Ne var anne?"

"Gel de televizyon izle. Saat geç oldu, biliyorum. Ama Bay Dillon senin duyamayacağın şeylerden söz etmiyor. Senin baban iyi bir adamdı. Bunu bilmeni istiyorum. Kim duyarsa duysun, gerekirse bütün dünyaya söylerim aynısını."

Çocuk Diddy'ye dil çıkarttı ve gıcırdayan döşemelerin üzerinden zafer edasıyla geçti. Siyah beyaz televizyon ekra-

nında, Süpermen gibi bir şey belirince, Diddy de elinde olmadan televizyona bakmaya başladı. Kadınla anlaşmak mümkün değildi. Diddy onu gücendirmek istememişti. Ama gücendirmişti. Diddy'nin demiryolunda çalıştığına inanan kadın, ona karşı fazla temkinli davranmadığı için herhalde pişman olmuştu. Reddedilmişti, endişeli ve öfkeliydi; derken Diddy'i söylemediği bir şeyi ima etmekle suçlamıştı. Savunmaya çekilmek zorunda kalmamak için, saldırıya geçmişti. Sırf kadın öfkelenmek istiyor diye Diddy'nin de öfkelenmesine gerek yoktu. Dul Incardona da, hödük kocası gibi kaba ve aptaldı. Ama Diddy'nin adalet duygusu, kendisini öyle hissetmese de daha güçlü olan taraf olduğunu söylüyordu ve bu durumda öfkeli ve cinsel dürtüleri kuvvetli olan kadın da olsa, Diddy'nin karşısında zayıftı. Kadın bunun farkında olmasa da, Diddy incitmişti onu. Şayet geleceği konusunda endişelenmesi gerekiyorsa -ki görünen buydu-, kocasının katili de ona yardım etmekle yükümlüydü.

"Bayan Incardona, son bir sorum olacak size. Kocanızın hayat sigortası var mıydı? Birikimi var mıydı? Bilmek istediğim şey, sendikadan alacağınız para haricinde maddi teminatınız olup olmadığı."

"Senin aklından geçeni biliyorum ben, orospu çocuğu," diye haykıran kadın, ellerini havaya savururken masadaki ağzına kadar dolu kül tablasını yere devirdi. "Demiryolundan alacağımız kahrolası paraya ihtiyacımız olmadığını ispatlamaya çalışıyorsun. Aç kulağını da dinle beni. Kuzenim avukattır, üstelik oldukça ünlü bir avukattır. Dün bana hiçbir şeyin önemi olmadığını söyledi. Joe görev başında öldü, sizin iğrenç trenlerinizden biri ezdi onu. Bana para, hem de bol para vereceksiniz. Kasanız boşalacak."

"Artık dursak iyi olur. Sizi yeterince dinledim," dedi, klostrofobi hissinin ağırlığı altında ezilen ve midesi bulanan Diddy. Nasıl olmuştu da çekici gelebilmişti... Gitmek için ayaklandı, izmaritler, kullanılmış kibritler ve küllerden oluşan minik tepeciğin üzerinden geçti. Kadın çoktan yerinden fırlamış, kapının yanma koşmuştu. Diddy küçük çocuğa doğ-

ru dönüp, ona söylemek istediği şeyleri (şimdi) dile getirebilmeyi arzuladı. Mesela: Sen tüneldeki adamın oğlu musun? Ya da: Üzgünüm. Veya: Annene ve sana para vermek istiyorum. Sessiz Diddy, yalnızca bakıyor. Çocuk serinkanlı bir tavırla onun bakışlarını karşıladı, sonra televizyonun düğmelerinden birine uzandı ve sesi sonuna kadar açtı.

Diddy yüzü kıpkırmızı kesilmiş kadının yanına, koridora gitti. Kadın patosunu ve şapkasını eline tutuşturup, kapıyı hırsla açtı. "Böyle davrandığınız için pişman olabilirsiniz, Bayan Incardona."

"Asıl işim bittiğinde *sen* pişman olacaksın!"

Diddy kapının arkasından gürültüyle çarpılmasına hazırlıklıydı, ama kaldırıma ulaştığında içinde hissettiği boşluk onu çok şaşırttı. Karşılaşmayı berbat ettiği için hayal kırıklığına uğramıştı. Kadına biraz para verebilmek için uygun bir yöntem bulmuş olmayı tercih ederdi. Fakat, tamamen bencilce düşüncek olursa, başarılı olmuş sayılabilirdi. Kadından öğrenebileceği her şeyi öğrenmişti; tabii kadın göründüğü kadar saf biriyse ve gerçeği söylüyorsa. Örneğin, Incardona'nın dulunun kremasyona özel bir anlam yüklemediğini biliyordu artık. Dün akşam, Çiçek Bahçeleri'ni arayıp cesedin yakıldığını öğrendiğinde, Diddy bunu adamın vasiyet etmesinin imkânsız olduğunu düşünmüştü. Birisi; demiryolu, polis ya da dul eş, bir şeyleri saklamaya çalışmış olmalıydı. (Şimdi) bu düşüncelerin sadece kuruntudan ibaret olduğunu biliyordu. Incardona gibi bir adamın böyle bir istekte bulunması eksantrik olsa da, bunu gerçekten istemiş olduğu kesindi.

Kafası karışan Diddy, her yerde şeytanlar görmeye karşı tetikte olmalı. Bu, hiçbir şey görmemek kadar kötü. Belki daha da kötü. Eğer dikkatli olmazsa, beyni sadece korkunç teoriler üretmeye başlayacak.

> Anlaşılır, açıklanabilir, sakince akıp giden olaylarla dolu bir dünya olduğunu da hatırlıyor. Tıpkı donuk, körlemesine akıp giden, olayların son hızla küçülüp büyüdüğü, belirli bir mantık çerçevesinden uzakta yok olup yeniden belirdiği tünel dünyası gibi.

Ama hayır, ilk dünyayı hatırla. (Şimdi) düşünmesi gereken dünya odur, net ve anlaşılır olan; düşük voltaj ve sıradan lambalarla aydınlatılmış bu dünyada, insan gazeteleri gelişigüzel okur, alışveriş listeleri yapar, satış rakamlarını inceler. Bu dünyada insanlar, kendilerine hitap edildiğinde, kibarca olmasa da mutlaka cevap verirler; bu dünyada insan apartman daireleriyle evlerin temiz ve düzenli, ya da kirli ve karışık olabileceğini bilir.

Şüphesiz, Diddy'nin işçinin kremasyonu hakkındaki yorumları uğursuz bir nitelik taşımaktaydı. Ama Incardona'nın ölümüne sebep olan Diddy, onun vasiyetinin vaktinden önce yürürlüğe konulmasına sebep olduğunu da biliyordu.

Daha genel anlamda, Incardona'nın dul karısının yanında geçirdiği şiddet yüklü ve sıkıcı bir saat, bütün olup bitenlerin Diddy'nin zihninde yeni bir gerçekliğe kavuşmasına önayak olmuştu. Mantık dahilinde, Diddy'nin işçinin varlığından şüphe etmesi için hiçbir sebep kalmamıştı; adamın ölümünde kendisinin başrolde olduğu tartışılmazdı. Ölen işçinin Incardona olduğuna da şüphe yoktu artık; adamın ölümünden sonra karısı ve oğlundan edindiği izlenimler, onun varlığının ekşi ve sinir bozucu kanıtlarıydı. Demek ki nihayetinde Diddy'nin ziyareti başarılı geçmişti. Tabii daha sonra, şimdiye dek öğrendiği her şeyi altüst edebilecek beklenmedik bir şeyle karılaşmadığı sürece. Diddy'nin istediği neydi aslında? Bir sürpriz mi? Kafa karışıklığı mı?

Peki bu gece amacına ulaştıysa, Diddy niçin oteline dönmek istemiyor? Saat on bir oldu bile. Gidecek daha iyi bir yer yok aklında. Böyle ufak bir şehirde, çarşamba gecesi bu saatlerde, insanlar sinemalardan çıkmak üzeredir, restoranlar kapanmıştır, barlar da kısa süre sonra kapanacaktır. Parkta biraz dolaşabilir, ama park da şehrin diğer yakasında, üniversite kampüsüne ve Bilim ve Endüstri Müzesi'ne yakın. Üstelik park da belki geceleri kapatılıyordur.

Diddy yürüyerek Rushland'e dönebilir. (Şimdi) bulunduğu yerden şehir merkesine doğru birkaç kilometre yürürse otele ulaşabilir. Böylece biraz daha dışarıda vakit geçirme

arzusunu tatmin etmiş olur. Buraya taksiyle gelmiş olmasına rağmen, kimseye yol sormadan otele dönebileceğini düşünüyor; mükemmel yön bulma yeteneğine güveniyor. (Şimdi) on blok kadar ilerledi. Sokakta hemen hiç kimse yok; birkaç genç, birkaç yaşlı adam. Evler bitiyor ve alışveriş merkezi olan Maplewood Bulvarı'na giriyor. Bulvardaki dükkânlar, çevredeki mahallelerde yaşayanların düşük gelir seviyesine işaret ediyor; giysi dükkânları, manavlar, rehinciler, şekerciler, içki satan dükkânlar, vitrin camlarına 'veresiye yoktur' ya da 'nakit ödeme kabul edilir' yazan nalburlar. Dükkânların çoğunu, ağır, metal kepenkler koruyor. Hemen hepsi kapanmış, açık olanlar da bomboş. Yalnız bloğun sonundaki küçük bir yer göze çarpıyor; kapısının üstüne, kırmızı ve yeşil neon harflerle alt alta iki sözcük yazılmış: SMALL'IN YERİ. S ve Y harflerinin üzerine, neon şeritlerle bir kokteyl bardağı çizilmiş. İnsanlar buraya girip çıkıyor. Diddy camdan içeri bakınca, haftanın bu gününde bu saat için fazlasıyla kalabalık bir bar manzarası görüyor.

Diddy (şimdi) barda oturuyor. Buzlu viski istiyor. Yanındaki tabureye, otuz beş yaşlarında, zayıf bir sarışın tünemiş. Toprak kırmızısı dar bir elbise ve aynı renkte ayakkabılar giymiş, avucunu çenesine dayamış. Cilalı tırnaklarının ucundaki dudaklarıyla Diddy'ye gülümsüyor, Diddy de mekanik olarak cevap veriyor. Birkaç dakika sonra, gözlerini karanlığa dikmiş oturan Diddy, onun gülümsemesini hatırlıyor. Kızın hâlâ orada olup olmadığına bakmak için başını kaldırıyor, ona yeniden, daha inandırıcı biçimde gülümsemek istiyor. Kız yüzünü avuçiçine biraz daha gömerek, bu sefer alnını eline yaslıyor.

"Bir sorun mu var?"

Kız, Diddy'nin birden kendisiyle konuşmasına şaşırmadı. "Hayır, yorgunum biraz. Belki müzik yüzündendir. Bir süre sonra sinirime dokunmaya başlıyor."

"Geleli çok oldu mu?"

Kız (şimdi) Diddy'ye başka türlü bakıyor sanki. "Nasıl bir soru bu?"

"Bilmiyorum. Boşver. Sana bir içki ısmarlayayım."

Kadın bir votka martini istedi. Diddy yeniden bir kadeh viski istedi. Konuşmuyorlar. Diddy susuyor, çünkü söyleyecek yalnızca bir şey geliyor aklına. Kadının nasıl bir tepki vereceğinden o kadar emin ki, önce dikkatle düşünüp, onunla birlikte bardan ayrılmak isteyip istemediğine emin olmaya çalışıyor. Diddy'nin sessiz kalmasının bir sebebi de, Beatles'ın çok sevdiği şarkılarından birinin çalıyor olması.

"Şimdi ne olacak?" diye soruyor kadın, Diddy bakışlarını yeniden kendisine çevirince.

"Sen müşteri değilsin, haksız mıyım? Burada çalışıyorsun, değil mi?"

"Bu soruya evet dememi mi bekliyorsun?"

"Polise benziyor muyum?"

"Belki. Bir polisin nasıl göründüğünü ben nereden bileyim?"

"Doğru söyle bana." Kıza sigara uzattı.

"Polis olabilirsin. Ama, bilmiyorum, bir polis için fazla tuhaf giysilerin var." Diddy'nin yanlış giysi seçimini dikkatle inceledi. "Kalabalıkta göze çarpıyorsun. Belki de bir kadının yanlış anlaşılmış kocasısındır."

"O da değilim... Aslında, eskiden öyleydim. Üç yıl önce boşandım."

"Üzgünüm demem mi gerekiyor?"

"Hayır," dedi Diddy, elini kızın bacağına koyarak. "Dinle, şimdi vaktin var mı?"

"Hemen şimdi mi?"

"Evet, şu anda."

"Herhalde birlikte gidebileceğimiz bir yer olup olmadığını da soracaksın, değil mi?"

"Var mı?"

"Bilmem." Kız çantasından kırmızı satenden, elbisesinden bir ton açık renkte bir pudra kutusu çıkardı ve burnunu pudralamaya başladı.

"Dinle," dedi Diddy. "Canının istemediği hiçbir şeyi yapmanı talep etmem senden. Anladın mı? Sarhoş değilim. İstersen hayır diyebilirsin, sinirlenmem, kızmam."

Kadın çantasını kapadı, taburede iki yana sallandı hafifçe. Ellerini kalçasına koydu. "Tamam. Madem birbirimizi anlıyoruz, komediyi bitireyim. Bu taburede bu kadar uzun süredir oturuyor olmamın bir sebebi var. İçkiler ucuz, ama ben değilim."

"Tahmin etmiştim. Merak etme."

"Peki, sevgilim. Anlaştık."

"Bir martini daha istemediğine emin misin?"

"Hayır, teşekkürler."

Diddy içkilerin parasını ödedi, bar taburesinden aşağı kayıp ayaklarının altında sert, ahşap döşemeyi hissedince bir an yalpaladı. Ama sarhoş olması mümkün değildi.

Adın nedir? "Doris." Benimki Dalton. "Hmm."

"Palton?" dedi Diddy.

"Orada. Şu süet olan." Diddy uzanıp paltoyu aldı, kızın giymesine yardım etti. Kız, "Görüşürüz Angelo," diye seslendi barmene. Diddy'nin başı birden döndü. İşte bir Angelo daha çıkmıştı karşısına, üstelik bu kendi adını kullanıyordu. Hayır, dönüp ona bakmamak, daha önce fark etmediği bir detayı görmemek en iyisiydi.

Sokağa çıkınca, Diddy biraz açıldı. Kadın hemen koluna girdi, dört blok ilerideki bir ara sokağa, üç katlı bir tuğla binanın önüne geldiler. Kapısında 'mobilyalı odalar' yazısı asılıydı. "Böyle bir yer mi bekliyordun?"

Diddy omuz silkti. "Haydi tatlım. Bana hödük bir taşralı gibi davranmayı bıraksana."

"Dalga geçilmesinden hoşlanmıyorsun demek." Merdivenlerden yukarı çıkıyorlardı (şimdi).

"Ne diyorsun?" dedi Diddy. "Bayılırım. Çok hoşuma gider, çılgınca severim." Elini Doris'in kalçasına koyup kapının önüne gelen kadar çekmiyor.

"Tabii, tabii. Senin *ne için* çıldırdığın belli, sevgilim."

"Pek çok şey çıldırtır beni," dedi Diddy, sırıtarak. Kızın poposunu samimi bir tavırla avuçladı.

Bekliyorlar. Kız, üçüncü kattaki bir odanın kapısını açıyor.

Odanın içindeler. İki pencerenin storları indirilmiş, birkaç parça mobilya, rengi belirsiz duvarlar. Boyanalı uzun yıllar olmuş. "İşte geldik. Nasıl buldun? Tam bir çöplük, değil mi?"

"Anlamıyorum tatlım," dedi Diddy. "Niçin sürekli ne düşündüğümü soruyorsun bana? Benim *ne* düşündüğümden sana ne? İşte buradayım, yetmez mi?"

Kadın paltosunu çıkarıyor. "Senin ne düşündüğünle ilgilendiğimi nereden çıkardın? Kafayı üşüttün galiba."

"Ama ilgileniyorsun tatlım, ilgileniyorsun. Saklamaya çalışma boşuna."

Diddy bu konuda ısrarcı olmaması gerektiğinin farkında. Doris'le yakınlık kurmaması gerek. İşini görmeli. Ama karşı koyamıyor.

"Benimle ilgilendiğini söylemeye çalışmıyorum," diyor Diddy. "Beni tanımıyorsun bile. Belki de birlikte olduğun adamı dikkatli incelemediğin ve seni görmediğini düşündüğün zaman her şey daha kolay oluyordur. Ama seni görüyorum, elimde değil. Barda ne kadar sıkıntılı göründüğünü fark ettim. Buraya gelirken endişeli bir halin vardı ve merdivenlerden çıkarken telaşın iyice arttı. Bu yüzden bana birkaç anlamsız soru sordun. Değil mi?"

Kadın Diddy'ye baktı. Şüpheyle. Yüzünde bir yumuşaklık, gözlerinde ışık. Gerçek bir bağlantı kurmuşlardı. Diddy ona dokunmadan gülümsedi.

Bir hata mı yapmıştı? Yanlış mı okumuştu onun hareketlerini? Çünkü bu bakıştan hemen sonra, kızın yüzü yine kararmıştı. Diddy'ye gülümsediğinde, (şimdi) yüzünde beliren gülümseme, Diddy'ye özel olmayan, profesyonel bir gülümsemeydi.

"Nerelisin?" dedi kadın. Diddy olanları gördü. Doğumuna, büyüyüşüne, bir dakika içinde ölüşüne tanık oldu. (Şimdi) yeniden ölü dünyadaydı.

Diddy hemen cevap vermeyince, kadın ekledi: "Buralı olmadığını biliyorum. New York'lu musun?"

"Evet."

"Tahmin etmiştim." Yatağı düzeltiyordu. "Sessiz birisin. Oradan anladım. New York'ta insanlar çok sessizler."

Diddy hafifçe güldü. Zavallı Doris, zavallı insanlar. "New York'a gittin mi hiç?"

"Birkaç kez gitmiştim. Eski erkek arkadaşımla birlikte. Ama orada yaşamadım hiç."

"İster miydin?"

"İster miyim? Elbette! Tanrım, bu çöplükten kurtulmayı kim istemez? Bu odaya kimlerin girip çıktığına inanamazsın! Sivilceli üniversiteliler gelip onları erkek yapmam için yalvarır, sarhoşluktan ayakta duramayan demiryolu işçileri yatağa uzanır uzanmaz niye geldiklerini unutup sızarlar."

"O zaman git sen de. Niçin taşınmıyorsun?"

"Belki büyük şehirdeki fahişelerle nasıl başa çıkacağımı bilmiyorumdur."

Komodine yaslanan Diddy, soyunmaya başlayan Doris'i seyretmeye başladı, sonra uzanıp onu çekti, kollarına aldı. "Sen başının çaresine bakabilirsin, Doris."

Kadın onun kollarından kurtuldu. "Şey yapabilir miyiz..."

"Para konusu mu?"

"Evet. Bu işler nasıldır bilirsin. Sana güvenebileceğimi biliyorum, sevgilim. Ama binbir türlü insan var..."

Diddy kızın ağzını eliyle kapattı. "Açıklama. Otuz dolar yeter mi?"

"Üstündeki bütün para bu mu?"

"Sana kırk dolar verebilirim."

"Anlaştık."

Parayı cüzdanından çıkarıp kıza veriyor.

Geniş yatağa geçtiler ve Diddy huzur içinde kızla sevişmeye başladı. Kızın sevişmenin başında söylediği ilk ve son şey, "Gerçekten de hazırsın, değil mi?" idi. Ondan sonra, pek bir şey yapmadan, Diddy'nin kolları arasında sessizce yattı. Diddy, kıza hoşuna giden, zevk veren bir şey olup olmadığını sormak istedi. Ama fahişelerle fazla deneyimi olmamıştı, Avrupa'ya tatile gittiğinde birkaç kadınla birlikte olmuştu ve kızı memnun etme ısrarının yanlış anlaşılmasından çekiniyor, kıza ve kendisine sıkıntı vermek istemiyordu. O zaman Diddy kendini tatmin edecekti. Doris de halin-

den şikayetçi ya da memnuniyetsiz görünmüyordu aslında. Yalnızca çok uzak görünüyordu. Diddy onu mümkün olduğunca yakınına çekmeli, istediği boyuta indirgemeliydi. Dalıp gitmemeli, düşüncelerini bu ana yoğunlaştırmalıydı. Doris buradaydı. Diddy, Hester'in dolgun vücudunu ve istekle zevk alışını düşünmediği sürece, Doris'le yetinebilirdi. Hatta bir tür mutluluktu bu.

Seviştikten sonra, Diddy'nin uyuklamaya niyeti yoktu. Sırt üstü yatıyordu. Kadın onun sol yanındaydı, başını Diddy'nin göğsüne yaslamış, kıvırdığı bacağını Diddy'nin bacaklarının üzerine koymuştu. Hareketsizlik ve düzenli soluklar uyumak anlamına geliyorsa, Doris uyuyordu. Kımıldarsa onu uyandıracaktı. Oda karanlık; yanıp sönen sülfür sarısı ışıklar yok ve yatak da otel odasındaki yatağı kadar rahat. Diddy de uyuklayabilir. Acelesi yok. Onu bekleyen sentetik bir ev, gerçekten rahat edemediği yapay bir oda. Başka bir yerde olması gerekmediğine göre, burada da kalabilir. Biraz daha kalabilir.

Diddy hafif terli, uyuyan kadını biraz daha çekiyor kendine doğru. Kadın mırıldanıyor. Ne dediğini anlamaya çalışıyor. "Kapıda," diyor Doris, "Bekleme."

"Doris?"

Tuhaf bir ses, bir inilti çıkarıyor kadın.

Diddy başka bir şeyler daha söylesin diye bekliyor. Odaya (şimdi) kopkoyu bir sessizlik hâkim. Göğsünde soğuk bir ıslaklık olduğunu hissediyor ve kızın salyasının hafifçe aralık dudaklarının arasından aktığını tahmin ediyor. Bazı insanlar uykuda yapar bunu. Joan ve kendisi de seviştikten sonra genelde aynı pozisyonda uyuyakalırlardı. Göğsündeki ıslak noktayı o günlerden hatırlıyor.

"Doris?"

Diddy gözlerini kapıyor. Kısa süre sonra, tahmin ettiğinden daha da derin bir uykuya daldı ve karanlık, klostrofobik bir rüya gördü. Neler olduğunu tam olarak takip edemediği, karışık bir rüyaydı. Hikâyesi yoktu. En azından, rüyayı görenin uyanınca uzayda hareket ve diyalog içeren düzenli bir

olay örgüsü değil, daha çok bir özet hatırladığı rüyalardan biriydi. Prodüksiyonsuz bir rüya.

Rüyada Diddy, loş ışık altında ve belirsiz bir mekânda, karar veriyordu. Rüya duygular, istekler, kararlar, iradenin meyveleriyle başladı. Diddy'nin duygularına gerekli canlılığı vermek için, arkaplan aceleyle kendiliğinden oluşuveriyordu.

Önce karar. Diddy, Myra Incardona'yla evlenip Tommy'nin üvey babası olmaya karar vermişti. Kadına nerede evlenme teklif etmişti? Myra'nın küçük evinin koridorunda, anlaşılan. Ama bu pek açık değildi. Belki de sonradan düşünmüştü bunu.

Sonra, bir Katolik kilisesinde yapılan düğün başladı. Resmi görevli, pazar günü trende gördüğü rahibi andırıyordu. İri göğüslü kadının yanında mihrapta duran Diddy, bunun hakikaten gerekli olup olmadığını merak ediyor. Ama kararını gözden geçirmeye fırsat bulamadan, kendini yeni ailesiyle birlikte yeni evinde buluyor.

Haykırışlar ve sızlanmalar arasında geçen bir ömür; Myra ve çocuk susmak biliyorlar.

Kırık tabak çanaklar ve kızartılmış balık kokusuyla geçen bir ömür.

İçindeki sigara izmaritleriyle birlikte dökülen seramik kültablalarıyla,

halısız merdivenin dibinde biriken çamaşırlarla,

asla kapanmayan bir televizyonla,

oturma odasındaki halının içine gömülmüş binlerce bakır rengi saç teliyle,

oturma odasındaki her koltuğun altına sıkıştırışmış, yıpranmış çizgi romanlar arasında,

arka sundurmada boş bira kutularıyla,

kapaksız şeker kutusunun içindeki hamamböcekleriyle,

buzdolabındaki ekşi sütle,

mısır gevreği kutusunun içindeki karıncalarla,

kapakları kaybolmuş, ortasından sıkılmış diş macunu tüpleriyle,

dolabın içine yığılmış korseler, sütyenler ve lekeli donlarla,

ender olarak değiştirilen yatak çarşaflarının kıvrımları arasına kaçan firketelerle geçen bir ömür.

Doris?

Yatakta çıplak halde hantal Myra'yla sevişen Diddy, bir düşmanın kendisini izlediği hissine kapılıyor. Buna rağmen, duramıyor. Cesur Diddy, sandığından daha dayanıklı. Kadın zevk içinde haykırıyor, tırnaklarını Diddy'nin zayıf omuzlarına geçiriyor. (Şimdi) Diddy sırtüstü yatıyor. Kadın da onun sağ tarafında, yan yatmış başı, sağ kolu, sağ bacağı Diddy'nin üzerinde. Ne kadar da ağır. Diddy onu kenara itiyor, sonra ter içinde, sol yanına dönüyor. Kim izliyor onları?

Incardona'nın yerini alıp bir baba ve koca rolü üstlenmeye, suçunun cezasını başkasının kimliğine bürünerek ödemeye cesaret edebilir mi? Tommy itiraz etmiyor. Diddy, huysuz çocuğun akşam yemeklerinde istediği kadar dondurma yemesine izin veriyor ve ona izci kulübü hakkında sorular sorarak babacan bir tavırla ilgi göstermeye çalışıyor. Peki ya öldürülen işçi? Ağır bedenini mantıksız kremasyon töreninde kaybeden Incardona, bir hayalet bile olamayacak derecede yitirdi somutluğunu. Ama silik, solgun bir anı, aciz bir hayalet sayılamayacak kadar yakın zamanda öldü. Küçük bir kül yığınına dönüşene dek yakılmış olsa da Incardona hâlâ önemli. Hâlâ güçlü. Ve acınacak halde. Denizde kaybolup gitiği sanılan, ama yıllar sonra evine dönen bir denizci gibi. Kasaba halkı onu tanımaz, çünkü sakal bırakmış, saçları ağarmıştır, eski, yıkık dökük evinin önünde, karlarla kaplı sokakta durur. Sonra sessizce eve yaklaşır, buz kesmiş pencereden içeri bakınca, genç ve güzel görünen sevgili karısının yeni kocası ve bebeğine mutlulukla sarıldığını görür. Kalbi kırılmış, öfkeli bir Enoch Arden* gibi evini izleyen bir hayalet olsa da, Incardona, bu yeni hayatın Diddy'ye hiçbir şey kazandırmadığını görüp rahatlayabilir. Hiçbir şey. Diddy yalnızca verdiği zararı telafi etmeye çalışıyor.

Fakat rüyalar tek bir düşünceyle yetinmezler hiçbir zaman. Bu yüzden rüyalar, bilinçli fanteziler ve gerçek anılarla karışır. İşte rüyalar bu yüzden yoruma açık ve öğretici ka-

*) Agatha Christie'nin *Şeytan Dönemeci* adlı romanının öldüğü sanılan, ama yıllar sonra, şehrine geri dönen kahramanı. (ç.n.)

bul edilir. Diddy'nin rüyası, (şimdi) o akşam Bayan Incardona'yla konuşurken aklına gelen ve anlayıp çözmeyi başaramadığı bir konuyu irdeliyor. Çünkü rüyadaki kadın, yalnızca Diddy'nin mirası ve kanuni yükü olan Bayan Incardona değil. O, aynı zamanda Mary; Paul ve Diddy'nin dadısı. Öküz gibi kuvvetli, çılgın, biraz dindar Mary; kardeşleri yedirir, giydirir, yıkar, pataklar ve doğduklarından beri her gece yataklarına yatırıp birlikte uyudukları odanın ışığını söndürürdü. Myra Incardona şimdi Mary'nin kısa ve düz saçlarına sahip; saçları parlak, bakır rengi değil, doğal ve açık bir kahverengi. Ve şimdi dulun konuşması da, dadının ağzından çıkan bitmek bilmez saçma sözcükler gibi anlaşılmaz bir hal alıyor. Perşembe geceleri yedikleri patates püresi ya da pazartesi, çarşbamba ve cuma günleri Mary'nin kaşıkla ağızlarına tıktığı yulaf ezmesi gibi fiziksel ve anlamsız sözcükler. Mary'nin kalın beli ya da kollarının altında yaşayan tuhaf koku gibi değişmez sözcüklerdi bunlar.

Onun konuşması! Şaşırtıcı biçimde, tekrarlardan ibaretti. Mary her akşam çocuklara gazetedeki kaza, tecavüz, tercihen birden fazla kişinin öldüğü cinayet haberlerini yüksek sesle okurdu. Elektrik süpürgesiyle temizlik yaparken, toz alırken, yemek pişirirken, konserve yaparken ya da düğme dikerken, dağarcığındaki bir düzine hikâyeyi tekrarlar dururdu; hepsi yaşayan, rahibe, hemşire ya da ev kadını olan sekiz kız kardeşi ya da mutfak merdivenlerinden yuvarlanıp ölen, bekar ve alkolik taksi şoförü erkek kardeşiyle ilgili hikâyelerdi bunlar. Aynı hatıralar dağarcığında, rahmetli anne ve babası da bulunuyordu; Pennsylvania'daki büyük bir malikânede aşçılık ve şoförlük yapmışlardı. Sayısız kez anlatarak kutsadığı bir tane de muhteşem hikâyesi vardı; sekiz yaşındayken Mary'i Büyük Ev'e gelip kızlarıyla bir akşamüstü geçirmeye davet eden hanımefendi ve beyefendinin nezaketi hakkındaydı bu hikâye. Unutulmaz bir akşamüstü geçirmişti. "Giysileri o kadar güzeldi ki. Bana akşam yemeği de yedirdiler. O akşam eve döndüğümde kız kardeşlerimin yüzünü göreceksiniz. Niçin kendilerinin değil de benim seçildiğimi anlamı-

yorlardı. Galiba en güzel olan bendim de ondan. Ah, kıskançlıktan çatlayacaklardı neredeyse!"

Onun konuşması! Sütçü, kasap ve manavla, kendisini kandırmaya hakları olmadığı gerekçesiyle gizemli savaşlara girerdi. Bu savaşları her seferinde kazandığını iddia ederdi. "Haddini bildirdim ona!" Diddy ve Paul, onun inancı hakkında her şeyi duymuşlardı. Kilise, ya da en azından kilisenin düşüncesi, dadının tesellisiydi. Peder bilmemne, son üç haftadır Pazar ayinini kaçırmasının önemli olmadığını söylemişti, ne de olsa iki tane çocuğu tek başına büyütüyordu. Uyanınca, o gün kahvaltı, öğle ve akşam yemeklerinde neler yiyecekleri hakkında upuzun nutuklar dinlemek zorunda kalıyorlardı. Bütün yemeklerini Mary'yle birlikte yiyen Diddy ve Paul, yemek çizelgesini zaten baştan sona biliyorlardı. Günlerden ne olduğunu bilseler yetiyordu; çünkü Mary yalnızca yirmi bir çeşit yemek yapmayı bildiğini itiraf etmeden çok önce, haftanın her gününün belirli yemeklere ayrılmış olduğunu anlamışlardı. Arada bir Mary, izinli olduğu çarşamba akşamları buluştuğu erkeklerle ilgili anlaşılmaz bir hikâye de anlatırdı çocuklara. Diddy'nin hatırladığına göre, bu isimsiz sevgililerden birisi denizciydi. Fakat Mary'nin ilişkileri, Diddy ile Paul'un taliplerden birini köşe başında Mary'i beklerken görebileceği kadar sürmedi. Her yeni erkek arkadaşıyla birlikte Mary umutlanıyor, sonra hızla umudunu yitiriyordu. Hayal kırıklığı içinde, birinin eve bırakırken kendisine saygısız davrandığını, bir diğerinin sinema locasında kendisine pis şeyler yapmaya çalıştığını anlatırdı. Bu pis şeyler, bir Pazar sabahı Moors Park'ta gördükleri, ağacın arkasına gizlenip işaretler yapan yaşlı adamın yaptıklarına benziyordu anlaşılan; demek o yüzden Mary onları aceleyle yaşlı adamdan uzaklaştırmıştı. "Benim çocuklarım büyüyünce böyle şeyler yapmayacak." Uzun yıllar boyunca, Paul ve Diddy bu anlatılanların tek kelimesini bile anlamadılar. Aslında bunun bir önemi de yoktu, çünkü Mary konuşurken cevap beklemez, karşılık verilmesini talep etmezdi. Ortada olmaları konuşması için yeterliydi. Paul ve Diddy, onun söylediklerini duyar, ama gerçekte asla dinlemezlerdi.

Paul, altı yaşında, birinci sınıfı bitirmek üzereyken, cesur bir tavırla annesinin karşısına çıkıp, Mary'nin boğucu ve özenli bakımından, değişmez düzeninden kurtulmak istediğini söyledi. İkinci sınıfı bitirmek üzere olan Diddy, Paul'e hayranlık duymak ve ona öykünmek için bir sebep daha bulmuştu. Cesur Diddy doğmak üzere miydi yoksa? Henüz değil. O kadar kolay olmayacaktı. Genelde, önce Paul'ün başardığı şeyleri yapmak Diddy için daha da zor oluyordu. Paul'ün yatağının çevresinde gösterişçi bir tavırla dolaşan Mary, "Bir bebeğimi kaybettim sonunda," deyip Diddy'nin yanına geldi, onun üzerini örttü. "Ama diğer bebeğim hâlâ bana ait, öyle değil mi?" Eğilip, yatak örtülerinin altına sıkışmış Diddy'ye sarıldı, onu geniş göğsüne bastırdı. Yedi yaşındaki Diddy, tuzağa düşmüş olduğu kadar üzgün de hissetti kendini; Mary'nin ne kadar yaralanmış olduğunu görebiliyordu. Ona karşı bastırılamaz bir şefkat hissiyle dolup taşıyordu; insanın kulaklarını tıkasa da duymak zorunda olduğu bir sese benziyordu hissettiği. Bu ses, Paul'ün bağımsızlığına hemen ortak olamayacağı anlamına geliyordu. Mary'nin elinde kalan tek şey Diddy idi, onun zaten sınırlandırılmış bakım arzusunun tek nesnesiydi. Birinin Son Zevki olmak ne büyük sorumluluktu! Açgözlü ve devasa bir bebek olan Mary'i, dikkatle ve büyük sabırla sütten kesmek gerekcekti. Aynısı (şimdi) Myra Incardona için geçerliydi. Rüyasında, Diddy onunla sonsuza kadar evli kalmak niyetinde olmadığını biliyor. Sadece kısa bir süreliğine teselli edecek onu. Kocasının ölümünün yarattığı şoku atlatana kadar. Sonra Diddy özgür kalacak.

Fakat rüyada, Diddy dadısıyla evlenmenin doğru olmadığını düşünüyor. Mary ondan çok daha yaşlı olmalı. Paul kaygısızca özgürlüğünü talep edip sonra onun keyfini çıkarmaya bakıp Diddy'i yetişkinlerin kırık kalplerini onarmaya ve yara alan egolarını iyileştirmeye mecbur bırakacağına, kendisine yardım etmeli. Paul, Incardona'nın duluyla evlense, iyileştirme süreci çok daha hızlı ilerleyebilir. Oysa Paul, Diddy kadar sabırlı ya da duygusal değil. Paul söz konusu olduğunda, Myra Incardona'nın da elinden geleni yapması gerekir.

Yeterince şey oldu mu? Diddy, yatak örtülerini tekmeleyip ikiz yatağın üzerinden atan ve geceliği memelerinin üzerine sıyrılmış, uykusunda kıvranan Myra Incardona'yı seyrediyor. Kadın (şimdi) daha mutlu görünüyor. Diddy yatağın kenarına kayıyor. Gidecekse, bunu kadın uyurken yapsa iyi olur. Kadın uyanıp da dinlemesi ve ciddiye alması mümkün olmayan saçmasapan gevezeliklerine başlamadan gitmeli. Dil, kutsaldır. Beden kadar kutsaldır. Myra Incardona, dile karşı gerçekten de saygısız, Mary'nin çömezi âdeta. Mary'le yıllarını geçiren Diddy'nin sağır olmaması büyük şans. Myra'ya dikkat etmeli. Diddy, artık bir zamanlar olduğu kadar güçlü değilse de, başkalarına o kadar hoşgörülü davranmayı düşünmüyor artık.

Yatak şiltesi çok yumuşak. Diddy yatağın kenarından aşağı kayıp dizlerinin üstüne çöküyor, bir yandan da Myra'nm sesleri duyup uyanmamasını diliyor. Ayakkabılarını bir bulabilse...

"Nereye gidiyorsun tatlım?" diyor uyuyan kadın.

Diddy (şimdi) uyanık olduğunu fark ediyor. Rüya görmüyor. Mekân yine değişti ve bu kadın sarışın, küçük memeli, sol omzunun arkasında büyük, kara bir ben var.

"Geceyi burada geçiremem. Ama biraz uyumuşum ve şimdi," diyor saatine bakarak, "saat dört olmuş."

"Sen bilirsin şekerim," diyor kadın. Diddy ışığı yakmadan giysilerini yerden topluyor ve giyiniyor.

"Doris, ben gidiyorum," diyor fısıldayarak.

"Tamam. Belki sonra görüşürüz." Kadın tekrar uykuya dalmak üzere.

Saat dört buçuk. Rushland'in lobisinde Diddy *Courier-Gazette*'nin 'şehir' baskısını alıyor ve sonra asansöre gidiyor; ama odasına varınca gazeteye şöyle bir göz atıp ışığı söndürüyor. Yukarı çıkmadan önce, gece görevlisine kendisini saat dokuzda kaldırmasını söyledi. Bu hafta her sabah yaptığı gibi 'son baskı' için saat yedide kalkmamak bir zafer bile değil.

Salı ve çarşamba günleri kendisini ilgilendiren hiçbir haber yayınlamayan gazetede, perşembe günü niçin özel bir haber olsun? Zaten Diddy bitkin halde. Dört saatlik uyku bile yeterli olmayacak. Kahvaltı etmeyip uzun, sıcak bir banyo yapmalı. Sonra inip arabaya yetişmeli.

Son anda yetişiyor. Diddy oldukça geç kaldı. Rushland'in kapısından, onu bir geçe fırladı dışarı. Jim ve diğer iki adam çoktan arabaya binmiş, Asyalı şoför yavaşça motoru çalıştırıyor.

"Tam vaktinde yetiştin, Dalt," diyor Jim. "Sensiz yola çıkacaktık."

"Ne oldu, uyuyup kaldın mı?"

"Her zamankinden fazla uyumuşum."

"Hiç şüphem yok. Sabah saat ikide Butler notlarının kopyası var mı diye sormak için odana uğradım ama otele gelmemiştin."

Yine straponten koltukta oturan Diddy cevap vermedi. Şimdi şehrin merkezindeki parktan geçiyoruz. Harikulâde, güneşli bir sabah. Az uyuduğu için gözleri acıyor.

Sakin mahallelerden geçiyoruz. Diğer üç adam, şirketin, teklifini yıllardır yenileyen dev firmalardan birine satılabileceği dedikodusunu tartışıyor.

"Reager sanki harikulâde bir şeymiş gibi sunacak o teklifi yeniden," diyor Jim. "Bir birleşme olacak. Aslında ne anlama geldiğini biliyorsunuz değil mi? Çok kötü, çok."

"Sen ne düşünüyorsun, Dalton?" diye soruyor Fred.

"Ona bir şey sorma," dedi Jim. "Hâlâ uyuyor o."

Mavi ve altın kubbeyi -ilk kısa, uzak görüntü- bir an için gören Diddy, şirketin sorunlarını düşünmüyor. Keşke düşünebilseydi. Çalışmak, karanlık endişelerine ilaç gibi gelirdi. Ama Diddy'nin işi yok. Yalnızca gizemli projeleri var. Şirketin geleceği, özenle emek verdiği işi geri planda kalıyor. Elle tutulup gözle görülemez hale geliyor.

Dördüncü gün başladı bile, geriye tek bir gün kaldı.

Kapıdan geçildi, yoldan yukarı gidiliyor. Kubbe, sanki her zamankinden daha canlı bir parlaklık kazanmış. Arabamız

durdu. Diddy altın rengi ve mavi kubbeyi düşünüyor. Bir kez daha onun geçmişini hatırlıyor, şimdi niçin kullanıldığını aklından kovuyor. Diddy, kubbede cisimleşen fanteziyi takdir ediyordu; şirketini bu gösterişli kubbeyle taçlandırmakta ısrar eden adamın eksantrik enerjisi, bazen kendini daha iyi hissetmesini sağlıyordu.

Diddy binaya giriyor. Asansörle yukarı çıkıyor. Üçüncü katın kalabalık koridorundan geçiyor. Büyük, dikdörtgen biçimli konferans odasına giriyor. Birçoğumuz oval masanın başına geçip oturmuştuk bile. Diddy çantasını açıyor, notlarını çıkarıyor.

İşlerini severek yapan insanlara hayranlık duyuyordu. Bu sevgi yüzünden, örneğin Amos Vatkins'in kubbesi gibi çeşitli ölçüsüzlükler yapabiliyorlardı. Diddy'nin talihsizliği, özel bir kabiliyeti, severek yapabileceği bir şey olmamasıydı. Hukuk, tıp ya da öğretmenlik gibi bir meslek sahibi olmak ya da sanat dallarından biriyle ilgilenmek yerine, yalnızca bir işi vardı ve şimdiye dek var gücüyle onu hissettiğinden daha çok sevmeye çalışmıştı. Üzücü, yıkıcı bir seçimdi bu. Diddy bu seçimin bedelini ödüyordu. İlkokulun ve lisenin insanı çileden çıkaran sıkıcılığından sonra, Darthmouth'daki genel tıp eğitiminden büyük keyif almıştı. İki tane iyi tıp okuluna kabul edilmişti üstelik. Peki niçin gitmemişti, ona engel olan neydi? Temmuz ayında, mezuniyetten bir ay sonra Joan'la tanışmış, Ağustos'ta evlenmişler, Eylül'de Joan'm ısrarı üzerine hemen New York'a taşınmışlardı. Sebep bu muydu? Böyle basit, görünür bir hata mıydı yaptığı? Hayır. Her şey için Joan'ı suçlamayı reddediyordu. Tıp okuluna gerçekten gitmek istese, Diddy, Joan'ı tatlı dille kendisiyle birlikte Ithaca ya da Baltimore'a gelmeye ikna edebilirdi. Onun kendisini New York'a gitmeye ikna etmesine engel olabilirdi. Gerçekten istediği neyse onu yapabilirdi. İstemediği şeyi de yapmazdı. Karasız Diddy. Herkes, gerçekte istediği hayatı yaşar.

Bilimcilerden biri, Mikro-RekorderSkop'u yenilemek için yapılan araştırmaların ve bu kalite geliştirme projesinin bütçesini sunuyor.

Sevebileceği bir mesleği olmamıştı. Uzun ve zorlu sekiz yıldan sonra, Joan'a da sahip değildi artık. Bu eksiklik de kendisinin suçuydu. Joan onu terk ederken, Diddy'nin kendisini sevmediğini söylemişti. Duyguları bunun bir iftira olduğunu iddia etse de, belki de kadın haklıydı. İhtiyaç ve cinsel bağlılıktan başka bir şey var mıydı içinde? Aşk neredeydi? Diddy'nin enerjisinde, aşkı ortaya çıkaracak hiçbir kımıltı yoktu. Gerçekten severek çalışmak bu enerjiyi ortaya çıkarabilirdi. En basit sorunların çözümünden, kol kuvveti gerektiren kaba işlere kadar her şey, içindeki enerjiyi hareketlendirebilirdi. İnsanın işini sevmesi bir anlamda kendisini sevmesi demekti ve başka insanları sevmesini de kolaylaştırıyordu.

Fakat insanın işini sevmesiyle onu körü körüne yapması arasında büyük fark vardır. Bu son pazar günü akşamüstü, Angelo Incardona, kendini bütünüyle işine kaptırmışken bile asla sıcakkanlı değildi. İşçi, Diddy'nin çalışma bölgesine girip dikkatini dağıtmasına şiddetle karşılık vermişti. Sinirlenmiş, tehditkâr bir tavır takınmıştı. Diddy'i yok etmek için harekete geçmişti. Oysa (şimdi) Incardona bu konferans odasına dalacak olsa, Diddy asla ona hoşgeldin diyemeyecek kadar meşgul olmazdı. Diddy onun yanına gider, kolunu yakalar ve toplantıyı böldüğü için izin isteyerek, onu Reager, Watkins ve diğerleriyle tanıştırırdı. 'Bizlerden biri' olan Harron'ın, üstü başı kirli, alt sınıftan bir hödükle tanışıyor olmasına şaşırsalar da umrunda değil. Eğer Diddy bu kolalı gömleklilere açıklama yapmaya tenezzül edecek olsa, herhalde işçinin uzun süredir kayıp olan kardeşi olduğunu söylerdi. Ya da kardeş gibi gördüğü birisi; örneğin, eski dadısının oğlu. Böyle bir karşılama Incardona'yı yumuşatabilirdi. Diddy'nin kendisine dostane hisler beslediğini, ona zarar vermeye niyeti olmadığını görebilirdi.

Ama Incardona çıkıp gelmeyecekti. Yumuşamış halde kapıyı nazikçe tıklatıp veya kapıyı bir tekmede açarak öfkeyle içeri dalmayacaktı. Diddy diğerlerinin konuştuklarını dinlemeye çalışıyor. Laboratuvar için yeni bütçeyi oylama zamanı geldi mi? Yoksa oylama zaten gerçekleşti mi? Belki

de birkaç dakika önce Diddy otomatik olarak elini kaldırıp, fakında olmadan oy vermiştir.

Diddy, Jim'in kendinden yana baktığını fark ediyor. Bu küçük, arkadaş canlısı adamın Diddy'nin kafasını meşgul edenler hakkında bir fikri olması mümkün müdür? Asla. Aynı dalga boyunda değiller. Yine de, Jim ona bakıyor. Diddy not defterinden bir sayfa koparıyor, üzerine bir cümle karalayıp kâğıdı katlıyor, sonra sağında oturan komuşusu, halkla ilişkiler başkanı Ayres'ten, notu Allen'e vermesini rica ediyor. Jim kendisine doğru ilerleyen kâğıdı fark ediyor, uzanıp alıyor, öksürüyor. Açıp okuyor. Şaşkın bir ifadeyle Diddy'ye bakıyor. Sonra, başını eğerek, aynı kâğıda kısaca bir şeyler yazıyor, kâğıdı yeniden katlıyor, Diddy'ye yolluyor. Diddy kâğıdı açıyor.

Kendisi şöyle yazmıştı: "Jim, bir cesede kremasyon töreniyle yakılmadan önce otopsi yapılmasını mecbur kılan bir eyalet yasası var mı?" Jim de bunun altına şöyle yazmış: "Evet, öyle sanıyorum. Hatta eminim. Niçin?"

Diddy başını kaldırıyor, zekice, dostane bir tavırla onu başıyla selamlamaya çalışıyor.

Jim haklı olsa gerek. Ama yine de pazartesi ya da salı günü Incardona'ya yapılan, Diddy'nin istediği gibi bir otopsi değildi. Diddy'nin hatırlaması gereken en önemli şey, daha fazla detay öğrenmek istediği takdirde, yeni bilgilere kolayca ulaşabileceğiydi. Diddy, güvenilir her türlü bilgiyi rahatlatıcı bulduğuna göre, bu sorunu niçin hâlâ çözmedi? Böyle bir kanunun varlığı hakkında bilgi almak için, *Courier-Gazette*'yi ya da belediyeyi arayabilirdi.

Bunu daha sonra yapabilir. (Şimdi) önündeki konulara, Watkins & Company'e, şimdiki zamana konsantre olmalı. Diddy, bu taşra eyaletine gelip bir hafta süreyle burada kalmasının tek sebebi bu toplantılarmış gibi davranmaya çalışıyor; şirket konferanslarına -büyük bir başarı- katılmak üzere seçildi. Kendisini içten içe ikna etmeye çalışırken, ezberindeki başarılı müdür yardımcısı rolüyle de diğerlerini ikna etmeye çalışıyor.

İyi Kalpli Diddy bir iş gezisine çıkıyordu. Bütün özel hedeflerini bir kenara koymalı. Özellikle bu ikisini: işçinin ölümü ve bu ölüm hakkındaki duygularını araştırmayı. Hester'i hastanede ziyaret edip ona karşı hissettiklerini incelemeyi... İki araştırma da iyi gitmiyor zaten, bu da onu hayal kırıklığına uğratmaktansa başını döndürüyor ve sersemletiyor. Bu başarısızlık, hedeflerini daha saf hale getiriyor olabilir mi?

Watkins, büyük firmayla birleşme hakkında kaçamak yorumlar yapıyor. Yönetim kurulunun konuyu yalnızca değerlendirdiğini söyleyerek herkesi rahatlatmaya çalışıyor. Nihai karar verilmedi.

Sonunda, oylama yapılıyor. Bilimciler, Diddy'nin desteklediği taraf, istediğini elde ediyor. Skop 21'i geliştirmek için son bir çaba gösterilecek, onu rekabet ettiği modellerin en iyisi haline getirecek bir çalışma yapılacak. İlkeleri: Vazgeçmek yok! Diddy onlara katılıyor. Pazartesi sabahı, her iki tarafın tezlerini ikna edici bulmuştu. (Şimdi, perşembe günü geldiğinde, Diddy bu tartışmaların hâlâ sürdüğüne inanamıyor. Buradaki herkes, içlerinden bazılarının daha bilgili olduğunu anlamadı mı? Araştırmacıların Skop 21 hakkında Reager ve Watkins'ten daha bilgili oldukları ortada değil mi? Yönetim, araştırmacılara güvenmek zorunda. Birleşme önerisine gelince, belki de iyi bir fikir olabilir.

İkinci kattaki kafeteryada yemek yeniyor. Ama kafeterya yemeği değil. Misafir bir konuşmacı geldiği için, yemek son iki gündür yediklerinden daha resmi. Yerel televizyon kanallarından birinin yöneticisi, 'Ayın Şirketi' adlı program için Watkins & Company'i seçmiş ve yarım saatlik bir panel tartışması yapılacak.

Reager, "Panel için üç gönüllüye ihtiyacımız var," diyor, adı H ile başlayan misafir konuşmacı yerine oturduktan sonra. "Sizin için sakıncası yoksa, ben birkaç aday önermek istiyorum. Tabii teklif edilen herkes reddetmekte ya da kabul etmekte serbesttir. Şayet seçilmediyseniz lütfen diğerlerini kıskanmayın. Ben," -diyerek kaba bir kahkaha koyverdi- "iş arkadaşlarıma değer biçiyor değilim." Duraksadı.

"Comensky." Siyah saçlı genç bir biyokimyager, önündeki meyve salatasından ağzına bir kaşık atıp başını onaylarcasına salladı, yüzü ifadesizdi. "Michaelson." Satış bölümü başkanı, Batı Yakası. İfadesiz yüzle bir onay daha. "Harron." Diddy kendi soyadını bilmesine rağmen, birkaç saniye bekledi ve sonra utanç içinde yeniden dalıp gittiğini fark etti. Başka birinin kendisi yerine onay vermesini mi bekliyordu? O da başıyla onayladı.

"Tamam," dedi Reager. "Şimdi, bu iş fazla zamanınızı almayacak. Bu akşam saat dokuzu çeyrek geçe, Kanal 10'un binasında bir brifing için toplanacaksınız. Bay Watkins ve ben orada olacağız, elbette."

"Kısaca programı tanıtacağız," dedi televizyon prodüktörü, yardımcı olmaya çalışarak.

Reager adamın söylediklerini duymazdan geldi. "Cumartesi sabahı saat 11'de naklen yayınlanacak olan programdan önce, yine televizyon binasında buluşacağız."

"Doğru," diye atıldı televizyon görevlisi, kendisine söz verilmesini beklemeden. Reager kaşlarını çattı.

Kahve servisi başlamıştı. Reager ve Watkins'in birlikte oturduğu baş masa, artık odadaki herkesin ilgisinin odağı değildi. Gürültü giderek yükseliyordu. Diddy bir bardak kahveyi içmiş, ikinci bardağı alıyordu ki, omzunda bir el hissetti. Jim kulağına eğilmiş, fısıldıyordu: "Reager'a niçin tamam dedin, seni salak. Cuma gecesi New York'a uçabilirdin. Şimdi cumartesi de burada kısılıp kalacaksın."

"Önemli değil," diye fısıldadı Diddy. "Zaten hafta sonunu burada geçirmeyi planlamıştım. Bir arkadaşım ameliyat olmak için Warren Enstitüsü'ne yattı da."

"Üzüldüm," dedi Jim. "Ama unutmadan, o saçma sapan not da neyin nesiydi yahu?"

"Ah, sadece öğrenmek istemiştim. Aklımda bir şey vardı da."

Diddy'nin solunda oturan araştırmacı Ernst Wildhaber kalktı, Jim onun sandalyesine oturdu. Gülümsedi. "Bu toplantının ortasında öyle bir şeyi öğrenmek istemen hakikaten

acayipti." Jim kolunu kaldırıp çevreyi işaret etti. "Tabii bir yerde bir bağlantı yoksa. Belki de şirketlerin birleşmesi fikri çok sinirine dokunmuştur ve Reager'ı öldürmeyi planlıyorsundur. Merak ediyorsundur; acaba kremalı tavuk ve bezelye yemeğine kattığın arsenik, otopside tespit edilebilir mi?"

"Öyle bir şey," dedi Diddy.

"O zaman bütün planlarını tamamlayıp gerekli zehri bulduğun zaman bana haber ver. Ben de işe ortak olmak isteyebilirim, tamam mı?"

"Söz," dedi Diddy. "Aslında ben seni suç ortağım yapmayı planlıyordum. Bundan sonra, önce senden tavsiye almadan cinayet işlemeyeceğim."

"Geride iz bırakmayacak bir yöntem bul, yeter," dedi Jim. "Beni de şimdiden ortağın say. Tabii erken davranıp şu sürüngenlerden birini pencereden aşağı itmezsem. Bazen düşünmeden hareket eden biriyim de."

Başı dönen, neredeyse havalanıp uçacakmış gibi hisseden Diddy, bu sohbetin nereye gittiğini merak ediyor. Bir sonraki cümle ne olacak? Peki, ya ondan sonraki? Jim'e zaten işlediği ve kimsenin bilmediği cinayeti itiraf etmek üzere olabilir mi? Anlattıktan sonra, kendisine inanmayan bir kişiyi daha bu bilgiye ortak etmiş olmayacak mı?

Sandalyesinin kenarına ilişmiş oturan Diddy, kahvesini yudumluyor. Yapışkan sözcük dizilerinin ağzından fırlayıp çıkmasını bekliyor. Jim, solunda oturan Araştırma-Geliştirme departmanı çalışanı Denton'la konuşmak için diğer tarafa döndü. Her şey olabilir. Başında hızla dönen kan, göğsüne doğru inmeye başladı. Sert, küp gibi bir şey, boğazının arkasında yükseliyor. Jim'e doğru eğiliyor. Ama tam o anda Wildhaber sandalyesine oturmak için yanlarına geliyor; garsondan yeni bir fincan kahve istiyor. Bu kahve soğumuş. Onu içemem. Bunun üzerine Jim kendi masasına dönüyor.

Perşembe günü programı: fabrikada özel bir tur düzenlenecek ve özellikle Watkins'in gurur duyduğu imalat ekip-

manları incelenecek. Şirketin satış bölümü üyelerinin isteği üzerine düzenleniyor bu tur. Diddy'nin konferans için buraya gelmeden önce New York'ta yaptığı son işlerden birisi de, satış bölümü için bu makineleri açıklayan bir broşür tasarlamak ve baskı sürecini takip etmekti. Bu broşürler, ülkenin dört bir yanındaki satıcılara gönderilecekti.

Diddy, bu tura katılmamaya karar verdi. Nasılsa eksikliği hissedilmezdi. İlk başta, Hester'e telefon edip akşamüstü değil, hemen ziyaretine geleceğini haber vermeyi düşündü. Sonra ona haber vermeden gitmeye karar verdi, teyzesinin o saatte hastanede bulunmayacağını umuyordu. Ama Diddy koridordan geçip Hester'in odasına ulaştığında, Bayan Nayburn'ün yeğeninin odasının kapısının önünde olduğunu gördü. Sanki Diddy'i bekliyordu kadın. Hemen Diddy'ye yaltaklanmaya başladı. Hester'in pezevengi. Kadının, elindeki çiçeklere zafer kazanmış edasıyla baktığını fark etti.

"Doktordan haber var mı?" diye sordu Diddy, mekanik bir ses tonuyla.

Bayan Nayburn, testlerin tamamlandığını haber verdi. Göz Bankası'ndan uygun kornea bulunabilirse, Hester yarın ameliyata girecekti.

"Peki, doktor ne diyor?" Diddy duyduklarının kötü haber olduğuna karar vermişti.

"Fazla büyük bir beklenti içine girmememizi istiyor. Zavallı yavrucuğum benim. O kadar cesur ki."

"Ben içeri giriyorum."

"Tabii, tabii hemen gir, Dalton'cuğum. Seni gördüğüne o kadar sevinecek ki. Ben de ikinizi baş başa bırakayım." Beklenmedik bir hediye.

Odaya giren Diddy, Hester'in karanlık gözlük camları arkasındaki yüzünün solgunluğuna hayret etti. Kız başını kaldırdı. "Benim," dedi Diddy.

"Biliyorum."

Kendini aptal gibi hisseden Diddy, boş bir vazoyla ve çiçekleri onun içine yerleştirmekle meşgul oluyor. Sandalyesi-

ni çekip kızın yanı başına oturmadan önce çiçeklerle dolu vazoyu Hester'in başucundaki masaya yerleştiriyor.

"Ah, güller. Teşekkür ederim."

Sevinen Diddy, kızın elini alıp avucunu öpüyor. "Bugün nasılsın?"

"Üzgünüm."

"Yarınki ameliyat mı endişelendiriyor seni? Kaygılı mısın?"

"Pek endişelenmiyorum aslında." Hüzünle gülümsüyor. "Ameliyatın başarılı olmayacağını biliyorum."

"Niçin bu kadar eminsin? Doktorlar mı bir şey söyledi?"

"Hayır. Onlar moralimi yüksek tutmaya çalışıyorlar. Ama ben biliyorum."

Diddy, Hester'in daha önce hiç bu kadar mutsuz görünmeyen yüzüne bakıyor. Bu masum, hassas yüzün nasıl oldu da ifadesiz olduğunu düşünebildi? Yatağı darmadağın, çarşafları buruşmuş. Dün gece sıkıntılı geçmiş olmalı.

"Bak, Hester, pek çok kornea naklinin başarılı olmadığı doğru. Ama pek çoğu da başarılı oluyor. Başka birinden deri nakledilmesi ya da başkasının böbreğini almak gibi düşünme bunu. Göze yapılan yama, büyük ihtimalle tutacaktır. Göz özel bir organdır; yabancı maddeleri reddetmekte vücudun diğer organları gibi ısrarcı davranmaz. Biliyorsun, korneada çok sayıda kan damarı bulunmaz. Ayrıca gözde, diğer organlara kıyasla daha az miktarda antikor vardır... ama doktorların sana bunları anlatmıştır şüphesiz."

"Sen bu kadar çok şeyi nereden biliyorsun?"

"Babam doktordu. Ben tıp fakültesi hazırlık sınıfına devam etmiştim."

Son söylediklerini yeniden aklından geçiren Diddy, Hester'le kendisinin kesişen hayatları arasındaki grotesk farkı bir kez daha hissetti. Hester, tanrının kendisine verdiği sulu, çıplak gözlerle göremiyordu. Kendisiyse, çıplak gözün becerilerini üstlenip onu daha öteye taşıma amacını güden mekanik-gözü dünyaya tanıtmak görevini üstlenmişti. Mikroskop kullanan birisi için, kendi gören gözleri kördür.

Kız, Diddy'nin söylediklerini zihninde tartıyor gibi görünmekteydi. Sonra başını salladı. Mutsuzluk tekrar belirip yüzüne yerleşti. Mutlu olmak, sonsuza dek mutlu kalmak için tek ihtiyacı olanın yeniden görmek olduğunu düşünebilecek kadar saf olabilir miydi? Eğer durum böyleyse, büyük acılar çekiyor olmalıydı, çünkü bir daha göremeyeceğine o kadar emindi ki. Bir daha mı göremeyecekti, yoksa hiç görmemiş miydi? Hayal gücü bizi kandırdığı için sahip olmadıklarımızın, özellikle de kaybettiklerimizin peşinden koşarız; sanki sahip olmak ve yeniden elde etmek kurtuluşumuz olacakmış gibi. Diddy, hayal gücünün acıyı nasıl sınırlandırdığını da düşünüyor. Hayali anatomiler yaratır ve yeniden yaratır; egzotik boşluklar, büyülü kıkırdaklar, gizli hayatın organları.

Evet, gözler özel organlardır. Ama büyük oranda sudan oluşan bedene ait gözler haricinde, gizli gözler de vardır. Bunlar ya görür, ya da görmezler. Diddy, Hester'in ameliyatın başarısız olacağı hakkmdaki öngörüsünü ciddiye almak zorunda ve ona önermeye cesaret edebileceği tek teselli bu. Gerçekte görebildiğinin, diyor, farkında değil misin? Gözleri gören çoğu kimsenin göremeyeceği şeyleri görüyorsun sen. Ve insanların gözleriyle baktığı şeylerin büyük çoğunluğu yıkıntıdan ibaret.

Hemşire Gertrude, elinde bir termometreyle içeri dalıp onu Hester'in ağzına koyuyor ve çıkarmadan önce geçmesi gereken zaman dolana kadar aksi bir tavırla odanın içinde dolanıyor. Hester'e yutması için büyük beyaz bir hap verip odadan çıkıyor.

"Ne kadar huysuz bir kadın," diyor Diddy. Kadın odadayken ikisiyle de konuşmadı.

"Çok."

Hepsine lanet olsun! Bir dakika, başka bir şeyden söz ediyorduk biz. "Biraz önce söylediklerim hakkında, Hester. Ne düşünüyorsun?"

Kız yatağında kımıldandı, yastıklarını düzeltti. Diddy ona yardım etmek için uzandı.

"Ne diyorsun bu konuda, Hester?"

"Beni gözünde büyütüyorsun."

"Hiç de değil."

"Evet, öyle. Kör olduğum için özel bir bilgeliğe sahip olduğumu düşünüyorsun."

Kör olduğu için mi? Diddy, böyle bir bağlantı kurduğunu sanmıyordu. Yalnızca, aynı zamanda kör de olan bilge bir insan paradoksunu yeniden keşfetmişti. Diddy bu düşüncesizce çıkışı için özür dilemek üzereyken, Hester ürkek bir sesle konuşmaya devam etti. "Belki de haklısındır. Belki de kör olmak, insanın başka bir şekilde görmesini sağlıyordur. Hiçbir şey çirkin ya da güzel değildir. Bu kavramlar bir sorun olmaktan çıktığında, zihin ve duygular bir dolu pislikten temizleniyordur."

Sandalyesinde oturan Diddy, bu cümlelerin tokat gibi yüzüne indiğini hissetti. Belirsiz bir mesafeyi aşmaları için birkaç saniye geçmesi gerekmişti. Şiddetli ve yerli yerinde bir darbeydi bu; çıkmış bir omuzu yerine oturtan osteopati uzmanının sert darbesini andırıyordu. Başlangıçta acı vermeyen darbenin etkisi genişliyor, acı giderek daha geniş daireler çiziyordu. (Şimdi) Diddy -bunu tarif etmek için başka sözcük yok- tam hissediyor kendini. Tam olduğu yerde; olması gereken ve olmak istediği yerde. Sessizce söylenen bir cümle yapabilir mi bunu? Daha önce hayatı boyunca hiç hissetmediği bir duyguya yol vermek için başka şeyleri sıyırıp atabilir mi? Olamaz. Yoğun, kesintisiz, esnek bir şeyin tam ortasında bulunmak gibi. Tam ortada; ama her yanından baskı altında hissetmesi gerekirken, aksine hiç baskı hissetmiyor. Bunun yerine bir bütünlük duygusu var içinde. Keskin bir berraklık kaplıyor her yanını.

(Şimdi) geçip giden darbe, şimdiden ışık yılı ötede olan darbe, acı vermeye başlıyor. Gözlerine yaşlar doluyor. Şilteye doğru uzanan Diddy, başının tepesini Hester'in bacağına yaslayıp, çözülüyor. Omuzları, kontrol edemediği, kontrol etmeye çalışmadığı hıçkırıklarla sarsılıyor. Ama Hester ona sarılmak için eğilmiyor. Doğrulmadan bir kolunu uzatıyor ve elini Diddy'nin hıçkırıklarla sarsılan kürek kemiklerinin arasına koyuyor.

Diddy onun dokunuşundan gelecek, sıcak acıyı durdura cak teselliyi bekliyor. Ama beklediği teselli gelmiyor.

"Anlat bana," diyor kız.

"Yapamam." Ama yapabilir aslında. Konuşmak onu ferah lattı, acısını azalttı, acının akışını yavaşlattı. Gözlerini siliyor. "Pek çok şey için ağlıyorum ben. Senin için. Kendim için. Şimdi söylediklerin için. Gördüklerimin bana nasıl büyük acılar verdiğini bilseydin. Her şeyi görmenin nasıl acı verdiğini... her şey o kadar çirkin ki."

"Kendinden söz ediyorsun."

"Ben de öyleyim, elbette." Daha fazla sözcük. Hester bu sözcüklerin Diddy üzerindeki etkisini şüphesiz biliyor. Bunların olmasını istiyor belli ki. Diddy'nin gözleri (şimdi) kurudu. Kurumuş, solmuş acı.

"Bu yüzden kendini işlemediğin suçlara layık görüyorsun."

Keşke öyle olsaydı! Diddy iç geçirdi. Hester çok şey biliyor, bir yandan da hiçbir şey bilmiyordu.

"Afedersin. Bu konuda konuşmanın bize iyi gelmediğini söyledim, ama şimdi kuralı ben yıkıyorum. Dalton, bana başka bir şeyden söz et. Bana hoşlandığın ve sevdiğin şeylerden söz et."

"Karımı sevmiştim. En azından sevdiğimi sanmıştım. Sanırım kardeşimi de seviyorum, bir şekilde. Ama onunla sık görüşmeyiz. Herhalde aslında onu sevmiyorumdur; yalnızca onun yerinde olmak istiyorumdur... Sanırım senden başka hiç kimseden gerçek anlamda hoşlanmıyorum."

Kız sessizdi.

"Keşke şimdi sana sarılabilseydim." Sonra ona çok yakın durduğunu, istese uzanıp rahatlıkla sarılabileceğini fark etti. Ama Diddy'nin istediği basit bir kucaklaşma değildi, bu yüzden uzanmadı. "Seninle sevişmek istiyorum."

Birbirlerine dokunmadıklarından, Diddy başını kaldırıp kızın yüzüne baktı. Hafızası onu yanıltmıyordu, aynı manzara yine karşısındaydı; dün gördüğü o bütünüyle ifadesiz yüz. Ölü bir hayvana, ya da görülmemesi gereken bir iç organa

benzeyen yüz. Adeta küt küt atan, donuk, Diddy'ye ya da başka birilerine hitap etmeyen yüz ifadesi. Kopuk ifade. Diddy ansızın huzursuz hissetti kendini. Ayağa kalkıp odanın içinde dolaşması gerekti. Yürüdü, döndü, yürüdü; bir yandan arada Hester'e bakıyordu. Kız başını önüne eğmişti.

(Şimdi) Diddy kıza karşı hissettiklerine güvenmemeye başladı. Başı dönmekte ve yürüyerek atlatmaya çalışıyor bu hissi. Diddy ürküyor. Nasıl bir belaya soktu başını? Ona karşı güçlü ve olumlu bir duygu beslediği bir gerçek, evet. Ama belki de içindeki merhametten ibarettir; sokakta bulup evde beslediği sakat kediye karşı hissettikleriyle aynı şeydir. Aşk değildir.

Saatine bakıyor. Yalnızca dört buçuk. Diddy sessizliği bozuyor, gitmek için bahaneler uydurmaya başlıyor. Hâlâ bir aşağı bir yukarı dolaşıyor, içi parçalanıyor. Erkenden çıkıp gitmek istemesinin kızı üzdüğünü fark etmesine rağmen, çıkıp gitme itkisi karşı koyulamaz bir hal aldı.

"Gitme, Dalton. Ziyaret saati henüz bitmedi."

Ama Diddy, yalnızca kızın isteğini yerine getirmek için orada kalmayacak. Biraz daha nazik davranmak uğruna, bir yalan uyduruyor. "Saat beşte bir iş toplantım var. Biliyorsun, bugün seni ziyaret etmeye fırsat bulmakta bile çok zorlandım." Bu, Hester'e söylediği ilk yalan değil.

Elbette, Hester Yalancı Diddy'le tanışmadı henüz. Belki de yalan söylediğini biliyordur, ama bu yalanı bir gerçek gibi kabul etmeye karar vermiştir. Onun dışarı çıkma, nefes alma ihtiyacını kabullenecektir. Nezaketten uzak, hatta nefret dolu bir tavırla, Diddy'nin oradan ayrılmasına onay veriyor.

"Ama bir dakika bekle." Yatağın başında durup veda etmeyi bekleyen Diddy'i kolundan çekiyor. "Yalnızca bir dakikanı alır. Lütfen saçlarımı tara. Genelde teyzem tarıyor ama saçımı çekiyor, canımı yakıyor. Senin yapmanı istiyorum."

"Geç kalacağım."

"Yalnızca bir dakikanı alır. Lütfen!"

"Peki."

Endişeli, kafası karışmış Diddy komodinin gözünden tarağı alıp Hester'in yatağının kenarına oturuyor. Paltosunu çoktan giydi, düğmelerini bile iliklediği. Sağ eliyle, tarağı kızın uzun, ipek gibi ve sarı saçlarının arasına daldırıyor. Sol eliyle kızın saçlarını atkuyruğu yapıp tutuyor, böylece aşağı doğru tararken tarak bir saç düğümüne denk gelirse, saçları yukarıdan tutup kızın kafaderisinin acımasına engel olacak.

"Saçlarımı canımı yakmadan tarayabileceğini biliyordum. Çok hoş."

Kızı memnun edebildiği için sevinen Diddy, hemen bir başka Diddy'ye dönüşüyor. Onun saçlarını koklamak için bir an öne doğru eğiliyor ve dudaklarını hafifçe saçlara sürüyor.

"Kalmak istemez misin?" Hester, Diddy'nin ellerini tutuyor.

Diddy yendien paniğe kapılıyor. Eski korkusu, olanları anlamama korkusu yeniden başgösterdi. Dudakları kuruyor, başı, ensesi, kol altları terliyor. İşini bitirmedi ama tarağı kenara koyuyor.

"Gitmem gerek," diyor inatla, "Yarın ameliyata gideceğini biliyorum ve daha fazla kalamadığım için üzgünüm ama..."

"Önemli değil. Lütfen sus."

Diddy oradan kaçıyor.

Elbette (şimdi) gidecek bir yeri yok. Saat dokuz buçuğa kadar televizyon binasında olması gerekmiyor. Yapabileceği en iyi şey, bir taksiye atlayıp otele dönmek. Otele varınca, birkaç saat kestirebilir.

Ama henüz olmaz. Başka bir sentetik ve küçük bir alana hemen kapatmak istemiyor kendini. Diddy, sarımsı akşamüstü ışığının altında, açık havada kalmak istiyor. Ve tüm yorgunluğuna yağmen yürümeye koyuluyor. Gelişigüzel bir rotayı takip ederek sokaklara dalıyor, şehir merkezine doğru yürüyor. Şimdiden karar vermesine gerek yok, ama büyük ihtimalle otele kadar yürüyecek.

(Şimdi) onu içten içe canlandıran şey, hissettiği yoğun duygular. Bu yüzden bacaklarını hâlâ hareket ettirebiliyor. Hasta-

ne binasından çıkar çıkmaz, paniğin yerini utanç duygusu aldı. Diddy kendinden utanıyor. Ağır, camlaşmış bir duygu bu, üçte ikisi sudan oluşan yoğun ve yapışkan bir duygu. Utanç, bedenini sümüksü bir sıvıyla dolduruyor. Sarımsı akşamüstü ışığı altında, kasvetli ve şiddetli duygularla doldu. Diddy'nin elinde yalnızca enerjinin gölgesi kaldı; onun sayesinde çabalıyor, parlak ışığa doğru adım adım ilerliyor. Ama cesaretle deniyor yine de. Gerekirse sürünecek. Dizleri ve avuçlarını bereleyecek. Yenilmiş olduğunu, ya da aşılması imkânsız bir duvarın varlığını kabul etmek istemiyor.

Nesi var böyle? Orada, hastane odasında hissettiklerinin, pazar günü akşamüstü karanlık tren kompartımanında hissettiği hapsolmuşlukla aynı olduğunu sanabilirsiniz. Oysa (şimdi) kimse onu köşeye sıkıştırmadı. Ona aşkını sunan güzel bir kadın, içinde daha önce hiç hissetmediği şefkat ve özlemi uyandırdı. Bir tuzakla yakında uzaktan alakası yok ki bunun? Aksine, bir özgürlük vaadi. Bir kutsama. Bir mucize.

Diddy şehir merkezine doğru ilerliyor. Yürürken, tüvit ceketinin ve Chesterfield paltosunun içindeki kemikli, gergin kolları sallanıyor, yumrukları havya savruluyor. Diddy, kendi iyiliğinden kaçtığı için kendisine karşı büyük öfke duyuyor. Yeni aşkını üzdüğü için. Genelde kararsız biri değildir. Kadınlara karşı çekingen davrandığı olmamıştır. Hester'e karşı kararsız ve bencilce davrandıysa, bunun sebebi henüz anlayamadığı başka şeyler olmalı. Bulaşıcı ruhsal çöküntünün en eski kurallarından biri şudur: insan net düşünme yetisini yitirir ya da kafası iyice karışırsa, yalnızca tek bir sorun bile, doğru düşünüp karar verme yetisini allak bullak edecektir.

Her hayvan gibi, Diddy'nin de iki gözü var. Gözlerinden birinin hastalandığını, ya da yaralandığını farz edelim. Hasta göz, Incardona'nın ölümü ve bu ölümü çevreleyen gizemlerin sembolü olsun. Diğer gözünün, son derece sağlıklı bir organ olduğunu farz edelim. Bu da, Hester'le arasındaki ilişki ve aralarındaki giderek derinleşen bağın sembolü olsun. Böyle bir hastalığı varken, nasıl büyük bir aptallık yapabildi? Net gören gözünün, hastalıklı gözün durumundan etkilenmeye-

ceğini nasıl düşünebildi? Binoküler görüşlü bir yaratık olan insan, görmek için her iki gözünü de kullanır; iki gözü de birlikte hareket ettiği sürece, derinliği algılayabilir. Fakat bilindiği üzere, gözlerden biri ciddi bir enfeksiyon kaparsa, ya da retina yırtılması gibi ciddi bir sorun yaşarsa; bu fiziksel hasar yalnızca bir gözde oluşsa bile, aynı belirtiler sonunda ne kadar sağlıklı olursa olsun diğer göze de sıçrar. Eşgüdümlü bir tepkidir bu.

Hester'le ilişkisini bulandıran, işte bu eşgüdümlü tepkiydi. Dikkat etmezse, her şeyi mahvedecekti. Her zaman farkında olduğu üzere, Hester ve Incardona hayatına birlikte girmişlerdir. Kaderleri onda kesişmiştir. Sağlam göz ve sakat göz, güzel görüntü ve tekrarlanan kâbus. Biri hakkmdaki duygularını kesinleştirmek için, ikisi hakkında neler hissettiği konusunda nihai bir karar alması gerekiyor.

İşçinin ölümü. Diddy bu konuda suçluluk duyuyor mu, duymuyor mu? Dün gece Myra Incardona'ya yaptığı ziyaretten beri -dün gece miydi gerçekten, asırlar önce gerçekleşmiş gibi geliyor ona- suçluluk duygusu azaldı. Daha az suçlu hissediyor kendini. Böyle olması gerek zaten. O insanların hayvandan farkı yok aslında. Onların kaderi için bir şeyler hissetmek bile vakit kaybı. Hayatı kâbusa çevirenler, Incardona gibi insanlardır. Diddy kendini suçlu hissetmeyecek. Bunu yapamaz. Hayatında suçluluk duygusuna yer yok. Suçluluk duygusunu kapıdan içeri aldığı anda, ister ön ister arka kapıdan girsin evine, ne kadar geniş bir alan bıraksa da ona, oflayıp puflayıp şişen canavar sonunda onu sahip olduğu her şeyden edecek.

Kıza gelince. Bu narin, sorunlu yaratığa karşı ne hissediyor? Belki onun zayıf olduğu yerlerde kız güçlü, ama Diddy'nin sağlam tarafları da onda zayıf. İşte, duyguları netleşmeye başladı. Kaçmak ne kadar aptalcaydı! (Şimdi) Diddy ona âşık olduğunu hissediyor. Ve şayet onu mutlu edecekse, bu aşkı kızla paylaşmaktan başka isteği yok. Yarın sabah tekerlekli sandalyeyle ameliyat odasına götürülmeden önce, Diddy'nin aşkından haberdar olmalı.

Ayaklarına kara sular inen Diddy, kalbi her zamankinden daha hızlı çarparak, şehir merkezine yaklaşıyor. (Şimdi) taksiye binip binmemeye karar verme zamanı. Bir bankanın cep-

hesine yerleştirilmiş saati fark ediyor; altıya çeyrek var. Bir eczaneye girip yakınlarda bir postane var mı diye soruyor. Evet var. Saat altıya beş kala postaneye ulaşan Diddy, taba rengi kurutma kâğıdıyla kaplı, eğimli gişe masasının başında, telgrafını yazmaya başlıyor.

Yanında, sol tarafında yaşlı bir zenci kadın var. Kendine saygısı olan yoksulların giydiği türden kıyafetleriyle bu kadın, sarı formlardan birini buruşturup iç geçirerek çöpe atıyor, yeni bir tane doldurmaya başlıyor. Herhalde para istiyordur bir yerlerden. Ya da bir akrabasının ölüm ilanını veriyordur.

Diddy'nin telegrafı, bir saat içinde Warren Enstitüsü'ne ulaşacak. Hester'e telgrafı kim okuyacak acaba? Bayan Nayburn'ün odaya dönmemiş olmasını umuyor. O zaman da telgrafı Hester'in odasına huysuz Gertrude getirecek demektir. Telgrafı Hester'e okuyan kişi her işe burnunu sokan aptal teyze olsa ne fark eder ki? Diddy'nin saklayacak bir şeyi yok.

Solundaki kadın hâlâ harfleri yazmak için ter döküyor. Harfler sözcükleri, onlar da kötü bir haberi ya da yardım çağrısını oluşturacak. Güzel yazı dersinden hep en iyi notu alan Diddy'nin, en az yaşlı kadın kadar yavaş yazmak için kendine göre sebepleri var. Yazı masasının çerçevesine ince zincirlerle tutturulmuş iki bitkin kalemden birini avucunda evirip çevirmesinin sebebi başka. Diddy kalemin küt ucunu, sanki Hester'e verilecek olan telegraf buymuş gibi kâğıda iyice gömüyor. Kalemi iyice bastırarak, Hester'in parmak uçlarını kâğıtta dolaştırarak deşifre edebileceği özel bir kör alfabesi yaratmak istiyor. Ama işlerin böyle yürümediğini biliyor elbette. Telegraflar makinede yazılır. Ve körlere yüksek sesle okunmaları gerekir. Belki de Diddy, sözcükleri kendi üzerine kazımak istediği için bu kadar yavaş yazıyordur.

SENİ SEVİYORUM. YARIN SABAH YANINDAYIM, DALTON.

Diddy Rushland'e dönmedi. Postaneden çıkınca, şehir merkezine doğru yürümeye devam etti. Telgrafı gönderdik-

ten sonra yürümek de kolaylaştı. Karnı aç olmasa sonsuza dek yürüyebilecekmiş gibi hissediyor. Küçük bir Çin restoranına gelince durdu ve bir çanak wonton çorbası içip bir tabak dolusu ızgara pirzola yedi, ama çorba sudan ibaretti ve pirzola da etler kuruyana dek pişirilmişti. Diddy birkaç dakika bu yenilmez yiyeceklerle oynayıp hesabı ödedi ve kalktı. Hâlâ karnı aç. Bu kadar müşkülpesent olmasa daha iyi olur. İkinci durak: bir pizzacıda mola verip, tatsız peynir ve domates sosuyla kaplı bir dilim pizzayı şikayet etmeden midesine indirdi, sonra bir tane daha, derken üçüncü bir dilim, sonra dördüncü dilim.

Saat sekizden beri, Rushland'den on beş blok ötedeki iyice aydınlatılmış bir sokakta bir aşağı bir yukarı dolaşıp duruyor.

Diddy bakıyor. "Bilim, bildiklerimizin yüzde doksanını görerek öğrendiğimizi kanıtlamıştır." Peki, ya geriye kalan yüzde on? Bu küçük yüzde onluk dilimle yetinmek zorunda kalanlar, kalan yüzde doksanlık payın dikkat dağıtıcı gereksiz şeylerden ibaret olduğunu mu fark ediyordur acaba? Gerçek bilginin kirletilmesi olarak görüyor olabilirler mi göz sayesinde öğrenilenleri?

Yoksa görmek hakikaten gerekli mi? 'Gözün yüzde doksanı sudan oluşur' bilgisi gibi bir hakikat mi? Minyatür organları desteklemek ve korumak için ihtiyaç duyulan yapışkan sıvı, görme gücünün detaylı ve karmaşık araçlarını yüzdürmek için gereken durgun deniz?

Diddy'nin bakması. Gerçekten gerekli mi?

Güzelce aydınlatılmış bir sokakta sıra sıra dizilmiş bir geneleve, açık saçık filmler gösteren bir sinema salonuna, deri ceketli motorcular ve mini etekli kızlarla dolu ucuz oyun salonlarına, parti plakları, müstehcen kültablaları, eski dergiler, şaka malzemeleri ve seks kitapları satılan dükkânlara.

Bakıyor Diddy.

Genelevin vitrinindeki ve Victory Tiyatrosu'nun ilan panosundaki fotoğraflardaki kadınların memelerini karşılaştırıyor. Kitapçılardan birinde *National Geographic* ve *Silver Screen* dergilerinin eski sayılarını karıştırıyor, başka bir kitapçıya girip *The Justice Weekly*, *The Spanker's Monthly* ve *The Ladder*'ın

eski sayılarına bakıyor. Röntgenci Diddy. Nasıl duygular hissediyor? Eğleniyor mu? Tiksiniyor mu? Meraklı mı? Bir şeyler hissediyor, her üçünün karışımı gibi bir şeyler. Ama Diddy hissetmeye çalışıyor. Ivır zıvır dükkânlarından birinde plastik canavar maskelerine bakarken daha çok şey hissediyor. Frankenstein'ın canavarını tasvir eden gevşek, soğuk ve plastik bir maskeyi kafasına geçirip aynada dikdörtgen biçimli, dikişli, komik Boris Karloff suratını görünce duyguları hareketleniyor. Sert, üzücü bir şaka; Canavar Diddy. İyi Kalpli Diddy'nin hayal ettiği canavar... Bakıp durmak, onu hafifçe huzursuz etti, cinsel açıdan uyardı. Tuhaf şeyler satan dükkândan çıkarken, Diddy bir başka aynanın önünde durdu. Frankeştaynlık'tan kurtulan profilini inceleyip görüntüsüne hayran oldu. Aynaya doğru döndü, pazularını sıktı, sonra sağ eliyle, sol kolundaki kası onaylarcasına yokladı.

Diddy çarşılardan birinde dolaşıyor. (Şimdi) bozuk paralarını arka taraftaki kapalı atış poligonuna yatırıyor. Biraz önce tartıldı: ideal kilosunun sekiz kilo altında. Makineden çıkan falı da okudu. "Yakında önemli bir yolculuğa çıkacaksınız." Diddy gülüyor ve beyaz kâğıdı cüzdanına koyuyor. Kol gücünü de biraz önce test etti. Makinaya inanılırsa, 'ortalamanın üstünde' imiş. Maksimum güvenlikli bir hapishane hücresinde yaşayıp güneş yüzü görmeyen bir mahkûm kadar solgun, kankurutan otunun kökü kadar zayıf birisi için çok da fena sayılmaz. Bir tilt makinesinde altı kez oyun oynadı. Bir başka makinede, şoförlük yeteneğini ölçtü. "Arabanızı mutlaka sigortalatın." (Şimdi) Diddy tüfek kullanmakta epey başarılı olduğunu öğreniyor ve hedef alanında sallanan on ördeğin hepsini indirerek bir hediye kazanıyor. "Pandayı mı istersiniz, çakmağı mı yoksa altı bardaklı şarap setini mi, bayım?" Diddy, kocaman yuvarlak kulaklı, boynu kırmızı kurdelalı, yarım metre boyundaki içi doldurulmuş ayıyı seçiyor ve hediyesini de alıp sokağa çıkıyor. Taksiye biniyor, şoföre televizyon stüdyosunun adresini veriyor.

Televizyon kanalı binasının oldukça yakında olduğu ortaya çıkıyor, böylece Diddy oraya varan ilk kişi oluyor. Do-

kuza çeyrek var. Bugün şirketin öğle yemeğine gelen Kanal 10 yöneticisi onu karşılıyor; resepsiyon bölümünde televizyon izleyerek beklemeyi mi, yoksa stüdyolara gelip neler olduğunu incelemeyi mi tercih eder?

"İçeri geleyim," diyor Diddy. "Bunu nereye bırakabilirim?" Pandayı. Açıklama yapmıyor.

"Resepsiyona bırakın isterseniz?" diyor prodüktör, şüpheyle. "Olur mu? Bu gece erken çıktı resepsiyonistimiz."

Diddy adamın kendisine pandayı nereden bulduğunu, niçin yanında getirdiğini soracağını sanıyor. Ödülünü resepsiyona bırakıyor. Sonra adamın peşinden ilerleyip, iki kanatlı bir kapıdan geçiyor. "Sessizlik." Koridordan geçip, Diddy'nin rehberinin 'Stüdyo A' dediği yerin kapısına geliyorlar. Yüksek tavanı ışık ekipmanlarıyla kaplı çok büyük bir odanın bir köşesinde, yerel tiyatro grubu, geçtiğimiz bahar sahnelediklerinde büyük başarı toplayan oyunu kaydediyor; *Günden Geceye*.* Adam, gelecek ay oyunun televizyonda gösterileceğini söylüyor. Diddy, devasa camdan içeri, oyunculara bakıyor. Oyuncuları, hatta seti bile zorlukla görebiliyor, çünkü kameramanlar yakın çekimler için sürekli büyük, siyah kameralarını sağa sola çekiyorlar. Cam duvarın diğer tarafında olduğundan, Diddy için oyun sessiz bir pantomimden ibaret. Yine de, oyunu Broadway'de ve televizyonda izlediğinden, oyuncuların canlandırdığı sahneyi tanıyor. Yalnızca sahneyi değil, bazı replikleri de hatırlıyor. Oyun Diddy'i çok etkilemişti, özellikle de bu sahne. Yazarın kendi portresi de olan yetenekli genç oğul, sonunda yoldan çıkmış ağabeyini suçluyor; onu başarısızlığıyla yüzleşmeye zorluyordu. Sevgiyle, şefkatle, nefretle. Fakat onların durumu, Diddy ve kardeşinin içinden çıkılmaz ilişkisinden daha basitti. Diddy mi Paul'ü azarlayıp suçlamalıydı, yoksa Paul mü Diddy'i?

Tura devam ediyoruz, Stüdyo B'nin önüne geldik. Daha küçük bir oda. "Saat on bir haberlerini kaydediyoruz. Haberlerin büyük bölümü canlı yayındır, ama haber kasetleri de

*) Amerikalı Nobel ödüllü yazar Eugenie O'Neill'in ünlü oyunu. (ç.n.)

kullanılır. Şimdi bunları ayarlıyorlar." Aynı adam mı sunuyor haberleri?

Evet. Geniş, ses geçirmez kübün içinde, masasının arkasında, sol tarafında bir dünya haritası, sağ tarafında bir ekranla oturan adam, Diddy'nin dört gece önce televizyonda söylediği her sözcüğü dikkatle dinlediği aynı sunucu. Geçen pazar, yüzü televizyon ekranında silik bir lekeydi, hatları küçük çizgilerden oluşuyordu. (Şimdi) Diddy adamın kendi yüzünü, kanlı canlı görüyor. Aradaki cam, görüşünü etkilemiyor. Aralarında dikdörtgen biçimli alçak bir duvar var, Diddy'i dışarıda, adamı içeride tutuyor; ama en azından yüzünün görüntüsünü bozup değiştirmiyor.

"Söylediklerini duymamız mümkün mü?" diye fısıldıyor Diddy, yanındaki prodüköre.

Elbette. Adam stüdyo girişinin hemen yanındaki kırmızı bir düğmeye basıyor.

Evet, aynı yapmacık nezaketli, doğallığını yitirmiş ses. Sesin yapaylığı göz önünde bulundurulunca, Diddy otel odasında yatağında uzanmış, televizyon izliyor sanabilir kendisini. Ama belki de, koridora gelen sesin aktarılma kalitesi değildir suçlanması gereken. Hatırlamak gerek ki, bu ses, içinde hiç gerçek haber, gerçek bilgi olmayan haberleri okuyan bir adama aittir. Bu gece bilgi veriyor muydu? Bu gece de bilgi yoktu, hayır. Yalnızca korkunç savaşla ilgili daha fazla masal okuyor; kazanılmayan ama hâlâ süren, başarısı, ufak tefek sarı bedenlerin, etleri napalmla kavrulmuş ya da çelikle parçalanmış bedenlerin çarpışmadan sonra bir araya yığılıp sayılmasıyla ölçülen savaşı anlatıyor. Sayılmayı bekleyen cesetler. Spiker her zamanki anlamsız rakamları sayıp döküyor; üstünlük söylemini tüyler ürpertici biçimde tekrarlıyor. Yüzünde son derece ciddi bir ifadeyle konuşuyor. Yalanlar söylüyor, ama bunlar gülümseyen, dehşet verici yalanlar.

Prodüktör izin alıp yanından ayrıldı ve Diddy, Stüdyo B'nin camının önünde kendi başına vakit geçiriyor. Yüzünü cama yapıştırıp dinliyor. (Şimdi) birilerine uzun bir söylev vermek istiyor. Sözcükler boğazını yakıyor. Ama kime dinle-

tecek bu konuşmayı? Bu kuvvetli tepkinin pek çok hedefi var, en başta da kendisi. Kendini suçlayan Diddy. Fakat bu dünyadaki tek yanlış şey, Diddy değil.

Sunucu ayağa kalktı, masasının arkasındaki haritada bir şeyi işaret ediyor.

Diddy'nin öfkesinin sonu yok; ayrıca, öfkesini tutumlu kullanmıyor. İnsan daha iyi biri haline gelmek için öfkesini nasıl kontrol edebilir? Sunucunun söylediği yalanların ve saçmalıkların kışkırttığı Diddy, bir kez daha kendi duygularını düzeltmek için sonsuz bir çaba göstermeye kalkışacak.

Sunucu, sol tarafındaki ekrana yansıtılan bir fotoğraf hakkında konuşuyor; fotoğrafta, bir Amerikan askeri, diz üstü çökmüş, gözleri bağlanmış, genç bir tutsağı sorguluyor. Fakat Diddy artık sunucunun söylediklerini dinlemiyor.

Kendi ülkesinin, uzun süredir küçük bir ülkenin savunmasız halkını katletmekle uğraştığını -kaldı ki, bu savaş, ülkesinin tarih boyunca işlediği acımasız suçların, dehşet verici zulümlerin sonuncusu- hatırlayan Diddy'nin son dört gündür yalnızca bir adamın ölümü için çektiği işkence (şimdi) iyice küçülerek, aşağılık bir hal aldı. Son on yılda bu gezegende işlenen başka suçlarla kıyaslandığında, Diddy'ninki neredeyse görünmez bir eylem. Diddy'nin yaptığı, gerçeklik terazisinde tartılsa, ufak ve amatörce kalır. İçini parçalayan vicdan azabıysa bir küstahlıktan başka şey değil, kendisiyle övünmenin bir yolu; en iyi ihtimalle, fazla uygarlaşmış bir adamın sevimli zayıflığından ibaret. Şeytani Diddy, kabahatlerinin küçük ölçekli olduğunu öğrenmeli. Bunları düşünürken, Diddy, Incardona'yı kazayla öldürmüş olmasını mazur göstermeye ya da affettirmeye çalışmıyor. Cinayet cinayettir, duygular üzerinde ağır ve çürük bir leke bırakır. Bir ölüm, ne olursa olsun yine de bir ölümdür.

Dalton Harron, artık İyi Kalpli Diddy değil; tabii bir zamanlar gerçekten öyle olduysa. Bunu kabul etmek gerek. Yine de, dünyanın her yerinde, sürekli çok daha fazla sayıda ve korkunç cinayetin işlendiğini düşünmekte fayda var. Üstelik katiller vicdan azabı bile çekmiyorlar. Niçin çeksinler? İnsan,

ülkesi adına cinayet işlerse, bir saatte yüzlerce Incardona öldürdüğü için alkışlanır; yalnızca bazen kendilerini koruyabilecek durumda olan kocaların kafasını patlattığı için değil, karılarının karnını deştiği, çocukları pencereden attığı için de tebrik edilir. Yaptıkları için ödüllendirilmesine ve işini yaptığı için tebrik edilmesine rağmen kendini suçlu hissedecek kadar fazla şey bilen müstesna bir katile, ender olarak rastlanır, böyle biri zor bulunur. Ve Diddy gibi resmi cinayet izni olmayan başkaları, katillik zamanın en gözde mesleğiyken arenalardan uzak duranlar, benzer biçimde, belki de safça, aynı rolü bireysel olarak üstlenirler. Diddy de öyledir. Oysa daha bilinçli olması gerekirdi.

Diddy, komşularıyla barış ve uyum içinde olma ödülü pahasına -ki bu tartışmalı bir ödüldür-, çürümüş yemi yuttu. Bir eylemi iyi ya da kötü, doğru ya da yanlış kılan eski yalanları, kendi doğrusuymuş gibi kabullendi.

Diddy'nin sıkıntısının sebebi, ölümle sonuçlanan bir şiddet eyleminde bulunmuş olması değil; buna rağmen, kanun tarafından yakalansa, belki idam edilir, en azından ağır hapis cezası alırdı, bunu da biliyor. Onun sıkıntısı, duruma uygun bir işi ya da kimliği olmaması; bir kahraman ya da profesyonel katil değil çünkü. Sıkıntılı, çünkü bir davası, bir sebebi yok. Onu günahından arındıracak biçimde, toplumun iyiliği için işlemedi cinayeti. Yalnızca öldürdü, yasal bir katliam yapmadı.

Camın arkasındaki ağırbaşlı sunucuya bakan Diddy, dünyada olup bitenleri hatırladığı için memnun. Geçen pazar işlediği suça, daha makul bir perspektiften bakabiliyor. Ve, daha önemlisi, içini yakıp kavuran suçluluk duygusu hafifledi.

Peki, Eğitimli Diddy bunları zaten yıllardır bilmiyor muydu? Kendisi gibi özünde barışçıl insanların abartılı, kendini cezalandırmaya yatkın ahlâkçılığının halkları katleden kutsanmış katillerden başka kimseye hizmet etmediğinin farkında değil miydi? Onların otoritesini onayladığının? Onları daha güvende, daha dokunulmaz kıldığının? Bugün, kimsenin bu konularda masum olmaya hakkı yok ve Diddy de kendi masumiyetinden utanıyor. Incardona konusunda

ne kadar safça davrandı, boşu boşuna ıstırap çekti. Hester konusunda ne kadar safça davrandı, aşkını riske attı.

Kapı menteşelerinin gıcırtısı duyuluyor; halının üzerinde parmak ucunda sessizce yürümeye çalışan, ama aslında gürültülü adımlar atan ayakların sesi. Hubert'in iri yapılı oğlu James Watkins geliyor. "Selam, Harron. Bakıyorum erkenden gelmişsin." Diddy mekanik bir hareketle ağırlığını diğer bacağına verdi, geniş cam pencerenin arkasında soykırımdan söz eden gülümseyen haberciye arkasını döndü. Elini uzattı. "Merhaba, Bey Watkins." Resepsiyon salonuna çıktılar. Comensky de gelmiş, bir kanepeye yayılmış oturuyor, *Life* dergisinin yıpranmış bir sayısını karıştırıyordu. Watkins, kuru, kırmızı ellerini ovuşturarak, "Diğerleri de birazdan gelir," dedi. Eskiden beri sık sık ovuştururdu ellerini.

Diddy bir sigara yakıp adamın yanına oturdu. "Bir tane alabilir miyim?" dedi Comensky. "Bırakmaya çalışıyorum, o yüzden artık paket taşımıyorum." Diddy başıyla onayladı, paketi ona uzattı. "Baksana, Harron, *Amerika Mikroskop Derneği Bülteni*'ndeki son yazımı gördün mü?" Diddy yazıyı okumamıştı. "İyi bari, yanımda birkaç kopya getirdiğime sevindim." Bir elinde henüz yakmadığı sigara, diğerinde kibrit kutusu vardı. Comensky sigarayı dudaklarının arasına sıkıştırdı, boşalan eliyle paltosunun cebini karıştırmaya başladı. Yanlış eli kullanıyordu. Comensky, normalde sağ elini kullandığını hatırlamıyor muydu acaba? Dergiyi çıkarıp Diddy'nin eline tutuşturmadan önce kibrit kutusunu bir tarafa bırakıp sağ elini kullanması gerekti. "Teşekkürler," dedi Diddy.

Birkaç dakika sonra, Reager ve Michaelson kapıdan içeri girdiler. (Şimdi) hazırdık, herkes gelmişti. Diddy, son gelen iki kişinin keyfinin yerinde olduğunu görünce, ikisinin birlikte Reager'ın evinden geldiğini tahmin etti. Michaelson akşam yemeğine davet edilmiş, bol soslu ve lezzetli bir yemeği midesine indirmiş olmalıydı. Kendisi de tatlı olarak Reager'ın oldukça çirkin, hâlâ evlenmemiş kızına sunulmuştu herhalde. İçeri girerken Evie'den söz ediyorlardı. "Hey

Alex," diye seslendi Comensky, Michaelson'a, "*Bülten*'deki son makalemi okumuş muydun?" Michaelson başını iki yana salladı. "Bekle, bir tane getirdim sana. Bir dakika. Sakın gitme. Burada, cebimde bir yerde."

Michaelson, hiç yorum yapmadan, uzun kanepenin sol ucuna oturdu. (Şimdi) Diddy ikisinin arasında kalmıştı. Sağ tarafında cebini karıştıran Comensky'nin dirseğinden uzak durmaya çalışıyordu. Çünkü Comensky'nin, ellerini meşgul eden gerekli nesnelerden kurtulması gerekiyordu yine. Koridordaki soğutucudan aldığı kâğıt bardak içindeki suyu kanepenin dar kolçağının üzerine koyup dengede durmasını sağlaması, elindeki *Courier-Gazette*'yi dizinin üstüne bırakması, bir iki nefes aldığı sigarayı kanepenin yanına yerleştirilmiş ayaklı metal kültablasında söndürmesi gerekiyordu. Comensky elini paltosunun cebine daldırıp bir şeyleri çekiştirmeye başladı. Sanki dalgın bir tavırla soyunmaya çalışıyordu. Aniden çişi gelen ve pantolonunun her zamanki fermuarı yerinde alışık olmadığı düğmelerle karşılaşan bir adama benziyordu.

Comensky'nin beceriksiz çabası, Diddy'i eğlendiriyor. Doğuştan koleksiyoncu olan birinin ısrarcılığı var onda. Diddy'nin karşılaştığı son koleksiyoncu olan Comensky, pullar ya da deniz kabukları gibi küçük nesneler ya da hazineler biriktirmiyor. Bu kez, kendi düşüncelerinin koleksiyonunu yapan biriyle karşı karşıya Diddy. Adam kendi düşüncelerini biriktiriyor, sonra da şevk ve heyecanla bunların yazılı kopyalarını herkese, hatta ilgilenmeyenlere bile dağıtıyor. Tedarik ettiği nesneler gerçek hazineler, gerçek pulları toplayan pul koleksiyoncularının peşine düştüğü, değerli, orijinal şeyler değil. Ya da gerçek deniz kabukları... Daha çok düşünsel andaçlar onun koleksiyon objeleri.

(Şimdi) hepimiz oturuyoruz. İki kıdemli, Watkins ve Reager, uzun kanepenin karşısındaki rahat koltuklara kuruldular. Üç kıdemsiz adam, kanepede oturuyor. Michaelson, eline tutuşturulan bülteni aldı ve cebine attı. Comensky, yeniden bülteni gözden geçiriyor. Diddy yalnızca var olmakla meşgul. Var olmaya çalışıyor.

Çok kısa bir süre bekleniyor. Sonra "Cemiyetiniz" programının prodüktörü kapıdan girip resepsiyon salonuna geliyor; kolunu, sunucunun omzuna atmış. "Bunu da denemeye çalış, olmaz mı?"

"Roger," diyor sunucu. "Bir saat sonra görüşürüz." Giriş kapısını açıyor.

"Görüşürüz, Bud." Sunucu dışarı çıkıp kapıyı arkasından kapatıyor. Prodüktör, oturmakta olan beş adama doğru dönüyor. "Herkes burada mı?" Mutlulukla sırıtıyor. "Harika! Haydi prova odalarından birine gidelim, sonra hemen başlayabiliriz..."

Birkaç sözcükte bir duraklayıp burnundan puro dumanlarını savuran Reager, "Konuşmaya burada başlamayı tercih ederim," diyor. "Birazdan birisi daha katılacak aramıza. Sonra içeri geçebiliriz." Koltuğunda ne kadar rahat ettiğinin altını çizmek, bedeninin hareket etmekteki isteksizliğini göstermek istercesine, purosundan bir nefes daha çekiyor.

Diddy, Reager'ın ruh halini hemen tahmin etti. Reager, prodüktöre zorluk çıkaracak ve adamın nasıl tepki vereceğini ölçecekti.

Adam nasıl tepki verdi peki? "Elbette, Bay Reager." İşte bu kadar. Prodüktör kaybetti. Kaprisli bir adam olan Reager, bir nebze olsun direnmeden kendisine teslim olanları küçümserdi. Prodüktör hemen boyun eğmişti onun isteğine. Tek soru sormadan, Reager'ın isteği doğrultusunda programını değiştirmişti. Reager savaşmak istiyor olmalı. Fakat zaten kazandığını hâlâ bilmiyor mu?

Ama prodüktörün bir müttefiği var. Ağız dalaşından hiç çekinmeyen ve Reager'ı sıkıştırmaktan keyif alan Watkins, "Söyle bakalım Howard, kim geliyormuş bize katılmaya?" diye lafa giriyor. Watkins'in elinde, henüz yakmadığı piposu var.

Reager soğuk bir bakışla ona doğru dönüyor. "Sürpriz biri gelecek."

Diddy, kimin geleceğini merak ediyor. Reager kimseye haber vermeden gruba birini daha mı ekledi? Yeni ve genç bir adam, Reager'm pohpohlamak istediği, şirket içinde

yükselmekte olan bir yıldız mı gelecek acaba? Yoksa Reager'ın sevgili kızı Evie, bir gün genç bir adamın kendisini çekici bulacağı umuduyla buralara kadar gelmeye zahmet edecek olabilir mi?

Tabii ki, prodüktörün neler olup bittiği hakkında hiçbir fikri yok. Ya da olayların nasıl geliştiği hakkında. Hâlâ iyimser, ya da yalnızca duyarsız olduğundan, geçici çalışma alanımızı düzenlemekle uğraşıyor. Bu düzenleme sayesinde, otoritesini konuşturabileceğini sanıyor. Bir süreliğine odadan çıktı, sonra elinde metal ve katlanabilir bir sandalyeyle dönerek bunu resepsiyon salonunun ortasına yerleştirdi. Sonra sandalyenin sırtını iki koluyla sararak, ata biner gibi ters biçimde yerleşti üzerine.

"Şimdi." Herkesin yüzüne tek tek bakıyor. "Bildiğiniz üzere, bu programın mümkün olduğunca samimi bir havada geçmesini istiyoruz. 'Cemiyetiniz', sponsorluğu Ticaret Odası tarafından karşılanan aylık bir halk programıdır. Bu program aracılığıyla, Kanal 10 izleyicilerine, bölgemizdeki şirketler ve Amerikalı işadamlarının sorunları hakkında daha fazla bilgi vermeyi amaçlıyoruz. Bölgemizdeki en eski ve saygın şirketlerden biri de sizinki, bu yüzden programımızın içeriğine çok uygun. Hatta sizi niçin daha önce konuk etmediğimizi bilemiyorum."

Oysa Diddy biliyordu. Yakın zamana dek, şirket yöneticileri halkla ilişkiler bölümünün doğrudan halka hitap etmesinin satışlara faydası olacağına inanmıyorlardı. Watkins ve Reager'ın (şimdi) 'Cemiyetiniz' programına katılmayı kabul etmesi, geçen yıl boyunca yönetimin ne kadar sıkıntılı bir dönem geçirmiş olduğunun kanıtıydı.

"Neyse, şimdi sizi ele geçirdik," diye devam etti prodüktör. "Ve buna gerçekten çok memnunuz. Fakat bu cumartesi yayınlanacak program, geçen hafta ayın şirketi olarak tanıttığımız Beyaz Saray Mağazası hakkındaki programa benzemiyor. Mağazaları herkes bilir. Ya da bildiklerini sanırlar. Ama mikroskoplar oldukça teknik cihazlardır. Haksız mıyım?"

"Devam et," dedi Reager. Diddy'ye baktı, Diddy bakışlarını çevirdi. "Yani, mikroskoplar hakkında bir şey bilmediğini mi söylüyorsun?"

"Şey, iş bilime gelince, biz sıradan insanlar teknik detayları bilmeyiz. Şunu anlatmaya çalışıyorum, Bay Reager. Korkarım, bizim programımız bir eğitim programı değil. Keşke olsaydı, ama malesef değil işte."

"Dinle, Harvey, ne ima ettiğini niçin açıkça söylemiyorsun bana?" diye sordu Reager, yüzünü buruşturarak.

Bu, adamın ilk adı mı yoksa soyadı mı acaba? İlk adı ya da soyadı Harvey olan -Diddy (şimdi) hatırlayamıyordu- adam, metal sandalyesinde huzursuzca kımıldandı. "Gerçekten çok basit bir konu, endişelenmenize gerek yok. Söylemeye çalıştığım şu; bizimki *sponsorlu* bir program. Sponsorlarımız, izleyicilerin iyi vakit geçirmesini istiyorlar. Bilirsiniz işte." İzleyicilerin ne kadar eğlenmesi gerektiğini göstermeye çalışır gibi, kocaman bir gülümseme belirdi yüzünde. "Programı izleyenler bir şeyler de öğrenirlerse ne âlâ. Ama bizi izlerken iyi vakit geçirmelerini de sağlamalıyız."

"Bizi mi?"

"Evet, elbette Bay Reager, kendimi de katıyorum, çünkü programın sunuculuğunu üstlenme onuru da bana ait. Hazır kendimden söz etmeye başlamışken, neler yapacağımı size de anlatmanın da tam sırası. Siz beyefendiler de neler yapmanız gerektiği konusunda fikir sahibi olursunuz böylece."

"Anlat bakalım," dedi Watkins, keyifle. Diddy, Reager'ın sinirleri bozulduğu anda Watkins'in neşeli ve iyimser bir havaya büründüğünü daha önce fark etmişti.

Reager'm canının sıkıldığı bellli oluyordu. İnsanları sinir eden şeyler ne kadar tuhaf, diye düşündü Diddy. Bu Bay Harvey ya da Harvey bilmemne, Reager'm canını sıkmak için özel bir çaba göstermemişti. Heyecanlı bir salak olduğu apaçık ortadaydı. Ama Reager'ın karşılaştığı insanların çoğu, ona göre böyleydi zaten. Niçin özellikle bu adama gıcık olmuştu? Yeni tanışan insanlar arasında birdenbire ortaya çıkan, kimsenin suçu olmayan antipatinin sebebi neydi? Peki insan,

yaptığı bir şey yüzünden değil de yalnızca varlığıyla, ya da görüntüsü, belki de kokusu yüzünden istemeden bir başkasını sinir ettiğini her zaman anlayabilir miydi? Eğer içgüdüsü kuvvetliyse, anlaması gerekirdi. Ama Diddy'nin içgüdüsünde bir sorun vardı; raylar üzerinde yürüyüp çalışma alanına girdiği anda Incardona'da böyle bir his uyandırdığını fark edememişti. Ama Incardona'nın duyumsal araçları tıkır tıkır işliyor olmalıydı. Çünkü Diddy'de şiddetli bir antipati uyandırdığını hemen anlamıştı. Diddy'nin içindekileri ondan çok daha uzun süre önce, anında fark ettiği için, öfke ve düşmanlıkla karşılık vermişti. Nasıl anlamıştı peki? Hissetmiş olabilir miydi? Kokusunu mu almıştı?

Bay Harvey ya da Harvey Bilmemne, Reager'dan bu tür düşmanlık titreşimleri alıyor olmalıydı, ama yenildiğini kabullenmeye hazır değildi. Durakladı, herkesin yüzüne tek tek baktı. Diddy, duvarının ardından onu izleyerek adamın düşüncelere dalışını inceledi. Reager, adamın dengesini kaybetmesine sebep olmuş muydu şimdiden? Belki. Prodüktör, düşmana karşı direnme zamanının geldiğini anlamış görünüyordu. Ya şimdi, ya hiç. Tabii zaten geç kalmadıysa. Konuşulanları dikkate almadan, belki de Watkins'in kendiliğinden onun tarafına geçtiğini hissettiğinden, Reager'a hiç bakmadan koltuktaki üç kıdemsiz elemana doğru döndü. "Bay Michaelson, Bay Harron, Bay Comensky, sizin düşüncelerinizi duymadık. Sormak istediğiniz bir şeyler var mı?"

Diddy, adamın bunu Reager'ın huysuzluğunu kınamak için sorduğunu biliyordu. Ama kendilerini de konuşmaya katma çabasının işe yarar bir hamle olduğundan emin değildi. Öncelikle, Diddy'nin iki yanında oturan Michaelson ve Comensky, konuşulanları dinlemiyorlardı. Birkaç dakika önce Comensky, ceketinin cebine doldurduğu makalelerden birini daha çıkartıp hâlâ bacağının üzerinde duran *Courier-Gazette*'nin üzerine koymuş, kendini onu yeniden okumaya kaptırmıştı. Michaelson'un kucağında bir not defteri ve elinde not tutmak için bir kalem vardı. Boş sayfaları şimdiden çıplak kadın ve uçak resimleriyle doldurmuştu. Geriye bir tek Diddy

kalıyordu ve o, her şeyi duymuştu. Ama, duymuş olmasına rağmen, (şimdi) bir şey söylemek gelmiyordu içinden. Reager bu görevi kısa sürede istekle üstlendiğine göre, niçin bu ahmakla dalga geçsin ki? Ya da Watkins bu görevi üstlenmişken niçin adamı yatıştırmaya ya da hoşnut etmeye çalışsın?

Diddy ne diyebilirdi adama? "Evet... Bay Harvey'di adınız, değil mi?" doğru tahmin etmişti. Prodüktör nezaketle başını sallayarak onayladı. "Bu programı ne kadar zamandır yapıyorsunuz, Bay Harvey?"

Diddy, bunu tarafsız bir şekilde sormaya çalışmıştı. Ama sözler ağzından küçümseyici bir tavırla çıkmıştı ve Bay Harvey, beklemediği bir yerden gelen ve azar olarak algıladığı bu sözler karşısında afalladı.

Odanın diğer köşesindeki Reager, kıymetli Küba purolarından birini çıkarıp Diddy'ye ikram ederek, ona kendi tarafında olduğu için teşekkür etti. Keyifsiz Diddy. Bir şeyi, sadece düz anlamıyla söylemek ne kadar zor. Niyeti ne kadar iyi olursa olsun, sonunda insan söylediklerinin birinin işine yaradığını görüyordu. Söyledikleriniz kendi işinize değil, hizmet etmeyi arzulamadığınız birinin işine yarıyordu. Diddy, söylediklerini değiştirebilmeyi diledi.

Comensky kendi makalesini okumaya devam etti; Michaelson hâlâ not defterine resimler çiziktiriyordu. Utancından kızardığını hisseden Diddy, başka bir yerde bulunduğunu hayal etti.

"Size durumu şöyle açıklayayım," dedi. Sesini başkalarını tutsak edebileceği bir ağ gibi kullanmaya çalışarak en tatlı ses tonuyla şakıdı: "Hepimiz şirket idarecileriyiz, değil mi? O yüzden mümkün olduğunca kısa keseceğim konuyu." Reager esnedi. Watkins sonunda piposunu yaktı. "Programın formatı şöyle; önce, mikroskoplarla ilgili kısa ve bilgilendirici bir konuşma yapacağım. Bilirsiniz, arkaplan bilgisi vereceğim. Sonra, şirketin kuruluşundan bugüne yaptığı çalışmalarla ilgili bazı görselleri projektörle yansıtacak ve bunlar hakkında konuşacağız. Daha sonra, Harron, Comensky ve Michaelson'un katılacağı, benim yöneteceğim panel başlaya-

cak. Sonra, Bay Watkins'i tanıtacağım ve umarım bize biraz kendinden, babasından ve büyükbabasından söz edecek. Şirketin insani yönünü vurgulayacağız. Bundan sonra, müdürünüz Bay Reager bazı yorumlarda bulunacak. Fabrika ve ofis binalarının görüntülerini gösterecek ve programı, geçen Mayıs ayında Canandaigua Gölü kenarında yapılan piknikte çekilmiş görüntülerle bitireceğiz. Bütün görsel malzeme, Bay Wurst tarafından bana ulaştırıldı ve bazılarını seçtik. Ben de bu görüntüleri size bu akşam göstereceğim."

Diddy, nasıl tepki verdiğini görmek için Reager'a baktı. Pek iyi şeyler düşünmediğinden şüpheleniyordu. Oysa prodüktör tam tersini düşünüyor olmalıydı. Harvey, düşmanının sonunda sakinleştiğinden o kadar emindi ki, Reager'ın hoşuna gidecek bir şeyler söylemeye kalkıştı.

"Bazılarınız, bu son fotoğrafların elimize Bayan Evie Reager tarafından ulaştırıldığından haberdar olmayabilir," dedi neşeyle.

"Bir Bolex kullandı fotoğrafları çekerken."

"Evet, Bay Reager. Gerçekten çok hoş fotoğraflar bunlar."

"Öyle olmaları gerek! Kızımın gözü çok keskindir. Bu gece aramıza katılıp eleştiri ve önerileriyle bize yardımcı olmasını istemiştim. Şüphesiz hepimiz onun görüşlerinden yararlanabiliriz. Harvey. Şimdiye kadar buraya ulaşmış olması gerekirdi. Niçin gecikti anlamadım."

Kanepenin ortasında oturan Diddy arkasına yaslandı, bacaklarını uzattı ve bir sigara daha yaktı. Zorlu bir gece olacaktı.

Cumartesi günü yayınlanacak programın akışını gözden geçirdikten sonra, Reager ve kızı, herkesi birer akşam içkisi için evlerine davet ettiler. Aslında hiçbirimiz gitmek istemiyorduk. Watkins, evet dememeyi alışkanlık edinmiş bir adamın haşin ifadesiyle teklifi reddetti. Teklifin asıl muhatapları olan kıdemsiz elemanlar, bir süre kararsız kaldılar. İşverenlerini hoş tutma alışkanlığında olan Diddy, sıradan ama karar-

lı bir ses tonuyla konuşmaya çalıştı. Yorgun olduğunu söyleyip teklifi kibarca geri çevirdi.

Televizyon stüdyosundan çıktık. Harvey'nin arabası binanın arkasındaydı, o yüzden hemen yanımızdan ayrıldı. Watkins'in Lincoln Continental marka arabası ve şoförü, onu almak için köşede bekliyordu. Sokağın iki blok aşağısına park etmek zorunda kaldığını anlatan Evie, grubun geri kalanına yolu gösterdi. Comensky ve Michaelson babasının iki yanına geçmişlerdi. Onları arabaya kadar geçirmeye niyetlenen Diddy, arkadan geliyordu. Oyuncak pandası kolunun altındaydı.

"Seni oteline bırakalım, Harron," dedi Reager. Teklifi kabul etmesi makul olacaktı; o zaman dinlenmek için otele girdiğini görebilirlerdi. Ama, taksi tutmaya kalkarsa dikkat çekebilirdi, en azından Reager'ın şüpheci zihninden, Diddy'nin yorgun falan olmadığı, onları atlatıp daha eğlenceli bir şeyler yapmak istediği düşüncesi geçecekti.

Ama Diddy onlarla birlikte arabaya binmek istemiyordu. Üstelik Diddy, başına gelen bunca şeyden sonra, ihtiyatlı davranmayı bir kenara bırakmıştı artık. "Teşekkürler, Bay Reager. Ben bir taksiye binerim." Aksi ihtiyarın canı cehenneme. Ne isterse düşünsün. "Evie, bunu ister misin?" Kocaman siyah-beyaz yaratığı kızın kolları arasına bıraktı.

Hemen bir taksi buldu.

Rushland'e döndüğünde, saat geceyarısını bulmuştu. Resepsiyondaki çalışkan gece görevlisine başıyla selam verdi. *Courier-Gazette*'nin 'şehir' baskısı sabah ikide otele gelene dek uyumama düşüncesi aklından bile geçmedi.

Diddy sıcak bir duş aldı, yeni değiştirilmiş örtüleri aralayıp yatağa girdi. Yorgundu. Ama uykusu olduğunu sanmıyordu; Hester'in yarın geçireceği ameliyatı düşünüp endişelenecek, bütün gece doğru dürüst uyuyamayacaktı. Yanılıyordu. Uykusunda Hester'le ilgili rüyalar görebileceğini bildiği için, kolayca daldı gitti. En gergin ve uykusuz saatlerinde düşündüklerinden bile daha korkunç şeyler geçebilirdi aklından uykuda.

Rüyasında Diddy, ameliyattan hemen önce hastanede Hester'i ziyaret ediyordu. Diddy o tanıdık beyaz odaya giriyor, rüyasında odayı gerçekte olduğu gibi görüyordu. Ama Hester her zamanki karanlık camlı gözlüğünü takmıyordu. Çerçeveleri oval değil, kare biçimindeydi. Camları da eskisinden daha karanlıktı, cam yerine kalın selüloitten yapılmışlardı. İki camın da tam ortasında minik birer delik vardı.

Diddy, gergin bedenini yatağın ayakucundaki sandalyeye bıraktı. "Gözlüğün yeni mi?" diye sordu endişeyle.

"Yeni bir tedavi" diye cevapladı Hester. "Doktorlar, teşhisten beri aslında bunları takmam gerektiğini söylüyorlar."

Bu tuhaf gözlükler aslında iyi haber, diye düşünüyor Diddy. Ne gibi? Elbette! Camlardaki minik delikler, Hester'in biraz olsun görebildiğinin ispatı. Tamamen kör değil. Ama bu, görebilmekle aynı anlama gelmiyor. Görebiliyor mu acaba? En başından beri biraz olsun görebiliyor muydu? O zaman niçin geçen pazar Diddy'nin kompartımandan çıktığını görmedi?

Derken, Diddy iyice endişelenmeye başlıyor. Çünkü yeni gözlükler, Hester'de kendisinin anlayamadığı bir başka sorun olduğunu gösteriyor. Bu gözlüklerden söz edildiğini duymuştu. Bunlar, retina yırtıklarında kullanılıyor. Peki, Hester'in retinasına ne oldu? Kaza mı geçirdi? İltihap mı kaptı gözü? İki camın benzerliği, her iki retinada sorun olduğuna işaret ediyor. Ama bu ciddi bir durum. Zaman kaybetmemek gerek, yoksa tamamen kör olabilir. Durum teşhis edilir edilmez, hasta bir hastaneye yatırılmalı, hareket etmesine izin verilmemeli. Her hareketi, retinadaki yırtığın artmasına sebep olabilir. Hester'e, ameliyata kadar bir kutu çiğ yumurta gibi davranılmalı.

Fakat ihtiyacı olan tedavi bundan ibaretse, Hester zaten büyük ve gereksiz riskler aldı. Tren yolculuğu, yüksek hız, sallantı ve titreşim ona iyi gelmiş olamaz. Peki, ya trenin tünelde aniden durmasına ne demeli? Diddy, tren yeniden harekete geçince kızın bağırdığını hatırladı. O zaman, göremediği için ani hareketin onu şaşırttığını ve korkudan bağırdığı-

nı sanmıştı; oysa (şimdi) kızın retinasının daha da ayrılarak canını yaktığını biliyordu. Daha da kötüsü, kızın aldığı risk ler arasında en gereksizi, tuvalette sevişmekti. Niçin Diddy'ye bu kadar kırılgan olduğunu söylememişti? (Şimdi) bildiğini o zaman bilse, kızla birlikte o küçücük bölmeye girmezdi. Onun durumunda, bu ciddi bir saldırı anlamına geliyordu. Yoksa Hester, Diddy'nin kendisine saldırmasını sağlamaya mı çalışıyordu? Incardona'nın, Diddy levyeyle kendisine vurana dek onu kışkırtması gibi, kız da mı onu kışkırtmaya çalışmıştı? Yoksa bu ikisi suç ortağı mıydı? Hester, Diddy'nin kendisine zarar vermesini, ya da fiziksel zararın vasıtası olmasını sağlamaya mı çalışıyordu? İstemeden başka bir suç daha işlemeye mi zorluyordu onu?

Diddy uykusunda umutsuzluk içinde haykırdı. Neredeyse gözlerini açıp uyanacaktı, ama uyumaya ve rüya görmeye devam etti.

Manzara değişti, Diddy hastanedeki ameliyat masasını görmeye başladı. Yukarıdaki spotlardan parlak ışıklar çıkıyor, masada yatan üstü örtülü figürü, beyaz giysili doktor ve hemşireleri, tekerlekli sehpalar üzerindeki araç gereçleri, anestezi uzmanının cihazlarını aydınlatıyordu. Diddy yukarıda, başka izleyicilerle birlikte camlı bir galerideydi. Ama oturarak izlemiyordu aşağıda olanları. Bir koridorda durmuş, elinde bir şey tutuyordu: Bolex marka bir fotoğraf makinesi. Ameliyatın fotoğraflarını çekiyordu. Diddy'nin, onlardan biri olmamasına rağmen, bu tıp öğrencileri arasında bulunmasının bir sebebi vardı. Üstelik bu, Hester'le kişisel ilişkisiyle ilgili bir sebep değildi. İşini yapıyordu; profesyonel bir fotoğraçıydı. Rüyasında Diddy, yasal ve medikal fotoğraflar çeken bir stüdyo adına çalışıyordu. Öğrencilerin eğitimi sırasında tıp okullarında ve hastanelerdeki doktor adaylarına gösterilmek üzere ameliyat kayıtları yapıyor; mahkemelerde ve cinayet davalarında delil olarak kullanılmak üzere, kazaların ve cinayetlerin fotoğraflarını çekiyordu. (Şimdi), büyük dikkatle, Hester'in ameliyatının fotoğraflarını çekiyordu. Çok nazik bir operasyondu bu.

Yakın zaman dek, bu ameliyatlarda kullanılan en gelişmiş yöntem, *cyro-surgery* idi. İçi soğuk gazla doldurulmuş ince bir tüp, dikkatle hedefe yöneltiliyor ve gaz tüpten fışkırtılıyordu. Eğer cerrah hata yapmazsa, yüksek hızlı gazın ani baskısı göz yuvarlağını deliyor, göz sıvısını aşıyor, gözün arka duvarına, tam retinanın yerinden oynadığı noktaya isabet ediyordu. Gazın hızı ve kuvveti sayesinde, retinanın gevşemiş uçları birbirine yapışıyor, eski haline geliyordu.

Ama Hester'in doktoru daha yeni bir tekniğin eğitimini görmüştü ve bu teknikte, aynı işi bir lazer ışını görüyordu. Tabii hedef aynıydı. Prensip de aynıydı; uzaktan, katı metal cihazların yardımı olmadan, gaz ve ışıkla saldırıya geçiliyordu. İşte, uzmanları şaşkına çevirecek bir cinayet aleti!

Doktor, minyatür lazeri elinde tutuyor, oyuncak bir tabanca gibi Hester'in kafasına doğrultuyor. Yaklaştırıyor. Hester'in gözkapakları iyice açılıp kelepçelerle yüzüne tutturulmuş. Doktor cihazı ateşliyor. Hiç koku yok, yanan et kokusu bile duyulmuyor. Gözünün içinden yakarak geçen minik ışığı hissediyor mu? Peki cerrah, ışığın gözü delip beyne doğru ilerlemediğinden nasıl emin olabiliyor? Kız acı çekiyor olmalı. Masanın üzerinde nasıl huzursuzca kımıldandığına bakın. Doktorlar işlerine devam ediyorlar. Diddy de bir şeyler yapabilmek isterdi, ama çok uzakta. Bu yüzden fotoğraf çekmeye devam ediyor, makineden mekanik sesler geliyor.

(Şimdi) Diddy yeniden Hester'in odasında, yatağının yanına oturmuş, bilincinin yerine gelmesini bekliyor. Kızın bütün yüzü bandajlarla sarılmış. Diddy, bunun gerekli olup olmadığını merak ediyor. Uyandığı zaman nasıl konuşacak yüzünde bu sargılarla? Diddy'nin adını nasıl söyleyecek, nasıl bir bardak su isteyecek? Nasıl nefes alıyor? Üstelik Diddy onun yüzünü göremezse, onunla konuşamayacağı gibi, onun gerçekten Hester olduğundan emin bile olamaz. Diddy şimdiden onun Hester olmadığını düşünmeye başladı. Örtüler altındaki uzun ince beden, Hester'inkine benzemiyor. Fazla uzun, omuzları bir erkek gibi geniş ve kalçaları dar. Diddy birdenbire yanlış yatağın başında beklediğini, yanlış bedenin başında nöbet tuttuğunu anlıyor. Üstelik kimin bedeni başın-

da beklemekte olduğunu da biliyor. Fakat yalnızca bir an için, ismini hatırlayamıyor. Tanıdığı biri bu. Daha doğrusu, bir zamanlar tanımış olduğu biri. Çünkü yataktaki beden, nefes almıyor.

Fakat rüya yeniden değişiyor, bu kez Diddy'nin başında oturduğu yataktaki kişi gerçekten de Hester. Uyandı ve haykırıyor: "Göremiyorum." Yüzündeki sargıları çekiştirerek açmaya çalışıyor. Doktorlar ve hemşireler aceleyle küçük odaya doluşuyorlar, demir iskeletli dar yatağın çevresinde toplanıp endişeyle onun üzerine eğiliyorlar. Tıpçılar, konsültasyon yapar gibi görünüyorlar. Lavabonun yanına, köşeye sıkışmış olan Diddy, neler söylediklerini duymak istiyor. Ama duymasına izin yok. Yine de, duymasa bile bir şekilde doktorlarla hemşirelerin neler söylediğini biliyor. Yanlış teşhis koydular Hester'e. Diddy öfkeyle haykırıyor: "Ben size söylemiştim ahmaklar! Size daha önce söylemiştim bunu." Diddy'ye hiç aldırış etmeyen doktorlar ve hemşireler, Hester'in halsiz bedenini kaldırıp tekerlekli bir sedyeye yatırarak odadan çıkardılar. Diddy uzun ve birbirinin aynı koridorlarda onların peşinden koştu. Bazen sedye, değerli yükü ve beyazlar içindeki bakıcılarıyla birlikte gözden kayboluyordu. O anda Diddy paniğe kapılıyordu. Hester'in ameliyat masasını asla yalnız başına bulamayacaktı. O kadar çok oda vardı ki.

Neredeler? Onları kaybetti.

Boş bir koridoru daha aşınca, Diddy hayalet grubu yeniden gördü. Watkins'in fabrikadaki şapelinin kapılarını hatırlatan ahşap kapılar açılıp medikal görevlilerle hastayı içeri aldı. Diddy peşlerinden içeri girmek istiyor, ama Comansky'ye benzeyen bir adam yolunu kesiyor. "İçeri giremezsin, Harron," diye haykırıyor. "Laboratuvarda çok gizli araştırmalar yapılıyor."

Diddy saldırıyor: "Lanet olsun sana, yalnızca bir ameliyat odası işte!" Heyecanla Comensky'yi ikna etmeye çalışıyor. Fakat adam çok inatçı. Yine de bir süre sonra yumuşamaya başlıyor. Diddy odaya giremiyor, ama anahtar deliğinden içe-

riyi gözetleyebiliyor. Dizlerinin üstüne çökerek sol gözünü dikdörtgen biçimindeki metal plakadaki deliğe uyduruyor.

Bir mikroskoptan bakmaya benziyor bu. Metal plakada, Diddy'nin ayar yapabileceği mikroskop-benzeri düğmeler bile var.

> Büyük, tırtıklı bir tekeri çevirince kaba ayarı yapabiliyor: pinyon başı bu. Bu düğme, pinyon dişli şasi tertibatıyla çalıştırılıyor ve silindirin yüksekliğini ayarlıyor.
>
> Biri sağda, diğeri solda olan daha küçük iki düğme, ince ayarın yapılmasını sağlıyor: bunlar, mikrometre bölmesi başları. Sağ tarafa, bir mikrometre ölçeği çizilmiş, böylece dikey hareket tam olarak ayarlanabiliyor. Bu ayar ölçeğinin kesin üst ve alt sınırları var, bu sınırlara ulaşıldığında düğme artık daha fazla dönmüyor. Objektif, örneğin üzerindeki koruma camına dokunulunca hareket etmiyor artık, böylece incelenen nesneye ya da merceğe zarar vermenin önüne geçiliyor.

Diddy'nin incelediği şey, Hester. Düğmeleri ağır ağır çevirerek, silindiri yavaşça aşağı yukarı hareket ettiriyor, en doğru açıyı, net görüntüyü arıyor.

İşte buldu, görüntü cam gibi net. Diddy'nin istediği manzara karşısında. Hester yeniden ameliyat masasında yatıyor. Fakat bu amfide, diğer ameliyat odasındaki gibi öğrenciler yok. Onların girmesi de yasaklandı mı acaba? Anlaşılan, diye düşünüyor Diddy, bu kendini beğenmiş doktorlar, hata yaptıklarını öğrencilerinin bilmesini istemiyorlar.

Doktor, neşterle Hester'in gözlerine bir şeyler yapıyor. Diddy olanları görmeye çalışıyor, çünkü adam önemli bir şeyler yapıyor olmalı. Ama Hester ne kadar da küçük görünüyor! Diğerleri de küçücük figürlere dönüştüler. Diddy'nin merceği kaymış, odağı bozulmuş olmalı. Önce pinyon başını, sonra mirkometre düğmelerini çeviriyor. Düğmeleri önce yavaşça, sonra hızla döndürüyor. Ama görüntüyü yeniden netleştiremiyor. Görüntü küçülüyor, anlaşılmaz hale geliyor. "Bu alet bozuk olmalı," diyor kendi kendine. Fakat aslında Diddy'nin aklından, bir mikroskobun, herhangi bir mikroskobun aslında bu inceleme için uygun olmadığı geçmekte. Bunu söyleyebileceği kimse yok yanında. Bu dünya küçük şeyleri seviyor.

Dizüstü çökmüş Diddy, başını kaldırıp, ender olarak ziyaret edilen bir müzenin sıkıntıdan patlayan görevlisi gibi kollarını kavuşturmuş, kapının kanadına yaslanmış bekleyen Comensky'ye bakıyor. "Bana neler olduğunu anlatamaz mısın, seni piç kurusu?" diyor hırlarcasına. "En azından doktorların ne düşündüğünü söyle."

"Galiba korneal opasite," diyor Comensky, aldırmaz bir tavırla. Kafasını kaşıyor.

Diddy, mikroskobu devirerek ayağa fırlıyor. "Ama ben bunu onlara söylemiştim! Doktorlar bu teşhisten başından beri haberdardı!"

"Belki unutmuşlardır," diyor Comensky.

"Unutmaya hakları yok!" diye haykırıyor Diddy, öfkeyle. "Acımasızlık bu, başka şey değil. Niçin ona böyle acı çektiriyorlar?"

Comensky omuz silkiyor. Şimdi onun görüntüsü de bulanıklaştı. Saçı, yüzü, bedeni, tipi değişiyor. Televizyon stüdyosundaki Harvid, Harvid Bilmemne'ye benziyor. Yeni bir bilgi kaynağı. Diddy'nin mikroskobu bozuldu, ama başka görme yöntemleri var. Daha kolay yöntemler. "Ameliyatı televizyondan izleyebilir miyim?" Harvid başıyla onaylıyor, koridorun sonunu işaret ediyor.

Diddy, Harvid'in işaret ettiği odaya doğru koşuyor, kapıyı itip açıyor, kendisini Rushland Oteli'ndeki odasına buluyor. Televizyonu açıyor. Kanalların hiçbirinde görüntü yok. Sadece parazit. (Şimdi) Diddy kandırıldığını biliyor. Ama dışarı çıkmak için kapıyı açınca, karşısında otelin koridorunu buluyor. Hastanenin koridorunu değil. Gerçekten kandırıldı! Kilometrelerce ötedeki Warren Enstitüsü'ne nasıl ulaşacak? Çünkü Diddy birdenbire, Hester'in büyük tehlikede olduğunu hatırlıyor. Anestetik çoktan verildi, göz yuvarlakları neşterle kesilip açıldı; doktorlar hemen ameliyata başlamalılar. Ama ameliyat odasına bir telgraf geldi o anda. Göz Bankası, bugün ellerinde uygun kornea kalmadığını ve üzüntülerini bildiriyor.

Bir dakika! Belki bir çözüm bulunabilir. Büyük şans eseri, Diddy kornealarını alınabilecek uygun bir ceset biliyor. Ya-

kın zamanda ölmüş birisi; hayattayken güçlü ve sağlıklıydı, bütün organlarının sağlam durumda olduğuna şüphe yok. Incardona'nın gözlerini ele geçirip zamanında hastaneye ulaştırabilirse, Hester'in gözleri kurtarılabilir. Bu plan, gereklilik değil, harika bir adalet düşüncesi üzerine kuruldu. Böylece işçinin ölümü tam anlamıyla bir kayıp olmayacak. Suçlu Diddy de tamamen kabahatli sayılmaz. Incardona'nın gözleriyle, Hester yeniden görmeye başlayabilir. Hester aracılığıyla, Incardona yaşamaya devam edebilir. Diddy ikisine de sahip olabilir.

Diddy, Rushland'in dördüncü katındaki asansörün kapısına doğru koşuyor, ama kapı olması gereken yerde değil artık. Bakmaya vakit yok! Üzerinde 'Çıkış' yazan kapıya doğru atılıyor, basamakları üçer beşer atlayarak uzun merdivenlerden iniyor. Çok karanlık. Karanlık, Diddy'ye tüneli hatırlatıyor. Çocukluk hatıraları da geliyor aklına; aşçının dolabına, rutubetli kilere, karanlık süpürge dolabına girmek için cesaretini toplamaya çalıştığını hatırlıyor. Ama hayır, (şimdi) oraya, Allentown'daki eve dönmemeli. Orası hastaneden bile daha uzak.

Merdivenlerin dibine ulaştı. Işık; bir kapı; Diddy onu açıp dışarı çıkıyor. Şimdi sokak seviyesine ulaştı. Ama Rushland'in önündeki, tramvay raylarıyla kaplı sokak değil burası. Diddy kayıp mı oldu? Niçin bir haritası yok? Diddy, Paul'ün, herkesin, onun yön bulma duygusunu övdüğünü hatırlıyor şimdi. Her yerde, insanların sık sık kaybolduğu en kalabalık tren istasyonlarında bile nerede olduğunu kolayca anlamasını sağlayan yeteneğini yitirmiş olamaz. Yalnızca rahatlaması, derin nefes alması, endişelenip kendine acımaması gerek, hepsi bu. Yön duygusu dönecek.

Gerçekten de dönüyor. Bu cadde, Manhattan'ı andırıyor. Aman Tanrım! Broadway ve 44. Cadde arasında. İşte, Astor'dan geriye kalanlar ve kapandıktan bir süre sonra açılan, sonra yeniden kapatılan ve açılan, (şimdi) yine kapalı olan Paramount Tiyatro Binası'nın karanlık, eski duvarları. Beyaz, boş ilan panosu. Yüz kızartıcı bir mezar taşına benzi-

yor. Diddy sarhoşlar, korna çalan arabalar, orospular ve turistler arasında sıkıştı kaldı. Diddy diğer eyalete, cenaze evine nasıl ulaşacak da Incardona'nın gözlerini kadavrasından söküp alacak? Sonra hastaneye dönüp kanlı gözleri cerrahın eline vaktinde tutuşturmayı nasıl başaracak? Saatler sürecek bir yolculuk yapmak zorunda. Diddy oraya vardığında, ameliyattan vazgeçmiş olacaklar. Hester'i gönderecekler. Sonsuza kadar kör Hester'i, beyaz odasına yollayacaklar. Ama cerrahlar hemen vazgeçmemeli. Diddy kendini de umudunu yitirmemeye zorluyor. Hareket etmeye devam ederse, amacına da yaklaşır. Mesafeyi kısaltmadan hareket de edemez.

Bir trene atlaması lazım. Belki de hemen istasyona koşarsa, hareket etmek üzere olan bir treni yakalayabilir. Diddy koşuyor. Göğsü acıyor. Son zamanlarda formunu iyice yitirdi. Kolej günlerinde madalya bile kazanmış olan Diddy, eskiden olsa hiç yorulmadan koşabilirdi. Rüyanın bu bölümünde, Paul de yakınlarda bir yerde. Belki Diddy'ye daha hızlı koşmasını söylüyor. Ama günün sekiz saatini piyano başında geçiren hareketsiz Paul için söylemesi kolay.

Tam zamanında. Diddy değil, tren. Diddy geç kaldı. Bilet almaya vakti yok. İşe yarar bir tabela, doğru kapıyı ya da peron numarasını gösteren bir işaret arıyor. Önüne çıkan merdivenleri uçarcasına iniyor. Hareket düdüğü çalındı. Uzun, kirli peronun en sonundaki görevli, sarı bir işaret lambasını başının üstüne kaldırdı. Diddy diz çöküyor, koşuya başlama pozisyonu alıyor, içinden bir-iki-üç diye sayıyor, sonra fırlayıp platformun sonuna doğru koşmaya başlıyor. Araya girmek, onu alıkoymak, sorgulamak isteyen ve haykıran kondüktörlerin, istasyon görevlilerinin yanından geçiyor. Ne kadar uzun bir mesafeymiş meğer. Diddy durmayacak. Onu yakalamak zorunda kalsınlar. Peronun ucundaki tren o kadar ufak, o kadar uzak ki. Gözleri platform ve harekete geçmekte olan tren vagonları arasında gidip gelen Diddy, sonsuz uzunluktaki platformda, en sondaki vagona doğru koşuyor.

Ter içindeki Diddy uyandığında, bütün yatak örtüleri yere düşmüştü. Kol saati yatağın başucundaki komodinin üzerinde kıvrılmış yatıyordu; dört buçuk. Nefes nefeseydi.

Diddy çok yorgun. Ama yeniden uykuya dalmaya istekli değil. Belki de o çirkin rüya, bir oyunun lobideki kısa sigara molasından sonra başlayan ikinci perdesi gibi devam eder. Belki de kalkıp, bedenindeki ter ve sıkıntıyı atmak için duş almak, sonra biraz çalışmak daha akıllıca bir hareket olur. Duva, konferans hakkında detaylı bir rapor yazmasını istemişti. Diddy bu raporu, konferans bittikten sonra kaleme almayı planlamıştı. Mesela, bu pazar. Ama konferansın son günü, yani bugün kayda değer bir şeyler olması ihtimali ne kadar ki? Çok az. Diddy o raporu (şimdi) yazsa bir şey değişmez.

İlk taslağı elde yazacak. Saat sekiz olduğunda, yazdıklarını daktiloda temize çekebilir. Diddy böyle yaptı. Raporu, limuzine inmeye birkaç dakika kala bitirdi. Zarfa koydu, pulları yapıştırdı ve New York'a postalanmak üzere resepsiyona bıraktı.

Diddy, cuma günkü toplantıda masa başında oturmakta çok zorlanıyor. Tek sebep, bunun son toplantı olması değil; görünüşe göre, zaten verilen kararlar bir kez daha gereksiz yere gözden geçirilecek, kendini gösteren katılımcılar ödüllendirilecek, şirket hiyerarşisi bir kez daha sergilenecek. Zorlanmasının sebeplerinden biri, Diddy'nin bugün sessiz kalmaya karar vermesi. Konferans hakkındaki raporunu çoktan yazdığı ve tavsiyelerini sıraladığı için, (şimdi) başkasının yeni öneriler getirmesini gerektirecek yorumlar yapmaktan kaçınmak istiyor. Böyle bir şey olursa, raporuna ekleme yapması gerekebilir. Oysa fabrikada kayda değer bir gelişme olmamalı. Herkes cansız bir şekilde sıradan konulardan söz etmeli ki, Diddy tek parça olarak Hester'in yanına kaçabilsin.

Toplantıdan mümkün olduğunca erken ayrıldı, saat dört buçukta hastaneye ulaştı. Operasyon saat üç buçukta başlayacak, en az iki saat sürecekti. Ama ameliyatın vaktinde başlayıp başlamadığını öğrenmek için baş hemşirenin odasına

doğru ilerlerken, korkunç teyzenin kollarını sallayarak koridordan kendisine doğru gelmekte olduğunu gördü. Ameliyatın bittiğini ve kötü geçtiğini hemen anladı.

"Ah, Dalton, canım! Seni gördüğüme o kadar sevindim ki! Ah, zavallı Hester'ciğim odasına döndü, şimdi dinleniyor. Hâlâ anestezinin etkisi altında, onu akşama kadar göremeyeceğiz. Doktor Collins, endişenmemize gerek olmadığını söyledi. Sağlığı son derece iyiymiş. Yalnızca..." Kadın ne söyleyeceğini bilemeden bocaladı.

"Anlıyorum," dedi Diddy ciddiyetle.

"Öyle mi?"

"Elbette anlıyorum! Ameliyatın başarılı geçmediğini söylemeye çalışıyorsunuz."

Bayan Nayburn gözlerini dikip ağzını bir şey söyleyecekmiş gibi açtı, sonra yeniden kapadı. Gözlerindeki yaşları silmek için çantasından bir mendil çıkarıyordu. "Doktorların başından beri biraz kötümser olduğunu biliyorum. Yine de bir yolunu bulabileceklerini sanmıştım. Ama sonra, ameliyatın başlamasından yalnızca bir saat sonra, Doktor Collins vazgeçti. Yalnızca bir saat uğraştı!"

"Ne söyledi?" diye sordu Diddy aksi bir tavırla.

"Tıbbın şu noktada Hester'e yardımcı olmak için yapabileceği bir şey olmadığını, onun en başından beri yüzde elli şansı olduğunu söyledi. Ah, niçin kalkıp geldik ki sanki buralara? Boşu boşuna umutlandık! Haksızlık bu."

Diddy, Hester'den çok kendisi için üzülüyormuş gibi görünen kadını teselli etmeyi reddetti. Teselliyi, gerçekten hak eden kişiye saklayacaktı.

"Ya faturalara ne demeli! Dalton, bu ameliyatın dedesine ve bana ne kadara mal olduğunu tahmin bile edemezsin. Hepsinin boşuna olduğunu düşününce insan kötü oluyor!" Üzüntü ve öfkeden soluğu kesilen Diddy, asansöre doğru yöneldi. "Faturalar..."

Bu saçmalıkları dinleyip taş bir duvar gibi davranmaktansa, konuşmak daha kolaydı. Asansörde Diddy, teyzeye doğru döndü ve sert bir tavırla, "Bayan Nayburn, Hester'in has-

tane masraflarına yardımcı olmak niyetindeyim. O yüzden bu konuda üzülmeyi bırakın artık," dedi.

Kadın biraz yapmacıklıkla, biraz da gerçek şaşkınlıkla, "Öyle mi?" dedi. Diddy'nin nefret ettiği küçük, keskin bakışlı gözleri açıldı. "Bunu niçin yapmak istediğinizi sorabilir miyim?"

"Sebebini elbette biliyorsunuz. Çünkü eğer beni isterse, Hester'le evlenmek niyetindeyim."

Diddy, kadının yüzünü buruşturarak farklı ifadeler takınmayı denemesini izledi. Kadın ilk önce, "Aman tanrım, Dalton!" diye söze girdi. Sonra şaşkınlığın yanlış tepki olduğunu hemen hissetti. Hiç duraksamadan, Diddy'i yatıştırmaya koyuldu. "Ne demek eğer seni isterse? Tabii ki isteyecektir!" Diddy elinden geldiğince ters bir ifade takınarak, bu yaklaşımın da hatalı olduğunu hissettirmeye çalıştı kadına. Sonunda Bayan Nayburn, sevgi dolu bilgelikte karar kıldı. "Biliyor musun, en başından hissetmiştim bunu. En başından beri. Demek ki güzel Tanrı'm bizi buraya iyi bir amaçla yollamış. Bebeğimin gözlerini açmadı. Ama ona harika bir koca buldu."

Asansör kapısı açıldı. "Umarım Hester de böyle düşünür. Şimdi lütfen beni mazur görün, işe dönmem gerek. Ona daha sonra geleceğimi söylersiniz." Kadının ağzı açık kaldı. İki istek arasında bölünmüştü. İlki, Diddy'nin peşinden asansöre binip bu olağanüstü sohbeti sürdürmekti. Diğeri, yeğeninin odasına koşup onu saçlarından yakalayıp anestezi uykusundan uyandırmak, Diddy'nin niyetini ona anlatmaktı. Bayan Nayburn bu iki isteğin arasında kararsız kalınca, sonuçta hiçbir şey yapmadı. Hareketsiz kaldı, zihni boşaldı. Tek adım atamadı. Asansör kapıları kapanırken, hâlâ ağzı açık, Diddy'ye bakıyordu. Asansör kendi boşluğunda aşağı doğru ilerlemeye başladığında bile kımıldayamadı.

Yaptığı büyünün farkında olan Diddy, Bayan Nayburn'den bu kadar kolay kurtulduğuna çok sevinmişti. Büyük asansör, sarsılmadan aşağı iniyordu. Kapılar, hafif bir vızıltıyla açıldı. Hastane lobisinde kendisini bekleyen tanıdık yüzler yoktu. Diddy özgürdü.

Yağmur yağıyordu. Diddy birkaç blok yürüdükten sonra üşümeye başladı. Özgür değildi, yalnızca dışarıdaydı. Ve (şimdi) bu kadar açık konuştuktan sonra çekip gittiği için üzülüyordu, çünkü Hester evlilik teklifini ilk olarak teyzesinin ağzından duyacaktı. Diddy'nin kaçmasına engel olamayan kadın, ilk iş Hester'in yatağının başına dönecekti. Kızın zihni açıldıkça bedeni hafifçe kımıldamaya başlayacak, kadın da bunları gözlemleyerek odada pusu kuracaktı. Uyanacak, ilk olarak bu haberi alacaktı. Keşke Hester bir yılan gibi sağır olsaydı. Böylece teyzesinin kulak törpüleyen sesini duyamazdı. Keşke, karanlık mağaralardaki yeraltı göllerinde yaşayan ilkel balıklar gibi kör olacağına, sağır olsaydı.

Bayan Nayburn'ün kaba hevesi, teklifini kirletmez miydi? Kötü bir taktik seçmişti. Yine de Diddy bu konuda fazla endişelenmiyordu. Kızın bağımsız ruhuna büyük güven duyuyordu. Hester, teyzesinin kabalığı ve yapmacıklığının farkındaydı. Bayan Nayburn'ün kendisinden kurtulmak istediğinin uzun süredir farkında olmalıydı. Diddy, Hester'in kendisinin, yani Diddy'nin de böyle kaba bir kumaştan biçilmiş olduğunu düşüneceğini sanmıyordu. Onun evlilik teklifinin de aynı yozlaşmış duygularla yapıldığını, yalnızca yöntemi ve amacının farklı olduğunu düşünmeyecekti Hester.

Ona göre en muhtemel şey, Hester'in onun zekâsına güvenmemesiydi. Diddy'nin merhamet, yardımseverlik ve aşk arasında ayrım yapamadığına karar verirse, Diddy'i kendisinden kurtarmaya çalışabilirdi. Daha kötüsü, Diddy'nin onu kurtarmaya çalışmasının bencillikten kaynaklandığını düşünebilirdi. Ama Diddy kendi ikna kabiliyetine güveniyor, Hester'i mutlaka ikna edeceğine inanıyordu. Çünkü (şimdi) durum farklıydı. Diddy kendini çoktan ikna etmişti.

Hâlâ yağmur yağıyor. Başı açık Diddy, Warren Enstitüsü yakınlarındaki bir sokakta dolaşıyor. Bitmesine hâlâ bir saat olan konferansa dönebilir. Fabrikaya dönse iyi olur aslında. Yapılacak en ihtiyatlı şey bu. Geçerli bir bahanesi olsa da, aniden kalkıp gitmesi besbelli amirlerinin hoşuna gitmedi. Diddy her zaman kötü bir yalancı olmuştu. Yalan söylemek-

ten nefret ederdi. Yalan söylemeye kalkıştığında, korkaklığı ve gururu onu her seferinde ele verirdi. Gerçekten hasta olmadığını anlamışlardı herhalde. Önemli değil. Patronlarının onun hakkında ne düşündüğü önemli değil. Önemli olan, Hester onu kabul ederse, yeni bir hayata başlayabileceği.

Cüretkâr Diddy bilinmeyenin riskini göze alacak. Hester'in düşüncesini bile göğsüne bastırmak istiyor.

Onu sevdiğine hiç şüphesi yok. Hester'in kendisini sevmesini sağlayacak her şeye kapısı açık. Gururlu davranmaya niyeti yok. Eğer Hester (şimdi) sonsuza dek körlüğe mahkûm olduğunu düşünüyorsa ve bu Diddy'nin işine yarayacaksa, daha iyi. Onun bu kadar az seçeneği olması ne iyi. Çünkü yalnızca teyzesi ya da Diddy ile yaşamak arasında seçim yapabiliyorsa, Diddy onun kendisini seçeceğinden şüphe etmiyor.

Fakat Diddy şu anda Hester'in körlüğünün ve bunun sonucunda güvenilir ve sevecen birinin koruması altında olma ihtiyacının kendi lehinde olacağını düşünmese, o zaman kızın kör olmasına üzülür müydü? Onun adına, evet. Gerçek şu ki, Diddy aslında Hester'in tam anlamıyla kör olduğunu düşünmüyor. Yani, dünyadaki insanların, normal görüş gücüne sahip olan şanslı çoğunluk ile kör olan azınlık diye ikiye ayrıldığını düşünmüyor. Dünya o kadar basit bir yer değil. Diddy her yerde gözler görüyor. Herkesin gözleri var. Kısık gözlüler, balık gözlüler, ejder gözlüler, çökük gözlüler, kurt gözlüler. Gözsüzler ve baştan aşağı göz olanlar. Gözsüzler körlerle karıştırılmamalı. Sayıları, nitelikleri ve kullanım alanlarından başka, gözler bileşimleriyle de birbirinden ayrılabilir. Bazı insanların gözleri sudan yapılmıştır; başkaları buhardan, diğerleri de kristalize kıymıklardan. Diddy kendi gözlerinin kâğıttan yapılmış olabileceğinden şüpheleniyor; en iyi ihtimalle sert parşömenden yapılmış olmalılar. Oysa Hester'in gözleri, cinsel organıyla aynı yumuşak etten oluşuyor. Diddy'ye göre onun gören gözleri var, en başından beri böyle bu. Bedeninin her yanı göz onun. Derilerinde melanin pigmenti fazla olduğundan, bedenlerinin bütün yüzeyi ışığa karşı duyarlı olan kurbağalar, kobaylar ve fareler gibi. Bilimcilerin yakın zamanda keşfettiği,

ekstra-oküler görüş gücü sayesinde -yavaşça- dirseğiyle okuyabilen şu Rus kız gibi.

Hester'in gözünü açmayı başarabilme gücüne sahip olsaydı, bunu yapardı. Ama bir yandan, bu akşamüstü yapılan ameliyat hiçbir şeyi değiştirmediği için minnettar. Kızın görüş gücü ve sağlığı, tıpkı eskiden olduğu gibi kaldı.

Her şeyi olduğu gibi bırakmak. Yalnızca yağmur altında yürümek. Demek ki Diddy konferans salonuna dönmeyecek. Bir saat boyunca dolaşıp hayaller kuracak. Sonra hastaneye dönecek.

Hester hastaneden taburcu olunca, birlikte New York'a dönecekler. Taşındıktan sonra, Bayan Nayburn'le ender olarak, sıradan görüşmeler yapacaklar; en azından Diddy, Hester'in buna razı geleceğini, teyzesinin şaperonluğundan kurtulmayı isteyeceğini umuyor. Ne zaman evlenecekler? Diddy'nin Hester'e karşı hissettikleri (şimdi) öyle derin, kızla arasındaki bağı güven altına alma arzusu o kadar yoğun ki, evlilik töreninin hastanede yapılmasını bile isterdi. Bu hafta. Ya da taburcu olduğu gün, şehir merkezindeki Belediye Binası'nda. Nikâhın bu hızda gerçekleşmesi için, Bayan Nayburn'ün vaftiz annesi ve nikâh şahidi olmasına bile katlanabilir. Ama belki de Hester acele etmek istemez. Olsun! Diddy onun belirli bir süre, denemek için kendisiyle yaşamayı kabul etmesine bile razı.

Böylece Bayan Nayburn evine postalanır, Diddy ve Hester birlikte yaşarlar, Hester istediği zaman resmi törenle evlenirler. Ama New York'un neresinde yaşayacaklar? Diddy'nin dairesi fazla küçük. Bir daire bile sayılmaz. Diddy bir ev satın almak için para bulmaya çalışacak; West Side'da müstakil bir ev, hatta belki de emlakçının kiralık ev bakarken kendisine gösterdiği gibi, Çin Mahallesi'nin kıyısında eski bir bina. Hester o evin her köşesini bilecek. Kapılara, duvarlara, mobilyalara takılmamak için kollarını uzatmasına gerek bile kalmayacak.

Yağmur artıyor. Diddy sırılsıklam oluyor. Sokakta (şimdi) hemen hiç kimse yok. Hester yağmurda dolaşmaktan hoşlanıyor mudur? Diddy bunu henüz bilmiyor.

Hastaneyi aramak için bir telefon kulübesinin önünde duruyor. Kattaki baş hemşire Gertrude, artık Diddy'i tanıyor ve ona Bayan Nayburn'ün hâlâ ayılmadığını söylüyor. Demek ki birkaç dakika onu görmek için uğrayabilir.

Saat henüz altı. Daha fazla yürümek, birkaç fincan kahve içmeye, iki çizburger, bir dilim kek, bir çizburger daha yemeye vakit var. Saat yedi buçuk olduğunda, Diddy mahallede kaybolup yitmek üzere. Bulutlar dağılmaya başladı, yağmur hafifliyor. Saat yedi buçuk oldu bile. Belki de Hester kendine gelmiştir. Aceleyle hastaneye dönüyor.

Hemşirelerin masasında kimse onu durdurmuyor. Diddy koşarcasına koridordan geçiyor, odanın önünde duruyor. Kalbi gümbür gümbür atıyor. Yavaşça kapıyı aralıyor. Hester uyanmış, yastıklardan destek almadan sırtüstü yatakta yatıyor. Yatağın yanındaki Bayan Nayburn ona bir şeyler fısıldıyor. Diddy içeri girerken, kızın yarısı kalın, beyaz sargılarla kaplı yüzünün görünen kısmının ne kadar solgun olduğunu fark edince dehşete kapılıyor. Aceleyle yatağın diğer kenarına koşuyor, eğiliyor, dudaklarıyla kızın yanağına dokunuyor. "Nasılsın?" Hester hüzünle gülümsüyor. "Canın yanıyor mu?" Kız eliyle ağrısı olmadığını belirtiyor. "Konuşabiliyor musun?"

"Evet."

Yüzü alev alev yanan Diddy, yatağın diğer yanına uzanıyor. "Bayan Nayburn, bize bir dakika izin verebilir misiniz lütfen?"

"Niçin?" diye fısıldıyor kız.

"Hester!" diyor Diddy, yalvarırcasına.

Teyze mağrurca ikisine bakıyor. "Sen ne istersen onu yaparım, tatlım. Kimsenin yoluna çıkmak istememiştim ben." Artık Diddy'i hoş tutmasına gerek yok. Niyetini açık eden Diddy, artık teslim alınmış durumda.

"Hester!"

Kız, teyzesinin elini okşuyor. "Evet. Birkaç dakikalığına." Bayan Nayburn iç geçirerek ayağa kalkıyor. "Onu fazla heyecanlandırma, Dalton," diyor odadan çıkarken.

Diddy, kadının koridorda yankılanan adım seslerinin uzaklaşmasını bekliyor. Hiçbir şey duymuyor. Demek ki yalnızca kapının önüne çıktı. Yine de, aralarında bir kapı var.

"Hester, çok mu bencilce davranıyorum? Biraz önce çok mu acımasız davrandım? Yalnızca seninle baş başa kalmak istemiştim."

Kız uzanıp eline dokunuyor. "Yağmur yağıyor, sen dışarda yürümüşsün. Çok mu dolaştın?"

"Saatlerce. Saat dört buçukta seni görmeye geldim ama girmeme izin vermediler. Ondan beri dolaşıyorum."

"Burada kalabilirdin, beni daha önce görebilirdin. Yarım saat önce uyandığımda, Jessie Teyze kapının diğer tarafında bekliyordu."

"Hester, beni azarlama. Haklısın. Ama seni beklerken saatler boyu o kadınla birlikte vakit geçirmeye tahammül edemedim. Dışarı çıkmam gerekiyordu."

"Onun için üzülüyorum," diyor kız, Diddy'nin daha önce hiç duymadığı güçsüz bir ses tonuyla.

"Tanrı aşkına Hester, onu düşünmeyi bir dakikalığına bırakır mısın? Bana nasıl hissettiğini anlat. Fiziksel acın var mı?"

"Her yanım ağrıyor, anesteziden herhalde. Onun haricinde, bilemiyorum. Hayır, galiba ağrım yok."

"Peki ya... yüzün. Gözlerin?"

"Hayır. Hiçbir şey hissetmiyorum."

"Peki nasıl hissediyorsun kendini?"

"Bilmiyorum."

"Çok üzgün müsün?"

"Başından beri üzgündüm ben. Ameliyatın iyi geçmeyeceğini, biliyorsun, sana söylemiştim."

"Bir şey daha. Çok önemli. Teyzen sana bu akşamüstü karşılaştığımızda ona neler söylediğimi anlattı mı?"

"Evet, benimle evlenmek istediğini söyledi."

Diddy biraz dikleşerek rahatsız duruşunu değiştirdi; Diddy'nin üzerine eğilmiş, başını onunkine yaklaştırmış, dirseklerini ve kollarını başının iki yanına, şiltenin üzerine koy-

muş, ona yakın duruyor, ama ona yaslanıp rahatsızlık vermemeye özen gösteriyordu. Kız (şimdi) Diddy'nin en çok önem verdiği konudan bahsetmiş, ama bunu tuhaf, soğuk bir tavırla yapmıştı. Belki de konuyu ona hiç açmamalıydı. Yarını beklemeli, Hester'e gücünü toplaması için zaman tanımalıydı. Yine de tamamen geri çekilmek istemiyordu. En azından onun neler hissettiğini, ya da en azından (şimdi) ne düşündüğünü öğrenmeden.

"Şaşırdın mı?" Aptalca bir soru. Geri al onu. Hayır.

"Dün gece gönderdiğin telgraf..." Hester'in sesi duyulmaz oldu.

Diddy soru sormayı bırakmalıydı. Ah, lütfen! Bir tanecik daha sorsun. "Sevindin mi?"

"Emin değilim."

Diddy kaskatı kesildi. "Neden emin değilsin? Benimle olursan mutlu olabileceğinden mi?"

"Ah," dedi kız bitkin bir sesle. "Ben herkesle mutlu olabilirim, sanırım. Kendi içimde mutlu olup olmamama bağlı."

"Ama teyzenle yaşarken mutlu muydun? Evet ya da hayır diye cevapla bunu."

"Hayır, mutlu değildim."

"Onun yanından ayrılıp benimle birlikte yaşamak ister misin?"

"Denerim." Sevinçten soluğu kesilen Diddy, yüzünü eğip Hester'i yanağından öptü. Hepsi bu mu, gerçekten bu mu? Duygulu, güzel sözcüklere gerek yok mu? Söylemesi gereken başka bir şey yok mu? Aslında yok. Ama Diddy yine de bir şeyler söylemek üzere. Ama o sırada Hester'in solgun ve çatlak dudaklarını kımıldatmaya çalıştığını fark ediyor; sesi o kadar kısık ki, duymakta zorlanıyor.

"Efendim, aşkım?"

"Jessie Teyze'yi içeri çağırabilir miyiz? Kapının önünde bekliyor olmalı."

Sıradaki sözcükler bunlar mıydı yani? Diddy ister istemez inciniyor. "Benimle baş başa kalmak istemez misin, Hester? Birkaç dakika daha?"

"Şu anda kimseyle yalnız kalamam, çok yorgunum ve bin parçaya ayrılmış gibiyim. Dalton, burada baş başa kalabileceğin biri yok, bunu görmüyor musun? Bu yüzden teyzemi kıskanmana gerek yok."

"Kıskanmamaya çalışırım." Beceriksizce davrandı, şefkati boğucu hale geldi. Diddy kim oluyor da Hester'e teyzesinden daha iyi bakabileceğini iddia ediyor?

Kapıyı açıp Bayan Nayburn'ü içeri aldı. Kadın dimdik yürüyerek yeğeninin yatağının başına gitti, onu fısıltıyla bir şeyler anlatmaya başladı. Diddy pişmanlıkla pencere kenarına gitti, iki kadının kendisini görmezden gelmesine nezaketle izin verdi.

Kapı yeniden açıldı ve hemşirelerden biri başını içeri uzattı. "Ziyaret saati sona erdi. Yarın gelebilirsiniz." Diddy yatağa yaklaştı, Hester'in sağ elini kavrayıp dudaklarına götürdü, Bayan Nayburn'e kısık sesle iyi geceler dileyip hemen koridora çıktı.

Sokağa ulaşınca, saatine baktı. Sekizi beş geçiyordu. Saat yediden dokuza kadar sürecek kokteylin büyük bölümünü kaçırmıştı. Kokteyl, Rushland'den dört blok ötedeki Congress Oteli'nin Yeşil Salon'unda sürmekteydi. Diddy'nin (şimdi) şirketin konferansın bitişini kutlamak için düzenlediği akşam yemeğine katılmamak için hiçbir bahanesi yok. Saat dokuzda Congress'in Teras Salonu'nda akşam yemeği başlayacak. Yarın sabah birlikte televizyon programına katılacağı Reager ve Watkins'i gücendirmemesi daha iyi olur. Diddy bir taksiye atlıyor, Rushland'e dönüyor, traş oluyor ve takım elbisesini değiştiriyor, dokuza birkaç dakika kala Congress'e varıyor.

Uzun masaların birinde, oturduğu yerden kendisine işaret eden ve ona ayırdığı boş sandalyeyi gösteren Jim'i görmemiş gibi yapıyor. Üretim departmanından, hemen hiç tanımadığı birilerinin yanına oturuyor; yemeğin büyük bölümünü, sol ya da sağ yanında oturan komşularıyla konuşmadan atlatmayı başarıyor. Karnı acıkmış olan Diddy, büyük ihtimalle sıvı diyetinde olan Hester için de yediğini hayal ederek eğleniyor. Bu gece ikisi için de güç kazanacak.

Cumartesi akşamüstü, "Cemiyetiniz' programından sonra Diddy, Kanal 10'un iki katlı binasının önünde. Watkins, Reager ve diğerleriyle el sıkışıyor. Konferanstaki performansı, özellikle ilk günlerdeki katkıları için ona teşekkür ediyorlar. New York'a dönüş yolculuğunun iyi geçmesini diliyorlar. Diddy kendini sessiz kalmaya zorluyor.

"Uçakla mı gidiyorsun, trenle mi, Harron?" diye soruyor Watkins.

"Trenle."

"Eksprese bin," diyor Reager. "New York'la burası arasındaki en hızlı araç o. Hiçbir tren o kadar hızlı değil. Saat iki kırkta buradan yola çıkıyor, yani hazırlanmak için yeterince vaktin var."

"Treni biliyorum," diyor Diddy. Cesur hissediyor kendini. "Onunla geldim."

Hafta başında olan biten hakkında konuşma isteği azaldı artık. Diddy'nin boğazını yakan, yükselen, ağzına kadar yükselip dişlerinin arasından çıkmaya çalışan, Incardona'nın hikâyesi değil. Diddy'nin ağzından dökülmek isteyen sözcükler (şimdi) gelecekle ilgili. Bugün hepimiz güleryüzlü, keyifliyiz. Diddy, içinin fazlasıyla ferahladığını hissediyor. Patronlarına ve iş arkadaşlarına gerçekte ne yapmayı planladığını anlatmaktan büyük keyif alacaktı.

Olmaz. Ne işe yarar ki bu?

Diddy, Rushland'e dönüyor, önce resepsiyonda duruyor. Görevliden faturasını hazırlamasını istiyor. Sonra odasına çıkıyor, bavulunu topluyor.

Tabii ki istasyona gidip trene yetişmeye çalışmayacak. Delirdi mi? Hayır. Diddy bavulunu aşağı taşıyor, hesabını kapatıyor, otelden çıkıyor, bir taksi durduruyor. Taksiye binince, şoföre Warren Enstitüsü'ne gitmesini söylüyor. "Yani, o tarafa." O bölgede bildiği iyi bir otel olup olmadığını soruyor adama.

"Canada Oteli fena değildir," diyor adam. "Tabii çok ucuz bir yer aramıyorsanız."

"Tamam," diyor Diddy, "gidelim"

Monroe Parkı'nın yanından geçiyorlar, aylardan aralık, günlerden cumartesi, öğleden sonra. Yağmurdan sonraki gün. Dünkü yağmur ve rüzgâr, ağaçlarda kalan sonbahar yapraklarını silkeleyip götürmüş.

Duş ve banyo küveti olan tek kişilik bir oda ister mi?

Diddy bir saat içinde bavulunu açıp odaya yerleşti. Tek yataklı oda, Rushland'dekinden daha büyük. Diğer otelden daha hoş üstelik, çünkü (şimdi) şehir merkezinden uzakta. Penceresinden hoş bir park manzarası görünüyor. Parkın ötesinde, Diddy krem renkli taşlarla inşa edilmiş iki kuleyi görebiliyor; Warren Enstitüsü'nün ana binasına ait bu kuleler.

Saat iki buçuk. Diddy hastaneyi arıyor, saat altı sularında Hester'i ziyaret edebileceğini öğreniyor. Bir saat kestirebilir. Bir işini daha halletmek için zamanı kalacak. Saat beşi çeyrek geçe, Diddy yatağının ayak ucundaki yüzeyi cam kaplı masada oturmuş, Duva'ya bir mektup yazarak hastalık izni istiyor. Konferans haftası boyunca, Warren Enstitüsü'nde bir dizi test yaptırdığını, kendisini bir ay önce yatağa düşüren virüsle ilgili daha fazla bilgi almaya çalıştığını anlatıyor. Bu sabah test sonuçlarını aldı; doktorlar, tekrarlayan virüsü iyileştirmek için bir tedavi kürü önerdiler, bunun için on gün hastanede yatması gerekiyor. Diddy en az iki hafta daha burada kalmak zorunda.

Aşağı iniyor. Makineden bir pul alıp zarfı lobideki posta kutusuna atıyor. Köşedeki kafede bir sandiviç yiyor. Parkta dolaşıyor. Güneş çoktan battı, park neredeyse bomboş. Sekiz ve on yaşlarındaki iki kızı fark ediyor, salıncaklarda sallanıyorlar. Hester'le kendisinin de bir gün böyle güçlü, tombul, gören çocukları olacak.

Hester'in hastane odasına girince, Bayan Nayburn şaşkınlıkla ayağa kalkıyor. "Birkaç dakika sonra dönerim, tatlım." Odadan dışarı fırlıyor.

Diddy, Hester'in yatağının başında duruyor, rahatsız. "Nasılsın?"

"Daha iyiyim." Yeniden yastıklara dayanarak yatmaya başlamış.

İyi.

Diddy yatağın yanındaki, teyzenin aceleyle boşalttığı sandalyeye oturuyor, sandalye hâlâ sıcak. Hester başka bir şey söylemiyor. Diddy elini tuttuğu zaman, eti de pek canlı görünmüyor. Diddy, Bayan Nayburn aceleyle kalkıp gittiği için Hester'in kendisine kızdığını sanıyor. "Hayatım, şimdi olan için üzgünüm. Yani, seni üzdüysem özür dilerim. Ya da teyzeni mutsuz ettiysem."

Hester, Diddy'ye doğru dönüyor. Kalın, beyaz bandajlar, yüzünü gözlüklerden daha fazla saklıyor. Yüz ifadesini okuyamadığı için (şimdi) biraz endişeleniyor.

"Ama benim neler hissettiğimi anlıyorsun, dedğil mi?" diye devam ediyor Diddy. "İkimizin baş başa kalmasını o kadar çok istiyorum ki."

"Korkarım birlikte yaşarken fazlasıyla yalnız olacağız zaten. Bir süre sonra nefret edebilirsin bundan."

"Asla," diyor Diddy coşkuyla. "Dene de gör."

"Evet," dedi kız, "deneyeceğim."

"Tek istediğim bu."

"Hatırlayacağıma söz veriyorum." Diddy ona sarılmak istedi, ama o kadar zayıf ve kırılgan görünüyordu ki. Bir sorun olduğunu hissetti. Dünkünden daha farklı bir hüzün. "Neyin var, canım?"

"Bana veda etmeye mi geldin?"

Diddy neşeyle gülüyor. "Hayır! Hayır! Neler diyorsun sen?"

"Şimdi New York'a dönmen gerekmiyor mu? Konferans bitmedi mi?"

"Tabii, konferans bitti. Yapmam gereken son işi bu sabah tamamladım. Ama bu gitmem gerektiği anlamına gelmiyor. Beni tanımıyorsun, Hester. Ben burada kalıyorum. Seni her gün görebilmek için. Aslına bakarsan, şehir merkezindeki oteli bu akşamüstü terk ettim ve daha yakın bir otelde oda tuttum. Penceremden bakınca hastaneyi görebiliyorum."

"Ne kadar kalabilirsin?"

"Sen taburcu olana kadar kalacağım. Sen bu odadan çıkana, asansörle aşağı inene, birlkte buradan çıkana kadar. Aklıma gelmişken. Akşamüstü beni buradan kovduklarında doktorunu bulup seni daha ne kadar hastanede tutacaklarını öğrenmek istiyorum. Sana tarih verdiler mi?"

"Doktor Collins iki ya da üç hafta dedi."

"İyi. O zaman, sen taburcu olunca, kendini yolculuk edecek kadar iyi hissedince, birlikte New York'a döneriz."

"Ama sen burada nasıl kalabilirsin?" diye soruyor Hester, üzüntüyle. Kalm bandajların altındaki zavallı gözleri yaşlarla doluyor sanki. "İşini kaybedersin, Dalton."

"Sen onu bana bırak," dedi Diddy, kızı teskin etmeye çalışarak. "Şimdiden iyi bir bahane düşündüm. On bir yıl aynı şirkette çalıştıktan sonra, iki hafta izin kullandım diye kovulacak halim yok."

"O zaman, New York'a gidince işine döneceksin, değil mi?"

"Doğrusunu söylemek gerekirse, bilmiyorum." Gerçeği söylüyordu. Diddy, Watkins & Company'ye dönmek istediğine emin değildi. Kendisi her gün büroya giderken, Hester'i yalnız başına apartman dairesinde bırakmanın düşüncesine bile tahammül edemiyordu. Öncelikle, kızın fiziksel güvenliği endişelendiriyordu onu. Ve Diddy'nin katıksız sahiplenme güdüsü, yeni başlayan kıskançlığı da vardı. Hayır, bunu sakın küçümsemeyin.

Özel bir geliri olmadığından, Hester'e bakmak için çalışması gerekecekti. Evde yapabileceği bir iş bulmalıydı. Ama bunların hepsini sonra düşünebilirdi. Acele kararlar vermek zorunda değildi. Hester'le birlikte New York'a yerleşirken, eski işine ihtiyaç duyabilirdi. O yüzden bu akşamüstü o mektubu yazmıştı. Kararı, karar vermeyi mümkün olduğunca geciktirmekti.

"Sen New York'ta hiç yaşamadın, değil mi?"

Kız başını iki yana salladı.

"Pek hoşuna gitmeyebilir. Havası pistir, yabancılar kaba, hatta kötü niyetlidir, çok gürültülüdür. Ama şehir ilgini çekebilir, belki hoşuna da gidebilir. Ama gitmezse, başka bir yere

taşınırız. Başka bir şehre, daha küçük bir kasabaya yerleşiriz. İstersen ülkeyi bile terk ederiz."

"Bunu yapabilir misin? O kadar zengin misin?"

"Hayır," dedi Diddy, "Ama her zaman idare edebilirim. Gerektiğinde, çok becerikli biri olabilirim."

Kapı çalındı. Teyze, şikayetçi bir sesle, (şimdi) içeri girip giremeyeceğini soruyordu. "Bir dakika daha, Bayan Dalton."

"Dalton, böyle yapma. Bırak içeri girsin." Ama Hester bu kez hafifçe gülümsüyordu.

Diddy cesaretini topladı. "Sevgilim, tamam, istediğin gibi olsun. Ama teyzeni birkaç gün içinde evine dönmeye ikna edeceğine söz vermelisin. Seninle ben ilgilenmek istiyorum, anlıyor musun? Bayan Nayburn'e, hastane masraflarına elimden geldiğince katkıda bulunacağımı söyledim zaten. Keşke hepsini ödeyebilsem. Bu yüzden lütfen ona gitmesini söyle. Söz ver bana."

"Söz veriyorum." Hester, Diddy öpsün diye başını kaldırdı.

Sonra Diddy kapıya gidip açtı. Bayan Nayburn, kırmızı gözleriyle ağlayarak, kır saçları her zamankinden daha karışık halde, eşiğin diğer tarafında sallanarak bekliyordu. Birden Diddy'nin içi pişmanlıkla doldu. Kadına ne kadar büyük haksızlık etmiş, ne kadar bencilce davranmıştı. Kadın onun için hiçbir zaman bir insan olmamış, bir yaratık olarak kalmıştı. Mikroskobun altında incelediği bir şey gibi düşünmüştü onu. Onun Hester'i gerçekten sevdiğini, kızı düşünüp acı çektiğini görmemişti. Niçin bu kadar kindar davranmıştı ona? Karşılaştıkları andan beri, daha trendeyken, kıza tamamıyla sahip olmak istemişti. Bu yüzden onu karikatürize etmesi ve Hester'in gözünden düşürmesi gerekiyordu.

"Affedin beni!" Hester'in ameliyatının başarısız olduğunu öğrendikten sonra, dün akması gereken yaşlar, Diddy'nin gözlerine doldu. Kollarını yaşlı kadına açıp, onu kucakları. "Affedin beni."

Birlikte dökülen gözyaşlarının verdiği rahatlık ve coşku. Ortak ilgi alanlarının keyifle paylaşılması gibi. Diddy, kolunu

Bayan Hester'in omzuna atmış otururken, keşke Hester bizi görebilse diye düşünüyor. Ama Hester uykulu olsa da, neler olduğunun farkında.

Birkaç dakika sonra, çelik sesli Gertrude, Hester'in odasına giriyor. Beklenen açıklamayı yaparak, hastamızın o akşam daha fazla yorulmaması gerektiğini bildirip, ziyaretçilerden odayı boşaltmalarını istiyor. Hester'i öpmek için yatağına doğru eğilen Diddy, ona Bayan Nayburn'ü akşam yemeğine çıkaracağını ve vaktini ona ayıracağını söylüyor. Hester başıyla onaylıyor. Birdenbire, konuşamayacak kadar yorgun görünmeye başladı.

Hastaneden çıkınca, Diddy bir taksi aramaya başlıyor. Teyzenin yine ağlamaya başladığını fark etmiyor. Fark ettiği zaman, ağzından yanlış sözcükler dökülüyor. "Lütfen ağlamayın. Hester'den daha az cesur davranmamalıyız."

"Biliyorum," diye hıçkırmaya devam etti kadın. "Kendime engel olamıyorum."

Taksiye binince Diddy şoföre şehir merkezindeki bir restoranın adresini verdi. "Henüz şehri doğru dürüst görmediniz bile, öyle değil mi Bayan Nayburn?"

"Hayır," diye sızlanıyor kadın. "Pansiyonla hastane arasında gidip geliyorum yalnızca."

Diddy bu suçlamayı nezaketle karşıladı. "Artık böyle olmayacak, anlıyorsunuz ya," dedi. Kolunu kadının omzuna doladı. "Biliyor musunuz, size Jessie demek isterdim. Kendimi size daha yakın hissetmek için."

"Çok tatlısın, Dalton. Bana Jessie Teyze de diyebilirsin."

"Belki bir gün öyle hitap ederim size. Benim teyzelerim ve halalarımın hiçbiri yaşamıyor. Ama içlerinden birini çok severdim. Babamın kız kardeşi Anne'den söz ediyorum. Ama büyüyene kadar adını bilmiyordum. Büyükler onun adını Dan dermiş gibi söylüyorlardı."

Bayan Nayburn'ün yüzü (şimdi) daha sakindi. "Ne oldu halana?"

"Ben dokuz yaşındayken, kasabadaki evli bir öğretmenle birlikte California'ya kaçtı. O günden sonra babamla an-

nem onun adını hiç anmadılar, çok sonraları öldüğünü duydum."

"Aileler harikadır," diyerek iç geçirdi Bayan Nayburn.

"Şey," dedi Diddy gülerek, "ben sizinle aynı fikirde olduğumu söyleyemeyeceğim aslında." Bayan Nayburn adet olduğu üzere karşı çıkmadı, yüzünde hafif bir gülümseme bile belirmedi. Diddy kendini çok rahatlamış hissetti. Eğer onu yanlış değerlendirmediyse, kadın sandığı kadar basit ve kolay anlaşılır biri olmalıydı.

Cavanaug's adlı restoranın önüne gelmişlerdi. "Bence burayı seveceksin, Jessie."

"Ben pek aç değilim."

"Acıkacaksın, görürsün." İnsanın iştahı yedikçe açılır, öyle değil mi? Diddy iştahla yemek yiyerek ona örnek olacaktı.

Midye çorbası söylediler, Bayan Nayburn iyi pişmiş, Diddy de az pişmiş sığır filetosu sipariş etti, rokfor soslu salata, sıcak elmalı pasta ve kahve istediler. Demek ki kadın sandığı kadar tok değildi. Ama kadının ağzı sürekli yemekle dolu olursa, yavaş yemek yiyen ve titiz davranmayı alışkanlık haline getirmiş olan Diddy, avantajlı olacaktı. Yemek boyunca kadından daha çok konuşabilirdi.

"Tanrım, bu kadar acıkmış olduğumu fark etmemişim." Lokmaları ağzına doldururken, dudağının kenarına sıkışmış bir tutam gri saçı çekip çıkardı.

"Söylemiştim sana. Şimdi kendini daha iyi hissetmeye başlarsın." Bayan Nayburn'ün trendeki yemek dolu kocaman çantalarını hatırlayan Diddy, midesinin hafifçe bulanmaya başladığını fark etti. Bu hisle savaşmaya başladı.

"Sen acıkmadın mı, Dalton? Böyle güzel bir yemek israf edilir mi hiç?"

"Beni merak etmeyin. Hep böyle yavaş yerim." Çatalını salatayla doldurdu. "Annem, benim kadar yavaş yemek yiyen birini görmediğini söylerdi hep." Her fırsatta niçin ailesinden söz etmeye başlamıştı?

"Anneciğin öldü mü, Dalton?" Bir lokma daha attı ağzına.

"Evet. Ben üniversitedeyken öldü. Ama birbirimize pek yakın sayılmazdık. Babamı daha çok severdim ben."

Kendisinden söz etmekten vazgeçmeli. Daha sıradan şeylerden söz etmeli, böylece yakında arasında bir tür aile bağı kurulacak olan bu kadını kolayca rahatlatabilir. Bayan Nayburn, bifteğinden kocaman parçalar kesip ağzına atıyor, bu lokmaları çiğnemek için epey zamana ihtiyacı var. Diddy bu fırsatı sorular sormak için kullanmalı, Bayan Nayburn'ün sorularına cevap vererek ona sıradan bilgiler vermek için değil. Hester hakkında ciddi sorular yöneltmeli kadına. Lezzetli yemeğin tadını çıkarmaya uğraşan kadın, kısa süre önce ağlayıp içini döktüğü için yorgun ve her zamankinden daha az konuşuyor. İnsanı sinir eden tavırları kayboldu. Konuştuğu zaman, daha ağırbaşlı bir ifadesi var. (Şimdi) gerçekleri söyleyebilecek gibi görünüyor.

Diddy, en çok Hester'in anne babasıyla ilgili sorular sormak istiyor. Tek bildiği, Bayan Nayburn'ün, Hester'in babasının erkek kardeşinin dul eşi olduğu ve Hester'in babasının, kız daha on iki yaşındayken ailesini terk ettiği. New Mexico'da uranyum aramaya gitmiş, yıllar önce ortadan kaybolmuş. Peki ya annesi? Hester ya da teyzesi ondan hiç söz etmediler.

Diddy soruyor. Ve kadının eski bir yarasına dokunduğunu fark ediyor. Bayan Nayburn'ün lokmaları iştahla çiğneyen çenesi hareketsiz kalıyor. Diddy'ye tuhaf, yalvaran bir bakış atıyor. Annesi ölmüş müydü?

"Hayır, ölmedi." Yeniden, bu kez yavaşça çiğnemeye başıyor.

"Nerede peki? Hester onunla görüşüyor mu?"

Bayan Nayburn bifteğini kesmek için çatalını ve bıçağını eline alıyor, sonra yeniden bırakıyor. "Hester annesini yıllardır görmedi."

"Nerede yaşıyor annesi?"

"Dalton, ben artık yiyemeyeceğim. Bu parçayı sen bitirmek ister misin?"

Diddy de yemeyi bırakmıştı. "Jessie, Hester'in annesi nerede?"

"Bu et çok sertmiş."

"Jessie, Hester'in annesi nerede?" En sert ses tonuyla soruyor. İsteksiz insanları, bazen sırlarını açıklamaya zorlamak gerekir.

Bayan Nayburn gözlerini indirdi. "Bir hastanede."

"Yani bir akıl hastanesinde, öyle mi?" Kadın başıyla onayladı. "Ne zamandır orada?"

"Şimdi kahvemi içmek istiyorum, Dalton."

"İsteyeyim." Garsona işaret edip çağırıyor. "Hester'in annesi ne zaman hastaneye yatırıldı?"

"Uzun zaman önce."

Diddy, garsona (şimdi) kahvelerini getirmesini söyledi. "Bir dakika," dedi kadın, garson masadan ayrılınca. "Siparişi değiştirelim. Kahve uykumu kaçırır."

"Çay?" Diddy, sert bakışlarını Bayan Nayburn'ün üzerinden ayırmadan, garsonun dikkatini çekmeye çalışıyor.

"Ah, bilmiyorum ki. Belki bir şey içmesem daha iyi."

"Hanımefendiye kahve değil, çay getir. Ben kahve içeceğim." Şimdi, bakışları yeniden kadının üzerinde. "Jessie, beni atlatmana izin vermeyeceğim. Hester'i ilgilendiren her şeyi bilmeye hakkım var. Şimdi, lafı gevelemeyi bırak da bana annesinin ne zamandır akıl hastanesinde olduğunu söyle."

"Hester on dört yaşındayken kapatıldı oraya." Kadın çekingen bir tavırla bakışlarını kaçırdı. Diddy'nin zihninde karanlık bir düşünce belirdi.

"Hester on dört yaşında kör olmuştu, öyle değil mi? Geçen gün bana öyle demiştin."

"Evet... Dalton, konuyu değiştirebilir miyiz?"

"O zaman bir bağlantı var." Israrcı Diddy. "Annesiyle Hester'in körlüğü arasında. Sen biraz önce itiraf ettin bunu."

"Bu konuda konuşmak istemiyorum." Kadının yüzünde düşmanca, çocuksu bir ifade belirdi. O eski çocuk şarkısındaki gibi, bunu ben biliyorum, sen de bulmak zorundasın mı demeye çalışıyor? Yoksa gerçekten ciddi mi?

"Ama bilmem gerekiyor! Eğer sen bana anlatmazsan, korkarım Hester'e sormam gerekecek. Eğer geçmiş hakkında ko-

nuşmak sana acı veriyorsa, düşün, Hester nasıl üzülecektir. Bana şimdi her şeyi anlatırsan, söz veriyorum bu konuyu bir daha açmayacağım."

Kadın çayına kaşık kaşık şeker dolduruyordu. "Sence ne oldu?"

"Tanrı aşkına Jessie!" diye bağırdı Diddy. "Şimdi oyun oynamanın sırası mı? Nereden bileyim ben?"

"Düşün bakalım biraz." Ses tonu acı. "Aklına gelen en korkunç şey nedir?"

Diddy, hayal gücünü çalıştırması yönündeki bu isteğin ne kadar ironik olduğunu fark ediyor. Bu günlerde tek yaptığı şey, aklına gelen en korkunç şeyleri düşünüp durmak değil mi zaten? Tahmin etmesi istenen dehşetli hikâye ne olabilir? Bir ihtimal var; annesi aklını yitirince, Hester'in, ergenlere özgü şiddetli bir suçluluk duygusuna kapılıp, bilerek ya da yanlışlıkla kendini kör etmiş olması mümkün.

Kısaca anlattı teorisini.

Bayan Nayburn başını iki yana salladı. "Hayır, bu değil. Daha kötü."

O zaman Diddy anladı. Hester'i annesi kör etmişti.

"Ne kadar korkunç." Başka söylenecek ne vardı ki? "Ama niçin böyle bir şey yaptı?" Diddy, ağzından çıkan sözcüklerden çok uzakta. "Birdenbire aklını mı yitirdi yani?" Zihninin duygusuz nöbetçileri.

Bayan Nayburn yine başını salladı. "Sanırım önceden tahmin etmemiz gerekiyordu. Hester'in babası tarafından terk edilince, çok mutsuz oldu. O zaman herkes Stella'nın delirdiğini söylüyordu. Ama ciddi değildik. Ve çocuğuna zarar verebileceği kimsenin aklına gelmedi. Hester'e tapıyordu. Sürekli onu öpüp kucaklıyor, ona tatlı meleğim diyordu. İşte bu yüzden, Stella'nın kendini toplayacağına inanıyorduk. Hester'e karşı bütün sorumluluklarını yerine getiriyordu. Hatta bazen abartıyordu. Sürekli onun adına endişeleniyordu. Bir yeri çizilse, kesilse bile kıyameti koparıyordu. Hester okuldan dönerken birkaç dakika gecikse endişeleniyordu. Sonra, kocamla birlikte bir haftalığına Denver'daki akrabalarımızı

ziyarete gittik. Bir gün... yapıvermiş. Kör etmiş onu. Kül suyuyla. Daha sonra ne yaptığını biliyordu, sık sık ne yaptığını anlatıyor, hiç pişman görünmüyordu. Eyalet savcısı dava açmaktan söz etti, ama sonunda onu hastaneye kapattılar."

Diddy kahvesine dokunmamıştı. Bayan Nayburn'ün konuştuğunu duyabiliyordu. Söylediği sözcükleri anlıyor, hatta karşılık bile verebiliyordu. Örneğin: "Bu arada Hester neredeydi?"

Ama bütün bunlar konuşulurken, kızgın demirden bir acı içinde dönüp her yanını dağlıyordu.

"Ah Dalton, o da çok kötüydü. Hester bir ay boyunca çocuk hastanesinde kaldı. Gözlerinde korkunç sargılarla. Çok cesurdu. Tıpkı şimdi olduğu gibi. Kocamla her gün onu ziyarete gidiyorduk, her seferinde bize yalvararak onu polise götürmemizi istiyordu. Annesinin yaptığı şeyin önemli olmadığını anlatacaktı onlara. Stella'yı hapse atmasınlar istiyordu. Sürekli annesini düşünüp endişeleniyor, kendisi için üzülmüyordu."

Diddy bir süre sessiz kaldı. Aklı tuhaf biçimde başka yerlerdeydi. (Şimdi) tanıdığı Hester'in daha küçük halinin, başka bir hastane yatağında yattığını görüyordu. Zihninde canlanan Gotik senaryoyu uzaklaştırmaya çalışıyordu. Üstü başı darmadağın, saçları yüzünün çevresinde uçuşan, gözlerinde deliliğin parıltısıyla bir kadın. Elinde kimyasal sıvı şişesiyle, kızına yaklaşıyor. Hester, yatağında uyuyor. Ya da sırtı annesine dönük, mutfak masasında oturmuş ev ödevini yapıyor.

Yaklaşıyor.
Saldırıyor.
Çığlıklar.
Polis.
Hapishane.
Hastane.

Ne zaman hayatın bütün acımasızlığını, insanların yapabileceği bütün korkunç şeyleri bildiğini ve anladığını sansa, daha fazlası ortaya çıkıyor. Sindirebileceğinden çok daha fazlası.

Hâlâ sessiz olan Diddy, bir şeyler söylemeye çabalıyor. "Sen ve kocan akraba ziyaretine gittiğinizde olduğunu söyledin. Yani, Hester ve annesi o sırada sizle birlikte mi yaşıyorlardı?"

"Evet, öyle. Yaklaşık iki yıl boyunca birlikte oturduk. George tası tarağı toplayıp New Mexico'ya gidince, kocamla ben onları yanımıza aldık." Yeniden ağlamaya başladı ve çay fincanını masaya bıraktı.

"Bence kocanızın onları yanınıza almasının tek sebebinin bu olduğunu düşünmüyorsunuz, Bayan Nayburn," dedi Diddy, nazikçe. "Kocanızın iyi bir insan olduğunu düşündüğünüz, ses tonunuzdan bile anlaşılıyor."

"Evet, öyleydi," dedi kadın içini çekerek. "Onlara kardeşine olan kininden dolayı yardım ettiğini söylemem büyük kötülük. Ama o zaman böyle düşünmüştüm. Bu fikre çok karşıydım. Kavgalar ettim, yalvardım, ağladım. Stella'yı da biraz kıskanıyordum herhalde, çünkü o çok... güzeldi. Eskiden kocamın onunla ilgilendiğini bile sanırdım, belki de harekete geçmek için George'un aradan çekilmesini bekliyordu... Sonra bir de küçük Hester vardı. Çocuk sahibi olamadığımdan içimde bir sürü kötü duygu vardı benim. Belki küçük bir bebek, annelik yapabileceğim minik bir çocuk olsun isterdim. Ama bizimle yaşamaya geldiğinde Hester zaten on iki yaşındaydı ve annesine o kadar düşkündü ki, bana hiç ihtiyacı yoktu. Aslında belki bu da benim suçumdu. Hester gerçekten sevgi dolu bir çocuktu. Çok tatlı ve sevecendi. Ama ben yüreğimi çocuklara karşı katılaştırmıştım. İkisi bizimle yaşamaya geldiklerinde, Hester'in çok sıradan bir çocuk olduğunu düşündüm başlarda. Kocama hep anlatırdım bunları. Onun güzel olduğunu bile düşünmüyordum. Ama kocam ona bayılıyordu. Stella da öyle, tabii. En azından biz öyle sanıyorduk. Herkes öyle sanıyordu. O çocuğu herkes çok severdi. Bir süre sonra ben de onu çok sevmeye başladım."

Diddy ne diyeceğini bilmiyordu. "Ondan sonra hep sizinle mi yaşadı?"

"Chicago'da körler için özel bir okula gittiği zaman ayrıldı yanımızdan. İki yıl devam etti oraya. On sekiz yaşında mezun oldu ve yeniden eve, yanımıza döndü."

Diddy, Hester'in ilk kez o yatılı okulda sevişmiş olabileceğini düşündü. Öğrencilerle mi, yoksa hocalarıyla mı yatmıştı acaba? Yoksa her iki gruptan birileriyle mi? Peki, teyzesiyle birlikte yaşamaya döndükten sonra nasıl fırsat bulmuştu erkeklerle birlikte olmaya? Kör bir kız, teyzesi yattıktan sonra geceleri sokakta dolaşmazdı. Ama buna gerek yoktu ki. Kütüphanede çalışan Bayan Nayburn, kızı her gün yalnız bırakıyordu zaten. Hester gün boyunca telefonda randevulaşabilir, istediği insanlarla kendi evinde buluşabilirdi. Kızın cinsel açıdan deneyimli olduğuna şüphe yoktu. Önüne gelenle yatıp kalkmış olsa, Diddy bunu geçmişe ait bir şey olarak kabullenir, fazla aldırış etmezdi. Ama Hester'in soğuk bir karakteri olması, sevgi dolu ama sadakatsiz biri olması da mümkündü. Körlüğü yüzünden bir adama bağlı kalamamış olabilir, tesadüfi karşılaşmalardan ve başkalarının dokunuşundan keyif alıyor olabilirdi. Kör olduğu için, Diddy onun cinsel hayatı hakkında tahminlerde bulunurken bile tuhaf hissetti kendini. Ona doğrudan bunları sorması uygunsuz kaçacaktı. Körlük, başkalarının yapıştırdığı bir etikettir ve Diddy'i de kör olmaya zorluyordu.

Diddy, onun bir haftadır Doktor Collins ya da öğrencilerden biriyle işi pişirmediğinden emin olamazdı. Genelde şüpheci bir sevgili olmayan Diddy, görünmez rakipler tarafından çevrelendiğini hayal ediyordu. Ama (şimdi) farklıydı her şey. Hester kadar istekli ve içten davranan bir kız, ilk konuşmalarından dakikalar sonra kendisiyle sevişebilen bir kız, böyle şeyler yapabilecek biriydi. Doktorun muayene sırasındaki nazik ve dikkatli dokunuşları, kolayca bir ön sevişmeye dönüşebilirdi. Hester iç geçirse, ya da şuh bir hareket yapsa yeterdi. Hangi sağlıklı erkek, mesleğinin gereğini yerine getiriyor olsa bile, böylesi bir davete karşı koyabilirdi ki? Diddy'nin geçen pazar günü trende hissettiği panik ve suçluluk duygusu tarafından uyarılmaya, başka bir insa-

na dokunmak için şiddetli bir ihtiyaç duymaya gerek kalmadan onu arzulayabilirdi.

Diddy, Hester'in koruyucusu olmak istiyordu, gardiyanı değil. Ve onun boynuzlu kocası olmaya da, tanrı biliyor ya, hiç niyeti yoktu.

Diddy soğuk kahvesinden bir yudum aldı, garsona su bardaklarını yeniden doldurmasını işaret etti. Konuşmaya nasıl devam edeceğini bilemediğinden vakit kazanmaya çalışıyordu. Chicago'daki bir yatılı okul hakkında konuşulmuştu. Bu konuda söylenecek başka bir şey yoktu. Fakat yüzündeki endişeli ifadenin Bayan Nayburn'ün dikkatini çekmesinden korkarak sessiz kalmamaya karar verdi. Kadın, Diddy'nin göründüğü kadar mutsuz olduğunu anlayabilirdi.

"Acaba Hester benimle birlikte mutlu olabilir mi?" Diddy, içini zehirleyen düşünceye ancak bu kadar yaklaşabiliyordu. Bunu sıradan, kaygısız bir sesle söylemeye çalışmıştı. Ama bir taktik hatası yaptığını hemen anladı. Bu söz kimsenin içini rahatlatmamıştı, üstelik dürüst bir itiraf da değildi. Bayan Nayburn, Diddy'nin evlenmekten vazgeçeceğinden korkuyormuş gibi huzursuz görünüyordu.

"Ama o dünyadaki en iyi huylu kızdır, Dalton. Bunu herkes söyler, ne kadar güzel olduğunuysa söylemeye bile herek yok. Ama sen..." Duraksadı.

"Ne?"

"Sana anlattıklarım aklına aptalca şeyler getirmesin. Unutma ki ben sana hiçbirini anlatmak istememiştim, sen zorladın beni. Tabii ben yalan söylemem asla. Özellikle de yakında ailemize katılma ihtimali olan birine. Ama Hester'in annesine gelince... Dalton, Hester'in ailesinde hiç kimse, ne anne ne baba tarafından, akıl hastalığına tutulmadı. Yemin ederim."

"İnan bana Jessie, bunu düşünmüyordum." Kadının elini güven vermek istercesine okşadı. "Uygunsuz bir laf ettim. Yalnızca Hester'in ne kadar karmaşık birisi olduğunu anlatıyordum, eminim sen bunu zaten biliyorsundur. Her şeyi içine atıyor..."

Garson su bardaklarını getirdi. Diddy bir kahve ve bir çay daha ısmarladı.

Kadın, yeniden Diddy'nin dikkatini çekmek için sabırsızlanıyordu. "Tanrım, bilmez miyim hiç? Çocuk bazen günlerce birkaç sözcük eder bana. Ama surat astığından ya da terslığinden değil, hiç şüphen olmasın. Yalnızca sessizdir biraz."

"Şeker, Jessie?"

"Teşekkürler, canım. Dalton, aklından geçenleri bana da anlat."

"Jessie, Hester dünyada en sevdiğim insan. Sanki onu eleştiriyormuşum gibi savunmaya çalışmana gerek yok. Eleştirmiyorum. Yalnızca onu daha iyi anlamaya çalışıyorum."

Diddy'nin kafasını asıl meşgul eden, kızın güvensizliğiydi. Teyzenin biraz önce gözlerinin önünde canlandırdığı korkunç saldırıdan sonra, bu güvensizliği anlamak daha kolaydı. Bir çocuk, ebeveynlerine güvenmelidir, öyle değil mi? Farz edin ki sıradan, normal, güven dolu bir çocuksunuz. Sonra ebeveynlerinizden biri sizi terk ediyor, diğeri da gözlerinize asit atıyor. Böyle büyük bir ihanete uğrayan insan, başkalarına nasıl güvenir? Unutmamak gerekir ki, bazı insanlar, kendilerini tamamen birilerinin bakımına teslim ettikleri halde, onlara güvenmeme haklarını saklı tutarlar. Hester, Diddy'ye güvenebilecek miydi? Yoksa kaderci bir yaklaşımla, yalnızca kendini Diddy'ye teslim mi ediyordu? Aynen ameliyata girmeyi kabul edişi gibi. Başından beri hiç umudu olmamasına rağmen, yalnızca yapılacak en doğru şey olduğu için mi kabul etmişti ameliyatı? Ve Diddy'nin birlikte yaşama teklifini?

Diddy, artık daha fazla konuşmasının mümkün olmadığını biliyordu. Bayan Nayburn'le arasındaki yakınlık azalıyordu ve Diddy geriye kalanları kurtarmak istiyordu. İkisi de çok yorulmuştu. Bu yorgunluğun etkileri arasında şunlar yer alıyordu: Bayan Nayburn eskisi gibi cilveli, küstah bir tavra bürünmüştü; Diddy de kaskatı kesilmiş, üzülmüştü. Diddy hesabı istedi, ödedi; restorandan ayrıldılar. Diddy bir taksi durdurdu ve kadını pansiyonuna bırakmaya karar verdi.

"Ama senin yolunun üzerinde değil, Dalton'cuğum. Ben kendim bir taksiye atlar giderim."

"Hayır, yolumun üstünde. Akşamüstü Canada Otel'e taşındım ben."

Bu iç açıcı haberi duyunca, Bayan Nayburn derin, rahat bir nefes aldı. "Parkın diğer tarafındaki büyük otel mi? Bence harika bir fikir, Dalton'cuğum. Hester çok sevinecek. Ona söyledin mi?"

Diddy cevap vermek yerine başıyla onayladı. Bayan Nayburn'ün fazla konuşmasına izin vermemek en iyisiydi, böylece kendi içine kapanabilir ve onun içindeki insani yönü görmek zorunda kalmazdı.

Diddy, Bayan Nayburn'ü pansiyonun önüne kadar bıraktı. İyi geceler diledikten sonra, kadına karşı hissettiği şefkat duygusunun yeniden ortaya çıktığını hissetti. Ama çabuk olmalıydı, çabuk davranmalıydı. "Yarın görüşürüz, Dalton'cuğum. Bu güzel akşam yemeği için sana teşekkür ederim." Daha hızlı olmalı. Diddy yürüyerek enstitünün önünden geçiyor. Hester'in odasına ait olduğunu tahmin ettiği pencereye bakıyor; tabii ki ışık yok içeride. Sonra parktan geçerek oteline doğru yürüyor.

Yeniden hüzün kaplıyor içini. Belki de Hester'in dehşet verici öyküsünü tam anlamıyla sindiremedi. (Şimdi) hissetmeye başladı ancak. Yatağa giriyor, örtülerin altında kıvrılıyor, ışığı söndürüyor. Nesi var böyle? Diddy artık gözlerini kapatınca Hester'i göremiyor. O, artık dinlediği bir hikâye; sevdiği kadın değil. Belki de bunun sebebi, şu ana kadar onu anlamak için ciddi ve içten bir çaba göstermemiş olmasıdır. Bencil Diddy, şimdiye dek hep kendisini düşünmekle meşguldü.

Hester'i düşün. Çocukluktan çıkarken, arkasında inanılmaz boyutlarda bir felaket, içinde onarılmaz bir yara kalmıştı, büyük bir ihanete uğramıştı.

Hester'i düşün, ama ancak tahmin edebileceğin şeyleri bir kenara ayır, tahmini hesaplar yapma; acaba bir felaketten sonra hayatta kalmayı başaranlara özgü travmalar onu da etkiliyor mudur? Böyle insanlar, içlerinde bir yerde, her zaman

kendilerinin de ölüp gitmiş olması gerektiğini düşünürler. Kurtulmak, suçlu olmak demektir. Çünkü kurtulan, hak ettiği cezayı çekmemiştir.

> Ölüm cezasından son anda, kazayla, başkasının araya girmesiyle, ya da kendi gayretli çabaları yerine şans eseri kurtulan birisi, içten içe, aslında ölmüş olması gerektiğini bilir. Aslında hayatına gerçek anlamda sahip olmadığını bilir. Ölümün eşiğine kadar gelip, hatta ona boyun eğdikten sonra, hayatı son anda tutarsızca ve keyfi biçimde kendisine yeniden teslim edilince, aslında kendisine ait olmadığını hisseder. Hayatını elinden almak üzere olan hüküm ya da olay ne kadar adaletsiz olursa olsun, geriye dönüp baktığında, bunun, kurtuluşundan daha anlamlı ve tutarlı olduğunu görür. Bu yüzden, yaşamak, mahkûmiyetin sürmesi ve cezasını çekmeye devam etmesiyle eşdeğerdir. Ama bir şekilde, cezasının infaz edilmesinden kurtulmuş olmaktır. Demek ki yaşamak, onun için, her şeyden önce, olumsuz bir durumdur. Yargılanmış, ama hüküm giymekten kurtulmuştur. Mahkûm edilmiş, ama gizemli biçimde cezalandırılmamıştır.

Diddy, Hester'i mi düşünüyor? Onu düşün, allahın cezası. Annesinin verdiği ölüm cezasından kurtulmuş olmanın kızın içinde uyandırmış olabileceği bu en genel duyguları düşünmeyi bir kenara bırak. Bir felaketten kurtulmayı başarmış olanlara özgü patoloji bir yana, Hester nasıl biri?

Onu düşünmek, hayali bir rafa sıra sıra dizilmiş oyuncak bebekleri düşünmek gibi. Bebeklerin hepsi uzun boylu, dolgun, açık tenli, uzun güzel saçlı ve güneş gözlüklü. Ama her biri, farklı davranış repertuvarına sahip. Diddy yatakta; karanlıkta uzanmış, banyodaki hariç tüm ışıkları söndürmüş, gözlerini kapıyor. Hester-bebekleri kımıldamaya, el kol hareketleriyle konuşmaya başlıyorlar. Hatta birbirleriyle tartışıyorlar.

Bebeklerin hangisi gerçek Hester? Ve gerçek bebek kime ait?

Bebeklerden biri, çığlıklar atarak yumruklarını sallıyor. Uzun sıranın ucunda, geniş, boş odanın duvar kenarında duran bir başkası, korkudan büzülmüş. Bir tanesi hiç durma-

dan, mekanik biçimde gülümsüyor. Küçük ağzını huysuz bir ifadeyle büzen bir diğeri, sıranın ucundaki bebeğe doğru koşup onun boğazını sıkmaya başlıyor; sonra gülümseyen bebeği tokatlıyor. Beyaz keten elbisesinin cebinde bir tabanca var galiba. Yoksa bir şişe asit mi?

Hester aslında nasıl biri olabilir? İçi acıdan kaskatı kesilmiş olabilir örneğin. Ya da aptallaşmış. Veya savunmada kalabilmek için yüzeysel davranıyor, kendini sevdirmeye çalışıyor olabilir. Kin güdüyor olması da mümkün; kendisine yapılanların acısını başkasından çıkarmak için fırsat kolluyor olması da.

Diddy, onun bunlardan hiçbiri olmadığını biliyordu.

İsterseniz inatçılık deyin; ama Hester'in karakterinin bu kadar sıradan olmadığını biliyor Diddy. Hayali raftaki bebekleri at gitsin; onun yerine, Diddy'nin şu anda otel odasının penceresinin kenarında oturmakta olduğunu hayal ettiği insan boyundaki cansız mankeni düşün. Bu figür, gözlerini boşluğa dikmiş. Belki de, dinlemekte. Ve hüzünle, Diddy'den gelen titreşimleri algılamakta. İşte, Diddy'ye ait olan Hester bu. En azından, üzerinde hak iddia ettiği Hester. Diddy bir an gözlerini açıyor, pencereye doğru bakıyor. Panjur açık, perdeler aralık. Bir yandan hayal gücünün doğurduğu yaratığı arıyor, bir yandan da onun orada olmadığını bildiğinden, yaprakları dökülmüş ağaçların arkasından görünen dolunayı seyrediyor. Diddy iç geçiriyor; bir bardak su içmek üzere yatağından çıkıyor. Evet, Hester'in katı, aptal, sahte sevecenlikle dolu ya da kindar olması mümkün. Ama o bebekler değil Hester; işte bu imkânsız.

Ya da, bir azize olmaya ihtiyaç duyuyor olabilir. Çünkü annesi kötüydü.

Bunlar, Hester'in seçimleriydi. Diddy kalbini hepsine açmıştı. (Şimdi) onun kutsallığı olarak tarif edebileceği şey adına seviyor Hester'i; ama bu mukaddeslik kendini sıradan iyi davranışlarla ortaya koymuyor. Ayrıca onu, başka şeylerle birlikte, gücü ve sağlam karakteriyle kendini belli eden akıl sağlığı için seviyor.

Diddy, banyo lavabosunun üzerindeki aynada, geçen haftakinden daha az küçük ve zayıf görünen yüzüne bakıyor. Sonra banyonun ışığını da kapatıp, ayışığının yardımıyla yatağını buluyor.

Sahtekârlar ve taklitçiler arasında doğru Hester'i bulmaya çalışmak, Diddy'ye hâlâ Hester'in kim olduğundan çok, (şimdi) nasıl duygular hissettiği konusunda bir faydası dokunmadı. Ne kadar mutlu ya da mutsuz; ne kadar ve ne yoğunlukta acı çekiyor? Ve şayet büyük ıstırap içindeyse, bu ıstırabın sebebi nedir? Keder mi? Umutsuzluk mu? Körlüğün zorladığı güçsüzlük hissi mi? Açığa vurulmamış şiddetli öfke mi? Suçluluk mu? Katıksız yalnızlık mı? Yoksa annesine özlem mi? Pencere kenarındaki hayaleti bu konuda sorgulamanın anlamı yok.

Belki de Hester, fazla ıstırap çekemeyecek kadar zekidir. Acı çekme kapasitesi, bir tür üstün nitelikli aptallığa bağlı değil midir? Diddy böyle düşünüyor. Gözleri kapalı, uyku bastırıyor. Acı çekme yeteneği, yalnızca orta seviyede zeki, ne aptal ne de fazla akıllı olmayan insanlarda bulunur; Umutsuz Diddy gibi bu tür bir zekâya sahip, orta seviyede zekâyı miras almış insanlarda. Özellikle son üç yıldır acı çekmeye başladı Diddy.

Diddy, otuz yaşına gelene kadar daha da durgun bir zekâya sahipti. İnanması zor, ama gerçek. Ondan önce, yani bütün hayatı boyunca, Diddy'nin zekâsı daha da sönüktü. Acı çekemeyecek kadar aptaldı. Bunlar daha az acı çekilen, günlük sıkıntılarla, kendinden hoşnut ve donuk bir acıyla dolu yıllardı. Sonunda her şeyin yoluna gireceğine inandığı yıllar. Joan onu terk edince, Diddy akıllandı. Ve bu böyle devam etti. Giderek daha da akıllandı. Otuz yıldır yanlış oyunu izliyordu Diddy. Ama oyunu, sahnelenişinin arkasındaki mantığı anlamadan izliyordu; senaryo ve sahnelenişin doğallığına inanıyordu. Geriye dönüp bakınca, bunun saflara özgü bir hata olduğunu görüyor. Çünkü senaryo detaylı ve karmaşık, anlaşılmaz referanslarla doluydu; yönetmenin, sahne tasarımcısının, ışık teknisyenlerinin hazırladığı sunum gerçek dışı ve

stilizeydi. Örneğin, ışık efektlerini ele alalım. Sahnenin ve orkestranın hemen önündeki rahat koltuğunda oturmakta olan Diddy'ye, sahnedeki ışık oldukça loş gelmişti. Ama bir an sonra, bu konudaki soruları attı kafasından; besbelli, böyle karanlık bir aydınlatma tercih edilmişti. Sonra, üç yıl önce, sahnenin, gözlerinin algılayamayacağı kadar iyi aydınlatılmış olduğunu fark etmişti. Ve kendisinin (şimdi) her şeyi görmek üzere olduğunu. Giderek akıllanıyor, bilgeleşiyordu. Gözlerinin önündeki ince perde kalkmıştı. Hafif ışık, aniden bıçak gibi keskin hale dönüşmüştü. Neredeyse kalbini oyacaktı. Akıllanmıştı. Ve ilk defa acı çekmeye başlamıştı. Ama yeterince akıllanmamış, acının ötesine geçecek kadar akıllanmamıştı; hiçbir zaman o kadar zeki olamayacaktı.

Tabii Hester ona bunu nasıl başaracağını öğretmezse.

Pazartesi. Başarısız ameliyattan iki gün sonra, Hester nekahat dönemini geçirmek için beşinci kata taşınmıştı. Yeni odası, Monroe Parkı yerine, bir avluya bakıyordu. Önceki odasının iki katı büyüklüğünde olmasına rağmen, içinde iki yatak daha vardı.

Pencereye en yakın yatakta, bir bisiklet kazasında ayak bileğini kırmış bir üniversite öğrencisi yatıyordu. Onarılıp alçıya alınmış ayak bileğinin kemikleri, bir türlü kaynamıyordu. Bileğin yeniden kırılması, düzeltilmesi ve kemiklere ameliyatla vidalar takılması gerekmiş, sonra yeniden alçılanıp (şimdi) askıya alınmıştı.

Ortadaki yatakta, bir eyalet senarötünün karısı yatıyordu. Geçen hafta ortasında bir gece, daha önce tehşis edilememiş bir ülserin tetiklediği iç kanama yüzünden neredeyse ölüyordu. Midesinin yarısı alınmıştı.

Hester odasını bu iki hastayla paylaştığı için, Bayan Nayburn orada olmadığı zaman bile hiç yalnız kalamıyorlardı. Yine de, Diddy onun yeni odasını, yedinci kattaki özel odaya tercih ediyordu. On beş gün boyunca, Hester'le eskisinden çok daha fazla zaman geçirebildiğini fark etmişti. Bu katta, ziyaretçilerin giriş çıkışları o kadar sıkı denetlenmiyordu;

hastaların odasında ziyaretçiler olması, sıradan bir olay gibi karşılanıyordu. Diddy, bazı sabahlar hiç sorunla karşılaşmadan Hester'i görebilmişti. Ve akşamüstleri, hemşirelerden birinin aklına hastaların ateşini ölçmek gelene dek, bazen üç saat onun yanında kalabiliyordu. Hemşire öylesine odaya giriyor, "Aman tanrım, siz hâlâ burada mısınız? Artık gitmeniz gerek," diye hafifçe sitem etmekle yetiniyordu. Bu hemşire, besbelli meslekte yeniydi; emir vermeye ve bunlara itaat edilmesini sağlamaya -Gertrude bu kata hiç uğramıyordu- alışık olmadığı belliydi.

Hester'in (şimdi) tıbbi yardıma pek ihtiyacı yoktu. Doktor Collins her sabah uğrayıp kızı kontrol ediyor; yüzündeki sargılar yavaş, sistematik bir biçimde azaltılıyordu. Diddy, ameliyattan sonraki sekizinci gün, akşamüstü ziyarete geldiğinde, Hester'in yüzünde yalnızca her iki gözünü kaplayan oval biçimli bandajlar olduğunu gördü. Bandajlar, siyah camlı gözlüklerini takmasına elverecek kadar inceydi. Gözlüğünü takmıştı zaten. Diddy'ye göre bu, onun iyileşmekte olduğunun bir başka belirtisiydi.

Kapıya en yakın yatağa yerleşmiş olan Hester, oda arkadaşlarından hoşnut görünüyordu; Diddy, geldiği zaman onu diğer iki kadınla sohbet ederken buluyordu. Ama eyalet senatörünün karısı uzun saatler boyunca uyuyordu. Üniversite öğrencisinin de, kalabalık ve gürültücü ailesi odadan hiç eksik olmuyordu. Diddy, Hester'e oyalansın diye transistörlü bir radyo ve kulaklıklar da getirmişti.

Her ikisi de bu buluşmaları iple çektiklerinden, Diddy iyi vakit geçirmelerini istiyordu. Ama mahremiyetten çok uzaktı bu ziyaretler. Konuşmak zorunda kaldıkları sıkıcı şeylerin, ilişkilerini de etkilemesinden çekiniyordu. Yalnızca diğer hastalarla ziyaretçilerinin, ayrıca Bayan Nayburn'ün duymasında sakınca olmayan konulardan söz edebiliyorlardı. Kendisi ile Hester arasındaki hiçbir şeyin mekanik ve sıkıcı bir hal almaması gerektiğini düşünen Diddy, kızla arasındaki bağı zayıflatmadan, konuşmanın yerine geçebilecek bir şeyler aramaya başladı. Görüntülerden zaten mahrum olduğundan,

Hester'i sözcüklerden de yoksun bırakamazdı. Yalnızca konuşmanın yerine başka bir şey koymayı deneyebilirdi. Alışılmış, nazik sözcükler. Ama onların yerine ne geçebilir ki? Çünkü Diddy, Yumuşak Başlı Diddy ya da Sessiz Diddy rollerini oynamak istemiyor. Çenebaz Bayan Nayburn'e gönlünce gevezelik etme fırsatı vermek istemiyor. Ama Diddy'nin Hester'e fısıldamak istediği sözcükler, burada söylenemez; sonunda yalnız kalacakları anı beklemeli.

(Şimdi) kendisine ait olmayan, başka sözcükler bulmalı. Diddy, başka sözcüklerle konuşabilmeli. Bayan Nayburn'ün bitmez tükenmez gevezeliklerine son verebilmeli.

Hester, teyzesinin kendisine kitap okumasından hoşlandığını belirtince, Diddy aradığı fırsatı buluyor sonunda. Aynı hizmette bulunmak istediğini söylüyor. Bayan Nayburn bu görev için gönüllü olmayı aklından geçirmiş, ama Diddy'nin varlığını göz önünde bulundurunca fikirden vazgeçmiş olmalı. Fakat Diddy'nin Hester'in teyzesine karşı böyle kibarlıklar göstermesine gerek yok.

"Çok hoşuma gider," diyor Hester. "Ne okuyacaksın bana?"

Diddy, seçime kendisine bırakmasını, bir sürpriz yapacağını söylüyor ve o akşamüstü bir kitapla dönmeye söz veriyor.

Okumaya başlar başlamaz, tahmin ettiğinden daha büyük bir başarıya ulaştığını anlıyor. Bencil amacına hemen ulaştı. (Şimdi) gizliliği ihlal etmemeye çalışarak aksak sözcüklerle boğuşmasına gerek kalmadı; hem Hester tarafından kabul edilebilecek, hem de başkalarının duymasında sakınca olmayan sözcükler aramak zorunda değil. İlk gün bir saat boyunca kitap okuyor ona. Hester'in genelde solgun olan yüzü aydınlanıyor, hatta okumayı bıraktığı zaman biraz soluyor. Ertesi akşamüstü daha uzun süre okuması için yalvarıyor Diddy'ye, tabii yorulmuyorsa. Diddy sevinçle razı oluyor ve ondan sonra her gün, her ziyaretinde uzun süre kitap okuyor Hester'e; böylece Jane Austen'in *Gurur ve Önyargı*'sını on bir günde bitiriyor; Hester'in hastanede geçirdiği on yedi günlük nekahat döneminin sonunda, aynı yazarın başka bir romanı *Emma*'nın ortalarına geliyorlar.

Beklenmedik biçimde Hester'in teyzesi de Diddy'nin kitap okumasını keyifle dinliyor. Bu kitap okuma seansları, her şeyden öte, Diddy'nin gelecekte Hester'in bakımını üstlenebileceğinin kanıtı; Bayan Nayburn'e, kıza sunduğu bakım ve ilginin minnetle karşılandığını, fakat artık ona gerek kalmadığını, en az acı verecek biçimde ifade etmenin bir yolu, çünkü nihayetinde Diddy onun daha önce üstlendiği bir görevi devralmış, taklit etmiş oluyor. Bayan Nayburn'e ihtiyaç kalmadı artık, Hester emin ellerde. Diddy'nin anlamlı bariton sesi ve eğitimli telaffuzu, ona otoriter bir hava veriyor ve Bütün Olarak Diddy'nin kendi sözcüklerini kullanırken her zaman elde edemediği saygıyı kazandırıyor. Diddy'nin okumayı seçtiği romanlardaki zevkler ve anlaşmazlıkların soyut kesinliği de öyle. Onları seçmiş olmasının sebebi, bu kitapları sevmesi - ama basılı sözcüklere tutkun olan Diddy, pek çok kitabı sever ve bunların Canada Oteli'nin yakınındaki bir dükkânın döner rafındaki en makul seçenekler olması. Belki de gelişigüzel bir seçim olduklarını söylemek mümkün. Ama, Diddy bunu bilse de bilmese de, olumlu bir tercihte bulundu.

Diddy'nin hoş bariton sesiyle, güzel telaffuzuyla ve enerjik bir tavırla okuduğu otoriter Jane Austen romanları, Bayan Nayburn, Diddy ve hatta belki de Hester'i sakinleştiriyor. Üçü de, ne alçakgönüllü ne de eleştirel olan anlatıların yetkin kavrayışından ilham alıyor. Zekâ, iyi niyet ve olgunluğun var olması mümkünmüş gibi geliyor üçüne de. Netherfield'daki balonun gerçekleşmesine birkaç sayfa kala, Hester ve iki bakıcısı; tahtından feragat etmek üzere olan yaşlı kraliçe ve sonradan görme bir zıpçıktı olan genç adam, kimseyi kötü duruma düşürmeyecek biçimde düzenlenmiş ve sözcüklerle ifade edilmeyen bir anlaşmaya vararak müttefik oluyorlar. Nezaketten dolayı dile getirilmeyen, ama yine de bağlayıcı kabul edilen bir anlaşma bu. Herkesin çıkarlarını eşit biçimde gözeten bir barış anlaşması.

> Anlaşmanın ilk maddesi: teyze, akşamüstü ziyaretinde Diddy ve Hester'in yanında bulunacak. Bu ziyaret süresinin büyük bölümü, Jane Austen'in ağırbaşlı anlatısının yeni bir bölü-

münün okunmasıyla geçecek; geriye kalanında, teyzenin yönetiminde havadan sudan konuşulacak, Diddy de sohbete katılacak.

İkinci madde: Diddy ve Bayan Nayburn, akşam yemeklerini birlikte yiyecekler.

Üçüncü madde: akşamki ziyaret saatleri, Diddy'ye ait. Teyze ya pansiyona dönüp lobide televizyon izleyecek, ya da mutfağa uğrayıp, kendi yaşlarında dul bir kadın olan arkadaş canlısı pansiyon sahibesiyle sohbet edecek; ya da genelde Diddy'nin seçtiği bir filmi izlemeye sinemaya gidecek ve şayet sinemaya giderse, Diddy akşam yemeğinden sonra onu sinema kapısına bırakacak. Sonra Diddy hastaneye dönecek, genelde iki saat boyunca Hester'e kitap okuyacak. Arada sevgi sözcükleri fısıldayacak. İlgisini ve arzusunu ifade edecek.

Diddy her akşamüstü, Bayan Nayburn'le birlikte restorana girdiği andan itibaren, onunla birlikte masada otururken ve ayrıca ne zaman onu şehir merkezindeki sinema gişesine kadar geçirse, Watkins'e, Reager'lara ya da fabrikadaki iş arkadaşlarından birine rastlama ihtimali olduğunu biliyor. Biraz endişeleniyor. Ama saklanmak istemiyor. Er ya da geç, bu haftalar boyunca nelerle meşgul olduğunu öğrenecekler.

Diddy, Hester'in taburcu edilmesini hevesle beklese de, bu dönemi tatmin edici buluyor. Zaman tatlı tatlı akıp gidiyor. Düzen içinde geçen günlerde, rahatlatıcı bir yan var bunun. Bir rutin yaratıldı. Her şey tam da olması gerektiği gibi, yerli yerinde. Canada Oteli'ndeki odası hep aynı görünüyor. Hizmetçi servisi hiç aksamıyor; her gün banyosu süpürülüyor, yatak örtüleri değiştiriliyor, ayakkabıları parlatılıyor, masasına taze çiçekler konuyor. Hester de her zaman aynı yerde; hastanede. Diddy, artık onun doktoruyla bir gönül ilişkisi olduğunu düşünmüyor. Bayan Nayburn de hep elinin altında. Onun hiç aksamayan varlığı da Diddy'i çok daha az gıcık etmeye başladığından beri, şeylerin güven verici tutarlılığının bir parçası haline geldi (şimdi). Yeğeninin ameliyatından bir gün sonra, Hester'in körlüğü hakkındaki gerçekleri açıkladığından beri Diddy ona karşı sıcak duygular beslemeye devam etti. Ona karşı hissettiği hafif şefkat duygusu hiç artmadı, ama azalmadı da. Aslında buna tam olarak hoşgörü dene-

mez; Diddy'nin gerçek duyguları daha bölük pörçük. Daha çok, hoşgörüye hoşgörüyle yaklaşmak denebilir.

Diddy'nin bir zamanlar Bayan Nayburn'ü yalnızca sabır testi olarak görmekle kalmayıp bir tehdit olarak algılamış olması, (şimdi) ne kadar saçma görünüyor. (Şimdi) her gece onunla birlikte akşam yemeği yemekten şikayetçi değil. Masa başında ettikleri sohbetler oldukça sığ, ama olsun. Yeniden, yeniden tekrarlanan bir konu var: hastane faturaları. Ama Bayan Nayburn bile, Diddy'ye ne kadar para vermeyi düşündüğünü sormaya çekiniyor. Sonunda, bir akşam, kadına ne kadar vereceğini söylüyor. Ve bir çek yazıyor. Kendilerinden söz edecek kadar samimi olmadıklarından, genelde başka insanlardan söz ediyorlar. Başka iki kişiden. Ve geçmişten. Bayan Nayburn, Hester'in çocukluğuyla ilgili hikâyeler anlatıyor; bu hikâyelerin hepsi, açıkça söylenmese de, Hester'in kör olmadan önceki çocukluğuyla ilgili. Karşılığında, Diddy de Paul'ün çocukluğundan söz ediyor, kardeşi olarak anlayabildiği kadarıyla, bir çocuk deha olmanın nasıl bir şey olduğunu anlatıyor. Paul'ün daha sonraki şöhretini de anlatıyor; Paris'ten aldığı burs, on beş yaşında New York Filarmoni Orkestrası'yla ilk sahneye çıkışı, on dokuz yaşında kazandığı ve onu dünyaca ünlü bir piyanist yapan uluslararası piyano yarışması. Bayan Nayburn bu hikâyelerden o kadar doğal bir keyif alıyor ki, Diddy'nin alınması için hiçbir sebep yok. Hüzünlenmesine de gerek yok, çünkü bu sohbetler sırasında, ilk akşam yemeğinde konuşulanlar gibi özel konular hiç açılmıyor. Diddy, karşısında oturanın bir cadı; Mary'nin bir reenkarnasyonu ya da ayağının dibinde köpekleri andıran iki kahverengi ve şişkin torbasıyla kompartımanda oturan kimliksiz bir yolcu olmadığını hatırlamayı başarıyor. Olympia Restoranı, Greenleaf Diner'ı, Cavanaugh's Restoranı ya da denedikleri başka restoranlardaki masalarda karşısında oturan, Jessie Nayburn. Nazik, iyi niyetli, yalnız bir kadın. Diddy'den sonra Hester'i dünyada en çok seven kişi. Diddy onu bulmadan önce, uzun yıllar boyunca Diddy'nin sevgilisine baktı, onunla ilgilendi. Ona zevkle Jessie diyor,

ama hâlâ Bayan Nayburn olarak düşünüyor. Ama zihninde, Bayan Nayburn'ün ne zaman Indiana'daki boş eve döneceğini hesaplamıyor. Kadın durumu anlayıp kabullendiğine göre, Diddy onun yakın zamanda evine döneceğini tahmin ediyor. (Şimdi) Diddy'ye kalırsa, Hester hastaneden çıkana kadar burada kalabilir, çünkü nasıl olsa ikisi o zamana dek yalnız kalamayacaklar.

Diddy, akşamları Hester'i ziyaret etmeden ve Bayan Nayburn'le yemeğe çıkmadan önce ne yapıyor? Hiçbir şey. Nerede olduğunu ve neyle meşgul olduğunu düşününce, pek de tuhaf değil. Ama belki de bu duruma aldırış etmemesi tuhaf. En azından birazcık tuhaf. Ekim ayının başında hastaneden taburcu olduktan sonra geçirdiği dört gün -aslında hafta sonunu sayınca altı- hariç, uzun yıllar boyunca kendine zaman ayırmaya fırsatı olmamış bir adam o. Uzun yıllardır haftada beş gün çalışan, her yıl iki, sonra üç hafta olan tatillerini genelde Avrupa'da, dinlenmekten çok yorucu geziler yaparak geçiren ve tatillerinde bile haftada beş gün çalışıyormuş gibi yorulan birisi. Bu yüzden, çalışmayı alışkanlık haline getirmiş birinin şimdiki boş zamanı bu kadar doğal karşılaması tuhaf.

(Şimdi), meşguliyet yokluğu çekmiyor. Ne sıkılıyor, ne de huzursuz.

Belki de Diddy o kadar da işkolik biri değildi. Uzun saatlerini uykuya ayırması da olağanüstü bir durum. Her gece dokuz ya da on saat, hemen hiç rüya görmeden uyuyor. İlkokuldan beri, Mary'nin çocukların 'programa uygun' davranmalarında ısrar ettiği günlerden beri, bu kadar uzun saatler boyunca uyumamıştı. Bütün çocukluğu boyunca -daha doğrusu, Diddy on dört yaşındayken Mary ya kendi isteğiyle evi terk edene, ya da annesi tarafından kovulana kadar- Mary her iki çocuğun uyku saatlerini dikkatle takip etmişti. Üstelik, Viktorya dönemi standartlarını uygulamıştı. Yatma zamanı her yıl otuz dakika daha ileri alınıyordu ama yatma saati her zaman fazla erkendi; mahalledeki çocukların hemen hepsi o saatlerde ayakta olur, oyun oynarlardı. Bu yüzden Diddy yatağa girmekten nefret etmekte ve ışık söndürülüp Mary

odadan çıkınca yüksek sesle söylenmekte haklıydı. Ama yine de, karanlıkta ya da yarı karanlıkta uykuya birkaç dakikadan fazla direnemediğinin de farkındaydı. Diğer yataktaki Paul, battaniyesinin altında bir çadırda gibi oturur, yere yansıyıp odanın kapısı önünden geçen birisi tarafından fark edilmesin diye battaniye çadırın altına soktuğu el fenerinin ışığında nota çalışır ve saatlerce uyanık kalabilirdi. Ona imrenen ve hayranlık duyan Diddy, hemen uykuya daldığı için üzülür, ama gözlerinin kapanmasına karşı koyamazdı. Onu taklit edip kendisi de bir el feneri bulmuştu, bazen kendi battaniye çadırının altında bir roman okumaya çalışırdı. Ama çok kısa süre içinde, kırılan gururuyla birlikte uykuya yenik düşerdi.

Uykusuz geceler yıllar sonra geri geldi. Ve (şimdi) Diddy yeniden uyuyabiliyor. Uzun, cömert saatler boyunca uyuyor. Saat on ya da on bir olmadan önce uyandığı ender. Eğer saat on birden önce duş alıp, traş olup, giyinip aşağı inebilirse, otelin kafesinde kahvaltı yapabiliyor. Bundan daha geç saate kalırsa, köşedeki küçük restoran da kahvaltı için uygun. Elbette, lobiye iner inmez ilk iş, görev edindiği üzere, *Courier-Gazette*'nin bir kopyasını alıyor. Kahvaltıda özenle gazetesini okuyor, böylece kendine, bulmadığı şeyi bulmaktan korkmadığını kanıtlamış oluyor. Sonra, hava çok soğuk değilse, sabahın geri kalanını parkta yürüyüş yaparak değerlendiriyor. Arada bir, yasak olmasına rağmen hastaneye gidip gizlice Hester'in odasına çıkıyor, ona günaydın öpücüğü veriyor. Yasaklı sabah ziyaretini yapsa da yapmasa da, öğle yemeği vakti hemen geliyor ve Diddy öğle yemeklerini genelde, çarşamba günleri Lions klübü haftalık buluşmalarını yapmıyorsa, cumaları Ticaret Odası toplantısı yoksa, Canada'nın yemek salonunda yiyor, bu günlerde yine köşedeki restorana yollanıyor. Yemekten sonra kısa bir süre kestiriyor, bazen on beş dakika uyuyup kalkıyor. Ama uykuya dalmak ve uyanmak her zaman çok kolay. Sonra yasal izin saati başlıyor. Diddy genelde saat iki sularında otelden çıkıyor, parktan yürüyerek geçiyor. Bayan Nayburn'le birlikte çıktıkları akşam yemeği saat altıda başlıyor, hatta bazen beş buçukta masa başına ge-

çiyorlar; böylece saat yedide tekrar Hester'le buluşabiliyor. Saat dokuzda, ya da ihmalkâr hemşirenin aklı başına gelince hastaneden çıktıktan sonra, Diddy genelde yürüyerek doğruca oteline dönüyor, bazen parkın çevresinden dolaşarak yolu uzatıyor. Bir dükkândan bir iki sandiviç ve bir şişe cola alıyor, dükkândaki tartıya çıkıp kilosunu öğreniyor. Ayrıca, ya aynı dükkândan ya da otel lobisindeki gazete bayiinden bir kitap ya da dergi alıyor. Odasına çıkıyor. Atıştıracak ve okuyacak bir şeylerle yatağa giriyor. Televizyonu ender olarak açıyor, çünkü izlediği bir filme takılıp erkenden uyumayı ihmal edebilir. Böylesi daha iyi. Yiyecekleri atıştırdıktan sonra, çabucak uyumaya hazırlanıyor.

Her gün üç dört kez parkta yaptığı kısa yürüyüşlerden başka egzersizle uğraşmayan, günde üç öğün yemek yiyen ve aralarda sık sık atıştıran Diddy'nin kilo almış olmasına şaşmamalı. On yedi günün sonunda, umutsuzluk, utanç ve ölüm yüzünden verdiği on kiloyu yeniden almaya çok yakın. Yirmili yaşlarında, üniversitedeki kilosunu korumuştu; onun boyundaki biri açısından normal kilodaydı, ince yapılıydı. Üç yıl önce, yavaş yavaş kilo vermeye başlamıştı. Sonra, bir ay önce, birkaç günde on kilo vermişti. Verdiği kiloları yeniden aldı mı? Hastanedeki muayene odalarına dağıtılmış, güvenilir tartılardan birini arayıp kilosunu kontrol edecek kadar atılgan değil. Onun yerine, Diddy her akşam uğradığı dükkânın köşesindeki şüphesiz güvenilmez tartıya bir peni atıp üstüne çıkıyor. Önemli değil. Görünüşe göre, sık kullanılırsa, hatalı sonuç gösteren bir tartı da güvenilir bir tartı kadar işe yarıyor. Ve Diddy dükkânın tartısında her gün tartılıyor. Güvenilmez aletin gösterdiği kilo, yanlış olabilir, ama ilk tartılışından sonra, her gün Diddy'ye tam olarak kaç gram ağırlaştığını gösterdi.

Bazı dalgalanmalar oldu kilosunda, elbette. Bir akşam, Diddy bir buçuk kilo verdiğini fark etti. Sonra, bir gün önce, Hester'le arasında hafif ama yaralayıcı bir soğukluk olduğunu hatırladı. O kadar üzülmüştü ki, gece abur cubur atıştırmamış, bugün öğle yemeğine gitmeyi unutmuştu.

Ama genel hesaba göre, Diddy'nin kilosu giderek artıyor. (Şimdi) giysileri üzerine dar gelmeye başladı. Duştayken, göbeğinin hafifçe şişmeye başladığını fark etti. Kemerinde farklı bir deliği kullanıyor. Ama Hester'in itirazı yok. Yanağını okşadığı zaman -kör insanlar bu gibi konularda çok daha hassastır- yüzünün dolgunlaştığını fark etmiş olmalı. Diddy bu daha geniş, gürbüz bedeninden memnun. Dünyada daha çok yer tutuyor. Narin sol bileğine saat kayışını gevşetecek kadar et doldurabildiği için gurur duyuyor. Bedeninin giysileri içinde sıkışmasından hoşlanıyor, artık pantolon cebine kalm, özellikle metal bir eşya koyduğunda çok rahatsız oluyor. Tekrarlamak gerekirse: bunların farkında olması gereken Hester, onun kilo almasından şikayetçi değil. En azından, bu konuda yorum yapmadı. Ama Hester bu yeni kazandığı kiloların bir kısmını vermesini tavsiye etse, şikayet etmeden, kırılmadan onun sözünü dinler. Biraz ona hak verdiği, midesine fazla düşkün davrandığını kabul ettiği için. Biraz da memnun etme arzusu yüzünden.

Ameliyattan on iki gün sonra, akşamüstü, Bayan Nayburn ertesi gün evine döneceğini açıkladı. Bavullarını toplamıştı. Çantasında, o sabah aldığı bir tren bileti vardı.

Eve döneceğini yalnızca bir gün önce bildirmesi fazla ani olmadı mı? Kızgın mı yoksa? Anlaması zor. Bayan Nayburn'ün yeğenine karşı tavrı sevecen, ama açıksözlü. Hester bu habere gerçekten üzülmüş görünüyor; en azından teyzesinin bu kadar aniden gitmesine. Teyzesine birçok kez gitmek istediğine emin olup olmadığını soruyor. Bayan Nayburn'ün kararlı tavrına itibari değer veriyor, ama mutsuz görünmüyor. Teyzesine biraz daha kalması için yalvarmaması, Diddy'i rahatlatıyor.

Evet, diye düşünüyor Diddy, Hester endişeli olmalı. Bayan Nayburn'ün gitme kararı hakkında bütün gerçekleri anlattığından şüphe ediyor olamaz mı? Hester, teyzesinin yüzünü inceleyemediği için, onun duyguları ve isteklerini tam olarak bilemeyeceğini düşünmüyor mu?

Diddy, onun adına kadının yüzünü inceliyor. Her zamankinden daha duygusuz ve ifadesiz. Acaba ağırbaşlı görünmeye çabalıyor olabilir mi? Sakin görünmeye çalışarak gerçekleri; yaralanmış gururunu, kayıp duygusunu gizliyor olması mümkün mü? Ama Diddy'ye kalırsa, insanları böyle başarılı duygusuzluk maskeleri takınmaya iten türden bir gurur, Bayan Nayburn'ün karakterinin parçası değil. Diddy'nin tahminine göre, kadının yarın gitmeye niyeti yok. Üzgün olmamasının sebebi, burada kalacak olması.

Aralarındaki anlaşmazlıkların tamamen çözüldüğünün altını çizmeyi uman Diddy, Bayan Nayburn'e, onun gitmemesini tercih edeceğini belirtiyor. Tabii gerçekten gitmek istiyorsa o başka. "Ne de olsa kısa süre sonra New York'a gelip bizi ziyaret edersiniz." Hester'i tamamen kendisine istediğini anlayıp düşünceli davranmak isteyen kadınların ikisinin de gelecekten ve ziyaretlerden hiç söz açmadığı düşünülünce, Diddy'nin teklifi oldukça şaşırtıcı. Yine de, bu fikir pek çok kez akıllarından geçmiş olmalı. Bayan Nayburn'ü kalması için biraz da olsa ikna etmeye çalışanın Hester değil de Diddy olması oldukça tuhaf.

Ama Diddy yanılıyor. Bayan Nayburn blöf yapmıyor; gitmeye kararlı. Teyzenin planlarının ciddi olduğunu sonunda anlayınca, Diddy'nin içi beklenmedik bir gururla doluyor. Onun kalmasının ya da gitmesinin kendisi için önemli olmadığını sanıyordu. Ama eski, kindar duygular yeniden içine sızıyor. Ne de olsa Bayan Nayburn, nihayetinde Hester ile kendisi arasındaki birliğin önünde bir engel; geçmişten kalan korkunç bir iz. Ama o gittiği zaman, birleşmeleri için aradaki tek engel, Hester'in taburcu olacağı güne kadar geçecek süre olacak. Diddy, hissettiği sevinci istemeden biraz fazla belli ediyor. (Şimdi), Diddy'nin sandığından daha akıllıca davranmayı başaran Bayan Nayburn, onun tavrındaki belli belirsiz değişikliği hemen algıladı ve hatta doğru biçimde yorumladı. Diddy'ye iğneleyici bir laf etmekten alamadı kendini. "Hester, burada kalmaya ve yalnızca oturup, yemek yiyip film izleyerek tembellik yapmaya devam edersem, ben de Dalton

gibi şişmanlayacağım." Hester gülümsüyor. Diddy, sızlanan ve hırçınlaşan yaşlı aile üyesiyle uğraşan başka bir genç çiftin paylaşacağı kısa, ironik bakışma anı kendi aralarında gerçekleşmese de, onunla harikulâde bir dayanışma içinde olduklarını hissediyor. Mutlu olma şanslarını çoktan yitirmiş yaşlılarla kim uğraşacak...

Bayan Nayburn, ona bu akşamüstü ve gece aksi davransa da, Diddy alınmayacak. Tek başına evim dediği yere dönen yaşlı kadın adına üzülüyor. Arkasında kendisine en yakın kişiyi, kızı saydığı insanı bırakıyor ne de olsa. Döndüğü yerde onu seven ve bekleyen birisi yok. Ömrünün geri kalanını çocuksuz bir dul olarak geçirecek. Hester, Diddy'ye Jessie Teyze'yi Terre Haute'de bekleyenlerin aslında o kadar üzücü şeyler olmadığını söyledi. Kütüphane'de, altmış beş yaşına kadar çalışmaya devam edecek ve bütün hayatı boyunca tanıdığı, kendi yaşlarında pek çok arkadaşı var.

Birlikte yedikleri son akşam yemeğinde, Bayan Nayburn aksi bir tavırla Hester'le ne zaman evleneceklerini sorduğunda, Diddy başta ona gerçeği söylemek istedi. Kararın tamamen Hester'e bağlı olduğunu. Kendisinin, Hester'le o ne zaman isterse evlenmeye hazır olduğunu. İsterse onunla yarın evleneceğini. Ama sonra, aslında ne kadar basit olsa da, gerçeğin Bayan Nayburn'e fazla karışık gelebileceğini fark etti. Tam olarak ne diyeceğini bilemeden duraksadı.

"Biliyorsun, Dalton," diye devam etti kadın üzgün bir sesle, "Hester'le senin ilişkiniz hakkında oldukça açık görüşlü davrandım. Benimle birlikte eve gelip kilisede evlenmenizi bile istemedim sizden. Bugünlerde genç insanlar nasıl düşünüyor, biliyorum. Hester o kadar inatçıdır ki, bunu ona teklif etmeye bile cesaret edemedim. Ama sen ondan daha mantıklısın. Sen akıllı, iyi yetiştirilmiş bir gençsin, bunu görebiliyorum. İlk tanışmamızda fark etmiştim senin efendi biri olduğunu. Trende hani. O yüzden, Jessie Teyze'nizi üzmeyin, olur mu? Ailemizde zaten yeterince skandal yaşandı... Seni istemediğin bir şeyi yapmaya zorlayamam, biliyorum. Hester artık yetişkin, sen de öylesin. Ama yine de senden rica ediyo-

rum. Hester hastaneden taburcu olur olmaz evleneceğinize söz ver bana. Resmi nikâh olması önemli değil, istediğiniz gibi, sade bir tören yapın. Yeter ki evlenin, hayvanlar gibi birlikte yaşamayın. Lütfen bana söz ver, Dalton."

Duygulanan Diddy, Bayan Nayburn'e söz verdi. Sandalyesinden kalkıp masanın üzerinden eğildi, onun dağınık kır saçlı başını iki elinin arasına aldı. Ciddiyetle iki yanağından öptü.

Ertesi gün akşamüstü Diddy, Bayan Nayburn'ü yolcu etmek için istasyona götürdü; Terre Haute'ye dönerken aktarma yapmak zorunda kalmayacaktı kadın. Neredeyse üç hafta önce şehre geldiğinden beri, Diddy'nin ilk kez istasyona yolu düşüyordu. Yandaki raylarda, New York, Boston & Standard trenleri bekliyordu. Tarife levhasından, Buffalo'dan New York'a günlük yolculuğunu yapmakta olan ekspres tren Privateer'in, kırk üç dakika sonra geleceğini okudu. Trenin hâlâ işlemekte olduğunu kanıtlayan bu bilgi, Diddy'i biraz sarstı. 27 Ekim'deyki yolculuktan sonra, bir daha sefer yapılmayacağını mı düşünmüştü yoksa?

Diddy, duygularına neler olduğunu merak etti. Ölü müydüler? Yoksa yeni, tombul etinin altında boğulmuş olabilir miydiler? Incardona cinayetinin son iki haftadır aklma hiç gelmemiş olması nasıl mümkün olabiliyordu? Diddy bir rüyada yaşıyor olmalıydı. Ya da hafıza kaybına uğramıştı belki. Veya karakteri paramparça olmaktaydı.

İşte bu yüzden, Bayan Nayburn'ün bavulunu ve kahverengi kâğıt torbalarını taşıyarak trene binip onun kompartımanını bulmasına ve yerleşmesine yardım ederken, Diddy fazla tedirgin olacağını sanmıyordu. Yine yanılmıştı. Tedirgin oldu. Trenin dünyası, o tanıdık sıkıntıyı yeniden hissetmesine, eski kâbusa dönmesine sebep olmuştu. Birkaç dakika içinde paniğe kapılmaya başladı. Trenin kendisi inmeden önce hareket etmesinden ve onu Hester'den uzaklara götürmesinden umutsuzca korkuyordu.

"Bir düdük duydum galiba," diye mırıldandı, endişeyle.

"Kondüktör trenin burada yirmi dakika bekleyeceğini söyledi. Daha vakit var.. Dalton, raftaki bavulu yeniden indirebilir misin lütfen? Terliğimi almak istiyorum da."

"Yok, ben bir düdük sesi duyduğuma eminim." Trende hapsolup kalmaktan korkan Diddy, bavulu köşesinden yakaladı, aceleyle çekiştirirken devrildi ve yere yuvarlandı, bavul da kafasının üstüne indi.

"Ah, yaraladın kendini. Dur da bakayım başına. Aman tanrım! Bekle, çantada yara bandı vardı."

"Telaşlanma, Jessie. Önemli bir şey değil."

"Ama başın kanıyor, Dalton. Bir mendilin falan yok mu? Al, benimkini kullan." Kadın çantasını karıştırmaya başladı. Diddy tren düdüğünü yeniden duyduğunu sandı. Alnı hafifçe kanıyorsa, bunun sebebinin vücudundaki bütün kanın başına çekilmesi olduğuna emindi. Kafası ortadan ikiye ayrılacakmış gibiydi.

Bayan Nayburn'ün çantasından çıkardığı mendili istemediğini belirtip, eğildi, kadının pudra gibi yumuşak yanağına dudaklarıyla dokundu ve kısaca veda etti.

Perona inince, kendini çok aptal hissetti. Birçok yolcu hâlâ trene binmekle meşguldü; bazıları peronda aşağı yukarı dolaşıyor, hiç kimse acele etmiyordu. Trenin, üçü iki dakika geçe hareket etmesi gerekiyordu. Saati üçe on kalayı gösteriyordu; perondaki saat de öyle. Tabii ki trenin kalkmasını beklemek için orada kaldı, yaşlı kadına el sallayıp kirli camın arkasından ona gülücükler yolladı. Geçmek bilmeyen dakikalardan sonra, tren düdüğü gerçekten çaldı. Platformdaki görevliler işaretlerini verdiler. Trenin tam önünde biri mi vardı, işçilerden biri (şimdi) aceleyle güvenli perona tırmanmaya mı çalışıyordu? Diddy, uzun trenin önünü göremiyordu. Tren, yavaşça hareket etti. Diddy el sallama ve gülümseme pantomimine devam ederek trenle birlikte birkaç adım attı. Tren hızlandı. Diddy durdu.

Bir aksilik olmadan istasyondan çıkmak istiyor. Kim bilir, gazeteler yazmasa bile, Komiser Mallory hâlâ çevrede dolaşıp soruşturma yapıyor olabilir. 27 Ekim Pazar günü trende

bulunan yolcuların listesini incelemiş olan Komiser Mallory, esrarengiz bir önsezi sayesinde, Diddy'i tanıyabilir ve onu durdurup sorular sormak isteyebilir. Ya da tren yolunun kendisine borcu olan parayı niçin ödemediğini merak eden Myra Incardona, şikayet etmek için istasyona gelmeye karar vermiş olabilir ve peşinde sıska Thomas Francis'le birlikte, kırmızı suratıyla büro kapılarından birinden çıkabilir. Ya da trendeki pul tüccarı, hatta rahip, bu şehirde yaşıyor, veya iş işin sık sık buraya gelip gidiyor olabilir ve karşısına çıkabilirler.

Eğer Diddy geçmişini unutmak istiyorsa, yalnızca Joan'a değil, tüm geçmişine sırt çevirmek zorunda; her şeye. Yakın zamanda olan şeylere bile. Geçmişi reddetmek için olağanüstü cesur olmak gerekir, fiziksel tehlikenin gerektirdiği cesaretten bile fazlasına ihtiyaç vardır. Diddy o kadar korkusuz değil. Geçmiş onu kendine çekiyor. Diddy, yeni ve deneysel bir uçak tasarımının hünerle yapılmış küçük modeline benzer; geçmiş de bu modelin denendiği rüzgâr tünelidir; şiddetli rüzgâra karşı koymak zorunda. Basitçe, kabaca paramparça oluvermese de, model besbelli zorlanıyor, titriyor; eğilip bükülüyor, tünelin baskısı altında yamuluyor. Normal performans ve güvenlik standartlarını karşılamak için fazla narin. Üzerinde biraz daha düşünülür ve laboratuvarlarda yeni çalışmalar yapılırsa, yeni uçağın yapısal hataları düzeltilebilir. İstenen bu. Ama bunu yapmaya değer mi? Uçak şansını denedi, testten geçirildi. Enerjiyi başarısızlık damgası taşımayan yeni bir şey üretmeye harcamak daha doğru olmaz mı? Böylece şirket, yeni uçak hakkında araştırma ve geliştirme çalışmaları yürütmek için para harcamaktan vazgeçiyor; üretim planları rafa kaldırılıyor.

Diddy, rüzgârın itiş gücünü hissediyor. Hâlâ çok zayıfmış gibi, sağa sola yalpaladığını hissediyor. Ama hayır, artık o kadar zayıf değil; gerçi şişman da sayılmaz. Ve esmekte olan sadece soğuk kış rüzgârı; çünkü Diddy daha kuzeyde, burada hava onun alışık olduğundan daha soğuk. Rüzgâra, bir de gök gürültüsü gibi geçen trenlerin vahşi hava dalgaları ekle-

niyor. Ama bunlar, Diddy'nin ayakta durmakta zorlanması için yeterli sebepler değil. O kadar narin değil Diddy.

Doğru. Ama o kadar güçlü değil; fazla cesur da sayılmaz. Ama (şimdi) öyle olması gerekmiyor zaten, çünkü artık yalnız değil. Eğer geçmiş onu yutmaya kalkarsa, tutunup kendini çekebileceği bir şey var. Yani, geleceği.

Diddy hâlâ istasyonda, ama tren trafiğinden uzaklaşıyor. (Şimdi) çıkışa doğru yöneliyor. Geçmiş doğrudan geleceğe dönüşmüyor olabilir, ama bu sorunun daha dolaylı bir çözümü var. Zamana, mekân muamelesi yapmak. Zaman mekâna dönüştü mü, bir mekân başka bir mekânla değiştirilebilir artık. Örneğin: Diddy'i ele alalım. Geçmiş burada. Suçluluk duygusu burada artıyor. O zaman Diddy de başka bir yere gider. Üstelik gidecek bir yeri de var; geleceğinin doğmakta olduğu hastane. Diddy artık Hester'e ve onun kapladığı alana sahip, bu alanı onunla paylaşabilir. Hester de Diddy'nin kapladığı alanı paylaştığında, Diddy onu kendi alanına çektiğinde, orası başka bir alana dönüşecek. Dönüşecek ve dezenfekte edilmiş olacak.

Diddy bir taksiye bindi, paniği ve heyecanı yatıştı, hastaneye ve Hester'le geçireceği akşamüstü saatlerine giderek yaklaşıyor. Diddy durgun mu davranıyor? Belki. Ama Hester'le ilgili duyguları durgun değil, kıza karşı hissettikleri, romantik bir tutkunun enerjisiyle yoğruldu. Ama onu saplantı haline getirmedi. Hester, Diddy'nin saplantılarından bir kurtuluş yolu, onları etkisizleştiriyor.

Hester'i kendisinden ayrı bir varlık olarak ne kadar anlıyor? Görünüşe göre o kadar iyi anladığı söylenemez. Kızın da kolayca anlaşılmaya çalışmadığı söylenebilir. Ama Diddy elinden geldiği kadar uğraşıyor mu?

Belki de Hester'i anlamak için, onu sevmekten ve ona âşık olmaktan daha fazlasını yapması gerekiyordur. Belki de, eğer birliktelikleri başarılı olacak ve ortak hayatları hakikaten gelişecekse, onu saplantı haline getirmesi gerekiyordur. Ama insan, bir şekilde yıkıcı olmayan bir şeyi saplantı haline getirebilir mi? Hayır. O zaman belki de Diddy, Hester'in derinlik-

lerinde bir yerde gizlenmiş yıkıcı öğeyi bulmak zorunda. Saçma geliyor kulağa, değil mi? Belki de saçma değildir. Bu dünyada azizler yok, var mı?

Hester'in annesine karşı takındığı tavrı ele alalım. Hester on dört yaşındayken, yaptıklarından sonra annesini kolayca affetmiş olamaz. İhanete uğrayan çocuğun öfkesine ne oldu? Yalnızca bu öfkeyi bastırmış olabilir, demek ki öfke hâlâ içinde bir yerde; değişime uğrayıp tersine dönerek, iyilik olarak çıkıyor onun içinden. İyiliğin altında, karanlık ve acı sıvılar kaynaşıyor. Belki de Hester, iyi olmaktan başka bir varoluş biçimi bilmiyordur. Ama hakikaten böyleyse, o zaman öldürücü bir iyilik onunki. Karanlık, şeytani yönünü yok edemiyor. Yalnızca gizleyebiliyor. Diddy ona daha dikkatli bakmalı. Fazla yaklaşmadan. Hester'i de kendine benzer biçimde bakmaya davet etmeden.

Taksi, Warren Enstitüsü'nün önünde duruyor. Diddy parayı ödeyip arabadan çıkıyor. Cebinde, *Emma*'nın karton kapaklı bir kopyası var. Hastane lobisindeki kafede duruyor, bir tost, salata ve kahve ısmarlıyor. Paketlenecek bunlar. Az yiyen Hester, çoktan öğle yemeğini bitirmiştir, ama bir saat önce Bayan Nayburn'le istasyondayken ayaküstü bir sandviç atıştıran Diddy yeniden acıktı. Elinde küçük kâğıt torbasıyla asansöre binip yukarı çıkarken, ağzı sulanmaya başlıyor. Aç olduğu ve birazdan yemek yiyeceğini bildiği için tükürük bezleri uyarıldı. Bir uyarı daha; Hester'e karşı hissettiği şefkat. Her ne kadar kısıtlı şartlar altında görüşebilseler de, onu görecek olmanın keyfi, akşamüstü saatlerini onunla paylaşma beklentisi, içinde bu şefkat duygusunu uyandırdı. Ama durum giderek iyileşiyor. Bugün Bayan Nayburn gitti. Artık nezaket hatırına konuşmak yok. Üstelik Hester de daha hareketli. Bir haftadır yataktan çıkmasına izin veriliyor ve ister onun odasında kalır, ister koridorun sonundaki hastalara ayrılmış oturma odasına gidebilirler. Ve yalnız iki gün ötedeki, artık iyiden iyiye görülür hale gelen ufuk, en büyük seçenekleri; kendi alanlarını oyup alacakları bir dünya.

Taksideki düşünceleri (şimdi) Diddy'ye çok aptalca geliyor. Onun mükemmel özelliklerinin maskesini düşürmek için kızı dikkatle inceleme düşüncesi, hem sapkınlık, hem de kötü niyetlilik. Eğer Hester'in karakterinde, herkeste olduğu gibi bozukluklar, hatalar varsa, Diddy'ye düşen, nazik bir sevgili olmak. Bay Knightly gibi o da sabırlı olmalı, gerçek duygularını açıklamadan Emma'nın kendi aptallıklarını fark etmesini, bu yüzden utanç duymasını, bunları reddetmesini beklemeli. O zaman, ihtiyaç duyulduğunda, Bay Knightly cömert aşkının iyileştirici merhemini sunabilir.

Küstah Diddy! Büyük ihtimalle karakter bozuluklarını bulan Hester olacak; Diddy'nin yanlışlarını görecek. Ona tahammül etmek için sabırlı olmaya ihtiyaç duyan Hester olacak. Acaba bu acılı süreç engellenemez mi? Şayet Diddy aptalca ve saçma şeyler yaptığını zaten biliyorsa, niçin akıllanıp bunları düzeltemiyor? Akıllıca davranamıyor? Çünkü, ah, Diddy kendi aptallıklarına sayısız kez şahit oldu. Onlardan gerçekten de büyük utanç duyuyor, var gücüyle inkâr etmeye çalışıyor. Yalnızca, anlamıyor işte. Gerçekte anlamıyor. Kendi bilincinin kasvetli, karanlık labirentinde kaybolmuş, umutsuz, homurdanan bir turist o.

Ceza kabilinden labirent.
Ateşleyici labirent.
Arkitektonik labirent.

Karanlıkta emin adımlar atan, oval camlı güneş gözlüğü takan kız, onu labirentten çıkaracak.

"Hester?" Odasında yok. Diddy, üniversite öğrencisinden ve eyalet senatörünün karısından, onun nereye gittiğini öğrenmeye çalışıyor.

Herhalde dinlenme odasındadır.

Diddy koridoru koşarcasına geçiyor. Koridorun sonundaki odaya, güneşli bir teras gibi büyük camlarla çevirili odaya koşuyor. Evet! Onu görür görmez, Diddy'nin yüreği âdeta ortadan ikiye yarılıyor; çünkü içinde bir yerlerde, Hester'in aslında var olmadığı fikrinden kurtulamadı. Ya da Incardona gibi ortadan kaybolacağı fikrinden. Incardona'nm ölümünü

anlatan gazete kupürü gibi geri çekileceğinden. Bu ölümün düşüncesinin önemini yitirmesi, (şimdi) bu konuda eskisi kadar saplantılı olmaması, Diddy'i endişelendiriyor.

Sarı bornozu içinde arkaya yatan deri bir koltuğa uzanmış Hester, yüzünü güneşe uzatmış. Uzun sarı saçları koltuğun iki yanından sarkıyor; yeni yıkanmış gibi görünüyor. Bu sabah mı yıkandı acaba? Ne kadar da solgun. Güneşe, temiz havaya, egzersize, iştah kabartan yiyeceklere ve coşkulu bir sevgilinin bedenine nasıl da ihtiyacı var. Ama en azından Hester güneşi bulmuş. Güneş ışığı, karanlık gözlük camlarında ışıldıyor. Hester'de Diddy'nin bulduğu güneş; kara bir güneş.

Üç gün sonra, çarşamba sabahı. Hester bugün saat onda hastaneden taburcu edilecek. Belki biraz erken çıkartılır umuduyla, Diddy sabah dokuzda hastaneye geldi. Diddy'nin erkenden hastane kapısında bitmesi, Fazlasıyla Heyecanlı Diddy'nin abartılı bir önlemi mi? Pek sayılmaz. Bir saat önce geldi, çünkü Hester söz konusu olunca fazlasıyla özenli davranmaktan zevk alıyor, en tedbirli sevgili ve koruyucu olmak istiyor. Hester'i bekletme riskini göze almaktansa, onu beklemeyi tercih ediyor. Ayrıca, endişe verici bir sebebi daha var. Çünkü, Hester'in kendisinden şüphelendiğini hissediyor. Körlere ve kendilerine bakanlara bağımlı olan insanlara özgü doğal şüpheden daha fazlası bu. Bizzat kendisine, Diddy'ye karşı bir güvensizlik söz konusu. (Şimdi) kendisini geline kanıtlaması gerekiyor.

Saat tam onda, Hester asansörden çıkıp lobiye geliyor. Bir hemşire kolundan tutup ona yardımcı oluyor ve bavulunu taşıyor. Diddy sigarasını yanı başındaki ayaklı metal kültablasında söndürüyor, huzursuz bir halde oturup zincirleme sigara içtiği ve dergileri karıştırdığı kanepeden fırlıyor, mermer zeminde koşarak kızı kucaklamaya gidiyor. Kolunu ve bavulunu almaya. Kocaman ana kapıdan çıkarlarken, Diddy, Hester'in güzel yüzünün biraz şişmiş olduğunu fark ediyor. Ağlıyor muydu yoksa? Gözleri, tabii karanlık camların arka-

sında gizli, o yüzden sormadan öğrenemez bunu. Ama sormak istemiyor. Eğer Diddy bu günden itibaren Hester'i mutlu edebilecekse, ağlamış olmasının önemi yok. Onu mutlu edebilir. Enerji dolu hissediyor kendini. İkisine de yetecek kadar enerjik.

"Haydi biraz yürüyelim," diyor Diddy. "Güneş çok güzel parlıyor."

Kasım ayının sonlarında, mevsim normallerinin dışında, sıcak bir gün. Diddy, Hester'in açık deve tüyü renkli paltosunu çıkarmasına yardım ediyor ve paltoyu katlayıp sol koluna asıyor.

Diddy'nin yönetiminde, Monroe Parkı'na doğru üç blok yürüyorlar. Son derece keyifli olan Diddy, yalnızca onu düşünmek istiyor ama, yanlarından geçen adamların kaç tanesinin durup arkasını dönerek Hester'in ince kumaştan, üzerine yapışan elbisesinin altındaki yumuşak vücuduna baktığını ister istemez fark ediyor. Tıpkı trendeki gibi, görülmekten çok dokunulmak için dikilmiş bir elbise. Normalde, Diddy başka erkeklerin onun kadınına imrenip gıptayla bakmasından memnun olurdu. Sokakta erkekler Joan'a baktığında, Diddy'nin hoşuna giderdi bu. Ama Hester'le durum farklı. Joan erkeklerin kendisine baktığını görebilir, o da adamlara bakabilir, onları yargılayabilir, reddedebilir, Diddy'nin varlığını onaylayabilirdi. Ama kimseyi göremeyen Hester, seçim yapamaz. Örneğin, şu anda olanlara bakın. Biraz önce yanlarından geçen cin pantolonlu piç kurusuna ne demeli? Gözlerini dikip baktı, sonra dili dışarıda, olduğu yerde kalakaldı. Belki, görebilseydi, Hester onunla birlikte gitmeyi yeğlerdi. Belki onu Diddy'ye tercih ederdi.

Tatlı tatlı parlayan güneşe rağmen, Hester ilk kez gerçek anlamda kendisine ait olmasına rağmen; ikisi baş başa dışarıda, dünyadalar, Hester tamamiyle ona ait. Ama Diddy hâlâ dünyayı düşünmeye devam ediyor. Hester'i de düşünüyor. Diddy, Hester göremediği için memnun değil, ama her şeyin ne kadar çirkin olduğunu göremeyeceği için seviniyor. Etkili ve iyi bir cehalet bu. Belki de bulaşıcıdır, diye umuyor. Eğer

Hester çirkinlikleri göremiyorsa, bir süre sonra Diddy'nin de onları görmemeye başlaması mümkün. Ne kadar güzel olurdu bu. Görememek. Çöp arabaları, ayyaşlar, neon ışıklı tabelalar, kanalizasyon olukları, plastik oyuncaklar, park alanları, mutsuz çocuklar, otomatlar, Broadway'deki trafik adalarında banklarda oturan yaşlı kadınlar.

Hester yanındayken, Incardona'dan korkması mümkün değilmiş gibi geliyor ona. Çünkü Hester asla onun dehşetini paylaşamaz. Hester'in tünelde olanlara inanmaması, (şimdi) Diddy için ne büyük şans. Korkularını tecrit etmek için bir sebep daha, üstelik körler gerçek insanları göremedikleri gibi hayaletleri de göremezler. Hayaletler onlara musallat olmaz. En kötü ihtimalle, şaşırtılabilirler. Diddy (şimdi) Incardona'dan korkmuyor. Çünkü artık yalnızca, ya da en çok kendisini düşünmesi gerekmiyor. Hester burada, Diddy ile Diddy'nin kendisi arasında. Göremiyor. Görmeyi reddediyor. Rüyalarda benliğin ikiye bölünmesini kabullenmeyi reddediyor.

Parka yaklaşıyorlar. Dün yağmur yağmıştı ve Diddy bu sabah havanın taze kokusunu içine çekmekten büyük keyif alıyor. "Havayı içine çek, sevgilim," diyor. Sağ koluyla, onun beline sardığı koluyla, kızı sağ yanına doğru çekiyor iyice. "Güneşi hissediyor musun?"

Evet.

"Şimdi bir göletin yanından geçiyoruz... bakayım.. üzerinde yedi tane beyaz ve kahverengi ördek var. Bir çocuk, elindeki metal gemi modelini suda yüzdürmeye çalışıyor... ama gemi batıyor. Dinle, ağlıyor çocuk. Şimdi annesi onu kucağına alıyor..."

Ördek göletinin yanından geçtiler. "Bir külah dondurma ister misin? Çikolatalı? Yoksa karamelli mi olsun?"

Evet. Bir külah vanilyalı dondurma. Diddy iki tane alıyor.

Biraz daha ilerliyor, dondurmacının görüş alanından çıkıyorlar. Diddy bir ağacın aldındaki güneşli çimenleri seçiyor, paltolarını kenara bırakıyor. "Ağacın kabuğunu hisset, sevgilim. Elini ver bana..." Ağacın altına oturuyor, sırtını ağaca

yaslıyor; Hester onun kucağına yatıyor, başını bacaklarının üstüne koyuyor.

"Kilo almışsın." Başını Diddy'nin göbeğine sürüyor. "Alman gerekiyordu. Böylesi daha iyi olmuş."

Diddy başını arkaya atıp ağaca dayıyor, gökyüzüne bakıyor. Keşke bu anı her zaman zihninde yaşatabilseydi. Sözcüklerle tarif etmek mümkün değil hissettiklerini. Hester anlıyor olmalı. Diddy'nin Hester için hissettikleri, Joan için; başka kadınlar için hissettiği her şeyden daha derin. Aşkı, hayatının imzası.

"Rahat mısın, Dalton? Oturuşunu değiştirmek istiyorsan bana aldırış etme."

"Rahatım. Böyle iyi." Hester'in saçlarını okşuyor, sonra başını tutuyor ve pantolonunun içinde atmakta olan erkekliğinin üzerine, karnına yaslıyor. "Uyumaya çalış."

Hester daha derin ve yavaş nefes almaya başlıyor. (Şimdi) uyudu mu acaba? Diddy gözleri kapalı mı diye bakmak için gözlüğünü biraz geriye itebilir, ama Hester'i uyandırmak istemiyor. Ayrıca, güneş çok parlak ve Diddy onun gözlerinin ışığa karşı hassas olup olmadığını bilmiyor.

Hayır, hafifçe kımıldıyor. Elini alnına götürüyor.

"Bu sabah aşağı inmeden önce ağlıyor muydun?" diye soruyor Diddy, uzunca bir sessizlikten sonra, usulca. Kız başıyla onaylıyor. "Niçin? Bana anlatır mısın?" Belki Hester annesinin yasını tutuyordu. Bu ameliyat başarılı olsa ve gözleri yeniden açılsa, annesinin cezası kaldırılabilirdi. Stella Nayburn, yine suçlu olacaktı, ama suçu azalacaktı. Incardona yeniden canlansa, Diddy'nin suçu da Stella'nınki gibi hafifleyecek, ama yok olmayacaktı.

"Niçin ağladın?" diye tekrarlıyor.

"Çünkü içimde hâlâ o kadar çok gözyaşı var ki. Hem mucizelere inamam ben."

Diddy, kötü bir şey olduğundan şüpheleniyor. Ama ne olacaksa olsun istiyor, konuyu saptırmayacak. "Mucize derken, bizi mi kastediyorsun? Bir araya gelişimizi. Buna... inanmıyor musun?"

"Evet," dedi Hester.

"Anlıyorum. Hayır, belki de anlamıyorum... Söylesene bana, inanmak bu kadar önemli mi gerçekten?"

"Hayır. En azından ben öyle olduğunu düşünmüyorum..." Diddy nefesini tuttu. O zaman sorun yoktu herhalde? Sözcükleri anlayabiliyordu. Hester yanağına dokunmak için uzanıyor. "Seni üzüyor muyum? Afedersin. Üzmek istememiştim."

"Beni merak etme sen," diyor Diddy, boğuk bir sesle.

"Ama ediyorum," diyor Hester. "Biliyorsun bunu. Senin için her şey, benim için olduğundan daha zor, sanırım. Benimkinden farklı bir gerçeğin var senin. Benimki acılı gerçekten. Ama seninkine dayanmak daha da zor. Bunu bilmediğimi mi sanıyordun?"

"Ne söylemeye çalıştığını anlamıyorum."

"Öyle mi? Başka nasıl açıklayabileceğimi bilmiyorum... Bak Dalton, benim için hissettiklerini anlıyorum. Ama her şey senin sandığın kadar basit değil. Sen o kadar akıllısın ki, sevgilim." Diddy sevgi sözcüğünü duyunca gülümsedi. "İşte bu noktada gerçeklik giriyor işin içine. Sen kendi gerçeğini yok etmek, benim gibi olmak istiyorsun. Bunu yapabileceğini sanmıyorum, Dalton. Yapabilsen bile, bunu istememelisin. Benim sınırlarıma saygı duymalısın. Kendininkilere de. Kendini değiştirmekte bu kadar hevesli davranmamalısın."

Diddy'nin asıl duyduğu, Hester'in tatlı sesiydi. Ama anlattıklarını da biraz anlıyordu; azarlandığını biliyordu. Nazikçe. Bu yüzden, azarlanmayı kabul ediyordu. Hester sevgisini geri çekmeye karar vermediği sürece önemli değil. Zaten onun sevgisini yitirebileceğini düşünemez hale gelmişti. Belki bir gün, kendi, sessiz yöntemiyle, seni sevmiyorum derdi. Eğer Hester onu hiçbir zaman, asla sevmediğini kastederse, (şimdi) öleceğini hissediyordu. Fakat Hester onu artık sevmediğini kastediyorsa, o zaman Diddy kendini yeniden ona sevdirmeye çalışırdı. Bunun bedelini hayatıyla ödemeye razıydı. Tabii ki, Hester'i kendisini sevmeye zorlayamayacağını biliyordu. Onu ikna etmesi gerekecekti. Ama bunu nasıl başara-

caktı? Kör bir insana sevgisini hangi işaretlerle, belirtilerle, kanıtlarla gösterebilirdi?

"Seni çok seviyorum." Diddy'nin (şimdi) bunu söylemesi bir hata mı? Ve kızın biraz önce söylediklerine verecek tek cevabı bu mu? Sözcükler, yüreğin koşulsuz hareketlerini etkileyemez.

"Benim de seni sevdiğimi biliyorsun, Dalton. Umarım sevgim sana iyi gelir."

Diddy, Hester'in ağzını, dilini bulmak için eğildi. Hester bir bilseydi.

Diddy tatmin olmuştu. Hazinesine kavuşmuş, kara tenli şeytanını, aşkın aleviyle kovmuştu. Sarışın, gözsüz meleği onu iyileştirecek, kurtaracaktı. Zaten başlamıştı bunları yapmaya. O da, karşılığında kızı dünyadan koruyacaktı. Bu dünya, ahşap, tuğla, taş ve beton duvarlardan yapılmıştı; eti kesebilecek keskin ve sivri nesnelerle doluydu; ruhu yaralayan ölü bakışlar ve insanlık dışı dokunuşlarla örülüydü. Diddy, kendisini her şeyiyle onu kollamaya adayacaktı.

İyiliksever Diddy, bunların altında yatan bencil tatmin duygusundan haberdardı. Mutlak bağlılık ve ilgi taahhütünü verirken, tek bir şartı vardı. Hester yalnızca ona bağımlı olacaktı; başka hiç kimseye değil. Dünyayı yalnızca Diddy'nin gözlerinden görecekti, başka birinin gözlerinden değil. Bu hiç değişmeyecekti. Diddy, Hester'i hiç kimseyle paylaşmayacaktı. Hester, Diddy'nin onu fanatikçe sahipleneceğini biliyor mu? Bundan nefret eder mi acaba?

Sahip olma isteği dışında, memnun halinden... Bir süre sonra kendisine ait olacak bütün yorucu sorumluluklar ve görevleri gözden geçiren Diddy, haklı olarak, kendisinin de fedakârlıkta bulunduğunu düşünmüyor. Çünkü Hester'e yapacağı günlük hizmetlerden kendisi de faydalanacak. Hester onun sadık ilgisinden yararlanacak ama, Diddy de kazançlı. Manevi açıdan çok faydalanacak ondan.

Onun kazancı şöyle olacak; görünen dünyayı Hester'e anlatmakla yükümlü olunca, onun gözle görülür şeylerle ilgili

her işini halletmesine aracı olması gerekince, bütün dünyaya yeniden, acemi gözlerle bakma fırsatı bulacak.

Diddy, Hester'e güneş batışlarını anlatacak ve güneşin ilk kez ufuk çizgisinin arkasında yol olduğu görülecek. Bir çocuğun dayak yediğini gördükten sonra, günler boyunca içi kan ağlamayacak. Nazi toplama kampları hakkında yazılanlar, insanlar hakkındaki tek gerçekmiş gibi görünmeyecek. Bir tatarcığın ölümü, önemsiz bir şey olmaktan çıkacak; bir tatarcığın ölümü olacak. Büyük şehirlerin pisliği çatlaklardan ve deliklerden kolayca taşıp üzerine yapışamayacak. Yüksek, kaba, metalik sesler başının içinde alüvyon gibi birikemeyecek.

Metrolarda, otobüslerde, oditoryumlarda, plajlarda, parklarda, ofislerde ve sokaklarda yanından geçen üstü başı dağınık yabancıların hayali ve hızlıca hayal edilen hayatları, ona daha az dehşet verici gelecek.

Görevi Hester'i dünyadan korumak olmasına rağmen, Diddy dünyaya daha cömert bir gözle bakmaya çalışacak. Yalnızca kirli bir arena olarak değil, aynı zamanda sürekli yeniden icat edilecek ve yeniden incelenecek bir yer olarak görecek onu. Yalnız, keşke dokunulmaktan bu denli korkmasaydı. Dokunmanın yatıştırmaya değil de yaralamaya yaradığına önceden karar vermişti çünkü. Dokunmaktan da öyle korkuyor ki. Dokunuşunun mutlaka reddedileceğine önceden inanmıştı çünkü.

Şüphesiz, görme gücünü yitirse, Diddy'nin korkuları başka türlü olurdu. Görebilmek, onun dokunacak ve dokunulabilecek kadar yaklaşamadan önce, uzaktan sonuçlara varmasına yol açıyor. Görebilmek, soyutlamayı teşvik ediyor; gören kişilere ait bir lüks bu. Oysa Hester, bütün kör insanlar gibi, yargılamadan önce bir şeyle yakınlaşmayı, özel bir temasta bulunmayı bekliyor. Hiçbir şeyin görünüşü olmazsa, genel kategoriler de olmaz. Hiçbir şeyin görünüşü olmazsa, her şey somutlaşır, açıklaşır, dokunulur hale gelir.

Diddy'nin aklına, belki de tüm korkularının, görebilmek denen karmaşık nimetten türediği geliyor. Görebildiği için, dünyayı soyut olarak algılayabiliyor. Belirli bir mesafeden.

Bu yüzden, Diddy bildiklerini unutmak zorunda. Geçmişteki görüntülere şüpheyle yapışmış olan, geleceğin tüneline endişeyle bakan hayal gücünü lağvetmesi gerek. İmgelemi enerjisini tüketiyor, her şeyi zamanın bölmelerine tahsis ediyor. Şimdiki zamanda olmak; imgelemsiz olmak, hiçbir şeyi beklememek; var olmak.

Elbette, gözlerinden kurtulması mümkün değil. Doğru bir suçluluk türü değil bu. Diddy'nin yapması gereken şey çok daha zor; etten küreler -yüzde doksanı sudan oluşmakta- hâlâ kafatasının içinde olduğu ve fonksiyonunu yerine getirdiği halde, eski görme biçimlerini unutmalı. Tabii artık çok geç değilse.

Diddy, Hester'le birlikte New York'a döner dönmez, Watkins & Company'e istifasını sundu. 'Sağlık sebepleriyle' işten ayrılmak istediğini bildirdi. Şirketin emeklilik planına yatırdığı para, şirketin memnuniyetle geri satın aldığı hisseler ve üç yıllık birikimi, Hester ve Diddy'nin bir yıl yaşamasına ve Joan'a ödeme yapmayı sürdürmesine yeterdi. Diddy, para bitmeden önce evde yapacak bir iş bulmayı düşündü. Örneğin, teknik kitaplar çevirmek gibi; Diddy'nin dillerle arası iyi, Almanca ve Rusça biliyor. Ya da bilim ve tıp kitapları yayınlayan bir yayınevine dışarıdan editörlük yapabilir; böyle bir alanda çalışacak bilgiye sahip; eski işinden dolayı bilimsel dergiler ve yayıncılarla pek çok bağlantısı var. Ama şimdilik iş aramaya başlamıyor. Ya da belediyeye gidip lisans almayı düşünmüyor. Yeni bir daire aramaya da başlamadı.

Diddy ve Hester, alışılmadık biçimde sıcak geçen aralık ayının ilk günlerini genelde dışarıda, şehri dolaşıp görülmeye değer yerleri ziyaret ederek geçirdiler. Hester, korkunç New York trafiğinin gürültüsünden ürkmesine rağmen, hareket etmeye istekliydi. Diddy başlangıçta uzun geziler planladı; Hester'i, hayvanların seslerini dinletmek için Bronx Hayvanat Bahçesi'ne götürdü, trafik gürültüsünden uzaklaşmak

için Central Park gölüne açıldılar, deniz, katran ve kreozot kokusu için Staten Adası feribotuna bindiler, sallanan feribotta iyi vakit geçirdiler. Coney Adası'nda dolaşırken, Diddy lunaparktaki geçen yazdan kalma büyük eğlence aletlerinin iskeletlerini Hester'e tarif etti; Dünya Fuarı'nın farelerle dolu boş sergi salonuna gizlice girip dolaştılar ve Diddy iki saat boyunca gördüğü her şeyi Hester'e tarif edip detayıyla anlattı. Diddy, birini memnun etmek istediğinde çok canlı bir konuşmacıya dönüşebiliyor. Sonra sessiz bir gün geçirdiler; Montauk'taki terk edilmiş kış sahilinde el ele yürüdüler.

Dünyayı parça parça yeniden tanıyordu Diddy. Ama bu keşif gezilerini yanlış algılayıp haritayı biraz fazla büyük tutmadı mı? Çok uzağa ulaşmaya çalışmıyor mu? (Şimdi) yol arkadaşının kim olduğunu hatırlamalı. Hester yalnızca kör değil, bu şehir ve onun çevresini hiç tanımıyor. Ama belki önemli olan körlüktür. Hester için, her yer ve mesafe birbirinin aynı olmalı. Bir yerin diğeriyle olan bağını tahmin edemeyen Hester, belirli bir anda nerede olduğunu nasıl bilecek?

Körlerin topografi anlayışı hakkında daha fazla bilgi sahibi olmaya çalışan Diddy, Hester'le birlikte çıktığı keşif gezilerini daha dar bir alanda yapmaya karar veriyor. Evin daha yakınında dolaşacaklar. Manhattan; bu semtte uzaklık bina bloklarıyla ölçülüyor ve blokların genişliğini de ayak hesabıyla ölçmek mümkün. Fakat bu, Diddy'nin sıkılacağı ve huzursuzlanacağı anlamına gelmiyor. On yıldan fazla süredir bu semtte yaşamasına rağmen, evi kabul ettiği şehri fazla iyi tanımıyor. Manhattan merkezindeki mahallelerde, hatta şimdiye dek oturduğu iki sokakta bile daha önce görmediği yerler var.

İkinci hafta boyunca, daha ufak ölçekli geziler yapıyorlar. Araçlara binmekten vazgeçiyor, yalnızca yürüyerek ulaşabilecekleri mesafelere gidiyorlar. Diddy binaları, arabaları, ilan tahtalarını, sokakta yanlarından geçen insanları tasvir ediyor. Konuşurken, kâbusvari görüntüleri görmezden gelmeye, tiksinti sözcüklerini yutmaya gayret ediyor. Tarafsız, canlı, hatta espirili konuşmaya çalışıyor. Tuhaf olan şu ki, Diddy, Hes-

ter'in hatırı için hastalıklı tepkilerini bastırıp espiri anlayışını geliştirmeye karar verdikten sonra, hiç zorlanmadı. Eskiden iğrenç olan her şey, (şimdi) bir o kadar komik. Örneğin mahalledeki dükkân, depo ve kamyon tabelaları. Her zaman aynı yerde değil miydi bunlar? Diddy alışveriş yaparken, kuru temizlemeciden eşyalarını alırken, Xan'ı dolaştırırken ya da taksiyle geçerken, bunların hepsini yüzlerce kez görmüş olmalı. Peki (şimdi) niçin, Hester'e okurken bu tabelalar bu denli egzotik ve anlamsız geliyor?

Kongo Lastik Şirketi
Manhattan Oto Radyosu Tamir Şirketi
Hoşgeldiniz Fulton Kiracıları Et Pazarı
Pena Eczanesi
Otomatik Çiçekler
Kartal Kâğıt ve Sicim Şirketi
L & S Süthanesi
Murtha'nın Bar ve Restoranı
Gotik Renk Şirketi, a.ş.
Herkül Döşeme
Brause & Brause Köpek Eğitim Okulu
Evreka Pul ve Eski Paralar
Jacob Rice Cam Şirketi
Troiano Nakliyat
İyi Kalp Restoranı
Uluslararası Japon Şirketi, A.Ş.
Kâğıt Boyama Malzeme Deposu
Güvenilir Kaplama Kumaş Şirketi
Uneeda Matbaası
Mensch İmalathane & Kereste Şirketi
Yüzyıl Kompozisyon Servisi, A.Ş.
Gallant-Roth Bluzları
Yeni Chelsea Demokratik Reform Klübü
Adele Nakliyat Şirketi
Johnny'nin Sıcak & Soğuk Büfesi
Kiralık Yollar Şirketi
Kaplan Satış Paketleme
Ecco Bıçakları
Kesin Çelik Bölme Şirketi, a.ş.

Ülke Özel Temizlik
Ben Gentry & Oğlu, Domuz Kasabı
Spektronik Ekim Şirketi
La Murella Porselen

Genelde, Diddy birkaç dükkân ismini okuduktan sonra ikisi de gülme krizine tutuluyorlardı.

West Side Anayolu'nun girişinde, eski moda bir restoran vardı. Bir tren vagonu gibi inşa edilmişti ve çatı boyunca mavi neondan bir ışıklı tabela uzanıyordu: ESKİ HOLLANDA KAFESİ. Günlük yürüyüşlerine başlamadan önce, Diddy ve Hester genelde buraya uğrayıp birer kahve içer, sandviç yer, müzik kutusuna para atıp şarkı seçer, kamyon şoförleri ve liman işçileriyle garson kızlar arasındaki atışmalara kulak kabartırlardı. İkinci hafta boyunca, hemen her gün Forties'e kadar yürüdüler ve hoş kokulu Yunan, İtalyan ve İspanyol bakkallarına uğrayıp alışveriş yaptılar. Sonra, Jessie Teyze gibi yüklendikleri kahverengi alışveriş torbalarıyla, taksiye atlayıp Manhattan'a döndüler. Başlangıçta bu gezilerie Xan'ı da getiriyorlardı. Ama köpek, Diddy'nin başa çıkamayacağı kadar çok yük oluyordu onlara. Diddy, ilgisini bölmek istemiyordu. Üstelik, onu şaşırtan biçimde, Hester köpekle hemen hiç ilgilenmemişti.

Üçüncü hafta, hava aniden değişti. Bir gün açıyor, sonra günler boyunca yağmur, derken kar ve sulusepken yağıyordu. Günlük yürüyüşlerin mesafesi giderek kısaldı, genelde eve yakın bir yere gidip dönüyorlardı. En soğuk günlerde rüzgârın daha şiddetli estiği nehir kıyısına inmemeye dikkat ediyor, onun yerine doğuya doğru yürüyorlardı. Çiçek pazarı olmasa, şehrin bu bölümü daha da karanlık ve kasvetli olacaktı. Bir yürüyüş sırasında, Diddy, Hester için Macy's binasının ön cephesindeki Noel heykellerini canlandırmaya çalıştı ama pek başarılı olamadı; sonra ısınmak için on dakika boyunca dükkân kapısının önüne sığındılar ama girip çıkan alışveriş meraklıları yüzünden orada fazla kalamadılar. Diddy ve Hester'in (şimdi) birlikte yaptığı yürüyüşler arasında en uzunu buydu. Ama artık yürümeye gerek bile yoktu

aslında. Dokuzuncu Bulvar'dan satın aldıkları kadar lezzetli ya da çeşitli olmasa da, yakınlardaki süpermarketten yiyecek sipariş edebiliyorlardı. Bazı günler yalnızca Diddy dışarı çıkıyor, üç kez aşağı inip köpeği dolaştırıyor, sonra eve dönüyordu. Ama Hester'i yalnız bıraktığı için kendini çok sıkıntılı hissediyor, köpeği çabucak dolaştırıp biran önce eve dönmek için gayret ediyordu. Xan tam bir baş belası haline gelmişti.

Günlük yürüyüşe çıkmaktan vazgeçince, evde yapacak daha fazla şey bulmuşlardı. Hester bir hizmetçi istemiyor, temizliği kendisi yapmakta ısrar ediyordu. Fakat önce Diddy, Hester'i dairedeki her eşyanın önüne getirip dokunmasını ve yerini öğrenmesini sağlamalıydı. Hester elleriyle eşyayı incelerken, Diddy genelde onu nerede aldığını ve geçmişinde o eşyayla ilgili özel bir anı olup olmadığını anlatıyordu. İnsanın geçmişinin ürünü olan ev müzesi, minyatür bir mozoledir. Diddy, böylece başından geçen kötü ve tutkulu evlilik hakkında Hester'e pek çok şey anlatıyordu, oysa yakın zamana dek Joan'ın adını anmaktan bile kaçınırdı. Hester'in de, eğer evlenmiş olsaydı, kendisi gibi geçmişi hakkında ağzı sıkı davranacağını, acılarını dile getirmekte zorlanacağını tahmin ediyordu.

Hester, Diddy'nin anlattığı küçük öyküleri dikkatle dinliyor, ama anlattıklarını kısa tutsa da, uzun uzun döküp saysa da Hester halinden memnun görünüyor. Diddy'nin canını sıkan gerçek şu ki, onun önceki yaşantısını hemen hiç merak etmiyor gibi. Belki de Diddy'nin geçmişi ona gerçek gibi gelmiyordur. Diddy'ye yalnızca, örneğin bir kızartma tavası, resim ya da lamba gibi Joan'ın bizzat seçtiği, ama ayrılırken yanında götürmediği eşyalar hakkında sorular soruyor.

"Bunu saklamanın özel bir sebebi var mı? Sana onu mu hatırlatıyor?"

Hayır. Tanrı'ya şükür ki, artık Diddy'ye onu hatırlatmıyor eşyaların hiçbiri. Ama Diddy, Hester'in Joan'la ilgili her konuda son derece sakin davranmasına rağmen alttan alta biraz kıskanç olması fikrinden pek hoşlanıyor. Eşyalarla duygusal bağlar kurmayan Hester'in görünürdeki özgürlüğü ona haz veri-

yor. Bu özgürlük körlüğün ödüllerinden biri midir? Önemli değil. Diddy bunu bilmese de olur. Sebebi ne olursa olsun, imrenilecek bir özellik olduğu kesin. Hayatı boyunca geçmişine umutsuzca sadık kalan Diddy, ne kadar rahatsız edici bir durum olsa da, geçmişten kalan andaçlara ve izlere gereksiz yere bağlılık duymakla lanetlenmişti ve Hester'in nesnelere karşı kayıtsızlığını ilham verici bulmaktaydı.

Diddy'nin üzerinden yük kalktığını, özgürleştiğini hissetmesi için, Hester'in Diddy'ye ait eşyaları aşağılaması ya da hakir görmesi gerekmiyor. Zaten Hester böyle yapmıyor. Eşyalara görmeyen gözleriyle değer biçmesi, körlüğün masumane tarafsızlığıyla değerlendirme yapması yetiyor. O zaman, asla unutmayan keskin görüş gücünü törpülemesi gereken Diddy oluyor. Bunu, hiç sakınmadan yapmaya çalışıyor. Hester'i yeni eşyalarla tanıştırdığında, onun elini bir eşyanın üzerine koyup yönlendirirken, eşyanın tarihini anlatırken, Diddy de sahip olduğu şeyleri taze bir bakış açısıyla görme şansına kavuşuyor. Bazen, sahip olduğu bir şeyi aslında hiç sevmediğini anlıyor. Örneğin, iki yaz önce Partis'teki bir bitpazarından aldığı, 1900'lerde yapılmış, mavi-yeşil renkli, üzeri örümcek ağı gibi rölyeflerle kaplı bir örnek vazolar. En azından (şimdi) onları sevmediğini fark etti.

Bir penceredir göz;
Bir lambadır;
Bir mücevherdir.

Fakat göz yuvarlağının beyaz zarından daha titiz ve buyurgan bir şey var mıdır ki?

Böylece, ikisi arasındaki özel ilişkinin tüm zevki bir yana, Hester için dünyasının envanterini çıkarmak Diddy'ye küçük ve özel hazlar da veriyor. Bunlar arasında, sağlam, güzel, tıkır tıkır çalışan eşyaları atmanın zevki de var. Bir Cuma akşamı, Art Nouveau vazoları da çöple birlikte kapının önüne koyan Diddy'nin içinden, bundan hiç söz etmemek geliyor. Ama Hester'e anlatmak zorunda, çünkü Hester'in sefer haritası her zaman doğru ve eksiksiz olmalı. Bu vazolar, onun çarpmaktan kaçınması gereken iki eşyaydı.

Aralık ayı bitmek üzereydi. Noel'den hemen önceki son hafta, çok soğuktu. Bir yılbaşı ağacı alıp almama konusunda kararsız kaldılar. Son zamanlarda huysuzlaşan Xan, büyük ihtimalle ağacı parça parça edecekti, ama yine de almak istiyorlardı. Çam ağacının kokusu Hester'in hoşuna gidecekti. Hester gülümseyerek kollarını daha önce hiç yapmadığı biçimde Diddy'nin boynuna doladı, utangaç davranıyordu. Hester'in küçük bir kız çocuğuyken nasıl göründüğü bir an için Diddy'nin gözleri önünde canlandı, çok sevindi buna. Onu kucakladı, sonra giyinmesine yardım etti. Kayak çorabı giymesi, paltosunun üstüne bir rüzgârlık geçirmesi, atkı ve eldiven takması için ısrar etti, sonra, belki de bilinçsizce, kendisi oldukça ince giyindi. Bir haftadır ilk kez dışarı çıktılar. Mutluluktan başı dönen Diddy, iki tane köknar almaya karar verdi; birini salona, birini yatak odasına koyacaktı. Ağaçları soluk soluğa -niçin bu kadar çabuk yoruluyor?- birer birer dördüncü kattaki daireye taşıdı. Yalnızca kendisinin görebileceği ışıkları, süsleri ve yaldızları ağaca asmanın gereksiz olduğuna karar verdi. Ağaçlar çıplakken daha canlı görünüyordu. Dallarından yayılan sert koku, sessiz daireye canlılık kazandırmıştı. Şunu kokla! Şimdi bunu kokla, sevgilim! Arada hafif bir fark yok mu sence? Evet? Anlayabiliyor musun farkı? Şimdi seni koklamak istiyorum. Diddy, ağaçları aynı dükkândan aldığı kırmızı yeşil saksılara yerleştirmeden önce, Hester'i elinden tutup sevişmek için yatak odasına götürüyor.

Aşk çok güzel ve güçlü. Ağaçlar da öyle. Yemek de öyle.

Diddy, evlilik yaşantısının daha az görkemli ama yine de değerli yanlarını neredeyse unutmuştu. Örneğin, bütün yemeklerini birlikte yediğin birine sahip olmak. Yalnızca süpermarketten kapılarına getirilen konserve ve donmuş malzemeleri kullanıyorlar, ama yemekler yine de çok lezzetli. Mutfakta oldukça becerikli olan Diddy, ilk bir ay boyunca bütün yemekleri kendisi pişirdi. Hester de küçük mutfakta, buzdolabının yanındaki sıska tabureye tüneyip ona arkadaşlık ediyor ve yemekten sonra bulaşıkları yıkamasına yardımcı oluyor. Bir akşamüstü, Diddy akşam yemeğini pişirmek için kollarını

sıyayınca, Hester görevi ondan devralıyor. "Lütfen Dalton!" Diddy onun bir yerini yakacağından korkuyor. Ama Hester, her mutfak gerecinin yerini ezberledğini, her dolabın içinde neler olduğunu bildiğini garanti ediyor; ellerini beceriyle konserveler, tabaklar, tencereler, ocak, baharatlar ve çatal kaşıklar üzerinde dolaştırıyor. Diddy'ye güven vermek için, on sekiz yaşından beri teyzesi ve kendisi için her gün yemek yaptığını hatırlatıyor. Kızın üzerine titreyen Diddy, onun taleplerine karşı gelmek istemiyor. Ama kör bir insan, kendi güvenliği konusunda en iyisini bildiğini iddia edebilir mi? Diddy, bir sevgiliden çok endişeli bir baba gibi davrandığını fark ediyor ve Hester'in kendisine çocuk muamelesi yaptığını düşünüp gücenmesinden korkuyor. Ama kız böyle düşünmüyor. Gülerek Diddy'i mutfaktan çıkarıyor ve işe koyuluyor. Diddy oturma odasındaki sallanan sandalyeye yerleşip endişe içinde ter dökmeye başlıyor. Ayağa kalkıp bir kendine bir duble viski koyuyor, sonra bir tane daha. Bu arada, Hester bir kutu konserve çorba açıyor, bir paket donmuş ıspanağı ısıtıyor, tereyağında iki dilim ciğer kızartıyor ve kahve makinesini çalıştırıyor. Çorba konservesini ve sebze paketini Diddy'ye getirip doğru şeyleri pişireceğinden emin olmak haricinde, yardıma ihtiyaç duymadan her şeyi hallediyor. Tek bir hata yapmıyor. Yemeğe tuz yerine şeker atmıyor, örneğin. Ve Tanrı'ya şükür, hiçbir yerini yaralamıyor ya da yakmıyor.

Diddy, en azından oturma odasındaki masayı kurmak için ısrar ediyor.

Ama buna da izin verilmiyor.

Hester masaya temiz bir masa örtüsü serip, açması için Diddy'ye bir şişe şarap uzatıyor. Haftalardır bu kadar özenli bir masa kurmamışlardı. Çoğu kez oturma odasında yere oturup yemiş, ya da tabaklarını yatağa götürmüşlerdi. Diddy kabul etmek zorunda, bu geceki yemek kendi pişirdiklerinden çok daha lezzetli. Yine de, yemekte zorlanıyor. Diddy'nin iştahına ne oldu böyle?

"Haydi biraz konyak içelim," diyor Hester, oturma odasındaki masanın başına yerleştiklerinde. İçki içmekten pek

hoşlanmayan Diddy -içki genelde içine sıkıntı veriyor, kendini keyifsiz hissetmesine sebep oluyordu, başlangıçta bile neşelenmiyordu- kabul etti. Hester mutfaktayken iki duble viski içtiğini söylese iyi olacaktı, ama akşamın neşeli havasını bozmak istemiyordu. Belki de viski, şarap, sonra da konyak içmek iyi gelmemişti ona; Diddy kendini halsiz hissetti. Erkenden yattı.

O günden sonra, akşam yemeklerini Hester pişirdi. Ertesi gün masada yeni bir masa örtüsü vardı, şarap da Pouilly-Fumé idi. Üçüncü gece, yine aynı masa örtüsü ve bir şişe Pommard. Dördüncü gece, Diddy şarap içmeyi reddetti. Tek sebebi şarap olamazdı, ama Diddy (şimdi) her gece erkenden uykusunun geldiğini fark etmişti. Yemek, şarap olmadan da güzeldi. Sonunda, yine sofra kurmadan, ayaküstü yemeye başladılar. Oturma odasında yerde yedikleri yemeğe eşlik etmesi için Diddy genelde şömineyi yakıyordu. Oysa apartman dairesi kış aylarında fazlasıyla ısıtılıyordu. Ateş çok güzel kokuyordu ve son günlerde Diddy'nin kulağı daha iyi duymaya başlamıştı, alevlerin çıtırtısını ve canlı rengini keyif verici buluyordu.

Diddy yemek sırasında müzik dinlenmesine karşı çıkıyordu. Çünkü Hester'in bütün ilgisini kendisine yöneltmesini istiyordu. Yemek boyunca sohbet etseler de, etmeseler de -sık sık, uzun sessizlikler oluyordu ve Diddy bunları uyuşturacak kadar rahatlatıcı veya korkutucu buluyordu- sohbet etme ihtimalini korumak istiyordu. Yemekten sonra, Diddy zamanın kendi aşkı dışında bir şeyle geçirilmesine izin veriyordu. O zaman müzik dinliyorlardı. Hester yalnızca yaylılar üçlüleri, dörtlüleri, beşlilerini seviyordu. Eklektik Diddy ise Papa Haydn meraklısıydı. Ama hayat, birden fazla şeye sadakat gösterilmesini bekleyebiliyordu bazen. Diddy, şevkle Hester'e blues, rock'n roll ve folk rock müziklerini sevdirmeye çalıştı. Dylan'dan Billie Holiday'e, Hester'e pop müziğin Mozart'ı olarak övüp tanıttığı Beatles'a kadar her şeyi denedi. Hatta Joan'ın kendisine öğrettiği rock'n roll danslarını ona öğretmeyi bile denedi. Ama Hester hiç etkilenmiyordu. So-

nunda Diddy vazgeçti. Akşam yemeğinden sonra, müzik setine oda orkestrası plakları koymayı, ya da FM radyo kanalları arasında dolaşıp Hester'in seveceği türden bir müzik aramayı tercih etti.

Akşamüstü yemekten sonra çoğu kez, Diddy yüksek sesle kitap okuyordu. *Sense and Sensibility* neredeyse bitmek üzere. Ama Hester, Jane Austen'i artık hastanede dinlediği günlerdeki kadar çekici bulmuyor. Bu kitap bitince, belki de *Mansfield Park*'a başlamasalar daha iyi. Başka bir yazar seçebilirler. Ya da, Hester kitap okunmasını dinlemekten yorulduysa, bu alışkanlıktan tamamen vazgeçebilirler.

İkinci haftanın sonundan itibaren, Diddy akşam hava kararıktan sonra evdeki ışıkları yakmamaya başladı. Tabii Hester'e kitap okumayacaksa. Karı ve koca aynı ettendir; Hester'in akşam ışıkları yakmaya ihtiyacı yoksa, Diddy'nin de yok. Karanlıkta da gayet iyi idare edebildiğini fark ediyor böylece. Zaten dışarıdaki sokak lambaları sayesinde evin içi hiçbir zaman zifiri karanlık değil. Ama Diddy'nin istediği şey için hafif bir ışığa bile ihtiyaç yok. O, dokunmak istiyor.

Tembellik ediyorlar. Sakinler. Islak, mutlu bir çift ördek gibi.

Üstleri yarı çıplak, birbirlerine sarılmış, sessizce yarı karanlıkta yatıyorlar. New York'a döneli dört hafta olmuşken, bir gün geceyarısından sonra, oturma odasındaki kanepede boylu boyunca uzanmış yatıyorlar. Aniden zil çalıyor, aşağıda bir ziyaretçi var. Diddy'nin kalbinde suçluluk dolu bir kargaşa beliriyor. Paul mü geldi? Incardona mı? Hayır, sakın düşünme bunu. Aptal olma.

Diddy ne yapmalı? Bir anlamda, güvende sayılır. Hiç kimse kapıyı açıp içeri dalamaz; başka kimsede dairenin anahtarı yok. Düğmeye basıp kapıyı açmazsa, Paul evde olduğunu anlayamaz bile. Ya da karanlık apartman dairesinde, zil sesini duyamayacak kadar derin uykuda olduğunu sanabilir.

"Kardeşim gelmiş olmalı." Hester cevap vermiyor. Diddy doğrulup oturuyor, gömleğini üzerine geçiriyor. "Hester, uyuyor musun? Söylediklerimi duydun mu?"

"Evet, sevgilim, duydum seni. Ama ne istersen onu yapman gerekiyor." Uyanık. Ama hâlâ yüzükoyun yatıyor, kalkıp giyinmeye çalışmadı.

Ne biçim cevap bu böyle? Kararsız Diddy kim oluyor da canı ne isterse onu yapmaya kalkışıyor? Ne kadar kendini beğenmiş bir tavır, istediğini yapmak! Ama bir de şöyle düşünmeli: (Şimdi) ne yaparsa yapsın, istediği şey olmayacak. Çünkü aslında emir Hester'den geldi; Diddy'ye ne isterse onu yapmasını söyledi.

Diddy kalkıyor, koridora çıkıyor, düğmeye basıp apartman kapısını açıyor. Oturma odasına dönüyor, kanepenin yanına diz çöküyor.

Birazdan yukarı çıkar aşağıdaki.

Gözlerini Hester'e dikiyor, keşke görebilseydi diye düşünüyor. Yapması gerekeni ona yalnızca bakışlarıyla ima edebilseydi. Gözleriyle onu sevdiğine yeminler edebilseydi.

Kapı çalınıyor. "Hatırlıyorsun, değil mi?" diyor fısıltıyla kıza. "Sana anlatmıştım. Ne zaman geleceğini bana asla önceden söylemez. Şehre geldiği zaman bile haberim olmaz."

Kapının zili sabırsızlıkla çalınıyor. "Hey Diddy!" Xan kapının önüne fırladı, havlayarak kapıyı var gücüyle tırmalıyor.

"Hester, kardeşimle tanışmak ister misin?" Sesi boğuk çıkıyor.

Köpek havlar, Paul de seslenirken, Diddy, Hester'le kendisini bir arada tutan bağın koptuğunu hissediyor. O kapının iki yanında da başka seviyede bir ses, başka türlü bir enerji dalgalanıyor şimdi. Hester'le Diddy'nin arasındaki bağa düşman bir şey.

"İçeride misin Diddy? Uyansana!"

"Sana ne diye sesleniyor, Dalton?"

(Şimdi) açıklayamayacağı kadar karmaşık bir şey bu. Zaten çok fazla gürültü var. Diddy cevap vermeden ayağa kalkıyor. Birdenbire korktuğunu hissediyor.

Paul'den korkuyor: onu içeriye alırsa olacaklardan korkuyor. Kardeşinin Hester hakkında neler düşüneceğinden korkuyor. Hester'in kör olduğunu hemen görebilecek mi? Peki, ona neler söyleyecek? Belki de Hester'in Diddy'i yeni, pek hoş olmayan bir biçimde görmesine neden olacak kaba ve gizemli laflar edecek. Belki de Hester'e kaba davranıp onun duygularını incitecek.

Hester'den korkuyor: onun Paul'le tanışmak istemeyip, bunu açıkça dile getiremediğinden çekiniyor. Ama Diddy onun aklını okuyamaz, öyle değil mi? Belki de Hester böyle düşünmüyordur. Belki de Diddy'nin kardeşiyle tanışmak istiyordur ama bu kararı almayı ve sorumluluğu üstlenmeyi ona bırakıyordur.

"Paul?"

"Tanrı aşkına Diddy, beni içeri alsana."

Bir dakika!

Diddy anahtarlarını kapıyor ve giydiği ütüsüz pantolonun arka cebine tıkıyor. Sonra kapıyı biraz, kilit zincirinin elverdiği ölçüde aralıyor. Apartman koridorunun ışığı gözünü kamaştırıyor ve gözlerini kırpıştırarak Paul'ün neşeli, aydınlık yüzüne, uzun sarı bıyığına ve parlak siyah smokin ceketine bakıyor. "Selam Diddy? Neyin var senin? Uyuyor muydun? Ah, kesin eve bir kız atmışsındır sen."

"Evet. Seni içeri alamam. Ama ben dışarı geleyim."

Kapının zincirini açıyor, Xan dışarı fırlayamasın diye çabucak aralayıp koridora çıkıyor, arkasından kapıyı kapatıyor.

Diddy'nin aydınlığa alışması birkaç dakika alıyor. Gözleri kamaşıyor, sürekli kırpıştırıyor onları. Bu arada Paul konuşuyor.

"Böyle bir anda çıkıp geldiğim için özür dilerim. Ama içeri gelemez miyim? Kafam çok bulanık, biraz yatıp kesitirmem lazım. Seni rahatsız etmem."

Gözleri (şimdi) aydınlığa biraz alışmış ve daha az acıyor olsa da, Diddy diğer duyuları çalıştığı için memnun. Örneğin burnuyla, Paul'ün nefesindeki alkol kokusunu alabildiği için seviniyor. Gözleriyle görebildiği için de memnun. Böylece Paul'ün şişmiş ve kızarmış gözlerini, üstünün başının biraz dağınık olduğunu fark edebiliyor. "Keşke seni içeri alabilsey-

dim, Paulie. Şimdi açıklayamam, durum oldukça karışık, ama bu gece burada kalamazsın."

"Niçin? İçerideki tanıdık biri mi yoksa? İçerideki Joan, tanrı aşkına, değil mi?"

Ne biçim bir düşünce bu! "Tanrım, hayır daha neler."

"Ah, eminim bulacağım. Geçen ağustos ayında takıldığın şu aktris kız, değil mi? Bu apartmanda oturuyordu, yanılıyor muyum? Adı neydi?"

"Paul, dinle beni. Bu kızı hiç tanımıyorsun. Ama onunla tanışmanı gerçekten istiyorum. Ciddi bir ilişki. Üç haftadır birlikte yaşıyoruz ve yakında evlenmeyi düşünüyoruz."

(Şimdi) öfkelenmeye başlayan Paul, siyah papyonunu gevşetti. "Hiç anlamadım ben bu işi. Yoksa içerideki evli bir kadın mı? Reşit olmamış bir kız değil herhalde? Kesin tanıdığım biri ve içeride olduğunu bilmemi..." -Paul'un konuşması anlaşılmaz hale geliyordu; Diddy'nin yakasını tuttu, sonra bıraktı- "...istemiyor. Haksız mıyım?" Paul içince hep saçmalardı. "Kısacası, bir gecelik değil, ciddi bir ilişki... O zaman niçin beni içeri almıyorsun ki? Er ya da geç tanışacaksam niçin şimdi olmasın?"

Diddy omuz silkti. Paul dikleşti, birden daha ayık görünmeye başladı. Demek o kadar da sarhoş değildi. Niçin numara yapıyordu ki? Ah, ne kadar akıllı bu Paul. Diddy'nin tahmin edebileceğinden çok daha fazla sayıda oyun biliyor. Şimdi mantıklı ve sakin görünüyor. Papyonu çıkardı, cebine tıktı. "Hmm, anlıyorum galiba. Kavga ediyordunuz, değil mi? Ben de tam kavga sırasında çıkageldim, ne kadar şanssızım." Yine mi numara yapıyordu?

"Sana anlatmak isterdim, Paulie. Ama biraz daha zamana ihtiyacım var."

"Tamam, tamam. Sorun değil. Bir süre sonra uğrarım ben yeniden." Paul merdivenlere doğru yöneldi, sonra geri döndü. Bu kez sesi daha derinden geliyor. "Dinle Diddy, her şey yolunda mı? Biliyorsun değil mi, çok kötü görünüyorsun. Niçin bu kadar çok kilo verdin? Hasta mısın yoksa?"

Diddy, Paul'un yeni bir hamleyle kendisini köşeye sıkıştırmasından korkuyor. Ama tetikte olmak çok zor, çünkü Paul'un söylediği son şey onu gerçekten çok şaşırttı. Ne zaman yeniden kilo vermeye başladı? Hester yemek pişirmeye başladığından beri mi acaba? Kilo verdiğini hiç fark etmedi, çünkü haftalardır takım elbise giymiyor. Yalnızca kanvas ve kadife kumaştan pantolonlar, tişört, kot gömlek ya da süveter giyiyor.

"Hasta değilim. Endişelenme sen."

"Ama çok kötü görünüyorsun," dedi Paul, bir basamak daha inerek. "Bugün bu halinle işe gitmedin, değil mi? Günlerdir traş olmuyorsun besbelli."

"Haftalardır işe gitmedim ben."

"Ben de bunu diyordum işte. Hastasın sen."

"Hayır, işten ayrıldım."

Paul merdivenleri yeniden tırmanıp sahanlığa çıktı. "Niye yaptın ki böyle bir şeyi yahu?"

"Bağırma, Paul!" dedi Diddy fısıldayarak. "Sana söyledim, şimdi açıklayamam. Ama sorun yok, merak etme."

Paul, Diddy'ye yaklaşıp duvara yaslandı. Dik durmakta, hatta hareketsiz durmakta zorlanıyor gibi görünüyordu. Diddy, utanç ve nezaket sebebiyle, bir süre onun inceleyen bakışlarına katlandı.

"Diddy, sen bir şeyler mi aldın? Anlıyorsun değil mi, bir şeyler mi çektin diyorum."

Diddy güldü. "Uyuşturucuyu mu kastediyorsun? Aptallaşma."

"Doğru mu bu? Bana anlatabilirsin."

"Söyledim ya sana." Paul yere mi yuvarlanacak yoksa?

"O zaman, tamam, biraz mangır ister misin? Tura çıkınca çok para kazanıyorum, biliyorsun. Topladığım paraları harcamaya devlet ve menejerim kadar kerdeşimin de hakkı var."

"Bana destek olmanı istediğim zaman, Paulie, sana haber veririm, merak etme."

"Tamam, tamam sinirlenme. Sadece yardım etmeye çalışıyordum ben... Ayrıca, paranın bir kısmını sana verirsem, içki-

ye yatıracak daha az para kalır cebimde." Kıkırdamaya başladı. "Komik ha, öyle değil mi?" Öne doğru eğildi, iki yana sallanarak midesini tuttu. "Çünkü, biliyorsun ya," dedi yüzünde aptal bir gülümsemeyle, "Şimdi durumum pek müsait değil..."

Diddy, koridorun karşısında oturan güzel ama başarısız aktrisi hatırladı. Kapının önünden ayrılıp Paul'ün yanına geldi. "Haydi, seni aşağı kadar geçireyim. Yoksa binadaki herkesi uyandıracağız."

Paul'un peşinden merdivenleri indi, sokağa çıktı. Kar toplayan buz gibi bir hava. Birden Diddy'nin başı döndü. Trabzanı yakalayıp merdivenlere oturdu. Paul üzerine eğildi. "Sen *gerçekten* hastasın, Diddy-du. Doktor çağırsan iyi edersin."

"Kes şunu, Paul. Hasta değilim ben. Bugün yemek yemeyi unutmuşum, o yüzden başım döndü biraz. Ayrıca burada otururken kıçım donuyor. O yüzden sen şimdi yola koyul. Kendine bir taksi bul, kız arkadaşlarından birinin dairesinde uyu bu gecelik. Yarın da beni aramayı unutma. Belki o zaman kadar her şeyi hallederim, seni Hester'le tanıştırıp her şeyi açıklarım."

"Hester mi?"

"Evet, adı bu."

"Ne zamandır tanışıyorsunuz?"

"Yeterince uzun süredir, Paul. Kendi işine bak sen. Şimdi nereye gitmeyi düşünüyorsun ondan haber ver. Bir de kaç gün kalacaksın şehirde?" Diddy ayağa kalktı.

"Senin için endişeleniyorum, Diddy-du. Belki de yukarı çıkmama izin versen daha iyi olur." Geğirdi. "Pardon."

"Bak, boş bir taksi. Koş, yakala onu."

"Ama meşgul ışığı yanıyor."

"Haydi canım, ışığı söndürmeyi unuttuklarını biliyorsun. Koş da cici adama Paulie'yi gitmek istediği yere götürür mü, diye sor."

"Tamam. Gideyim bari. Yere yuvarlanmama az kaldı." Sokağın karşısına geçen Paul, taksiye binerken Diddy'ye seslendi. "Yarın ararım seni!"

Diddy, soğuktan titreyerek merdivenleri tırmandı. İki kat tırmanmıştı ki, Paul'un yeni bıyığı hakkında yorum yapmadığını hatırladı. Ne zaman uzatmıştı bıyığını? Pek yakışmış sayılmazdı bıyık, ama onu olduğundan en az on yaş daha yaşlı gösteriyordu, bu da iyi bir şeydi. Paul bile sonsuza kadar bir dahi çocuk olarak kalma fikrinden sıkılmış olmalıydı.

Dördüncü kat. Diddy dairesine girdi. (Şimdi) kendisine zifiri gelen karanlıkta, çevresini yoklayarak kanepeyi buldu. Hester artık orada yatmıyordu. Sonra, elleriyle çevresini yoklayıp duvarlara dokunarak, yatak odasına gitti. Hester orada olmalıydı. Evet, oradaydı. Yatağa girmiş, örtüleri beline kadar çekmişti. Diddy üzerine eğildi, boynuna sarılan, onu çıplak göğüslere doğru çeken kolları hissetti. Kızın üzerine yattı. Birazdan kalkıp soyunacaktı. Henüz değil. (Şimdi), tenleri arasında Diddy'nin giysileri ve yatak örtüleri olmasına rağmen baştan aşağı Hester'e kilitlenmiş olarak, başka sözcük kullanmadan, ona kardeşiyle arasındaki acı verici ilişkiyi anlattı. Ne zaman onun kardeşliğine ve arkadaşlığına ihtiyacı olsa, Paul'ün kendisine sırt çevirdiğinden söz etti. Ama Diddy dersini alıp kendini geri çekince, Paul neşeli bir tavırla, ama sessizce onu suçladığını belli ederek yeniden hayatına girmenin bir yolunu buluyordu. Diddy'i kendisini ihmal etmekle suçluyor, Diddy'nin bastırdığı sevgi gösterme ihtiyacını kendisi için talep ediyordu. Sonunda Diddy, Paul'ü yanlış değerlendirdiğini düşünmeye başlıyor; aslında ona güvenebileceğine ikna oluyordu. Başka verecek yeri olmadığı için, sevgisini sakınmadan ona sunuyordu. Bunun üzerine Paul yeniden ortadan kayboluyordu.

"Paul rezil bir insan evladı."

"Haklı olabilirsin," diyor Hester. "Bilemiyorum."

"En kötüsü de, onun gerçekten kötü mü yoksa iyi mi olduğunu bilmemek," diye devam ediyor Diddy, anlatmaya. "Bunu bilmemek beni yiyip bitiriyor. Keşke piç kurusundan nefret etmeyi başarıp bu sayede ondan kurtulabilseydim."

"Ama sen Paul'ü bir insan olarak görmüyor, onu bir şey yapmaya çalışıyorsun. Ölçülerini alıp bir daha değişmeyeceğini bildiğin bir nesneye dönüştürmek istiyorsun."

"Ah, sevgilim, lütfen! Böyle deme. Kulağa korkunç gelebilir, biliyorum. Ama bütün hayatımı insanların yaptıklarına, davranışlarına, ne kadar kötü kalpli ve çürümüş olduklarına şaşırıp dehşete düşerek geçiremem ki. Bu, kendimi tam bir salak gibi hissetmeme yol açıyor." Son söylediklerindeki kendine acıma duygusu, duraksayıp şaşırmasına sebep oldu.

"Dalton, sevgilim, her şeyi bu kadar basitleştirme. Hepsi yanlış bunların. Sen çok fazla şeyi görmezden geliyorsun."

"Bence son derece *basit*," dedi ısrarla. "İnsanlar, bir şeyleri ertelerken her şeyin karışık olduğunu öne sürüyorlar. Karar vermek istemedikleri zaman. Üstelik bunda çok başarılılar."

Hester iç geçirdi. Diddy, kendi söylediklerinin tek sözcüğüne bile inanıyor mu acaba?

"Belki de ben aptalın biriyim," diye devam etti Diddy, "ama aptal insanların da kendilerini korumak için önlem almaya hakkı vardır. Benim Paul'e karşı yapmaya çalıştığım da bu işte. Tanrım, onu yargılamıyorum ki ben. Her neyse, zaten insanlar onun gibilerin, olağanüstü yetenekleri olan kimselerin sıradan insanlarla aynı biçimde yargılanmaması gerektiğini söylemez mi? Ben bu fikri pek sevmiyorum ama, önemli değil. *Ben* de Paul'ün ne kadar özel olduğunu biliyorum, onun mutlu olmasını istiyorum, her türlü saçmalığı istiyorum onun adına işte. Ama artık yoruldum, Hester. Ve her yanım çirkin yaralarla kaplandı."

"Demek onu yargılamıyorsun? Ne yapıyorsun o zaman?"

"Pek bir şey yaptığım söylenemez," diye cevap veriyor Diddy. "Tek bildiğim, Paul'ün ileride yapacağı hiçbir şeyin, ona güvenmemi sağlayamayacağı. Asla güvenemem ona. Paul'e güvenmiyorum ben." Yanağını Hester'in çıplak omzuna sürdü. "Senden başka hiç kimseye güvenmiyorum ben."

"Ben de hiç kimseye güvenmeyen birine güvenemem."

Hester öfkelendi mi? Ne kadar da tuhaf bir cevap verdi.

Diddy dirsekleri üzerinde doğruluyor. "Hey! Daha bir dakika önce, Paul'ü yargıladığımı söylüyordun. Ama şimdi sen de *beni* yargılıyorsun." Kızın yüzünü görebilseydi keşke. Ama ses tonu tanıdık ve anlaşılırdı; kendine güvenerek ko-

nuşmuştu. Diddy (şimdi) sinirlenmişti çünkü Hester'in itiraz kaldırmaz, ezici bilgelikteki laflarından birini daha yemişti. Diddy nefes bile alamıyordu bu sözlerin ağırlığı altında. Hester ne kadar haklı olursa olsun. Diddy daha da öfkelendi. Eğer Hester kendini savunmazsa, konuşmaya devam edecek Diddy. "Saldırgan davranıyorsun ve hiç nazik değilsin, Hester."

"Belki de öyleyim. Ama bazen senin umutsuzluğun beni yoruyor."

Onun azarlayan tondaki bu keskin sözleri, Diddy'i çok rahatsız etti. "Benim umutsuzluğum mu!" diye mırıldandı, kızın yanına uzanarak; kıvrılmış bacaklarından biri hâlâ kızın üzerindeydi. "Niçin biraz da *senin* umutsuzluğundan söz etmiyoruz? Sen de benim kadar mutsuzsun; sadece benden daha sabırlısın. Ben sabırdan, tahammülden bıktım. Bana ihanet eden insanları lanetleyip onları şikayet etmekten çekinecek kadar gururlu değilim."

"Peki *ben* böyle miyim, Dalton? Bunu mu kastediyorsun?"

"Evet."

Hester, bedenini Diddy'nin bacağının altından çekiyor, (şimdi) yatağın kenarına oturuyor, çıplak ayakları yerde. Yatağın başucunda asılı duran sarı bluzuna uzanıyor, onu üzerine geçirip düğmelerini ilikliyor. Bir an için, Diddy onun sokak lambasının ışığında parıldayan göğüslerinden başka bir şey düşünemez oluyor. Diddy neler olduğunun farkında mı? İlk şiddetli kavgalarını ediyorlar, balayı sona eriyor.

"Devam et bence, ne söylemek istiyorsan açıkça söyle," diyor kız, sert, duygusuz bir sesle. Sonra ayağa kalkıp banyoya giriyor, kapıyı açık bırakıyor. Diddy onun işediğini duyabiliyor. Ağzına hapsolan sözcükleri bastırmaya çalışarak, kızın tuvaletten çıkıp yatağın yanına dönmesini bekliyor. Çirkin bir şey başlıyor. Ama Hester'in başlangıçta kendisinden anlayış ve şefkati esirgemesi Diddy'i çok hayal kırıklığına uğrattı ve kızın gösterdiği bu yeni, beklenmedik acımasızlık onu o kadar sinirlendirdi ki, duramıyor.

"Ne söylemek istediğimi bal gibi biliyorsun! Jessie Teyze'den annenin durumunu öğrenmedim sanma. Nasıl kör olduğunu bilmiyorum sanma."

"Evet," diyor Hester, "bildiğini tahmin etmiştim. Jessie Teyze'nin sana anlatacağını biliyordum. Ne olmuş yani? Şimdi beni niye azarlıyorsun, anlamadım."

Ne söylemek istediğini bilen Diddy, ağzından baklayı çıkarıyor. "Seni, boğucu bir hava yarattığın için suçluyorum. Bu karamsarlığa uyum sağlayabilen dünyadaki tek salak benim herhalde."

"Hâlâ anlamıyorum," diyor Hester. "Körlüğümden mi söz ediyorsun? Körlüğümü kullanarak, seni normalde davranmayacağın bir biçimde davranmaya zorladığımı mı ima ediyorsun? Görebilseydim bana böyle davranmayacak mıydın? Bana acımanı sağlamaya mı çalışıyorum? Üstüme titremeni mi istiyorum?"

"Hayır! Böyle bir şey söylemeye *çalışmıyorum*. Böyle olsa, anlayabilir, seni bağışlayabilir ve yaptığın şeyi görmezden gelebilirdim. Ama sen körlüğünü kullanmıyorsun. Ne kendine acındırmak, ne özel muamele görmek, ne de başka bir şey için. Tanrı biliyor ya, bu insani bir zayıflık olurdu. Sen daha kötüsünü yapıyorsun."

"Ne?" diye haykırdı kız sabırsızca. "Söyle bana, Dalton. Biraz cesur ol."

"Söyleyeceğim," dedi Diddy. "Mutsuzluğunla yaptığın şeyden söz ediyorum. Görebilseydin durum farklı olmazdı, sanmıyorum. Senin bir sınırın var; bunu başka sözcüklerle açıklamak mümkün değil. Ve ben buna kandım. Senin mutsuzluğun görünmez, kutsal, dokunulmaz bir şeye dönüştü. Benimkisiyse her yerde, haykırıyor, tepiniyor, baygınlık geçiriyor, uluyor. Şimdiye dek, bu fark beni hiç rahatsız etmemişti. Fark ettiysem bile, senin üstünlüğünün bir başka kanıtı olarak kabul etmiştim onu. Sen mutsuz, insanı iğrendirecek kadar mutsuz olamayacak kadar üstün bir varlıktın. Sıradan insanlar gibi çekemezdin acını. Benim gibi. Senin sınırına saygı gösterdim, böylece benim konuşma özgürlü-

ğüm ve ruh halim fena halde sınırlandı, kısıldım kaldım. Sana, nasıl kör olduğunu bildiğimi bile anlatamadım. Bu konuyu açmayı hiç istemedim, çünkü sana çok acı vereceğini düşündüm. Sanki sen acı çekemeyecek kadar zarifmişsin gibi. Ama senin korkularının yanından geçerken parmak ucuma basmayacağım bundan sonra!"

"Dalton, aptalın tekisin sen!"

"Güzel! İşte böyle konuştuğunu duymak istiyorum. Üzerine çıktığın kaideden in artık biraz. Sıradan bir Amerikalı ev kadını gibi çene çal benimle. Böyle konuştuğunu duymak bana iyi geliyor."

"Fazla yakınma," dedi Hester.

"Lanet olsun sana," diye haykırıyor Diddy. "Beni duymazdan gelmene ya da o kaidenin üstüne tırmanmana izin vermeyeceğim. Niçin ahlâki açıdan benden çok daha üstünmüş gibi davranmayı bırakmıyorsun, Hester? Bu tartışma nasıl başladı, hatırlıyor musun? Hatırlıyor musun? Ben sana kardeşimle ilgili basit ve doğru bir şikayette bulundum. Ondan sonra da -fazla duygusal olabilir, kabul ediyorum ama ne olmuş yani?- sana güvendiğimi söyledim. Peki, sen ne yaptın? Üzerime atılıp bir korkak olduğumu ve sorumluluk üstlenmekten kaçtığımı söyledin, beni hırpaladın. Hayatını kararttığımı da ekleseydin bari."

"Karartmıyor musun?" dedi Hester, soğuk bir sesle.

Evet, korkunç bir şey oluyor. "Karartsam da," diye haykırıyor Diddy, "sen de benden daha iyi sayılmazsın doğrusu. Ben, en azından bir kişiye güveniyorum; sana güveniyorum... Belki de güveniyordum demeliyim. Ama sen hiç kimseye güvenmiyorsun. Hele bana hiç güvenmediğin kesin."

"Belki de kendime güveniyorum," dedi Hester, yavaşça. Yatağın yanında ayakta duruyor. "Belki de bu bana yetiyordur."

(Şimdi) eteğini giyiyor, eğilip sandaletlerinin kopçasını takıyor. Niçin böyle yapıyor? Gitmeye kalkışmayacak, değil mi?

Yatakta uzanmış yatan Diddy sıska parmağını havaya kaldırıp, kız sanki bu hareketi görüp irkilecekmiş gibi onun göğsüne doğru sallıyor. "Sana inanmıyorum. Niçin bana bunları

söyletiyorsun?... Ama sen kendin istedin bunu, Hester... Ciddiyim. Sana gerçekten de inanmıyorum. Kendine güvendiğine de inanmıyorum. Güvenemezsin, çünkü kendini tanımıyorsun. Seni kendinden daha iyi tanıdığımı iddia edip saçmalamayacağım, hayır. Tanımıyorum çünkü. Ama senin hissediyor *olman* gereken bazı şeyleri biliyorum, oysa sen bunlardan habersizmiş gibi davranıyorsun."

"Örneğin?"

"Örneğin, sana ihanet edildiğini, sevilmeyecek birisi olduğunu, önemsiz olduğunu düşünüyor olmalısın. Annenin on dört yaşında sana yaptıklarından sonra, bunları düşünüyor olmalısın. O sözcüklerle tasvir edilemeyecek kadar korkunç ihanet hiç gerçekleşmemiş olsa bile böyle hissetmen gerek. Çünkü körsün. Çünkü, kendini, beni ya da başka insanları asla göremeyeceksin. Hayatına devam ederken dünyayı kendince yeniden kurguluyorsun ve bunun sorun yaratmayacağını sanıyorsun. Böyle çılgınca bir kötülüğün kurbanı olan başka biri gibi nefret etmek yerine, anneni affedip sevmeye karar veriyorsun. New York'a gelip benim hayatımı paylaşmaya razı oluyorsun, oysa beni anlamıyor, bana güvenmiyor..."

"Devam et," dedi Hester. "Niçin susuyorsun? Durma, devam et."

"Devam etmek istemiyorum," diye iç geçirdi Diddy, acıyla. "Hepsi çok çirkin."

"Lütfen," dedi Hester, alaycı bir tavırla. "Durma, lütfen."

"Peki, devam edeyim." Yeni bir enerji dalgası hissetti içinde. Diddy yeniden doğrulup oturdu, örtüleri dizlerine doğru attı. "Şimdi niçin dürüst davranmıyorsun bana? Annen hakkında neler hissettiğini anlatsana? Kör olmak hakkında neler hissettiğini anlat. Benimle ilgili duygularını açıkla."

"Biliyor musun, Dalton, bunların hepsini ne zaman istesen sorabilirdin bana."

"Tabii, tabii. Biliyorum," dedi Diddy, acıyla. "Sana şimdiye dek kaç kişiyle yattığını sormakta da özgürdüm. Tanıştığımızdan beri kimseyi yatağa atıp atmadığını sormakta da..." Aceleyle devam etti, çünkü bu soruların cevaplarını duymak

istemiyordu. En azından, ilkinin cevabını. "Sana pek çok şey sorabilirdim. Sen de cevap olarak, o vecize kabilinden saçmalıklarından birini söylerdin bana. Senin kendine ait bir gerçekliğin olduğunu, benimkinden farklı olduğunu... Bayan Nayburn, sen yaklaşması ve konuşması kolay bir kadın değilsin, bunu biliyor muydun? Gerçi tahminimce kendine duyduğun sarsılmaz güven ve dürüstlüğün öyle olduğunu söyleyecektir sana."

"İstediğin her soruya cevap vereceğim, Dalton." Meydan okuyor.

"Pekâlâ." Hangi soruyu sormalı? O kadar çok soru var ki aklında. Diddy'nin etini kavuran çıbanlar gibiler. En baştan başlasa daha iyi. "Annen hakkında neler hissettiğini anlat bana."

"Ondan nefret ediyorum."

"Ne zamandan beri?"

"Bana ne yaptığını anladığımdan beri."

Uzun ve iğneleyici bir cevap bekleyen Diddy, birden derin bir nefes aldı. Haydi, devam et. "Hepsi bu mu?" diye sordu, kızı sıkıştırarak. "Azizelere özgü sevgi, merhamet, affetmekle ilgili bir vaaz yok mu?"

"Dalton, sana yemin ederim ki, annemden nefret ediyorum. Ona karşı tiksinti ve nefretten başka bir şey yok içimde."

Diddy'nin duymayı beklediği şeyler bunlar değildi. "Peki, sana şimdilik inanıyorum, diyelim. Şimdi bana kör olmak hakkında neler hissettiğini anlat."

"Ah, Tanrım! Ne hissettiğimi sanıyorsun?" diye haykırıyor Hester. "Geri zekâlı!" Pencereden gelen ışığın altında, Diddy onun gözyaşlarını tutmak için büyük çaba harcadığını görebiliyor.

"Hester! Hester, özür dilerim. Ne dediğimi bilmiyorum ben. Duralım artık." Onu dokunmak için uzanıyor. Kız hızla geri çekiliyor.

"Durmak istemiyorum," dedi Hester, tiz bir sesle. "Dürüstlük mü istiyorsun, seni aptal. İstediğin dürüstlükse onu alacaksın. Korkma. Ben konuşacağım şimdi. Eğer ben tahammül edebiliyorsam, sen de edebilirsin."

Söyledikleri Diddy'nin canını yakmıştı. "Haklısın, dayanabilirim ben. Sana yeniden soracağım. Bana aptal, geri zekâlı, ne istiyorsan diyebilirsin, ama şu bir gerçek ki, kör olmak hakında neler hissettiğini *bilmiyorum*. Herkesi nefretle dolduracağını ve katılaştıracağını sandığım şeyler gelmiş başına, ama nefret ediyor gibi görünmüyorsun. Başka bir şey yapıyorsun. Geri çekiliyorsun. Çözülüyorsun. Sanki artık yokmuşsun gibi. Sonra yavaşça, dinginlik içinde dönüyorsun. Ama bütün bunların karşındaki kişiyle pek alakası yokmuş gibi görünüyor. Ve her geri dönüşünde, cömertliğin biraz daha azalmış gibi görünüyor; sanki içinde her ne yapıyorsan, cömertliğini tüketiyor bu. Seni başlarda bu dinginlik için sevmiştim. Ama şimdi, bu dinginliğin sebebinin kibir olduğunu düşünüyorum. Bütün bunları, ispatlayamasam da, körlüğünle bağdaştırıyorum. O kadar ki, kimi zaman kör olmaktan *hoşlandığını* bile düşünüyorum."

"Belki de kör olsan," diyor Hester, soğuk bir sesle, "sen böyle olurdun. Kendi adına konuş."

"Hester, bana ne hissettiğini dürüstçe söyle. Kör olmak hakkında."

"Kör olmaktan o kadar çok nefret ediyorum ki, uyanık geçirdiğim saatler boyunca çoğunlukla ölmek istiyorum."

Çabuk hareket etmeli. "Peki ya benim için neler hissediyorsun?" Diddy sözcükleri o kadar çabuk sıraladı ki, davet ettiği kör, acı verici darbeyi aklında canlandırmaya vakti olmadı.

"Çok karışık... Bazen, seni çok seviyorum. Bazen de nefret ediyorum senden; belki de çoğu zaman. Sonra sana acıyorum, sana yardım etmek istiyorum. Ama sana yardım etmenin ne anlama geleceğini düşününce, o zaman korkuyorum. Kendini yok etmek için güçlü bir istek duyuyorsun sen. Sana gerçekten elimi uzatırsam, beni de kendinle birlikte dibe çekmenden korkuyorum."

Diddy şok geçiriyordu. Ama Hester'in sırlarını açığa dökme çalışmasının (şimdi) kendi aleyhine dönmesine meydan verecek değildi. "Tamam, bana karşı samimi davrandın. Min-

nettarım. Ama konuyu değiştirmeyelim şimdi. Senin hakkında konuşuyorduk, Hester. *Senin* yıkıcı güdülerin ne alemde?"

Kız bir an cevap vermedi. İç mi geçirdi? Sonra pencerenin kenarındaki sallanan sandalyeye oturdu. "Benim mi? Dalton, inan ki sorunu savuşturmaya çalışmıyorum. Sadece cevap vermek çok zor, çünkü o ihtiyaçları ifade etmek için çaba göstermedim hiç. Ama var olmadıklarını, ya da genelde derinlerde hareketsiz yatan önemsiz şeyler olduklarını iddia etmeyeceğim. Boyutlarını bilmiyorum zaten. Tek bildiğim nereye yönelmiş oldukları... Kendimi değil, başka birini yok etmeye yöneldiklerini biliyorum."

"Kayda geçmiş kurbanın var mı?" diyor Diddy, acı bir sesle. Tartışmanın enerjisi tükenmeye başladı. Hester (şimdi), yalnızca oturmak için olsa bile yatağa döndü. Bedeninden yayılan sıcaklık ve nemli kokular, Diddy'nin zihnini kaplamaya, düşüncelerini bulandırmaya, mantığı ve ağzından fırlamaya hazır kristalize sözcük blokları arasında yoğun bir sis bulutu oluşturmaya başladı. "Şimdiye dek kaç kişinin işini bitirdin?"

"Sen... belki."

"Ben mi?" Diddy'nin sesi giderek kabalaşıyordu. "Kendini dev aynasında görme, ufaklık. Senin kurnaz desteğin olmadan da kendimi yok etme gücüne fazlasıyla sahibim ben. Tek başıma yapabilirim bunu."

"Belki de haklısındır."

"Şimdi de alay mı ediyorsun?" diyor Diddy, küçümser bir tavırla.

"Hayır, düşünüyorum. Söylediğinin gerçekten doğru olup olmadığını düşünüyorum... Dinle beni, Dalton, şu anda benden ne kadar nefret etsen de, ya da senden nefret ettiğimi sansan da, senin başına bir şey gelmesini *istemediğime* inanmalısın. Ne yapmaya niyetlisin bilemiyorum, ama *ben*, kendini yok etmene aracı olmak istemem. Belki de istesem bile olamam zaten. Hiçbir zaman olamazdım. Belki de, söylediğin gibi, her şeyi tek başına yapıyorsun. Tanrım, bunun bir parçası olmadığıma inanmayı o kadar çok isterdim ki!... ama yapamam. Çünkü bence

sen yok olmak istiyorsun ama bunu kendi başına yapabilecek kadar güçlü değilsin. Benim yardımıma ihtiyacın var. Ve ben bunu istemiyorum; en azından istediğimi..."

"Hester..."

"Evet, belki de istiyorumdur. Bir azize değilim. Sen de beni kışkırtıyorsun, Dalton, en ahlâksız teklif bu. Seni yok etmek istemiyorum. Ama derinlerde, benden asıl istediğinin bu olduğunu hissediyorum."

Hester haklı olabilir miydi? Aniden çakan bir şimşeğin ışığı gibi, Yanılmış Diddy gerçeğin aydınlandığını gördü. İçinde güçlükle ilerlediği karanlık, ölümcül labirentin nerelere uzandığını gördü. Bu labirentin içinde ne kadar yalnız olduğunu gördü. Onu dışarı çıkaracak kimse yoktu, ya da Diddy'nin Ariadne'si ipliği elinden düşürmüştü.

Belki de her şey bu kadar umutsuz değildir. Belki de onların acısı, daha az kesin terimlerle açıklanabilir. İsterseniz, psikolojik bir açıklama deyin. Aslında canlı olmayan Diddy'nin, bir yaşamı vardı. Hester gibi daha genç ve özünde masum birisi için, talihsiz bir örnek. O da (şimdi), Diddy'nin gördüğü yarı hayvan, yarı insan canavarları görmeye başlamıştı. Belki de kör olmak, kendine ait durağan bir bakışı olmaması, onu bu kara tasavvurlara karşı daha hassas kılıyordu. Diddy'nin acı çekmeye bağlılığı, Hester'e de bulaşmıştı. Hester'in dayanılmaz işkenceler sırasında bile korumayı başardığı değerli yaşama gücü tayını, artık sızdırmaya başlamıştı. Bir zamanlar, gerçekten yaşıyordu Hester, hayatı kendinindi. Yalnızca bir hayata sahip değildi. Diddy'nin geçici varlığı, onun canlılığını bozuyordu. Diddy'le birlikte yaşadıkça, onun acısı ve hastalığına kapılıyordu.

İşte bu yüzden bu gece bu kadar sert konuşmuştu.

"Söylediklerinin hakkında uzun uzun, var gücümle düşüneceğim," diye mırıldandı Diddy. "Bence hepsi yanlış, kesinlikle çılgınlık. *Ben*, sorunun ne olduğunu biliyorum."

"Öyle mi?"

Hayır, doğruyu söylemek gerekirse, Diddy bilmiyor. Ve Doğrucu Diddy bunu söylüyor. "Tamam, belki de söylediklerinde gerçekçi bir yan vardır."

Diddy o kadar üzgün ki. Artık öfkeli değil. Hester kendisinden korktuğu için üzgün. Sanki kendisi öldükten sonra mezardan çıkmış, bu olağanüstü başarısı yüzünden uzaktan seyredilip onurlandırılması gereken, yakınlaşıp sevilemeyecek birisiymiş gibi. Ama kızın içgüdüsü doğruyu söylüyor olabilir. Tabii kendisi gerçekten de dokunduğu her şeyi solduran, mezardan fırlamış bir yaratıksa.

Kız görünür şekilde yumuşamaya başlamış olsa bile, onun hükmüne karşı son kez direniyor. "Ama lanet olsun," diye haykırıyor Diddy, "her zaman haklı olamazsın ki!"

"Niçin?" diyor Hester.

"Niçin olasın?" diye tekrarlıyor Diddy, şüpheyle.

"Ne sanıyorsun, Dalton? Haklılığın demokratik bir şey olduğunu mu? Bazen senin, diğer zamanlarda benim haklı olduğumu ve haklılığı eşit biçimde paylaştığımızı garantileyen bir kural mı var? Sevgilim, böyle bir kural yok; tabii olduğu zamanlar da vardır. Ama bizim aramızda böyle bir paylaşım yok."

Diddy ne cevap vereceğini bilemeden yatakta huzursuzca dönüyor.

"Bana bir şey anlatacaktın," diyor Hester. "Söylediklerimin en azından bir kısmının doğru olabileceğini söylemiştin, değil mi?"

"Belki... bir Lazarus olduğumu söyleyecektim. Öyle hissediyorum. Özellikle kendimi... öldürmeyi denediğimden beri."

"Peki söylediklerimin hangi bölümünün yanlış olduğunu düşünüyorsun?" Hester bluzunun düğmelerini çözüyordu.

Diddy yüzünü ekşitiyor, elini uzatıp kızın göğsünün üstüne koyuyor. "Katılmadığım, daha doğrusu yanlış olması için dua ettiğim şey, bir Lazarus'la yaşamanın senin için tehlikeli olması."

"Ama biliyorsun, Dalton," diyor kız, örtülerin altına girerek. "Benim de senin için bir o kadar tehlikeli olduğunu söylüyordum. Eğer sen Lazarus'san, belki ben de yılandan saçları seni taşa dönüştüren Medusa'yım."

Diddy, taşı unutmuştu. Bekle, bir dakika düşün. Ama (şimdi), bedeni bir taştan, bir serçeyle çekiç kadar farklı. Bedeninin coşkuyla söylediği şeye güvenmeli mi? Yoksa zihninde dalgalanan gösterişli önsezileri mi dikkate almalı? Seçim yapmayacak. Seçim zaten yapıldı. Diddy kızı kollarıyla sardı. "Çıkar şu lanet eteği," diye mırıldandı. "Niçin yatağa eteğinle girdin ki?"

"Tartışmayı bıraktık mı?" diye soruyor.

"Ne bileyim ben. Artık düşünemiyorum. Kafam bomboş." Diddy, Hester'in bir şeyler söylemesini bekledi. Ama Hester üzerinde kalan giysileri de çıkarmış, yere atıyordu. "Artık kavga etmek istemiyorsun, değil mi?" diye sordu Diddy.

"Hayır. Bitkinim."

"Ama yarın bana Paul hakkında konuşmaya söz vermelisin."

"Niçin?"

"Çünkü benim için önemli bir konu. Hatta şimdi daha da önemli. Bu gece bu kâbusun başlamasının sebebi, Paul'e güvenmediğimi söylememdi, hatırlasana. Sen de bunu kardeşimle değil de kendimle ilgili bir şey söylemişim gibi algıladın. Şimdi, bu yüzden onunla mutlaka tanışmanı ve nasıl biri olduğunu bizzat görmeni daha da çok istiyorum."

Diddy'nin, en azından bu konuda haklı çıkacağına hiç şüphesi yok. Eğer söyledikleri Hester'in kulağına kindarlık ve sevgisizlik gibi geldiyse, bunun sebebi Paul'ün sığlığını, kendisini sevenleri sömürme becerisini, kibirini, yalancılığını bilmiyor olmasıydı. Ama Diddy'nin bir zamanlar Paul'ü nasıl da sevmiş olduğunu tahmin edebilmeliydi.

"Bu kez onunla tanışmalısın," diye tekrarladı Diddy. "O zaman kendin karar verebilirsin." Bu iyi bir fikire benziyor. Belki de değildir. Diddy niçin Hester'in Paul'ü bir görüşte okuyabileceğine inanıyor ki? Paul'ün tamamını nasıl görsün? Diddy'nin gördüklerinin yalnızca bir bölümünü görebilir. İstediği zaman çekici biri olabilen Paul, canı isterse herkesi gülümsetebilir; herkesin kendisini sevmesini kolaylaştırabilir.

Belki de Hester onu çekici bulur. Diddy'den daha çekici olduğunu düşünür. "Yarın..."

"Dalton, lütfen yarından söz etmeyi bırak. Neredesin? Daha yakınımda olmanı istiyorum."

"Bizi yarın arayacağını söyledi. Bu kez şehirde ne kadar kalacak bilmiyorum ama, onunla tanışmanı istiyorum."

Hester, Diddy'i her zaman heyecanlandıran biçimde bedenini onun bedenine yapıştırdı. Diddy'nin kasıklarında ürpertici, neredeyse acı verecek kadar şiddetli bir hareketlenme oldu, aleti sertleşti. Hester yatak örtüsünün altında daha aşağı kaymış, onu ağzına alıyordu. Diddy inliyor, örtüyü bir kenara atıyor, eliyle kızın başının arkasına bastırıyor. Hester onu silip süpürüyor, içine alıyor, kendisine doğru çekiyor. Onu düşünmekten, hafızadan, sözcüklerden, Paul'den uzaklaştırıyor. Bırak o zaman. Fark etmez. Hayır, eder aslında. Ama yarına kadar bekleyebilir.

Diddy ve Hester ertesi gün dışarı çıkmadılar ama Paul de aramadı. Sonraki günlerde de ondan hiç ses çıkmadı.

Tartışmadan sonraki ilk günlerde, Diddy ve Hester daha sessiz davrandılar, çoğu zaman usulca hareket ettiler. Diddy, ikisinin de şokta olduğunu düşünüyordu. Cinsel ilişkiden başka yollarla bağlantı kurmaya isteksizdiler. Ama günlerinin ritmi giderek daha doğal bir hal aldı, yeniden canlılık kazandı. Yine de son derece sessizdiler. Her saati dört duvar arasında geçiriyorlardı. Günlük yürüyüşten vazgeçtiklerinden beri, apartman dairesinden ender olarak çıkmaktaydılar.

Diddy bunu başlangıçta hangisinin istediğini bilmiyor, ama (şimdi) ikisi de bu isteği paylaşıyor. Diddy artık sabah ve akşam Xan'la birlikte yürüyüşe de çıkmıyor, çünkü köpeği bir hayvan barınağına bırakmıştı. Hester'in köpeğe karşı duyduğu hoşnutsuzluk, Diddy'nin beklediği gibi azalacağına artmıştı. Xan tepki göstermeye başlamıştı. Hester oturma odasına girince kanepenin altına siniyor, Diddy ona yemek verince, tüylerini fırçalayınca ya da yürüyüşe çıkarmak için

tasmasını takınca huysuzlanıyor ve sızlanıyordu. Eğer Diddy, Xan'ın eskisi gibi canlı ve neşeli bir köpek olabileceğini düşünse, ondan asla vazgeçmezdi. Ama sanmıyordu. Köpekteki değişimin kalıcı olduğuna karar verdi. Xan'ı artık sevmiyordu.

Son iki yıldır içindeki tutuk sevginin büyük bölümünü sunduğu yaratığı sürekli özlemese de, büyük ihtimalle (şimdi) Diddy'nin kalbinde bir boşluk var. Ama bunun farkında değil. Yalnızca bir hayvanla paylaşılabilecek, en azından hiç konuşmayan biriyle paylaşılması mümkün olan sevgi dolu diyaloğun özlemini çekiyor. Belki de bu yüzden -tabii bir sebep gerekiyorsa-, bütün hafta boyunca bir zamanlar yazdığı bir şeyi düşündü. Üniversitedeki son yılında, Diddy bir roman yazmaya başlamış ve bir yıl boyunca gayretle bu roman üzerinde çalışmıştı. Adı, *Kurt Çocuğun Öyküsü*'ydü. Birinci tekil şahsın ağzından anlatılıyordu, çünkü Diddy öykünün kahramanından başka birisi tarafından anlatılmasını hayal edemiyordu. Bu çalışmasını ne bir arkadaşına ne de öğretmenine göstermeye cesaret edebilmişti. Bunu yaptığı takdirde, yazma konusunda hiç yeteneği olmadığını anlayacağından emindi. Hazırlık derslerine başlayınca roman yazmaktan vazgeçmiş, bir daha kalemi eline almamıştı. Ama yine de değer veriyor olmalıydı kendi çalışmasına. Tek sayfasını bile yeniden okumamış olsa dahi, müsveddeleri yıllardır saklıyordu. Hem annesinin lise mezuniyeti hediyesi olan Parker marka dolmakalemle yazdığı üç defter dolusu ilk taslağı, hem de daktiloyla yazdığı ikinci taslağı. (Şimdi), 'roman'ını yüksek sesle Hester'e ve kendisine okumak istiyordu.

Yazdıklarının nerede olduğunu biliyor. Koridordaki kitaplığın en üst rafındaki, asla açmadığı kalın karton kutunun içinde. Kutuda, başka şeylerle birlikte şunlar var:

liseden kalma karneler;

lise gazetesinin editörlüğünü yaptığı son yılından kalan dört tane yıllık ve haftalık okul gazetesinin yirmi dört sayısı;

diplomaları;

Paul ve kendisinin çocukluk fotoğraflarıyla dolu uzun, kahverengi zarflar;

sekiz yaşındayken yaptığı kaba saba sapan;

on iki yaşından on beş yaşına kadar tuttuğu 'Katolik' günlükleri;

koşu ve basketbol kupaları;

gazetelerden ve dergilerden kesilmiş, Paul hakkında haberler ve makaleler, konser programları ve kardeşinin yalnızca 1960 yılına kadarki kariyeri hakkında daha bir sürü ıvır zıvır andaç;

on yaşındayken yaptığı suluboya Pasteur portresi;

Stevenson seçim kampanyası rozetleri;

Joan'la tanıştıklarından sonraki iki ay boyunca birbirlerine bazen günde üç kez yolladıkları mektuplar, notlar ve telegrafların içinde durduğu, bir sicimle bağlanmış kocaman paket.

Kutuyu indiriyor. Ama roman orada değil. Ne elyazması, ne de daktiloya çekilmiş hali. Bu imkânsız. Yeniden bak! Diddy, romanın kendisinin haberi olmadan oradan alınmış ya da yanlışlıkla atılmış olamayacağını biliyor. Düzenli Diddy, başka yerleri de karıştırıyor. Sonunda, dairedeki bütün dolaplar, çekmeceler ve kutuların altını üstüne getiriyor. Taslak hiçbir yerde yok.

Karton kutuda bir eksik daha var. Paul'ün on sekiz yaşındayken Chopin Yarışması'nda kazandığı altın madalya. Varşova'dan dönünce, umursamaz bi tavırla, "Benim için saklarsın bunu, Diddy," demişti. Sırıtarak madalyayı Diddy'nin yemek tabağına bırakmıştı. Diddy, bunun Paul'ün kendisini sandığından çok sevdiği anlamına mı, yoksa beklenmedik zafere ve bir gecede ünlü olmaya hiç aldırış etmediği anlamına mı geldiğine bir türlü karar vermemişti. Souçta, Paul'ün sürprizi ona kardeşçe sevgiden çok bir uğursuzluk gibi gelmişti. Paul'ün bir gün onu isteyebileceğini düşünen Diddy, madalyayı çöpe atmaya cesaret edememişti. Fakat karton kutunun içindekileri koridora boşalttıktan sonra, şık deri ve kadife kutusundaki madalyanın da kaybolduğunu fark etmiş ve bunu görünce rahatladığını hissetmişti.

Ama *Kurt Çocuğun Öyküsü* başka bir şeydi.

Diddy, roman taslağının açıklanamaz kaybı için fazla üzülmemeye çalışıyordu. Kendisine onun ergenlik dönemi

saçmalığından başka bir şey olmadığını hatırlatıyordu. Gerçekten iyi bir roman olması mümkün değildi. Demek ki, büyük bir kayıp da sayılmazdı. Ama yine de acı vericiydi. Onu Hester'e okumayı çok istemişti. Hester'le, başka hiç kimseyle paylaşmadığı, Joan'dan bile sır gibi sakladığı bir şeyi paylaşacaktı. Ayrıca öykünün, bir şekilde, Xan'dan vazgeçmenin belli belirsiz acısını da dindireceğini ummuştu. Bir teselli kadar güçlü olmayacaktı belki. Ama konular bağlantılıydı.

Hester oturma odasından çıkıp geldi; Diddy'nin yanında duruyor. "Ne yapıyorsun, Dalton? Bir şey mi arıyorsun?"

"Ah, eski eşyaları düzenliyordum. Gereksiz şeyleri atıyordum."

Diddy'nin yapabileceği en iyi şey, tekrarlanan bir rüya aracılığıyla, kayıp roman taslağında kâğıda döktüğü tuhaf öykünün bir parodisini ya da parçasını yeniden canlandırmaktı. (Şimdi) gördüğü tek rüya buydu ve son bir aydır onu rahatsız eden rüyalardan -daha doğrusu, hatırlayamadığı kâbuslardan- sonra biraz rahatlamasını sağlamıştı. Diddy'nin moralini bozan, sabahları göğsünde kocaman bir kayanın ağırlığını hissederek uyanmasına sebep olan rüyalardı bunlar. Ama bu rüyayı veya benzerlerini görünce, Diddy genelde mutlu uyanıyor, kendini daha iyi, hatta biraz arınmış hissediyordu.

Rüyasında, *Kurt Çocuğun Öyküsü*, orijinal halinden, Diddy'nin roman okuyan bir üniversite öğrencisiyken hayranlık duyduğu 'edebi' niteliklerden bir şeyler taşıyordu. Ciddiyetle, yavaşça ilerliyor, bazen natürel detaylarla süslü oluyordu. Haftalar boyunca tekrarlanan rüya, öykünün ilk halinden fazla sapmıyordu. Dikkate değer değişiklikler yalnız sonunda oluyordu.

Rüya genelde bir giriş bölümüyle açılıyor. Diddy, ağlamakta olan Kurt-Çocuk'la karşılaşıyor. Rüya boyunca Kurt-Çocuk sıradan bir insan kadar insani görünse de, aslında o bir hayvan. Diddy bunu biliyor. Kurt-Çocuk bunu biliyor. Hatta bu yüzden ağlıyor. Bir hayvan olduğu ve daha iyi bir şey olmayı

arzu ettiği için. Daha iyi bir şey derken neyi kastediyor? Giriş bölümünün sonu.

Sonra rüya iki bölüme ayrılıyor.

Birinci bölümde, Kurt-Çocuk hayatını anlatıyor; doğumundan başlayarak. Diddy, rüyalarda çok sık rastlanan bir tepkiyle dinliyor onu. Duydukları onu şaşırtıyor, neler anlatacağını çok merak ediyor. Bir yandan da, bu öyküyü daha önce pek çok kez duyduğunu hissediyor, ama bir kez daha dinlediği için memnun.

Kurt-Çocuk'un öyküsü. Diddy'ye, bir sirkte çalışan saygıdeğer Shaw ailesinin çocuğu olarak doğduğunu anlatıyor; tek çocuktu ve safkan bir Cherokee kızılderilisi olan büyükbabasının anısına, ona Hiawatha adını vermişlerdi. Babası bir ip cambazı, annesi Budapeşte'li bir aslan terbiyecisiydi. İkisi de, ender bulunan ama tuhaf olmayan becerileri sayesinde ve bedenlerinde sakatlık ya da deformasyon olmadığı için, sirk çalışanları arasında aristokrat sayılıyorlardı. Annesi ve babası bir trafik kazasında ölene dek, onlarla birlikte ülkeyi dolaşıp oldukça mutlu ve macera dolu bir çocukluk geçirmişti. Kaza, sirkin yaklaşık bir hafta boyunca fuarda gösteri yaptığı Nebraska'da gerçekleşmişti. Genç Hiawatha on dört yaşındaydı.

Annesiyle babasının sirk çalışanları arasında en yakın arkadaşları saydığı adam, öksüz çocuğu hemen evlat edinmişti. Kılıç yutan Lyndon, Hiawatha'nın zaten küçüklüğünden beri en sevdiği amcası olarak kabullendiği biriydi; kendini bildi bileli onu tanıyor ve seviyordu. Ama üvey babası olunca, daha önce hiç belli olmayan bazı kötü yanları ortaya çıkmıştı. Onu ihmal ediyor, üstüne üstlük küçümsüyor ve hatta iğneli laflarla aşağılıyordu. Bir gün, en acımasız ve sonuncu kötülüğünü yaptı. Haksız yere çocuğa öfkelenen kılıç yutucu, ölen anne babasının aslında onun gerçek ailesi olmadığını söyledi buz gibi bir sesle. "Şimdi bulunmuş bir çocuk olduğunu sanıyorsun, değil mi? Belki bunun heyecan verici olduğunu bile düşünüyorsundur. Bu düşünce hoşuna gitmiş olabilir. Bir prensin ya da film yıldızının kayıp çocuğu olduğunu hayal etmeye kalkabilirsin. Bekle! Fazla umutlanma, ufak-

lık. Dahası var." Lyndon kahkahalarını durdurmak için kafasını yumrukladı. Sonra pantolon askılarını parmaklarıyla gererek arkasına yaslandı. "Bu çok güzel bir hikâyedir. Muhallebi çocuklarına göre, korkakça ve mutlu bir sonu da yok."

Hiawatha Shaw, Shaw ailesinin çocuğu olmadığı gibi, onlar gibi birinin çocuğu da değildi. Aslında o, yıllar önce bir Afrika şovu için sirkle birlikte dolaşmış olan bir çift maymunun yavrusuydu. Bir mutant, bir hilkat garibesi, eşi benzeri olmayan çarpık bir mucizenin yaratığıydı. Tabii ki, pembe ve tüysüz insan yavrusu, hayvan ebeveynlerinin elinden hemen alınmıştı. Maymunların kafesindeki samanların üzerinde doğmasından birkaç dakika sonra. Ve kendisini büyütmeye gönüllü olan iyi huylu, çocuksuz çift tarafından evlat edinilmişti.

Hiawatha, hıçkırıklarına engel olmaya çalışarak, "Sirkteki herkes bunu biliyor mu?" diye sordu.

"Tabii ki biliyor," dedi kılıç yutucu. "Sirk insanlarını şaşırtmak zordur, ama sen o koca gorilin bir tarafından düşünce, hepsi şok geçirmişti. Seni hemen vurup öldürmek istediler. Doğumunun kayda geçmesini bile kimse istemedi. Sana iyilik yapmış, merhamet göstermiş olacaklardı. Bu yüzden kimsenin başı belaya girmezdi. Senin varlığına bile kim inanırdı ki? Ben de hemen öldürülmen taraftarıydım. Müdür de öyle. Müdür senin ilahi takdir midir nedir, onu aşağılamak için doğduğunu, Tanrı'nın ölmeni isteyeceğini söylemişti. Benim bu dinci zırvalarıyla işim olmaz ama, yine de onu tarafını tutmuştum."

"Sonra ne oldu?" diye fısıldadı, kalbi kırılan çocuk.

"Ah, sonunda korktu tabii. Birkaç yumuşak yürekli hanım evladının dediği oldu. Ama çocuklardan bazıları o kadar öfkelenmişti ki, bir şeyler yapmak istiyorlardı. O zaman sonradan müdürün çenesini kapalı tutmasını sağlamak için aramızda bir şapka dolaştırıp para topladık ve senin yerine o koca ve kıllı ananla babanı vurduk."

Kurt-Çocuk'un, gözyaşlarının sonu yokmuş gibi ağlayarak Diddy'ye anlattığı öykü işte buydu. Anlatmasına ara verip burnunu çekiyor, sonra devam ediyor.

Bu korkunç açıklamadan sonra, Hiawatha kılıç yutucu Lyndon'dan, sirkten, her şeyden kaçmıştı. Önce bir serseri gibi yaşamış, trenlerde takılmıştı. Sonra bunun fazla sosyal bir hayat tarzı olduğuna karar vermişti. Giderek, erken gelişmiş bir münzevi gibi kendi kabuğuna çekilmişti. Issız mağaralarda, hendeklerde, dağ koyaklarında, küçük çiftçi köylerinin dışındaki boş kulübelerde yatıp kalkmaya başlamış, böylece önce Nebraska'yı, sonra Colarado'yu dolaşmış, sonunda Arizona'ya gelmişti. Böyle yaşamak ona daha uygundu. Ne kadar da acı bir kaderi varmış, diye düşünüyor Diddy, rüyasında. Kendi yanaklarından da yaşlar süzüldüğünü hissediyor. Yalnızca Kurt-Çocuk için mi? Yoksa kendi utanç verici yalnızlığı için de mi ağlıyor?

Fakat Kurt-Çocuk'un öyküsü, daha da dehşetli bir hal alıyor. Öykünün ikinci bölümü, bir yıllık sergüzeştlikten sonra Hiawatha henüz on altı yaşındayken başlıyor. Kurt-Çocuk, dış görünüşü ve görüntüsüyle bağlantılı her şey -tarihi, biyolojik, psikolojik, manevi- hakkında kaygılanıyor. Ergenlik dönemine kadar herhangi bir Amerikalı çocuğa benziyordu. Yaşma göre boyu biraz kısa sayılırdı, ama sirkle birlikte dolaşan doktor, Hiawatha'nın korkularını gidermişti. Yetişkinliğe ulaşmanın gecikmesi, sık rastlanan bir durum değildi ama kesinlikle anormal de sayılmazdı; ender de olsa, erkek çocukların ergenliğe on sekiz yaşında girdiği bile görülürdü. Endişelenecek bir şey yoktu. Hatta belki ileride bu duruma sevinebilirdi bile; çünkü görünüşe göre uzun boylu bir adam olacaktı. Bu durumda, on altı yaşında yüzünde kıllar çıktığını fark eden çocuğun sevinmesi anlaşılır bir şeydi. Son üç yıldır bir santim bile boy atmamış olmasına rağmen, artık yetişkinliğe adım atıyordu demek. Hiawatha, bu sıralarda kuzey Arizona'da terk edilmiş bir madenci kulübesinde yaşıyor, yabani meyveler ve tuzağa düşürmeyi, bazen çıplak elle yakalamayı başardığı küçük av hayvanlarıyla besleniyordu. Yüzünü neşeyle yoklayıp inceledikten sonra, göğsünü, koltukaltlarını, kollarını, sırtını, kasıklarını ve bacaklarını da inceleyen çocuk, en yakın yol kenarına gitti ve yakındaki kasaba Flags-

taff'a kadar otostop çekti. Bir sinema salonunun girişinde dilenmeye başlayıp, eczaneden traş bıçağı alacak kadar para topladı. Sonra otostopla kasabadan çıkıp kulübesine döndü. Ve kendini traş etti.

Kurt-Çocuk, kendisinde bir sorun olduğunu ilk traş oluşundan sonra anladığını söyledi Diddy'ye. Traş ettiği yumuşak tüylerin altında, kalın ve sert tüylerden bir tabaka daha vardı ve kestiği kıllar bir saat içinde yeniden uzamıştı. Kıllar, yalnızca olması gereken bölgelerde -yanakları, çenesi, dudağının üstü- uzamakla kalmıyor, bütün yüzünü kaplıyordu. Alnında bile kıllar vardı. Boynunun iki yanı, kulaklarının altı kıllarla kaplıydı. Bedeninin her yanından kalın, kürk gibi kabarık kıllar fışkırıyordu. Yalnızca avuç içleri, dizlerinin arkası ve her iki ayağının üstü kılsızdı.

Kısacası, Hiawatha Shaw, Kurt-Çocuk'a dönüşüyordu. Hiçbir şey bu süreci engelleyemezdi. Gecikmiş, ama geri dönüşü olmayan bir dönüşümdü bu. Kılıç yutucu Lyndon'un acımasız ve haksız açıklamasından sonra, insanlardan, onların takındığı maskelerden, sonsuz ihanet kapasitelerinden zaten korkuyordu. (Şimdi) doğanın küçük Hiawatha Shaw'a vurduğu bu yeni darbe, insanlardan kaçması için daha da güçlü bir sebepti. Uykusu çok hafif olmasına rağmen, kendisini gün boyu uyumak ve yalnızca geceleri dışarı çıkmak üzere eğitti. Bir insan sesi duymayagörsün, var gücüyle oradan kaçarak uzaklaşıyordu.

Bu güne dek böyle yaşayıp gitmişti. Dört yıl boyunca. (Şimdi) tam yirmi yaşındaydı. Diddy, Kurt-Çocuk'un yaşını onun ağzından duyduğuna sevinmişti, çünkü görüntüsüne bakıp yaşını tahmin etmek mümkün değildi. Son derece kısa boylu, yaklaşık bir buçuk metre olmasına rağmen, Kurt-Çocuk'un kollarıyla bacakları güçlü ve kalındı. Genelde çöp tenekeleri ve yol kenarında bulduğu atılmış giysileri kullanıyordu; pazar günleriyse küçük çiftliklerin çamaşır iplerinden yürüttüğü en iyi giysilerini giyiyordu. Karnını, çiftlik mutfaklarından çaldığı yiyecekler ve pikniklerden arta kalanlarla doyuruyordu. Diddy'ye anlattığına göre, son bir yıldır pik-

niklerden arta kalan çeşitli ve bol miktarda yiyecek sayesinde hayatta kalmayı başarmıştı.

Bir yılı aşkın süredir aynı yerde yaşıyordu. Tuscon yakınındaki Catalina Dağları'nın eteklerindeki Sabina Kanyonu'nda, bir dağ aslanının terk ettiği mağarada. Çevresi son derece güzel manzaralarla kaplı olan kanyon, muhteşem bir yerdi ve kasabadaki aileler ve genç çiftlerin en sevdiği, hafta sonları mutlaka ziyaret ettiği piknik alanıydı. Yirmi metre yüksekliğindeki bir kayalığın ön yüzündeki derin ininde saklanan Kurt-Çocuk, yukarıdan onları seyreder, kahkahaları, şakaları ve transistörlü radyolarını dinlerdi. Karınlarını iyice doyurduktan sonra, yaşlıların gölgede uyuklamasını, genç çiftlerin baş başa kalmak üzere dere kenarına inmesini ve çocukların top peşinde koşturmasını seyrederdi. Kurt-Çocuk, bir zamanlar tanıdığı arkadaşlık duygusunun hem özlemini çekiyor, hem de dehşet içinde ondan kaçıyordu. Bazen insanlar şölen sofrasını tam onun kayasının dibine kurunca, onları tam yukarıdan, on beş metre yüksekten izleyebiliyordu. Kanyonun yankıları sayesinde, söyledikleri her şeyi duyabiliyordu. Onu fark etmeleri imkânsızdı. Mağarasının üzerinde bulunduğu tepenin yüzü tamamen düz kayalıklardan oluşuyordu ve tırmanması oldukça zordu. Bu tırmanışa kalkışmak amatörler için tehlikeliydi ve profesyonelleri çekecek kadar yüksek ya da zorlu değildi.

Mağarada yaşadığı bir yıl boyunca, piknikçilerin yalnızca biri ciddi anlamda kayaya tırmanmaya kalkışmıştı. On iki-on üç yaşlarında, uzun boylu, zayıf, uzun siyah saçlı bir kız çocuğuydu ve üzerinde spor ayakkabı, kot pantolon, kırmızı damalı bir gömlek ve Tuscon'un güneyindeki Pima Kızılderilileri rezervasyonunun turistik alışveriş mağazasından satın alınmış, püsküllü bir deri mont vardı. Boynundaki ipte alimünyum bir düdük asılıydı. Kurt-Çocuk, onun bu düdüğü sıcak akşamüstü saatleri boyunca Lassie adını verdiği teriyer cinsi köpeğini çağırmak için kullandığını görmüştü. Kız, bu tırmanışın tehlikelerinden tamamen habersizdi; endişeyle aşağı bakan Kurt-Çocuk, onun deneyimli bir tırmanışçı olma-

dığını ve hatta dengesini her an yitirecekmiş gibi göründüğünü hemen fark etti. Ama kız düşmedi. Cehalet, cesaret, kendine güven ve yüksekten hiç korkmaması sayesinde, güven içinde ama soluk soluğa tırmanmayı sürdürdü. İlk on metreyi aşmıştı. Rahatsız bir pozisyonda durmuş dinleniyordu; destek almak için yakaladığı sivri taş elini acıtıyordu. Sonra tırmanmaya devam etti. Kurt-Çocuk nefesini tuttu. Çünkü besbelli kız, onun mağarasına gelmekteydi. Yolun dörtte üçü mesafedeki doğal bir dinlenme köşesiydi mağara ve yol boyunca durulabilecek tek yerdi.

Diddy onu dinlerken huzursuzlanmaya başlıyor. Bu öykü nasıl bitecek; mutlu bir sonla mı, yoksa üzücü mü? Kanyonun kayalıklı yüzeyinde yatan, kemikleri kırılmış, ezilmiş bir küçük beden hayal etmek zorunda kalmak istemiyor. Kurt-Çocuk, Diddy'nin kolunu çekiştirip yeniden dikkatini çekmeye çalışıyor. Daha önce ne zaman böyle bir dinleyicisi oldu ki? Dinle.

Kurt-Çocuk anılarını anlatmaya devam ederken, Diddy derin bir nefes alıyor.

Kız hâlâ adım adım tırmanmayı sürdürüyor. Kurt-Çocuk'un inine gittikçe yaklaşmakta. Kurt-Çocuk paniğe kapılmaya başladı. Kız, mağaranın ağzındaki eğimli çıkıntıya ulaşıp kendini yukarı çektiğinde, ayağa kalkıp onu gördüğünde, neye benzediğini gördüğünde ne yapacak? Birkaç dakika sonra mağaraya ulaşmış olacak. İnini terk etmiş dağ aslanının taklidini yapıp kızı daha mağaraya ulaşmadan önce korkutup kaçırabilir mi? Büyük ihtimalle. Ama kızı fazlaca korkutursa, zaten sallantıda olan dengesini yitirmesine ve on beş metre aşağıdaki kayalıklı zemine çakılmasına sebep olabilir.

Kız giderek yaklaşmakta. Kurt-Çocuk'un tüylerle kaplı derisi, dar alnından makosenli ayaklarının tabanına kadar terle kaplandı; küçük, tetkite başının tüylü kılıfı düzleşti, akan terler tüyleri arasında yol yol izler açtı. Yok olmaya yüz tutan insanlığından geriye kalan son niteliklerden biri olan kararsızlık, içindeki dehşetle çarpışıyordu. Mağara tabanına çöken Kurt-Çocuk, düzgün ve sivri dişleriyle üst dudağını çiğnedi,

sonra dudaklarını gerdi. Kızın başına gelebilecek muhtemel felaketlere karşı duyduğu insani endişeyle, sağlıklı bir hayvanın kendini kollama içgüdüsü arasında eziliyordu.

Kurt-Çocuk, bir hayvan olmak istemiyor. İnsanların üstün acı çekme yetisine özeniyor o. Diddy biraz önce konuşurken, onun kibarca, umursamaz bir tavırla kıllı bacaklarını üstü üste attığını fark etti. Ne çocuk ama, diye düşündü Diddy o anda. Çocukmuş gibi yapan bir çocuk. Daha çok kocaman, gevşek bir bez bebeği andırıyor.

Bir hayvan olmak istemiyor, ama seçim şansı yok. Dehşet, ufak tefek bedenini öyle çok sıkıştırıyor ki, Kurt-Çocuk kıllı bedeninin patlayarak ikiye ayrılacağından korkuyor. O zaman, canavarı (şimdi) kendi rızasıyla salmalı ortaya. Yoksa canavar zorla çıkıverecek içinden. Bir hilkat garibesi olarak hiçbir önemi yok. Ama gerçek bir hayvan olarak düşünüldüğünde, Kurt-Çocuk bir Kurt-Adam'a dönüşebilir.

Sağ omzundaki iyilik meleğini utanç içinde bırakarak, öldürmeye hazırlanıyor. Kendisine zarar vermek aklından bile geçmeyen, genç, davetsiz misafirin eli kulağında ölümünü kabulleniyor. Fakat kıllı yanaklarından insansı gözyaşları dökülen, çenesini aralamış, korkunç bir kükreyişle mağranın ağzına atılmaya hazırlanan Kurt-Çocuk, son anda kurtarılıyor. İkisi de kurtuluyor. Bunun için, son on dakikadır tepenin dibinde mutsuzca havlayan Lessie'ye teşekkür etmeleri gerek; onun sesini nihayet duyan ebeveynler, başlarını hasır yiyecek sepetinden kaldırıp çevrelerine bakındılar, sonra yukarı bakıp küçük kızın nerede olduğunu gördüler. Hemen ayağa fırladılar. Bağırmaya, ağlamaya, derhal aşağı inmesi ve kendilerini böyle üzmemesi için kıza yalvarmaya başladılar. Kız onları ölümüne korkutmuştu! Nasıl yapar bunu? Kurt-Çocuk'un ölüm cezası ertelendi. Elinde olsa kimse katil olmayı tercih etmez, değil mi? Diddy o kadar emin değil bu konuda.

Peki, kız, anne babasının sözünü dinleyecek mi? İtaatsizlik etmek, kendi özgüvenini ebeveynlerinin endişesi üzerinde tutmak aklına gelecek mi? İlk sorunun cevabı evet, ikincinin cevabı hayır. Ne de olsa yalnızca bir çocuk o. Baştan aşağı çocuk. Tırmanış sona eriyor, tehlike de öyle. Mağarasının ka-

ranlık köşesine çekilirken, Kurt-Çocuk soluk soluğa kalan kızın nefes sesinin birkaç metre aşağıdan geldiğini duyuyor. Kız iç geçiriyor ve çocukça bir tavırla, "Ah, lanet olsun!" diye mırıldanıyor kendi kendine; bunu yalnız Kurt-Çocuk duyuyor. Sonra kız ebeveynlerine sesleniyor: "Tamam! Tamam! Bir dakika! Geliyorum." Kurt-Çocuk'un çenesi gevşiyor ve dağ aslanının kürkeyişi, geleceğin Kurt-Adam'ının çığlığı, kulaklara ulaşmadan, gerisin geriye, onun içine çekiliyor. Dizleri yaprak gibi titriyor.

Diddy'nin kafası karıştı. Kızı unut gitsin. Olaylar nasıl devam etse Kurt-Çocuk daha kazançlı çıkardı? Kimse, kendi doğasını sıfırdan icat etmek zorunda kalmamalı. Kimse, kendisinin kötü mü yoksa iyi mi olduğuna karar vermek zorunda kalmamalı.

Daha sonra, güneş çölde gösterişle batarken, Kurt-Çocuk Catalina dağı eteklerinde yetişen bir tür yabanotu getirdi ve Diddy'i bu kurutulmuş otu pipoyla tüttürmeye davet etti. Bir yandan içini dökmeye devam ediyor. Diddy inamakta zorlansa da, Kurt-Çocuk, bir kere gördüğü ve dokunacak kadar yaklaşmadığı siyah saçlı kızla ilgili bu maceranın, tahammül edilemeyecek kadar kişisel bir deneyim olduğuna dair yeminler etti. Yıllardır başka bir insana bu kadar yakın olmamıştı. (Şimdi) onun hatırasına büyük değer veriyor, bu hatırayla besleniyordu. Olaydan aylar sonra bile, hayalinde kızla uzun diyaloglar kuruyor, onunla üzüntü ve mutluluk hakkında derin sohbetlere dalıyordu. Genelde mağarasında uykuya dalarken onu düşünüyordu. Bazen de saat geceyarısını geçip herkes gidince kanyona indiğinde. Çöp tenekelerinden artık yiyecekleri topluyordu. Kendi kendine şarkılar söyleyip, sesinin yankısını dinleyerek eğleniyordu. Derede yıkanıyor, suyundan içiyordu. Ya da şafak sökmeden hemen önce erkenden kalkıp kayalıktan aşağı iniyor ve kanyondaki tepelerin eteklerinde dolaşıyordu. Koşuyor, taklalar atıyor, aya doğru uluyor, yuvalarındaki küçük, gri renkli köstebekleri şaşırtıp keskin beyaz dişleriyle parçalıyordu.

Kurt-Çocuk, üzüntüyle, "Yıllardır kimseye o kadar yaklaşmamıştım," diye tekrarladı. Diddy ile karşılıklı bağdaş kurmuş, mağaranın ağzındaki çıplak kayanın üzerinde oturuyorlar. "Yani, sen çıkıp gelene kadar."

Çocuğun hali Diddy'i öyle duygulandırdı ki, fiziksel acı içinde sanki. İnsan böyle bir acıya nasıl katlanabilir? Bu ölçüde bir acıya katlanmak şöyle dursun, onun varlığından haberdar olmak bile tahammül edilemez şey. Kurt-Çocuk için yapabileceği hiçbir şey yok mu, diye düşünüyor Diddy, rüyasında.

Derken, belki duygularını açıkça ortaya döktüğü için utanan, belki de ev sahibi olduğunu hatırlayan Kurt-Çocuk, izin isteyerek mağarasına giriyor, bir an sonra elinde akşam yemeği için getirdiği iki kaktüs armuduyla dönüyor. "Başka bir şeyim yok," diyor. "Denesene. Tadı güzeldir. İlk başta hoşuma gitmemişti. Ama bir süre sonra alışıyorsun."

Diddy, hâlâ minik dikenlerle kaplı ağır, yeşil küreyi yaratığın elinden alarak kabul etti. "Dikenlere dikkat et," dedi Kurt-Çocuk. "Bir dakikalığına alabilir miyim onu? Önce şu dikenleri temizlemeliydim."

(Şimdi) Kurt-Çocuk kaktüs armudunu soymak için bıçağını almaya gitti. Diddy, onun gibi biri -özürlü bir kimsesiz çocuk-, bana hizmet etmek zorunda kalmamalı, diye düşünüyor. Asıl ben ona yardım etmeliyim.

Ama belki de Diddy'nin içi yalnızca cömert şefkatle dolu değil. Belki de bir yandan, biraz sonra mağaradan ne tür bir yaratık, hayvan ya da insanın döneceğini düşünüyor; şayet dönen bir hayvansa, ne tür bir hayvan olacağını merak ediyor. Ne tür bir hayvan, bıçağıyla birlikte çıkıp gelecek?

(Şimdi) her şey kararıyor. Sorun değil. Doğal bir ara bu, çünkü bundan sonra olacaklar ancak rüyanın ikinci perdesi diye nitelendirilebilir. İlk bölümde, Kurt-Çocuk ve onun kişisel tarihi, sahnenin merkezinde yer alıyordu. Diddy rüyanın ilk bölümünde yalnızca halden anlar bir dinleyiciydi; hatta bazen rüyada olup olmadığını bile kestiremedi. Rüyayı görmek daha çok bir film izlemek ya da bir keresinde okuduğu

bir öyküyü hatırlamak gibiydi. Ancak rüyanın ikinci bölümünde, Diddy'nin rolü daha büyüktü. Merkezde onun duyguları vardı. Kurt-Çocuk ise daha sessiz, belirsiz, sonunda kuşkulu bir figüre dönüşüyordu. Diddy, bunun sebebinin Kurt-Çocuk'un şeklinin sürekli değişmesi olduğunu düşünüyor, ama emin değil. Başka bir sebebi de olabilir.

Çünkü bu bölümü daha az hatırlıyor. Diddy'nin ikinci bölümden tek hatırladığı, bölük pörçük olaylar. Ve kendi ıstırap yüklü düşünceleri.

Rüyanın bu bölümünde, bir ara Kurt-Çocuk inanılmaz kıllı görünüyor. Acaba Diddy ona ilk defa mı dikkatle bakıyor? Yoksa Kurt-Çocuk gerçekten değişiyor mu? Giderek bir hayvana mı dönüşüyor? Ama Diddy her şeyi anlamaya çalışmıyor. Onun en çok dikkatini çeken şey, Kurt-Çocuk'un gür ve uzun saçlarının yalnızca kirli değil, çok da karışık olduğu. Gece olunca dere kıyısına inmeliyiz, diye düşünüyor Diddy; orada yaratığın saçlarını yıkayacak. Şimdilik, kartal yuvasında beklerken, en azından saçları tarayıp düğümleri açabilir. Xan'ın tüylerini yüzlerce kez taramıştı.

Kurt-Çocuk'un başının üç yanından sarkan karmakarışık yeleyi, düğümlerini açmak için nazikçe taramaya başlıyor. Sonra, tarağın daha ince dişleriyle alnındaki kahverengi bukleleri, yanaklarından çıkan sakalımsı kıl öbeklerini, boynunu koruyan daha ince ve sarı renkli telleri elden geçiriyor. Boğazının altındaki yumuşak tüylerin arasına gömülmüş parıldayan bu sert şey de ne? İnce, gümüş bir zincirin ucundan sallanan bir şey. Bir tür tılsım. Paul'ün Varşova'da kazandığı madalyona benziyor biraz. Diddy kabartmalı diski parmaklarının arasına alıp inceliyor bir an; Kurt-Çocuk'a onu nereden bulduğunu ve ne tür bir koruma sağlasın diye taktığını soracak. O sırada yaratığın dudaklarını aralayıp parlak dişlerini gösterdiğini, güzel kahverengi gözlerinin tedirgin ve sinirli bir ifadeyle gölgelendiğini fark ediyor. (Şimdi) soru sorma zamanı değil. Onun keyfini bozmamalı. Madalyonu nazikçe onun soluk renkli, yıpranmış gömleğinin altına bırakan Diddy beceriyle saçını taramaya devam ediyor. Kurt-Ço-

cuk'un gözlerine sıcak ve berrak bir bakış yerleştiğini görerek seviniyor. Kurt-Çocuk (şimdi) Diddy'nin ayakları dibine çökmüş, başını onun dizlerine dayamış duruyor. Diddy'nin istemeden saçını çekip canını yaktığını düşündüğü anlarda bile, bacaklarına yaslanmış beden gerilip irkilmiyor. Diddy ne yaparsa yapsın, hepsi Kurt-Çocuk'un hoşuna gidiyor. Fiziksel dokunuştan keyif aldığı kadar, Diddy'nin bütün ilgisini kendisine yöneltmiş olmasından da memnun. Kedi gibi mırlıyor, bazen esniyor, kaslarını gerip, bir an sonra gevşetiyor. Daha acayip, kedi sesine benzemeyen hırıltılar çıkarıyor. Rüyanın bu bölümünden en sonuna kadar, Kurt-Çocuk tek kelime etmiyor. Rahatlıkla konuşan, hatta hayatının öyküsünü anlatırken dili iyiden iyiye çözülen Kurt-Çocuk, (şimdi) konuşmayı bilmiyor gibi davranıyor. Hayvanlar gibi dilsiz.

Diddy, yaratığın saçlarını taramayı bitiriyor. Kurt-Çocuk (şimdi) giderek ufalıyor gibi görünüyor. Bir çocuk kadar küçük ve çocuğa benziyor. Kucakta taşınabilecek kadar ufaldı. Diddy de onu kucaklıyor. Kaldırıp mağaranın arka tarafına götürüyor. Mağara, Diddy'nin tahmin ettiğinden daha derine uzanıyor. Kurt-Çocuk, kucağından inmek istemiyor anlaşılan; kıvrılıp Diddy'nin kollarının arasına yatmış, başını onun göğsüne gömmüş. Böylece Diddy onu uzun süre, aslan ininin kıvrılan tünellerinin derinliklerine taşıyor.

Diddy hâlâ yürüyor. Sonunda korkmaya başlıyor. Eski batıl inançları onu korkutmak için su yüzüne çıktı. Bulaşıcı bir hastalıktan korkuyor. Annesiyle babasının alaylarına rağmen, sekiz yaşındayken siğillerin kurbağalara dokununca çıktığına inanması gibi, (şimdi) Kurt-Çocuk'a dokununca onun hastalığını kapacağını sanıyor. Diddy de bir hayvana mı dönüşecek? Boyu kısalıp bir buçuk metre mi olacak? Bütün bedenini kıllar mı kaplayacak? Diddy, Kurt-Çocuk'u sıkı sıkı tutan ellerine bakıyor; birini kaldırıp boynunu, kulaklarını, alnını yokluyor. İstenmeyen kıllar ya da başka değişimler keşfedemiyor. Ama aynı şey Kurt-Çocuk için geçerli değil. Ona dikkatle bakalı yalnız birkaç saniye oldu -Diddy nereye gittiğini görmek için gözlerini arada bir ondan ayırmak zorunda-, ama bakışlarını yeniden

Kurt-Çocuk'a çevirdiğinde, yaratığın yüzünde ve bedeninin çıplak bölgelerinde daha çok kıl belirdiğini fark etti. Kıllar hâlâ uzamakla kalmıyor, öyle çabuk uzuyor ki, artık en sabırsız izleyicinin bile gözleriyle takip etmesi mümkün. Kurt-Çocuk'un bedeni de birkaç dakika öncesine göre daha iri artık; kasları daha yoğun, besbelli daha güçlü, kaba bir biçimde daha buyurgan görünüyor. Ama hâlâ Diddy'nin taşıyamayacağı kadar ağır değil.

Mağaranın karanlığında dar bir geçit belirdi. "Seni buraya bırakacağım," diyor Diddy sessizce. Bir yanı onu bırakmak, bir yanı kucağında tutmak istiyor. Homurdanan, kıvranan yükünü nazikçe yere bırakıyor. Kurt-Çocuk fazla umursamıyor bu durumu. Mağara ya da tünelin soğuk zeminine çömelip, yardımsever koruyucusuna sevimli bir tavırla bakıyor.

Diddy önemli bir şeyi fark ediyor. Hayvanı yanlış anladı; ondan haksız yere korktu. Kurt-Çocuk'un yanına diz çöküyor. Kucaklıyor onu. Beceriksizce kucaklıyor, çünkü onun aşırı sevgiye ya da fiziksel temasa tahammül edebileceğinden emin değil. Onu kucağına yatırıp öne arkaya sallamak istiyor. Tabii bu hareket aciz yaratığın gururunu yaralamayacak, ya da karakterinin gücünü baltalamak anlamına gelmeyecekse; çünkü o bunların bedelini acımasız yalnızlıkla baş etmeye çalışarak ödedi.

İşte tam bu anda, sebepsiz yere, Incardona giriyor rüyaya. Gerçek, fiziki bir varlık olarak belirmiyor, yalnızca düşünce olarak Diddy'nin zihninde canlanıyor. Diddy, sevgiyle Kurt-Çocuk'u seyredip sözcüklerle ifade edemeyeceğini bildiği şeyleri ona anlatmaya çalışırken, aynı zamanda eline bir şekilde, ölen işçinin zararını karşılama şansının geçtiğini algılıyor. Bu tazminatı ödemek istiyor. Belirli bir kişiye, Incardona'ya değil, bir yabancıya. Daha doğrusu, Diddy'nin Incardona'da görüp korktuğu şeylere; örneğin hayvani kuvvete. Diddy (şimdi) artık Incardona'nın hayaletinin kendisini rahat bırakacağını hissediyor. Çünkü onun varlığını kabul ediyor.

Bir şeytan çıkarma ayini; nereden geldiği bilinmese de, rüyanın en tatmin edici bölümü. Belki de Diddy'nin uyanınca

kendisini daha hafif, âdeta arınmış gibi hissetmesinin sebebi yalnızca bu bölümdür; öncesindeki, rüyanın başından beri süren uzun öykü değil. Bazen kendisini yapmaya zorladığı gibi rüyanın daha derinlerine dalmak yerine tam bu anda uyanacak kadar şanslıysa, daha da hafiflemiş hissediyor. Rüya ilerlerse, tamamen kayboluyor. Adım adım tuzağa ilerliyor. Yalnızca gidiş bileti alıyor. Lanetli Diddy.

Diddy kötü sonu bir kenara ayırdı. Keşke -ilerlemekten, ama kendini fazla kaptırmamaktan gelen- o güzel duyguyu nadiren de olsa muhafaza edebilse. Onu kehribarla mumyalamak yerine, ekebilse. Köklenmesini, büyümesini sağlayabilse. Ama kendi kişiliğinin yarattığı asit, o güzel duyguyu her seferinde dağıtıyor; ya da bir dış etken onu kurşun gibi ağırlaştırıp Diddy'i zincirlere vurulmuş kendi bilincine doğru çekiyor.

Rüyanın sonu belirsiz kalıyor. İşte bu yüzden, tekrarlanan rüyayı tetikleyen yarım kalmış 'roman' taslağını Hester'e okumaktan mutlu olacaksa da, rüyanın kendisini anlatması imkânsız. Bunun sebebi, rüyada Incardona'nın belirmesi değil. Hester'i, Incardona hakkmdaki gerçekleri kabul etmeye hiçbir zaman zorlamadı; istese ona gazete kupürünü okuyabilirdi. Hester'in bilgisizliği bir sorun *yaratabilirdi*, ama rüyasını anlatmasını imkânsız kılan bütün engeller ortadan kalksa da, başka engeller var önünde. Rüya, Diddy'nin çok kişisel bir parçası. Her şey var rüyada. Ebeveynleriyle, Mary, Paul, Joan'la ilişkisi. Hepsinden öte, kendisiyle ilişkisi. Incardona'yla arasındaki gelişigüzel, hızlı ama etkisi silinmez drama. Ve Hester'e duyduğu aşk.

Diddy, içten içe rüyasında kendi ruhunu gördüğünü hissediyor. Aslında, bu deneyimi Hester'le paylaşmak isterdi. Her şeyi ona anlatmak, hiçbir şeyi gizlememek için can atıyor. Belki de yalnızca korkuyordur. Paul'ün beklenmedik ziyaretinden sonra Hester'e tam anlamıyla güvenmiyor artık; bir daha asla eskisi gibi güvenemeyecek. Tanrı biliyor ya, ona güvenmek istiyor aslında. Ama yapamıyor. Hester'in söyledikleri içini dağladı. Tıpkı Paul'ün geldiği gece

kapıyı araladığında koridordan içeri sızıp gözlerini dağlayan ışık gibi.

Xan'ı kaybetmenin içinde açtığı yara gibi. Üstelik köpekten kurtulmayı öneren Hester değil de Diddy olmasına rağmen. Xan'ı terk etmek, bu dünyada birisine ya da bir şeye güvenmenin çılgınlık olduğuna dair düşüncesini doğruladı. Peki ya Diddy, Hasarlı Diddy değil de başka birisi olsaydı? Xan'ı iyileştirebilecek, o histerik, korku içindeki hayvancığı eski haline döndürebilecek biri mesela? Onu yeniden canlandırabilseydi? Peki ya Diddy, Hasarlı Diddy değil de başka birisi olsaydı? İnatla olması gerektiğini düşündüğü becerikli ve hayat dolu insan olsaydı?

İyi Kalpli Diddy olmak istiyor. Ve ahlâki açıdan, sürekli kendi duygusal imkânlarının ötesinde yaşamayı arzuluyor.

Bu durumda, Diddy'nin daha az şeyle yetinmesi gerekmez mi?

Bunlar, Diddy'nin yüzleşemediği sorular. Yeterince zeki olmadığı için mi? Yoksa yalnızca kuvveti yetmediğinden mi? Acaba hayata bağlılığı ve karakteri ta en başından beri hasarlı olabilir mi? Diddy bu sorularla da boğuşmadı hiçbir zaman. Denemedi bile bunu. Her zamanki gibi, bu korkunç soruları zorla aşıp tahammül edilebilir, avantajlı bir bakış noktasına ulaşmaya çalışıyor. Parıltılı ıstırabı silip yok etmeye çalışıyor. Güven içinde saklanabileceği, serin, sakin sessiz bir yer arayışında. İradenin koçbaşı. Diddy, iradesini kullanarak yol açmaya çalışıyor kendine. Körlüğe öykünüyor.

Aslında, iki tür körlük vardır.

Soylu körlük. Yunan heykellerindeki gibi. Bu figürler, gözsüz oldukları için çok daha canlı, bedenleriyle var olmaya odaklanmış, daha mevcut görünürler. Onlara baktığımızda, biz de kendi içmizde daha kesin biçimde hissederiz varolduğumuzu.

Bayağı körlük: gömülü öfkenin ve umutsuzluğun körlüğü. Edilgen körlük. Yokluğa ait bir şeydir. Ölümün negatif heykeltraşlığı gibi. Birisi boğularak öldüğünde, bedenin bozulan ya da çürüyen ilk parçası gözlerdir; yılanbalıkları, yeni boğulmuş bir cesedin boş göz çukurlarından geçerek yüzerler.

Diddy, soylu biçimde kör olmak istiyor, tıpkı Yunan heykelleri gibi. Nasıl yapıldığını bir bilse!

Ama bilmiyor. Bunun yerine, Hester'le paylaştığı yeni hayatın daha tehlikeli, yoğunlaştırılmış ve konsantre arenasında, hâlâ eski alışkanlığını sürdürerek, tam olarak şu anda yaşamayı başaramıyor. Kendi yaşantısında değil o. Bir keresinde, Hester'in akşam yemeğini hazırlamakta olduğu mutfağa bir elma almak için girdiğinde, onun taze, bulanık gözyaşları dökerek ağladığını fark etti. Onun ağlayışına ikinci kez şahit oluyor, değil mi? Paul'ün ani ziyaretinden sonra kavga ettikleri gece ilk kez görmüştü ağladığını. Diddy ilk kez onun kendisinin bilmediği bir sebepten ağladığına şahit oluyor. Oysa bir keresinde, Diddy'ye sık sık ağladığını -Diddy bunu anlattığı anı ve koşulları asla unutmayacak- söylemişti. Demek ki, artık ağlamıyordu; dikkate değer, anlamak için çaba göstermek gereken bir şey. Ya da hâlâ arada bir ağlıyor, ama bunu Diddy'den gizliyordu; eğer durum buysa yine anlamaya değer.

Diddy, mutfaktaki bu anın ne kadar kıymetli olduğunu fark etmeliydi, değil mi? Büyük ihtimalle başka bir dönüm noktası olabilirdi. Üç boyutlu bir Hester'e uzanabilir, dokunabilir, onu daha önce bulamadığı bir biçimde yeniden keşfedebilirdi.

Ama Diddy bir kez daha anı yakalamayı başaramadı. Kendi iç dünyasının karmaşık yumağına dolanmış halde, Hester'i yalnızca kolları arasına almakla yetindi. Kızın kendisinin söylediği ya da yaptığı bir şey yüzünden mutsuz olmadığını umarak, sessizce dua etti.

Birkaç dakika sonra Hester gözlerini kurulayıp gülümsediğinde, bunu yeterli saydı.

Diddy ve Hester altı haftadan fazla süredir Batı 21. Sokak'ta yaşıyorlardı. Xan'dan kurtulduklarından, Paul'ün arkası gelmeyen verimsiz ziyaretinden beri, apartman dairesine onlardan başka hiçbir canlı girmemişti.

Korkunç tartışma neredeyse unutulmuş görünüyordu. En azından, Diddy açısından böyleydi. Hester de o konuyu hiç açmıyor, kavga ettikleri gece Diddy'nin yaptığı yıkıcı suçlamaları ima edecek hiçbir şey söylemiyordu. Diddy'nin tahminlerine göre, Paul'ün her zamanki gibi herkesi hayal kırıklığına uğratarak ortadan kaybolması, Hester'i kardeşine haksızlık yapmadığına ikna etmiş olmalıydı. Ama onun tek çıkarımı, Hester'i ikna etmek zorunda kalmış olduğuydu. O zamandan beri Paul hakkında hiç konuşmamışlardı. Hester yalnız tartışmaktan kaçınmakla kalmıyor, son zamanlarda pek az konuşuyordu. Ama Diddy'ye karşı her zaman sevgi dolu davranıyordu. Ve ona beklenmedik, sevimli yöntemlerle her konuda yardımcı olmaya çalışıyordu. Örneğin, Diddy'nin tırnakları ve saçlarını kesebiliyordu. Bunun için izin vermesini rica ettiğinde, Diddy onun düzgün bir iş çıkarabileceğinden, hatta bu sırada kendisini ya da Diddy'nin bir tarafını keseceğinden şüphe etti. Yemek konusunda olduğu gibi, yine yanılmıştı. Hester tırnak makasını kullanırken hiç sorun yaşamadı. Diddy'nin erkenden ağarmış tellerle dolu saçları, kesimden sonra iki ayna yardımıyla incelediğinde, becerikli bir berber tarafından şekillendirilmiş gibi görünüyordu.

Diddy'nin beklediği cennet bu mu? Hem öyle, hem değil.

Artık aşkına tamamen sahip, onun fiziksel güzelliği ile kısa, öz konuşmaları Diddy'ye sonsuz zevk veriyor. Fakat kendisinde yeni bulduğu gücün, önemsediği ve çok şey beklediği yeni kuvvetin azalıp çöküşe geçtiğini hissediyor. Tuhaf, merak uyandırıcı bir semptom. Bazen, uzun bir sessizlikten sonra Diddy, Hester'e bir şeyler söylemeye başlıyor. Elbette, Hester onun boğazında titreşen ve ağzına doğru yükselen ses tomurcuklarını duyuyor ve başını kaldırıp beklemeye başlıyor. O zaman Diddy ne söylemek istediğini hatırlayamıyor. Bu sinirsel bir tik olabilir, fazla endişelenmeye gerek yok. Önemli olan, Diddy ve Hester'in tartışmaması. O korkunç tartışmadan sonra, başka anlaşmazlıklar yaşamamaya yemin etmiş gibi davranıyorlar. Eskisinden çok daha az konuşsalar da, konuştukları zaman sevgi sözcükleri dökülüyor dudakla-

rından. Zaten her zaman böyle değil midir, gündelik hayatlarını paylaşan sevgililer sonunda sözcüklere fazla ihtiyaç duymadan anlaşmaya başlamazlar mı? Bir zamanlar kısa konuşma alışkanlığıyla buna ön ayak olan Hester'di. (Şimdi) Diddy sözcükleri ondan bile daha tutumlu kullanıyor. Söylenecek daha az şey var sanki; konuşmamak için yeterli sebepleri var.

Buraya kadar her şey yolunda. Ama dahası var. Arada bir, ama giderek daha sık aralıklarla, Diddy konuşma gücünü yitirdiğini hayal ediyor.

Bu fantezi, bazen onu tiksindiriyor ve üzüyor. Aklına, söyleyecek çok önemli bir şeyi olduğu için sessiz kalmaya can attığı geldi; demek ki söylemek istediği bir şey var ve onu söylemiyor. Ödlek Diddy. Dilsiz olsa, başka seçeneği kalmazdı zaten. Söylemek istediğini, ne kadar istese de dile getiremezdi. Başka zamanlarda, bu fanteziyi daha hoşgörülü bir bakış açısıyla inceliyor. Aşkının bir parçası, tutkulu bir metafor olarak düşünüyor. Diddy konuşma yetisinden mahrum olsaydı, Hester'le arasında başka türlü bir bağ kurulacaktı. Kız kör olduğu için, adalet Diddy'nin de benzer bir yetisinden vazgeçmesini talep ediyor. Böyle değerlendirdiğinde, dilsiz olma fantezisi onu memnun ediyor.

Yine de, bir şeylerin yanlış gittiği belli. İkisi birlikte giderek kuşatıldılar. Oysa Diddy'nin başlangıçta niyeti, öncelikli planı bu değildi. Hester'le kendisinin daha büyük bir yerde yaşamasını istemişti. Diddy için de yenilik olacaktı; geçmişin ölümsüz döküntüleri ve tereddütlü hayatından kalan eski alışkanlıklarla kabuk tutmuş bir yerde yaşamayı sürdürmek aklından geçmemişti. Ama taşınmamışlardı, hatta Diddy *Times*'daki ilanlara bile bakmamış, bir emlakçıyı bile aramamıştı. Oldukları yerde, Diddy'nin üç yıldır yaşamakta olduğu apartman dairesinde kalmışlardı. Bu apartman dairesi oldukça ufaktı ve kör birisi için rahat ve güvenli bir yerdi. Ama Diddy'nin tatmin etmesi gereken kendi arzuları da vardı. Hester için uygun olsa da, daire ona çok küçük geliyor. Fazla tanıdık bir yer olduğunu hissediyor. Daire (şimdi) Hester'in de avucunun içi gibi bildiği üç odadan oluşuyor ve Diddy'ye

giderek küçülüyormuş gibi geliyor. Trendeki kompartıman gibi daracık, kalabalık ve aşırı yüklenmiş bir yer.

Yine başka bir açıdan ele alınca, temizlik ve düzen konusunda da dairenin bakımsız bir trene dönüşmeye başladığı görülüyor. Yerler berbat durumda; sigara izmaritleriyle, kirli tabaklarla, kaplarına konulmamış plaklarla, sevişmeden önce aceleyle fırlatılıp atılmış giysilerle dolu. Hester artık her gün temizlik yapmaktan vazgeçti. Pencerelere bak. Böyle pis bir şehirde, bakımsızlık ilk olarak pencere camlarında gösterir kirli yüzünü. Pencere pervazlarının kenarında, ince bir kurum tabakası birikmiş. Fazla ısıtılan dairenin içinde tükselen ter ve buğu, New York'ta camların iç tarafında biriken daha ince toz tabakasıyla karışmış. İkisi birlikte, gün boyunca içeri zorlukla giren soluk kış ışığını daha da zayıflatıyor; içerideki ışığa cansız bir renk katıyorlar. Pencereden görünen sokağın ve komşu binaların detaylarını silikleştiriyor, bulanıklaştırıyorlar. Giderek daha az şey görünüyor pencereden. Artık dışarıyı düzenli biçimde seyretmek yok. Bunun yerine, camlar düzenli biçimde giderek kararıyor.

Elbette, bir tren penceresinin aksine, apartman penceresinden görünen manzara nadiren değişir. Tabii özel detaylar haricinde.

Sokağın karşısındaki verandada oturan kim? Bakkalın oğlu.

Yangın musluğunun yanına, kırmızı bir Volkswagen park etmiş.

Şu adam saatlerdir Meksika restoranının önünde dolaşıyor, bekliyor.

Sokağın karşısındaki binanın üçüncü katında oturan kadın, evin içinde çırılçıplak dolaşıyor. Hayır, bir dakika. İşte, perdeleri çekti.

Ve benzer şeyler. Özel detaylar bir yana, temelde her şey aynı.

Dördüncü haftanın sonunda, hareket etmek daha zor bir hal aldı. (Şimdi) kış tüm gücüyle yaklaşıyor. Bunlar yılın en kısa günleri, hava erkenden kararıyor. Hester ve Diddy'nin, tıpkı hayvanlar gibi yatakta daha çok vakit geçirmesi doğal görünüyor.

Genelde aynı saatte uykuya dalıyorlar, ama Hester adet edindiği üzere Diddy'den birkaç saat daha fazla uyuyor. Diddy, birlikte yaşamaya başladıklarından beri Hester öğle vakti gözlerini açıp, gülümseyip, komodindeki karanlık camlı gözlüğüne uzanıp çıplak ayağını yere basana kadar onun yanında uzanmayı tercih etti. Başlangıçta uyanık olduğu halde uzun sabah saatleri boyunca yataktan çıkmamasının sebebi, ona eşlik etmek istemesiydi. Onun yumuşak, sıcak bedenine yakın olmaktan da büyük keyif alıyordu. Oysa son zamanlarda, Hester kalktığında bile yataktan çıkacak gücü zor buluyor. Hester duş alırken, saçını fırçalarken, giyinip plak dinlemek için oturma odasına geçince, ya da kahvaltı hazırlamak için mutfağa gidince bile Diddy yataktan çıkamıyor. Genelde saat öğlen biri buluyor uyanması. Hester kahvaltıyı yatağa getiriyor, birlikte yiyorlar. Eğer onu bulaşık yıkamaktan vazgeçirebilirse, kız da yatağa dönüyor. Mutfağa gitmek için ısrar ederse, Diddy on beş dakika içinde seslenmeye başlayıp yatağa dönmesini istiyor.

Döndüğü zaman, sevişiyorlar. Sevişmek, giderek ilişkilerinin birleştirici izleği haline geliyor. Başlangıçta biraz çekingen davranan, Joan'ın azarlarından sonra yatakta fazla becerikli olmadığını düşünmeye başlamış olan Diddy, Hester'le sevişirken kendi bedeninin zarif ve yorulmak bilmez haline hayret ediyor. Bir mucize. Bir mucize daha; bu şehvet, ihtiyaç ve reddedilme döngüsünden beslenmiyor. Hester ona karşılık veriyor. O da en az Diddy kadar istekli, yaratıcı ve coşkulu. Bir ay sonra, ilk haftalardakinden çok daha sık sevişmeye başladılar. Günde üç, dört kere sevişiyorlar. Diddy, kendisini tetikleyen şeyin katıksız erotik ihtiyaçtan daha fazlası olduğundan şüpheleniyor. Aynısı, cinsel birleşme için eşit derecede istekli görünen ve ilk adımı atmaktan çekinmeyen Hester için de geçerli olabilir mi?

Seksin baş döndürücülüğü. Orgazmı takip eden minyatür lobotomi. Diddy sürüklenip gidiyor, ama tam olarak uykuya daldığı söylenemez. Ve bazen, Hester'e, Haydi birlikte ölelim, teklifinde bulunabilmeyi istiyor. Haydi (şimdi)

öldürelim kendimizi. Birleşmiş halde ve gerçek anlamıyla mutluyken.

Bazen Diddy, Hester'le uzun bir konuşma yapmaları gerektiğini düşünüyor. Tartışmak değil amacı. Birlikte intihar etmeyi önermek de değil. Havayı temizlemeyi, ikisinin de anlamadığı şeyi açık havaya çıkarmayı teklif etmek istiyor. Evet. (Şimdi) başla konuşmaya. Ama tam da böyle anlarda zihni duruyor, boşalıyor ve tüm kanalların yayını bittiği halde açık bırakılmış bir televizyon ekranı gibi hafifçe vızıldıyor. Diddy'nin ne söylemek istediği hakkında en ufak bir fikri yok. Kaçıp giden fikri yeniden davet etmeye çalışıyor. Ama eti o kadar ağır ki. Bu, düşünmeye çalışıp başaramama yorgunluğu olabilir mi? Ezici bir halsizlik. Eğer zaten yatakta değilse, koşarak gidip örtülerin arasına girmek istiyor. Eğer yataktaysa ama Hester yanında değilse, derhal onu çağırmak istiyor. Yatakta birlikte oyalanmak için. Bedeninin her uzvuyla Hester'e sarılırken, göğsünü onun narin sırtına dayayarak, kolunu onun dolgun beline dolayarak, başını boynuna gömerek uyumak için. Uyanmak, öpüşmek, sarılmak, sevişmek için. Rüya görmek, tamamen ayılmadan, uyanmadan sevişmek için.

Belki de söylemek istediği şey Incardona hakkındadır. Diddy suçunun gerçekliğinden hiç şüphe etmediğinden, Hester'in, kendisinin yaptığını bildiği bir şeye inanmaması, ya da bunu görmezden gelmeyi tercih etmesi, aralarındaki bağın ortaklığı ve açıklığına sürülmüş bir leke gibi geliyor. Hester'in, sevgilisinin neler yapabileceğini bilmesi gerekir. Ama hikâyeyi ona anlatmakta isteksiz. Gerçekliğin ince çatlağını kapamakta gönülsüz davranıyor. Kesinlikle ürküyor ona anlatmaktan. Gerçek iyi hoş da, insanların onunla ne yapacağı ya da ona nasıl tepki vereceği önceden kestirilemez. Gerçek söz konusu olduğunda, Diddy şansını denemek zorunda. Hester ondan korkmaya başlayabilir. Tartışırlarken, zaten korktuğunu ima etmişti. Ve ondan korksa da korkmasa da, bir şeyler yapması gerektiğini düşünebilir. Hester istediği zaman çok ikna edici olabiliyor; ama Diddy ikna edilmek is-

temiyor. Hester onu polise gitmeye zorlayabilir. Ama Diddy, suçluluk ya da pişmanlığın yükünün, ne kadar ağır olsa da (şimdi) polise gitmesini, dolayısıyla Hester'le kendisini ayırmasını mazur gösteremeyeceğini hissediyor. Bin tane Incardona öldürmüş olsa da fark etmez. Diddy'nin, Incardona'nın öldürülmesi konusunda kılını kıpırdatmaya niyeti yok. Bunun kefaretini ödeyemez. Bu yüzden cezalandırılmak istemiyor. Ve bu cinayeti haklı çıkarmasının, mazur göstermesinin yolu da yok.

Gerçeği Hester'e anlatmak bencilce davranmak demek. Eline geçecek tek şey Hester'in üzmek, belki de daha kötü duygular hissetmesine yol açmak. Diddy kendini düşünmekten vazgeçmeli. Bir suçlunun işlediği suçu itiraf etmesi, şayet cezasını çekmeyecekse, dinleyicisinin vicdanına yüklenmekten başka ne işe yarar?

O zaman Diddy tek başına direnecek. Incardona'nın biraz daha küçülmesini bekleyecek. Giderek geride bırakacağı bu bilgiyle bağlantılı baş dönmesini ve bulantıyı çekmeye hazır. Diddy'nin sırrının can yakıcı algısı artık daha fazla küçülmüyor. (Şimdi) katılaşmaya başladı. Hester'le arasında aşılması imkânsız bir mesafe yaratıyor. Çünkü Diddy biliyor ki, aralarındaki gerçek bir aşk olsa da, birliktelikleri bu gerçeğin gizlenmesi ve Hester'in aldatılmak konusundaki hevesi üzerinde yeşerdi. Trendeki ilk birlikteliklerini tetikleyen güçlü enerji, Incardona'yla karşılaşmasından arta kalan tutkudan arta kalanlardı.

Belki de bu, apartman dairesinden çıkmanın (şimdi) Diddy'ye bu kadar zor gelmesinin sebebidir. Niyeti son derece iyi olmasına, Hester'le kurduğu ittifakın ışığında dünyaya adım atıp onu dönüştürmek için iradesini bilemiş olmasına rağmen, Diddy, dünyanın sandığından çok daha ele avuca sığmaz bir şeyden yapılmış olduğunu öğrendi. Onun boyun eğmez çirkinliğini, yenilenmiş ruhunun ve bedeninin asitleriyle eritecekti; en azından dünyanın bir bölümü ü temizleyip açacak ve iyi huylu hayallerini bunun üzerine asitle kazıyacaktı. (Şimdi), dönüşmeyi reddeden ve hâlâ aynı

tehditkârlıkla üzerine gelen dünya tarafından dört bir yanından kuşatıldığını hissediyor. Paslanmaz çelikten yapılma bir ayna gibi sert ve kalpsiz. Basitçe anlatmak gerekirse, tanıdığı herkes -Paul'den en seyrek karşılaştığı tanışlarına kadar- ona Incardona'dan söz ediyor. Tanıdığı herkes, insani intifa haklarını kullanarak, insanlıklarını ortaya koyma biçimleri ne kadar önemsiz ve sahte olsa da, ona Incardona adına hitap ediyor. Herkes, farkında olmadan Incardona'nın temsilcisi gibi davranıyor; Diddy'nin kanını isteyerek sessizce uluyorlar. Bu büyülü suretler dünyasında yalnız Hester ona Incardona'yı hatırlatmıyor. Incardona'nın karşıtı olan Hester, Diddy'ye yalnızca Hester'i hatırlatıyor.

Öyle bir an geliyor ki, Diddy yataktan çıkmayı başaramıyor. Umutsuzluk içinde. İlişkinin güçlü tarafı o olacaktı; Hester'e bakacak, onu koruyacaktı. Hester onun ruhu, Diddy de kızın gözleri haline gelecekti. (Şimdi) onun için hiçbir şey yapmıyor. Hester dairede yardıma ihtiyaç duymadan kendi başına dolaşıyor. Arada bir temizlik yapıyor, yerleri süpürüyor, toz alıyor, çorapları onarıyor. Plak çalıp müzik dinliyor. Teyzesine daktiloyla mektup yazıyor. Tabii yemek pişiriyor. Diddy'i yıkıyor, traş ediyor, yemeğini yatağa getiriyor ve birkaç saatte bir örtülerin altına, yanına süzülüyor.

Ocak ayının ortasında bir gün, Diddy uyuşuk bir halde öğle uykusundan kalktı. Başında sinirsel bir ağrı var. Nefesi kesiliyor. Terliyor. Ama bunlar (şimdi) yakından tanıdığı duyumlar. Nasıl oldu bu? Hissedilemez aşamalarla mı gerçekleşti? Her neyse, Diddy nasıl olduğunu fark edemedi ama, bu hale geldi. Bir yatalağa dönüştü, güçsüz düştü ve Hester de onun bakımını yapan hemşiresi haline geldi. Bedeni çöküyor. Tuvalete gitmek haricinde, yataktan hiç çıkmıyor. Kalktığı zaman sürekli başı dönüyor. Bazen Hester'e yaslanarak yürümek zorunda kalıyor.

Dışarısı ne kadar karanlık. Bugün günlerden ne? Diddy ellerini önce yüzüne, sonra göğsüne bastırıyor. Kilo vermeye devam ettiği belli. Elmacık kemikleri, kaburgaları, dizleri, leğen kemikleri derisini delip geçmeye çalışıyor. Hayata sonsuz

güven duyarken, duygularının yenileneceğini umut ederken, bir yerde korkunç bir hata yaptı. Berrak bir şaşkınlıkla donup kaldı, ölümüne giden yolda ilerlediğini anlamıştı.

Çabuk! Şayet çok geç olmadıysa, bir şeyler yapmak gerek. Hester yatakta yanında değil; çıplak bedenini hissetmiyor. Ah tanrım, dışarı çıkmış olamaz, değil mi? Diddy, ona yanında kendisi olmadan hiçbir yere gitmeyeceğine söz verdirmişti. Ama (şimdi) uyuyordu. Ne kadar zamandır uyuyordu acaba? Endişe içinde ona sesleniyor, Hester hemen oda kapısında beliriyor. Diddy'nin eski mavi gömleklerinden birini giyiyor, kadife eteği, spor ayakkabıları üzerinde. Elindeki süpürgeyi kapının kenarına yaslıyor. Sağlam bir adım atarak yatak odasına giriyor, sağ elini bir şeye çarpma ihtimaline karşı hafifçe öne doğru uzatıyor. Tabii ki çarpmıyor.

(Şimdi) onun dairede dolaşırken bir şeylere çarpması pek mümkün değil.

Bu mekânın her santimetresini kendi bedeni kadar iyi tanıyor. İçindeki her eşyanın yerini biliyor; mutfak dolabındaki tabaklar, komodinin çekmecesindeki havlular, camlı dolapta Diddy'nin kabarık harflerle Hester için etiketlediği plaklar var.

Tıpkı haftalardır geceleri zifiri karanlıkta yataktan kalkıp tuvalete giden Diddy'nin tek adımını bile yanlış hesaplamadan, her şeyin yerini yalnızca dokunma duyusu ve hafızası sayesinde hatırlaması gibi. Hedefini hiç şaşırmadan ilaç dolabındaki aspirin şişesine, klozetin yanındaki tuvalet kâğıdı rulosuna, musluklara, kapı kollarına ulaşabiliyor. Artık elektrik düğmesine dokunup ışığı yakmasına gerek yok.

Hester yatağın yanında. Diddy'nin şimdiden yorgunluktan başı dönüyor. Kızın elini tutuyor, hafifçe çekip yatağın kenarına, yanı başına oturmasını sağlıyor.

"Uzanmamı ister misin?"

"Sevgilim, konuşmamız lazım."

"Niçin?"

Niçin mi! Diddy, zihninde çığlıklar atıyor. Sebebini bilmiyor mu yani? "Çünkü ters giden bir şeyler var. Ben iyi değilim. Ben sana bakmıyorum, aksine sen bana bakıyorsun."

"Ben seninle ilgilenmekten zevk alıyorum. Başka yapacak neyim var ki?"

"Ama ben bakıma ihtiyaç duymamalıyım! Ayrıca bir sürü başka şey yapabilirsin. Birlikte yapabileceğimiz çok şey var... Sevgilim, bir ay önce ne kadar güçlüydüm, hatırlasana? Şimdi ne kadar çok yemek yesem ve uyusam da, her gün daha da zayıflıyor, güçsüzleşiyorum."

"Bir doktor çağıralım."

"Hester, benim bedenim hasta değil ki!"

"Nereden biliyorsun?"

"Biliyorum işte. Sorunun ne olduğunu, niçin hasta olduğumu biliyorum."

"Niçin?"

Söylemek istiyor muydu bunu? Evet. "Bence, korktuğum için hastalandım ben."

Ani bir hareket. Diddy'nin elini bırakıyor. "Bir dakika, kahve makinesinin sesini duyuyorum, kahve hazır olmalı." Hester yatak odasını terk ediyor. Onu arkadan gören Diddy, kızı tanımayan birinin kör olduğuna ihtimal vermeyeceğini düşünüyor. Onun hareketlerindeki dengeyle, kararlı tavrıyla nasıl da gurur duyuyor. Aynı zamanda ona nasıl da imreniyor.

Hester, elinde iki fincan kahveyle dönüyor. "Al, Dalton. Şekeri az olduysa söyle. Bir kaşık şeker attım." Yeniden yatağın kenarına oturuyor.

Fincanı kızın elinden alan Diddy, denemek için kahveden bir yudum alıyor. "Çok sıcak," diyor sinirli bir şekilde.

"Seni aptal! Tabii ki sıcak olacak. Bir dakka bekle de soğusun."

Birden Diddy gözlerinin yaşlarla dolduğunu hissediyor. "Hester, artık buna tahammül edemiyorum!"

"Kahveye mi?"

"Tanrı aşkına, beni dinler misin? Bana bak." Diddy (şimdi) kendinden geçmiş durumda. "Bana bak!" Evet, Hester'in, göremese bile kendisine bakmasını istiyor. Yüzü acıyana, gözlerini kaçırmak zorunda bırakana dek Diddy'ye baksın. Ama Hester yalnızca başını ona doğru çeviriyor. Kısa bir süre son-

ra, eğilip kahvesinden bir yudum alınca, Diddy beklenmedik bir öfke nöbetine tutularak, önce düşün sonra yap kuralını unutup, elindeki fincanı uzak duvara fırlattı. Fincan gürültüyle parçalandı.

"Fincandan başka neyi kırdın?" diye sordu Hester, sakin bir ses tonuyla. "Garbo'nun fotoğrafını mı?"

"Evet, lanet olsun sana. Bal gibi biliyorsun neyi kırdığımı. Sesinden anlıyorsun, değil mi?" Aynı anda gülmeye ve ağlamaya başlamıştı. "Senin... Garbo'nun neye benzediği hakkında en ufak bir fikrin olmasa da."

"Dalton, lütfen biraz sakinleş. Canını sıkan nedir?" Fincanını yere bırakan Hester, Diddy'nin omuzlarından tutup onu yastığına doğru itti. Elini örtünün altına sokup göğsünü okşamaya başladı. Diddy kızın elini itip hızla doğruldu.

"Tanrı aşkına diyorum, Hester! Bana öfke nöbeti geçiren bir çocukmuşum gibi davranmayı bırak."

"Öyle değil misin sanki?" Ayağa kalktı, yatağın ayakucuna doğru yürüdü.

Diddy (şimdi) daha sakindi. "Pekâlâ, belki de öyleyim. Ama içimde hâlâ yetişkinlikten kalma bir parça var ve senden bu yetişkin adamı dinlemeni rica ediyorum. O, senin görmezden geldiğin yetişkindir... Anlıyor musun?"

"Seni dinliyorum."

O kadar uzakta ki. "Önce buraya geri gelmeni istiyorum. Yanıma gel. Yatağa otur."

Hester yeniden yatağın kenarına ilişiyor. "Dinliyorum, Dalton."

Yapılabilecek bir şey kaldı mı? Diddy deneyecek. Öfkeyi, düş kırıklığını ve umutsuzluğu dengeleyecek.

"Dinliyorum, dedim."

"Evet, seni duydum... Bu benim için biraz zor. Çok öfkeliyim. Ama içimde bir yerde, öfkelenmemin seninle ilgisi olmadığını biliyorum."

"Ah, Dalton, öfkelen. Yalvarırım öfkelen. Kendine sıkıntı vermekten vazgeç. Benim hakkımda endişeleniyorsan, gerek yok. Ben başa çıkabilirim."

"Sözümü kesip kahve getirmeye koşmadan önce sana ne anlattığımı hatırlıyor musun? Hatırlıyor musun, Hester?"

"Elbette. Hastalığının bedensel olmadığını, korkmanla ilgili olduğunu söylüyordun."

"Doğru. Bunu söylediğimde aslında bana ne sorman gerektiğini de tahmin edebilir misin? Senin repliğin neydi?" Hester'in yüzünde somurtkan bir ifade belirdi. Diddy parmaklarını şıklattı. "Çabuk! Çabuk söyle!"

"Kendi repliğini tekrar et," dedi Hester.

Diddy neredeyse gülecekti. Hester'e gözdağı vermeye çalışmanın anlamı yoktu. Sabırlı olmaya çalışmalıydı. "Tamam. Benim repliğim şuydu: 'Korkuyorum.'"

"Neden korkuyorsun?"

"Bravo!"

"Bu oyunu sevmedim."

"Hay lanet olsun, bu bir oyun değil ki Hester!"

"Evet, öyle, bir oyun bu. Haydi oynayalım... Oynayacağım. Oynamak istiyorum. Bak." Yüzüne bir şey yapıyor, tıpkı gören insanlar gibi, alnına düşen saçları geri itiyor, gözlüğünü düzeltiyor, kaşlarını çatmayı bırakıyor. "Neden korkuyorsun?" Hester ses tonunu yumuşatmaya çalışıyor, Diddy bunu anlıyor. Ama sesinde hâlâ gizleyemediği, metalik bir tını var. Niçin bu kadar öfkelendi? Bir kadının birlikte olduğu erkeğin güçlü olmasını istemesi doğal. Körlüğe mahkûm olan Hester'in de istisnai bir güce ve beceriyle sahip olması normal. Fakat, engeli bir yana, gerçekten güçlü. Diddy'nin zayıflık itirafından böyle derinden nefret etmesi ne büyük haksızlık. Ona biraz olsun şefkat gösteremez mi?

"Neden korkuyorsun?" diye soruyor Hester yeniden.

Diddy, sıcak örtüleri tekmeleyip üzerinden atmak, yataktan fırlamak, kirli pencereyi açıp buz gibi temiz havayı solumak istiyor. Hudson'un kirli sularının çevresindeki depolar ve limanlarda dolaşacak olsa bile, yürüyüşe çıkmak geliyor içinden. Bir trene atlayıp şehri terk etmek, bir gemiye binip ülkeden gitmek istiyor. Dönmemek üzere... ama bu bir yalan olurdu. Ve Diddy'nin bedeni (şimdi) yalan söyleyecek, onu

başka bir yere götürecek durumda değil. Pencereye kadar gidecek hali bile yok.

Bir kez daha: "Neden korkuyorsun?"

Diddy neredeyse unutmak üzere. Şaşkınlıkla, ağzından çıkarıyor baklayı, "Bilmiyorum. Gerçeklerden, sanırım... Herkesin korktuğu tek şey bu değil mi?"

"Anlamıyorum, Dalton."

"Evet, anlıyorsun. Niçin anlamadığını söylüyorsun?" Bu, Hester'in her zaman Diddy'i korkutmayı başaran opak yanı mı? Onun yıkıcı enerjisinin ortaya çıkışı mı? Bir duvar. "Beni, benim kadar iyi anladığını biliyorum. Hatta belki de daha iyi anlıyorsundur." Diddy, sanki kör olan kendisiymiş, başka birinin merhametine ve iyi niyetine sonuna kadar ihtiyacı varmış gibi hissediyor. Yalvardığı için kendinden nefret ediyor, ama korkusu o kadar büyük ki. "Hester, kendini kapama bana."

"Ama anlamıyorum ki Dalton. Gerçekten. Anlamamı da beklememelisin. Bunu söylememden nefret ettiğini biliyorum ama, söylemek zorundayım. Hastaneden çıktığım gün, parkta otururken sana ne demiştim, hatırlıyor musun? Senin gerçeğinin benimkinden farklı olduğunu söylemiştim. Bu hâlâ değişmedi."

"Elbette hatırlıyorum," diye haykırıyor Diddy, sabırsızlıkla. "Hatta bazen seni anladığımı bile sanıyorum. Ama diğer zamanlarda, gerçekten hiç anlamıyorum. O zaman, bunu söylediğin ve fikrini değiştirmemekte ısrar etiğin için senden nefret ediyorum... ama beni dinle şimdi, kavga etmemeliyiz. Senin söylediklerine inanmak istiyorum ben. Her şey söylediğin gibi olsa da, bana yardım edebilirsin. İkimiz arasındaki en önemli fark, senin kendi gerçeğinden korkmuyor olman. Ama ben korkuyorum," diye inledi. "Kendi gerçeğimden ölesiye korkuyorum."

Hester başını Diddy'nin göğsüne yasladı. Niçin konuşmuyor peki?

"Bana yardım et, Hester!"

"Neden korkuyorsun?"

"Galiba... Galiba bir şey yapmak zorunda kalacağımdan, yapmak istemediğim bir şeyi yapmak zorunda kalacağımdan korkuyorum," diye kekeledi Diddy. "Yapmak zorunda kalmamak için bu yatakta kıvranıp güçsüz düşmeme sebep olan bir şey."

"Pekâlâ, o zaman ayağa kalk ve ne yapman gerekiyorsa birlikte yapalım."

"Benimle gelir misin?"

Hester, "Evet," dedi.

Tam zamanında. Saat onu çeyrek geçe, Cherry Vadisi Treni, tünelin kuzey uzundan heyecanla, hızla fırlayıp çıktı. İnce, ufak, gürültücü bir trendi; Privateer'le karşılaştırılınca çok daha güçsüz ve eski olduğu hemen anlaşılıyordu. İnsan, Privateer'in güçlü dizel motorunun mühürlenmiş sessizliğini hatırlayınca, bu trenin lokomotifini taçlandıran huni biçimindeki bacadan savrulan duman, onun güçsüzlüğünün simgesi gibi geliyordu.

Eğimli tepenin eteğinde, raylardan birkaç metre yukarıda duran Diddy, seyrediyor ve dinliyor, Hester ise yalnızca dinliyor. Trenin son homurtuları da ayaklarının altında titreşip azalarak yok oluyor. (Şimdi) ayakları altındaki zemin yine hareketsiz. Dün kar yağdı. Tarlalar hâlâ ince bir kar örtüsünün altında, tren yolu bağlantıları ve raylar hâlâ ince, beyaz bir buz tabakasıyla kaplı. Ama Hester ve Diddy üşümüyorlar. Güneş parıldıyor; hava belki yirmi derece olmalı, ocak ayının sonları için alışılmadık bir sıcaklık bu.

Diddy'nin dikkatle incelediği ve şu anda bir kopyasını yine cebinden çıkarıp son kez kontrol etmekte olduğu trenyolu tarifesine göre, perşembe günü bu tüneli kullanan sıradaki tren, on biri on iki dakika geçe buraya ulaşacak. Tam elli yedi dakika sonra. Diddy'nin hesaplarına göre, birlikte yaptıkları yolculuk sırasında Privateer'in durduğu yere ulaşmaları, on beş dakikadan fazla sürmeyecek. Tünelden çıkmak için on beş dakikaya ihtiyaç duyacakları da hesaba

katılırsa, istediklerini yapmak için yeterince zaman kalıyor. Diddy fazla oyalanmayı tasarlamıyor. Birkaç dakikanın yeterli olacağını düşünüyor.

Diddy, Hester'le kol kola tünele giriyor. Sabahın geç saatlerine özgü parlak ışığı arkada bırakıp, ihtiyatla ilerliyorlar. Diddy yanında 6 voltluk büyük bir el feneri getirdi, ama yine de çevresini görmekte zorlanıyor. Fenerin güçlü, geniş bir alanı aydınlatan ışığı, karanlığı püskürtemiyor. Daha önce yanında taşıdığı cep fenerinin ince, zayıf ışığından daha fazla işe yaradığı söylenemez. Tünel, özünde aydmlatılamaz bir yer olarak kalıyor. Ayrıca, Diddy son aylarda ışığa karşı daha karmaşık duygular beslemeye başladı, onunla ilişkisi şüphe üzerine kurulu. Belki de el fenerinin etkisiz olmasının sebebi, yalnızca onun işine yaramasıdır. Hiçbir fener Hester'in daha iyi görmesini sağlayamaz; fener olsa da olmasa da, tünel onun için aynı derecede karanlık. Ama birbirlerini o kadar derinden anlıyorlar ki, Diddy artık bu tür konularda kendini ondan ayrı düşünüp değerlendiremiyor. Hester için karanlık olan, Diddy için de aynı derecede karanlık sayılır. Örneğin, bu tünel gibi. Ama dışarıda rayların iki yanından uzayıp giden parlak kış tarlalarının da Hester için karanlık olduğunu unutmamalı.

Tünelin havası serin ama rutubetli, petrol ve yosun tutmuş taş kokuyor. Yürümeye devam ediyorlar, Diddy biraz daha önden gidiyor. "Endişelenme, sevgilim, nereye gittiğimizi görebiliyorum ben." Aslında endişeli olan *kendisi*. Masalda el ele tutuşup büyülü ormanda dolaşan o iki çocuğa benzediklerini hissediyor. Kaybolmuşlar. Erkek olduğu için, daha cesur olmak, güçlü davranmak zorunda. Korku içinde gözyaşı döken küçük kız kardeşini rahatlatmaya çalışıyor, ona destek olup onunla ilgileniyor. Ama Diddy'nin hatırladığına göre, masalın sonunda küçük kız daha mantıklı ve etkin davranıyor. Cadı ağabeyini yakalayıp kafese koyuyor ve yemek için hazırlıyor, becerikli küçük kız da bu sırada özgürlüğünü biraz da olsa korumak için çırpınıyor; bunu güç yerine kurnazlıkla başarıyor. Sonunda ağabeyini kurtaran o oluyor.

Diddy de güçlü ve kurnaz olmaya çalışıyor.

Ama tünel yalnızca dehşet dolu, tehditkâr bir yer değil. Bu kez, güven verecek kadar tanıdık geliyor ona. Bir şeyi tekrar yapmanın avantajlarından biri de bu. Tünel onun evi gibi.

Karanlık da öyle. Aylar boyunca Hester'le birlikte yaşamak, Diddy'nin kendini karanlıkta son derece rahat hissetmesini sağladı. Karanlık artık tanıdık bir şey. El feneri olmadan da tünelde rahatça yürüyebilirdi. Ustalığını sınamak için, bir süreliğine el fenerini kapatıyor. Gerçekten de arada pek fark yok. Zaten Diddy'nin yön bulma duyusu her zaman iyi değil miydi? Ama sonra gösteriş yaptığını hissediyor ve bu hareketini durumun ciddiyetine yakıştıramayıp ışığı yeniden açıyor.

(Şimdi) bir dizi küçük göletin içinden geçerek yavaş yavaş ilerliyorlar. Diddy hiç telaşlanmıyor, çünkü ayağında ağır, keçeli botlar var, yumuşak deriden sokak ayakkabıları değil. Ama Hester'in ayakları ıslanıyor olmalı. "Sevgilim, izin ver de seni taşıyayım. Üzerindeki giysiler yeterince kalm değil. Düz tabanlı ayakkabı ve rahat bir pantolon giymeliydin. Ne kadar aptalız, bunu niye düşünemedik!"

"İyiyim ben."

"Emin misin?"

"Evet. Ama bu kokudan nefret ettim."

"Sanırım dizel benzin kokusu."

"Hayır, başka bir şeyin kokusu daha var," diyor Hester. "Almıyor musun kokuyu?" Diddy de tuhaf kokuyu alıyor ama ne olduğunu anlayamıyor.

"Üşüdün mü?" Kaygılı Diddy. Kendisi de biraz üşümeye başladı. Hester'in paltosunun altında yalnızca ince bir keten elbise olduğunu fark ediyor.

"Hayır, soğuk beni rahatsız etmiyor."

Diddy kaygıyla bir şeyler daha söylemek üzere, ama o sırada kendi adım seslerinden başka bir ses daha duyuluyor tünelde. Tanrı'ya şükür ki yaklaşan bir trenin sesi değil. Boğuk bir vuruş sesini andırıyor. "Hester, sen de duyuyor musun?" Kızın elini yakalıyor.

"Bir şey duyuyorum, evet." Fısıldama, sevgilim. Diddy'nin göğsünden fırlayacakmış gibi atan kalbinin sesini bastırarak konuşmaları gerek. (Şimdi) ikisi de dikkatle dinliyor, bir yandan hızlarını düşürmeden mümkün olduğunca sessiz yürümeye çalışıyorlar. "Dalton, ben korkuyorum." Diddy onun elini daha da sıkı tutuyor. "Gerçekten. Gitmek istiyorum ben."

Diddy hangisinin kendisini daha çok korkuttuğuna karar veremiyor. İleriden gelen anlaşılmaz ses (şimdi) hafifçe yükseliyor ve daha net duyuluyor. Diğer tarafta, Hester'in kaygısı ve bunun muthemel sonuçları var. Hester onu kendisiyle birlikte geri dönmeye zorlayabilir. Ya da onu yüzüstü bırakıp kaçarak tek başına ilerlemek zorunda bırakabilir.

"Sevgilim, lütfen şimdi geri dönmemizi isteme benden. Senin yalnız başına dönmene izin veremeyeceğimi biliyorsun, ben de tek başıma ilerlemek istemiyorum. Güven bana. Yanımda kal."

Hester cevap vermiyor. Ama durmuyor da, hiç yavaşlamadan yürümeye devam ediyor. Ah, keşke sessizliği ve sarsılmaz adımları, Diddy'le birlikte yola devam etmeye kararlı olduğu anlamına gelse. Oysa fikrini her an değiştirebilir. Korku üstün gelebilir. Ve Hester geri dönmeye karar verirse, Diddy onu asla caydıramaz, ya da güç kullanmadan durduramaz. Kızın korktuğunu biliyor. Asıl zorluk, kendisinin de korkuyor olmasında.

Darbe seslerinin daha da yakından geldiğine hiç şüphe yok artık. Bu sesi her kim ya da ne çıkarıyorsa, biraz ileride olmalı. (Şimdi) tünel artık tanıdık ve güvenli, bilindik, hatta öğrenilebilir bir yere benzemiyor. Diddy, daha önce buraya gelmiş olduğundan şüphe ediyor. Nasıl gelmiş olabilir ki? Bu tünele mi girmişti yani? Yalnızca her demiryolu tünelinde bulunan özellikleri algılıyor; uzun, kapalı bir alan, rutubetli ve serin hava, karanlık, ayaklarının altındaki sert zemin, üzerinde yürüdükleri boş raylar. Her tünelde olduğu gibi, sesler azalıyor, hafifçe yankılanarak dönüyor.

Tünelin kendine özgü tek niteliği, bir kavis çizmesi. Yine de, yanında eğim derecesini tahmini olarak ölçmesine yar-

dım edecek uzun eklemli demir bir tren olmamasına rağmen, bu rayların eğiminin Diddy'nin hatırladığından daha belirgin olduğuna hiç şüphe yok.

(Şimdi) Diddy uzakta bir ışık görüyor. Doğrudan bir ışık kaynağı değil gördüğü, ama rayların dönemecinin arkasından sızan hafif bir ışıltı. Emin olmak için, el fenerini bir süre kapatıyor. "İleride bir ışık var," diye fısıldıyor Hester'e. Cevap alamıyor. Diddy el fenerini yeniden yakıyor. Sonra tamamen söndürüp kemerindeki kancaya takıyor.

Bir dakika kadar daha yürüdükten sonra, yeni ışık kaynağı ve onun altında bir şeyler yapmakta olan kişi, Diddy'nin görüş alanına giriveriyor. Işık, tünelin tavanından sarkan kocaman bir fikstürden geliyor, siyah ferforjeden, düzensiz şeritlerden oluşan fikstürün üzerinde belki on tane çıplak ampul var. Işığın altında çalışan uzun boylu esmer bir işçi, raylarda bir tür tamirat yapıyor. Uzaktan bakınca, Diddy adamın üzerinde Incardona'nın giydiklerini hatırlatan bir işçi tulumu olduğunu fark ediyor. Çizmeleri, tulumu ve atleti aynı. Asıl fark, adamın aksesuarlarında: Incardona'nın aksine, bu adam gömleğinin önünü kaplayan ve boynunun çevresine bağlanmış, diz hizasında kahverengi bir önlük takıyor.

"İleride birini görüyorum," diye mırıldanıyor Diddy.

"Demiryolu işçisini bulduk mu?"

Hester'in sorusu sessizce Diddy'ye yaklaşıp onu birden kıskıvrak yakalıyor, devasa bir taş gibi üzerine yuvarlanıyor. Şaşırtıcı, ağır, bunaltıcı. Böylesi bir yanlış anlamanın ihtimali bile, dehşete kapılmasına sebep oluyor. Sanki adım adım yaklaştıkları adam, Diddy'nin dün, yola çıkmadan önce gazete kupürü ve Incardona'nın dul karısına yaptığı ziyaret dahil olmak üzere bütün gerçeği ona açıklarken tarif ettiği işçi olabilirmiş gibi. Sanki anlattıklarını hâlâ anlamamış gibi konuşuyor. Daha doğrusu, ona hâlâ inanmıyormuş gibi.

Daha fazla konuşabileceğinden emin olmayan Diddy, "Başka bir adam," diyor.

(Şimdi) neredeyse vardılar adamın yanına. Diddy, bu adamın yüzü ve vücut yapısının Incardona'yı andırdığını görüyor.

Daha da sinir bozucu olan, bu adamın da tıpkı Incardona gibi rayların üzerindeki bariyer benzeri bir şeyi sökmeye çalışıyor olması. Ama bu bariyer, öncekinden daha farklı bir malzemeden yapılmış. Dikdörtgen biçiminde gri-beyaz renkli bloklardan; bunlar kireç taşı mı yoksa beton mu, henüz anlayamıyor. İşin büyük kısmını halletmiş adam.

Hester'i sıkıca belinden tutan Diddy, adamın bir keski ve çekiç yardımıyla bloklar arasındaki çimentoyu sökerek var gücüyle çalışmakta olduğu alandan üç metre kadar geride duruyor. Diddy'nin kafası karışmaya başladı. İnkâr etmek istese de, bu adam ve Incardona arasında tekinsiz bir benzerlik var. İkisi de hemen aynı yaşlarda, beden yapıları, boyları, ten renkleri bile aynı; ikisinin de yüz hatları sıradan ve biçimsiz. Kardeş olmaları mümkün mü? Biraz daha yaşlı ya da genç bir Incardona da aynı demiryolu şirketi için çalışıyor olabilir mi? Adı Charlie olan biri mesela. Kardeş olmak, aynı olmanın bir adım ötesidir. Ama hayır, saçma bir düşünce bu. Yeniden bak. Diddy aralarındaki farklara tutunmaya çalışıyor. Bir kez daha sayıyor aklından; bu adamın alnında bir madenci ışığı yok; bu adam deri bir önlük takıyor. Ve bu adam, Diddy'ye yer altında çalışan bir madenciyi hatırlatmıyor. Bu adam, hem görüntüsü, hem de çalışma biçimi itibariyle, daha çok bir sepiciye benziyor. Ya da bir demirci ustasına. Uzaktan bakınca, bir mezarcıyı da andırıyor.

"Ne görüyorsun?" diye fısıldıyor Hester.

Hester'in böyle bir anda fısıltıyla da olsa konuşmaya başlaması, Diddy'i dehşete düşürüyor. İşine dalmış olan adam, belli ki onların yaklaştığını duymadı. Yoksa niçin onların durduğu yana bakıp varlıklarından haberdar olduğunu göstermesin? Ama Hester sessizliği bozunca, işçinin meşgul tavrı değişiyor, daha az masum bir hal alıyor. Hester'in sesini o anda duymuş olmalı. Daha önce değilse de, (şimdi) yakınında duran adamla kadının varlığından haberdar. Konuşmaz ya da başını kaldırıp onlara doğru bakmazsa, onları bilerek görmezlikten geliyor demektir.

Diddy paniğe kapılıyor. Çılgınca bir fikir olsa da, konuşmadıkları takdirde adamın onları görmeyeceğini sanmıştı. Hester konuştuğundan beri, yerleri keşfedildi, korunmasız kaldılar.

Neye karşı korunmasız? Nahoş, hatta tehlikeli bir duruma karşı mı savunmasızlar? Cevap, karşılarındakinin nasıl biri olduğuna bağlı.

Diddy, yakınında durdukları aksi görünüşlü işçinin Incardona'dan başkası olmadığını kabul etmeye hazır mı? Evet, sıradan biri mantıksız bir şeyi kabullenmeye ne kadar hazırsa, o da işte o kadar hazır. Hiçbir kanıtın, hiçbir gerçeğin apaçık ortada duran şüpheleri gideremeyeceği bir şeyi kabullenmeye hazır. Diddy yalnızca hazır değil. Aslına bakarsanız, inanmanın kenarına kadar geldi. Hatta şimdiden orada. Kraterin ortasında. İmkânsızlar arasında yerleşti. Bu imkânsızlıkların toplandığı alanlar arasındaki akım devresini kuruyor.

Diddy'nin inanma kapasitesini daha basit biçimde tasvir etmek gerekirse; iki tane tamamen zıt şeye birden inanıyor. Incardona'nın öldüğüne ve Incardona'nın yaşadığına. Aslında, kendisinin, Diddy'nin öldüğüne; ayrıca, yaşamış olduğuna inanmaktan pek de farklı ya da önemli ölçüde daha zor değil.

İşte, Diddy'nin bakış açısı en basit haliyle böyle. Onun (şimdi) inandığı ve inanamadığı adam, aynı kişi*dir*.

İnanç ve iddia hakkında ilave edilebilecek o kadar çok şey var ki, Hester'in sorusuna basit, düz bir cevap vermek çok zor. Bekleyip görmek daha iyi olacak.

Besbelli hoşnutlukla homurdanan işçi, keskisiyle çimentoya vurup parçalamayı biraktı. Yerde yatan, çadır bezinden bir çuvalın başına çömelen adam, çuvaldan bir başka alet, kocaman bir çekiç çıkarıyor. Doğrulup ayağa kalkıyor, topukları üzerinde yükseliyor, çekici başının üzerine kaldırıp var gücüyle indirerek, (şimdi) bariyerin en üst katını oluşturan bloklardan birine güçlü bir darbe vuruyor. Bu şiddetli gürültüden korkan Hester, hafif bir çığlık atıyor. Diddy onun ağzını eliyle kapatıyor.

Başka bir blok daha boyun eğiyor ve adam yerden aldığı levyenin yardımıyla onu gevşetip yerinden söküyor. Fethettiği kocaman parçayı alıp, melodisiz bir ıslık tutturarak, tünel duvarınındaki girintinin içine istiflenmiş diğer blokların yanına taşıyor. Yeniden bariyerin başına dönerken, doğrudan, kayıtsızca ve sakince, bir an Diddy ile Hester'e bakıyor. Islık çalmaya devam ediyor, ama bir şey söylemiyor.

Kendi korkaklığından utanan Diddy, elini Hester'in ağzından çekiyor. "Affet beni, sevgilim," diye fısıldıyor. "Her ikimiz için düşünmeye çalışıyorum. Ama korkuna yenik düşersen kafam karışır. O zaman hiç düşünemem."

Demiryolu işçisi yeniden bariyerin başında. Belki de Diddy'nin söylediklerini duydu, çünkü bu kez başını kaldırıp onlara bakıyor ve gülüyor. Bir hayvan gibi kokuyor, bir hayvan gibi nefes alıp veriyor.

"Niçin gülüyor?" Hester, Diddy elini çektikten sonra bile, onun sol yanına yaslanmaya devam ediyor. Hareket etmeye kalkınca, ayakkabılarından birinin topuğunun rayla kocaman cıvata arasındaki boşluğa sıkışmış olduğunu fark ediyor; topuğunu kurtarmaya çalışırken, dengesini yitirip yuvarlanacak gibi oluyor.

Diddy onu hemen yakalıyor. "Dikkat et!"

"İyiyim, sorun yok." Kendi başına ayakta durmak istiyor. "Dalton, o niçin gülüyor?"

"Bilmiyorum," diye cevap veriyor Diddy. "Belki de biliyorum. Bir zorba gibi davranıyor. Gözümüzü korkutmaya çalışıyor."

"Ne kadar uzağımızda?" Diddy'nin kulağına fısıldamış olsa da, işçi onun söylediklerini duymuş olabilir.

"Sadece bana tutun," diye fısıldıyor Diddy.

"Sadece bana tutun!" diyor işçi, sert, kısık bir ses tonuyla.

Sonunda! Adamın dili çözülünce Diddy rahatladı. "Demek sonunda konuşmaya karar verdin?"

"Seninle konuşuyor muyum bilmem be *adam*," diyor işçi. "Ama hanfendiye gelince," diye sırıtıyor, "o başka bir şey. Evet efendim, başka bir şey."

"Dalton!"

"Dalton!" diye taklit ediyor işçi, kızın sesini.

Diddy öfkeden köpürüyor. Adam yine küstahlık yapıyor, hem de eskisinden bile daha küstah. Kaba ve tehditkâr. Ama bu kez, Diddy yalnız olmadığı için her şey farklı. Incardona, Diddy'ye fazla ilgi göstermiyor. Onun önemsiz bir rakip olduğunu düşündü ve yüzüne bile bakmıyor. Bu kez Hester'in peşinde. Diddy'nin (şimdi) gördüğü kadarıyla, işçinin kaba yüz hatlarını çarpıtan şey bu kez nefret değil. Şehvet. Tabii Hester bunu görmüyor, göremez. Diddy her ikisi için de görmeli. Onu, bu dünyayı istila etmiş hayvanlara karşı, kendini koruduğundan bile daha dikkatli savunmalı. Diddy, Aziz Yorgi'ye dönüşmeli.

Adam yaklaşıyor. Diddy, tek koluyla Hester'i sıkıca tutuyor. Silahını bulmak için çevresine bakmıyor.

Incardona, hasmını küçük görmekle hata yaptı. Bu kez karşısında, elleri zaten kanla vaftiz edilmiş deneyimli bir Diddy duruyor. Nefretten gerilmiş, savaşmaya hazır. Diddy, Hester'i bırakıyor.

Incardona hâlâ yaklaşıyor; sağlıksız, yatalak Diddy karşısındaki fiziksel üstünlüğünden o kadar emin ki, bu defa elinde bir balta bile yok. Ama hiddet ve tiksintiden kaskatı kesilmiş Diddy, bu defa bir beyefendi gibi davranmayacak. Üstelik bu çarpışma, onur düellosu gibi bir şey olmasına rağmen. Titreyen Hester'in önüne geçen Diddy, yerden yeniden levyeyi alıp hazır bekliyor. Diddy'nin silahını başıyla işaret eden adam , "Demek oyun oynamak istiyorsun ha?" diyor.

"Bir adım daha at bakalım," diye bağırıyor Diddy, "o zaman hangi oyunu oynadığımı görürsün." Diddy kendisini güçlü, yenilmez hissediyor. Taştan yapılmış olduğunu hissediyor.

"Aşkta ve savaşta her şey mübahtır!" diye hırlayıp dişlerini gösteriyor Incardona, derken Diddy'nin sol tarafına saldıracakmış gibi atılıyor ve Diddy levyeyi var gücüyle boşluğa indiriyor. Başarısız darbenin etkisiyle neredeyse dengesini kaybediyordu; levyeyle kendi incik kemiğini kırmaktan son anda

kurtuluyor. Hayır, dur! Hester sızlanıyor. Incardona onun memelerinden birini avuçladı, sonra fırlayıp kaçtı, bir boksör gibi dans ediyor. "Hester!" diye haykırıyor Diddy. Ona bakmaya cesaret edemiyor, çünkü o zaman gözlerini Incardona'dan ayırması gerekecek. Yine de kızın iyi olduğunu bilmesi gerekiyor. "Hester!" İyi misin, demeye çalışıyor. Canını yaktı mı?

"Dalton, onu öldürme!"

Ama Diddy, Hester'in haykırdığı bu sözcükleri anlamak bir yana, duyamıyor bile. Kızın sesi, "Uyan!" ve "Hey!" ya da "Oksijeni deneyin!" diye haykıran başka karmaşık sesler, bağırışlar ve öğütler arasında yitip gidiyor.

Öfkeden gözü dönen Diddy'nin niyeti, öldürmek. Artık geri adım atamaz. Tamamen nefret ettiğin şeyi öldürmelisin; tabii önce onun seni öldürmesine razı değilsen.

Incardona'nm elinde silah yok, ama Diddy'nin işi yine de kolay değil. Diddy, Incardona'ya doğrudan saldırarak vuramayacağını anladı; elinde silah olmasa da, iri yarı ve kaslı işçi çok çevik hareket ediyor. Diddy, kurnazlığını kullanmak zorunda. Biraz önce savurduğu darbeden sonra uyuşan parmaklarını hâlâ hissedemiyor, ama demir çubuğu iki eliyle birden var gücüyle kavrıyor. Aynı anda haykırıyor: "Hester, yere yat!" Incardona sıçramayı bırakıyor, bir an bakışlarını Diddy'den ayırıp Hester'e doğru çeviriyor. İşte o anda, tam o anda, Diddy levyeyi adamın kafasına indiriyor.

Incardona çirkin bir haykırış koparark ellerini başına götürüyor, iki yana sallanıyor, kendi etrafından dönüyor, dizleri bükülüyor; sonra yere yığılıyor. Kımıldamadan yerde yatıyor. Parçalanan kafatasından kanla birlikte beyin, kemik parçaları ve kirli suya benzer bir sıvı akıyor. Bu kez hiç şüphe yok. Diddy onu öldürdü. Trenin işi bitirmesine ihtiyacı yok. Bu, kafasının tam ortasına isabet eden, daha enerjik ve iyi nişanlanmış bir darbeydi. Diddy, şeytani bir zevk almayı düşünerek, tünel zemininde yatan adama bakıyor. Ve bu hayvani duyguyu denetleyebildiğini, hatta hayvani zevkin korku ve tiksintinin aciz çırpınışlarını bastırdığını hissediyor. Diddy zaferini kutluyor.

Sonunda, düşünmeye başlıyor. (Şimdi) gerçekten de öldü. İlk seferinde gönülsüz davrandığım için, yeniden gelip işini bitirmek zorunda kaldım.

Hester'in iniltilerini duyunca, arkasını dönüyor. Kız yere çömelmiş, başını öne eğmiş; üstü başı yağ, çamur ve Incardona'nın parçalanan kafasından saçılan kanlarla lekelenmiş. Levyeyi bırakan Diddy, onun yanına diz çöküyor ve kıza sıkıca sarılıyor. Onun panik içinde, kendisini düşünerek haykırdığını tahmin ettiği, "Dalton, onu öldürme!" cümlesini tamamen unuttu bile. Yalnızca Hester'in düellonun bittiğini anlamış olduğunu sanıyor. Ve burnu bile kanamayan Diddy'nin galip geldiğini. Kızın yanaklarını, ağzını, boynunu öperek, "Şimdi beni gördün," diye mırıldanıyor. "Beni bu defa gördün."

Ama Hester olanları anlamamış gibi görünüyor. Diddy'nin coşkusuna, inatçı neşesine katılmıyor. Tam aksine. Hester, karanlık hüznüne (şimdi) her zamankinden daha da çok gömüldü. Diddy'nin kucaklayan kollarından sıyrılıyor. Onun yardım çabalarını geri çevirerek ayağa kalkıyor. Öfkeyle giysilerini silkeliyor, ayaklarını yere vurarak ayakkabısındaki çamurlardan kurtulmaya çalışıyor.

Şaşkın Diddy de ayağa kalkıyor. "Neyin var, sevgilim? Niçin öfkelisin böyle? Her şey yolunda artık. Neler olduğunu gördün ya."

"Hayır görmedim," diyor Hester, acı bir sesle, "bunu biliyorsun." Duraksıyor. "Ama seni tatmin edecekse, sana *gerçekten* inanıyorum artık."

"Düşündüğün başka şeyler de var," diyor Diddy, heyecanla. "Bana söylemediğin şeyler var."

"Her şey bitti," diyor Hester. "Ve artık önemi yok, başka türlüsü imkânsızdı. Yapman gerekeni yaptın sen."

"Anlamıyorum seni," diye haykırıyor Diddy. "Aynı şeyden söz etmiyoruz biz."

"Evet, aynı şeyden söz ediyoruz. Zaten söyledim. Sana inanıyorum."

Diddy, Hester'in niçin soğuk ve katı davrandığını anlayamıyor. Uzun süredir ertelenen bu haklı çıkma anında niçin

olması gerektiği gibi davranmıyor? "Bu yeterli değil," diye ısrar ediyor, somurtarak. "Beni *görmen* şart." Böyle kusurlu, kafası karışık bir şahit ne işe yarar ki? Hiç, hiçbir işe yaramaz. Onu yeniden mi öldürmeliyim?

"Ama yapamam," diye ağlıyor kız, isterik bir şekilde. "Yapamayacağımı biliyorsun."

Diddy'nin içinde alev alev yanan bir öfke beliriyor. Onun hayatını kurtardı, kendi hayatını kurtardı. Ve, hepsinden önemlisi, onların gerçeklerini bir araya getirdi, boyunduruk altına aldı; güç kullanarak da olsa kesişmelerini sağladı. Bu kahramanlığına karşılık olarak Hester ne yaptı? Diddy'ye hakkı olanı vermemek için körlüğünü ileri sürdü. Diddy buna izin vermeyecek. "Görülmek istiyorum!" diye bağırıyor.

Bu çığlıkla birlikte, Diddy'nin içinde bir şey kırılıyor. Belki de öfkesidir. Bedeninin gergin kaslarının gevşediğini, kasılmış liflerinin çözüldüğünü, gergin sinirlerinin açıldığını hissediyor. Tüneldeki hava hafifliyor, çürük kokusu azalıyor. Çok daha sıcak hale geliyor tünelin içi. Diddy, Hester'e bakmaya korkuyor; yerde kıvrılmış yatan adama çeviriyor gözlerini, adamın kafatasının içinden hâlâ biraz sulu pislik akıyor. Algıladıklarının korkutucu ya da mide bulandırıcı olduğunu düşünmüyor. Bu tür tepkiler, onun gördüğünü ve ne yaptığını anlamasını gerektiriyor. Ancak o zaman eski, yorgun tepkilerini doğru biçimde gösterebilir.

Ama (şimdi) durum farklı, şimdi her şey farklı. Bu olayın üstü, yenilik dalgalarıyla kaplanıyor.

Fakat nasıl olabilir ki bu? Bu ilk değil, ikinci seferken nasıl olabilir?

Diddy cevabı biliyor. Cevap bir fikirde değil, bir eylemde yatıyor. Hester'le sevişmek istiyor. Burada, şu anda sevişmek istiyor. Çünkü sevişmek, bütünleyici bir eylem. Bütün cinayetlerinin sonucu. İkisi bir şekilde birbirlerine yakışıyor. Daha önce bunu anlayamamıştı. Daha önceleri, Hester'le birleşmesinin, suçlu eylemini takip eden bağışlanma olduğunu; hatta suçun ödülü olduğunu düşünüyordu. (Şimdi) Diddy demiryolu işçisini her seferinde öldürmenin belki de sevişme

becerisini yenilemenin bir yolu olup olmadığını merak ediyor. Şiddet dokunuşu, diğerini, aşk dokunuşunu mümkün kılan, ihtiyaç duyulan prelüd olabilir. Eğer bu doğruysa, aşk Diddy'nin amacı demektir, yatıştırıcısı değil. İndirgenmiş şiddet, yalnızca zemini mi temizliyor?... Peki, Diddy niçin bu kadar dolaylı bir yoldan gitmeli?

Rüzgârlığını ve süveterini raylar arasındaki boş şeride, Incardona'nın bedeninin birkaç metre ötesine seren Diddy, botlarının bağcıklarını çözüp onları ayağından çıkararak, Hester'i kendisiyle birlikte uzanmaya davet ediyor. Onu kolları arasına alıyor; kız başlangıçta oldukça hareketsiz, hemen hiç tepki vermiyor. Ama Diddy kendini öyle sevinçli hissediyor, cinsel arzusuna öyle güveniyor ki, Hester'i canlandırıp kendisine katılmasını sağlayacağına hiç şüphesi yok. Kızın göğüslerini okşamaya başlıyor; sonra bir elini bacaklarının arasına koyup, diğeriyle elbisesini beline kadar sıyırıyor. Diddy tatlı, ıslak etin içinde kendini kaybediyor. Evet, kız kendisine rağmen Diddy'i yeniden sevmeye başladı. Pantolonunu ve şortunu dizlerine kadar sıyırdıktan sonra, Diddy kızın üstüne çıkıyor. O da hareket etmeye başlıyor, ama başını tuhaf biçimde yana çeviriyor ve Diddy kızın yüzünü öpmekte zorlanıyor. Hareketleri uyum kazanıyor. Diddy, ritmi hiç bozmadan kızın sütyenini arkadan açıyor ve elbisesini daha da yukarı çekiyor; pantolonunu tekmeler savurarak çıkardı, kızın içine giriyor. Bu sadece başlangıç, ama Diddy'nin duyduğu haz, şimdiye kadarki bütün sevişmelerinden, hatta ilk sevişmelerinden bile daha kuvvetli ve buyurgan. Hester için de aynısı geçerli olmalı. Çünkü (şimdi) güneş gözlüğünün koruduğu yüzü başka yöne çevrilmiş olsa da, her hareketine uyum sağlıyor. Bir kez boşalıyorlar, ama yeterli değil. İkisi de diğerine tüm bedenini sunmalı; cinsel organını, ağzını, ellerini, dizlerini, saçını, ayaklarını. İkisi de ağlıyor, mırıldanıyor, inliyor, gülüyor, tıslıyor, müstehcen şeyler söylüyor; Diddy'nin daha önce ikisinden de duymadığı türde sesler çıkarıyorlar. Diddy ve Hester, daha önce çiftleşmemiş iki vahşi yaratık gibi. Diddy'nin süveteriyle rüzgârlığının üzerinde

kalmaya çalışıyorlar, ama sonunda yuvarlanıp, hâlâ üzerlerinde olan giysileri de yırtarak pisliğe bulanıyorlar, her tarafları çiziliyor. Bunların hepsi, zevk ve acının bir olduğu aynı duygu magmasının parçası. Yeniden bir araya geliyorlar. (Şimdi) Diddy, gerçekten affedildiğini hissediyor. Kabuğundan çıkan bir deniz yaratığı gibi, zayıf ve güçsüz bedeninden sıyrılıp çıkıyor.

Kollarındaki Hester kendinden geçiyor, arkaya devriliyor. Bayılmış olabilir mi? Diddy endişeyle yanağını onun göğsüne koyup dinliyor; bitkin düşmüş, çok ihtiyaç duyduğu derin uykuya nihayet dalan birinin yavaş, düzenli nefes alıp verişlerini duyuyor. Uyuyor, demek ki. Bırak dinlensin. Diddy, Hester'in naylon külodunu bacaklarından yukarı çekip giydiriyor, yırtık elbisesini dizlerine kadar indiriyor; pamuklu sütyenini paltosunun cebine koyuyor; gevşek kollarını iterek paltonun kollarına sokuyor ve paltonun düğmelerini ilikliyor. Sonra, Hester'i kollarına alarak birkaç metre ötedeki en yakın sığınağa taşıyor. Girintiye varınca, sığınağın ağzında durup onu oturur pozisyonda yere bırakıyor. Sırtını duvara, bir zamanlar bariyerin parçası olan taş blokların yanına yaslıyor.

Diddy'nin aklına, Hester'i burada bırakmanın tehlikeli olabileceği geliyor. Onu tünelden çıkarmak ve rayların iki yanındaki tepelerden birinin eteğine yatırmak, şüphesiz daha güvenli olur. Onu dışarı yerleştirdikten sonra, Diddy yeniden tünele dönebilir.

Ama birkaç dakika için bile olsa, tünelden ayrılmaya korkuyor. Geri dönmek istemeyebilir, ya da dönmesi mümkün olmayabilir. Üstelik Hester'in burada kısa bir süre yatması gerekecek. Biraz daha ilerleyip tüneli keşfetmeli; merak, fiziksel olarak iyi hissetmenin verdiği güç ve tatmin edilmiş hazın kuvvetli dalgaları hazır içinde yükselmişken.

Incardona'yı da taşımalı mı acaba? Daha neler. Bırak, piç kurusu kendi pisliği içinde yatsın.

Diddy ilerlemeye devam etmeden önce, (şimdi) giysilerini üstüne geçirmeli. Ama kırışmış ve yırtılmış eşyalarını giyerken büyük bir hoşnutsuzluk duyuyor; giysileri, tıpkı Hes-

ter'inkiler gibi Incardona'nın beyin sıvıları ve kanıyla kaplı; ayrıca çamur, yağ, pislik, ter ve seksle de kirlenmiş. Tabii üşürse onları giymesi gerekecek. Ama nedense hiç üşümüyor. Üşümemek bir yana, kızardığını ve fazlasıyla ısındığını hissediyor. Belki de Diddy'nin ateşi var. Önemli değil. Önemli olan, şimdilik, içinde giyinme isteği olmaması.

Sonra, giysilerini kullanmanın daha iyi bir yolunu buluyor. Hester'in sığınak duvarına yaslanan başı, çok rahatsız edici olduğu belli olan tuhaf bir açıyla eğilerek kenara kaydı bile. Ve o sert duvar, belkemiğini de acıtıyor olmalı. Uyandığında her yanı tutulmuş olacak, ağrıyacak. Botlarını, pantolonunu, gömleğini ve süveterini bohça haline getirip, bilinçsiz kızı bir an öne doğru çekiyor, sonra hazırladığı bohçayı bir yastık gibi onun arkasına seriyor. Kızı yeniden arkasına yaslayıp, rüzgârlığı battaniye gibi göğsüne örtüyor. (Şimdi) çok daha iyi.

Niçin bir şey giysin ki? Diddy eğiliyor, çoraplarını ve tişörtünü de çıkarıyor. Bunları da Hester'in yanına koyuyor.

(Şimdi) özgür, artık gidebilir.

Diddy önce çıplak bacaklarından birini, sonra diğerini kaldırarak, bir kısmı sökülmüş bariyerin üzerinden geçiyor. Elbette. En başından beri gizlice şüphelendiği gibi. Bariyerin arkasında, tünel ve raylar uzayıp gitmiyor. Raylar, biraz ileride, bariyerin yirmi metre kadar ötesinde sona eriyor. Ondan sonra, tünel duvarları da genişleyerek açılıyor. (Şimdi) daha da genişliyor duvarlar.

Niçin olmasın? "Başka bir dünya var, ama bu dünyanın içinde."* Diddy artık bir tünelin içinde değil, daha ziyade uzun, geniş, rutubetli bir galeride yürüyor. Bir kez daha bir madende olduğunu sanıyor. Ama bu geniş koridor parlak bir ışıkla aydınlatılmış. Çıplak ampuller, penceresiz duvarlara sık aralıklarla yerleştirilmiş. Işık o kadar yoğun ki, havayı bile bir ölçüde ısıtıyor belki. Yoksa Diddy'nin ocak ayının en soğuk günlerinde hiç üşümeden çırılçıplak dolaşmaktan rahatsız olmaması nasıl açıklanabilir? Sebebi yalnızca galerinin

*) Paul Eluard.

tuhaf havası, anormal biçimde ısı üreten rutubeti olamaz, değil mi? Sebebi ne olursa olsun, Diddy (şimdi) hiç üşümüyor. Hatta sıcaklık bazen bunaltıcı bir hal alıyor; keşke biraz daha serin olsaydı hava.

Diddy çıplak, içi tamamen esenlikle dolu. Yüksek kemerli ayaklarının uzun ince parmakları, yürürken kirli taş döşemeyi kavrıyor. Sıcak hava yüzünden sarkan testisleri, keyifle bacaklarının arasında sallanıyor. Kollarını serbestçe iki yanında sallıyor. Omuzları gevşek, gergin değil; başını dimdik tutuyor. Ve teni baştan aşağı parlak ve pürüzsüz, sanki uykuyla durulanmış gibi.

Keskin, parlak ışık saçan aydınlatma, Diddy'nin çevresindeki kapalı alanı hiçbir kuşkuya yer kalmayacak kadar net görmesini sağlıyor. Şüphesiz, burası tünelden çok farklı bir yer. Tünelin zemini çakıllı toprakla kaplıydı, oysa buranın zemini taşla döşenmiş. Koyu gri renkli taşla döşenmiş zemine, yaklaşık on metrede bir kare biçiminde delikler açılmış, bunların üzerine demirden, ağır ızgaralar yerleştirilmiş. Duvarlar da aynı koyu gri renkli taştan yapılmış.

Diddy, her an karşısına bambudan sandalyesinde uyuklayan yaşlı bir nöbetçi çıkmasını bekliyordu. Ona nerede olduğunu soracak ve yönünü tayin edebilecekti. Bu memuru zihninde açıkça canlandırabiliyordu. Altmış yaşlarında, bakımsız bir adamdı; pörsümüş yanakları, alnında bir yağ kisti vardı, en az iki gündür traş olmamıştı. Ceketinin kollarından yıpranmış manşetleri görünen, parlak mavi renkli, kaba kumaşttan bir üniforma giyiyordu; ceketinin cepleri eski sakız kâğıtları, vakti geçmiş pullar, yırtık bilet parçaları, kirli kâğıt mendiller gibi dökümtülerle doluydu. Adam göbekliydi ve bursiti vardı. Her gece mobilyalı odasına gidiyor, at kılından döşeğinde, rahmetli karısının duvardaki fotoğrafının altında uyuyordu... Diddy, sandalyesinde kaykılmış, başını duvara yaslamış oturan bu yaşlı görevliye, "Neredeyim?" diye soracaktı. Adam ona uyuşuk bir tavırla cevap verecekti. Ama cevabı yeterli olacaktı. Çünkü Diddy'nin fazla bilgi beklentisi yok. Elde edebildiği her türlü bilgi onu memnun eder. Fakat

bu kadar alçakgönüllü bir talebi olmasına rağmen, uzun galerinin başında ya da hiçbir yerinde yaşlı görevliye rastlayamıyor. Bulduğu tek şey, yerdeki ızgaralardan birinin köşesine sürüklenmiş, böyle bir yaşlı görevliye ait olması muhtemel, 7,5 beden bir hasır şapka.

Diddy'nin çırılçıplak yürüyerek katettiği galeri, neredeyse bomboş. Yalnızca, geniş aralıklarla yerde yatan, mekânın görkemli boyutları içinde kaybolmuş gibi görünen birçok tuhaf, değersiz sayılabilecek nesne buluyor. Terk edilmiş eşyalar mı bunlar? Kayıp mı olmuşlar? Yoksa birisi tarafından gizlenmişler mi? Şifreli bir mesaj vermek amacıyla sırayla mı bırakılmışlar?

Önce, sözü edilen hasır şapkayı buluyor.

Birkaç metre sonra, duvar kenarında, 1930'lardan kalma Zenith marka bir radyo çıkıyor karşısına. İnceleyince, tüplerinin yanmış olduğu anlaşılıyor.

Daha ileride bir köşeye, 78'lik plaklar istiflenmişti. Diddy bir an eğildi, hızla plakları karıştırıp gözden geçirmek istedi. Ama hepsi opera aryalarından oluşan plaklar çok tozluydu; on tane plağı inceledikten sonra, parmaklarının ucu kapkara olmuştu ama tek bir şarkıcıyı bile tanıyamamıştı.

Daha da ileride, bir sandık dolusu hindistancevizi vardı. Diddy bir tanesini eline alıp sallayarak içinde çalkalanan sütün sesini duymaya çalıştı. Susamıştı. Küçük bir tornavidası olsa hindistancevizlerinden birini açıp sütünü içebilirdi. Böyle küçük bir tornavida tünelde bıraktığı pantolonun cebinde -İsviçre ordu çakısında- vardı.

Daha da ilerleyince, bir kutu puro çıkıyor karşısına. Reager'ın sevdiği Küba purolarından. Fazla kurumadılarsa, (şimdi) bir tane içmek keyifli olurdu. Ne yazık ki, kutuda kibrit yok.

Yine daha ileride, üzerinde musluk olmayan bir duvarın önünde, uzun, turuncu ve plastik bir bahçe hortumu duruyor, üç farklı hortum başı var.

Ve daha da ileride: bir çift paslı bahçe makası; yeşil, kahverengi ve beyaz renkli eğrilerle süslenmiş, altına 'Minton' ve 'No 12' sözcükleri damgalanmış bir lazımlık; çoğu *Popüler Mekanik* ve *Bilim & Mekanik* sayılarından oluşan bir yığın dergi; büyük bir zarf içinde, 1950'lerin ünlü aktrisi Dolores del Rio'lu

Meksika filmlerinden alınma bir düzine fotoğraf; eski bir araba lastiği; yıpranmış bir Barbie bebek (görünürde Ken yok); kahverengi iplik makarası; küçük, düzenli bir sonbahar yaprakları kümesi; üzerinde 'Hotel Luna' yazan ahşap bir elbise askısı; beşte biri boşalmış bir Smirnoff votka şişesi; takma diş temizlemek için özel üretilmiş bir diş macunu tüpü; ve plasikten yapılma, eksik bir iskambil kâğıdı destesi. Diddy destede kırk dokuz kart sayıyor.

Anlaşılan Diddy, şeylerden oluşan bir dünyaya düştü. Bulduğu nesnelerden bazıları, koleksiyoncuların işine yarayabilir; tabii bir yerlerde böyle şeylerin koleksiyonunu yapmak isteyecek kadar tuhaf insanlar varsa. Fakat bu dünyanın sakinlerinin nesnelerden ibaret olduğu kabul edilirse, hatta bu nesneleri marjinal ve modası geçmiş şeylerle kısıtlamak daha doğruysa, bunların ne kadar geniş bir alana dağıtılmış olduğu dikkat çekici. Diddy'nin pek karşılaşmadığı bir sorun bu; fazla geniş alan sorunu. Başka odalara, apartman dairelerine, evlere yığılacak olsa dağınıklık yaratacak şeyler, böyle devasa bir mekânda zorlukla seçilebiliyordu.

Bu yüzden, aynı zamanda nesnelerin yokluğunun dünyasıydı burası. Daha önce belirtilen, doğaları gereği 'içerik'ten çok 'çöp' ve 'döküntü' sayılabilecek şeylerden başka, galeride hiç eşya yoktu. Boştu.

Tabii duvarlarda yazılı olanları saymazsak. Çünkü içini dolduracak nesnelerden yoksun olan bu aşırı uzun, nispeten dar geçit, eşyalardan yana eksikliğini, her iki duvarına yazılmış çok sayıda mesajla kapatmaya çalışır gibiydi. Alıntılardan ve sloganlardan oluşan aralıksız ve uzun bir geçit töreni.

Geçidin ilk elli metresi boyunca, bunlar düzensiz fasılalarla, farklı yüksekliklere gelişigüzel karalanmıştı. Bazen taş duvara tebeşirle ya da boyayla yazılmış, ya da kartonlara, plastik levhalara, kontrplağa karalanıp duvara yapıştırılmış ya da çivilenmişlerdi. Fakat Diddy ilerledikçe, yazılar da sıklaşıyor ve giderek daha masraflı yöntemlerle duvara asılıyorlardı. Bazıları renkli matbaa harfleriyle afişlere basılmıştı ve bunların, çeşitli renklerde, ayrıntılı kenar süsleri vardı. Bazı-

ları metal levhalara kazınmıştı. Yine de, uygulanan tipografi, baskı, metal işçiliği yöntemleri arasında -ilkel veya basit de olsa- birleştirici, hatta baskın bir üslûp ya da dönemin etkisi yoktu. Grafik üslûpları ve plastik uygulamalar, tamamen eklektik bir karışımdan oluşmaktaydı.

Hepsi ölüm temasıyla yakından ya da uzaktan ilgili olan metinlerin içeriği hakkında da benzer şeyler söylemek mümkün. Hepsi, şiirlerden, vecizelerden alınmış, bazıları eksiksiz, bazıları kırpılmış cümlelerden oluşan, karmakarışık harmanlanmış satırlardı. Bu mesajlar ve alıntılarda, etik, anlamsal ya da kültürel bir tutarlılık göze çarpmıyordu. Sanki rastgele seçilmiş insanlardan, en sevdikleri özlü sözleri paylaşarak katkıda bulunmaları istenmiş, onlar da bunu yapmışlardı. Bütünde uyum aranmamıştı.

"Hiç doğmamış olmak daha iyidir," cümlesinin yanına, "Günahın ücreti ölümdür,"[1] alıntısı yerleştirilmişti. Biraz ileriye, "Düzen, sakinlik ve sessizlik," yazılmıştı. Biraz daha ileride de "Topla gül tomurcuklarını."[2]

Diddy başka yazılar da gördü, hatta yanında kâğıt kalem olsa, bazılarını not almayı düşünecekti.

"Beni yaratan ve sizinle konuşan tozdan nefret ediyorum. Onu size veriyorum."[3]

"'Dünya, hiçkimseye hiçbir şey vaat etmemiştir.' Fas atasözü."

"Haydan gelen huya gider."

"Ey mezar, zaferin nerede?"[4]

"E dietro lé venìa sì lunga tratta/ di gente, ch'io non averei creduto/ che morte tanta n'avesse disfatta."[5]

"Gözden uzak, gönülden ırak."

"Et in Arcadia ego."[6]

"'Asıl sorun şu: ölümden önce hayat var mı?' Macar atasözü."

---

1) İncil, Romalılar.
2) Robert Herrick'in şiiri "The Virgins to Make Much of Time"ın ilk satırından.
3) Fransız Devrimi'nin önderlerinden Antoine Saint-Just'ün intihar notlarından.
4) İncil, Korintliler.
5) (İt.) *İlahi Komedya – Cehennem*, Dante: "Sonra insanlardan oluşan o kadar uzun bir sıra geldi ki, inanamazdın ölümün yok ettiğine bu kadar kişiyi."
6) (Lat.) Ben aynı zamanda Arkadya'daydım.

"Sıçanı öldüren/Kediyi korkutan/Köpeğe tos atan"[1]

"Ölüm ve vergiler."[2]

"Enkidu, benim çok sevdiğim dostum/Benimle birlikte her türlü zorluğa göğüs geren/Ölümlülerin kaderi onu da yakaladı!/Altı gün yedi gece ağladım cesedi başında/Burnundan bir kurt düşene dek."[3]

"Gitmen gerekiyorsa gidersin."

"Ölüm için duramadığımdan/Kendisi durdu benim için nezaketle..."[4]

"Küller küllere, toprak toprağa."[5]

"Tek üzüntüm, vatanım için verebileceğim tek bir canım olmasıdır."[6]

"Wir Geretteten/Aus deren hohlem Gebein der Tod schon seine Flöten schnitt/An deren Sehnen der Tod schon seinen Bogen strich."[7]

"Beni öldürmeyen şey güçlü kılar."[8]

"Olmuş, olan ve olacak benim. Ve hiçbir erkek kaldıramadı peçemi."[9]

"Ölü olmaktansa Kızıl ol."[10]

"Ve Ölüm'e kalmayacaktır bu dünya."[11]

"Où sont les neiges d'antan?"[12]

"Ölülerin anlatacak hikâyesi yoktur."

"Bu düşünce bir ölüm gibidir, seçim yapamayan/Ama kaybetmekten korktuğuna sahip olmak için ağlayan."[13]

---

1) "The House That Jack Built" adlı uzun çocuk tekerlemesinden.
2) Benjamin Franklin'ün ünlü bir vecizesinden alıntı: "Bu dünyada kesin olan iki şey vardır: ölüm ve vergiler."
3) Gılgamış Destanı'ndan.
4) Emily Dickinson'ın "Because I could not stop for Death" adlı şiirinden.
5) Anglikan Kilisesi Dua Kitabı'ndan.
6) Amerikan İç Savaşı kahramanı Nathan Hale'in konuşmasından.
7) Nelly Sachs'ın "Chor der Geretteten" adlı şiirinden. "Biz Kurtarılanlar/Kemiklerimizden flütler oydu Ölüm kendisine/ve Ölüm sinirlerimize vurdu keman yayını."
8) Friedrich Nietzcshe.
9) Sais'deki İsis tapınağından.
10) Soğuk Savaş döneminde Amerika'dan çıkan "Kızıl olmaktansa ölmek yeğdir" lafına karşıt slogan.
11) Dylon Thomas'ın "And Death shall have no dominion" adlı şiirinden.
12) François Villon'un şiiri "Des Dames de Temps Jadis"den: "Önceki kıştan kalan karlar nerede?"
13) Shakespeare, 64. Sone.

"Atladım gittim Aziz James Hastanesi'ne."[1]

"Or discendiamo omai a maggior piéta;/già ogne stella cade che saliva/ quand' io mi mossi, e 'l troppo star si vieta."[2]

"Ve Ölüm Gelir En Sonunda."[3]

"Trol kralın sarayında.."[4]

Yazıttan yazıta ilerleyerek dolaşıyor. Aşırı miktarda bilgelik: zararsız, dobra ya da antika veya patavatsız. Değiştirilebilir bilgelik. Çürümüş bilgelik. Duvardaki levhalar (şimdi) giderek azalıyor. Bir Donne vaazından alıntılanmış iki satırdan oluşan son yazıdan önce duruyor; yorulmasına az kaldı. Kızarmış yanağını bir an serin taşa yaslıyor. Gücünü hızla yeniden kazanıyor, yoluna devam ediyor. Diddy'nin burun delikleri lav kokusuyla, deniz kokusuyla doldu. Bunların hemen altından, kusmuğu andıran, hiç hoş olmayan bir koku geliyor. Diddy yavaşça yürürken, parmak uçları gri renkli pis duvarları süpürüyor. Adımlarının boğuk sesi, yalnız ve mutsuz kafasının içinde yankılanıyor.

Derken Diddy, geniş, kemerli bir kapı gördü. Arkasında, galeriden dört kat daha geniş ama daha kısa bir oda vardı. Daha çok bir geçiş odası. (Şimdi) yaklaşmakta olduğu odaya geçit veriyor. Bu odanın sonunda bir başka kapı daha var mı acaba? Belki de. Diddy, buradan bakınca göremiyor. Yine de, hem uzun galeri, hem de girmek üzere olduğu odanın, bir dizi birbirine bağlı yeraltı hücresi olduğunu düşünüyor.

Kapıdan geçen Diddy, geniş, kare biçimli, tavanı yüksek ve tonozlu, bodrum katına benzeyen bir mekâna girdi. Penceresiz olması dışında, bir kilise olmaya çok uygun bir yerdi. Örneğin halkı dindar, yoksul bir Balkan ülkesi kilisesi.

Fakat bu mekân ibadet etmek için kullanılmıyordu. Diddy, devasa bir yeraltı mezarına benzeyen bir yere girmişti. Son derece bakımsız bir mezara. Diddy'nin üzerinde

---

1) Louis Armstrong'un ünlü ettiği "St. James Infirmary" şarkısından.

2) *İlahi Komedya – Cehennem*, Dante: "Ama şimdi daha derin ıstıraplara doğru inelim/Çünkü yola çıktığımda parlayan yıldızlar şimdi batmakta/Ve daha fazla kalmamız yasak burada."

3) Agatha Christie'nin "And Death Comes as End" adlı romanının başlığı.

4) Henrik İbsen'in "Peer Gynt" adlı oyunundan.

yürümekte olduğu ortadaki koridor oldukça temizdi ve mekânın geriye kalan kısmı, düzensizce konulmuş çok sayıda tabutla doluydu. Yüzlerce, belki binlerce tabut. Bir yana eğilmiş, kenarından duvara yaslanmış, yan çevrilmiş, tehlikeli bir dengeyle üst üste yığılmış, ateş yakmak için dizilmiş odunları andıran tabutlar. Sanki öfke nöbetine tutulmuş biri tarafından istiflenmiş, atılmış, itilmiş gibi; ya da odaya yukarıdan düşüvermiş gibi görünüyorlar. Oraya yerleştirilmiş veya dikkatle taşınmış gibi değil. Hiçbir yerde, planlı bir düzenlemeden iz yok. Bu büyük alan için bile, çok fazla tabut var içeride. Fakat kural gözetmeden gelişigüzel doldurulduğundan, kısıtlı alanı ekonomik biçimde kullanma çabasına girilmediğinden, mekân olduğundan daha küçük ve kalabalık görünüyor.

Belki de burası sözcüğün bilinen anlamıyla; ölülerin saygıyla yerleştirildiği, yas tutan akrabaları ve arkadaşları tarafından düzenli olarak ziyaret edildiği bir gömüt odası değil. Daha çok, fazlalık addedilen bedenlerin atıldığı bir depoyu andırıyor. Bu da, mekânın utanmazca bakımsız bırakılışını; ayrıca, taze ya da kurutulmuş çiçeklerin veya ölülerin dinlenme yerlerini süsleyen başka andaçların yokluğunu açıklıyor. Tabutların birçoğunda, ölenlerin adını, doğum ve ölüm tarihlerini veren küçük bir levha bile yok. Bu yerin birileri tarafından ziyaret edildiğini hayal etmek bile imkânsız. Zihni anıların yüküyle ağırlaşmış bir ziyaretçi, sevdiği kişiden kalanların bu kadar bakımsız durumda, ihmalkârlığın pençesinde olduğunu görürse çok üzülecektir.

Çünkü tek sorun, tabutların mekâna yerleştirilme biçiminde değil. Kendileri de tamire muhtaç durumda. Diddy, bazılarının yapımında kaliteli ahşap kullanıldığını görebiliyor. Fakat maun ağacı, meşe veya ucuz çam da olsa, ahşap yüzeyler çizilmiş, örselenmiş, kırılmış. Hatta oyulmuş; her tabutun üstüne, bir dolar büyüklüğünde, birbirine benzeyen delikler açılmış. Bazı tabutların yan tarafına derin çizikler kazınmış, bu aralıksız çizikler, elyazısını hatırlatıyor. Ama Diddy'nin

okuyamayacağı bir yazı. Anlaşılmaz grafiti. Doğal haliyle bırakılmayıp boyanan ya da cilalanan tabutların üzerindeki boya dökülüyor, rengi kaçmış. Hatta bazı sandukaların çerçevesi yerinden çıkmış, tahtalar dağılmak üzere. Üzerinde yumuşak teninden başka hiçbir şey olmayan Diddy, tabutlardan fırlayan paslı çivilere dikkat etmeli. Ayrıca, eğrilmiş tahtalar ya da koridora sarkan gevşek tabut kapakları bileğini, baldırını ya da butlarını çizmesin diye gözlerini dört açmalı. Çoğu sandukanın kapağı tamamen açılmış, kimi zaman eğreti biçimde açık tabutun üzerine yerleştirilmiş olduğu için, Diddy bunlardan birine çarpmamaya da çok özen göstermeli. Özellikle, her iki yandaki bu sık ağaçlı ölüm ormanında dolaşmak için koridordan ayrıldığında. Eğer adımını nereye attığına dikkat etmezse, kısa sürede her yanı mavi ve sarı çürüklerle kaplanabilir. Ayrıca, çıplak ayaklarını da korumalı. Yerde çiviler olabilir. Açılmış ama tabutun üzerine yerleştirilmemiş, ya da taşınıp götürülmemiş kapaklardan dökülen kıymıklar da ayağına batabilir.

Tabutların içler acısı halinin bencilce sayılabilecek bir avantajı var. Diddy içlerini görebiliyor. Kapağı olmayan tabutların içindekileri, bir bakışta görebiliyor. Kapakları yerli yerinde, sıkıca çivilenmiş ya da bronz kilitlerle tutturulmuş tabutlarınsa, üzerine diktörtgen biçiminde küçük birer pencere açılmış. Diddy, biraz eğilip tabutun üstündeki dökün-tüleri kenara iterse, bunların içini de görebiliyor. Sonunda; yüzler.

İncelediği cesetler her iki cinsten ve her yaştan. Resmi ve şık giysileri içinde yatıyorlar. Oldukça iyi durumda hemen hepsi. Genelde, yüz ve eller -giysiyle kaplı olmayan bölümler-, kuru parşömeni andıran bir deri tabakasıyla kaplı. Bu yüzler kesinlikle insanlara ait, hatta çoğu beyaz ırktan ve genelde Amerikalı'ya benziyorlar. Fakat ifadeleri bazen fazla yoğun. Genelde yüzleri çarpılmış. Besbelli, çok gelişmiş bir mumyalama tekniğinin sonucunda elde edilen büzülmüş deri, yüzlerini acı verici biçimde buruşturmuş ya

da tuhaf biçimde gülümsüyormuş gibi görünmelerine neden olmuş. Genelde saçlar da yerli yerinde; kahverengi, sarışın, siyah ya da beyaz saçlar. Erkeklerin yarısının sakalı ve bıyığı da var.

Başlangıçta, bu bıyık ve sakallar Diddy'i şaşırtıyor, çünkü kendi kuşağında ve babasının kuşağında, çok az Amerikalı erkek bıyık bırakırdı. Sonra, cesetlerin tahmin ettiğinden çok daha eski olduğunu fark ediyor. Hepsi onlarca, hatta yüzyıllarca önceden kalma. Diddy'nin, onların yaşını, koyu, soluk kahverengi tenlerinin renginden anlaması mümkün değil. Ama başka ipuçları da var.

Genelde, giysileri ölen kişinin hangi dönemde yaşadığını belli ediyor. Sol taraftaki sallantılı bir yığının en tepesinde yatan kadın, 1890'lardan kalma uzun etekli, yüksek boyunlu bir elbise giymiş. Pudralı bir peruk takmış, kolonyal dönemin modasına uygun bir gömlek ve kısa pantolon giymiş bir adam da var. Ama Diddy'nin tabutlardaki bedenlerin ortalama yaşını tahmin etmesini sağlayan, bir başkası. Bu tabut diğerlerinden daha iyi durumda, iyice cilalanmış meşe ağacından yapılmış, üzerinde hemen hiç darp izi yok ve sıkıca kapatılmış kapağında tabut boyunca uzanan büyük bir camlı pencere var. Diddy bakıyor. Pembe bir elbise, beyaz çoraplar, bilekten bağcıklı pembe rugan ayakkabılar giymiş küçük bir kızın bedeni; tabutun yan tarafındaki metal plakaya göre, adı Martha Elizabeth Templeton ve 1922'de doğup, 1933'de ölmüş. Ama Diddy'nin camın arkasından görebildiği kadarıyla, çocuğun cesedi hiç bozulmamış. Canlı gibi görünüyor. Sanki yalnızca uyuyor. Yalnızca teni biraz sararmış, hepsi bu. (Şimdi) bu şaşırtıcı manzaraya, bir de Diddy'nin isim ve tarihle işaretlenmiş diğer tabutlar arasında yaptığı hızlı ve dikkatli tarama sırasında, 1933'den daha yeni bir ölüm tarihine rastlamadığını da ekleyelim. Başka hiçbir ceset, bu küçük kızınki kadar taze ve sağlam değil. Demek ki diğerleri bu cesetten daha eski, çok daha eski olmalı.

Martha Elizabeth Templeton'un tabutu mühürlenmiş. Ona dokunma isteği karşı koyulamaz boyutta. Sokulmak

mümkün olduğunda. Diddy ihtiyatla kapağı açık tabutlardan bazılarının içine uzanıp, kurumuş, tozlu yüzleri okşadı. Tabii sandukalardan çoğunun içinde yalnızca bir kişi yatıyor. Bazen yanında bir nesne oluyor. Ölen kişinin sevdiği, ya da yalnızca gereken bir eşya, totem ya da alet. Smokin giymiş bir adamın yanında, bir fagot var. Kahverengi, tüvit ceket giymiş ve boynunda krem renkli bir eşarp olan adamın yanında bir çift koltuk değneği duruyor; görünürde bir sakatlığı yok, ama belki de sakatlık ancak pantolonun paçaları sıyrıldığında anlaşılabiliyordur. Diddy adamın paçalarını kıvırmaya başladı, ama sonra durdu. Beyaz incik kemiğini gördü çünkü. En dokunaklısı da, tertemiz giydirilmiş kır saçlı yaşlı kadının kulağında hâlâ kocaman, pembe işitme cihazının takılı olması.

Diddy, yalnızca birkaç tabutun içinde iki kişinin yattığına rastladı. Birbirlerini çok sevdiklerinden, bedenlerinin ayrı ayrı çürümesine razı olmamış, birbirlerinin kollarından başka yerde çürütüp gitmeyi reddetmişlerdi. Belki de aileleri tek bir tabut alarak masraftan kurtulmak istemişti. Tabutlardan birinin üzerindeki camlı bölmeden içeri bakan Diddy, kuruyup solmuş bir çiftle karşılaştı. Adam sol yanına, kadın sol yanına yatmış, kucaklaşıyorlardı. Kapaksız tabutlardan birinin içine uzanmış yatan, uzun, beyaz dantel elbiseli genç bir kadın, küçük bir çocuğu -annesinin elbisesinin minik bir kopyasını giyiyordu- göğsüne bastırıyordu. Diddy uzanıp bebeğin yanağına dokundu. Ama yüzü ten yumuşaklığında değil, kâğıt gibi; dokunduğu en yaşlı cesedinki kadar kuruydu.

Uzun koridora devrilmiş bir yığın tabutu çıplak ayağıyla kenara itip sonra elleriyle çekip sürüklemek zorunda kalan Diddy, diğer tarafta görkemli bir kapı daha olduğunu gördü. Koluyla alnındaki terleri sildi. Bir süre düşündü. Dudaklarını çiğnedi.

İfade edilmeyen sorunun cevabı, hayır. Henüz değil. Disiplinli Diddy'nin sistematik biçimde ilerlemesi şart, yoksa kaybolur. Burada da, her yerde olduğu gibi bir öncelikler sistemi var ve Diddy'nin biraz daha inceleme yapması akıl-

lıca olacak. Her şey sırasıyla. (Şimdi) merakı dizginleme zamanı. Diddy henüz yeni bir şeye hazır değil, çünkü önce uzun koridorun iki yanında uzanan bu odayı iyice keşfetmesi gerekiyor. Bu yüzden koridora geri dönüyor, biraz daha geri gidiyor.

Diddy yeniden tıklım tıkış doldurulmuş tabut odasına döndü. Mümkün olduğunda tabutlar arasındaki minyatür patikaları kullanarak, gerektiğinde beceriyle tabutların üzerine tırmanarak ilerledi. Sonuç: bir kere süşmesine ramak kaldı, sağ dizi çizildi. Ve beklediği üzere, çabaları bazı sonuçlar verdi. Diddy, koridora paralel uzanan duvarlarda birer geçit olduğunu keşfetti. Demek ki, koridorun sonundaki odadan başka, solda ve sağda da birer oda vardı. Diddy'nin görmesi gereken çok şey var.

Her ikisi de yine tabutlarla dolu olan bu odalar, ama yeraltı mezarından çok daha ufak; yaklaşık üç metre yüksekliğinde tavanları var. Daha da sıcaklar, Diddy terliyor. Kendisini daha da tozlu ve kirli hissediyor. Avuçlarındaki, alnındaki, dudağının üstündeki, ensesindeki tozu siliyor. Bu konuda yapabileceği bir şey var mı? İnsan böylesi duygusuzca düzenlenmiş, çıplak ve yalnız işlevsel odalarda bir termostat bulmayı ummaz; Diddy duvarlardaki demir fikstürlere tutturulmuş çıplak ampullerden çevresini görmesini sağlayacak kadar ışık geldiğine sevinmeli. Yine de keşke bu kadar sıcak olmasaydı. Belki de mekânın, cesetleri mumyalama yönteminin bir parçası olarak sıcak tutulması gerekiyordur. Onlar için doğru sıcaklık bu olabilir. Ama Diddy için uygun olmadığı kesin; nesneler dünyasının tek öznesi o. Yine de daha kötü durumda olabilirdi. Bir süre önce içinden tüm giysilerini çıkarmak geldiği için çok şanslı.

Çıplaklık ısıyla başa çıkmasını kolaylaştırıyor olabilir, ama odaların pisliğinde korunmasını sağlamıyor. Pislik, Diddy'nin hevesini kırıyor. Odalardan hiçbirinde haşereler ya da fare yok; ya da Diddy onları görmedi. Yine de, her şey insanı tiksindirecek kadar kirli. Kurum ve çamur yok. Kan, dışkı, yağ, meni de yok. Hayvan pisliği ya da leşi de yok. En-

düstriyel atık da yok. Zamanın pisliği bu. Ölümsüz pislik. Kalın, kapkalın toz tabakası.

Ama (şimdi) Diddy toza alışmaya başladı. Çıplak olmak çevresindeki pisliği azaltmıyor olabilir, ama en azından başka bir yerde değil de burada olmanın cezasını azaltıyor. Kendi etinin kir, çamur, çürümüş ve yapış yapış şeylerle temas etmesi hoşuna gitmiyor olabilir. Ama bir yandan da, giysilerini de kirletmek zorunda kalma aşağılamasına tahammül etmek zorunda kalmıyor.

Bu yeni mekâna ve onun boğucu topografisine alışmaya başladı. engelleri nasıl aşacağını öğreniyor. Yeni beceriler, tam da ihtiyaç duyulduğu anda ortaya çıkıyorlar, daha önce değil. Savunmasız Diddy, acilen Korkusuz Diddy'ye dönüşmeye ihtiyaç duyuyor. Tam şu anda. Çünkü tünelin bu kadar geniş ve karmaşık olabileceğini hiç tahmin etmemişti. Ve (şimdi) her yeri keşfetme isteği duyuyor.

İsteğe karşılık verip, iki yeni odayı dolaşıyor.

Her iki küçük odada, daha fazla tabut buluyor. Yine düzensiz, karmakarışık halde yerlerde yatıyor tabutlar; büyük tonozlu odanın daha küçük ölçekli birer maketi gibi. Tabutlar da iyice eskimiş, çürümüş. Bazı sandukalar tamamen dağılmış; ve bazıları, belki bir zamanlar özenle yerleştirilmiş olsalar da, devrilmiş, kırılıp açılmış, içlerindekileri çevreye saçmışlar. Dikkat! Bunlardan birine basıp kayma. Kafataslarından bazıları vücut kemiklerinden tamamen ayrılmış. Deniz kabukları gibi kafatasları.

Bu odalar, daha küçük odalara açılıyor. Çıplak Diddy, (şimdi) hızla bu odalardan geçiyor, çevik yürüyüşü bazen koşmaya dönüşüyor. Her şey az çok birbirine benziyorken, durup dikkatle incelemeye gerek yok. Arazi Mühendisi Diddy, yalnızca genel mimarinin aynı olup olmadığını kontrol ediyor. Ama bunu yapabilmek için, en azından her odaya göz atmalı. Genelde yapabiliyor bunu. Ama her zaman değil. Kapıların önünde bir insanın geçmesine izin vermeyecek kadar çok yığıntı olduğu, düzensizlik tepeleri yolu kapadığı za-

man, Diddy öfkeleniyor. İlerlemek gerek. Diddy işe koyulup kendisi için dar bir geçit açabilir yıkıntılar arasından. Ama yapmıyor. Fiziksel gücü yeterli olmadığından değil. Bu bir ihtiyat ve zamanı en iyi biçimde kullanma sorunu. Odalardan birinin girişinde, tabutlardan oluşan çelimsiz bir duvar tavana kadar yükseliyor; kapının diğer tarafında ne olduğunu bilmeyen Diddy, emprovize duvarı yıkıp tabutları tek tek kenara taşımanın tedbirli bir tavır olmayacağına karar veriyor. Yeni koridorları incelerken, yolu bir tabut çığı tarafından kesilince, iki kez daha benzer bir karar alıyor.

O zaman Diddy'ye geçit vermeyecek kadar büyük bir yığın halinde bir araya getirilmiş devasa, ahşap sandukalara ne oluyor? Tek bir alternatif var. Diddy, pek çok kez istemeye istemeye geri dönmek zorunda kalıyor. Büyük odaya doğru ilerliyor. Sonra yine düz bir hat üzerinde yürümeye başlıyor. Büyük odayı, keşif sekansının merkezi kabul ediyor.

Diddy geleceği keşfediyor. Diddy kendi ölümüne bir inceleme gezisi yapıyor. Dikkatle, düşünceli biçimde, gayretle. Ölümün evi olsa bile, buradaki tüm odaları bilmek istiyor, hepsini öğrenecek.

Birkaç saniye önce, raylarda hızla ilerleyen bir trenin gürültüsünü duydu. (Şimdi) ses giderek yaklaşıyor. Duyduğu, gerçekten de bir trenin sesiyse, güvende demektir. Diddy'nin bundan daha güvenli bir yerde olması mümkün değil. Hiçbir tren onun peşinden buraya gelemez; bu taş zemine ray döşenmemiş, döşenmiş olamaz zaten. O zaman istediği kadar hızlı gelsin tren. Hareketsizlik elde edilmesini sağlayacak kadar büyük hızlar yok mudur?

(Şimdi) Diddy başka bir büyük odaya girdi, en az ilki kadar geniş ve daha uzun bir yer burası. Yalnız tavan o kadar yüksek ve tonozlu değil. Yine de, küçük odalardakinden en az iki kat daha yüksek. Daha önceki gibi, bu oda da çok sayıda çıplak ampulün keskin ışığıyla aydınlatılıyor. Ama yoğun ışığa rağmen daha serin olduğu kesin; terden sırılsıklam olmuş Diddy, buna minnettar.

Diddy, ikinci büyük yeraltı mezarı olarak nitelendirilebilecek odanın içinde. İçindeki eşyalar ya da mobilyalar, çoktan keşfettiği ilk büyük kripta ve ona bağlı odalardakilerden farklı. Burada, ölüleri tabutlara kapamaya zahmet edilmemiş. Ölüler (şimdi) dik pozisyonda, yan yana duruyorlar. Üç sıra halinde, yerden tavana kadar duvarlara asılmışlar. Her ceset, iki ağır halat yardımıyla yerine tutturulmuş; halatlardan biri bir kez kolların altından geçirilerek göğüs çevresine sarılmış, diğeriyse dizlerin çevresine dolanmış. Hem üst, hem alt halat, bedenden bedene uzanmakta; bir kere bile düğüm atılmadan, bir duvardan diğerine devam ediyor.

Yalnızca üç sıra halinde dizilmiş bu cesetlerle kalsa, ikinci oda boş, oldukça ferah görünebilirdi. Ama, daha önce olduğu gibi, bu mekâna hükmeden düzensizlik ve kalabalık yaratma zekâsı, burada da işbaşı yapmış. Uzun duvarlar boydan boya cesetlerle kaplı olsa da, besbelli bu odaya yığılmayı bekleyen çok fazla, mekânın alamayacağı kadar fazla sayıda aday varmış. Bu fazlalık bedenler, üçer dörder tanesi üst üste olmak üzere, gri taş duvarların dibinde yatıyorlar. Duvara asılmış cesetler özenle düzenlenmiş olsa da -en azından, onları yerleştirirken büyük özen gösterilmiş olmalı- yere yığılanlar her türlü acayip pozisyonda yatıyor. Görünen o ki, özen gösterilen tek düzen öğesi, cesetlerin yattığı yön. Başları duvara, ayakları odanın ortasına doğru çevrilmiş. Tabii bu kuralın da pek çok kez bozulduğunu ve yok sayıldığını belirtmeye gerek yok.

Kısacası: Diddy, burada da kırık ve istiflenmiş tabutlarla dolu odadaki özensizlik ve bakımsızlıkla karşılaştı. Ve, daha özenli davranılsa, her halukârda dikkate değer biçimde korunmuş olan cesetler kim bilir ne kadar sağlam ve canlı görünürdü? Cesetlerin korunma yöntemi hakkında daha fazla bilgi almak mümkün burada. Bu bedenlerden bazıları, tabutlu odalarda gördüklerinden çok daha iyi durumda. Bazıları da çok daha fazla hırpalanmış. Diddy'nin çıkarabildiği kadarıyla -önceki gibi burada da tüm cesetlerin üzerinde giysiler var,

daha az sayıda cesedin cildi nispeten sağlam. Ama daha sert, daha dayanıklı görünüyor. Tabutlarda yatan cesetlerin daha narin, parşömen dokulu cildine nazaran çok daha koyu renkli, kösele gibi. Ama kayış gibi cildin sık sık döküldüğü, alttan beyaz kemiklerin fırladığı görülüyor. Duvardaki cesetlerden bazılarıysa, bu dönüştürülmüş deriden tamamen yoksun. Ama neredeyse iskelete dönüşmüş olanların üzerinde bile, en azından bir parça sert derinin kemiklere yapışmış olduğunu görmek mümkün. Tabutlardakiler gibi, bu cesetlerin yüzleri de tuhaf şekillerde çarpılmış. Etin büzülmesi, yüzlerindeki deri maskelere grotesk ifadeler kazandırmış. Çoğu kez -dik pozisyonda sabitlenmenin götürüsü olmalı- çene kemiği de düşmüş. Korkunç bir çığlık atarken donakalmış gibi görünüyorlar. Ama boş göz çukurlarıyla dişsiz kurukafaların hemen hepsinin tepesinde, en azından birkaç tutam saç var. Etleri tamamen dökülmüş bir suratın üzerinde, peruğa benzeyen mükemmel saçlar durabiliyor. Kafasında birkaç parça et kalmış olanların bile, aslan gibi gür yeleleri var. Diddy, yüzündeki etler tamamen dökülmüş olan, ama sakalı ve bıyığı herhalde görünmeyen et parçaları sayesinde yerli yerinde duran bir kafatası bile gördü.

Diddy, cesetlerin cinsiyetini, hangi dönemde yaşamış olduklarını, hatta bazen mesleğini bile yine giysileri sayesinde anlayabiliyor. Saçın durumu ve rengi de, kişin kaç yaşında öldüğü konusunda her zaman kesin olmayan ipuçları sağlıyor. Diddy'nin bazı tahminleri abartılı olabilir, ama hiç yoktan iyidir. Çünkü bu yeni oda ya da bölgede, cesetlerin hiçbirinin üzerinde ad, doğum ve ölüm tarihi belirten etiketler yok. Belki de bir yerlerde bir kayıt defteri vardır. Kocaman, küflü bir kataloğa, herkesin kimliği kaydedilmiştir.

Diddy, bir ambarda dolaşıyormuş gibi envanter listesi tutmaya başladı. Gördüklerini daha detaylı olarak inceliyor. Bu büyük odada, gelişigüzel toplanmış cesetler var anlaşılan. Her iki cinsiyetten, her yaştan, oldukça farklı dönemlerde yaşamış bedenler. Diddy'nin bulabildiği en eski örnek, on ye-

dinci yüzyıla ait: geniş kenarlı şapkası, yuvarlak kolalı yakası, kısa pantolonu ve tokalı ayakkabılarıyla bir din adamı. Onun yakınında, daha modern numuneler. Silindir şapkalı, çizgili pantolonlu ve ceketi kuyruklu bir banker. İzci üniformalı bir çocuk. Kayıtlı bir hemşire. New York'lu bir polis memuru. Bu odadaki cesetler, tarihi skalada günümüze dek ulaşıyor. Duvarlarda asılı figürlerin çoğu, ölüm tarihi 1933 olan Martha Elizabeth Templeton'dan çok ileri tarihlerde can vermiş olduklarından, onun kısa süren mutsuz liderliği sona eriyor. Örneğin, sol göğüs cebine Gümüş Yıldız asılmış bir komando, 1960'ların savaş giysileri içinde bekliyor. Ama bu cesetlerden hiçbiri, ne denli yeni olsa da, Martha Elizabeth Templeton'm küçük cesedi kadar iyi korunmuş değil. Belki de o, kuralın istisnasıydı.

Daha küçük, ardışık odalarda dolaşan Diddy, burada çok daha özenli çalışıldığını kabul etmek zorunda kalıyor. En azından, cesetler yerleştirilirken. Çünkü bu küçük odaların çoğu, tematik olarak doldurulmuş. Bedenler ayrılmış, sonra bu alt gruplar birer birer farklı odalara taşınmış.

Örneğin, odalardan birisi, yalnızca küçük çocuklara tahsis edilmiş. Odanın tavanı büyük kriptadan çok daha alçak olsa da, boyu bir buçuk metreyi geçmeyen cesetler üç sıra halinde alt alta duvarlara asılmış. Diddy'nin üzülmesine yol açan ilk oda bu. Çocuklar tabutlara konmuş olsalar, en azından en sevdikleri bebeğe ya da oyuncağa sarılıp yatabilirlerdi. Ama duvarlarda asılıyken, terk edilmiş ve sevgisiz kalmış görünüyorlar. Her biri diğerleriyle tamamen alakasız, sanki canlıyken yakalanıp duvarlara asılmışlar gibi; açlıktan ya da kötü muameleden değil, yalnızlıktan ölmüş gibi görünüyorlar. İkinci sıranın en sağındaki küçük kıza bir bak, üzerinde beyaz komünyon elbisesi var. Çocukların ihtişamı hakkında söylenenler, aslında bir pathostan fazlası değil.

Başka bir oda, itfaiyecilere ayrılmış. Dizlerine kadar gelen lastik çizmeleriyle, üniformaları içinde dizilmişler. Kırmızı, oval biçimli kaskları çoğunun kafasında. Gösterişli ya da et-

kileyici görünmüyor, çünkü duvara asılan cesetlerin kafaları, üzerinde et olsa da olmasa da genelde öne doğru sarkıyor. (Şimdi) ruh hali bambaşka. Yetişkinlerin ihtişamı ya tatmin edici ya da komik oluyor. Diddy, bu adamların hallerinden memnun olduğunu hissediyor. Onlar niçin burada olduklarını biliyorlar.

Bir başka odada, rahiplerden başka kimse yok. Diddy, duvarları inceleyip 'kendi' rahibini arıyor; trende dua kitabı okuyan, tombul, tatlı sesli adamı. Ama gördüğünün o olduğunu nereden anlayacak? Bu sırıtan, siyah giysili cesetlerin herhangi biri ona ait olabilir. Bakmanın zararı olmaz yine de. Diddy yaklaşıyor. Sonunda bu rahiplerin, özellikle de mor ve beyaz tören giysileri içinde olanların, gerçek olamayacak kadar büyük göbekleri olduğunu fark ediyor. Sahtekârlık mı var işin içinde? Maalesef, evet. Burada bile. Diddy, cesetlerin -daha doğrusu, iskeletlerin- çoğunun, etkileyici giysilerine biçim vermek için samanla doldurulduğunu keşfediyor. Bazen, numara beceriksizce uygulandığında, komik denecek kadar tuhaf görünüyor. Tabii etler tamamen döküldüğünde, bunun olmaması mümkün değil. Örneğin, Kutsal büyük Cenaze Töreni için siyah cüppesini giymiş olan şu çok şişman rahip. Bileği ve elinden kalan birkaç parça ince kemiğin üzerinde, yeninin içinden saman parçaları çıkmış.

Başka bir oda, hem mavi hem gri İç Savaş üniformaları içindeki figürlere ayrılmış. Daha yakından bakıldığında, bu odanın ilk bakışta göründüğünden çok daha dikkatli düzenlendiği anlaşılıyor. Bu adamlar yalnızca İç Savaş'ta savaşan askerler değil; beyaz saçları ve ufak tefek bedenlerine bakılırsa, yaşlı savaş gazileri. Büyük çoğunluğu, yakın zamana dek hâlâ yaşıyor olmalıydı. Cumhuriyet için geçit töreni yapan naaşlar.

Bir diğer odada, çeşitli spor dallarına ait formalar giyen erkekler ve oğlanlar var. Samanla doldurulmuş rahipler odasından sonra, Diddy (şimdi) daha şüpheli yaklaşıyor her şeye. İnsan, gömülür, toprağa verilirken -ya da bu uy-

gulamaya ne deniyorsa artık-, hakkı olmayan bir giysi ya da formayı giyebilir mi? Ne de olsa, herkes cazibeli olamaz. Ama pek çok insan olmak ister, ya da en azından öyle olduğunu sanır. Kapının yanında asılı olan, her iki yandaki omuzlukları çıplak, küçük kafatasına kadar gelen şu Amerikan futbolu oyuncusu gerçek mi? Eti butu yerinde, canlıyken ve sahada koşarken bile küçük bir kafası vardı anlaşılan. Şurada, San Francisco Giants'ın top tutucusu var; tabii üniforma ve ölü adamın ince, çarpılmış, iyi korunmuş yüzünün önündeki metal çubuklarıyla kaska güvenilebilirse. Diddy'nin inatçılığı tuttu, hiçbir şeye güvenmeme havasında. Fakat ölüler niçin olduklarından farklı görünmeye çalışsın? Üstelik bu giysilerle gömülmek son arzuları olsa da, geride kalanlar niçin onların isteğini yerine getirsin? Yaşayanlar arasında, rahmetlinin kalbinin son kez atışıyla birlikte süresi dolan bayağı ve boş bir fanteziyi tatmin etmek için onun bedenini süsleme zahmetine girişecek kaç kişi vardır ki? Diddy, benimsediği şüphecilik politikasını biraz yumuşatmaya karar veriyor. Kanıtların bir kısmına, hatta belki daha fazlasına inanacak; şüpheden sanığın, yani cesetlerin yararlanmasına izin verecek. Örneğin, basketbolcu gibi giyinmiş cesetlerin sahte taklitçiler olması pek mümkün görünmüyor. Boyları uzun çünkü. Buraya yerleştirilmiş olanların en uzunu, Cincinnati Royals forması giyen iki metre on santim boyunda bir iskelet. Bu etkileyici figür, elini dizkapağı olmayan dizine götürmüş, hâlâ görünmez bir oyuncuya karşı savunma yapıyor.

Başka bir odada, cin kumaşından tulumlar, iş gömlekleri ve benzer kaba, biçimsiz giysiler giymiş figürler var. Burada gösterişten hiç iz yok. Diddy'nin tahminine göre çiftçiler ve yamaklar bunlar. Pek çok mavi yakalı işçi de temsil ediliyor muhtemelen; otomobil fabrikalarında çalışmış olan preçinleme ve kaynak ustaları, dikiş makinesi operatörleri, hendek kazıcılar, telefon hattı tamircileri, odacılar, duvar ustaları, liman işçileri, araba tamircileri ve benzerleri. Incar-

dona'ya da bu odada mı yer ayrılacak? Burada? Bu alçak tavanlı, havasız odanın duvarlarından birine mi asılacak? Diddy, sanki kararı vermek üzere seçilmiş bir kabul görevlisiymiş gibi tereddüt ediyor. Sanki Incardona'nın doldurduğu başvuru formunda bir hata bulmuş, işçinin girişine engel oalcak bürokratik bir engel arar gibi davranıyor. Niçin? Incardona'nın bundan daha iyi bir yerde konaklamasını istediğinden mi, yoksa Incardona'nın şimdiden kendisine aitmiş gibi düşündüğü bu krallığa girmesini yasaklamak amacıyla mı? Bunu düşünmesinin sebebi ilk seçenek, yani yersiz kaygı olsa da, onu hâlâ süren kini yüzünden reddetmek istese de, durmalı artık. Ertelemekten vazgeçmeli. Niçin Incardona gelmesin? Niçin buraya yerleştirilmesin Tanrı aşkına? Ya da başka herhangi bir yere. Şüphesiz, Diddy bu ne amaç için tasarlandığı belli olmayan, amatör ceset depolama yöntemini ciddiye alıyor olamaz? Ve onu tetikleyen, düzenlenmiş bir sistemle karşı karşıya gelince anlamsız düşüncelere kapılma alışkanlığı değilse, o zaman Diddy yalnızca kinci değil, züppece de davranıyor. Nerede olduğunu sanıyor ki? Burası üyelerini özenle seçen elit bir kulüp değil ki? Bir adayın karakterinin iyi olması, ya da hayatmınm başka kriterlere uyması gerekmiyor. Tek önkoşul, ölü olmak. Gönülsüz Demokrat Diddy. Peki o zaman, haydi gömelim onu. Diddy bir adım geri çekiliyor, omzunun üstünden odaya girdiği kapıya doğru bakıyor. Ama Diddy geri dönmek istemiyor; tünele geri dönmektense hemen her şeyi yapmaya razı. Tünelde, Incardona'dan başka biri daha var. Ama Diddy'nin yerine bir yabancı oraya gidebilir. Zorlu işi gönüllü olarak yapabilir. Bir lütuf olarak. Ya da hayırseverlik adına.

Ağır bedeni buraya taşıyacak, duvara dikecek ve iplerle bağlayacak başka birisi yok mu çevrede? Tabii, odada yer kaldıysa. Incardona'yı sıkıştıracak bir köşe bulunursa.

Gerçekten de, yer bulmak giderek daha büyük bir sorun haline geliyor. Incardona'nın gelecekteki muhtemel dinlenme yeri olan odadan çıkıp ilerleyen Diddy, odaların giderek ço-

ğaldığını fark ediyor. Ayrıca, (şimdi) görmekte olduğu cesetlerin çoğu çürümeye başlamamış bile, acaba bu, zaman ilerledikçe ölenlerin sayısında büyük artış olduğuna mı işaret ediyor? Tuhaf şey. Ölüm oranı genel olarak aynı kalmaz mı? Belki de kalmıyordur. Açıklaması ne olursa olsun, cesetlerin yoğunluğu kesinlikle giderek artıyor. Duvarlardaki cesetler birbirlerine daha yakın yerleştirilmiş, hatta bazen ikişerli sıralar halinde asılmışlar; yerdeki sıralarsa giderek yükseliyor, yükseliyor ve odanın merkezine giderek yaklaşıyor. Odalar birbirini takip ediyor. Henüz ulaşılamamış olan amaç, besbelli, sonunda hiç boş yer bırakmamak. Hiçliği tamamen doldurmak. Evi düzene sokmak. Bütün üyelerin hazır bulunduğu bir toplantı düzenlemek.

Geleceği keşfe çıkan, bu cenaze evinin bitmez tükenmez içeriğini keşfeden Diddy neler hissediyor? Fazla sıcaklamış olsa da, fiziksel olarak rahatsız değil; bazı odaların tavanından sarkan tozlu, eski moda pervaneler ağır ağır dönerek köhne havayı biraz olsun hareketlendiriyorlar. Zihni ve kalbi de pek rahatsız sayılmaz. Onun bazen, ya da sürekli tiksinti içinde olduğunu sanabilirsiniz. Ama öyle değil. Peki, en azından gördükleri biraz olsun canını sıktı mı? Yo, sıkmadı. Korktu mu? Korkması doğal karşılanırdı. Tekrar, hayır, korkmadı. Durum şu ki, bu duyguların hiçbiri, labirentvari iç mekân ve onun sergisi karşısında hissettiklerine karşılık gelmiyor. Ne kadar kasvetli bir yer olsa da, Diddy'nin içini bir parça hafifletti burası. İlk başta Diddy'i çok sıkan bakımsızlık ve aşırı kalabalığa rağmen, sonunda burası onu üzerinde sakinleştirici bir tesir bıraktı. Neredeyse duygusuzluğa varan bir ruh haline getirdi.

Bu donuk, yanardöner duygulara dalan Diddy, yürümeye devam ediyor. Ama giderek yavaşlıyor. Koşarak ilerleme ile oyalanarak vakit öldürme arasında kararsız kalıp, böyle bir uzlaşmaya vardı kendi içinde. Algılanması zor bir başka çatışma da böylece savuşturuldu.

Bazen aynı odaya iki kez giriyor. Aslında niyeti tam olarak bu değil.

Fakat Diddy, kaybolmamış gibi yaparak yalnızca gezinmekle yetinmiyor aslında. Ne rehberi ne de yolculuk programı olan cesur bir turist gibi, egzotik bir kasabayı içgüdülerine güvenerek turlamaya kalkışmıyor. Selefleri tarafından iyice bilgilendirilmiş bir hacı gibi hissediyor kendini. Rüzgârsızlıktan yol alamayan bir tekne gibi sakinse, adanmışlığın sükûneti bu. Yapması gereken, daha önce pek çok kez, pek çok kişi tarafından yapıldı. Diddy, yolculuğun bütün detaylarını bilmiyor. Fakat kendinden bu kadar emin, evinde gibi rahat olmasının sebebi nedir; gördüğü her yeni şey niçin aynı zamanda bildik görünüyor? Açıklaması kolay. Şimdiye kadar olanlar bir düzen teşkil ediyordu. Niçin böyle devam etmesin? Diddy kaybolmuş olamaz. Bu noktada, bu yerde, yeni bir çevreye rast gelmiş olmasına rağmen. Yeni bir evreye girmesine rağmen. Nasıl bir evre? Bir açıdan, bu mekân panaromik bir sahne düzeni, tiyatral bir gösteri. ve Diddy, burası hakkındaki görüşlerini paylaşmaya davet edilebilir. Tabii gördüklerini yanlış anlamadıysa ve bir hükümde bulunması gerekmiyorsa o başka. Belki, şayet burası bir yargılama tiyatrosuysa, Diddy'nin görevi, başka birini, bir yargıcı bulmak olabilir. Kendisini sınayıp hakkında hüküm verecek birini.

Başka bir açıdan bakılırsa, yargı, burayla en alakasız şey. Ölüm böyledir işte. Hepsi burada toplanır; suçlularla masumlar, deneyenlerle denemeyenler, yargılananlarlü yargılanmayanlar. Bu düşünce Diddy'ye bir kahkaha attırıyor. Kendini sınıflandırma ve çevresini değerlendirme görevinden azat edildi.

Diddy'nin gördükleri için, en azından, ilginç değil denemez asla. Ölüm = bir hayat ansiklopedisi.

Bu yer Diddy'nin kâbusu mu? Yoksa kâbusunun çözümü mü?

Aslında bir değil, iki kâbus olduğundan, yanlış bir soru. Çatışık değilse de, farklı şeyler. *İki* dünya olduğu kâbusu. Yalnızca *bir* dünya olduğu kabusu. Bu dünya.

Bekle. Belki de dünya hakkındaki o umutsuz düşüncenin cevabını biliyordur. Hayat = dünya. Ölüm = insanın tamamen kafasının içinde olması. Bu yeni denklemler iki kâbus muammasını çürütüyor mu?

Diddy bu konuyu düşünmeye öyle daldı ki, nerede olduğunu uzun süreler boyunca tamamen unutuyor. Nerede ve bedeni ne durumda? Düşünceleri, (şimdi) bile ona zorbalık ediyor. Buraya girerken, giysileriyle birlikte onları da çıkarıp atmış olduğunu sanmaz mıydınız? Ama düşünceleri hâlâ onunla birlikte, kendi reçineleri içinde muhafaza ediliyorlar.

Sanki Diddy son olarak gözlerinde, yalnızca gözlerinde yaşıyormuş gibi. İsim veren ve ayrıntıları kaydeden dışa dönük göz, düşüncelerle yürek gibi atan içe dönük göz.

Ama her zaman bu kadar ciddi değil. Bazen neredeyse neşeli. "Topla gül tomurcuklarını." Şu anda, mükemmel biçimde görebilmesine rağmen, yalnızca kabuklarının içindeki yumuşakçalar gibi çukurlarında yatan bir çift nemli, savunmasız gözden ibaret değil. Bedeninin içinde mutluluktan kıvranıyor, çıplaklığının nefis bir lütuf olduğunu hissediyor. Dimdik başı; serin taş döşemelerin üzerinde yürüyen çevik ayaklarının gücü; omuzlarının rahat duruşu ve baldırlarının kuvvetli kasları; hassas, ferah göğsü; zayıf karnının sert duvarı; butlarına hafifçe sürten duyarlı cinsel organı. Herhangi bir çocuğun böyle keyifli bir haktan vazgeçebilmesi hayret verici, değil mi? Giysi giymeye razı olması.

Fakat başka anlarda, omuzlarını gerip kaldırmadan edemiyor; nefes alıp verişi zayıflıyor ve adımlarını sürüyor. Korkuyu andıran bir şeyin hastalıklı kıyısında olduğunu hissediyor. Farklı bir sessizlik. Ekşi bir koku. Kendine, ne yaptığını sormak üzere olabilir. Bütün bunların yüz kızartıcı bir münzevilik, boşuna bir çaba olup olmadığını. Ama Diddy, cesaretini çökertmeyi amaçlayan böyle can sıkıcı anlarla nasıl başa çıkacağını biliyor. Bu yolculuğun sonunda Hester'i bulacağını hayal ediyor. Onun şu anda uzak bir oda veya galeride ol-

duğunu, huzur içinde kendisini beklediğini. Üstleneceği rol belli ve gücü dahilinde. Diddy'i kurtaracak, bir peri masalındaki prenses gibi. Aşkın gücü onu ölümün krallığından çekip çıkaracak. "Ölüm ve Genç Kız."

Tek yapması gereken, yürümeye devam etmek. Bir ayağını diğerinin önüne atmak. Hester bekliyor olsa da, olmasa da.

Daha fazla oda. Daha fazla ölüm.

Diddy gideceği yere ulaştı mı?

Ölmek fazla çaba istiyor.

Diddy yeniden bir trenin gürültüsünü duyuyor, hafif çığlıklar trenin sesine eşlik ediyor. Bir köpek havlıyor.

Üstü başı derli toplu, beyaz ceket ve pantolon giymiş gençten bir zenci, tekerlekli bir tepsiyi iterek yatağına doğru getiriyor. Kusmuk kokusu saçıyor. Kim? Diddy. Kirlenmiş Diddy.

Daha fazla oda. Diddy yürümeye devam ediyor; ölümünü arıyor. Diddy son kartografını hazırladı; son haritasını çizdi. Diddy, dünyanın envanterini kavradı.

ÖLÜM TÜNELİ

SUSAN SONTAG

Diddy cinayet işledi mi? Hester sevimli bir yalancı mı? Demiryolu işçisi gerçekten öldü mü? Rüyalar, gerçeklerden daha mı gerçektir?

"Ölüm Tüneli", kahramanı Diddy'nin rüya ile gerçeği hiçbir zaman birbirinden ayıramadığı, hayat, ölüm ve bu ikisi arasındaki ilişkiyi kurcalayan bir kâbus meditasyonu sanki. Üstelik bu salt bir roman da değil, bir tür, tarifi mümkün olmayan, aşkın ve ölümün peşindeyken ikisine de tutku kertesinde bağlanmış bir deneyim; kısmen roman, kısmen cinayet öyküsü, kısmen felsefe, kısmen de rüya. Yazarın dili olabildiğince ürkütücü, merak çelici, huzur kaçırıcı, yüzleştirici; kahramanını da okurunu da deşip kanırtırcasına vicdanına baktıran bir bakışa sahip. Sağlam bir kurgu, yoğun cümleler ve belgesele yakın gözlemlerle modern çağın şiddetini lanetleyen, Amerikan vicdanının gizli kalmış oyuklarında gezinen, Kafkaesk bir fabl belki de.

Daha önce Türkiye'de "Amerika'da", "Yanardağ Sevgilim" ve "Ben Vesaire" adlı kurgu kitapları da yayınlanan Susan Sontag'ın ilk defa 1967'de yayınlanan ikinci romanı "Ölüm Tüneli", vicdan azabı, delilik, rüyalar ve karşılaşmalarla, aşkı ve ölümü sınırlarına zorlayan bir kara roman...

ISBN 9944-916-08-0
9 789944 916080
16 YTL
www.agorakitapligi.com